לוח שנה "עתים לבינה"
לשנת תשע"ח לאופק
מודיעין עילית

ובו מעלות רבות כאשר תחזינה עיניכם מישרים

והם: שבעה עשר זמנים הלכתיים יומיים, ושמונה זמנים שבועיים, למנהגי בני אשכנז ובני ספרד, וכן ששה לוחות לימוד מסודרים יום יום, ותאריכי פטירת גדולי ישראל (מדוייקים), ודברי הימים, זמני התקופות והמולדות והליקויים, זמני ברכת הלבנה למנהגי בני אשכנז וספרד, וכן הקריאות לחגים ולשאר ימות השנה, וההפטרות הנהוגות למנהגי הקהילות הנ"ל. ובסופו לוחות נוספים הכוללים עוד זמנים חשובים ותועלתיים.

וכולל מדורים נוספים והם: השלמת הברכות החסרות למנין מאה ברכות, ומדור שבועי להלכות והנהגות (ע"פ משנ"ב, כה"ח ועוד).

בסוף הלוח הסכמות גדולי ישראל, וכן "קונטרס ביאורים" מורחב ומפורט אשר יתבאר בו על מה מבוסס כל זמן וזמן הנמצא בלוח, עם עיקרי השיטות להלכה, וההנהגות המעשיות היוצאות מכל זמן וזמן לכתחילה ובדיעבד, ובסוף הלוח נוסף לוח לחודש תשרי לשנת התשע"ט.

שנת ה'תשע"ח – 5778 שנים לבריאת העולם, 2018 - 2017 למנינם, שנה פשוטה

וסימנה:

ה. א' דר"ה ביום חמישי

כ. כסדרה, מרחשון כ"ט יום וכסלו ל' יום

ז. א' דפסח ביום שבת

שנה עשירית (מתוך כ"ח שנים) למחזור גדול (מחזור החמה מבריאת העולם) ר"ז

שנה שניה (מתוך י"ט שנים) למחזור קטן (מחזור עיבורי שנים מבריאת העולם) ש"ה

ימי השנה 354, שבתותיה 51

שנה שלישית לשמיטה, שנת מעשר עני

ב' שכ"ט לשטרות (מזמן שבא אלכסנדר מוקדון לירושלים)

1950 שנים לחורבן בית שני שיבנה בב"א

ניתן להשיג לוחות "עתים לבינה", ל-45 ערים: 1) אופקים נתיבות ותפרח, 2) אלעד, 3) אשדוד, 4) באר יעקב, 5) באר שבע, 6) בית שאן, 7) בית שמש, 8) ביתר עילית, 9) בני ברק, 10) גבעת זאב, 11) גן יבנה, 12) דימונה, 13) זכרון יעקב, 14) חדרה, 15) חיפה, 16) חֲרֵשָׁה, 17) טבריה, 18) יסודות ובית חלקיה, 19) ירוחם, 20) ירושלים, 21) כרמיאל, 22) מודיעין עילית, 23) מיצד, 24) מעלה אדומים, 25) מעלות, 26) נחליאל, 27) נצרת עילית (הר יונה), 28) נתניה, 29) עכו, 30) עמנואל, 31) עפולה, 32) ערד, 33) פתח תקוה, 34) צפת, 35) קרית אתא, 36) קרית גת, 37) קרית יערים (טלז סטון), 38) קרית מלאכי, 39) ראשל"צ, 40) רחובות, 41) רכסים.

ולחו"ל: 1) אומן - אוקראינה, 2) ברוקלין, 3) ליקוואוד, 4) מאנסי.

כמו"כ יו"ל לוח מקוצר בשם "זמני רצון" לערים רבות בארץ ובחו"ל.

הלוח יוצא לאור גם בפורמט כיס לכל הערים הנ"ל, ניתן להזמין החל מ-50 לוחות ומעלה. כמו"כ ניתן להזמין לוחות לערים חדשות מ-100 לוחות ומעלה.

© כל הזכויות שמורות למו"ל חברת "עתים לבינה בע"מ" - דוד אהרן סופר, 02-5827890

ניתן להשיג את הלוחות, כל עיר בחנויות הספרים שבה, ואת של כל הערים

במשרד ישיבת "כף החיים" רח' אהלי יוסף 14 ירושלים, בימים א-ה, בין השעות 8:30 ל-15:00

לבירורים ולמשלוח בדואר נא להתקשר בשעות הנ"ל לטל: 02-5022777

הערות הארות הוספות ותיקונים יתקבלו בברכה בפקס: 1532-5827890 או בדוא"ל d0527627010@gmail.com

א. חתנים שיתחתנו במשך שנת תשע"ח יכולים לפנות לכתובת הנ"ל ויקבלו בלי נדר לוח (החל ממוצאי סוכות תשע"ח).

ב. יש אצלנו בס"ד "גמ"ח קופות", [המיועד עבור המעונינים להפיץ ספרים או דיסקים וכדו' בבתי כנסיות ומדרשות], ניתן לרכוש קופות עם שרשראות ומנעולים (בכמחיר עלות 25 ש"ח לקופה, 5 ש"ח לשרשרת, ו-20 ש"ח למנעול), אנו מוכנים לקנותם אח"כ במחיר הנ"ל [בלא התחייבות]. המעונינים יתאמו בטלפון המשרד הנ"ל.

ג. שרות משלוח ישירות למייל חינם. מי שרכש לוח [קיר או כיס] או קיבל ממוסד, יכול לשלוח אלינו לכתובת דוא"ל דלעיל בקשה לקבלת הלוח, עם כתובת ועיר [לשים לב לרשום את העיר כדי שנדע איזה לוח לשלוח], ויקבלו תוך כמה ימים את הלוח ישירות למייל. לקוחות שנרשמו בשנים קודמות א"צ להירשם שוב, הלוח ישלח אליהם בל"נ אוטומטית.

ידיעות נחוצות למשתמשי הלוח

א. בימים שנוהג בהם שעון קיץ הוספנו שעה בגוף הלוח.

ב. בזמני הלוח (מלבד הנץ והשקיעה) מופיעים סימנים אלו: ̣ ̲ אם מופיע סימן החיסור פירושו שיש להקדים עד 30 שניות קודם הזמן הנכתב, ואם מופיע סימן ההוספה פירושו שהזמן הוא עד 30 שניות באותה הדקה. כגון: 4:41̣ - משמעו מתחילת הדקה עד אמצעה. או: 8:27̲ - משמעו בין - 26 וחצי ל-27.

ג. למותר לציין שאין **לסמוך על זמני הלוח בצמצום**, ולהמתין בשקיעה וסוזק"ש וכדו' לרגע האחרון. ואע"פ שהזמנים הנמסרים הם היותר מדוייקים שאפשר, יש גורמים המשפיעים התלויים במזג אויר משתנה, ויש בדעות הפוסקים, ו"עשו סייג לתורה".

ד. זמני "הראות הירח" המובאים בימים ג' ו-ז' מהמולד, אינם זמנים הלכתיים, אלא זמני עזר בפרט לנוהגים לקדש את הלבנה בתחילת זמנה. ועד מתי "הירח נראה" פירושו הזמן שאחריו כבר אין אפשרות לראות את הירח בשמים כי כבר הסתלק. ואין להמתין לרגע האחרון, כי אור הלבנה מסתלק כמה רגעים לפני שקיעתה. "סוף זמן קידוש לבנה" נערך בדקדוק השנה ע"פ ארבע שיטות שתרגמו את שעון המולדות של חז"ל לשעוננו, טבלה מפורטת וביאור מפורט לכל הנ"ל מופיע בסוף הלוח. "לוח יהודי" לזמני הירח השתמשנו בתוכנה מיוחדת שבנה עבורנו רבי משה דביר שליט"א.

ה. הזמנים נערכו על פי הספר "זמני ההלכה למעשה" מאת הגאון רבי ידידיה מנת שליט"א, זמני "הנץ החמה הנראה" על פי "לוחות חי" הנקרא "בכורי יוסף", ושאר הזמנים ע"פ תוכנת "חזון שמים" מאת הרב איתן צקוני, (פרטים אצל המחבר בטל: 08-9932655), וכן השתמשנו בתוכנת "לוחיון" מאת הרב יונתן לנדי.

באור בקצרה לזמני הלוח

ובסוף הלוח בהרחבה

א. עמוד השחר א׳ - 90 דק׳ במעלות קודם הנץ, כשהשמש 19.75 מעלות תחת האופק, כמופיע בלוח הגרי״מ טוקצ״ינסקי. זמן זה יש לנוקטו לחומרא בלבד.

ב. עמוד השחר ב׳ - 72 דק׳ במעלות קודם הנץ, כשהשמש 16.02 מעלות תחת האופק. זמן זה הוא העיקר לדינא, כי נפסק בשו״ע שהילוך מיל 18 דק׳, וד׳ מיל הם 72 דק׳, והוא תואם למציאות.

ג. זמן ציצית ותפילין - ביסודו בין 50 ל-60 דק׳ קודם הנץ (כשהשמש 11.5 מעלות תחת האופק), והכה״ח (סי׳ י״ח אות י״ח) והגרימ״ט (בס׳ א״י עמ׳ י״ח) כתבו שהמנהג הוא שעה אחת קודם הנץ. ולבקשת הרבנים קבענוהו במודיעין באיחור של כ-5 דק׳ לפי 10.5 מעלות.

ד. ה. ו. זמני הנץ החמה הנראה, מעל ההר, והמישורי -
א) בגוף הלוח הובא ״הנץ החמה הנראה״ כפי שתראה השמש לראשונה לעומד בג׳ מקומות הגבוהים שבעיר (מגדל המים, אחוזת ברכפלד וחשמונאים, כ-300 מטר מעל פני הים), מעל **כל** ההרים שבמזרח מודיעין עילית (בניכוי עד כ-15 ק״מ הסתרים קרובים), והוא המאוחר שבחישובים. זמן זה כבר פורסם עד היום, על פי דעת חלק מהרבנים שחוששים מלהתפלל כוותיקין עד שתראה השמש בפועל, [דומיא דמה שנהגו בירושלים מקדמת דנא (כי הגרימ״ט והר״מ שפירא השתדלו לכוון אל זמן הנץ הנראה)]. זמן זה נתקבל מ״לוח בכורי יוסף״, וערכנוהו בדיוק של רבעי דקה.

ב) בלוח העליון הובא ״הנץ החמה מההר״, והוא זמן הנץ שהיה נראה לעומד על ההרים המקומיים בעיר מודיעין עילית - בהיות החמה יוצאת מעל הרי מואב, בלי הסתרת ההרים שבינתיים הקרובים יותר לעיר, (כלומר, בניכוי ההרים שבמזרח עד עמק הירדן (40 ק״מ) ובלא ניכוי הרי מואב, וכנהוג בירושלים לנכות את הרי הצופים והזיתים, אבל להשאיר את הרי מואב כאופק), וזהו הנץ שמתאים לשמש את המתפללים כנץ המוקדם יותר להנ״ל אות א׳ וכדעת הרבנים שחולקים על הנ״ל, ונקרא ״הנץ החמה מההר״, כי הוא מגובה 300 מטר **לאופק הרי מואב.**

ג) בטבלה שבסוף הלוח הבאנו את זמן ״הנץ **החמה במישור**״ - לפי גובה פני הים, כלומר הנץ כפי שהיה נראה אם הכל היה מישור בגובה פני הים. **השימוש בזמן זה הוא לחישוב השעות הזמניות בלבד, ואין לו שימוש לתפילת ותיקין,** וכמו שהוכרע בירושלים ומקומות אחרים - שהתפילה תהא לפי הראות החמה ליושבי העיר במקומם על ההר כנ״ל.

ז. סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא - סוף ג׳ שעות זמניות מעה״ש ד-90 דק׳ במע׳ עד צאה״כ דכ-25 דק׳ (6.45 מעלות מתחת לאופק), כשיטת הבן איש חי ועוד.

ח. סוף זמן ק״ש מג״א - סוף ג׳ שעות זמניות מעה״ש ד-90 דק׳ במעלות קודם הנץ, עד צאה״כ ד-90 דק׳ במע׳ אחר השקיעה, כנהוג, וכשיטת הגרימ״ט.

ט. סוף זמן ק״ש גר״א - סוף ג׳ שעות זמניות מהנץ לשקיעה המישוריים.

י. סוף זמן תפלה מג״א - (בלוח העליון), סוף ד׳ שעות זמניות מעה״ש ד-90 דק׳ במעלות קודם הנץ, עד צאה״כ ד-90 דק׳ במע׳ אחר השקיעה, כנהוג, ולפי חישוב סזק״ש של הגרימ״ט.

יא. סוף זמן תפלה גר״א - (בלוח התחתון), סוף ד׳ שעות זמניות מהנץ לשקיעה המישוריים.

יב. חצות יום ולילה - אמצע הזמן שבין הנץ לשקיעה המישוריים - חצות היום, וי״ב שעות אחריו - חצות הלילה.

יג. מנחה גדולה - אחר עבור שש שעות ומחצה מהנץ. ומאחר שהסתפק בשעה״צ (רל״ג סק״ח) אם הוא בעבור חצי שעה זמנית מחצות היום או חצי שעה שוה, הבאנו הזמן המאוחר שבשניהם לחומרא.

יד. סוף זמן מוסף לכתחילה - בשבת, עד סוף ז׳ שעות מהנץ, ובדיעבד זמנה עד השקיעה.

טו. סוף זמן סעודה בפת בערב שבת - (בלוח העליון), סוף שעה תשיעית מהנץ. ונפק״מ בכל יום לאכילת סעודה, תספורת, מרחץ, עי׳ שו״ע ורמ״א סי׳ רל״ב, וביום שישי מצוה להמנע מאכילת פת משעה זו כמבואר בשו״ע סי׳ רמ״ט ס״ב, (ראה בלוח העליון פרשת וישלח בהרחבה). **זמן זה הובא ליום שישי בלבד.**

טז. מנחה קטנה - תשע שעות ומחצה זמניות אחר הנץ, והמנהג בזה ובפלג המנחה לחשב מהנץ לשקיעה כהגר״א, וכדכתבו הגרימ״ט (ביה״ש פרק י״א) והכה״ח (רל״ג אות ז׳).

יז. פלג המנחה - שעה ורבע זמניות קודם השקיעה המישורית.

יח. הדלקת נרות - 30 דק׳ קודם השקיעה מההר, כנהוג במודיעין עילית.

יט. שקיעת החמה המישורית - (בלוח העליון), כפי שנראית לעומד במישור, בניכוי גובה מודיעין עילית עצמה (כ-300 מטר). כזמן זה ראוי להחמיר לכתחילה ובפרט בדאורייתא. וכן השעות הזמניות חושבו לפי זמן זה. גם זמן זה נמסר בדיוק של רבעי דקה.

כ. שקיעת החמה מההר - (בלוח התחתון), כפי שנראית לעומד בגובה העיר, ללא כל ניכוי. זמן זה הוא העיקר לדינא וכן נהוג בירושלים לחשב זמן השקיעה מגובה העיר (כ-800 מטר) עד לאופק הים, ואכמ״ל. גם זמן זה נמסר בדיוק של רבעי דקה. יש לציין שבעיר זו היא גם השקיעה הנראית.

לרבים המעוררים בשנת תשע״א, שאין גובה מודיעין עילית 300 מטר מעל פני הים, לאחר בדיקות מקיפות מתברר שרוב מוחלט של העיר הוא בין 265 ל-310 מטר מעל פני הים, וזמן השקיעה שבלוח מתאים לזה, מאחר שהשקיעה בלוח באה עם חומרא קבועה של רבע דקה, מלבד רח׳ ישועת דוד והרב מפוניבז׳ שיש להקדים בהם השקיעה עד רבע דקה.

כא. סוף זמני הצומות - (מלבד ט״ב ויוה״כ). הזמן הראשון כשיטת הגרימ״ט (ביה״ש עמ׳ ע״א), ג׳ רבעי מיל אחר השקיעה המישורית במעלות, והאריך לבסס שיטה זו בטוטו״ד בספר זמנים כהלכתם (פ״ח). ונקטנו לחומרא לפי מיל של 24 דק׳, והוא כשהשמש 4.61 מעלות תחת האופק, ראה זהה״ל עמ׳ 29. הזמן השני - לפי צאה״כ הבינונים הנראים כיום לעינינו שהוא לשיטת הרבה אחרונים 30-25 דק׳ אחרי השקיעה, והוא כשהשמש 6.45 מעלות תחת האופק כהוראת הגרא״י זילבר זצ״ל. הזמן השלישי - צאת הכוכבים לחומרא, הוא כדלקמן זמן צאת השבת, דמספקא להו מתי זמן צאת ג׳ כוכבים בינוניים בימינו.

כב. צאת השבת - כשהשמש 8.5 מעלות תחת האופק, וזה ביום בינוני 36 דק׳ אחר השקיעה (המישורית), וזה הנהוג בא״י כמ״ש הגרימ״ט והגחיד״א ובכה״ח (רס״א אות א׳).

כג. צאת הכוכבים וצאת השבת כדעת החזו״א - כשהשמש 9.28 מעלות תחת האופק, והוא 40 דק׳ אחר השקיעה בימי ניסן ותשרי, ובקיץ מגיע עד כמעט 50 דק׳ אחר השקיעה, והוספנוהו גם במוצאי שבתות באות קטנה.

כד. צאת השבת לר״ת במעלות - 72 דק׳ אחר השקיעה המישורית בימי ניסן ותשרי, זמן זה אינו 72 דק׳ קבועות אלא מחושב במעלות וכדעת הפוסקים, ומקביל לעה״ש ב׳. ובסוף הלוח הבאנו זמן זה על פי מעלות לכל ימות השבוע, ראה אות ל״ג.

כה. צאת השבת לר״ת 72 דק׳ שוות - אחר השקיעה מההר, וכן נוהגים רבים במוצאי שבת.

כו. זמן סעודה רביעית לכתחילה - ראוי לקיים הסעודה עד ארבע שעות זמניות, מהשקיעה של שבת להנץ של יום א׳, כמ״ש כמה מהאחרונים, ובדיעבד זמנה עד חצות, וי״א עד הבוקר.

הזמנים המופיעים בטבלאות שבסוף הלוח

כז. סוף זמן ק״ש לחומרא - סוף ג׳ שעות זמניות מעה״ש ד-72 דק׳ זמניות קודם הנץ, כשיטת הגרב״צ אבא שאול בספרו אור לציון, עד צאה״כ ד-13.5 דק׳ זמניות אחר השקיעה, והוא מעין שיטת הבן איש חי.

כח. סוף זמן ק״ש מג״א 72 דק׳ - סוף ג׳ שעות זמניות מעה״ש ד-72 דק׳ במע׳ קודם הנץ, עד צאה״כ ד-72 דק׳ במע׳ אחר השקיעה. זמן זה הוא עיקר הדין לשיטת המג״א, **ומופיע גם בלוח התחתון בשב״ק.**

כט. סוף זמן תפלה מג״א 72 דק׳ - סוף ד׳ שעות זמניות מעה״ש ד-72 דק׳ במעלות קודם הנץ, עד צאה״כ ד-72 דק׳ במע׳ אחר השקיעה. זמן זה הוא עיקר הדין לשיטת המג״א, כדלעיל.

ל. פלג המנחה לדעת הבן איש חי - שעה ורבע זמניות קודם הלילה, מעה״ש ד-90 דק׳ במע׳ עד צאה״כ ד-25 דק׳ (6.45 מעלות מתחת לאופק), כשיטת הבן איש חי ועוד.

לא. צאת הכוכבים א׳ - לשיטה ששיעור הילוך המיל 18 דק׳, ג׳ רבעי מיל יוצא 13.5 דק׳ במעלות אחר השקיעה, כשהשמש 3.65 מעלות תחת האופק, ונפק״מ לסו״ד מנחה בדיעבד למקילים בזה, וכן הוא סו״ז נט״י לסעודה ג׳ לכו״ע.

לב. צאת הכוכבים ב׳ - לשיטה ששיעור הילוך המיל 24 דק׳, ג׳ רבעי מיל יוצא 18 דק׳ במעלות אחר השקיעה, כשהשמש 4.61 מעלות תחת האופק, ויש המתפללים מאז תפילת ערבית.

לג. צאת הכוכבים ג׳ - 72 דק׳ במעלות אחר השקיעה, הזמן המופיע כצאת השבת לר״ת (כד).

בס"ד. פרשת: האזינו

	תאריך אלול תשרי	עמוד השחר א' 90 דק' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במעלו' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא	סוף זמן תפילה מג"א	מנחה קטנה	פלג המנחה	שקיעה כאילו מודיעין ל' הייתה מישור	צאת הכוכבים חזו"א	דף היומי בבלי	משנה והלכה יומית	דף יומי ירושלמי	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
					מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח. מלבד הרי מואב	ג' שעות מעל"ש א' לצה"כ 25ד דק'	ד' שעות זמניות אחר עה"א	שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	הגראז"מ חשש לכתף' לשיטה זו	40 דק' במעלות אחר השקיעה	סנהדרין	משניות ושו"ע או"ח	קדושין כד - ל מ"ב עמוד היומי ח"א קג. - קו. מ"ב הדף היומי בהלכה	
כו	ראשון	4:54	5:13	5:39	6:26:45	8:28	10:01	4:09	5:26	6:43:00	7:23	סג	יומא ו ג-ד רכד י-יב	רנ"ד ה' ר'	**כו.** יום שני לבה"ע נברא הרקיע, ובב"ר (ד' ח') א"י גם הגדינים ואשו תקסה: ר' אליהו ב"ר יוסף צרפתי מו"ץ בפאס, ב' אליהו זוטא תרסז: ר' עמרם ב"ר יצחק יעקב בלום, ב' בית שערים תשטו: ר' יצחק ב"ר יעקב חיים ישראל רפאל אלפייה, ב' הקונט' היחיאלי תשכה: ר' חנוך העניך ב"ר שמואל בורנשטיין, האדמו"ר מסוכטשוב
כז	שני	4:55	5:13	5:40	6:27:15	8:28	10:01	4:08	5:25	6:41:30	7:22	סד	יומא ו ה-ו רכד-ה יג-ב	רנ"ד ז' - ט'	**כז.** יום שלישי לבה"ע הימים העשב והעץ, ובילקוט אסתר גם ג"ע תקס: ר' נתן ב"ר יעקב שמעון הכהן אדלר, מפפד"מ, תרטו: ר' שלום ב"ר אלעזר רוקח, השר שלום מבעלוא תרנה: ר' אלישע יצחק ב"ר מאיר שור, אב"ד קיטוב תשע: ר' יהודה זאב ב"ר יחיאל צבי ליבוביץ ב' זיו יהודה ועוד
כח	שלישי	4:56	5:14	5:40	6:27:45	8:29	10:01	4:07	5:24	6:40:15	7:20	סה	יומא ו ז-ח רכה ג-ה	רנ"ה	**כח.** יום רביעי לבה"ע נתלו המאורות ברקיע להבדיל בין יום ללילה ב' תתפג: מתו שאול וג' בניו בגלבוע ד' חדשים אחר שמואל (רי"א בר"ה) תשיד: ר' חיים יהודה ליב ב"ר אברהם דוב אוירבאך, ר"י שער השמים
כט	רביעי	4:57	5:15	5:41	6:28:15	8:29	10:01	4:06	5:23	6:39:00	7:19	סו	יומא ז א-ב רכה ו-ח	רנ"ו רנ"ז א'	**כט.** יום חמישי לבריאת העולם נבראו בו שרצי המים והתנינים וכל עוף כנף למינהו תפא: ר' שלמה ב"ר יוסף אמארילין ב' שו"ת כרם שלמה ופני שלמה תשע: ר' יצחק יעקב ב"ר יחיאל יהושע רבינוביץ, האדמו"ר מביאלה ב"ב תשעא: ר' מנשה ב"ר אליעזר זאב קליין אב"ד אונגוואר וב' משנה הלכות
א	חמישי	4:57	5:15	5:42	6:28:45	8:29	10:01	4:06	5:22	6:37:30	7:18	סז	יומא ז ג-ד רכה-ו ט-א	רנ"ז א' - ג'	**א.** יום הששי לבריאת העולם בו נבראו הבהמות ואדם (לדעת ר"א) א' תתקנ-ב' פו: נולדה ונפטרה שרה אמנו ע"ה בת קכ"ז שנים ולאסת"ר בחשון ב' פו: נעקד יצחק אבינו ע"ה (לדעת הזה"ק, ובשמו"ר בניסן, וראה ביה"כ) ב' קעב: יצחק אע"ה ברך את יעקב אע"ה (זוה"ק אמור ברע' מחימנא, ראה פסח) ב' לל: יצא יוסף מבית האסורים (ר"ה י"א א') ב' תמט: בטלה עבודת הפרך מאבותינו במצרים (שם) ד' רנה: נולד הילד נחמן קטופא בשפרעם, ב' נבואת הילד, עי' אוצר מדרשים ד' תשעב: נעקד"ש רבנו אמנון ממגנצא הי"ד, ב' ונתנה תוקף ה' שיד: נשרפו ברומא ע"י האפפיור התלמוד ומפרשיו ועוד תקכ/א: ר' יהודה ב"ר יצחק עייאש ב' בית יהודה תקנט: ר' יצחק ב"ר דוד, אב"ד לעטשוב, ב' כתבי הגר"י תרמ: ר' מאיר ליבוש ב"ר יחיאל מיכל, המלבי"ם תרעד: ר' יעקב דוד ב"ר זאב ווילאווובסקי, הרידב"ז מסלוצק וצפת
ב	ששי	4:58	5:16	5:42	6:29:30	8:29	10:01	4:05	5:20	6:36:15	7:16	סח	יומא ז-ח ה-א רכו א-ג	נטה להמנע מסעודה בע"ש מ: **3:34**	**ב.** "ויכולו השמים והארץ וכל צבאם וגו'" - שבת בראשית תרכג: ר' משה ב"ר שאול כהן מחכמי ג'רבא, ב' פני משה, לחם הביכורים תרפב: ר' ישראל ב"ר אשר פרלוב, "הדינוקא מסטולין" תשא: ר' סלמאן ב"ר יוסף אליהו, מח"ס כרם שלמה על עין חיים תשב: ר' דוד ב"ר עקיבא הכהן רפפורט, ב' מקדש דוד תשלז: ר' יוסף ב"ר מיכל דוד רוזובסקי, ר"י אור ישראל לצעירים פ"ת
ג	שבת	4:59	5:17	5:43	6:30:00	8:29	10:01	4:04	5:19	6:35:00	7:15	סט	יומא ח ב-ג רכח א-ג	ראוי לאכול סעודה ד' עד: **10:33**	**ג.** ג' שמ: יום צום השביעי (זכריה ח' י"ט) "**צום גדליה**", ומתענים בו על הריגתו של גדליה בן אחיקם בן שפן, [אשר הופקד ע"י נבוכדנצר לשמור על שארית ישראל לאחר חורבן בית ראשון], ונהרג הוא והיהודים אשר עמו נ"ב יום אחר חורבן ביהמ"ק הראשון ע"י ישמעאל בן נתניה בן אלישמע מזרע המלוכה ועשרה אנשים אתו (סוף מלכים, וירמיה מ' מ"א) ונכבית גחלת ישראל כי ע"י שנהרג גלו כולם ונהרגו מהם לאלפים, אך עיין ברד"ק וראב"ע (זכריה ח' י"ח) שנהרג בר"ה ע"ש יו"ט במג"ת על שבטלה הזכרת ש"ש בשטרות, ועי' בסוגיא דר"ה י"ח ב' תמג: ר' אברהם אבלי ב"ר חיים גומבינר מקאליש, המגן אברהם תרכא: ר' ישראל ב"ר גדליה ליפשיץ, ב' התפארת ישראל על המשנה תרן: ר' נפתלי צבי ב"ר משה טרופ ב', חידושי הגרנ"ט תרן: ר' שמעון נתן נטע ב"ר דוד צבי שלמה בידרמן, האדמו"ר מלעלוב (5) תשז: ר' חזקיהו יוסף ב"ר חיים אריה לייב מישקובסקי, מקרינקי תשיז: ר' אפרים זלכה ב"ר משה הכהן, מזקני המקובלים בי-ם תשנה: ר' אלחנן משה ב"ר ברוך קוניטשט, ר"י קוק תורה וב' באר אלחנן תשעב: ר' גדליה ב"ר אברהם אייזמן, משגיח קול תורה וב' גידולי מוסר

מנין מאה ברכות

מנינם מערב עד ערב כמבואר במ"ב סימן מ"ו ובפוסקים. ולעיתים יש שינוי במספר הברכות בגלל חילוקי מנהגים ושיטות, והשתדלנו להביאם במקומם, והרחבנו ביסודות החשבון בפר' לך לך.

א' דר"ה: 82 ברכות, [75 דיו"ט, שהחיינו דקידוש, 2 דסימנים, 2 דשופר, 2 נוספות דמוסף], וצריך להתחייב ולהשלים עוד 18 ברכות, ואפשר ע"י שמיעת ברכות העליות לתורה וההפטרות, עיין מש"כ ע"ז שם.

ב' דר"ה: לספ' 81 ברכות דנחסרה שהחיינו דשופר, ולאש' 82 כולל שהחיינו דשופר. (ולאלו שאין אוכלים סימנים בליל ב', נחסרות ב' ברכות).

כ"ו אלול: כתב השל"ה והביאו החיד"א: כל עשירי יהיה קדש, ויתחיל מראש השנה, ויום הכפורים הוא יו"ד לחודש, וממחרת יום הכפורים יתחיל לספור יו"ד ימים, וככה יעשה בכל שנה, ובסוף השנה הימים שאחר יום העשירי האחרון כולם קדושים (העשירי האחרון השנה הוא בכ"ו אלול), באופן שיתחיל תמיד החשבון מראש השנה. וכל יום העשירי יהיה יום תשובה, ואף שלא יוכל להתענות כגון שחל בשבת ויום טוב, מכל מקום יהיה לו יום תשובה, וכן אם חל ביום תענית ציבור יוסיף בתשובה, ככה ינהג עולמית. והוסיף הכה"ח (סו"ס תק"פ): והעיקר הוא שיהיה תורה עם התשובה, ולעסוק תמיד בתורת חיים.

ערב ר"ה: שו"ע (תקפ"א ב') "נוהגים להתענות ערב ר"ה", ובמ"ב כתב דא"צ לא קבלה (וי"א שמאחר שיש הרבה שלא מתענים, המתענים צריכים לקבל) ולא השלמה, ואין קוראים בו ויחל. והביא המ"ב דלהמג"א יש להקל במקום שיש מקצת חולי. אמנם הש"ך כתב דמחמת שאינו בריא לעולם צריך התרה. ובשכר זה נמחלים שליש העוונות (ויק"ר פ"ל, קה"ר ט', תנחומא אמור), וע' כה"ח (ס"ק ס"ג) שמחמיר בזה להתענות עד צאה"כ.

ערב ר"ה: "ונוהג אני לשלוח מנות לעניים ערב ר"ה, כדכתיב (נחמיה ח' י') לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו, וכתיב (שם י"ב) וילכו כל העם לאכול ולשתות ולשלח מנות" (פרי חדש תקפ"א ד').

עשי"ת: כתב החתם סופר בדרשות ח"ב (דרוש לז"ך אלול דש"ע ע"א): כתבו רבותינו הקדמונים שכל התפילות של כל השנה, שנפסלו מחמת מחשבת חוץ ונדחו כפסולי המוקדשים, הם תלויים ועומדים עד עשרת ימי תשובה, וכשמתפלל אז בלב שלם - כל יום מעלה עמו תפילת יומו, כגון יום ראשון מעלה עמו כל תפילת יום ראשון בשבת של כל השנה וכן כולם.

וכתב המשנ"ב (תר"ג סק"ב): עיין ביערות דבש (ח"א דרוש א') כי ד' ימים שבין ר"ה ליום הכפורים הם נגד ד' ימי שבוע, ובכל יום יעשה תשובה על אותו יום, ד"מ ביום ראשון יעשה תשובה על מה שחטא כל ימיו ביום ראשון, וכן ביום ב' וכן כל ד' ימים.

ימים נוראים: ראוי לכל גבר ירא ה' להשתדל שיהיה לו עליה בימים נוראים, ואף במקומות שמוכרים יקנה אותו בדמים כפי יכלתו, ואדרבה יש עילוי יותר במצוה שבאה אליו בדמים ממצוה שבאה אליו בחינם אין כסף. מ"ב תקפ"ד סק"ח בשם מט"א.

זמני הירח: אין מברכים את חודש תשרי. מולד תשרי תשע"ח יהיה בליל חמישי בשעה 11, 28 דקות ו-16 חלקים. [סימנו: ה' ח' תק"כ]. ותרגומו להגרימ"ט בליל חמישי בשעה 24:01:26 [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה ביום רביעי בשעה 8.30.06 (התרגום והמולד האמיתי לפי טעון קיץ). והטעם שאין מברכין החודש בשבת שלפני ר"ח, כדי לערבב את השטן שלא ידע מתי ר"ח, רמז לדבר "בכסה ליום חגנו" (לבוש ריש תקפ"א). ובשעה"צ (תי"ז סק"ב) כתב דכיון שר"ח תשרי אינו כר"ח רגיל אלא הוא יו"ט של ר"ח זמנו ידוע ולמותר להזכיר זאת. וראה טעמים נוספים בערה"ש תי"ז.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

אלול תשע"ז - תשרי תשע"ח

ספטמבר (9) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כו	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:35:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:44 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	במוצ"ש מתחילים בני אשכנז באמירת סליחות, א' דסליחות	חצות יום ולילה 12:34 מנחה גדולה 1:05 **שקיעת החמה** 6:45:45	17
כז	שני	הנץ החמה הנראה 6:36:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:44 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ב' דסליחות **הערה חשובה: בזמני הלוח (מלבד הנץ והשקיעה) מופיעים סימנים אלו: _ - אם מופיע סימן החיסור פירושו שיש להקדים עד 30 שניות קודם הזמן הנכתב, ואם מופיע סימן ההוספה פירושו שאפשר שהזמן הוא עד 30 שניות באותה הדקה.**	חצות יום ולילה 12:34 מנחה גדולה 1:04 **שקיעת החמה** 6:44:30	18
כח	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:36:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:44 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ג' דסליחות **לשנה טובה תכתבו ותחתמו לאלתר לחיים טובים ולשלום**	חצות יום ולילה 12:33 מנחה גדולה 1:04 **שקיעת החמה** 6:43:00	19
כט	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:37:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:45 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ערב ראש השנה** עירוב תבשילין סליחות זכור ברית ול"א תחנון (רק בסליחות), ואש' אומ' למנצח, התרת נדרים מצוה להימנע מסעודה בער"ה משעה 3:36 הדלקת נרות יו"ט **6:12** ירושלים: 6:03 חיפה: 6:11 באר שבע: 6:23	חצות יום ולילה 12:33 מנחה גדולה 1:03 **שקיעת החמה** 6:41:45	20
א	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:37:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:45 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**א' דראש השנה ה'תשע"ח תחל שנה וברכותיה** מוציאים ב' ספרים ובא' קוראים ה' קרואים וה' פקד (בראשית כ"א א') [לפי שבר"ה נפקדו שרה רחל וחנה, מ"ב תקפ"ד סק"ו], וחי"ק, ובספר ב' קורא ובחדש השביעי (במדבר כ"ט א'), וספ' כופלין ח"ק, ומפטיר בשמואל א' (א') ויהי א"ש אחד. ואומרים אבינו מלכנו שחרית ומנחה, ונושים תשליך במנחה, שש"י פ"א סר"ז מוסף לכתחילה: 1:33	חצות יום ולילה 12:33 מנחה גדולה 1:03 **שקיעת החמה** 6:40:30	21
ב	ששי	הנץ החמה הנראה 6:38:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:45 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ב' דראש השנה** כנ"ל, ובראשון קוראים ה' ויהי אחר הדברים (בראשית כ"ב א') [כדי להזכיר זכות עקידת יצחק מ"ב תר"א סק"א], ובספר ב' כנ"ל, ומפטיר כה אמר ה' מצא חן (ירמיה ל"א א') [מפני שחובת היום להזכיר זכרונות, וכתיב בקרא דהבן יקיר לי - זכור אזכרנו, שם סק"ב]. א"מ בשחרית, ובמנחה ספ' אר' אש' ל"א. שש"י פ"א הדלקת נרות שבת **6:09** ירושלים: 6:00 חיפה: 6:08 באר שבע: 6:20	חצות יום ולילה 12:32 מנחה גדולה 1:03 **שקיעת החמה** 6:39:15	22
ג	שבת	הנץ החמה הנראה 6:38:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:45 גר"א 9:30 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:54 סוף זמן תפילה גר"א 10:31 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:32	תחילת הסתיו, יום ולילה שווים [מהנץ לשקיעה האסטרונומיים 12 שעות], וזה יום תקופת תשרי האמיתית, בליל שבת בשעה 23.01 (לשעון קיץ) **שבת שובה** **פרשת: האזינו** **הפטרה: שובה ישראל** (הושע י"ד) ס. מוסיפין מי קל כמוך (מיכה ז' י"ח - כ') א. מוסיפין וגם והי' נתן וי"א תקעו שופר (יואל ב' י"א או ט"ו - כ"ז) **צאת השבת 7:11** **חזו"א 7:15** ירושלים: 7:11 חיפה: 7:12 באר שבע: 7:12 במוצאי שבת אומרים ויהי נועם	חצות יום ולילה 12:32 מנחה גדולה 1:02 **שקיעת החמה** 6:37:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 7:50 צאת השבת לר"ת (מעלות) 7:47	23

הזמנים לפי שעון קיץ

שבת ויום הכיפורים

	תאריך תשרי	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר ק"ש עמ"א לחומרא מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעמ"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"א	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל' הייתה מישור הגראי"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי סנהדרין	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי קדושין לא - לו מ"ב עמוד היומי ח"א קו: - קט: מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ד	ראשון	4:59	5:17	5:44	6:30:30	8:30	10:01	4:03	5:18	6:33:45	7:14	ע	יומא ח רכט-ל ד-ה א-א	רנ"ד ד' - ד'	**ד.** תעד: ר' יואל ב"ר משה הלפרין מאוסטראה, ר' יואל בעל שם תקח: ר' צבי הירש ב"ר נפתלי הירץ אשכנזי הלברשטט, ב' כוס הישועות תקנט: ר' ישראל יעקב בורלא ב' מקור ישראל אב"ד בי-ם תקפא: ר' אברהם ב"ר יחיאל דנציג, החיי אדם חכמת אדם תרח: ר' יצחק אריה ב"ר מתתיהו וורמסר, הבעל שם ממיכלשטאט תרעז: ר' יצחק ב"ר שמואל מאלצאן ב' שביתת השבת ועוד
ה	שני	5:00	5:18	5:44	6:31:00	8:30	10:01	4:02	5:17	6:32:15	7:12	עא	יומא ח רל ו-ז ב-ד	רנ"ז ח'	
ו	שלישי	5:01	5:19	5:45	6:31:45	8:30	10:01	4:01	5:16	6:31:00	7:11	עב	יומא ח רל-ב ח-ט ה-א	רנ"ז ח' - רנ"ח	**ה.** ב' קצו - שכח: נולד [ונפטר] נפתלי בן יעקב אבינו ובלהה ע"ה להיעב"ץ היום תענית צדיקים, על שמתו עשרים איש מישראל ונחבש ר' עקיבא בבית האסורים, (עירובין כ"א ב'), שו"ע או"ח תק"פ ב' תשנב: ר' ברוך שלום הלוי ב"ר יהודה ליב אשלג ב' ברכת שלום
ז	רביעי	5:01	5:19	5:45	6:32:30	8:30	10:01	4:00	5:15	6:29:45	7:10	עג	סוכה א רלב-ג א-ב ב-א	רנ"ט א'	**ו.** תקעב: ר' אריה ליב ב"ר ברוך, הסבא משפולי תקפ: ר' אברהם ב"ר רפאל כלפון ראב"ד טריפולי, ב' חיי אברהם תשכח: ר' ישראל ב"ר דוד יששכר טויסיג, האדמו"ר ממטרסדורף תשסז: ר' דוב מאיר ב"ר יהושע לייב אייזינשטיין ב' נטיני אד"ם
ח	חמישי	5:02	5:20	5:46	6:33:15	8:30	10:01	3:59	5:14	6:28:30	7:08	עד	סוכה א רלג-ד ג-ד ב-ב	רנ"ט ב' - ד'	**ז.** נולד ונפטר זבולון בן יעקב אבינו ולאה אמנו ע"ה (ולא נודעו השנים, עי' סה"ד) היום תענית צדיקים על שנגזרה גזרה על אבותינו שבמדבר - שימותו בחרב וברעב ובדבר מפני מעשה העגל (ובכלבו כתב ב-ו' בו), שו"ע תק"פ. תצז: ר' דוד ב"ר אברהם אופנהיים ב' שו"ת נשאל דוד
ט	ששי	5:03	5:21	5:47	6:33:45	8:31	10:01	3:58	5:13	6:27:00	7:07	עה	סוכה א רלה ה-ו א-ג	יומא פ"א ב: כל האוכל ושותה בתשיעי מעה"כ כאילו התענה תשיעי ועשירי	**ח.** ב' תתקלו: החל חג חנוכת המזבח ז' ימים בימי שלמה המלך (דה"י ב' ז') ואכלו ביוה"כ (מר"ן ט' א', ועי' שבת ל' א'), ראה א' מרחשון תקבב: ר' ישראל ברדך ב"ר שניאור זלמן פוזנר, אבי בעל התניא
י	שבת	5:04	5:21	5:47	6:34:30	8:31	10:01	3:57	5:12	6:25:45	7:06	עו	סוכה א רלה-ו ז-ח ד-ב	במרגיש חיוב אמו' מנדל" הא"א יראא היא שעדתא דדודי' דבשבת לא היו שעדות. תורה לשמה סי' קפ"ט	תקגג: ר' נח ב"ר מרדכי מלעכוויטש תשעד: ר' נתן דב נטע ב"ר יעקב פריינד, ר"י לצעירים עץ חיים ודושינסקי **ט.** ג' תתקפ/ד: רבי אלעזר בן רבי שמעון ונטמן במירון (י"א כ"ה אלול) רפ: ר' אברהם ב"ר יעקב סבע ב' צרור המור ואשכול הכופר, מגולי ספרד תרסו: ר' יצחק יהודה ב"ר חיים שמואל שמעלק"ס מלבוב, בית יצחק תשיב: ר' ששון עזרא ב"ר עזרא סחייק, מאחרוני חכמי בבל תשך: ר' יצחק זאב ב"ר חיים הלוי סולובייציק, הגרי"ז ברייסק תשס: ר' שלמה שמשון ב"ר מאיר קרליץ, אב"ד פ"ת וב' עטרת שלמה
															י. ב' מט: בעצם היום הזה נימול אברהם .. (פדר"א כ"ט, ראה יג תשרי בשם תוס') ב' פו: בבין הערבים נעקד יצחק אבינו (אחרונים בשם פדר"א, ולא נמצא) ב' תנ: משה רבינו ע"ה ירד מההר ולוחות שניות בידו ג' פז: זכריה בן יהוידע הכהן הוכיח את העם על עזובם את ה' ושבת ויוה"כ היה (ירושי' תענית ד' ה') וירגמוהו בעזרת הכהנים במצוות המלך יואש, ודמו תסס רנ"ב שנה עד חורבן הבית (קהלת רבה ג' כ') ג' תתפב: נעקד"ש התנא רבי עקיבא בן יוסף, ונולד ר"י הנשיא, [ובכה"ח (תק"פ ס"ק ט"ו) הביא דמשמע בטור דר"ע מת בה' תשרי, אמנם בילקוט משלי סי' ט' רמז תתקמ"ט מבואר שר"ע מת בערב יוה"כ שהוא בכ' בתשרי] ג' תתפב: נעקד"ש ר' אלעזר בן שמוע (אוצר המדרשים עמ' 443) ד' רע: הוה זעפא ושכיכ רב אחאי בריה דרבה בר אבוה. אגרת רב שרירא תרנה: ר' נפתלי חיים ב"ר מאיר הורוביץ מדז"קוב ב' מנחה חדשה תשטו: ר' יהודה ליב הלוי ב"ר שמחה אשלג ב' פירוש הסולם על הזה"ק תשלז: ר' משה יצחק (אציק'ל) ב"ר נפתלי אלימלך גווירצמן, אדמו"ר מפשעווארסק (1) תשמח: ר' אברהם יהושע העשיל ב"ר יוסף מאיר טברסקי, אדמו"ר ממכובקה (2) תשע: ר' שמעון נתן נטע ב"ר משה מרדכי בידרמן, האדמו"ר מלעלוב

מנין מאה ברכות

צום גדליה נדחה: 100 ברכות, [דנפחת 6 של סעודת היום מיום רגיל 102, ונוספת 4 דהבדלה של שבת, ו-1 להמברך על הנפק], ואם החסיר יש לו להשלימם בתוספת ברכת הנהנין בלילה לפני הצום או באשר יצר. ולב"י (סי' מ"ו ג') דמשלים על ידי לבישת טו"ת במנחה נו"ס ב' ברכות, ולרמ"א אין נוהגין ללבוש וישלים באחרות.

יום הכיפורים בשבת: 68 ברכות [דנפחת מה-81 של כל שבת 3 דקידוש ערב ובוקר ו-18 דג' סעודות, ס"ה 60, ונוסף שהחיינו וז' דעמילה, ס"ה 68], וכאן מוכרחים לצרף את ברכות שבע העולים לתורה ומפטיר בשחרית (16) וההפטרה (5), ושלשת העולים במנחה (6) וההפטרה (4, ולספי' נוספת עוד ברכה בהפטרה דמנחה, אך נפחת שעשה לי כ"ש) ס"ה 31 ברכות, ובס"ה 99 ברכות וצריך להשלים עוד ברכה אחת. ובמ"ב (מ"ו סקי"ד) כתב בשם מג"א דישלים ע"י ברכת הריח על הבשמים, [אמנם עי' כה"ח (תקנ"ו סק"ד) שהביא מהשל"ה ועוד - לאסור להריח בשמים בכל תענית משום תענוג], וכן בברכת אשר יצר אם נזדמן לו, ואפשר דיוצא ע"י הדחק במה שמכוין לשמוע חזרת הש"ץ, עכ"ד. ועי' רמ"א סי' תרכ"ב ומ"ב סק"ה שיש ביוה"כ הרבה שבחים שמשלימים ק' ברכות.

תשובה: ודעו, כי כל אחד הרוצה לחזק יהדותו ולקנות יראת שמים, יקרא בספרו של רבינו משה בהלכות תשובה ובהלכות דעות ובהלכות תלמוד תורה, שהם פרקים קלים, וודאי הדבר אפילו אם יהיה לו לב של אבן, ישבר, ולא כתב רבינו משה שום דברי חסידות כמו שכתבו שאר החכמים, אלא כל מה שכתב הם חובות שחייב האדם לקיימם, שאם אינו מקיימם יענש בעולם הבא, ומי שאינו קורא בו אינו יודע להיזהר בהם (הקדמה כוללת לספר מעם לרענו).

תשובה: כתב הרמב"ם בפירוש המשניות (ר"ה פ"ד מ"ז): לא היו קורין הלל לא בראש השנה ולא ביום הכיפורים, לפי שהם ימי עבודה והכנעה ופחד וזמורא מהשם ויראה ממנו, ומבדח ומנוס אליו, ותשובה ותחנונים ובקשת כפרה וסליחה, ובכל אלו העניינים אינו הגון השחוק והשמחה.

הכנה ליום כיפור: אעתיף לך את מאמרו המחוכם של אבא מרי זצ"ל, אמרו בפניו כי אחד משומרי הדת אמר בליל כיפור "אני ידע על איזה עוון אחזור בתשובה". ואמר אבא מרי זצ"ל בשמעו זאת: "מסכן שכמותו, לו ידע את אשר עליו לדעת היה חוזר בתשובה על שחושב הוא כי אין לו עוון לחזור עליו בתשובה", וזהו מאמר נכון שחייב אדם להתחנן על ידו. (ר"א בשם אביו הרמב"ם בספרו המספיק לעובדי ה' פרק הענוה).

ערב יוה"כ: כתב רבינו יונה בשערי תשובה (שער ד'): כל הקובע סעודה בערב יום הכפורים כאלו נצטוה להתענות תשיעי ועשיריי, והתענה בהם. [הטעם הראשון] - כי הראה שמחתו בהגיע זמן כפרתו והחיה לו לעדה על דאגתו לאשמתו ויגונותיו לעונותיו. והשניית - כי בשאר ימים טובים אנו קובעים סעודה לשמחת המצוה, כי יגדל וישגא מאוד שכר המצוה על השמחה, וכו', ומפני שהצום ביוה"כ, נתחייבנו לקבוע הסעודה על שמחת המצוה - בערב יום הכיפורים. והשלישית - למען נחזק להרבות תפילה ותחנונים ביום הכפורים ולשית עצות בנפשנו על התשובה ועיקריה.

זמני הירח: ג' מהמולד - ליל שני. ניתן לברך עד שעה 21:24 בערב (לשעון קיץ) שאז ייעלם הירח. ולדעת הלבוש והבית מאיר יש לקדש הערב, וכ"ד הגר"א וכ"מ בבה"ל תכ"ו ובשעה"צ תר"ב סק"ז, וכ' הגרימ"ט שכן מנהג רוב האשכנזים, וכ"כ בבה"ח תכ"ח סקכ"ז, [ויש להעיר מדברי הרמ"א (תכ"ו ס"ב) והכרעת שעה"צ שם (סק"ח) שאין מקדשים במוצאי תענית בתחילת החודש, וא"כ יש לדחות למחר]. אמנם הרמ"א כתב לקדש במוצאי יוה"כ. וגם הרבה מהספרדים נוהגים לברך במוצאי יוה"כ.

תקופות: תקופת תשרי לרב אדא - ליל שלישי בשעה 12, 26 דקות, ו-11 חלקים, [וסימנו: ג' ו' תע"ט], ותרגומו לגרימ"ט בליל שלישי בשעה 24.57.23 ולגרימ"ר בשעה 1.05.36 (לשעון קיץ). [ובמב"ם (פי' מהל' קידוש החודש): 6 שעות, 478 חלקים ו-62 רגעים].

זמני הירח: ז' מהמולד - ליל ששי. ניתן לברך עד שעה 24:17 בלילה (לשעון קיץ) שאז ייעלם הירח, וראה לעיל. **הרבה נוהגים לקדש הלבנה במוצאי יום הכיפורים.** הירח שוקע במוצאי יוה"כ בשעה 2.02 בלילה (לשעון קיץ), ועי' רמ"א סי' ס"ב. ומתוך ששמחים שיצאו בדימוס מקדשין אף קודם שיטעמו (מ"ב שם סק"א).

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

תשרי תשע"ח — ספטמבר (9) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ד	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:39:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:45 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**צום גדליה (נדחה)** קוראים ג' בשחרית ובמנחה בויחזל משה (שמות ל"ב י"א), ואש' מפטירין במנחה דרשו ה' (ישעיה נ"ה ו'), נ"כ במנחה [קַסנה], ואו' אבינו מלכנו בכל עשי"ת סיום הצום (לקולא): 6:52 ויש נוהגים: 7:00 צאה"כ לחומרא: 7:10	חצות יום ולילה 12:32 מנחה גדולה 1:02 **שקיעת החמה** 6:36:30	24
ה	שני	הנץ החמה הנראה 6:40:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	קוראים ג' בוזאת הברכה	חצות יום ולילה 12:31 מנחה גדולה 1:01 **שקיעת החמה** 6:35:15	25
ו	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:40:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:31 מנחה גדולה 1:01 **שקיעת החמה** 6:34:00	26
ז	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:41:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:31 מנחה גדולה 1:01 **שקיעת החמה** 6:32:30	27
ח	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:41:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	קוראים ג' בוזאת הברכה מנהג עשיית כפרות	חצות יום ולילה 12:30 מנחה גדולה 1:00 **שקיעת החמה** 6:31:15	28
ט	ששי	הנץ החמה הנראה 6:42:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ערב יום הכיפורים** ל"א תחנון ולמנצח, ואש' אומרים אבינו מלכנו בשחרית (תר"ד ברמ"א) וספ' גם במנחה הדלקת נרות שבת ויוה"כ **6:00** ירושלים: 5:51 חיפה: 5:59 באר שבע: 6:11	חצות יום ולילה 12:30 מנחה גדולה 1:00 **שקיעת החמה** 6:30:00	29
י	שבת	הנץ החמה הנראה 6:42:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:31 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:55 סוף זמן תפילה גר"א 10:31 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:29	**יום הכיפורים** **שבת ויום הכיפורים** מוציאים ב' ספרים, בא' קוראים ד' בפרשת אחרי מות (ויקרא ט"ז א'), וח"ק, ובספר ב' קורא ובעשור לחודש (במדבר כ"ט ד'), וספ' כופלים ח"ק, ומפטיר ואמר סולו סולו (ישעיה נ"ד י"ד), ואש' אר' יזכור. וספ' אומרים אבינו מלכנו שחרית ומנחה ואש' אין אומרים רק בנעילה. ובמנחה קוראים ג' בוידבר ה' וכו' כמעשה ארץ מצרים (ויקרא י"ח א'), ומפטירין ביונה ומסיים במיכה (ז' י"ח-כ), שש"י צ"ב. ל"א צדקתך. במוצאי יו"כ אש' אין אומרים ויהי נועם, וספ' אומרים צאת השבת ויוה"כ **7:02** ירושלים: 7:01 חיפה: 7:02 באר שבע: 7:03 חזו"א 7:06	חצות יום ולילה 12:30 מנחה גדולה 1:00 **שקיעת החמה** 6:28:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 7:41 צאת השבת לר"ת (מעלות) 7:38	30

הזמנים לפי שעון קיץ

שבת חול המועד סוכות

	תאריך תשרי	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מהר"ש מג"א לחומרא	סוף זמן ק"ש מג"א מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי סנהדרין	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי קדושין לז - מג מ"ב עמוד היומי ח"א קי. - קיג. מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
יא	ראשון	5:04	5:22	5:48	6:35:00	8:31	10:01	3:57	5:11	6:24:30	7:05	עז	סוכה א ט-י ולו-ז ג-א	רנ"ט ד'	**יא.** ב' תנ: ויהי ממחרת וישב משה לשפוט את העם (עי' פרש"י לשמות ח"י י"ג), ובו ביום היתה התנדבות העם הגדולה לבנין המשכן (עי' ר' בחיי) ד' רכז: רב הונא ברייה דמר זוטרא, ורב טביומי [הוא מר בר רב אשי ב"ב י"ב: ועי' רבינו גרשום שם שהוא רב אשי]
יב	שני	5:05	5:23	5:49	6:35:45	8:31	10:01	3:56	5:09	6:23:15	7:03	עח	סוכה א-ב יא-א ולח-ט א-א	ר"ס א'	ד' תתצג: ר' יצחק ב"ר אשר הלוי משפירא, (עי' בספקי ריקאנטי קס"ו) תרסד: ר' יוסף זכריה ב"ר נתן שטרן משאורעל מח"ס זכר יהוסף תשסג: ר' פרץ ב"ר רפאל מימון, רב הישוב גילת וב' תולדות פרץ תשסד: ר' אשר בר"ר אריה מרדכי פריינד, מייסד יד עזרה תשעב: ר' משה ב"ר שמואל גפן מראשי ישיבת כנסת יצחק חדרה
יג	שלישי	5:06	5:23	5:49	6:36:15	8:31	10:01	3:55	5:08	6:22:00	7:02	עט	סוכה ב ב-ג ולט-מ ב-ב	ר"ס ב' - רס"א א'	**יב.** תקלז: ר' אברהם המלאך בן המגיד ר' דב ממזריטש תשנו: ר' מיכל דוד ב"ר משה יצחק שלפוברסקי ר"י תפארת צבי
יד	רביעי	5:06	5:24	5:50	6:37:00	8:32	10:01	3:54	5:07	6:20:45	7:01	פ	סוכה ב ד-ה רמ ג-ה	רס"א א'	**יג.** ב' מט: לתוס' ר"ה יא. היום באו ג' המלאכים לבקר את אאע"ה תקסז: ר' משה יוסף מרדכי מיוחס, הראשל"צ, ב' ברכות המים תקצח: ר' עקיבא איגר ב"ר משה גינז מפוזנא תרמג: ר' שמואל ב"ר מנחם מנדל שניאורסון, האדמו"ר מהר"ש מחב"ד (4) תרמה: ר' מנחם מנדל ב"ר יחזקאל פאנעט, ב' מעגלי שערי ואבני צדק תרסז: ר' ישראל בר' אברהם יעקב מסדיגורא תרעג: ר' חיים ב"ר נפתלי צבי יהודה ברלין אב"ד מוסקבה תשנח: ר' שלום ב"ר חיים יעקב ספרין מקאמרנא, ב' נשמת שלום תשעה: ר' יוסף ב"ר ישראל חיים קפלן, ב' תפארת ישראל - קדשים
טו	חמישי	5:07	5:25	5:51	6:37:30	8:32	10:01	3:53	5:06	6:19:30	6:59	פא	סוכה ב ו-ז רמ ו-ח	רס"א ב'	
טז	ששי	5:08	5:25	5:51	6:38:15	8:32	10:01	3:52	5:05	6:18:15	6:58	פב	סוכה ב ח-ט רמ ט-יא	נצוה לתמנו מסעודה בע"ש מ: 3:23	
יז	שבת	5:08	5:26	5:52	6:39:00	8:32	10:01	3:51	5:04	6:17:00	6:57	פג	סוכה ג א-ב רמ יב-יד	ראוי לאבול סעודה ד' עד: 10:24	**יד.** שנד: ר' משה ב"ר חיים אלשיך, ב' שו"ת מהר"ם אלשיך ותורת משה תקסג: ר' שלום שכנא ב"ר אברהם מפרוהבישט תקלה: ר' ישראל ב"ר שבתי הופשטיין, המגיד מקוז'ניץ תשט: ר' יוסף צבי ב"ר ישראל דושינסקיא, מוהרי"ץ, גאב"ד י-ם תשמו: ר' בנציון ב' בנימין ברוק, ר"מ נובהרדוק, ב' הגיוני מוסר תשסה: ר' ציון ב"ר חביב ברכה, ממקובלי ירושלים
															טו. ב' רנו: יעקב אבינו ע"ה בן קמ"ז שנים מימם ליום תטז: ר' יוסף שלמה בן אליהו דילמדיגו הרופא, יש"ר מקנדיאה תקד: ר' אביעד שר שלום ב"ר מנחם שמשון באזילה, ב' אמונת חכמים תקע: ר' משולם ב"ר יואל הכהן ב' עיקר תו"ש תקפא: ר' בצלאל ב"ר יואל ונשבורג ב' הורה גבר והגהות הש"ס תרנה: ר' מרדכי ב"ר ישכר בר מנדבורנא (2) תרפ: ר' מאיר ב"ר אהרן יהודה אריק ב' אמרי יושר וטל תורה תשנב: ר' יעקב משה ב"ר שמואל זאנוריל קרמר, הצדיק מכפר גדעון
															טז. תנח: ר' משה ב"ר מרדכי זכותא, מח"ס קול הרמ"ז ועוד תרלט: ר' יצחק דב ב"ר שמחה הלוי במברגר אב"ד וירצבורג ב' מלאכת שמים תרנא: ר' ישעיה ב"ר מרדכי הכהן רובין, ב' עטרת ישעיה תרעד: ר' צבי הירש ב"ר שלמה שפירא ממונקאטש ב' דרכי תשובה תשיח: ר' משה ב"ר יהודה ליב ראזין, רב בכוויידאן וב' נזר הקודש
															יז. תנא: ר' צבי הירש ב"ר זכריה מנדל קלויזנר הנביא מלבוב תקסז: ר' ידידיה טיאה ב"ר יעקב נתנאל וויל, ב' אדני כסף ועוד תשלא: ר' דוד ב"ר מרדכי צבי כהנא-שפירא, נוסדה ע"ש ישי' "בית דוד"

מנין מאה ברכות

יו"ט ראשון של סוכות: 82 ברכות, [75 דיו"ט, שהחיינו דקידוש, ב"פ לישב בסוכה, ב' דהלל, לולב ושהחיינו] ויש להשלים 18 ברכות בשמיעת ברכות העולים לתורה וההפטרה ועוד.

שבת חול המועד סוכות: 86 ברכות, [81 דשבת, 3 לישב בסוכה, 2 דהלל, וגם לאש' המברכים על קהלת 2 היינו לקורא בלבד, ויש להשלים 14 ברכות בכבל שבת.

י"א **תשרי:** ביום שאחר יוה"כ משכימין לבית הכנסת, כדי שלא יהיה נראה ח"ו שאנו היינו נכנעים לו רק בעת שאנו צריכין לבקש על דיננו (מ"ב תרכ"ד סקי"ד). והטעם בשל"ה שלא יקטרג השטן, א"ר. ולפי"ד צריך להיזהר מכאן ואילך בכל עניניו (כה"ח תרכ"ד ל"ד).

ערב סוכות: יש להרבות בצדקה בערב סוכות, ומהר"ח ויטאל זצ"ל היה מחלק קופה לעניים בכל ערב סוכות, ויש טעם נכון מאד על דרך האמת, וימא הוא דקא גרים בדרך צדקה תמצא וכו' (כה"ח סי' תרכ"ה ס"ק ט"ן).

ערב סוכות: כדאי להתנות לפני כניסת החג: **"איני בודל מנויי הסוכה כל בין השמשות של שבעת ימי החג"**, כדי שיהיה מותר להסירם מפני הגשמים וכדי שלא יאסרו בטלטול ביו"ט ובשבת (ראה שו"ע ורמ"א תרל"ח ס"ב, ומ"ב שם ס"ק כ"ד).

ערב סוכות: כתב הרמ"א (תרל"ט ס"ג): "ולא יאכל ביום מחצות ואילך כדי שיאכל בסוכה לתיאבון", וכתב המ"ב (סקכ"ז) דהסכמת האחרונים שדינו ככל ע"ש משעה עשירית (וזמן שעה עשירית היום ראה בלוח התחתון), ובבא"ח (ש"ר האזינו אות ג') כתב לאסור מחצות.

כתב הלקט יושר (הל' סוכה אות ז') דרבו בעל תרומת הדשן לא היה ישן בערב סוכות בצהרים כדי שיוכל לישן לתיאבון בלילה, כי בסוכה השינה קובע עיקר הדירה, ר"ל השינה חמורה מאכילה. ובריטב"א (סוכה כז.) כתב בשם גדול מגדולי הדור אשר בצרפת, שמחייב לישן בסוכה בליל יו"ט ראשון אפילו ירדו גשמים.

ליל ט"ו: חובה מה"ת לאכול כזית פת (ולכתחילה יותר מכביצה) בסוכה, מתוך כוונה לקיים מצוות עשה זו של אכילת פת בלילה הראשון של חג הסוכות בסוכה, ושעיוונו הש"ית לשבת בסוכה זכר ליציאת מצרים, וזכר לענני כבוד שהקיפונו אז להגן עלינו מפני החמה והגשם. ויאכל הכזית תוך 2 דקות ולכה"פ תוך 4 דק' - תוך כדי אכילת פרס. וכתב הרמ"א (תרל"ט ס"ג) ולא יאכל עד שיהיה לילה ודאי. וכתב בהליכות שלמה (פ"ט ס"ג) דיש לכוון בקידוש בברכת לישב בסוכה על הכזית פת שיאכל אח"כ, ולא יפסיק בדיבור.

כוונה במצות סוכה: בבה"ל סי' ס"ז סי"ד מבואר דלובש ציצית וצריכות כוונה, אלא אף ביטל מ"ע דהוי כאילו לבש ד' כנפות בלא ציצית [ועיין במ"ב שם סק"י דבמעשיו מוכיחים מהני בדיעבד אף אם לא כיון בהדיא]. ואמנם במנחת שלמה ח"א סי' א' פקפק בזה, אכן לגבי סוכה הסיק שם דיש לחוש לסברת הבה"ל וכל שלא כיון לשם מ"ע דסוכה הוי כאכל חרץ לסוכה, וה"ה לגבי שינה שאם אינו מכוון הוי כישן חוץ לסוכה, ויש להזהר בזה הרבה (ובאמת שמענו מהגרב"צ פלמן זצ"ל ששמע מהחזו"א דאף מש"כ הבה"ל גבי ציצית דבר פשוט הוא). ולהמ"ב שם סק"י יש ללמד זכות.

פרטי דינים בקשירת ד' המינים: יש לקנות הד' מינים בקנין המועיל מדאורייתא מדעת המקנה, וכן לפרוע הדמים למוכר (מ"ב תרנ"ח סק"י). ויש לקשור המינים בקשר גמור קודם החג (סי' תרנ"א ס"א). וכתב מרן (ס"ס תר"נ) "צריך שיצא שדרו של לולב למעלה מההדס והערבה טפח", והוא לעיכובא (כה"ח ט'), ויש להזהיר ע"ז מאד כיון שמצוי שאין שמים לב לכך.

נטילת ד' מינים: ביום הראשון משכימין לתפילה דזריזין מקדימין לקיים מצות לולב (טור תרמ"ד וב"ח). וכתב הגרש"ז (בהליכות שלמה מועד פי"א ס"ה): הואיל ונטילת לולב בשאר ימי החג היא משום זכר למקדש, נכון להוסיף כוונה זו בשעת הנטילה.

ומני הירח: סוף זמן ברכת הלבנה לכתחילה ליל רביעי כל הלילה ובדיעבד ליל חמישי כל הלילה, (ליל יו"ט). ט"ו מהמולד - בליל ששי עד שעה 23:48 (במוצאי יו"ט), [שיטות נוספות מקילות יותר בט"ו מהמולד - ראה בטבלה בסוף הלוח]. ולהמ"ב יברך בדיעבד עד ט"ו מהמולד, ולכה"ח ספק ברכות להקל ויקדש ללא ברכה.

תקופות: תקופת תשרי לשמואל - יום שבת קודש בשעה 9, [סימנו: ז' ט"ו], ותרגומו להגרימ"ט ביום שבת קודש בשעה 9.27.13, ולהגרימ"ר בשעה 9.39.00 (לשעון קיץ) [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח].

תשרי תשע"ח

אוקטובר (10) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יא	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:43:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:47 גר"א 9:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח	חצות יום ולילה 12:29 מנחה גדולה 12:59 **שקיעת החמה 6:27:30**	1
יב	שני	הנץ החמה הנראה 6:44:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:47 גר"א 9:32 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ל"א תחנון, וקוראים ג' בוחאת הברכה, ואש' אומרים למנצח	חצות יום ולילה 12:29 מנחה גדולה 12:59 **שקיעת החמה 6:26:15**	2
יג	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:44:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:47 גר"א 9:32 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	חצות יום ולילה 12:29 מנחה גדולה 12:59 **שקיעת החמה 6:24:45**	3
יד	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:45:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:47 גר"א 9:32 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ערב חג הסוכות** ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח (ויש של"א) אין לאכול משעה: 3:24 (ראה בלוח העליון) בני חו"ל עושים עירוב תבשילין **הדלקת נרות יו"ט 5:53** ירושלים: 5:45 חיפה: 5:52 באר שבע: 6:05	חצות יום ולילה 12:28 מנחה גדולה 12:58 **שקיעת החמה 6:23:30**	4
טו	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:45:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:47 גר"א 9:32 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**חג הסוכות** **צאת יו"ט: 6:56** ר"ת (במע'): 7:31 אושפיזין דאברהם **סו"ז מוסף לכתחילה: 1:27** ירושלים: 6:55 חיפה: 6:56 באר שבע: 6:57 מוציאים ב' ספרים, ובא' קוראים ה' בפרשת שור או כשב (ויקרא אמור כ"ב כ"ו), וחז"ק, ובספר ב' קוראים קרבנות המוספין ובחמשה עשר יום לחדש השביעי (במדבר כ"ט י"ב), וספ' כופלין ח"ק, ומפטירין בזכריה (י"ד) הנה יום בא, שיש בה מענין סוכות, ואש' אומ' פיוט י-ה א-לי, שש"י ע"ו, למענן אמיתך	חצות יום ולילה 12:28 מנחה גדולה 12:58 **שקיעת החמה 6:22:15**	5
טז	ששי	הנץ החמה הנראה 6:46:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:48 גר"א 9:32 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**א' דחול המועד** ובחו"ל יו"ט שני אושפיזין דיצחק קוראים ד' וביום השני (במדבר כ"ט י"ז) [ובחו"ל כאתמול ומפטיר במל"א ח' ויקהלו], שש"י כ"ט, אבן שתיה, ול"א במה מדליקין ואש' לא אומרים גם לכו נרננה **הדלקת נרות שבת 5:51** ירושלים: 5:42 חיפה: 5:50 באר שבע: 6:02	חצות יום ולילה 12:28 מנחה גדולה 12:58 **שקיעת החמה 6:21:00**	6
יז	שבת	הנץ החמה הנראה 6:47:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:48 גר"א 9:33 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:57 סוף זמן תפילה גר"א 10:31 **סו"ז מוסף לכתחילה 1:26**	**ב' דחול המועד** **שבת חול המועד סוכות** אושפיזין דיעקב אש' קוראים קהלת [מפני שהם ימי שמחה וכתיב בקהלת ולשמחה מה זו עושה, מ"ב ת"צ סקי"ז]. ומוציאים ב' ספרים וקוראים ד' קוראים בספר ראשון ויאמר משה ראה אתה וגו' פסל לך וגו' (שמות ל"ג י"ב) [שיש בו ענין סוכה (מ"ב תרס"ג סק"ח)], וח"ק, ובספר ב' וביום השלישי (במדבר כ"ט) [ובחו"ל גם וביום הב'], וספ' כופלין ח"ק, [וברכות הפטרה של יו"ט ומזכיר שבת (מ"ב תרס"ג סק"ט)], ומפטירין ביחזקאל (כ"ח י"ח) והיה וגו' ביום בוא גוג [לפי שלעתיד תהיה מלחמת גוג ומגוג בתשרי, מ"ב שם סק"י]. שש"י צ"ב, אום נצורה. ובמנחה קוראים ג' בפרשת חצות הברכה, ול"א אה"ו וצדקתך. במוצאי שבת אש' אין אומרים ויהי נועם, וספ' אומרים, ואש' מברכין לישב בסוכה בהבדלה **צאת השבת 6:53** חזו"א 6:57 ירושלים: 6:53 חיפה: 6:53 באר שבע: 6:54	חצות יום ולילה 12:27 מנחה גדולה 12:57 **שקיעת החמה 6:19:45** צאת השבת לר"ת (שוות) 7:32 צאת השבת לר"ת (מעלות) 7:29	7

פרשת: בראשית

	תאריך תשרי	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל׳ הייתה מישור הגראז״מ חשש לכתחל׳ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי סנהדרין	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי קדושין מד - ב״ק ב מ״ב עמוד היומי ח״א קינ: - קטז: מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
יח	ראשון	5:09	5:27	5:53	6:39:45	8:32	10:01	3:50	5:03	6:15:45	6:56	פד	סוכה ג רמ ג-ד טו-יז	רס״א ב׳	**יח.** תקסב: ר׳ משולם ב״ר שמשון איגרא, ב׳ שו״ת ר״מ איגרא תקעא: ר׳ נחמן ב״ר שמחה מברסלב ב׳ ליקוטי מוהר״ן תשמא: ר׳ יונה ב״ר משה מרצבך ב׳ עלה יונה, ר״מ קול תורה תשמז: ר׳ בן ציון ב״ר יוסף אהרן במברגר, ב׳ שערי ציון ומשגיח דפוניבז׳
יט	שני	5:10	5:27	5:53	6:40:15	8:32	10:01	3:50	5:02	6:14:30	6:55	פה	סוכה ג רמא-ג ה-ו א-א	רס״א ג׳ ד׳	**יט.** תקנח: ר׳ אליהו ב״ר שלמה זלמן מוילנא, הגאון החסיד מוילנא תקעד: ר׳ יעקב יצחק ב״ר אשר, היהודי הקדוש מפשיסחא תרעג: ר׳ אהרן ב״ר ישראל מסאדיגורה ב׳ קדושת אהרן תשנג: ר׳ יוסף משה ב״ר יעקב עדס, מרבני פורת יוסף
כ	שלישי	5:10	5:28	5:54	6:41:00	8:33	10:01	3:49	5:01	6:13:15	6:53	פו	סוכה ג רמג-ד ז-ח ב-ב	רס״ב א׳ - ג׳	
כא	רביעי	5:11	5:29	5:55	6:41:30	8:33	10:01	3:48	5:00	6:12:00	6:52	פז	סוכה ג רמד ט-י ג-ה	רס״ב ג׳ - רס״ג א׳	**כ.** תכד: ר׳ אברהם יהושע העשיל ב״ר יעקב מקראקא, ב׳ חנוכת התורה תקנא: ר׳ יעקב יוסף ב״ר יהודה ליב מאוסטראה, ב׳ רב ייבי תקפח: ר׳ אליעזר ב״ר יצחק פאפו, מח״ס פלא יועץ ועוד תרז: ר׳ יעקב ב״ר אברהם ענתבי, הרב של דמשק (ראה תולדות ח״י ח״ג פ״ח)
כב	חמישי	5:12	5:29	5:55	6:42:15	8:33	10:01	3:47	4:59	6:10:45	6:51	פח	סוכה ג רמד-ה יא-יב ו-ב	רס״ג ב׳ ג׳	**כא.** ב׳ תקלז: ״ויעש שלמה בעת ההיא את החג [על בנין הבית] וכל ישראל עמו קהל גדול מלבוא חמת עד נחל מצרים לפני ה׳ אל׳ ז׳ ימים וז׳ ימים ״ד יום״ (מלכים א׳ ח׳ ס״ה), ונגמר היום ג׳ תי: נבואת חגי (פ״ב) לזורובבל פחת יהודה וליהושע הכה״ג לחזקם ולעובדים במלאכת בנין ביהמ״ק השני ״כי גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון״, והיעב״ץ ובא״ח כתבו לקרוא היום נבואה זו תקלא: ר׳ מנחם מנדל ב״ר אליעזר מפרמישלאן, בעל דרכי ישרים תקסד: ר׳ יהודה בכור ב״ר ישראל יעקב בורלא, ב׳ נחלת יאודה תקפ: ר׳ משה ב״ר דן שוהם מדולינה ב׳ דברי משה ואמרי שהם תקפב: ר׳ רפאל ב״ר מרדכי בירדוגו, ב׳ משפטים ישרים מי מנוחות ועוד תרסד: ר׳ דוד משה ב״ר ישראל מטשורטקוב תשכב: ר׳ אברהם שמואל ב״ר עקיבא סופר, ב׳ חשב סופר
כג	ששי	5:12	5:30	5:56	6:43:00	8:33	10:01	3:46	4:58	6:09:30	6:50	פט	סוכה ג רמה יג-יד ג-ה	נצה לתמנע מסעדה בע״ש מ׳: 3:18	
כד	שבת	5:13	5:31	5:57	6:43:45	8:34	10:01	3:46	4:57	6:08:30	6:49	צ	סוכה ג-ד רמה-ו טו-א ו-ב	ראוי לאבול סעודה ד׳ עד: 10:20	**כב.** תרלג: ר׳ שלמה ב״ר יעקב מסקאהל ב׳ שו״ת בית שלמה וישרש יעקב תשכז: ר׳ משה יעקב ב״ר יוסף הכהן רביקוב, הסנדלר תשסג: ר׳ יוסף ב״ר אהרן אריה לייפער, האדמו״ר מנדבורנא פ״ת **כג.** ר׳ תשעה: ר׳ חנוך ב״ר משה מקורדובה [מד׳ השבויים] תשה: ר׳ חיים מנחם דוד ב״ר אלטר יחזקאל אליהו הורוביץ הי״ד מדזי׳קוב תשלב: ר׳ דוד ב״ר ברוך ראובן שלמה הלוי יונגרייז, ראב״ד ירושלים **כד.** ג׳ תיד: התפללו שימסר בידם יצה״ר של ע״ז, ונמסר, יומא ס״ט: תקמב: ר׳ יעקב יוסף ב״ר צבי כ״ץ מפולנאה ״התולדות״ (וי״א בכ״א) תרלה: ר׳ אליהו ב״ר שלמה גוטמאכר מגריידיץ ב׳ צפנת פענח, סוכת שלום תרמה: ר׳ אברהם יהודה אריה ליב ב״ר פינחס זליג הכהן שווארץ ב׳ קול אריה תשנו: ר׳ חיים זאנוויל ב״ר משה אברמוביץ, האדמו״ר מרימניצא (ריבניץ) תשסח: ר׳ אליעזר מנחם ב״ר שלמה יהודה ליב פלצינסקי, ב׳ שלום יהודה תשעא: ר׳ יהודה ב״ר יצחק מועלם, ראש ישיבת פורת יוסף

מנין מאה ברכות

שמיני עצרת: 80 ברכות, [75 דיו״ט, שהחיינו דקידוש, 2 דהלל, ובי׳ ברכות שנהוג שכל אחד עולה לתורה], וצ״ע להשלים בשאר ברכות העולים לתורה, וישלים במיני מגדים ואשר יצר.

יועץ ערך סוכה).

קרבנות החג: בכל יום ויום משבעת ימי החג הקריבו 2 אילים, 14 כבשים ושעיר חטאת, והפרים פוחתין בכל יום א׳, ביום הראשון 13 ביום השני 12 עד שבהושענא רבה הקריבו 7 פרים, ס״ה 70 פרים לשבעת הימים. וסימן לזכרון: מספר הימים ועוד מספר הפרים הוא תמיד 14.

הושענא רבה: הנוהגים לגמור תהילים בהושענא רבה יש שאומרים לאחר חצות, והמקדימים נזהרים לומר רק אחר זריחת הלבנה בשעה 22:11 בלילה בקירוב. ומנהג הספרדים להיות נעורים בלילה ואומרים סדר תיקון, ולכו״ע משכימין להתפלל שחרית (א״ר תרס״ד סק״ג). ונהגו סוכות: ״ראיתי בני עליה מנשקים הסוכה בכניסתם וביציאתם״ (של״ה, משנ״ב סי׳ תע״ז סק״ה).

שמחה בסוכות: היא סימן טוב לכל השנה, שכתבו גורי האר״י ז״ל שמי שהוא שמח ושוב לב ולא יצטער כלל בחג הקדוש הזה מובטח לו שתעלה לו שנה טובה ויהיה לעולם שמח (פלא

שמחת תורה: כתב המשנ״ב (סי׳ תרס״ט ס״ק י״א ושעה״צ סק״י) וז״ל: כתב מהרי״ק (בשורש ט׳) בשם רב האי גאון, יום זה הרגילים אצלנו לרקד בו אפילו כמה זקנים בשעה שאומרים קילוסים לתורה, [ואל יאמר האדם אין זה כבודי לרקד לפני העם כאחד הריקים, שהרי זה היה חטא מיכל בת שאול שהשיב לה דוד המלך ע״ה ונקלותי עוד מזאת וגו׳]. ולכן יש להתאמץ בזה לרקד ולזמר לכבוד התורה כמו שכתוב גבי דוד המלך ע״ה מפזז ומכרכר בכל עוז לפני ה׳, וכן כתבו משם האר״י, והעידו על האר״י ז״ל שאמר שהמעלה העליונה שהשיג באה לו על ידי שהיה משמח בכל עוז בשמחה של מצוה, וגם על הגר״א ז״ל כתבו [והוא ז״ל היה הולך לפני הס״ת שמח מאד ברוב עוז והדרה וחכמת אדם תאיר פניו כלפיד אש בוערת ומספק כף אל כף ומכרכר בכל עוז ז]מרקד לפני הספר תורה בכל כחו, עכ״ל.

שמחת תורה: ונהגו עוד להרבות הקרואים לספר תורה וקורין פרשה אחת הרבה פעמים ואין איסור בדבר (רמ״א תרס״ט), משום כבוד התורה ועוד כדי שיזכו כולם בשמחת התורה (מ״ב סק״ב).

אסרו חג: א״ר ירמיה כו׳ כל העושה איסור לחג באכילה ושתיה [שקורא לחג עונג במאכל ומשתה, ויש אומרים יום שלאחר החג - רש״ן] מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן, שנאמר אסרו חג בעבותים [בהמות עבות ושמנות - רש״ן] עד קרנות המזבח (סוכה מ״ה ב׳). וכן פסק הרמ״א בס״ס תכ״ט: ונוהגין להרבות קצת באכילה ושתיה ביום שאחר החג והוא אסרו חג.

אסרו חג: באסרו חג הזדרז מאוד להניח תפלין בבקר בבקר, כ״כ בספר מעשה רב על הגר״א.

שבת מברכין: בספר ולגשמים בעיתם (עמ׳ קצ״ד) כתב בשם הגר״ח קניבסקי שבשמברכים את חדש מרחשון יש לומר ״ולגשמים בעיתם״. להצניע ההושענות לשרפן עם החמץ או להסיק תנור אפיית המצות (תרס״ד ס״ט). ואין להניחן על ארון הקודש (מהרש״ם ח״ג נ״ז).

שנים מקרא ואחת הברכה: כתב המ״ב (תרס״ט סק״ד): כתבו הפוסקים שבליל שמחת תורה יקרא הפרשה שמו״ת שעתה הוא זמנה. אמנם בכה״ח (סי׳ רפ״ה ס״ק כ״ט בשם רבינו האר״י והחיד״א) כתב שביום הושענא רבא יקרא פרשת וזאת הברכה שמו״ת, ומכל מקום אם קראה ביום שמיני עצרת לא הפסיד. שוב העירוני שהמ״ב עצמו פסק כן בסימן רפ״ה ס״ק י״ח בשם השע״ת, וצ״ע הסתירה. ובס׳ זכור לדוד (עמ׳ רמ״ה) בשם החזו״א שזמן שמו״ת הוא ביום הו״ר.

״בשמיני עצרת כל מה שמתפלל ומבקש מהקב״ה תפילתו מתקבלת ועושה בקשתו״. הגר״ח פאלאג׳י בספרו מועד לכל ח׳ (סימן כ״ה אות א׳) בשם זוהר ח״ג (דף ל״ב ע״א) עיי״ש עוד. ובספר שפתי צדיק (שמיני עצרת) כ׳: שמעתי מפ״ק זקיני ז״ל [החיד״שי הרי״ם ז״ל] בשם רבו רבי בונם ז״ל שהזהיר שביום שמיני עצרת יתפללו בציבור על ידי זה יתוקנו כל תפילתם ביחידות מכל השנה.

שמחת תורה: כתב המשנ״ב (סי׳ תרס״ט ס״ק י״א ושעה״צ סק״י) וז״ל: כתב מהרי״ק (בשורש ט׳) בשם רב האי גאון, יום זה הרגילים אצלנו לרקד בו אפילו כמה זקנים בשעה שאומרים קילוסים לתורה, [ואל יאמר האדם אין זה כבודי לרקד לפני העם כאחד הריקים, שהרי זה היה חטא מיכל בת שאול שהשיב לה דוד המלך ע״ה ונקלותי עוד מזאת וגו׳]. ולכן יש להתאמץ בזה לרקד ולזמר לכבוד התורה כמו שכתוב גבי דוד המלך ע״ה מפזז ומכרכר בכל עוז לפני ה׳, וכן כתבו משם האר״י, והעידו על האר״י ז״ל שאמר שהמעלה העליונה שהשיג באה לו על ידי שהיה משמח בכל עוז בשמחה של מצוה, וגם על הגר״א ז״ל כתבו [והוא ז״ל היה הולך לפני הס״ת שמח מאד ברוב עוז והדרה וחכמת אדם תאיר פניו כלפיד אש בוערת ומספק כף אל כף ומכרכר בכל עוז ז]מרקד לפני הספר תורה בכל כחו, עכ״ל.

שמחת תורה: ונהגו עוד להרבות הקרואים לספר תורה וקורין פרשה אחת הרבה פעמים ואין איסור בדבר (רמ״א תרס״ט), משום כבוד התורה ועוד כדי שיזכו כולם בשמחת התורה (מ״ב סק״ב).

אסרו חג: א״ר ירמיה כו׳ כל העושה איסור לחג באכילה ושתיה [שקורא לחג עונג במאכל ומשתה, ויש אומרים יום שלאחר החג - רש״ן] מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן, שנאמר אסרו חג בעבותים [בהמות עבות ושמנות - רש״ן] עד קרנות המזבח (סוכה מ״ה ב׳). וכן פסק הרמ״א בס״ס תכ״ט: ונוהגין להרבות קצת באכילה ושתיה ביום שאחר החג והוא אסרו חג.

אסרו חג: באסרו חג הזדרז מאוד להניח תפלין בבקר בבקר, כ״כ בספר מעשה רב על הגר״א.

שבת מברכין: בספר ולגשמים בעיתם (עמ׳ קצ״ד) כתב בשם הגר״ח קניבסקי שבשמברכים את חדש מרחשון יש לומר ״ולגשמים בעיתם״.

יש לזכור להודיע לבני הבית שמתחילים להזכיר בתפילה ״משיב הרוח״

זמני הירח: מולד חודש מרחשון כפי שנהוג להכריז: **המולד יהיה ביום ששי בשעה 12, 12 דקות ו-17 חלקים.** [וסימנו: ו׳ ״ח רל״ג]. ותרגומו להגרימ״ט ביום ששי בשעה 12:37:00, [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח], המולד האמיתי יהיה בליל ששי בשעה 22.12.12 (התרגום והמולד האמיתי בשעון קיץ).

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

תשרי תשע"ח — אוקטובר (10) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יח	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:47:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:48 גר"א 9:33 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ג' דחול המועד** למנהג ספ' אושפיזין דמשה, ולמנהג אש' אושפיזין דיוסף קוראים ד' וביום הרביעי (שם), שש"י נ', אערוך שועי	חצות יום ולילה 12:27 מנחה גדולה 12:57 **שקיעת החמה 6:18:30**	8
יט	שני	הנץ החמה הנראה 6:48:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:48 גר"א 9:33 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ד' דחול המועד** למנהג ספ' אושפיזין דאהרן, ולמנהג אש' אושפיזין דמשה קוראים ד' וביום החמישי (שם), שש"י צ"ד מי יקום עד סוף המזמור, קל למושעות	חצות יום ולילה 12:27 מנחה גדולה 12:57 **שקיעת החמה 6:17:30**	9
כ	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:49:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:48 גר"א 9:33 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ה' דחול המועד** למנהג ספ' אושפיזין דיוסף, ולמנהג אש' אושפיזין דאהרן קוראים ד' וביום הששי (שם), שש"י צ"ד עד כל ישרי לב, אדון המושיע	חצות יום ולילה 12:27 מנחה גדולה 12:57 **שקיעת החמה 6:16:15**	10
כא	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:50:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:49 גר"א 9:33 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**הושענא רבא** אושפיזין דדוד, קוראים ד' וביום השביעי (שם), שש"י פ"א מצוה להימנע מסעודה בעריו"ט משעה 3:19 בני חו"ל עושים עירוב תבשילין **הדלקת נרות יו"ט 5:45** ירושלים: 5:36 חיפה: 5:43 באר שבע: 5:56	חצות יום ולילה 12:26 מנחה גדולה 12:56 **שקיעת החמה 6:15:00**	11
כב	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:51:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:49 גר"א 9:34 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**שמיני עצרת ושמחת תורה** **משיב הרוח ומוריד הגשם** סו"ד מוסף לכתחילה: 1:24 מוציאים ג' ספרים ובא' קוראים ראת הברכה, ובב' בראשית עד אשר ברא, חו"ק, ובג' ביום השמיני (במדבר כ"ט ל"ה), וספ' כופלין ח"ק, ומפטירין ויהי אחרי מות משה (יהושע א'), אש' אומרים יזכור, ואח"כ מתפללים תפילת גשם, שש"י י"ב **צאת יו"ט: 6:47** ר"ת (במע'): 7:23 ירושלים: 6:47 חיפה: 6:47 באר שבע: 6:49	חצות יום ולילה 12:26 מנחה גדולה 12:56 **שקיעת החמה 6:13:45**	12
כג	ששי	הנץ החמה הנראה 6:51:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:49 גר"א 9:34 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**אסרו חג** ל"א תחנון, ואש' אר' למנצח (ריש של"א) ובחו"ל שמחת תורה ואתמול קוראים ה' בעשר תעשר (דברים י"ד כ"ב) וספ' מתחילים בכל הבכור (שם ט"ו י"ט), וחו"ק, ובספר ב' ביום השמיני (במדבר כ"ט ל"ה), (וחו"ק לספ'), ומפטיר בריהי ככלות שלמה (מל"א ח' נ"ד). והיום קוראים קריאת ש"ת ג' ספרים וכו'. שש"י ח' **הדלקת נרות שבת 5:43** ירושלים: 5:34 חיפה: 5:41 באר שבע: 5:54	חצות יום ולילה 12:26 מנחה גדולה 12:56 **שקיעת החמה 6:12:30**	13
כד	שבת	הנץ החמה הנראה 6:52:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:49 גר"א 9:34 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:58 סוף זמן תפילה גר"א 10:31 **סו"ז מוסף לכתחילה 1:23**	**שבת מברכין** ל"א אב הרחמים וצדקתך (ולהחזו"א אר' צדקתך), ואש' מתחילין ברכי נפשי **פרשת: בראשית** **הפטרה: כה אמר הקל ה'** (ישעיה מ"ב) **צאת השבת 6:45** חזו"א 6:49 ירושלים: 6:44 חיפה: 6:45 באר שבע: 6:46	חצות יום ולילה 12:26 מנחה גדולה 12:56 **שקיעת החמה 6:11:30** צאת השבת לר"ת (שוות) 7:24 צאת השבת לר"ת (מעלות) 7:21	14

הזמנים לפי שעון קיץ

פרשת: נח

	תאריך תשרי מרחשון	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע׳ הייתה מישור	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי סנהדרין	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי ב״ק ג - ט מ״ב עמוד היומי ח״א קיז. - קכ. מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כה	ראשון	5:14	5:31	5:57	6:44:30	8:34	10:01	3:45	4:56	6:07:15	6:48	צא	סוכה ד רמז ב-ג ג-ה	רס״ג ד׳	**כה.** תקנב: ר׳ בנימין ב״ר אהרן מזאלוזיין ב׳ תורי זהב תקנה: ר׳ יו״ט ליפמן ב״ר אברהם שמואל היילפרין ב׳ קדושת ומלאכת יו״ט תקע: ר׳ לוי יצחק ב״ר מאיר מברדיצ׳וב, ב׳ קדושת לוי תקצה: ר׳ צבי הירש חריף ב״ר לייבוש הלר מזאמושטש ב׳ טיב גיטין תקצח: ר׳ שמואל ב״ר יחזקאל לנדא מפראג ב׳ שיבת ציון תר: ר׳ משה ב״ר שמואל סופר מפרשבורג, החתם סופר תשנח: ר׳ דוד מתתיהו ב״ר יחיאל יהושע, האדמו״ר מביאלה, ב׳ להבת דוד תשעג: ר׳ אברהם ב״ר אליהו משה גנחובסקי, ר״י טשעבין וב׳ חדר הורתי
כו	שני	5:14	5:32	5:58	6:45:15	8:34	10:01	3:44	4:55	6:06:00	6:47	צב	סוכה ד רמז ד-ה א-ג	רס״ג ה׳	
כז	שלישי	5:15	5:33	5:59	6:45:45	8:34	10:02	3:43	4:54	6:05:00	6:45	צג	סוכה ד רמז ו-ז ד-ו	רס״ג ו׳ - ט׳	
כח	רביעי	5:16	5:33	5:59	6:46:15	8:34	10:02	3:43	4:53	6:03:45	6:44	צד	סוכה ד רמח ח-ט א-ג	רס״ג י׳ - י״ג	**כו.** תקעז: ר׳ אהרן ב״ר מרדכי מז׳יטומיר ב׳ תולדות אהרן תקפז: ר׳ אשר פרלוב מסטולין ב״ר אהרן הגדול מקרלין
כט	חמישי	5:16	5:34	6:00	6:47:00	8:35	10:02	3:42	4:52	6:02:45	6:43	צה	סוכה ד-ה רמח-ט י-א ד-ב	רס״ג י״ד - י״ז	**כז.** ד׳ תתקמט: ר׳ יצחק הזקן ב״ר שמואל, מבעלי התוספות שג: ר׳ אברהם ב״ר אביגדור אב״ד פראג תקב: ר׳ אלעזר ב״ר שמואל רקח מאמסטרדם וצפת ב׳ מעשה רקח תרג: ר׳ אפרים יצחק ב״ר ליבוש מפרמיסלא ב׳ משנה ראשונה ומשנה אחרונה תריד: ר׳ יוסף יאסקי ב״ר אליהו שפירא אב״ד לעסלא, ב׳ חי׳ מהר״י שפירא
ל	ששי	5:17	5:35	6:01	6:48:00	8:35	10:02	3:41	4:51	6:01:45	6:42	צו	סוכה ה רמט-נ ב-ג ג-א	נטה להמנע מסעודה בע״ש מ׳: **3:13**	**כח.** שצד: ר׳ אפרים זלמן ב״ר נפתלי הירש ב׳ תבואות שור הראשון (קיצור ב״י)
א	שבת	5:18	5:35	6:01	6:48:30	8:35	10:02	3:40	4:51	6:00:30	6:41	צז	סוכה ה רנ-א ד-ה ב-ב	ראוי לאכול סעודה ד׳ עד׳: **10:17**	**כט.** ג׳ תמט: שמעון הצדיק בן חניו [וי״א יוחנן] משיירי כנסת הגדולה (מנחות ק״ט ב) תרא: ר׳ אברהם דוד ב״ר אשר אנשל מבוטשטש ב׳ האשל אברהם תרמה: ר׳ מנחם מנדל ב״ר חיים מקוסוב, ב׳ צמח צדיק מויז׳ניץ תרפד: ר׳ שמואל צבי ב״ר יחיאל דצינגר, האדמו״ר מאלכסנדר ב׳ תפארת שמואל

מנין מאה ברכות

שבת ר״ח: לאש׳ נוספות ב׳ ברכות ההלל ויש 83 ברכות, וישלים בכבכל שבת.

פירוק הסוכה: מהר״ש מנוישטט ז״ל סִיְמֵן את מחיצות הסוכה לוודא סדר עמידתן שלא ישתנה משנה לשנה, וכן הוא בירושלמי לעניין קרשי המשכן (מהרי״ל). אמנם להמבואר בכף החיים ס״ח סקי״ז בשם רבינו האר״י אין להקפיד בזה עיי״ש.

וכתבו האחרונים דאף אחר סוכות לא יפסע על עצי הסוכה דתשמישי מצוה הם כמו ציצית ולולב, ועל כן יש למחות באנשים שזורקין עצי הסכך לחרץ במקום שרבים רגילין לפסוע עליהן ואפילו איננו מקום אשפה (משנ״ב תרל״ח סוס״ק כ״ד).

״הימים של סוף תשרי הם ימי שורש לכל השנה לעומת חודשי השנה והיא סגולה נפלאה לעור מה׳ יתברך כל ימי השנה״.

הגר״ח פאלאג׳י בספרו מועד לכל חי (סי׳ כ״ח אות מ״ח).

יום כיפור קטן: אין אומרין בער״ח מרחשון תפילת יו״כ קטן, מפני חדש תשרי, וכן בער״ח טבת, מפני שחל בחנוכה, וכן בער״ח אייר, מפני חודש ניסן שאין מתענין בו (עי׳ רמ״א תרפ״ג ס״א), וכן א״א בערב ר״ה, וסימנך: ח׳ ט׳ א׳ ת׳. והמתענים בכל ערב ר״ח יתענו גם בער״ח מרחשון, כ״כ כה״ח סי׳ תכ״ט ס״ק ל״ו [ולפי״ז גם יעשו יוכ״ק], וראה בלוח העליון בפרשיות תולדות ווישב.

ר״ח בע״ש: כתב בשו״ע או״ח ס״ס״א: ומצוה לחוף הראש ולגלח הצפרנים בע״ש, וכתב המ״ב בסק״ז בשם המג״א: יש מקומות שאין מגלחין ואין נוטלין צפורנים בר״ח אפילו חל ביום עש״ק, כי כן צוה ר״י החסיד, עכ״ל. [ומנהג בני ספרד שלא לחוש לנטילת צפורנים בר״ח (אול״צ ח״ג פ״א)] והגם שכתב במ״ב שם סק״ו: וביום ד׳ מקפידין שלא ליטלן מפני שהצפורנים מתחילין לחזור ולצמוח ביום ג׳ לגילוחן וא״כ אין זה תיקון כבוד שבת שחוזר לצאת, עכ״ל. מכל מקום הכא דא״א ליטלם בר״ח עדיף יום ה׳ מיום ד׳, דמיום ד׳ ודאי דא״ז תיקון כבוד שבת, כ״כ האחרונים ומהם בא״ר ס״ס ה׳ ופמ״ג שם א׳ (ועי׳ חוט שני עמ׳ ס״א).

ראש חודש שחל בשבת: מצוה להרבות בסעודת ראש חדש (או״ח תי״ט). וכתבו האחרונים דכשחל ר״ח בשבת עושים מאכל אחד יותר ממה שרגיל בכל השבתות כדי שיהיה ניכר כבוד של ר״ח (מ״ב תיט סק״ב). [ועיין ב״י שם דע״פ הירושלמי יש לעשות בכה״ג סעודת ר״ח לאחר השבת. אלא דלא נהגו כן (טז״ז שם סק״א). עיין גם מג״א ופר״ח שם].

ראש חדש: מצוה להשתדל לעלות לספר תורה בראש חדש, והמשלים יותר משובח, ואם ראש חדש שני ימים עולה בשניהם, והעליה של יום שני יותר מעולה מיום ראשון. בן איש חי שנה א׳ פרשת ויקרא אות כ׳.

ראש חודש: כתב הגאון רבי חיים פאלאג׳י ז״ל בספרו כף החיים (סימן ל״ד אות כ״ג וכ״ד): ״אשרי אדם שיש לו בראש חודש תלמידי חכמים על שלחנו דהוא דבר גדול שתהיה לו הצלחה והרווחה בכל החודש ובחנוני נא בזאת וכו׳, ונודע דהמרבה בצדקה בראש חודש שכרו כפול משאר ימים, ומי כעם ישראל דבכל מקום ורודפי צדק אנשים ונשים בריש ירחא יותר משאר ימים, ובפרט שבח ויקר יתנו בזה לעיר נא אמון יע״א דסוחריה בקרבה נוהגין להפריש בראש חודש סך גדול כל אחד לפי עסק שלו, ואין ספק דהיא עמדה להם להיות יחד עשירים דגם ה׳ יתן הטוב״ עכל״ק.

ר״ח מרחשון: כתב בשו״ע ס׳ ק׳: תפילות של מועדות ושל ר״ח צריך להסדיר תפילתו [דהיינו לחזור התפילה ולסדרה] קודם שיתפלל כדי שתהא שגורה בפיו. ובטור שם כתב דלדעת הרא״ש צריך להסדיר רק תפילה שעברו יותר מל׳ יום מאז שהתפללו אותה, ולפי״ז תפילת ר״ח שהיא תמיד ביום הל׳ א״צ להסדיר. אולם הב״י והב״ח הסיקו גם בדעת הרא״ש דצריך להסדיר תפילת ר״ח. והוסיף הב״ח דתפילת מוסף של ר״ח מרחשון צריך להסדיר אף לשיטת הטור בשם הרא״ש, דהרי בר״ה לא התפלל תפילת ר״ח ואיכא שמונה שבועות מר״ח אלול עד ר״ח מרחשון שלא התפלל תפילת ר״ח. וה״ה אם חל ר״ח הקודם או יום ב׳ דר״ח הקודם [או יום א׳ דר״ח הנוכחי] בשבת, דיש ל׳ יום שלמים שלא התפלל בהם מוסף דר״ח של חול, עיי״ש, וכ״מ בכה״ח אות א׳. ומוסך דר״ח שחל בשבת בודאי צריך להסדיר לכו״ע. ואמנם המתפללים מתוך סידור א״צ להסדיר כמ״ש רמ״א שם ובכה״ח אות ג׳ בשם ברכ״י. אבל תהיה נפ״מ דיש להתפלל תפילת מוסף דר״ח מרחשון מתוך הסידור.

ל. תרטז: ר׳ צבי הירש ב״ר מאיר חיות, המהר״ץ חיות
תשנו: חכם מנשה ב״ר עזרא לוי, בעל התפילה מירושלים
תשסח: ר׳ יוסף ב״ר יצחק אייזיק הכהן רוט, רו״מ בית דוד ב״ב, וב׳ שיח יוסף

א. ב׳ תתקלו: בחודש זה כילה שלמה לבנות את ביהמ״ק, ונחנך בח׳ תשרי
ב׳ תתקלז (עי׳ ילק״ש מלכים קפ״ד), ראה ח׳ בתשרי
ד׳ תתקכב: ר׳ דוד ומשה ב״ר משה, מצדיקי מרוקו
תכא: ר׳ מנחם מנדל ב״ר אברהם קרוכמל, ב׳ שו״ת צמח צדק
תקנב: ר׳ נתן ב״ר אברהם בורגיל הראשון, מח״ס חק נתן
תרלח: ר׳ יששכר בעריש ב״ר משה הכהן מוולברוז׳, ב׳ עבודת יששכר
תרסט: ר׳ עקיבא מאיר ב״ר ישכר בעריש הכהן מוולברוז׳, ב׳ דברי העם
תרפ: ר׳ יוסף ב״ר יהודה ענגל, ב׳ אתון דאוריתא ועוד
תשנ: ר׳ ישראל ב״ר יהושע שפירא, האדמו״ר מבלאז׳וב ארה״ב

תשרי - מרחשון תשע"ח

אוקטובר (10) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כה	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:53:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:49 גר"א 9:34 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ל"א תחנון (ולהחזו"א אומרים תחנון עד ר"ח), ואש' אומרים למנצח (עד ר"ח)	חצות יום ולילה 12:25 מנחה גדולה 12:55 **שקיעת החמה** 6:10:15	15
כו	שני	הנץ החמה הנראה 6:53:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:50 גר"א 9:35 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ל"א תחנון	חצות יום ולילה 12:25 מנחה גדולה 12:55 **שקיעת החמה** 6:09:00	16
כז	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:54:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:50 גר"א 9:35 סוף זמן תפילה גר"א 10:32	ל"א תחנון	חצות יום ולילה 12:25 מנחה גדולה 12:55 **שקיעת החמה** 6:08:00	17
כח	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:55:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:50 גר"א 9:35 סוף זמן תפילה גר"א 10:32	ל"א תחנון	חצות יום ולילה 12:25 מנחה גדולה 12:55 **שקיעת החמה** 6:06:45	18
כט	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:56:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:50 גר"א 9:35 סוף זמן תפילה גר"א 10:32	**ערב ראש חודש** ל"א תחנון גם בשחרית	חצות יום ולילה 12:25 מנחה גדולה 12:55 **שקיעת החמה** 6:05:45	19
ל	ששי	הנץ החמה הנראה 6:57:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:51 גר"א 9:36 סוף זמן תפילה גר"א 10:32	**א' דראש חדש** ל"א תחנון ולמנצח **הדלקת נרות שבת** **5:35** ירושלים: 5:26 חיפה: 5:33 באר שבע: 5:46	חצות יום ולילה 12:24 מנחה גדולה 12:54 **שקיעת החמה** 6:04:45	20
א	שבת	הנץ החמה הנראה 6:57:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:51 גר"א 9:36 סוף זמן ק"ש מג"א 72 9:00 סוף זמן תפילה גר"א 10:32 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:20	**ב' דראש חדש** קוראים בספר ב' פרשת שבת ור"ח, וספ' כופלים ח"ק, אתה יצרת, שש"ר ק"ד ול"א אה"ר וצדקתך **פרשת: נח** **הפטרה: השמים כסאי** (ישעיה ס"ו) **צאת השבת** **6:37** **חזו"א** **6:41** ירושלים: 6:37 חיפה: 6:37 באר שבע: 6:39	חצות יום ולילה 12:24 מנחה גדולה 12:54 **שקיעת החמה** 6:03:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 7:16 צאת השבת לר"ת (מעלות) 7:13	21

פרשת: לך לך

	תאריך מרחשון	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע׳ הייתה מישור 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	צאת הכוכבים חזו״א הגראז״מ חשש לכתפ׳ לשיטה זו	דף היומי בבלי סנהדרין	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי ב״ק י - טז מ״ב עמוד היומי ח״א קכ: - קכג: מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ב	ראשון 18	5:18	5:36	6:02	6:49:15	8:35	10:02	3:40	4:50	5:59:30	6:40	צח	סוכה ה רנב ו-ז א-ג	רס״ד א׳ ב׳	**ב.** ה׳ שנ: ר׳ שמואל ב״ר משה (וג׳מילה) די״מדינה, המהרשד״ם תכז: ר׳ שמואל ב״ר יעקב גאון, המהרש״ג, אב״ד סלוניקי תרצב: ר׳ אליעזר ב״ר מאיר דב שולבינ״ר מייסד ור״י לומזה ב׳ אור אליעזר תרצח: ר׳ יהודה ליב ב״ר בנימין גרויבארט, ב׳ שו״ת חבלים בנעימים ועוד תשכד: ר׳ ברוך ב״ר ישראל הגר, האדמו״ר מסערט ויז׳ניץ׳ - מקור ברוך תשנג: ר׳ אלעזר שמחה ב״ר אלחנן בונים וסרמן ר״י אור אלחנן וב׳ שמחת אלעזר
ג	שני 19	5:19	5:37	6:03	6:50:00	8:36	10:02	3:39	4:49	5:58:30	6:39	צט	סוכה בינה ה-א רנב ח-א ד-ו	רס״ד ג׳ - ו׳	
ד	שלישי 20	5:20	5:37	6:04	6:50:45	8:36	10:02	3:38	4:48	5:57:30	6:38	ק	ביצה א רנב-ג ב-ג ז-ב	רס״ד ז׳ - רס״ה ג׳	**ג.** תריא: ר׳ ישראל ב״ר שלום שכנא פרידמן מרוז׳ין ב׳ עירין קדישין ועוד תרכא: ר׳ אליעזר ב״ר נפתלי צבי הורביץ מדזיקוב תרכו: ר׳ יוסף זונדל ב״ר בנימין ביניש, מסלנט תשד: ר׳ שבתי שעפטל ב״ר ישעיה ישכר וייס, ב׳ הלכתא רבתא לשבתא תשעב: ר׳ דן ב״ר יחמיאל אונגרישר, ר״י בית מדרש עליון תשעד: ר׳ עובדיה יוסף ב״ר יעקב, ב׳ יביע אומר יחוה דעת חזון עובדיה ועוד
ה	רביעי 21	5:21	5:38	6:04	6:51:30	8:36	10:03	3:38	4:47	5:56:30	6:37	קא	ביצה א רנג ד-ה ג-ה	רס״ה ד׳	
ו	חמישי 22	5:22	5:39	6:05	6:52:15	8:37	10:03	3:37	4:46	5:55:30	6:36	קב	ביצה א רנד ו-ז א-ג	רס״ו א׳	**ד.** תרפג: ר׳ יואב יהושע ב״ר נתן רינגרטן, החלקת יואב תשג: ר׳ שמחה זליג ב״ר דובער ריגר הי״ד, ראש המוצי״ם דבריסק תשד: ר׳ קלונימוס קלמן שפירא הי״ד ב״ר אלימלך מגרודזיסק, חובת התלמידים תשכח: ר׳ יעקב ב״ר סיני הלברשטאם, האדמו״ר מטשאקאווע ב׳ דברי יעקב תשמג: ר׳ אריה זאב ב״ר משה אהרן גורביץ, ר״י גייטסהד ב׳ ארזא דבי רב תשסב: ר׳ אליהו ב״ר עוזא שרם, ר״י תורה והוראה
ז	ששי 23	5:23	5:40	6:06	6:53:00	8:37	10:03	3:37	4:46	5:54:30	6:35	קג	ביצה א רנד ח-ט ד-ו	נטה להמנע מסעודה בע״ש מ׳ **3:09**	
ח	שבת 24	5:24	5:41	6:07	6:54:00	8:37	10:03	3:36	4:45	5:53:30	6:34	קד	ביצה א-ב רנד י-א ז-ט	ראוי לאבול סעודה ד׳ עד: **10:14**	**ה.** תצא: ר׳ משה ב״ר אברהם בירדוגו, ב׳ ראש משביר **ו.** ג׳ שם: עוורו את עיני צדקיהו ושחטו את בניו לעיניו, (וקודם שחטו אח״כ עיוורו) וראוי להתענות בו (שו״ע או״ח תק״פ ב׳), ומשם איתא בב-ד׳ בו, אלא שבמג״א הביא ממג״ת בה״ג וכל כו וכן הכריע הא״ר שהגי׳ הנכונה ב-ו׳, ולא ב-ז׳ ג׳ תכז: טבח נורא ביהודי בית שאן ע״י הצוררים היוונים ד׳ תקעד: פרעות ביהודי אלכסנדריה וגרושם מהעיר ה׳ תסא: ר׳ יהודה חסיד [האחרון], מייסד ביהכ״נ על שמו בי״ם תשד: ר׳ שלמה דוד יהושע ב״ר אברהם וינברג הי״ד ב׳ זכרון קדוש תשיז: ר׳ אברהם ישראל משה ב״ר מרדכי יחזקאל סלומון מחארקוב, ב׳ נתיבות הקודש **ז.** תרץ: ר׳ יוסף יהודה ליב ב״ר מרדכי בלוך, ר״י טעלז, ב׳ שעורי דעת תרצד: ר׳ מאיר ב״ר יעקב שמשון שפירא מלובלין ר״י חכמי לובלין, ומייסד דף היומי תשלד: ר׳ ישראל ב״ר צבי וועלץ ב׳ חק לישראל ושו״ת דברי ישראל ועוד **ח.** תפא: נשרף ביכ״נ של ר׳ יהודה חסיד [האחרון] ו־40 ס״ח שבו תרמ: ר׳ נחום׳קה ב״ר עזיאל קפלן, החסיד מהורדנא תשג: ר׳ מרדכי דב ב״ר יצחק איידלברג הי״ד, ב׳ חזון למועד תשלז: ר׳ משה ב״ר יוסף טווילי מעלי הכהן, ראש ישיבת דגל תורה בחלב ורב העדה החלבית

ליל ז׳ מרחשון: בארץ ישראל מתחילים לשאול מהערב "טל ומטר" בברכת השנים. שכח, יזכירו בשומע תפילה, נזכר אח״כ חוזר לברכת השנים (שו״ע קי״ז ס״ה). ואם לא נזכר עד סיום התפילה חוזר לראש. נספקפ אם שאל טו״מ, עד 30 יום - חוזר. עלה הספק בלבו אחר זמן מה, והיה בדעתו לפני התפילה לשאול - אינו חוזר. עלה הספק בלבו מיד - חוזר (שו״ע ומשנ״ב סי׳ קי״ד ס״ק ל״ח). [והשוכח בליל ז׳ עצמו, במ״ב (קי״ז סק״ו) מבואר שחוזר, אמנם בכה״ח (אות י׳) יש במשמע דאינו חוזר].

שבת שקודם בה״ב: למנהג בני אשכנז הש״ץ מברך אחר אשרי קודם יהללו בעוד שס״ת בידו "מי שברך" למתענים בה״ב בשבוע הבא (ובלוח לא״י כתב לומר כן לפני אשרי עיי״ש). וכשיש חתן או ברית בביהכ״נ או כששכחו לברך בשחרית מברכין במנחה משום מהיות טוב אל תקרי רע. ואם כשעונה אמן דעתו להתענות א״צ עוד לקבל עליו תענית (ואעפ״כ כדאי לחזור ולקבל התענית במנחה שלפניהם, ר׳ או״ח תקס״ב ח׳ וכה״ח ס״ק ס״א), אך מ״מ אינו מחוייב משום כך להתענות. לא ענה אמן יקבל התענית בתפילת מנחה שקודם התענית. אמר לפני כן שבדעתו להתענות חייב להתענות. ונפ״מ, שאם סמך על עניית אמן וארע ברית מילה מצוה לאכול וא״צ התרה, כי כל המתענה אדעתא דמנהגא מתענה ולא נהגו להתענות בהם כשיש סעודת מצוה, אמנם אם קיבל עליו מאתמול הרי זה נדר וצריך התרה. משנ״ב שם.

זמני הירח: ג׳ מהמולד - ליל שלישי. ניתן לברך עד שעה 20:40 בערב (שעון קיץ) שאז ייעלם הירח.
ז׳ מהמולד - מוצאי שבת קודש. ניתן לברך עד שעה 24:45 בלילה (שעון קיץ) שאז ייעלם הירח.

ביאור ענין מנין מאה ברכות

נפסק בשו״ע (סי׳ מ״ו ס״ג) ״חייב אדם לברך בכל יום מאה ברכות לפחות״. וביומות החול יש תמיד 102 ברכות לפחות: בערב, 4 ק״ש, 19 עמידה, והמפיל, ס״ה 24 בלילה. בבוקר, ענט״י אשר יצר ואלוקי נשמה, 15 ברה״ש, 3 ברה״ת, 2 טו״ת, 2 ב״ש וישתבח, 3 ק״ש, 19 עמידה, 19 מנחה, ס״ה 66 ביום. ס״ה 90 חובה. ובצירוף ב׳ סעודות פת 12 ברכות, (ולחילופין סעודת פת אחת וכמה ברכות המהנהין על שאר מאכלים ובנ״ר מעין ג׳ ואשר יצר גם הוו 12). ס״ה 102 ברכות. ובשבתות יש בס״ה 81 ברכות לפחות: בערב, 4 ק״ש, 7 ערבית, 2 קידוש, 6 סעודה, והמפיל, ס״ה 20 בלילה. בבוקר, ענט״י אשר יצר ואלוקי נשמה, 15 ברה״ש, 3 ברה״ת, טלית, 2 ב״ש וישתבח, 3 ק״ש, 7 שחרית, 7 מוסף, 7 קידוש וסעודה [ולמקדשים על מזונות נוספים 2], 7 מנחה, 6 סעודה ג׳, ס״ה 61 ביום. ס״ה 81 ברכות. ובי״ט נפחתת סעודה שלישית, והוו 75 ברכות (מלבד שהחיינו והלל שנוספו בכל מועד עם שיניים נוספים).

ובשו״ע (ר״צ ס״א) ״ירבה בפירות ומגדים ומיני ריח כדי להשלים מנין מאה ברכות״, ובמ״ב (סק״א) וגם בלילי שבת טוב שישלים בם המאה ברכות. ובסי׳ רפ״ד (ס״ג) כתב ״צריך לכוין לברכות הקוראים בתורה ולברכות המפטיר ויענה אחריהם אמן ויעלו לו להשלים מנין ק׳ ברכות שחיסר מנינם בשבת״, ובמ״ב (סק״ה) ״ועל כן מצוה על העולים שיברכו בקול רם כדי שכל הקהל ישמעו ויוכלו לענות אמן״. (ובמ״ב (מ״ו סקי״ד) כתב שהיינו ע״י הדחק, ואפשר עוד ע״י אין כאלקינו כמ״ש המ״ב תרכ״ב סק״ה, אלא שכנראה השלמה זו מענין אחר היא ולא ממש כמאה ברכות, וצ״ע). והעירוני, דלכאו׳ בסעודה ג׳ אם מברך בהמפ״ז אחר השקיעה מפסיד ד׳ ברכות, אלא שכתבו בשבט הלוי (ח״ה סי׳ כ״ג) ובהלי״ע (ח״א עמ׳ נ״ט) דמצטרף לשבת מדין תוספת שבת עיי״ש. ועיין שו״ע או״ח מ״ז ס״ו פלוגתא דמרן והרמ״א גבי ו׳ ד״ו״הערב, דלמרן אפשר שברכות התורה ב׳ ברכות (עי׳ מ״ב, ועי׳ בב״י שהסתפק) ולהרמ״א ג׳, והמנין שהזכרנו הוא כהרמ״א שכן דעת האר״י ז״ל כמ״ש בכה״ח (מ״ז אות י״ג) ובבן איש חי (ש״א וישב אות י״ב), וכן הב״י בסי׳ מ״ו ס״ג מנאן ג׳. וכן מתוספת ברכה להמברכים על תש״ר ״על מצות״, והמנין של 102 בחול הא בלעדיה כמנהג ספ׳ והגר״א. וכן ברכת המעביר שינה עד גומל חסדים טובים לעמו ישראל, לשו״ע באו״ח מ״ו ס״א היא ברכה אחת, אמנם להגר״א בסידורו (ועי׳ ב״י שם) הוו ב׳ ברכות, ונקטנו במנין הברכות ברכה זו לברכה אחת.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

מרחשון תשע"ח — אוקטובר (10) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ב	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:58:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:51 גר"א 9:36 סוף זמן תפילה גר"א 10:32		חצות יום ולילה 12:24 מנחה גדולה 12:54 שקיעת החמה 6:02:30	22
ג	שני	הנץ החמה הנראה 6:59:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:51 גר"א 9:37 סוף זמן תפילה גר"א 10:32		חצות יום ולילה 12:24 מנחה גדולה 12:54 שקיעת החמה 6:01:30	23
ד	שלישי	הנץ החמה הנראה 7:00:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:52 גר"א 9:37 סוף זמן תפילה גר"א 10:33		חצות יום ולילה 12:24 מנחה גדולה 12:54 שקיעת החמה 6:00:30	24
ה	רביעי	הנץ החמה הנראה 7:01:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:52 גר"א 9:37 סוף זמן תפילה גר"א 10:33		חצות יום ולילה 12:24 מנחה גדולה 12:54 שקיעת החמה 5:59:30	25
ו	חמישי	הנץ החמה הנראה 7:01:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:52 גר"א 9:38 סוף זמן תפילה גר"א 10:33	מהיום בערב שואלים בא"י טל ומטר בברכת השנים	חצות יום ולילה 12:24 מנחה גדולה 12:54 שקיעת החמה 5:58:30	26
ז	ששי	הנץ החמה הנראה 7:02:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:53 גר"א 9:38 סוף זמן תפילה גר"א 10:33	הדלקת נרות שבת 5:28 ירושלים: 5:19 חיפה: 5:25 באר שבע: 5:39	חצות יום ולילה 12:23 מנחה גדולה 12:53 שקיעת החמה 5:57:30	27
ח	שבת	הנץ החמה הנראה 7:04:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:53 גר"א 9:38 סוף זמן ק"ש מג"א 72 9:02 סוף זמן תפילה גר"א 10:33 סו"ז מוסף לכתחילה 1:18	פרשת: לך לך הפטרה: למה תאמר יעקב (ישעיה מ') צאת השבת 6:31 חזו"א 6:34 ירושלים: 6:30 חיפה: 6:30 באר שבע: 6:32 אש' מברכין למתענים בה"ב במוצאי שב"ק לך לך יחזרו ל-שעון חורף, ויש להזיז השעון בשעה 2:00 בלילה לשעה 1:00	חצות יום ולילה 12:23 מנחה גדולה 12:53 שקיעת החמה 5:56:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 7:09 צאת השבת לר"ת (מעלות) 7:07	28

הזמנים לפי שעון קיץ

פרשת: וירא

	תאריך מרחשון	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ ד25 דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי סנהדרין	משנה והלכה יומית משניות ושר"ע אר"ח	דף יומי ירושלמי ב"ק יז - כג מ"ב עמוד היומי מ"א קכד. - קכז. מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ט	ראשון	4:23	4:41	5:07	5:54:45	7:37	9:03	2:35	3:44	4:52:30	5:34	קה	ביצה ב - ב"ג רנה - א"ג	רס"ו ב' - ו'	**ט.** ג' תתכח: יום שמחה בירושלים על הכאת חיל צסטיוס גלוס הרומי עד חרמה, כשנה וחצי לפני חורבן ביהמ"ק השני ד' תתקכו: רבנו הרמב"ם זלה"ה מגיע לחברון וזוכה להתפלל בה, וקובע יום זה ליום טוב תפלת הודאה ושמחה (שם הגדולים - רמב"ם) ה' פח: רבינו אשר ב"ר יחיאל, הרא"ש תריב: ר' יצחק ב"ר אהרן אב"ד קרלין, ב' קרן אורה תש: ר' שמעון יהודה ב"ר יצחק שמואל הכהן שקופ ב' שערי יושר
י	שני	4:24	4:42	5:08	5:55:30	7:38	9:03	2:35	3:43	4:51:30	5:33	קו	ביצה ב רנו-ז	ד-ה א-ב	רס"ו ד' ח'	
יא	שלישי	4:25	4:42	5:09	5:56:30	7:38	9:04	2:34	3:43	4:50:45	5:32	קז	ביצה ב רנו	ו-ז ג-ה	רס"ו ט' - י"א	**י.** ב' קצז - שכב: נולד ונפטר גד בן יעקב אבינו וזלפה ע"ה תרפט: ר' רפאל אהרן ב"ר דוד בן שמעון ב' נהר מצרים ושער המפקד תשכו: ר' דב בעריש ב"ר יעקב ווידנפלד מטשעבין ב' דובב מישרים תשעב: ר' דב (בערל) ב"ר יהושע זאב שוורצמן ראש ישיבת בית התלמוד
יב	רביעי	4:25	4:43	5:09	5:57:15	7:38	9:04	2:34	3:42	4:49:45	5:31	קח	ביצה ב רנו	ח-ט ו-ח	רס"ו י"ב י"ג	
יג	חמישי	4:26	4:44	5:10	5:58:00	7:39	9:04	2:33	3:41	4:49:00	5:30	קט	ביצה ב-ג רנח-ט	י-א א-ב	רס"ז	**יא.** א' תרנז: מתושלח הצדיק בן חנוך (בן 969 שנים) ב' רט: רחל אמנו (בת ל"ו), ונולד בנה בנימין ונפטר היום בשנת ב' שיח, (כ"ה ביולקו"ש ועוד ובפסיקתא דר"כ ועוד דבין פסח לעצרת נפטרה) תקנח: ר' מנחם נחום ב"ר צבי מטשרנובל, ב' מאור עינים תרמד: ר' אברהם ב"ר יצחק מתתיהו ווינברג מסלונים ב' יסוד העבודה תרעט: ר' דוד שלמה ב"ר נח נפתלי רבינוביץ מקאבריין תרצו: ר' יהודה ליב ב"ר רפאל חסמן מח"ס אור יהל תש: ר' פסח ב"ר פסח פרוסקין מקובברין, ב' שיעורי ר"פ מקובברין תשה: ר' יצחק ב"ר יוסף יוזפא רוזנברג הי"ד, ב' גבורות יצחק תשסא: ר' משה בן יוסף לוי, מח"ס מנוחת אהבה, תפלה למשה, ברכת ה' תשעב: ר' נתן צבי ב"ר אליהו מאיר פינקל, ראש ישיבת מיר
יד	ששי	4:27	4:44	5:11	5:58:45	7:39	9:04	2:33	3:40	4:48:15	5:30	קי	ביצה ג רנט	ב-ג ג-ה	נצה לתמנע מסעודה בע"ש מ: 2:06	**יב.** תקמט: ר' זאב וולף ב"ר אברהם קיצעס, תלמיד הבעש"ט תרכו: ר' נחום ב"ר אברהם לוי משאדיק, מגדולי ירושלים ב' אבני קודש תרכט: ר' אהרן ב"ר יצחק זינגר ב' תפארת אהרן ראב"ד מטרסדורף תרפא: ר' יעקב ב"ר יוסף חיים מבגדאד ב' ציצים ופרחים תשיב: ר' בן ציון ב"ר מרדכי חזן, מייסד ישי' פורת יוסף ב' משל ונמשל תשמט: ר' טוביה ב"ר צבי יעקב לייסיצין, ור"כ היכל התלמוד וב' כרם טוביה תשנב: ר' יהודה יהושע ב"ר שאול צדקה, ר"י פורת יוסף, ב' קול יהודה
טו	שבת	4:27	4:45	5:12	5:59:45	7:39	9:05	2:32	3:40	4:47:15	5:29	קיא	ביצה ג רנט-ס	ד-ה ו-א	ראוי לאבול סעודה ד' עד: 9:12	**יג.** ה' שיד: האפיפיור שרף ספרי קודש בככר העיר וונציה לאחר ששרף ספרי קודש בראש השנה ברומא תקמב: ר' ברוך ב"ר אברהם מקוסוב ב' יסוד האמונה ועמוד העבודה תשנד: ר' צבי שרגא ב"ר אהרן גרוסברד, ר"י פוניבז' לצעירים וב' דעת שרגא
															יד. תרץ: ר' מנחם ב"ר צבי הירש קארקובסקי, ב' עבודת המלך תשג: ר' אברהם אלימלך ב"ר ישראל פרלוב הי"ד, האדמו"ר מסטולין-קרלין
															טו. ב' תתקעט: ירבעם בן נבט עלה להקטיר על המזבח בבית אל בחג שבדה מלבו, ואיש האלוקים [הוא עידו הנביא] בא מיהודה בדבר ה' ונתן אות שהמזבח יקרע והדשן ישפך, וכן היה. וגם ידו של ירבעם יבשה. מ"א י"ב ל"ג ג' תרכב: מתתיהו בן יוחנן בן שמעון כהן גדול, מבני יהויריב, אבי החשמונאים תקסב: ר' אלעזר ב"ר אלעזר קאליר, אב"ד קעלין, ב' אור חדש וחוז יאיר חדש תקצז: ר' ליב בעל הייסורים נקבר בצפת, ואמר לפני מותו שכל מי שתבואהו צרה ישתטח על קברו, ויעזרהו תרמב: ר' שמואל ב"ר שרגא פייביש פרנקל מבית חלפון, האדמו"ר מדארג תשיד: ר' אברהם ישעיהו ב"ר שמריהו יוסף קרליץ, החזון איש

תעניות בה"ב: [יש] נוהגים להתענות ב' ה' ב' אחר סוכות ופסח ולומר סליחות, כי ימי המועד הם ימי משתה ושמחה, ויש לחוש שמא מתוך השמחה היתרה באו לידי עבירה, לפיכך מתענים לכפר עליה, וסמך לזה בכתוב: ויהי כי הקיפו ימי המשתה וגו' והעלה עולות מספר כולם, כי אמר איוב "אולי חטאו בני", והתענית במקום קרבן (תוס' קידושין פ"א ע"א וטוש"ע ומ"ב או"ח סי' תצ"ב), וב' וה' דוקא שהם ימי רצון כי משה עלה ביום ה' לקבל לוחות האחרונות וירד ביום ב' (טואו"ח קל"ד).

ובראשונים איתא עוד טעמים: לפי שבחג מתקבצים אנשים ונשים לשמוע הדרשה ונותנים עיניהם אלו באלו (תוס' קידושין שם). גם סמכו על הפסוק (תהילים ב, יא): "וגילו ברעדה", במקום גילה שם תהא רעדה, דהיינו תענית (מהרי"ל מנהגי הימים שבין פסח לשבועות). עוד טעם: אולי עשו מלאכה האסורה בחול המועד (א"ר תצ"ב סק"ג). טעם נוסף: מזג האויר משתנה אחר פסח ואחר סוכות, וגופו של אדם נחלש כי לא הורגל לאותו מזג אויר, ולכן מתענים ומתפללים שיחזק ה' את גופנו (מטה משה סימן תשמ"ז). טעם נוסף: במרחשוון מתענים כדי שהיורה ירד על הזרעים לברכה, ובאייר - שלא תלקה התבואה בשדפון ובירקון (מרדכי תענית סימן תרכ"ט בשם ראבי"ה).

☜ השנה יהיה בעזה"י קור ושלג גדול בחורף

(כשר"ח שבט חל ביום ד', ראה המקור בהרחבה בלוח העליון בפרשת בא)

מוסר נורא מרבינו הגר"א

כתב באבן שלמה (פ"ב י"א) בשם הגר"א: דרך היצר הרע להסית בתחילה ללמוד וגם למלא תאותו, כי אם יסיתהו שלא ללמוד כלל לא ישמע לו, וכאשר ירגיל עצמו בהנאת הגוף אז ממילא לא ילמוד כי טרוד תמיד למלאות הנאת הגוף, והיצר הרע אומר לו שיזיק לבריאותו כשיעזוב הרגלו, ואח"כ מתעצל לרדוף אחר התורה והמצות [ואע"פ שלא יהיה לו עי"ז העדר התאוה], ואח"כ אינו רוצה לעשותם אף אם יזדמן לו בלא טרחא ויגיעה.

ובביאור הגר"א למשלי (פ"ו כ"ה) כתב: האדם חומד מעצמו מחמת שקצתה נצרך מאוד לפרנס את עצמו ובני ביתו, והוא נמשך על ידי זה אל המותר ורודף תמיד ואומר שהכל הוא צריך לו בכדי שיהא יכול ללמוד ולעבוד את השם בריוח ולזון אשתו ובניו, ולכן אמר אל תחמד מעצמך יפיה כלומר המותרות, בלבבך בשני יצריך ביצר טוב וביצר הרע לאמר שגם זה נצרך לעבודת השם.

זמני הירח: סוף זמן ברכת הלבנה - לכתחילה ליל ששי כל הלילה ובדיעבד ליל שבת כל הלילה. גם ט"ו מהמולד - בליל שבת כל הלילה.

מרחשון תשע"ח

אוקטובר - נובמבר (10-11) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ט	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:04:45 סוף זמן ק"ש מג"א 7:53 גר"א 8:39 סוף זמן תפילה גר"א 9:34	שעון חורף	חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 **שקיעת החמה** 4:55:30	29
י	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:05:30 סוף זמן ק"ש מג"א 7:54 גר"א 8:39 סוף זמן תפילה גר"א 9:34	תענית שני קמא	חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 **שקיעת החמה** 4:54:45	30
יא	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:06:15 סוף זמן ק"ש מג"א 7:54 גר"א 8:39 סוף זמן תפילה גר"א 9:34		חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 **שקיעת החמה** 4:53:45	31
יב	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:06:45 סוף זמן ק"ש מג"א 7:54 גר"א 8:40 סוף זמן תפילה גר"א 9:34		חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 **שקיעת החמה** 4:53:00	1
יג	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:07:30 סוף זמן ק"ש מג"א 7:55 גר"א 8:40 סוף זמן תפילה גר"א 9:35	תענית חמישי סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 **שקיעת החמה** 4:52:00	2
יד	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:08:30 סוף זמן ק"ש מג"א 7:55 גר"א 8:41 סוף זמן תפילה גר"א 9:35	**הדלקת נרות שבת** **4:21** ירושלים: 4:13 חיפה: 4:19 באר שבע: 4:33	חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 **שקיעת החמה** 4:51:15	3
טו	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:09:15 סוף זמן ק"ש מג"א 7:55 גר"א 8:41 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:04 סוף זמן תפילה גר"א 9:35 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:17	**פרשת: וירא** הפטרה: ואשה אחת (מלכים ב, ד') **צאת השבת** **5:25** חזו"א 5:29 ירושלים: 5:24 חיפה: 5:24 באר שבע: 5:27	חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 **שקיעת החמה** 4:50:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 6:03 צאת השבת לר"ת (מעלות) 6:01	4

פרשת: חיי שרה

	תאריך מרחשון	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ ד׳25 דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע׳ הייתה מישור	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי סנהדרין מכות	משנה והלכה יומית משניות ושר״ע אר״ח	דף יומי ירושלמי ב״ק כד - ל מ״ב עמוד היומי ח״א קכז: - קל: מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
טז	ראשון	4:28	4:46	5:12	6:00:45	7:40	9:05	2:32	3:39	4:46:30	5:28	קיב	ביצה ג ו-ז רס-א ב-ב	רס״ח א׳ - ד׳	**טז.** תקן: ר׳ עמרם חסידא ב״ר משה נחום רוזנבוים תרע: ר׳ אהרן לוי ב״ר נח נפתלי רבינוביץ, האדמו״ר מדאמשטוב ב׳ צוואת מהרא״ל תרצז: ר׳ בן ציון שמואל וידאל רפאל ב״ר אברהם קואינקה, ב׳ המאסף תרצט: ליל הבדולח בגרמניה, בו הוצתו 190 בתי כנסת, ו-7500 בתי עסק, ונרצחו או גורשו 20000 יהודים למחנות ריכוז תשסב: ר׳ אלעזר מנחם מן ב״ר עזריאל שך, ב׳ אבי עזדי ור״י פוניבז
יז	שני	4:29	4:47	5:13	6:01:30	7:40	9:05	2:31	3:39	4:45:45	5:27	קיג	ביצה ג-ד ח-א רסא-ב ג-א	רס״ח ה׳ - י״א	
יח	שלישי	4:30	4:47	5:14	6:02:30	7:40	9:05	2:31	3:38	4:45:00	5:27	ב	ביצה ד ב-ג רסב-ג ב-א	רס״ח י״ב י״ג רס״ט	**יז.** א׳ תרנז: "בחדש השני בשבעה עשר יום לחודש נבקעו כל מעינות תהום רבה וארובות השמים נפתחו" (לדעת ר״א) תקפו: ר׳ מנחם מנדל מקאסוב ב״ר יעקב קאפל ב׳ אהבת שלום תרלז: ר׳ אברהם ב״ר ישעיה דיין, מרבני אר״ץ וב׳ ויוסף אברהם תשכד: ר׳ ראובן ב״ר שמעון הכהן כ״ץ מח״ס דגל ראובן וראב״ד פתח תקוה תשע: ר׳ יעקב ב״ר מנחם מאניש הורביץ, ראש ישיבת אופקים
יט	רביעי	4:30	4:48	5:15	6:03:15	7:41	9:06	2:31	3:37	4:44:15	5:26	ג	ביצה ד ד-ה רסג כ-ד	ע״ר	
כ	חמישי	4:31	4:49	5:16	6:04:15	7:41	9:06	2:30	3:37	4:43:30	5:25	ד	ביצה ד ו-ז רסג ה-ז	רע״א א׳	
כא	ששי	4:32	4:50	5:16	6:05:00	7:42	9:06	2:30	3:36	4:43:00	5:25	ה	ביצה ה א-ב רסג ח-י	נצה לתמנע מסעדה בע״ש מ׳ 2:03	**יח.** תקצט: ר׳ משולם פייביש ב״ר ברוך יצחק הלר, ב׳ שפת אמת תרכג: ר׳ ישעיה ב״ר ישכר דוב ברדקי, ראש הקהל האש׳ בירושלים תשיב: ר׳ אברהם יעקב ב״ר אליהו וינר, מתלמידי החזו״א וב׳ שארית יעקב תשיז: ר׳ יעקב ב״ר יצחק פרידמן, אהלי יעקב מהוסיאטין ת״א תשלא: ר׳ רפאל ברוך ב״ר יעקב טולידנו אב״ד מקנאס תשמז: ר׳ נחום ב״ר אריה צבי פרצובין ראש ישיבת מיר תשעז: ר׳ נתן צבי ב״ר מרדכי זאב שולמן, מר״י סלבודקא
כב	שבת	4:33	4:50	5:17	6:06:00	7:42	9:07	2:30	3:36	4:42:15	5:24	ו	ביצה ה ג-ד רסג יא-יג	ראוי לאכול סעודה ד׳ עד: 9:10	**יט.** ב׳: הבל היה מ״ט יום בעולם ע״פ האר״י, ולפי״ז היום נהרג ע״י קין, ובבראשית רבה פפ״ב כתוב חמישים יום, אולם עי׳ סנהדרין ל״ח ב׳, ובפדר״א איתא שנהרג בערב פסח, ועי׳ במד׳ תנחומא אות ט׳ שהיו בני 40 שנה, וכ״ה בספר הליקוטים דף ל׳, ועי׳ י״ד ניסן תרי: ר׳ אליהו ב״ר יעקב רגולה, אב״ד קאליש וב׳ יד אליהו תרסה: ר׳ סאסי מעתוק כהן-יהונתן מג׳רבה ב׳ ברכת ה׳ זכות יצחק וזרע דוד
															כ. ד׳ תתקיט: ר׳ אברהם ב״ר יצחק, הר״א אב״ד בעל האשכול תשמג: ר׳ משה נתן נטע ב״ר מנחם מנדל למברגר, אב״ד מאקווא תשדמ: המקובל ר׳ מרדכי ב״ר יהודה שרעבי תשסד: ר׳ מרדכי ליב ב״ר נחמיה צוקרמן, מח״ס לב מרדכי
															כא. שלג: רבנו דוד ב״ר אברהם בן זמרא, הרדב״ז ממצרים רצפה תשמט: ר׳ בצלאל ב״ר אברהם שטרן, ב׳ שו״ת בצל החכמה תשנה: ר׳ אריה ב״ר אהרן הלוי בינה, ר״י נתיב מאיר תשנז: ר׳ יחיא ב״ר נתנאל הלוי אלשיך, מרבני תימן בארה״ק תשע: ר׳ מרדכי ב״ר מאיר אליפנט ר״י תפארת אברהם (איתרי) ב׳ זהב מרדכי
															כב. תיז: ר׳ משה ב״ר יצחק יהודה לימא ב׳ חלקת מחוקק על שו״ע אבה״ע תקעד: ר׳ דוד שלמה ב״ר ירחמיאל מסורוקא, ב׳ לבושי שרד וערבי נחל תקעט: ר׳ עזריאל ב״ר דב הלוי איש הורוויץ, רב דלובלין ב׳ ראש הברזל תרפז: ר׳ ישכר דוב ב״ר יהושע רוקח, האדמו״ר מבעלז

י״ז מרחשון: הוא זמן רביעה שניה לדעת הרא״ש והטור וכרבי יהודה בתענית ו׳ א׳. אמנם דעת הרמב״ם ומרן בשו״ע (יו״ד ר״כ סי״ח) כרבי יוסי שם שזמן רביעה שניה הוא מכ״ג מרחשון ואילך, וראה בש״ך שם סקל״א שתמה עליהם שסותרין דבריהם למש״כ שזמן שאלת גשמים הוא בז׳ מרחשון שאז רביעה ראשונה כרבי יהודה, וכאן כתבו שזמן רביעה ראשונה הוא י״ז מרחשון כרבי יוסי, ע״ש.

וראה בגמ׳ תענית שם כמה נפ״מ לזמן רביעה שניה, וא׳ מהם היא תקנת יהושע בן נון שעד היום מותר ללכת בשבילים שבשדות (ב״ק פ״א ע״א), ומזמן רביעה שניה אסור להיכנס אליהם, כדי שלא יוזקו הזרעים בדריסת הרגל, שעכשיו הם מתחילין לצמוח (טור חו״מ סי׳ ער״ד, ורש״י ב״ק שם), ולדעת השו״ע והרמב״ם זמן איסור זה הוא מכ״ג מרחשון.

י״ז מרחשון: ב׳ תתקכג: עד היום, עד ניתך מים מן השמים, שמרה רצפה בת איה על שבעת נכדי שאול (שהגבעונים הוקיעום על כי המית שאול את הגבעונים), ולא נתנה לעוף השמים לנוח עליהם יומם וחית השדה לילה, כאשר נודע הדבר לדוד, לקח מאנשי יבש גלעד את עצמות שאול ויונתן בנו, ואסף את עצמות המוקעים ויקברום בארץ בנימין בצלע, בקבר קיש אבי שאול, ויעתר ה׳ לארץ אחרי כן והרעב שנמשך שלש שנים - נפסק (שמואל ב׳ כ״א א-יד, במדב״ר פ״ח ס״ד, יבמות ע״ח ב׳ רע״ט א׳).

כ׳ מרחשון: ראה הנכתב בכ״ב מרחשון.

כ״ב מרחשון: אתמול בתפילת מנחה נשלמו ל׳ יום שהזכירו בהם "משיב הרוח ומוריד הגשם", ועל כן מליל כ״ב מתפילת ערבית ואילך אם הסתפק אם הזכיר גבורות גשמים [או לא הזכיר כלום, **דאם הזכיר טל בלא״ה אינו חוזר**] אינו חוזר, כי תולים שהוחזק לומר כן במשך התפילות משמחת תורה. [וממנהה דיום כ׳ מרחשון, שכבר התפלל לפני כן 90 תפילות, יש להקל, עי׳ מ״ב קי״ד ס״ק ל״ז].

וה״ה אם אמר מיד בש״ע "מחיה מתים אתה רב להושיע מה״ר ומוה״ג" 90 פעם שאינו חוזר. [ובמ״ב קי״ד ס״ק מ״א הביא שלדעת החת״ס צריך לומר 101 פעמים, ובדיעבד אין בכחו לחייב לחזור את מי שאמר תשעים פעמים].

ובט״ז כתב דאם דילג יום או יומיים (לשון הט״ז "ולא התפלל כלל", רצ״ע אם לדמות לטעה) מהני חזקתו, וא״צ להשלים נגד זה יום אחר. אך המ״ב (קי״ד סקל״ד) כותב דרבים מהאחרונים מפקפקים בדין הט״ז.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

מרחשון תשע"ח

נובמבר (11) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

טז	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:10:15 סוף זמן ק"ש מג"א 7:56 גר"א 8:42 סוף זמן תפילה גר"א 9:35		חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 **שקיעת החמה** 4:49:45	5
יז	שני	הנץ החמה הנראה 6:11:30 סוף זמן ק"ש מג"א 7:56 גר"א 8:42 סוף זמן תפילה גר"א 9:36	תענית שני בתרא	חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 **שקיעת החמה** 4:49:00	6
יח	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:12:30 סוף זמן ק"ש מג"א 7:56 גר"א 8:42 סוף זמן תפילה גר"א 9:36		חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 **שקיעת החמה** 4:48:15	7
יט	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:13:30 סוף זמן ק"ש מג"א 7:57 גר"א 8:43 סוף זמן תפילה גר"א 9:36		חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 **שקיעת החמה** 4:47:30	8
כ	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:14:30 סוף זמן ק"ש מג"א 7:57 גר"א 8:43 סוף זמן תפילה גר"א 9:37		חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 **שקיעת החמה** 4:46:45	9
כא	ששי	הנץ החמה הנראה 6:15:00 סוף זמן ק"ש מג"א 7:58 גר"א 8:44 סוף זמן תפילה גר"א 9:37	הדלקת נרות שבת 4:16 ירושלים: 4:08 חיפה: 4:14 באר שבע: 4:28	חצות יום ולילה 11:24 מנחה גדולה 11:54 **שקיעת החמה** 4:46:00	10
כב	שבת	הנץ החמה הנראה 6:16:00 סוף זמן ק"ש מג"א 7:58 גר"א 8:44 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:07 סוף זמן תפילה גר"א 9:37 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:17	**פרשת: חיי שרה** הפטרה: והמלך דוד (מלכים א, א') צאת השבת 5:20 חזו"א 5:24 ירושלים: 5:20 חיפה: 5:19 באר שבע: 5:22	חצות יום ולילה 11:24 מנחה גדולה 11:54 **שקיעת החמה** 4:45:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 5:58 צאת השבת לר"ת (מעלות) 5:57	11

פרשת: תולדות

	תאריך מרחשון	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד׳ דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע׳ הייתה מישור הגראז״מ חשש לכתח׳ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי מכות	משנה והלכה יומית משניות ושר״ע אר״ח	דף יומי ירושלמי ב״ק לא - לז מ״ב עמוד היומי ח״א קלא. - קלד. מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כג	ראשון	4:33	4:51	5:18	6:06:45	7:42	9:07	2:29	3:35	4:41:45	5:24	ז	ביצה ה ה-ו רסג יז-טז	רע״א ב׳ ג׳	**כג.** היום יום טוב במגילת תענית (פ״ח) על שהוסר הסורג מהעזרה, (ועיין מדות ב׳ ג׳ וברא״ש שם) תקפא: ר׳ רפאל יוסף ב״ר חיים חזן, ב׳ חקרי לב תרעב: ר׳ יהוסף ב״ר צבי הלוי רוטנברג, ב׳ בני שלשים, האדמו״ר מקוסון תרן: ר׳ משה ב״ר יעקב מידנר, תלמיד ב׳ יסוד העבודה מסלונים תשסז: ר׳ צבי הירש ב״ר שמואל מרקוביץ, ר״י קרלין ב׳ בנתיבות האמונה
כד	שני	4:34	4:52	5:19	6:07:45	7:43	9:07	2:29	3:35	4:41:00	5:23	ח	ביצה ר״ה ה-א ז-א רסג-ד יז-ב	רע״א ד׳ ה׳	
כה	שלישי	4:35	4:53	5:19	6:08:45	7:43	9:08	2:29	3:35	4:40:30	5:23	ט	ר״ה א ב-ג רסד ג-ה	רע״א ו׳	**כד.** תד: ר׳ אברהם ב״ר מרדכי אזולאי ב׳ חסד לאברהם ואור החמה תרלא: ר׳ צבי ב״ר אליהו גוטמאכר ב׳ נחלת צבי וקן מפורשת עמ״ס קינים תשי: ר׳ גדליה משה ב״ר שלמה גולדמן, האדמו״ר מזוויעהל
כו	רביעי	4:36	4:53	5:20	6:09:30	7:44	9:08	2:28	3:34	4:40:00	5:22	י	ר״ה א ד-ה רסד ו-ח	רע״א ז׳ - י׳	**כה.** היום יו״ט במגילת תענית (פ״ח) על ששומרון הוקפה חומה ונסמכו לה עיירות רבות בישראל והיו קורין אותן ערי נברכתא תשי: ר׳ מרדכי ב״ר ישכר דוב רוקח, האדמו״ר מבילגורייא
כז	חמישי	4:36	4:54	5:21	6:10:30	7:44	9:08	2:28	3:34	4:39:30	5:22	יא	ר״ה א ו-ז רסד-ה ט-א	רע״א י״א י״ב	**כו.** תקסד: ר׳ רפאל ב״ר יקותיאל זיסקינד הכהן מהמבורג, ב׳ ושב הכהן תרעט: ר׳ יוסף ב״ר דוד יצחק ענתבי, מרבני דמשק וב׳ ויצבור יוסף תרפו: ר׳ שלום ב״ר ברוך מרדכי פרובה מברהין, ב׳ משמרת שלום ועוד תשטו: ר׳ חנניה ב״ר גבריאל יהודע שבתי, ב׳ מנחת החי״ג תשנה: ר׳ שלום אהרן ב״ר יעקב לופס, הרב דעכו
כח	ששי	4:37	4:55	5:22	6:11:15	7:45	9:09	2:28	3:33	4:39:00	5:21	יב	ר״ה א ח-ט רסה ב-ד	מצוה להמנע מסעודה בע״ש מ׳: 2:02	
כט	שבת	4:38	4:56	5:23	6:12:15	7:45	9:09	2:28	3:33	4:38:30	5:21	יג	ר״ה ב א-ב רסו א-ג	ראוי לאכול סעודה ד׳ עד׳: 9:10	**כז.** א׳ תרנח: ״ובחדש השני בשבעה ועשרים יום בחודש יבשה הארץ״ אחר המבול, לשיטת ר״א (ר״ה י״א) היום יום טוב במגילת תענית (פפ״ח): ״בכ״ז ביה - תבת סולתא למיסק על מדבחא (- שבה הסולת להיעלות על המזבח), מפני שהיו צדוקים אומרים אוכלים מנחת בהמה. נטפל להם רבן יוחנן בן זכאי, אמר: שוטים. זו מנין לכם? ולא היה בהם אחד שהחזיר לו דבר חוץ מזקן אחד שהיה מפטפט כנגדו ואומר: מפני שהיה משה אוהב את אהרן אחיו, אמר ״לא יאכל סולת לבד אלא סולת ובשר״, כאדם שאומר לחברו ״הילך רכיך, הילך בשר, הילך רכיך, הילך בשר״. קרא עליו המקרא הזה: ״ויבואו אלימה, ושם שתים עשרה עינות מים ושבעים תמרים״. א״ל: ״רבי, אתה משחק בנו״ א״ל: ״שוטה שבעולם ולא תהא תורה שלמה שלנו כשיחה בטלה שלכם״, א״ל: ״רבי, ובכך אתה פוטרני?״ א״ל: ״לאו הכתוב אומר ״ומנחתם ונסכיהם, לריח ניחוח, אשה לה׳״ תשנט: ר׳ יעקב ב״ר דוד יצחק ליידער מאנטווארפן, האדמו״ר מפשעוואורסק (2) תשעב: ר׳ מנחם מנדל ב״ר בנימין מנדלזון, הרב דקוממיות	
															כח. ה׳ כד: רבנו יונה החסיד ב״ר אברהם מגירונדי ב׳ שערי תשובה (י״א בא׳ חשון) תקנד: המקובל מולא אור שרגא ב״ר שמואל, מהעיר יזד שבפרס תרפט: ר׳ שלמה ב״ר משה אבן דאנאן מח״ס אשר לשלמה, בקש שלמה
															כט. תריג: ר׳ יצחק אייזיק ב״ר יעקב חבר, ב׳ פתחי שערים בנין עולם ועוד תרכח: ר׳ ידידיה ב״ר רפאל אהרן מונסוניגו, מח״ס דבר אמת תשט: ר׳ יהוחם פישל יהושע ב״ר משה ישראל ברנשטיין, ר״י חיי עולם תשעה: ר׳ יצחק ב״ר חיים ברנשטיין, ראש ישיבת כנסת חזקיהו, כפ״ח תשעו: ר׳ דב צבי ב״ר יהוחם פישל קרלנשטיין, ר״י גרודנא אשדוד

															ל. תר: ר׳ חיים ב״ר דב בעריש הכהן רפפורט ב׳ מים חיים, אוצרות חיים תרז: ר׳ צבי הירש ב״ר יהודה ליב הכהן מרימנוב ב׳ בארת המים תשב: ר׳ אברהם מרדכי ב״ר אליעזר צבי ספרין מבוריסלב - קאמרנא תשמג: ר׳ יעקב בצלאל ב״ר משה אריה זולטי ב׳ משנת יעבץ ואב״ד י״ם תשסז: ר׳ אליעזר יהודה ב״ר יעקב גדליהו ולדנברג, ב׳ ציץ אליעזר

יום כיפור קטן: ״יש נוהגין לעשות למנחה [בערב ר״ח] סדר יום כיפור קטן, וטעם לשם זה הוא לפי מה דאיתא בפר״ח דמהר״מ קורדובירו ז״ל היה קורא אותו כיפור קטן לפי שבו מתכפרים עוונות של כל החדש וכו׳, ובזמנינו המנהג לומר הסליחות אחר תפילת המנחה וכו׳. כתבו הספרים דאף מי שאינו מתענה מ״מ יראה לעשות תשובה ביום זה ולתקן את אשר עיות בכל החדש, מאחר שהוא יום אחרון של חדש, כמו ערב ר״ה מכל השנה, ואז בודאי יהיה לו יום החדש זמן כפרה לכל תולדותיו״, עכ״ל המשנ״ב סו״ס תי״ז. ואין לעשות בע״ש יו״כ קטן באם חל ר״ח בשבת [או ביום א׳ בשבת], כ״א ביום חמישי שלפניו, לפי שאין לומר סליחות גם וידוים בע״ש במנחה. מ״ב תקי״ן סקי״א.

סעודה שלישית הנכנסת לר״ח: שו״ע קפ״ח ס״י, היה אוכל ויצא שבת מזכיר של שבת בברהמ״ז דאזלינן בתר התחלת הסעודה. וגם אם במוצ״ש מתחיל ראש חודש, יזכיר רק של שבת, וכ״פ למעשה הבא״ח (חוקת כ״ב) וכן מנהג הספרדים, וכן הדין למ״ב (שם סקל״ג) נמי אם פסק לאכול פת עד השקיעה. אמנם אם אוכל פת במוצ״ש שהוא ר״ח, לדעת המ״ב בשם מג״א והרבה אחרונים אומר יעלה ויבוא ולא יאמר רצה, ולדעת הט״ז ועוד יאמר גם רצה וגם יעלה ויבוא ע״ש, וכתב בקצש״ע (מ״ד י״ז) על כן יש למנוע שלא לאכול אז בלילה [פת].

מוצאי שב״ק ור״ח: ״כמה פעמים אמר החזון איש שיש להזדרז ביותר ללמוד במוצאי שבת קודש ובראש חדש, לסימן טוב״ (דינים והנהגות סוף יו״ד).

זמני הירח: מולד חודש כסלו כפי שנהוג להכריז: **המולד יהיה בליל ראשון בשעה 12, ו-57 דקות.** [וסימנו: א׳ ו׳ תתרכ״ו]. ותרגומו להגרימ״ט במוצאי שבת קודש בשעה 24:21:18 [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי היום יום שבת קודש בשעה 13.42.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

מרחשון תשע"ח

נובמבר (11) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כג	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:17:00 סוף זמן ק"ש מג"א 7:59 גר"א 8:45 סוף זמן תפילה גר"א 9:38		חצות יום ולילה 11:24 מנחה גדולה 11:54 **שקיעת החמה** 4:44:45	12
כד	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:18:00 סוף זמן ק"ש מג"א 7:59 גר"א 8:45 סוף זמן תפילה גר"א 9:38		חצות יום ולילה 11:24 מנחה גדולה 11:54 **שקיעת החמה** 4:44:15	13
כה	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:19:00 סוף זמן ק"ש מג"א 7:59 גר"א 8:46 סוף זמן תפילה גר"א 9:39		חצות יום ולילה 11:24 מנחה גדולה 11:54 **שקיעת החמה** 4:43:45	14
כו	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:19:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:00 גר"א 8:46 סוף זמן תפילה גר"א 9:39		חצות יום ולילה 11:24 מנחה גדולה 11:54 **שקיעת החמה** 4:43:15	15
כז	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:20:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:00 גר"א 8:47 סוף זמן תפילה גר"א 9:39	יום כפור קטן (מוקדם)	חצות יום ולילה 11:24 מנחה גדולה 11:54 **שקיעת החמה** 4:42:45	16
כח	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:20:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:01 גר"א 8:47 סוף זמן תפילה גר"א 9:40	**הדלקת נרות שבת** **4:12** ירושלים: 4:04 חיפה: 4:09 באר שבע: 4:24	חצות יום ולילה 11:25 מנחה גדולה 11:55 **שקיעת החמה** 4:42:15	17
כט	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:21:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:01 גר"א 8:48 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:10 סוף זמן תפילה גר"א 9:40 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:17	שבת מברכין וערב ראש חדש ל"א אה"ר וצדקתך	**פרשת: תולדות** **הפטרה: מחר חודש** (שמואל א, כ') **צאת השבת** **5:17** ירושלים: 5:17 חיפה: 5:16 באר שבע: 5:19 **חזו"א** 5:21	חצות יום ולילה 11:25 מנחה גדולה 11:55 **שקיעת החמה** 4:41:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 5:54 צאת השבת לר"ת (מעלות) 5:54	18

פרשת: ויצא

	תאריך כסלו	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ק' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתחל' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי מכות	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי ב"ק לח - מד מ"ב עמוד היומי ח"א קלד: - קלז: מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
א	ראשון	4:39	4:57	5:23	6:13:00	7:46	9:10	2:28	3:33	4:38:00	5:21	יד	ר"ה ב רסו ג-ד ד-ו	רע"א י"ג	**א.** רב: ר' אפרים ב"ר ישראל אנקאווה מתלמסיאן אלג"ר, ב' שער כבוד ה' שיט: ר' שלום שכנא מלובלין ב"ר יוסף, חותנו של הרמ"א תסד: ר' יוסף שמואל ב"ר צבי מקרקא אב"ד פפד"מ ב' מסורת הש"ס תרעב: ר' יצחק ב"ר חלפון לבטון, מחכמי ארם צובה
ב	שני	4:39	4:57	5:24	6:14:00	7:46	9:10	2:28	3:33	4:37:30	5:20	טו	ר"ה ב רסו ה-ו ז-ט	רע"א י"ד	**ב.** תרמו: ר' אברהם הכהן ב"ר נחמן מסלוניקי ב' טהרת המים תש: ר' נחום ב"ר יעקב מדומבראווה הי"ד ב' חזון נחום תשכ: ר' עקיבא ב"ר שמחה בונים סופר ב' דעת סופר תשכג: ר' אהרן ב"ר שניאור זלמן קוטלר, ר"י ליקווד וב' משנת ר' אהרן תשנט: ר' נתן מאיר וואכטפוגל, משגיח דליקווד, ב' לקט רשימות תשעז: ר' מרדכי ב"ר משה גולדשטיין, ר"י התפוצות
ג	שלישי	4:40	4:58	5:25	6:14:45	7:47	9:10	2:27	3:32	4:37:15	5:20	טז	ר"ה ב רסו ז-ח י-יב	רע"א ט"ו	**ג.** היום יו"ט במגילת תענית (פ"ט) על שהיום הוצאו מהעזרה הסימואתא (הצלמים) שבנו היונים בעזרה, כשגברה יד חשמונאי תסג: על הנס שארע היום לגאון בעל פני יהושע ובעבורו קיבל על עצמו לחבר את חיבורו הגדול על התלמוד, ראה בהקדמת ספרו
ד	רביעי	4:41	4:59	5:26	6:15:45	7:47	9:11	2:27	3:32	4:36:45	5:20	יז	ר"ה ב-ג רסו-ז	ט-א יג-ב	ער"ב א' - ג'
ה	חמישי	4:42	5:00	5:27	6:16:45	7:47	9:11	2:27	3:32	4:36:30	5:19	יח	ר"ה ג רסו-ח	ב-ג ג-ב	ער"ב ד' - ח'
ו	ששי	4:42	5:00	5:27	6:17:30	7:48	9:12	2:27	3:32	4:36:15	5:19	יט	ר"ה ג רסח	ד-ה ג-ה	מצה להמנע מסעודה בע"ש מ: 2:01
ז	שבת	4:43	5:01	5:28	6:18:15	7:48	9:12	2:27	3:32	4:36:00	5:19	כ	ר"ה ג רסח	ו-ז ו-ח	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 9:10

מוסף דראש חודש כסלו: בר"ח כסלו השנה צריך להסדיר תפילת מוסף לכו"ע, ראה לעיל ר"ח מרחשון.

ראש חודש כסלו: מי שמת אביו בל' מרחשון, יוצא מדברי המ"ב (תקס"ח סקמ"ב), שיקבע היארצייט לפי השנה שאחריה: אם בשנה שאחריה היה מרחשון ג"כ מלא, יקבע את היא"צ לא' דר"ח כסלו [להדלקת נר ואמירת קדיש], וגם בשנים הבאות החסרות ינהג יא"צ בר"ח כסלו. ואם בשנה הראשונה שלאחר הפטירה היה חודש מרחשון חסר, יקבע את היא"צ לכ"ט מרחשון [גם לענין תענית], וכך ינהג בכל שנה [חסרה (קצש"ע רכ"א ס"ד ושונה הלכות תקס"ח סקכ"ה, וכן עיקר) ובמט"א (דיני קדיש יתום ג' ז') כתב שכן ינהג גם בשנים שמרחשון מלא]. ובכה"ח (שם פ"ה) הוסיף: דמ"מ אם אפשר בכל מקום דאיכא ספק יש לומר קדיש ולהדליק הנר בב' הימים היכא דאין עוד אבלים עיי"ש.

ו' כסלו: חמישים יום אחר יו"ט ראשון של סוכות. היה ראוי להיות היום חג "שמיני עצרת" כלשון מדרש תנחומא (פינחס טו): "והיתה [עצרת] ראויה להיות אחר החג חמשים יום, כשם שעצרת אחר הפסח חמשים יום. אלא אמר הקב"ה: חורף הוא ואינן יכולין להניח בתיהן לבא לכאן [כלומר לעלות לרגל שוב כשהדרכים משובשות], אלא עד שהן אצלי יעשו עצרת".

הפטרת ויצא: כתב המ"ב (סי' תכ"ח סקכ"ב): בויצא מפטירין מויברח יעקב (הושע י"ב) עד סוף הושע ואח"כ פסוקים מיואל ואכלתם אכול וכו' וידעתם וכו' (יואל ב' כ"ו-כ"ד), והוא מטעם שצריך לסיים בדבר טוב ובהושע נסתיים ופושעים יכשלו בם. עכ"ל, ומנהג הספרדים מועמי תלואים עד אחר ב' פסוקים ראשונים של ויברח יעקב, ראה בלוח.

ז. מגילת תענית (פ"ט): בז' ביה יו"ט שמת הורדוס מפני שהיה הורדוס שונא את החכמים, ששמחה היא לפני המקום כשהרשעים מסתלקים מהעולם וכו', ובאותו היום שמת הורדוס - עשאוהו יום טוב"
תשיב: ר' יעקב משה ב"ר זבולון חרל"פ, ב' בית זבול ומי מרום
תשנה: ר' חיים נפתלי הערץ ב"ר מרדכי אלתר זלובנסקי, ר"י מאור התלמוד

ח. שצב: ר' שמואל אליעזר ב"ר יהודה הלוי איידלס, המהרש"א
תקנד: ר' דוד ב"ר יואל דישבק, ב' פרדס דוד
תרטז: ר' דוד ב"ר יהודה לוריא מביחוב, ב' חידושי הרד"ל
תש: ר' ברוך בער ב"ר שמואל דוד ליבוביץ מקמניץ, ב' ברכת שמואל

ו. תרה: ר' יעקב ב"ר אהרן שיק ב' משכנות יעקב מקרלין
תשו: ר' ישעיה ב"ר אברהם דובער קרלינסקי, ב' הגיון ישעיה
תשו: ר' שלמה (בן חנה) עבו מערבי, ר"מ ת"ת בני ציון ירושת"ו
תשיח: ר' חיים מיכאל דב ב"ר יוסף וייסמאנדל, ב' תורת חמד ומן המיצר
תשכח: ר' חיים דב מאיר ב"ר אריה ליב רובמן, ר"י תפא"י חיפה וב' זכרון מאיר
תשנה: ר' יחזקאל שרגא ב"ר ישכר דוב ליפשיץ הלברשטאם, האדמו"ר מסטרופקוב (3)

זמני הירח: ג' מהמולד - ליל חמישי. ניתן לברך עד שעה 19:52 בערב, שאז ייעלם הירח.

כסלו תשע"ח

נובמבר (11) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

א	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:22:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:02 גר"א 8:49 סוף זמן תפילה גר"א 9:41	**ראש חדש** ל"א תחנון ולמנצח	חצות יום ולילה 11:25 מנחה גדולה 11:55 **שקיעת החמה** 4:41:15	19
ב	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:23:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:02 גר"א 8:49 סוף זמן תפילה גר"א 9:41		חצות יום ולילה 11:25 מנחה גדולה 11:55 **שקיעת החמה** 4:41:00	20
ג	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:24:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:03 גר"א 8:50 סוף זמן תפילה גר"א 9:42		חצות יום ולילה 11:26 מנחה גדולה 11:56 **שקיעת החמה** 4:40:30	21
ד	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:25:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:03 גר"א 8:50 סוף זמן תפילה גר"א 9:42		חצות יום ולילה 11:26 מנחה גדולה 11:56 **שקיעת החמה** 4:40:15	22
ה	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:26:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:04 גר"א 8:51 סוף זמן תפילה גר"א 9:43		חצות יום ולילה 11:26 מנחה גדולה 11:56 **שקיעת החמה** 4:39:45	23
ו	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:27:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:04 גר"א 8:51 סוף זמן תפילה גר"א 9:43	**הדלקת נרות שבת** 4:10 ירושלים: 4:01 חיפה: 4:07 באר שבע: 4:22	חצות יום ולילה 11:26 מנחה גדולה 11:56 **שקיעת החמה** 4:39:30	24
ז	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:28:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:05 גר"א 8:52 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:14 סוף זמן תפילה גר"א 9:44 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:18	**פרשת: ויצא** הפטרה: **א. ויברח יעקב** (הושע י"ב) וי"מ יואל ב' כ"ז כ"ז לסיים בדבר טוב **ס. ועמי תלואים** (הושע י"א) **צאת השבת** 5:15 חזו"א 5:19 ירושלים: 5:15 חיפה: 5:14 באר שבע: 5:17	חצות יום ולילה 11:27 מנחה גדולה 11:57 **שקיעת החמה** 4:39:15 צאת השבת לר"ת (שוות) 5:51 צאת השבת לר"ת (מעלות) 5:52	25

פרשת: וישלח

	תאריך כסלו	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ק׳ הייתה מישור הגראז״מ חשש לכתחל׳ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי מכות שבועות	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי ב״מ א - ז מ״ב עמוד היומי ח״א קלח. - קמא. מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ח	ראשון	4:44	5:02	5:29	6:19:00	7:49	9:13	2:27	3:32	4:35:45	5:19	כא	ר״ה ג-ד חא-ט רסח טיא	ער״ב ט׳	**ח.** היום תענית צדיקים על שריפת מגילת הקינות שכתב ברוך בן נריה מפי ירמיהו הנביא, בידי יהויקים המלך [בשנת ג׳ שכב], וברוך ועוד קראו את מגילת נבואות ירמיהו הנביא באזני כל העם בירושלים פתח שער בית ה׳ באסיפת השרים בבית המלך שהיה ״יושב בית החורף... ואת האח לפניו מבוערת״, קצף המלך וקרע את המגילה בתער הסופר ושרפה באש״ (ירמיה ל״ד ט׳), והנה יש חילופי גרסאות בתאריך, דבשו״ע כתב בכ״ח, ובמג״ת (מאמר אחרון) כתב בד׳, ובכללו כתב בה׳ ובה״ג כתב בח׳, וכן הסיק הגרא״ז זילבר, וכתב השל״ה דאף המחמיר להתענות בכולן, לא יתענה בחנוכה תכט: ר׳ משה ב״ר יצחק מלובלין ב׳ מהדורא בתרא למהרש״א תקמז: ר׳ יצחק ב״ר יהודה נבון, מח״ס דין אמת נכד המחנ״א תריא: ר׳ אשר לעמיל ב״ר אברהם לעוי, אב״ד גאלין וב׳ירושלים (ולא בד׳) תרכה: ר׳ אברהם ב״ר יצחק חי הכהן יצחקי מתוניס, ב׳ משמרות כהונה תשג: ר׳ דוד ב״ר שמואל בורנשטיין, ב׳ חסדי דוד, האדמו״ר מסוכוטשוב
ט	שני	4:44	5:03	5:30	6:19:45	7:50	9:13	2:27	3:31	4:35:30	5:19	כב	ר״ה ד ב-ג רסח-ט יב-א	ער״ב י׳ - רע״ג א׳	
י	שלישי	4:45	5:03	5:31	6:20:30	7:50	9:14	2:27	3:31	4:35:30	5:19	כג	ר״ה ד ד-ה רע-א א-א	רע״ג ב׳ ג׳	
יא	רביעי	4:46	5:04	5:31	6:21:30	7:51	9:14	2:27	3:31	4:35:15	5:19	כד	ר״ה ד ו-ז רעא כ-ד	רע״ג ד׳	
יב	חמישי	4:47	5:05	5:32	6:22:15	7:51	9:14	2:27	3:31	4:35:00	5:19	ב	ר״ה ד ח-ט רעא ה-ז	רע״ג ה׳ ו׳	
יג	ששי	4:47	5:06	5:33	6:23:15	7:52	9:15	2:27	3:31	4:35:00	5:18	ג	תענית א א-ב רעא ח-י	נצטה להמנע מסעודה בע״ש מ׳: 2:02	**ט.** תקפח: ר׳ דב בער ב״ר שניאור זלמן, האדמו״ר האמצעי מחב״ד (2) תקצח: ר׳ משה ב״ר פנחס (מקוריץ) שפירא, מסלאויטא תשי: ר׳ יהודה ב״ר יהודה הולצמן, משגיח ישיבת עץ חיים תשלו: ר׳ נתן ב״ר אברהם סאלם, ר״מ ת״ת מגן דוד ובני ציון ומרב׳ החלבים בי-ם
יד	שבת	4:48	5:06	5:34	6:24:00	7:52	9:15	2:28	3:31	4:35:00	5:18	ד	תענית א ג-ד רעא יא-יג	ראוי לאכול סעודה ד׳ עד: 9:11	**י.** תרפא: ר׳ פינחס מנחם אלעזר ב״ר בנימין אליעזר יוסטמן, שפתי צדיק תרצד: ר׳ משה מרדכי ב״ר צבי חיים עפשטין ר״י חברון ב׳ לבושי מרדכי תשיד: ר׳ איסר זלמן ב״ר ברוך פרץ מלצר, ב׳ אבן האזל תשך: ר׳ שמואל הלוי ב״ר נחום מאיר ווילנסקי, ב׳ נר שמואל, ור״מ בית התלמוד

בענין אכילת פת בערב שבת: כתב השו״ע (או״ח סי׳ רמ״ט סעיף ג׳): מצוה להמנע מלקבוע סעודה שנהוג בה בחול מתשע שעות ולמעלה. וכתב המ״ב (שם ס״ק י״ז): ומכל מקום נראה דבימות החורף בזמן שהימים קצרים מאד, מצוה להמנע מלקבוע סעודה הרגילה אפילו קודם ט׳ שעות, כל שהוא משער בנפשו שעל ידי זה לא יהיה תאב לאכול בלילה. ובבה״ל הוסיף: דכשהיום קצר מאד ובודאי לא יהיה תאב בלילה אחר אכילתו הסעודה הרגילה, לא עדיף דבר זה מאם היה איסטניס דבשו״ע לקמן מחמרינן ביה, ואף שבאמת גם איסטניס אין צריך להתענות בערב שבת כי אם מצד מידת חסידות, היינו תענית גמור, מה שאין כן בנידון דידן דהוא רק בהקדמה בעלמא בודאי מצוה לעשות כן. ועוד כתב שם, דכל המצוה להמנע היינו מלאכול פת כדי שביעה כרגילותו בחול, אבל מעט להשקיט רעבונו אינו בכלל קביעת סעודה לענין זה.

בפנים קבענו הזמן תחילת שעה עשירית מהנץ לשקיעה (ועי׳ כה״ח שם שכתב מעה״ש לצאה״כ וא״כ יש להקל יותר, וצ״ע).

ערכנו את הזמן שממנו יש להמנע מאכילת פת בערב שבת. אמנם גם בימות החול אסור לאכול בזמן זה למי שלא התפלל מנחה, כמ״ש הפרטים ברמ״א סי׳ רל״ב ס״ב ובמ״ב שם. וניתן לדעת זמן זה בהשערה מערב שבת המופיע כאן.

ח׳ כסלו: החל מערבית היום [מוצש״ק] המסופק אם שאל גשמים בברכת השנים אינו חוזר, שכבר הושלמו ל׳ יום. (וכששבת היא היום האחרון של השלשים כהשנה, יתכן שע״פ הבה״ל (קי״ד ס״ח) אינו מצטרף עיי״ש ולפי״ז אם יסתפק בערבית דמוצ״ש יצטרך לחזור). וכתב המ״ב (סי׳ קי״ד סקל״ז) ״ולענין שאלה שאין בל׳ יום צ׳ תפילות, מפני תפילת שבת ויו״ט, שאין בהם רק שבע ברכות, ויצמח מזה חומרא דיהא צריך לחזור מספיקא אפילו אחר ל׳ יום עד שיושלם צ׳ תפילות שהורגל לשונו לומר בהן כהוגן [עוד כארבעה ימים], ומדברי הגר״א ועוד כמה אחרונים משמע דהעיקר תלוי רק בל׳ יום בין להקל בין להחמיר, ונראה דלמעשה יש להקל, דספק ברכות להקל״ עכ״ל.

הפטרת וישלח: במ״ב (סי׳ תכ״ח ס״ק כ״ב) כתב דבפרשת וישלח מפטירין מ״ועמי תלואים״ (הושע י״ב) וגם מקצת ויברח יעקב (שם) עד ומושיע אין בלתי (שם י״ג ד׳), ועל פי הגר״א נוהגים להפטיר בפרשת וישלח חזון עובדיה (עובדיה א׳) [ח״א]. עכ״ל, וכן מנהג הספרדים להפטיר בנביא עובדיה, וכן כתב גם הגרי״מ טוקצינסקי בלוחותיו להפטיר בחזון עובדיה.

זמני הירח: ז׳ מהמולד - ליל שני. ניתן לברך עד שעה 23:25 בלילה, שאז ייעלם הירח.

יא. תקמו: ר׳ שמחה מדעסוי ב״ר צבי חריף מפוזנא, ב׳ הגהות הש״ס
תרכב: ר׳ יחיאל ב״ר אהרן הלר, אב״ד פלונגיאן, וב׳ עמודי אור
תרנב: ר׳ יואל צבי ב״ר שמעון ראטה, ב׳ בית היוצ״ר

יב. שלד (י״א שלג): ר׳ שלמה ב״ר יחיאל לוריא, המהרש״ל מלובלין
תקיז: ר׳ יצחק רפאל חזקיה ב״ר שמואל לאמפרונטי, ב׳ פחד יצחק
תרא: ר׳ אברהם דוב ב״ר דוד אוירבאך מאווריטש, ב׳ בת עין

יג. ד׳ רלד: רבינא, דהוא רב אבינא בריה דרב הונא, מסדר התלמוד
תקצב: ר׳ דוד ב״ר יעקב אמאדו מח״ס תהילה לדוד ועיני דוד
תריח: ר׳ שלמה זלמן ב״ר אברהם פרנקל, האדמו״ר מווילפולי
תרפא: ר׳ ישראל ב״ר שמואל אליהו טאוב, הדברי ישראל ממודז׳יץ (1)
תשה: ר׳ שלום ב״ר משה חיים הדאיה ר״י בית אל ומח״ס ודבר שלום

יד. ב׳ קצד - שיט: נולד ונפטר ראובן בן יעקב אבינו ולאה אמנו ע״ה
תיח: ר׳ מנשה בן יוסף למשפחת בן ישראל מאמסטרדם, ב׳ נשמת חיים
תרכט: ר׳ מנחם נחום פרידמן משטפנשט ב״ר ישראל מרוזין
תרפ: ר׳ דוד ב״ר מסעוד אבוחצירה, מח״ס פתח האוהל
תשלו: ר׳ מרדכי יעקב ב״ר חיים ברייש ב׳ חלקת יעקב
תשעא: ר׳ נתן ב״ר עמרם גשטטנר אב״ד שי׳ אגו״י ב״ב ב׳ להורות נתן ועוד

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

כסלו תשע"ח

נובמבר - דצמבר (11-12) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ח	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:28:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:05 גר"א 8:53 סוף זמן תפילה גר"א 9:44		חצות יום ולילה 11:27 מנחה גדולה 11:57 **שקיעת החמה** 4:39:00	26
ט	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:29:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:06 גר"א 8:53 סוף זמן תפילה גר"א 9:45		חצות יום ולילה 11:27 מנחה גדולה 11:57 **שקיעת החמה** 4:39:00	27
י	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:30:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:06 גר"א 8:54 סוף זמן תפילה גר"א 9:45		חצות יום ולילה 11:28 מנחה גדולה 11:58 **שקיעת החמה** 4:38:45	28
יא	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:31:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:07 גר"א 8:54 סוף זמן תפילה גר"א 9:46		חצות יום ולילה 11:28 מנחה גדולה 11:58 **שקיעת החמה** 4:38:30	29
יב	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:32:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:08 גר"א 8:55 סוף זמן תפילה גר"א 9:46		חצות יום ולילה 11:28 מנחה גדולה 11:58 **שקיעת החמה** 4:38:30	30
יג	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:33:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:08 גר"א 8:56 סוף זמן תפילה גר"א 9:47	**הדלקת נרות שבת** **4:08** ירושלים: 4:00 חיפה: 4:05 באר שבע: 4:21	חצות יום ולילה 11:29 מנחה גדולה 11:59 **שקיעת החמה** 4:38:30	1
יד	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:34:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:09 גר"א 8:56 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:18 סוף זמן תפילה גר"א 9:47 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:20	**פרשת: וישלח** הפטרה: חזון עובדיה (עובדיה) **צאת השבת** **5:15** חזו"א 5:18 ירושלים: 5:14 חיפה: 5:13 באר שבע: 5:17	חצות יום ולילה 11:29 מנחה גדולה 11:59 **שקיעת החמה** 4:38:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 5:50 צאת השבת לר"ת (מעלות) 5:52	2

פרשת: וישב

תאריך כסלו		עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל׳ הייתה מישור הגראי״מ חשש לכתחל׳ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי שבועות	משנה והלכה יומית משניות ושר״ע אר״ח	דף יומי ירושלמי ב״מ ח - יד מ״ב עמוד היומי ח״א קמא: - קמד: מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
טו	ראשון	4:49	5:07	5:34	6:24:45	7:53	9:16	2:28	3:31	4:35:00	5:19	ה	תענית א ה-ו רעא יז-טז	רע״ג ד׳ רע״ד א׳ - ג׳	**טו.** ג׳ תתקנד [וי״א תתקנא ו״א תתקעט/פ]: רבינו יהודה הנשיא בן רבן שמעון בן גמליאל הנשיא, מסדר המשנה, [ראה שיטמ״ק כתובות ק״ג ב׳ ושם ק״ה ק״ו, ירושלמי כלאים ט׳ ג׳, על הניסים שארעו אז] תרנב: ר׳ ברוך ב״ר אהרן עקפעלד, ב׳ שו״ת פאת שדך תרנט: ר׳ ישראל אפרים פישל ב״ר צבי הירש סופר, אב״ד נאגש ומתלמידי החת״ס תרסז: ר׳ שמחה בונם ב״ר אברהם שמואל בנימין סופר, ב׳ שבט סופר תרעז: ר׳ רפאל ב״ר שלמה אבן צור, אב״ד פאס במרוקו
טז	שני	4:50	5:08	5:35	6:25:30	7:53	9:16	2:28	3:31	4:35:00	5:19	ו	תענית א-ב ז-א רעא-ב יז-ב	רע״ד ד׳ ער״ה א׳	**טז.** תקסד: ״אנו עושים פורים על הנס שנעשה לנו, שאש יצאה מאבק שרפה בחצר, אין אחד מאתנו שלא יצאו דימנו כמה טיפות דם, והשי״ת ברחמיו וחסדיו חשב לנו הדם כקרבן לכפר והצילנו, ונשארנו כולנו בחיים אף שהיה לי היזק גדול, והחליף השי״ת בחסדיו דמים בדמים״, סוף חיי אדם לר׳ אברהם דאנציג, ועיי״ש בהרחבה מה שקיבל עליו תרעח: ר׳ מנחם ב״ר יעקב דוד קאליש מאמשינוב תשח: ר׳ שאול ידידיה אלעזר ב״ר ישראל טאוב, האמרי שאול ממודזיץ׳ (2)
יז	רביעי	4:51	5:09	5:36	6:26:15	7:54	9:17	2:28	3:32	4:35:00	5:19	ז	תענית ב ב-ג ערב ג-ה	ער״ה ב׳ - ו׳	
יח	חמישי	4:52	5:10	5:37	6:27:15	7:54	9:18	2:28	3:32	4:35:00	5:19	ח	תענית ב ד-ה ערב ו-ח	ער״ה ז׳ - י״ב	**יח.** תריח: ר׳ שלמה זלמן ב״ר אברהם פרנקל, הרבי מוויליפולי תרפ: ר׳ יוסף יחל ב״ר שלמה זלמן הורביץ, ״הסבא מנובהרדוק״ ב׳ מדרגת האדם תשה: ר׳ שלמה ב״ר יחיאל מיכל היימן ר״י תורה ודעת, וחידושי רבי שלמה תשכז: ר׳ אברהם יוחנן ב״ר יעקב בלומנטל מייסד בית היתומים בלומנטל תשס: ר׳ שלום ב״ר דוד הכהן בראנדער, ב׳ חוקת היום ור״י בעלזא
יט	חמישי	4:52	5:10	5:37	6:28:00	7:55	9:18	2:29	3:32	4:35:15	5:19	ט	תענית ב ו-ז ערב-ג ט-א	רע״ו א׳	
כ	ששי	4:52	5:11	5:38	6:28:45	7:55	9:19	2:29	3:32	4:35:15	5:19	י	תענית ב ח-ט רעג ב-ד	נטה לתמנע מסעודה בע״ש מ׳: **2:04**	**יז.** תריח: ר׳ שלמה זלמן ב״ר אברהם פרנקל, הרבי מוויליפולי תרפ: ר׳ יוסף יחל ב״ר שלמה זלמן הורביץ, ״הסבא מנובהרדוק״ ב׳ מדרגת האדם תשה: ר׳ שלמה ב״ר יחיאל מיכל היימן ר״י תורה ודעת, וחידושי רבי שלמה תשכז: ר׳ אברהם יוחנן ב״ר יעקב בלומנטל מייסד בית היתומים בלומנטל תשס: ר׳ שלום ב״ר דוד הכהן בראנדער, ב׳ חוקת היום ור״י בעלזא
כא	שבת	4:53	5:11	5:39	6:29:30	7:56	9:19	2:29	3:32	4:35:30	5:19	יא	תענית ב-ג י-א רעג ה-ז	ראוי לאכול סעודה ד׳ עד: **9:13**	**יח.** ד׳ תתקצח: ר׳ אברהם החסיד בן רמב״ם, ב׳ המספיק לעובדי ה׳ תקעב: ר׳ ברוך ב״ר יחיאל מיכל ממז׳יבוז׳ נכד הבעש״ט ב׳ בוצינא דנהורא תרמ: ר׳ דוד בן שמעון ב׳ שערי צדק, מכונה הרב צוף דב״ש תשע: ר׳ לוי יצחק הלוי ב״ר פנחס דוד הורביץ, האדמו״ר מבוסטון

בענין תענית בערב ראש חדש

כתב המשנ״ב תי״ז סק״ד (בקיצור):

א. יש שנוהגין להתענות בערב ראש חודש.

ב. טוב שיתנה בפעם ראשונה שמתענה שאינו מקבלו עליו לעשות זאת לעולם, דשמא יארע לו איזה פעם אונס ולא יוכל להתענות לא יהיה עליו כנדר.

ג. טוב שמי שמתענה ינהיג עצמו להשלים התענית עד הלילה וכו׳ והכל לפי כח האדם.

ד. כתבו הספרים דאף מי שאינו מתענה מ״מ יראה לעשות תשובה ביום זה ולתקן את אשר עוות בכל החודש, מאחר שהוא יום אחרון של כל החודש כמו ער״ה מכל השנה, ואז בודאי יהיה לו יום החודש זמן כפרה לכל תולדותיו, עכ״ל.

ה. אם חל ער״ח בשבת מקדימין להתענות ביום ה׳ (מ״ב שם, וכה״ח תי״ז כ״א).

ו. אם חל ער״ח ביום ו׳, דעת הבא״ח (ש״ב ויקרא ד׳) שיתענו ביום ו׳, ודעת כה״ח (תי״ז כ״א) להקדים ליום ה׳ (וכ״ד ערוה״ש סי״א). ודעת מ״ב (תי״ז סק״ד) שאותן שאומרין סליחות יתענו ביום ה׳ ואותן שאין אומרין סליחות יתענו ביום ו׳ (אמנם במ״ב תק״ן י״א משמע כהכה״ח).

ז. דעת החיד״א בא״ח וכה״ח (שם) דאם המולד קודם חצות מתענים ביום שלפניו [כי רוב היום יש בו הארת ר״ח ואינו מן הראוי להתענות בו. כה״ח], ואם לאחר חצות מתענין בו ביום. מלבד ער״ח ניסן ואב שאין להקפיד על המולד ומתענין בערב ר״ח.

על כן הכלל כאן בלוח, דאם התענית לכו״ע ביום שבו אומרין יוכ״ק, לא הזכרנו כלום בלוח, ואם הוא ביום שונה לאחת מן השיטות הזכרנו יום התענית ושם אותה שיטה.

ער״ח תשרי - הוא תמיד בערב ר״ה. ער״ח מרחשון - הרבה כתבו שאין מתענין בתשרי, ולכן אש״ אין עושין יוכ״ק, ובכה״ח (אות ט״ז) כתב להתענות. ער״ח כסלו - מתענין. ער״ח טבת - אין מתענין כי חל בחנוכה (שו״ע תר״ע ס״א). ער״ח שבט אדר ניסן - מתענין. ער״ח אייר - אין מתענין (מ״ב תכ״ט סק״י וכה״ח כאן ט״ז) ולרח״פ ולבא״ח (בסוף ההגדה אורח חיים) מתענין. ער״ח סיון תמוז אב אלול - מתענין.

יז כסלו: ג׳ תיד, השרים מתוודים לפני עזרא הסופר על מעל הגולה והוא יושב שמם ומתענה עד מנחת הערב ואז קם קרע בגדיו כרע על ברכיו ופרש כפיו אל ה׳ בתפילה ובתחנונים (עזרא ט׳), וכהתפללו וכהתוודותו בוכה ומתנפל לפני בית האלוקים, נקבצו אליו מישראל קהל רב מאד אנשים נשים וילדים כי בכו העם הרבה בכה, אחר השביע את הכהנים לשלוח את הנשים הנכריות. בעודו צם הלך ללשכת יהוחנן בן אלישיב, בה פקד להכריז ביהודה ובירושלם שכל בני הגולה יתקבצו בירושלם כעבור שלשת ימים (שם י״), ויתקבצו כל אנשי יהודה ובנימין ירושלם לשלשת הימים וישבו כל העם ברחוב בית האלוקים מרעידים על הדבר ומהגשמים, ונאותו לשמוע בקול עזרא הסופר על המעל שהוכיחם בדבר הנשואים לגויות, אך טענו ״העם רב והעת גשמים ואין כח לעמוד בחוץ והמלאכה לא ליום אחד ולא לשנים, כי הרבינו לפשוע בדבר הזה״ לכן העמידו בתי דין מראשי האבות ומזקני הערים ושופטיהם לברר את כל נישואי התערובת בקרב העם.

זמני הירח: סוף זמן ברכת הלבנה - בליל שני עד שעה 17:54, ט״ו מהמולד - בליל שני עד שעה 23:32 [שיטות נוספות מקילות יותר בסוף הזמן ובט״ו מהמולד - ראה בטבלה בסוף הלוח].

טו. תרנד: ר׳ ברוך ב״ר אהרן עקפעלד, ב׳ שו״ת פאת שדך
תרנט: ר׳ ישראל אפרים פישל ב״ר צבי הירש סופר, אב״ד נאגש ומתלמידי החת״ס
תרסז: ר׳ שמחה בונם ב״ר אברהם שמואל בנימין סופר, ב׳ שבט סופר
תרעז: ר׳ רפאל ב״ר שלמה אבן צור, אב״ד פאס במרוקו

טז. תקסד: ״אנו עושים פורים על הנס שנעשה לנו, שאש יצאה מאבק שרפה בחצר, אין אחד מאתנו שלא יצאו דימנו כמה טיפות דם, והשי״ת ברחמיו וחסדיו חשב לנו הדם כקרבן לכפר והצילנו, ונשארנו כולנו בחיים אף שהיה לי היזק גדול, והחליף השי״ת בחסדיו דמים בדמים״, סוף חיי אדם לר׳ אברהם דאנציג, ועיי״ש בהרחבה מה שקיבל עליו
תרעח: ר׳ מנחם ב״ר יעקב דוד קאליש מאמשינוב
תשח: ר׳ שאול ידידיה אלעזר ב״ר ישראל טאוב, האמרי שאול ממודזיץ׳ (2)

יז. תריח: ר׳ שלמה זלמן ב״ר אברהם פרנקל, הרבי מוויליפולי
תרפ: ר׳ יוסף יחל ב״ר שלמה זלמן הורביץ, ״הסבא מנובהרדוק״ ב׳ מדרגת האדם
תשה: ר׳ שלמה ב״ר יחיאל מיכל היימן ר״י תורה ודעת, וחידושי רבי שלמה
תשכז: ר׳ אברהם יוחנן ב״ר יעקב בלומנטל מייסד בית היתומים בלומנטל
תשס: ר׳ שלום ב״ר דוד הכהן בראנדער, ב׳ חוקת היום ור״י בעלזא

יח. ד׳ תתקצח: ר׳ אברהם החסיד בן רמב״ם, ב׳ המספיק לעובדי ה׳
תקעב: ר׳ ברוך ב״ר יחיאל מיכל ממז׳יבוז׳ נכד הבעש״ט ב׳ בוצינא דנהורא
תרמ: ר׳ דוד בן שמעון ב׳ שערי צדק, מכונה הרב צוף דב״ש
תשע: ר׳ לוי יצחק הלוי ב״ר פנחס דוד הורביץ, האדמו״ר מבוסטון

יט. תקלג: ר׳ דב בער ב״ר אברהם, המגיד ממזריטש
תרפו: ר׳ אברהם אהרן ב״ר יהושע הכהן בורשטיין, ב׳ נר אהרן

כ. תקמה: ר׳ משולם פייבוש הלוי ב״ר דב בער הורוויץ מקרמניץ, ב׳ משנת חכמים
תקנה: ר׳ משולם פייבוש ב״ר אהרן משה הלוי הלר מזבריז, ב׳ דרך אמת
תריח: ר׳ ישראל יצחק ב״ר ישכר בער בארון, האדמו״ר מראדושיץ (2)
תרנב: ר׳ אברהם ב״ר ישראל מאיר הכהן, החפץ חיים, נפ׳ בבחרותו בן כ״ג, והח״ח משבחו ביותר בבה״ל ס׳ של״ב, ובהקדמה לליקוטי הלכות ח״א
תרנג: ר׳ ברוך ב״ר מנחם מנדל הגר, האדמו״ר מויז׳ניץ ב׳ אמרי ברוך
תשמא: ר׳ יצחק ב״ר חיים יואל הוטנר, מח״ס פחד יצחק
תשמב: ר׳ יוחנן ב״ר דוד טברסקי, האדמו״ר מרחמסטריווקה
תשסז: ר׳ צבי זאב ב״ר אברהם נח פאליי, ב׳ נחלת צבי ומשגיח בישיי׳ חברון
תשעא: ר׳ פינחס מנחם יוסקוביץ, הרב הראשי לפולין ב׳ פאר מנחם
תשעג: ר׳ עמרם יצחק ב״ר זלמן זקס ר״י סלובודקה

כא. יו״ט במגילת תענית על מעשה שמעון הצדיק וראלכסנדרוס מוקדון והריגת הכותים ע״ז בפ״ט בהרחבה, וע״ז בגמ׳ יומא ס״ט א׳ ושם כ״ח טבת תרטו: ר׳ יעקב מאיר ב״ר חיים פאדווא ב׳ מקור מים חיים על יו״ד
תרפד: ר׳ יוסף ב״ר בצלאל פרסבורגר ב׳ תפארת יוסף אב״ד מטרסדורף
תשטז: ר׳ יוחנן פרולוב מסטולין ב״ר ישראל מקרלין (טבריה)
תשכא: ר׳ צבי פסח ב״ר יהודה ליב פראנק, ראב״ד ירושלים, הר צבי

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

כסלו תשע"ח

דצמבר (12) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

טו	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:35:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:09 גר"א 8:57 סוף זמן תפילה גר"א 9:48	סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	חצות יום ולילה 11:30 מנחה גדולה 12:00 שקיעת החמה 4:38:15	3
טז	שני	הנץ החמה הנראה 6:36:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:10 גר"א 8:57 סוף זמן תפילה גר"א 9:48	בני חו"ל מתחילים לשאול גשמים בליל שלישי	חצות יום ולילה 11:30 מנחה גדולה 12:00 שקיעת החמה 4:38:30	4
יז	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:36:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:10 גר"א 8:58 סוף זמן תפילה גר"א 9:49		חצות יום ולילה 11:30 מנחה גדולה 12:00 שקיעת החמה 4:38:30	5
יח	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:37:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 8:59 סוף זמן תפילה גר"א 9:49		חצות יום ולילה 11:31 מנחה גדולה 12:01 שקיעת החמה 4:38:30	6
יט	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:38:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 8:59 סוף זמן תפילה גר"א 9:50		חצות יום ולילה 11:31 מנחה גדולה 12:01 שקיעת החמה 4:38:30	7
כ	ששי	הנץ החמה הנראה 6:39:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:12 גר"א 9:00 סוף זמן תפילה גר"א 9:50	הדלקת נרות שבת 4:09 ירושלים: 4:00 חיפה: 4:06 באר שבע: 4:21	חצות יום ולילה 11:32 מנחה גדולה 12:02 שקיעת החמה 4:38:45	8
כא	שבת	הנץ החמה הנראה 6:39:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:13 גר"א 9:00 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:22 סוף זמן תפילה גר"א 9:51 סו"ז מוסף לכתחילה 12:23	פרשת: וישב הפטרה: כה אמר ה' (עמוס ב' ו') צאת השבת 5:15 חזו"א 5:19 ירושלים: 5:15 חיפה: 5:14 באר שבע: 5:18	חצות יום ולילה 11:32 מנחה גדולה 12:02 שקיעת החמה 4:39:00 צאת השבת לר"ת (שוות) 5:51 צאת השבת לר"ת (מעלות) 5:53	9

פרשת: מקץ

	תאריך כסלו	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל׳ הייתה מישור	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי שבועות	משנה והלכה יומית משניות ושר״ע אר״ח	דף יומי ירושלמי ב״מ טו - כא מ״ב עמוד היומי ח״א קמה. - קמח. מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כב	ראשון	4:54	5:12	5:39	6:30:15	7:56	9:20	2:29	3:33	4:35:45	5:19	יב	תענית ג רעד ב-ג א-ג	רע״ר ב׳	**כב.** שמו: ר׳ אליעזר ב״ר אליה אשכנזי מח״ס מעשי ה׳ תרץ: ר׳ יחזקאל ב״ר משה פאנעט, האדמו״ר מדעעש, ב׳ כנסת יחזקאל תשנז: ר׳ שבתי בנימין ב״ר שמואל אהרן יודלביץ, מגיד מישרים תשנח: ר׳ שלום מרדכי ב״ר יצחק הכהן שבדרון, מגיד מישרים תשנח: ר׳ חיים ב״ר שמואל כסאר, זקן רבני תימן מח״ס שם טוב
כג	שני	4:54	5:13	5:40	6:30:45	7:57	9:20	2:30	3:33	4:35:45	5:20	יג	תענית ג רעד-ה ד-ה ד-ב	רע״ר ג׳	**כג.** קט: עליית הדבר השחור, הודאת היהודים המאולצת על הרעלת בארות, גרמה לפרעות ורציחות המוניות של יהודים בכל ארצות אירופה מפולין ועד ספרד הי״ד תקנב: ר׳ דוד טעבלי ב״ר שלמה זלמן הכהן שיף מלונדון מח״ס לשון זהב תרלה: ר׳ יהודה ב״ר רפאל נבון, הראשון לציון תשסז: המקובל ר׳ שמואל ב״ר יצחק דרזי
כד	שלישי	4:55	5:13	5:41	6:31:30	7:58	9:21	2:30	3:33	4:36:00	5:20	יד	תענית ג ערה ו-ז ג-ה	רע״ר ד׳ ה׳	**כד.** ג׳ תי: הנחת יסוד בנין ביהמ״ק יועדה להיום, ״למן היום אשר יוסד היכל ה׳, שימו לבבכם, מן היום הזה אברך״. חגי ב׳ י - כ״ג, ונוהגים ללמוד נבואה זו היום (כה״ח) תרסג: ר׳ משה ב״ר מנחם מנדל פאנעט מדעעש, האדמו״ר מדעעש תרסה: ר׳ חיים חזקיהו ב״ר רפאל מדיני ב׳ שדי חמד
כה	רביעי	4:56	5:14	5:41	6:32:00	7:58	9:21	2:30	3:33	4:36:15	5:20	טו	תענית ג ערה ח-ט ו-ח	רע״ז א׳ ב׳	**כה.** ב׳ תנ: גגמרה מלאכת המשכן והיה מונח מפורק ומקופל עד כ״ג באדר / א׳ ניסן (ע״ש), ומעתה הפסיד כסלו שנגמרה בו המלאכה, מה שילם לו הקב״ה, חנוכת חשמונאי, (פסיקתא רבתי פ׳ ו׳ סי׳ ה׳, ור׳ שמו״ר נ״ב ב׳, במ״ר י״ג ד׳) תקיט: ר׳ שלמה זלמן ב״ר ישכר בער מוילנא, אבי הגר״א תרלב: ר׳ יעקב יוקב ב״ר אהרן עטלינגר ב׳ הערוך לנר תרנב: ר׳ חיים מאנטניא ב״ר ברוך הגר מרז׳ינין תשטו: ר׳ חיים משה יהודה שנייאר ר״י תורת אמת בלונדון ותלמיד הח״ח תשנב: ר׳ אברהם מרדכי נסים ב״ר עזרא הררי רפול, ב׳ אמרי אברהם תשנט: ר׳ יוחנן ב״ר דוד מרדכי טברסקי, האדמו״ר מטולנא
כו	חמישי	4:56	5:15	5:42	6:32:45	7:59	9:22	2:31	3:34	4:36:45	5:21	טז	תענית ד ערה א-ב ט-יא	רע״ז ג׳	**כו.** ד׳ תתקנח/ט ר׳ אברהם ב״ר דוד מפושקיירא, הראב״ד ב׳ והשגות תקב: ר׳ משה ב״ר אברהם ברורידא, אב״ד פפד״מ, וב׳ אהל משה
כז	ששי	4:57	5:15	5:43	6:33:30	7:59	9:22	2:31	3:34	4:37:00	5:21	יז	תענית ד ערה-ו ג-ד יב-כב	מצה לחמנע מסעודה בע״ש מ׳ 2:06	**כז.** א׳ תרנז: תמו ארבעים ימי המבול שהתחילו ב״י מרחשון לדעת ר״א, [ולגירסת רש״י בכ״ח בכסלו]. ועד שבנה שלמה המלך את בית המקדש וביקש רחמים שיפסק, היה מטר כל שנה ארבעים יום בימים אלה כנגד מי המבול (תנחומא נח י״א) תקסה: ר׳ צבי הירש ב״ר ישכר דב בעריש רזואניש, ב׳ תשע שיטות מלבוב, וי״א ביום ו׳ בו תקעג: ר׳ חיים ב״ר שלמה מצרנובין ב׳ באר מים חיים תשנז: ר׳ אברהם יצחק ב״ר אהרן דוד קאהן האדמו״ר מתולדות אהרן תשעג: ר׳ חנא מנחם מנדל ב״ר יחזקאל שרגא וינבך, ר״י אור שמח
כח	שבת	4:57	5:16	5:43	6:34:00	8:00	9:23	2:32	3:35	4:37:15	5:21	יח	תענית ד רעו ה-ו ג-ה	ראוי לאכול סעודה ד׳ עד: 9:16	**כח.** ראה בח׳ בכסלו בענין תענית הצדיקים תנח: ר׳ חזקיהו ב״ר דוד די-סילוא מח״ס פרי חדש וי״א בכ״ט תקצו: ר׳ שלמה משה ב״ר אליעזר סודין, הראשון לציון תשסח: ר׳ אברהם יחיאל ב״ר בנימין יהושע דזלבר, מח״ס בירור הלכה

מנין מאה ברכות

שבת חנוכה: 83 ברכות, דנוסופות ב׳ ברכות ההלל על 81 דשבת, וישלים כבכל שבת.

ערב חנוכה: מי שיש לו יאראייט בחנוכה ילך לבית הקברות לפני חנוכה, אבל על קברות הצדיקים הולכים בחנוכה (בא״ח ש״ר וישב אות כ״ב).

כ״ד כסלו: ילמדו בספר חגי מפ״ב פ״י עד סוף הספר את נבואת חגי על בנין בית המקדש (בא״ח ש״ר וישב אות כ״ג), והטעם לזה ע״פ מה דאיתא בסנהדרין (ק״א א׳) ״כל הקורא פסוק בזמנו מביא טובה לעולם שנאמר ודבר בעתו מה טוב״ יעו״ש, וכ״כ במסכת סופרים (פי״ח ה׳ א׳) כל המזכיר פסוק בעונתו מעלה עליו כאילו בונה מזבח חדש ומקריב עליו קרבן (כה״ח תכ״ט סק״ו).

כ״ה כסלו: ג׳ תרכב (וי״א תרכ״ג): מגילת תענית פ״ט: ״בכ״ה ביה ימי חנוכה תמניא אינון דלא למספד, כשנכנסו יוונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל, וכשגברה יד בית חשמונאי ונצחום - בדקו ולא מצאו אלא פך אחד שהיה מונח בחותמו של הכהן הגדול שלא נטמא, ולא היה בו להדליק אלא [ולגי׳ השאילתות אפילו, ול״ק קושיית הב״י] יום אחד ונעשה בו נס והדליקו ח׳ ימים. לשנה אחרת קבעו ח׳ ימים טובים וכו׳. ומה ראו לעשות חנוכה זו ח׳ ימים אלא בימי מלכות יון ונכנסו בית חשמונאי להיכל וכבו את ההיכל וסדורוהו בסיד ותקנו בו כלי שרת, והיו מתעסקין בו ח׳ ימים וכו׳. ומה ראו לגמור בהם את ההלל, אלא שכל תשועה ותשועה שהקב״ה עושה להם לישראל היו מקדימין לפניו בהלל ובשבח ובהודאה כענין שנא׳ ויענו בהלל ובהודות לה׳ כי טוב״.

על הניסים: בחנוכה מוסיפים על הניסים בתפילת שמו״ע ובברכת המזון, שכח ונזכר טרם שחתם בשם חוזר לעל הניסים, לאחר שאמר השם אינו חוזר, אלא אומרה בתפילה באלוקי נצור, ובברהמ״ז אומר בהרחמן ״הרחמן הוא יעשה לנו ניסים ונפלאות כשם שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה בימי מתת״. ולדעת הגאדר״ת יאמר זאת בהרחמן הראשון, לוח א״י. וי״א לפני הרחמן הוא יזכנו.

לימודים בחנוכה: כתב השל״ה הק׳ (מסכת שבועות פרק נר מצוה): העיד רבי שמעון בן אלעזר משום רבי שמעון בן חנניא, כל הקורא פסוק בזמנו מביא טובה לעולם (סנהדרין ק״א א׳). על כן בני יצ״ו, הזהרו ללמוד בימי ניסן פרק ערבי פסחים והרי״ף של פסחים, וכן הטור עם הבית יוסף, ובחג השבועות מאמרים של מתן תורה המוזכרים בפרק רבי עקיבא, וכן בתשעה באב הלכות תשעה באב ותענית, וכן בראש השנה הרי״ף והטור של ראש השנה, וכן ביום הכיפורים מסכת יומא וכו׳, וכן בסוכות מסכת סוכה, וכן בחנוכה הלכות חנוכה, ובפורים מסכת מגילה. ומסכת יום טוב מישך שייך בכל הימים טובים, תלמדו מן התלמוד ומן הרי״ף והטור כפי אשר תוכלון שאת. כי זו התורה היא ביותר חביבה ומביאה לידי מעשה כהוגן, ותורה זו חביבה במאוד מאוד לפני הקב״ה, כי יפה היא ובזמנה היא.

הלל: המדלג מלה אחת מן ההלל לא יצא ידי חובה, דהלל בחנוכה הוא כמו מגילה בפורים. ומה שהמהר״מ מרוטנבורג סובר שלא לברך ״לגמור״ היינו משום שלדעתו מי שדילג אות אחת ברך ברכה לבטלה, אמנם גם אם מברך ״לקרוא״ אם דילג מלה שלימה לא יצא ידי חובה והוי ברכה לבטלה, וכמו שביאר כ״ז בשער הציון סי׳ תפ״ח סק״ג.

נר חנוכה בערב שבת: אף שמקדים להדליק נר חנוכה ביום שישי נכון להקדים תפילת מנחה להדלקת נר חנוכה (שם במ״ב סק״ב ושעה״צ אות ז׳). מדליקין נר חנוכה ואח״כ נרות שבת. (שו״ע תרע״ט).

רבים נהגו לאחר זמן הדלקת נרות שבת ל-25 דקות קודם השקיעה (לוח לא״י).

שבת חנוכה: ירבה בסעודת שבת חנוכה יותר משאר שבתות בשביל פרסום הנס (בא״ח וישב כ״ח).

נר חנוכה במוצ״ש: אין להשתמש בנר חנוכה לנר הבדלה (לוח לא״י). בהקדמת הבדלה או נר חנוכה נחלקו המנהגים (תרפ״ח ס״ב ובמ״ב שם). שכח אתה חוננתנו יאמר ברוך המבדיל בין קודש לחול, כדי שיוכל להדליק את הנרות (רצ״ט ס״י ומ״ב סקל״ה).

סוף חנוכה: כתבו תוס׳ תענית (כ״ח ב׳ ד״ה ויום) טעם למה בחנוכה אומרים הלל שלם כל שמונה: דחנוכה דינא הוא לגמור את ההלל, **דכל השמונה ימים היה הנס מתגדל**, והיה כל חד וחד יום טוב.

זמני הירח: מולד חודש טבת כפי שנהוג להכריז: המולד יהיה ביום שני בשעה 1, 41 דקות וחלק אחד.

[וסימנו: ב׳ י״ט תשל״ט]. ותרגומו להגרימ״ט ביום שני בשעה 13:16:21

[שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה ביום שני בשעה 8.30.40 בבוקר.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

כסלו תשע"ח

דצמבר (12) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כב	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:40:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:13 גר"א 9:01 סוף זמן תפילה גר"א 9:52		חצות יום ולילה 11:33 מנחה גדולה 12:03 **שקיעת החמה** 4:39:00	10
כג	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:41:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:14 גר"א 9:02 סוף זמן תפילה גר"א 9:52		חצות יום ולילה 11:33 מנחה גדולה 12:03 **שקיעת החמה** 4:39:15	11
כד	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:41:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:14 גר"א 9:02 סוף זמן תפילה גר"א 9:53	לא אומרים תחנון במנחה בערב מדליקין נר ראשון של חנוכה	חצות יום ולילה 11:34 מנחה גדולה 12:04 **שקיעת החמה** 4:39:30	12
כה	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:42:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:15 גר"א 9:03 סוף זמן תפילה גר"א 9:53	**א' דחנוכה** הלל שלם, חי"ק, קוראים ג' בריהי ביום כלות (במדבר ז' א') עד פסוק י"ז [לפי שנגמר מלאכת המשכן בכ"ה בכסלו - מ"ב תרפ"ד סק"א], וחי"ק, וספ' מתחילין בפר' ברכת כהנים (שם ו' כ"ב), [לפי שנעשה הנס על ידי כהנים - מ"ב שם סק"ב], בחנוכה שש"י ל', ל"א תחנון ולמנצח	חצות יום ולילה 11:34 מנחה גדולה 12:04 **שקיעת החמה** 4:39:45	13
כו	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:43:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:15 גר"א 9:03 סוף זמן תפילה גר"א 9:54	**ב' דחנוכה** קוראים ביום השני (שם)	חצות יום ולילה 11:34 מנחה גדולה 12:04 **שקיעת החמה** 4:40:15	14
כז	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:43:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:16 גר"א 9:04 סוף זמן תפילה גר"א 9:54	**ג' דחנוכה** קוראים ביום השלישי (שם) **הדלקת נרות שבת** **4:10** ירושלים: 4:02 חיפה: 4:07 באר שבע: 4:23	חצות יום ולילה 11:35 מנחה גדולה 12:05 **שקיעת החמה** 4:40:30	15
כח	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:44:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:16 גר"א 9:04 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:26 סוף זמן תפילה גר"א 9:55 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:26	**ד' דחנוכה** שבת מברכין **פרשת: מקץ** **הפטרה: רני ושמחי** (זכריה ב') מוציאים ב' ספרים וקוראים למפטיר בספר ב' ביום הרביעי (שם) וספ' כופלים ח"ק. שש"י צ"ב. ל"א אב הרחמים וצדקתך **צאת השבת** **5:17** ירושלים: 5:17 חיפה: 5:16 באר שבע: 5:20 **חזו"א** **5:21**	חצות יום ולילה 11:35 מנחה גדולה 12:05 **שקיעת החמה** 4:40:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 5:53 צאת השבת לר"ת (מעלות) 5:55	16

פרשת: ויגש

	תאריך כסלו טבת	עמוד השחר א' 90 דק' מעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר ביכיו ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע' היתה מישור הנראה'מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי שבועות	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי ב"מ כב - כח מ"ב עמוד היומי ח"א קמח: - קנא: מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כט	ראשון	4:58	5:16	5:44	6:34:30	8:00	9:23	2:32	3:35	4:37:45	5:22	יט	תענית ד ז-ח רעז א-ג	רע"ד ד' ה' רע"ח	**כט.** תרסו: ר' שלמה ב"ר ישראל משה הכהן מוילנא החשק שלמה תקכח: ר' אברהם ב"ר שמואל מיוחס, ב' שדה הארץ תשט: ר' ישראל ב"ר מרדכי שרגא פייבוש פרידמן, האדמו"ר מהוסיאטין --- **ל.** תרך: ר' דב ב"ר חיים אופנהיים אב"ד דרעזניק ואייבשיץ
ל	שני	4:58	5:17	5:44	6:35:15	8:01	9:24	2:32	3:35	4:38:00	5:22	כ	מגילה א א-ב רעז-ח ד-א	רע"ט א' ב'	
א	שלישי	4:59	5:17	5:45	6:35:45	8:01	9:24	2:33	3:36	4:38:30	5:23	כא	מגילה א ג-ד רעט א-ג	רע"ט ג' - ה'	**א.** "מנהג יפה להדליק נר ביום הזה לכבוד רבי מאיר בעל הנס", כה"ח תר"ע י"ג בא"ח ש"א וישב כ"ח ועי' זכות יצחק לאאמו"ר ח"ב עמ' רפ"ה אחר שע: ר' יוסף מערבי [מוגרבי] אבן טבול, תלמיד האר"י, ב' חפצי בה תסב: ר' יאיר חיים ב"ר משה שמשון בכרך, החות יאיר תקיג: ר' יעקב ב"ר ראובן אבן צור (יעב"ץ) מח"ס משפט וצדקה ביעקב תקלה: ר' מסעוד רפאל אלפסי ממחברי ס' משי"חא דרבותא תשסה: ר' מרדכי שלמה ב"ו יצחק יהודה ברמן, ר"י פוניבז ובי' אשר לשלמה
ב	רביעי	5:00	5:18	5:46	6:36:15	8:02	9:25	2:33	3:36	4:39:00	5:23	כב	מגילה א ה-ו רעט ד-ו	רע"ט ו' ד' ר"פ	
ג	חמישי	5:00	5:18	5:46	6:36:45	8:02	9:25	2:34	3:37	4:39:30	5:24	כג	מגילה א ז-ח רעט-פ ז-ב	רפ"א	**ב.** רסט: ר' יצחק ב"ר יהודה אברבנאל (רי"א בכ"ט תשרי וי"א בי"א אב)
ד	ששי	5:01	5:19	5:47	6:37:15	8:03	9:26	2:34	3:37	4:40:00	5:24	כד	מגילה א ט-י רפא-ב א-ב	מצה לחמנו מסעודה בע"ש מ: 2:09	**ג.** עתר: ר' יעקב ב"ר אברהם הכהן גדישא ראב"ד ג'רבא מח"ס מעיל יעקב תשלט: ר' חיים ב"ר אלתר שמואלביץ ראש ישיבת מיר תשנה: ר' יעקב ב"ר שאול קצין, רב יהודי סוריה בניו יורק, ב' פרי עץ הגן
ה	שבת	5:01	5:19	5:47	6:37:45	8:03	9:26	2:35	3:38	4:40:30	5:25	כה	מגילה א-ב יא-א רפב ג-ה	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 9:20	**ד.** תקצ: ר' משה זאב ב"ר אליעזר מרגליות אב"ד טיקטין ובי' אגודת אזוב תרנא: ר' גרשון הענין ב"ר יעקב ליינר מראדז'ין ב' התכלת וסדרי טהרות תרצג: המקובל ר' חיים שאול ב"ר אליהו הכהן דווק ב' איפה שלמה ועוד תשע: ר' פנחס ב"ר ישראל בונם שרייבר, גאב"ד אשדוד תשעג: ר' אליהו ב"ר אהרן רוט, משגיח בית שמעיה וב' במסילה העולה ועוד

ר"ח טבת בחנוכה: ירבה בסעודת ראש חודש טבת שהוא בתוך ימי החנוכה בשביל פרסום הנס (בא"ח וישב כ"ח).

א' טבת: זמן עצי כהנים והעם, יום זה הוא אחד מתשעה ימים בשנה הנקראים "זמן עצי כהנים והעם" (ראה תענית כ"ר א' ורש"י שם ד"ה תשעה). דכשעלו בני הגולה, לא מצאו עצים בלשכה, ועמדו שמונה משפחות והתנדבו להביא עצים למערכה בתשעה זמנים קבועים בשנה. משום כך התנו נביאים שביניהם, שאפילו אם הלשכה מלאה עצים - יהיו אלו מתנדבים משלהם באותן ימים. וכל אותן המשפחות קבעו יום טוב לעצמן כל אחת ביום שמביאה בו עצים, והיו מקריבות באותו יום קרבן עולת נדבה.

זאת חנוכה: הנה מאחר שהמנהג בא"י כדעת המחבר שבכל ימי החנוכה חוזרין וקוראין לישראל קריאת אותו היום, לכאו' גם ביום השמיני יש לנהוג כן ולחזור ולקרוא לו מביום השמיני, ומש"כ במ"ב סק"ד שהשלישי משלים הקריאה והיינו שמתחיל מוביום התשיעי, היינו רק להרמ"א שבכל יום העולה השלישי קורא את היום שלאחריו וכהמנהג בחו"ל. כ"כ בכה"ח תרפ"ד סק"א, ובעבר סדרו כן בסידור וילנא ובאזור אליהו ובלוח לא"י (ובספר א"י סי"ג כתב שאין חוזרים) ועוד, ויש מערערים, ועי' בקונט' חנוכת הבית מהג"ר רפאל רייכמן שליט"א, וכתבתי לעורר.

זאת חנוכה: כתב הבני יששכר (מאמרי חודש כסלו ב' או"ת י'): אומר לך הדבר אשר מרגלא בפומייהו דרבנן רבותינו כת הקודמים אשר בחנוכה יש מקום לעורר פקידת עקרים ועקרות כעין ראש השנה, ולדעתי עיקר הענין עיקר הסגולה ביום האחרון הנקרא בפי כל זאת חנוכה וכו', ואעפי"כ יש לרמז על כל ימי חנוכה, עיי"ש.

חיזוק לזמן חורף שאחר חנוכה: תענית (ו' ב'): אמר רב יהודה טוב לשנה ואשריה, כאשר אין גשמים יורדים בטבת (כאשר ירדו כבר בזמנם). והטעם, לפי שאין חרבין בתי מדרשות, שיכולים התלמידים לבוא, שאין מעכבין להם גשמים, ובטבת יש להם פנאי יותר מכל ימות השנה (רבינו גרשום שם).

בשבת הספרדים מכריזין הצום: "אחינו בני ישראל שמעו, צום העשירי יהיה ביום החמישי, יהפוך אותו הקב"ה לששון ולשמחה, כדכתיב (זכריה ח' י"ט) כה אמר ה' צבקות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים, והאמת והשלום אהבו".

זמני הירח: ג' מהמולד - ליל ששי. ניתן לברך עד שעה 19:30 בערב שאז ייעלם הירח.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

כסלו - טבת תשע"ח

דצמבר (12) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כט	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:45:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:17 גר"א 9:05 סוף זמן תפילה גר"א 9:55	**ה' דחנוכה** **ערב ראש חדש** קוראים ביום החמישי (שם), [ואין אומרים תפילת יו"כ קטן (מ"ב תרפ"ו סק"א)]	חצות יום ולילה 11:36 מנחה גדולה 12:06 **שקיעת החמה** 4:41:15	17
ל	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:45:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:17 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 9:56	**א' דראש חדש, ו' דחנוכה** מוציאים ב' ספרים וקוראים בספר א' ג' קרואים קריאת ר"ח, ובספר ב' ביום הששי (שם) וח"ק, שש"י ק"ד	חצות יום ולילה 11:36 מנחה גדולה 12:06 **שקיעת החמה** 4:41:30	18
א	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:46:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:18 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 9:56	**ב' דראש חדש, ז' דחנוכה** מוציאים ב' ספרים וקוראים בספר א' ג' קרואים קריאת ר"ח, ובספר ב' ביום השביעי (שם) וח"ק, שש"י ק"ד	חצות יום ולילה 11:37 מנחה גדולה 12:07 **שקיעת החמה** 4:42:00	19
ב	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:46:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:18 גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 9:57	**ח' דחנוכה, זאת חנוכה** קוראים ביום השמיני וכו' עד כן עשה את המנורה (במדבר ח' ד')	חצות יום ולילה 11:37 מנחה גדולה 12:07 **שקיעת החמה** 4:42:30	20
ג	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:47:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:19 גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 9:57	תחילת החורף, היום הקצר ביותר [מהנץ לשקיעה כעשר שעות], וזה יום תקופת טבת האמיתית, ליל ששי בשעה 18.28	חצות יום ולילה 11:38 מנחה גדולה 12:08 **שקיעת החמה** 4:43:00	21
ד	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:47:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:20 גר"א 9:08 סוף זמן תפילה גר"א 9:58	**הדלקת נרות שבת** **4:14** ירושלים: 4:05 חיפה: 4:10 באר שבע: 4:26	חצות יום ולילה 11:38 מנחה גדולה 12:08 **שקיעת החמה** 4:43:30	22
ה	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:48:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:20 גר"א 9:08 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:29 סוף זמן תפילה גר"א 9:58 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:29	**פרשת: ויגש** **הפטרה: ויהי דבר ... ואתה בן אדם** (יחזקאל ל"ז) **צאת השבת** **5:21** **חזו"א** **5:25** ירושלים: 5:20 חיפה: 5:19 באר שבע: 5:23 הספרדים מכריזין הצום	חצות יום ולילה 11:39 מנחה גדולה 12:09 **שקיעת החמה** 4:44:00 צאת השבת לר"ת (שוות) 5:56 צאת השבת לר"ת (מעלות) 5:58	23

פרשת: ויחי

	תאריך טבת	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע' הייתה מישור	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי שבועות	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי ב"מ כט - לה מ"ב עמוד היומי ח"ב ב. - ה. מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ו	ראשון	5:02	5:20	5:48	6:38:15	8:04	9:27	2:35	3:38	4:41:00	5:25	כו	מגילה ב רפב-ג ב-ג ו-א	רפ"ב א' - ג'	**ו.** תצג: ר' יעקב ב"ר יוסף ריישר, ב' חק יעקב ושבות יעקב תקץ: ר' ששון ב"ר מרדכי שנדוך ב' קול ששון ועוד תרמו: ר' מתתיהו ב"ר שמואל שטארשון מוילנא מח"ס מתת יה תרנט: ר' יחזקאל שרגא ב"ר חיים הלברשטם משינאווא, ב' דברי יחזקאל תשיט: ר' נחום מאיר ב"ר יהושע תנחום קרליין, אב"ד מיישאגעלא ור"כ חזו"א תשס: ר' זאב וועלעל ב"ר אברהם איידלמן תשסז: ר' יחמיאל צבי יהודה ב"ר יחיאל יהושע רבינוביץ, אדמ' מביאלה פשיסחא
ז	שני	5:02	5:20	5:48	6:38:45	8:04	9:27	2:36	3:39	4:41:45	5:26	כז	מגילה ב רפד ד-ה א-ג	רפ"ב ד'	
ח	שלישי	5:02	5:21	5:48	6:39:00	8:05	9:28	2:37	3:39	4:42:15	5:26	כח	מגילה ב-ג רפד ו-א ד-ו	רפ"ב ה' - ז' רפ"ג	**ז.** תקלו: ר' משה דוד ב"ר שמואל וואלי, ב' אור עולם, תלמיד הרמח"ל תקמא: ר' צבי הירש ב"ר דוד מקאמינקא, ב' שני המאורות, תלמיד הבעש"ט תקנד: ר' רפאל שלמה ב"ר שמואל לאניאדו מח"ס בית דינו של שלמה תריד: ר' מרדכי יוסף ב"ר יעקב מאיזביצא, ב' מי שלוח תשכז: ר' עמרם ב"ר שלמה אבורביע, ב' נתיבי עם (מנהגי י-ם) תשעג: ר' שלום שכנא ב"ר יצחק זאתן, ב' עטרת יעקב
ט	רביעי	5:03	5:21	5:49	6:39:30	8:05	9:28	2:37	3:40	4:43:00	5:27	כט	מגילה ג רפד-ה ב-ג ז-ב	רפ"ד א' ב'	**ח.** תענית צדיקים על שנכתבה התורה יוונית בימי תלמי והיה חשך בעולם ג' ימים. (שו"ע תקי"פ ב') תשג: ר' יחזקאל ב"ר מאיר יחיאל הלוי הולצשטון הי"ד, האדמו"ר מאוסטרובצה
י	חמישי	5:03	5:22	5:49	6:39:45	8:06	9:29	2:38	3:41	4:43:30	5:28	ל	מגילה ג רפה ד-ה ג-ה	רפ"ד ה' - ז'	**ט.** תענית צדיקים "ולא נודע איזו היא הצרה שאירע בו" (שו"ע תקי"פ ב'), ראה בצד ימין בהרחבה ד' תתכז: נהרג בפרעות הערבים ר' יוסף הנגיד מגרנדה חתן ר' ניסים גאון מקיירואן ומשנה למלך ספרד, ועמו כ-1500 יהודים, הי"ד, נודע בצדקת פזורנו בישראל, בישיבתו הגדולה ובחמיכתו הרבה בענייי א"י ולומדיה תרך: ר' ישועה בסיס, מגדולי טוניס, ב' אבני צדק (וי"א י"ט)
יא	ששי	5:04	5:22	5:49	6:40:15	8:06	9:29	2:38	3:41	4:44:15	5:28	לא	מגילה ג-ד רפה-ו ו-א ו-א	נעה לתענוג מסעודה בע"ש מ: **2:13**	**י.** "ובניהו בן יהוידע בן איש חיל רב פעלים מקבצאל, הוא הכה את שני אריאל מואב, והוא ירד והכה את הארי בתוך הבור ביום השלג" (שמ"ב כג, כ). גבורותיו, הן בגשמיות, כמשמעות הפסוק, והן ברוחניות, כמפורט במס' ברכות (ח"י ב'), אירעו היום (לפי תרגום רב יוסף במקבילה שבדבה"י א' יא, כב) שגא: ר' יהודה ליב ב"ר עובדיה איילנבורג, ב' מנחת יהודה על פירש"י עה"ת תרה: ר' נתן ב"ר נפתלי הרץ שטרנהרץ מברסלב, ב' ליקוטי הלכות ועוד תריב: ר' יחיאל מיכל ב"ר מנחם, אב"ד מוש, תלמיד ר' מרדכי מלכוויטש תרצג: ר' אלתר ישראל שמעון ב"ר יעקב פרלוב, התפארת איש מגובומינסק תשנ: ר' אברהם אבא ב"ר יוסף לייפער, האדמו"ר מפיטסבורג - אשדוד תשעד: ר' ראובן אליצור ב"ר יצחק מאיר קרלנשטיין, ב' יחי ראובן
יב	שבת	5:04	5:22	5:50	6:40:30	8:07	9:30	2:39	3:42	4:44:45	5:29	לב	מגילה ד רפו ב-כ ב-ד	ראוי לאבול סעודה ד' עד: **9:23**	**יא.** תריב: ר' שלמה ב"ר עקיבא איגר, ב' גליון מהרש"א תרכג: ר' שלמה זלמן ב"ר שלום אולמאן, ב' יריעות שלמה תרנב: ר' עקיבא ב"ר אליהו קורניצר, ב' שו"ת וחידודי ר"ע קורניצר תרעג: ר' יהושע ב"ר מאיר הורוביץ מדז'קוב, ב' עטרת ישועה ועמק הלכה תשלג: ר' יהושע ב"ר יצחק שהרבני, ממקובלי ירושלים

מנין מאה ברכות

תענית עשרה בטבת: 96 ברכות, [דנפחת 6 של סעודת היום מיום רגיל 102], ויש להשלימם בתוספת ברכת הנהנין בלילה לפני הצום או באשר יצר. ולב"י (סי' מ"ו ג') דמשלים על ידי לבישת טו"ת במנחה נוס' ב' ברכות, ולרמ"א אין נוהגין ללבוש וישלים באחרות.

תשעה בטבת: תענית צדיקים "ולא נודע איזו היא הצרה שאירע בו" (שו"ע תקי"פ ב'), ובמ"כ כתב (סקי"ג) "ובסליחות שלנו איתא שמת עזורא הסופר", וכ"כ אר"ח כלבו ובה"ג ט"ז מג"א ויעב"ץ [והוסיפו נחמיה בן חכליה], אמנם בסליחות דבני ספרד איתא שמת בי' בטבת, וכן הביא השלחן גבוה משלשלת הקבלה, וביאר שמה שקדמו להתענות בט' הוא מפני שבי' כבר מתענים, וכדי שיהא היכר שמתענים בשביל עזרא הקדימו, ראה כ"ז בכה"ח שם ס"ק כ'. והרמ"א בספ' מחיר יין כתב דמתענים על שנלקחה אסתר אל המלך אחשורוש. טעם נוסף: ביום זה נולד אותו האיש, ולכן לא כתבו מה אירע ביום זה - לפי שיראו לכתוב שגזרו תענית על כך (תוספות חדשים למגילת תענית בשם גדול אחד). ובהגהות ר"כ פרענקל כתב שמצא בכ"י שנפטר ביום זה שמעון הקלפוס שהושיע את ישראל בצרה גדולה בזמן הפריצים, ונקבע יום מיתתו לתענית עולם בירושלים עכ"ל. וצ"ע שהוא מתלמידי אותו האיש.

עשרה בטבת: צום [החדש] העשירי, הוא יום י' בטבת ג' של"ח, בו סמך נבוכדנצר מלך בבל את חילו על ירושלם ויצר עליה ויבן מסביבה דיק למגר ברעב את הנצורים בה, על מנת לכובשה (מל"ב ב"ה, דה"י ב' ל"ו, ירמיה ל"ט ונ"ב), והיום היו ראוים לגלות ומשום הצינה המתין להם הקב"ה והגלם בקיץ (מדרש תנחומא תזריע ט').

עשרה בטבת: "כשבא אותו רשע (ר"ל נבוכדנצר) עם המלכים לירושלים, דמו ללכדו בזמן מועט, והקב"ה היה מחזק את אנשי ירושלים עד השנה השלישית (וצ"ע), אולי יחזורו בתשובה, והיו גבורים בירושלים עד אין חקר, והיו נלחמים עם הכשדים ומפילים בהם חללים הרבה, והיה שם גבור אחד ושמו אביקא בן נבתרי כשהיו אנשי החיל מקלעים באבנים גדולות להפיל החומה היה מקבלם בידו ומשליכן על בני החיל והורג מהם הרבה, עד שהתחיל לקבל האבנים ברגלו והיה מחזירן לחיל, וגרם הענן ובאת הרוח והפילתו מן החומה ונבקע ומת, באותה שעה נבקעה ירושלים וכנכסן הכשדים" - מדרש זוטא איכה (פרשה א') והובא בילק"ש איכה (פ"א רמז תתר"ט).

עשרה בטבת: ג' של"ח, נבכודנצר פותח את המצור על ירושלם. יחזקאל שוהה אותה עת בבבל, ומתנבא (יחז' כד): "בן אדם, כתב לך את שם היום, את עצם היום הזה, סמך מלך בבל אל ירושלם, בעצם היום הזה". בערבו של אותו יום מתה אשת יחזקאל במגפה (ראה מו"ק כ"ח א' ויערות דבש ח"ב דרוש י"ב ד"ה ולפי"ז היה הריגת, ושמעתי דאפשר דלזה נתכוון בסליחה לי' בטבת יושב בשמים: ובו החל הנגף), ומנהג הנביא (שלא לנקוט מנהג אבלות) היה "למופת" (לילמוד) לבית ישראל כיצד ינקטו בעת הצרה שעמדה לפקדם בחרבן הבית (יחזקאל כד, טו-כז).

עשרה בטבת: כתב אבודרהם דתענית עשרה בטבת אילו היתה חלה בשבת, לא היו יכולים לדחות את התענית ליום אחר, לפי שעל תענית זו נאמר: בעצם היום הזה, כמו שנאמר ביום הכיפורים. וכתב ע"ז הב"י (תק"נ): ולא ידעתי מנין לו זה, [וברש"י ורמב"ם בב"י שם מבואר שנדחה]. ומדדרוחה שבת הוכיח היערות דבש (ח"א דרוש ב' תקל"ד) דיום ההוא קשה לישראל למאוד יותר מיום חורבן הבית, ומזה מופת כי צרה גדולה היתה וכל התחלות קשות וכו'. ובחת"ס (ח"ב ריקרא דרשות ז' אדר) כל דור שלא נבנה בהמ"ק בימיו כאילו נחרב בימיו, נמצא שבכל שנה נתחדש חורבן חדש, ויהו בכל פעם כשמגיע אותו יום של עשרה בטבת, שהתחיל אז למעלה משפט החורבן, כמו כן בכל דור ודור ישבין בית דין של מעלה וגוזרין החורבן של כל שנה ושנה וכו', הלכך ט' באב, דזהו רק על הצרה שעברה לא דחי שבת, אבל תענית י' טבת זהו על ביטול צרה העתידה, והיה דחי שבת.

תקופות: תקופת טבת לרב אדא - יום שלישי שעה 7, 55 דקות, ו-08 חלקים, [וסימנו: ג' י"ח תתקצ"ח], ותרגומו להגרימ"ט ביום שלישי בשעה 7.34.41 ולהגרימ"ר בשעה 7.34.26 [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. [וברמב"ם: 13 שעות, 998 חלקים ו-17 רגעים].

ז. תקלו: ר' משה דוד ב"ר שמואל וואלי, ב' אור עולם, תלמיד הרמח"ל
תקמא: ר' צבי הירש ב"ר דוד מקאמינקא, ב' שני המאורות, תלמיד הבעש"ט
תקנד: ר' רפאל שלמה ב"ר שמואל לאניאדו מח"ס בית דינו של שלמה
תריד: ר' מרדכי יוסף ב"ר יעקב מאיזביצא, ב' מי שלוח
תשכז: ר' עמרם ב"ר שלמה אבורביע, ב' נתיבי עם (מנהגי י-ם)
תשעג: ר' שלום שכנא ב"ר יצחק זאתן, ב' עטרת יעקב

ח. תענית צדיקים על שנכתבה התורה יוונית בימי תלמי והיה חשך בעולם ג' ימים. (שו"ע תקי"פ ב')
תשג: ר' יחזקאל ב"ר מאיר יחיאל הלוי הולצשטון הי"ד, האדמו"ר מאוסטרובצה

ט. תענית צדיקים "ולא נודע איזו היא הצרה שאירע בו" (שו"ע תקי"פ ב'), ראה בצד ימין בהרחבה
ד' תתכז: נהרג בפרעות הערבים ר' יוסף הנגיד מגרנדה חתן ר' ניסים גאון מקיירואן ומשנה למלך ספרד, ועמו כ-1500 יהודים, הי"ד, נודע בצדקת פזורנו בישראל, בישיבתו הגדולה ובחמיכתו הרבה בענייי א"י ולומדיה
תרך: ר' ישועה בסיס, מגדולי טוניס, ב' אבני צדק (וי"א י"ט)

י. "ובניהו בן יהוידע בן איש חיל רב פעלים מקבצאל, הוא הכה את שני אריאל מואב, והוא ירד והכה את הארי בתוך הבור ביום השלג" (שמ"ב כג, כ).
גבורותיו, הן בגשמיות, כמשמעות הפסוק, והן ברוחניות, כמפורט במס' ברכות (ח"י ב'), אירעו היום (לפי תרגום רב יוסף במקבילה שבדבה"י א' יא, כב)
שגא: ר' יהודה ליב ב"ר עובדיה איילנבורג, ב' מנחת יהודה על פירש"י עה"ת
תרה: ר' נתן ב"ר נפתלי הרץ שטרנהרץ מברסלב, ב' ליקוטי הלכות ועוד
תריב: ר' יחיאל מיכל ב"ר מנחם, אב"ד מוש, תלמיד ר' מרדכי מלכוויטש
תרצג: ר' אלתר ישראל שמעון ב"ר יעקב פרלוב, התפארת איש מגובומינסק
תשנ: ר' אברהם אבא ב"ר יוסף לייפער, האדמו"ר מפיטסבורג - אשדוד
תשעד: ר' ראובן אליצור ב"ר יצחק מאיר קרלנשטיין, ב' יחי ראובן

יא. תריב: ר' שלמה ב"ר עקיבא איגר, ב' גליון מהרש"א
תרכג: ר' שלמה זלמן ב"ר שלום אולמאן, ב' יריעות שלמה
תרנב: ר' עקיבא ב"ר אליהו קורניצר, ב' שו"ת וחידודי ר"ע קורניצר
תרעג: ר' יהושע ב"ר מאיר הורוביץ מדז'קוב, ב' עטרת ישועה ועמק הלכה
תשלג: ר' יהושע ב"ר יצחק שהרבני, ממקובלי ירושלים

יב. ג' שלט: "בשנה העשירית, בעשירי בשנים עשר לחדש היה דבר ה' [ליחזקאל הנביא] לאמר: בן אדם! שים פניך על פרעה מלך מצרים אשר אמר: לי יאורי ואני עשיתני, וידעו כל יושבי מצרים כי אני ה'], מן המלכלות תהיה שפלה (יחזקאל כ"ט, הפטרת וארא)
תקמא: ר' משה ב"ר שמעון מרגליות ב' הספי משה על הירושלמי
תקסז: ר' משה ב"ר יצחק הלוי מפשעווארסק ב' אור פני משה
תשיד: ר' מרדכי חיים ב"ר יהודה ליב מסלונים, ב' מאמר מרדכי
תשלד: ר' מרדכי ב"ר חיים יהודה הופמן, ב' אמרי מרדכי
תשע: ר' אברהם ב"ר מרדכי גולדמן, האדמו"ר מזווייעהל

זמני הירח: ז' מהמולד - ליל שלישי. ניתן לברך עד שעה 23:10 בערב שאז יייעלם הירח.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

טבת תשע"ח

דצמבר (12) 2017

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ו	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:48:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:20 גר"א 9:09 סוף זמן תפילה גר"א 9:59		חצות יום ולילה 11:39 מנחה גדולה 12:09 **שקיעת החמה** 4:44:30	24
ז	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:49:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:21 גר"א 9:09 סוף זמן תפילה גר"א 9:59		חצות יום ולילה 11:40 מנחה גדולה 12:10 **שקיעת החמה** 4:45:15	25
ח	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:49:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:21 גר"א 9:09 סוף זמן תפילה גר"א 10:00		חצות יום ולילה 11:40 מנחה גדולה 12:10 **שקיעת החמה** 4:45:45	26
ט	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:49:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:22 גר"א 9:10 סוף זמן תפילה גר"א 10:00		חצות יום ולילה 11:41 מנחה גדולה 12:11 **שקיעת החמה** 4:46:30	27
י	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:50:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:22 גר"א 9:10 סוף זמן תפילה גר"א 10:01	**תענית עשרה בטבת** קוראים ג' בשחרית ובמנחה בויחל משה (שמות ל"ב י"א), נ"כ במנחה [קטנה], ואש' מפטירין במנחה דרשו ה' (ישעיה נ"ה ו') ואו' אבינו מלכנו בשחרית ובמנחה סיום הצום (לקולא): 5:04 ויש נוהגים: 5:13 צאה"כ לחומרא: 5:24	חצות יום ולילה 11:41 מנחה גדולה 12:11 **שקיעת החמה** 4:47:00	28
יא	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:50:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:23 גר"א 9:11 סוף זמן תפילה גר"א 10:01	**הדלקת נרות שבת** **4:18** ירושלים: 4:09 חיפה: 4:14 באר שבע: 4:30	חצות יום ולילה 11:42 מנחה גדולה 12:12 **שקיעת החמה** 4:47:45	29
יב	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:50:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:23 גר"א 9:11 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:32 סוף זמן תפילה גר"א 10:02 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:33	**פרשת: ויחי** **הפטרה: ויקרבו ימי דוד** (מלכים א, ב') **צאת השבת** **5:25** **חזו"א** 5:29 ירושלים: 5:24 חיפה: 5:23 באר שבע: 5:27	חצות יום ולילה 11:42 מנחה גדולה 12:12 **שקיעת החמה** 4:48:15 צאת השבת לר"ת (שוות) 6:00 צאת השבת לר"ת (מעלות) 6:03	30

פרשת: שמות

	תאריך טבת	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ד' שעות זמניות לצה"כ 25ד' קד'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ק' היתה מישור הנראה"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי שבועות	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי ב"מ לו - ב"ב ה מ"ב עמוד היומי ח"ב ה: - ח: מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
יג	ראשון	5:04	5:23	5:50	6:40:45	8:07	9:30	2:40	3:43	4:45:30	5:29	לג	מגילה ד ד-ה רפו-ח ה-א	רפ"ה א' ג'	**יג.** תקלג: ר' משה ב"ר דניאל טולידנו, ב' מלאכת הקודש תריא: ר' משה ב"ר דוד בידרמן, האדמו"ר מלעלוב (2) תרץ: ר' עזרא ששון ב"ר ראובן דנגור, חכם באשי בבבל, ספר הזכרון תשא: ר' מנחם מנדל ב"ר ישראל הגר, האדמו"ר מוישאווה תשכה: ר' יחיאל מרדכי ב"ר משה אהרן גורדון ר"י לומז'א, ב' נתיב ים תשל: ר' שלמה ב"ר שמואל סובל, ב' השלמת חיים ושלמת יוסף תשלו: ר' יצחק ב"ר אשר אנשל הכהן הוברמן, הצדיק מרעננה תשעד: ר' בנימין זאב ב"ר ששון חי בצרי, ר"י בית יוסף באר שבע
יד	שני	5:05	5:23	5:50	6:41:00	8:07	9:30	2:40	3:43	4:46:15	5:30	לד	מגילה ד ו-ז רפח ב-ד	רפ"ה ד' - ז'	
טו	שלישי	5:05	5:23	5:51	6:41:15	8:08	9:31	2:41	3:44	4:47:00	5:31	לה	מגילה ד ח-ט רפח ה-ז	רפ"ו א' - ג'	
טז	רביעי	5:05	5:23	5:51	6:41:30	8:08	9:31	2:41	3:45	4:47:45	5:32	לו	מגילה מ"ק ז-א י-א רפח ח-י	רפ"ו ד' ה' רפ"ז רפ"ח א'	**יד.** ד' תתקיט: נתחברה בליל שבת "אגרת השבת" ע"י האבן עזרא תרלד: ר' ישראל משה ב"ר בנציון הכהן, אבי החשק שלמה תרנג: הראשל"צ ר' רפאל מאיר ב"ר יהודה פאניז'ל, ב' לב מרפא תשלט: ר' שמואל אהרן ב"ר שבתי יודלביץ, ב' מעיל שמואל תשסא: ר' אלחר אלעזר מנחם ב"ר משה מרדכי, האדמו"ר מלעלוב
יז	חמישי	5:05	5:24	5:51	6:41:30	8:08	9:32	2:42	3:45	4:48:30	5:32	לז	מו"ק א כ-ג רפט-צ א-א	רפ"ח ב' - ד'	
יח	ששי	5:06	5:24	5:51	6:41:45	8:09	9:32	2:43	3:46	4:49:15	5:33	לח	מו"ק א ד-ה רצ-א כ-ב	נצה לתמנו מסעודה בע"ש מ. 2:17	**טו.** ד' רל: ר' הונא מארי בר מר זוטרא מבבל הי"ד ד' רל: ר' משרשיא בר פקוד מבבל הי"ד קב: ר' יוסף ב"ר מאיר הלוי (הרמ"ה) אבולעפיה תרצז: ר' יעקב ב"ר יוסף הררי נאעם, מרבני דמשק תשלח: ר' חיים מרדכי ב"ר איתמר רוזנברים, האדמו"ר מנדבורנא
יט	שבת	5:06	5:24	5:51	6:41:45	8:09	9:32	2:43	3:47	4:50:00	5:34	לט	מו"ק א ו-ז רצא ג-ה	ראוי לאבול סעודה ד' עד: 9:27	**טז.** שצט: הסולטן התורכי מוראד הרביעי כובש בעזרת היהודים את בגדאד שנית מיד הפרסים ונקרא ונחנו כ"פורים בגדאד", ואין אומרים שם תחנון תשסד: ר' חיים ב"ר אברהם יוסף קרייזווירטה, גאב"ד אנטוורפן

שובבי"ם: ימים אלו מכונים שובבי"ם, ר"ת שמות הפרשיות: ש'מות ו'ארא ב'א ב'שלח י'תרו מ'שפטים, והוא רמז לפסוק בירמיה (ג' כ"ב): שובו בנים שובבים ארפה משובותיכם. ומובא בשם האריז"ל שימים אלו מסוגלים לתקן פגמי הנפש במידת יסוד, ומתחילים בפ' שמות לפי שקוראין בה מענין שיעבוד מצרים, שעל ידו נתקן פגם אדה"ר (ר' עירובין י"ח ע"ב), ומסיימים בפ' משפטים שקוראים בה כי תקנה עבד עברי... ובשנה מעוברת מוסיפים ת"ת שהוא ר"ת ת'רומה ת'צוה, ועיקר תיקון השובבים בשנה מעוברת (צפורן שמיר אות צ"ח). ומנהג תענית אלו בכל השנים, אלא שבשנה מעוברת מתקן יותר כמ"ש מהרח"ו זצ"ל. ובימים אלו הוא תיקון גדול לקדש עצמו במותר לו (כה"ח בשם ברכ"י סו"ס תרפ"ה). ועיקר היסוד למנהג התענית הוא ביום ה', ויש שנהגו להתענות גם ביום ב' (עי"ש אות צ"ד), והמתענים בימים אלו יזכרו לקבל התענית במנחה לפניה.

שיר השירים: כי יען שיר השירים קדש קדשים ואין כל העולם כולו כדאי כיום שניתן שיר השירים, אין בכל ימי השבוע שעה מקודשת כשעה זו שהאדם פשט בגדי חול וטבל או רחץ פניו ידיו ורגליו והלביש מחלצות ואז ניכר ומתגלה תוספת אור קדושת השבת בגוף האדם, אנה נמצא שעת הכושר כשעה זו שיהא גוף האדם במצב קדושה זו שיהיה ראוי לקרות שיר השירים קדש קדשים (פתח הדביר סי' ר"ס סק"ח).

אכילה קודם עה"ש: כתב המ"ב בסימן פ"ט ס"ק כ"ז: בתוך החצי שעה קודם עלות השחר אסור להתחיל לאכול, ודווקא אם אוכל יותר מכביצה דהוי דרך קבע, או לשתות בכשיעור זה, אבל בפחות מזה מותר עד עלות השחר, וע"ש דעת האריז"ל בזה.

גשמים: תנא דבי אליהו פי"ח: וכיון שלומד את התורה הרי זה מביא טובה לעולם ויכול הוא לבקש רחמים ולהתפלל לפני הקב"ה ויפקפק את הרקיע ויביא מטר לעולם. לכך נאמר ויפק רצון מה'.

אם ברצונך להבין עניני הזמנים בצורה ברורה מהירה ויסודית, עיין בקונטרס שבסוף הלוח, והרוה את צמאונך.

זמני הירח: סוף זמן ברכת הלבנה - בליל שלישי כל הלילה. גם ט"ו מהמולד - בליל שלישי כל הלילה.

תקופות: תקופת טבת לשמואל - יום שבת קודש בשעה 16 ו-30 דקות. [וסימנו: ז' כ"ב תק"מ] ותרגומו להגרימ"ט ביום שבת קודש בשעה 16.14.28 ולהגרימ"ר בשעה 16.09.00 [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח].

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

טבת תשע"ח

דצמבר (12) 2017 - ינואר (1) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יג	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:51:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:24 גר"א 9:12 סוף זמן תפילה גר"א 10:02		חצות יום ולילה 11:43 מנחה גדולה 12:13 **שקיעת החמה** 4:49:00	31
יד	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:51:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:24 גר"א 9:12 סוף זמן תפילה גר"א 10:02	שובבי"ם סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	חצות יום ולילה 11:43 מנחה גדולה 12:13 **שקיעת החמה** 4:49:45	1
טו	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:51:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:24 גר"א 9:12 סוף זמן תפילה גר"א 10:03		חצות יום ולילה 11:44 מנחה גדולה 12:14 **שקיעת החמה** 4:50:30	2
טז	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:51:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:25 גר"א 9:13 סוף זמן תפילה גר"א 10:03		חצות יום ולילה 11:44 מנחה גדולה 12:14 **שקיעת החמה** 4:51:15	3
יז	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:52:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:25 גר"א 9:13 סוף זמן תפילה גר"א 10:03	שובבי"ם	חצות יום ולילה 11:45 מנחה גדולה 12:15 **שקיעת החמה** 4:52:00	4
יח	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:52:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:25 גר"א 9:13 סוף זמן תפילה גר"א 10:04	**הדלקת נרות שבת** **4:23** ירושלים: 4:14 חיפה: 4:20 באר שבע: 4:35	חצות יום ולילה 11:45 מנחה גדולה 12:15 **שקיעת החמה** 4:52:45	5
יט	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:52:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:26 גר"א 9:13 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:35 סוף זמן תפילה גר"א 10:04 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:36	**פרשת: שמות** **הפטרה: ס. דברי ירמיהו** (ירמיה א') **א. הבאים ישרש** (ישעיה כ"ז) **תימנים ובבלים: בן אדם הודע** (יחזקאל ט"ז א') **צאת השבת** **5:30** **חזו"א** **5:34** ירושלים: 5:29 חיפה: 5:28 באר שבע: 5:32	חצות יום ולילה 11:46 מנחה גדולה 12:16 **שקיעת החמה** 4:53:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 6:06 צאת השבת לר"ת (מעלות) 6:07	6

פרשת: וארא

תאריך		עמוד השחר א' 90 דק' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי שבועות	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי ב"ב ו - יב מ"ב עמוד היומי ח"ב ט. - יב. מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כ	ראשון	5:06	5:24	5:52	6:42:00	8:09	9:33	2:44	3:47	4:51:00	5:35	מ	מו"ק א ח-ט רצא-ב ו-ב	רפ"ח ה' - ח'	**כ.** ד' תתקסה: רבנו הרמב"ם, ר' משה ב"ר מימון הדיין, ב' משנה תורה תרמ: ר' יעקב ב"ר מסעוד אביחצירא, אביר יעקב, מ"כ בדמנהור במצרים תשמא: ר' רפאל אליהו אליעזר ב"ר חזקיהו יוסף מישקובסקי, ר"י כפר חסידים
כא	שני	5:06	5:24	5:52	6:42:00	8:10	9:33	2:45	3:48	4:51:45	5:35	מא	מו"ק א-ב י-א רצג א-ג	רפ"ח ט' י' רפ"ט	**כא.** ב' קצה - שיד: נולד ונפטר שמעון בן יעקב אבינו וללאה אמנו ע"ה תקל: ר' אריה ליב "מוכיח מפולנאה" ב"ר יחיאל מיכל ב' קול אריה תקעד: ר' ישראל אברהם ב"ר משולם זושא מאניפולי תרי: ר' ישראל דב בער ב"ר יוסף מואלודניק ב' שארית ישראל תשכה: ר' יוסף ב"ר אליהו רביע, ר"י מנחת יהודה בי-ם תשלא: ר' מצליח חיים כצ"יר ב"ר רפאל מאזוז מג'רבא הי"ד, ב' איש מצליח תשעג: ר' שלום מאיר ב"ר יחיאל מיכל יונגרמן, ב' ממגד שמים
כב	שלישי	5:06	5:24	5:52	6:42:00	8:10	9:33	2:45	3:49	4:52:30	5:36	מב	מו"ק ב ב-ג רצד א-ג	ר"צ	**כב.** שפג: פורים של יריעות (פורהאנגן) בפרג, נהגו לקרוא במגילת פור הקלעים לזכר הנס שאירע היום, ברילונות ארמון הנסיך ליכטנשטיין שנמצאו, ושמש בית הכנסת יצא חופשי תנ: ר' הלל ב"ר נפתלי הירץ אב"ד המבורג, ב' בית הלל על שו"ע תרמד: ר' שמואל ב"ר ישראל הלר, רבה של צפת, ב' דרך נשר תשיח: ר' שלום ב"ר מרדכי יוסף משה מוסקוביץ, האדמו"ר משאץ לונדון ב' דעת שלום תשעה: ר' הלל ב"ר מנחם מנדל יוסף זקס, ר"י כנסת הגדולה
כג	רביעי	5:06	5:24	5:52	6:42:00	8:10	9:34	2:46	3:50	4:53:30	5:37	מג	מו"ק ב ד-ה רצד-ה ד-א	רצ"א א' ב'	**כג.** תקכה: ר' רפאל יצחק זרחיה אזולאי, אבי הגחיד"א תרנט: ר' אברהם ב"ר חיים פאלאג'י, ב' פדה את אברהם ועוד רבים תשסא: ר' מרדכי ב"ר ישראל גיפטר, ר"י טעלז וב' נתיבות מרדכי תשסד: ר' שמואל הלוי ב"ר יצחק שולזינגר, ב' עטרות שמואל אב"ד קרית אתא
כד	חמישי	5:06	5:24	5:52	6:42:00	8:11	9:34	2:47	3:50	4:54:15	5:38	מד	מו"ק ג א-ב רצו א-ג	רצ"א ג' ד'	
כה	ששי	5:06	5:24	5:52	6:41:45	8:11	9:34	2:47	3:51	4:55:15	5:38	מה	מו"ק ג ג-ד רצו ד-ו	מנצח לדמנע מסעדה בע"ש מ' 2:22	
כו	שבת	5:06	5:24	5:52	6:41:45	8:11	9:34	2:48	3:52	4:56:00	5:39	מו	מו"ק ג ה-ו רצו-ז ז-א	ראוי לאבול סעודה ד' עד: 9:31	**כד.** יו"ט במגילת תענית (פ"ה) שניצחו את הצדוקים בדיני ירושה לגיי הגמרא ב"ב קט"ו א, ולגירסת מגילת תענית זה היה בכ"ד אב, ראה מש"כ שם תעט: ר' נפתלי ב"ר יצחק כ"ץ ב' סמיכת חכמים תקעג: ר' שניאור זלמן מלאדי ב"ר ברוך, בעל התניא ושו"ע הרב (1) תקצז: רעשה ארץ הגליל ונהרגו כמה אלפים מישראל, במיוחד פקד האסון את הערים צפת וטבריה, וראה באורך בהקדמת פאת השולחן לר' ישראל משקלוב תריב: ר' מאיר ב"ר יהודה ליב איינגשטט, מהר"מ אש, ב' אמרי אש תרפו: ר' שמואל ב"ר אברהם בורנשטיין, ב' שם משמואל מסוכטשוב תשח: ר' אברהם שמואל בנימין ב"ר משה סופר, ב' שו"ת דברי סופר תשיד: ר' אליהו אליעזר ב"ר ראובן דב דסלר, ב' מכתב מאליהו תשכו: הצדקת מ' מרים בת ממה מזורחי, הכובסת מירושלים תשלז: ר' חיים ב"ר משה הגר, האדמו"ר משאץ - ויז'ניץ תשמז: ר' משה מרדכי ב"ר שמעון נתן נטע בידרמן האדמו"ר מלעלוב תשמח: ר' משה עקיבא ב"ר אברהם יצחק טוקצ'ינסקי, משגיח דישי' סלבודקה
															כה. תרכז-תרפח: נולד ונפטר ר' אליהו מאיר ב"ר ברוך פייבלזון ב' נצח ישראל תשמב: ר' שלמה ב"ר מנחם מאזוז, אב"ד ג'רבה וב' כסא שלמה ועוד תשעא: ר' ישכר ב"ר יעקב, מאיר, ראש ישיבת הנגב תשעד: ר' אשר זעליג ב"ר ירמיהו הכהן רובינשטיין, ר"י תורת שמחה
															כו. תכב: ר' יוסף ב"ר שאול אישקאפה ב' עבודת משא וראש יוסף תקעו: ר' אברהם חיים ב"ר גדליה מזלוטשוב, ב' אורח לחיים תרסא: ר' הלל ב"ר יצחק פינקלר, האדמו"ר מראדושיץ (3) תשלג: ר' ניסים ב"ר יצחק אנדיבו הכהן, רבה האחרון של דמשק תשנה: ר' שלום יצחק ב"ר משה עזרא מזרחי ב' שו"ת דברי שלום תשעג: ר' משה ב"ר חיים ארנסטר חתן האמרי חיים ור"מ מאור חיים תשעג: ר' שלמה ליב ב"ר משה יצחק ברעוודה ב' איפה שלמה ע"פ הגר"א ועוד

אהבת ה': "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה". יאשימנו הכתוב בעבדו השי"ת ולא היתה העבודה בשמחה, לפי שחייב האדם על השמחה בהתעסקו במצוות, והשמחה במעשה המצוה מצוה בפני עצמו, מלבד השכר שיש לו על המצוה יש לו שכר על השמחה (רבינו בחיי דברים כ"ח מ"ז).

שמחה: בני הנביאים היו לפניהם תוף וחליל וכינור ומבקשים הנבואה כדכתיב (מלכים ב' ג' ס"ו) ויהי כנגן המנגן ותהי עליו יד ה'. תפארת הנשמה שתתפאר בתפארת השמחה אשר תשמח באלוקיה ותדבק זיו יראתה להבהיק יקר הודה, ויערב אור חמדתה ליוצרה באהבת תשוקת חשק תאוות עליון, להתעטר עטרת יופי המחשבות הזכות הטהורות, ותהיה נוהמת מגודל עליצותה לידידה ידיד עליון, ותתקשר בקישורי חיבה, ותהיה דורשת וחוקרת אחר המעלות לאור באור החיים, ובעת אשר היא מתרוממת ומגדלת ומגלגלת לדעת קדושת יוצרה ומתדבקת באמונתה לבורא יתברך, אז היא מתפשטת בחדוה וגיל ומתרחבת בשמחתה. באותה שעה מתקדשת קדושת קודש הקדשים, ואז מתאווה ונושאת חן לפני מלך מלכי המלכים, ובעת ההיא מתייקרת ומתייפה ומתהדרת בהדרת גאון עוז תוקף הדרתה, ואז העליון יסגלנה להצהיר זיווה, להכניסה בחדרי זוהר ולצוררה בצרור החיים, הרחמן הוא ישימנו מאנשי עבודתו השמחים בו (ספר אורחות צדיקים שער השמחה).

השמחה האמיתית שיהיה לבו של אדם עלז על שהוא זוכה לעבוד לפני אדון יתברך שאין כמוהו, ולעסוק בתורתו ובמצותיו שהם השלימות האמיתי והיקר הנצחי, ואמר שלמה במשל החכמה (שה"ש א') "משכני אחריך נרוצה הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך", כי כל מה שזוכה האדם להיכנס יותר לפנים בחדרי ידיעת גדולתו יתברך יותר תגדל בו השמחה ויהיה לבו שש בקרבו (מסילת ישרים פרק י"ט).

השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובאהבת הקל שצוה בהן עבודה גדולה היא. וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להפרע ממנו, שנאמר (דברים כ"ח) "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב" (רמב"ם סוף הל' סוכה).

זמני הירח: מולד חודש שבט כפי שנהוג להכריז: **המולד יהיה בליל רביעי בשעה 2, 25 דקות ו-2 חלקים.** [וסימנו: ד' ח' תנ"ב]. ותרגומו להגרימ"ט בליל רביעי בשעה 2:13:57 [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה בליל רביעי בשעה 4.17.23.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

טבת תשע"ח

ינואר (1) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כ	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:52:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:26 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:04		חצות יום ולילה 11:46 מנחה גדולה 12:16 **שקיעת החמה** 4:54:30	7
כא	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:52:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:26 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:05	שובבי"ם	חצות יום ולילה 11:47 מנחה גדולה 12:17 **שקיעת החמה** 4:55:15	8
כב	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:52:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:27 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:05		חצות יום ולילה 11:47 מנחה גדולה 12:17 **שקיעת החמה** 4:56:00	9
כג	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:52:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:27 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:05		חצות יום ולילה 11:47 מנחה גדולה 12:17 **שקיעת החמה** 4:56:45	10
כד	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:52:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:27 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:06	שובבי"ם	חצות יום ולילה 11:48 מנחה גדולה 12:18 **שקיעת החמה** 4:57:45	11
כה	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:52:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:27 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:06	**הדלקת נרות שבת** **4:29** ירושלים: 4:20 חיפה: 4:25 באר שבע: 4:41	חצות יום ולילה 11:48 מנחה גדולה 12:18 **שקיעת החמה** 4:58:30	12
כו	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:51:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:27 גר"א 9:15 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:37 סוף זמן תפילה גר"א 10:06 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:40	שבת מברכין **פרשת: וארא** **הפטרה: כה אמר ה' בקבצי** (יחזקאל כ"ח) **צאת השבת** **5:35** **חזו"א** 5:39 ירושלים: 5:35 חיפה: 5:34 באר שבע: 5:38 ל"א אב הרחמים ואומרים צדקתך	חצות יום ולילה 11:49 מנחה גדולה 12:19 **שקיעת החמה** 4:59:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 6:11 צאת השבת לר"ת (מעלות) 6:13	13

פרשת: בא

	תאריך טבת שבט	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד׳ דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע׳ הייתה מישור הגראי״ז מ׳ חשש לכתח׳ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי שבועות ע״ז	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי ב״ב יג - יט מ״ב עמוד היומי ח״ב יב: - טו: מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כז	ראשון	5:06	5:24	5:52	6:41:30	8:11	9:35	2:49	3:53	4:57:00	5:40	מז	מו״ק ג ז-ח רצז ב-ד	רצ״א ה׳ ו׳ רצ״ב א׳	**כז.** תרמט: ר׳ שמשון ב״ר רפאל הירש מפפד״מ, ב׳ אגרות צפון, וחורב תרסו: רבי ברוך ב״ר שמואל מאיר לאבסקי, מח״ס מנחת ברוך ונחלת ברוך (וי״א כ״ח)
כח	שני	5:06	5:24	5:52	6:41:30	8:11	9:35	2:49	3:54	4:57:45	5:41	מח	מיק תענה ג-א ט-א רצז-ח ה-ב	רצ״ב ב׳ רצ״ג א׳	**כח.** יו״ט במגילת תענית (פ״י): על ״דיתיבא כניסתא על דינא (ישבו הסנהדרין על מקומם בדין), מפני שכשהיו צדוקים יושבים בסנהדרין שלהם - יגאי המלך ושלמציון (שלומציון) המלכה יושבת אצלו, ולא היה אחד מישראל יושב עמהם אלא שמעון בן שטח, והיו שואלים תשובות והלכות ולא היו יודעים ראיה מהתורה. א״ל שמעון בן שטח: ״כל מי שהוא יודע להביא ראיה מהתורה יהיה ראוי לשבת בסנהדרין וכו׳״ (ור״ שם, כיצד נסתלקו הצדוקים אחד אחד בבושת פנים), ואותו היום שנסתלקה ״סנהדרין״ של צדוקים, וישבה סנהדרין של ישראל, עשאוהו יו״ט״ תפח: ר׳ דוד ב״ר פינחס ניטו ב׳ חלק דן וכוזרי שני תריח: ר׳ אברהם ב״ר יצחק ענתבי, אב״ד אר״ץ, וב׳ יושב אהלים ועוד תשטו: ר׳ אליהו מאיר ב״ר יוסף יהודה ליב בלוך, ר״י טעלז - קליבלנד תשסח: ר׳ שמואל ב״ר אריה בירנבוים, ראש ישיבת מיר ארה״ב
כט	שלישי	5:06	5:24	5:51	6:41:15	8:12	9:35	2:50	3:54	4:58:45	5:42	מט	תגיגה א ב-ג רצח ג-ה	רצ״ג ב׳ ג׳	
א	רביעי	5:06	5:24	5:51	6:41:00	8:12	9:35	2:51	3:55	4:59:30	5:43	ב	תגיגה א ד-ה רצח ו-ח	רצ״ד	
ב	חמישי	5:06	5:24	5:51	6:41:00	8:12	9:36	2:51	3:56	5:00:30	5:43	ג	תגיגה א ו-ז רצח ט-יא	רצ״ה רצ״ו א׳	**כט.** תרנ: ר׳ נתן ב״ר מרדכי אדלר [השני, מלונדון], ב׳ נתינה לגר תרנח: ר׳ משה יהודה ליב ב״ר בנימין דיסקין ב׳ שו״ת מהרי״ל דיסקין עתר: ר׳ יחמיאל ישראל בר״ר יצחק ב״ר יחיאל דאנציגר מאלכסנדר, ישמח ישראל תרעט: ר׳ משה ב״ר ראובן אסרוסי, לוב, ב׳ וישב משה תשכב: ר׳ אריה לייב ב״ר אברהם משה מאלין, ר״מ בית התלמוד, וב׳ חיד׳ רבי א״ל תשלה: ר׳ שלמה זלמן ב״ר מנחם יעקב זלוניק, ר״י עץ חיים, ב׳ זרע יעקב ועוד תשמט: ר׳ מאיר ב״ר בן ציון הלוי חדש, משגיח דחברון עטרת ישראל ואור אלחנן תשסז: ר׳ יצחק ב״ר כדורי דיבה [זאב] כדורי, זקן המקובלים
ג	ששי	5:06	5:24	5:51	6:40:30	8:12	9:36	2:52	3:57	5:01:30	5:44	ד	תגיגה א-ב ח-א רצח יב-יד	נטעה לתמנע מסעודה בע״ש מ׳: 2:26	
ד	שבת	5:06	5:24	5:51	6:40:15	8:12	9:36	2:53	3:58	5:02:15	5:45	ה	תגיגה ב כ-ג רצח-ט טו-ב	ראוי לאבול סעודה ד׳ עד: 9:35	**א.** ב׳ תפט: ״ויהי בארבעים שנה, בעשתי עשר חדש באחד לחדש, הואיל משה באר את התורה״ והחל לומר את ספר ״משנה תורה״ (דברים) לישראל עד יום מותו ז׳ באדר, ולכן יום זה משול כיום מתן תורה, מדרש תהלים פ״ח תקעב: ר׳ נתן נטע ב״ר אברהם טנצבוים מחלם ב׳ נטע שעשועים תרלט: ר׳ משה ב״ר יוסף שיק, ב׳ שו״ת מהר״ם שיק תשה: ר׳ משה אריה ב״ר יצחק רוזנברג הי״ד, ב׳ שערי משה תשלא: ר׳ משה יחיאל הלוי ב״ר אברהם שלמה מאח״רוב, ב׳ אש דת ובאר משה תשנז: ר׳ אברהם יהודה ב״ר יעקב פרבשטיין, ר״י חברון תשסב: ר׳ בנימין ב״ר אריה מרדכי ליב רבינוביץ, חבר בד״ץ העדה״ח
															ב. יו״ט במגילת תענית (פי״א) שמת ינאי המלך, ששמחה היא לפני הקב״ה כשהרשעים מסתלקים מהעולם תקס: ר׳ משולם זוסיא (זושא) ב״ר אליעזר ליפמן מאניפולי׳ ב׳ מגרת זהב תשל: ר׳ ישראל חיים ב״ר בנימין קפלן, ר״י בית מדרש עליון ארה״ב תשנח: ר׳ מנצור ב״ר יעקב בן שמעון, ב׳ שמן המאור עה״ת תשעד: ר׳ אפרים ב״ר אברהם ברוך גרינבלט ב׳ שו״ת רבבות אפרים
															ג. שנא: ר׳ יוסף ב״ר מרדכי גרשון כץ, ב׳ שו״ת שאריך יוסף תרכה: ר׳ משה יהודה ליב יהושע ב״ר בנימין ביינוש דיקברבוג, ב׳ זית רענן תשא: ר׳ משה ב״ר חיים הלוי סולובייצ״יק, ב׳ חידושי הגר״מ הלוי תשמא: ר׳ שמואל דוד ב״ר שלום שאול הכהן מונק ב׳ פאת חשיח שדך תשעג: ר׳ יעקב ישעיה ב״ר ברוך יהודה בלוי רב פאג״י וב׳ פתחי חושן ועוד
															ד. תקסז: ר׳ משה יהודה ליב ב״ר יעקב מסאסוב תקצ: ר׳ אברהם ב״ר אלכסנדר כץ מקאליסק, מנו״כ בטבריה תרצט: ר׳ עוזא ב״ר יוסף עבאדי שעיו, דיין ורב בארם צובה תשכו: ר׳ יחיאל יעקב ב״ר משה ריינברג ב׳ שרידי אש תשדמ: ר׳ ישראל ב״ר מסעיר (ב״ר יעקב) אבוחציירא, בבא סאלי

☜ **ר״ח שבט ביום רביעי:** כתב האליה רבה (תרפ״ה סק״ד): מצאתי כתוב, לעולם כשחל ר״ח שבט ביום ד׳ אז הוא קור ושלג גדול באותו חורף, והסימן הוא ויג״ש, י״ום ו׳ ג׳ ש׳בט, כי אז הוא כך בדוק ומנוסה, והירא דבר ה׳ הניס וגו׳ (אייזיק דרשן). ונהוג לומר הסימן כך: ויג״ש, ו׳ י״היה ג׳ ש׳בט - ש׳לג ג׳דול י״היה ו׳קור.

חדש שבט: בחדש שבט יתאמץ יותר להיות אוהב שלום ורודף שלום ומשים שלום בן אדם לחבירו ובין איש לאשתו יותר מכל השנה, ויזהר ביותר לכבד ללומד תורה ולהחזיק ברכים כושלות ושלא להיות הולך רכיל ומנע רגלך לרוץ לרעה בחודש הזה בזהירות יותר משאר ימות השנה (ר׳ חיים פאלאג׳י במועד לכל חי ל׳ ב׳).

חילופי התאריך: הנה התאריך העברי מתחלף כל יום בצאת הכוכבים, ואילו התאריך הלועזי מתחלף כל יום בשעה 12 בלילה. והנולד בין צאה״כ ל-12 בלילה, נחשב לפי ההלכה כנולד בתאריך של מחר, ואילו בת״ז שלו היום העברי עד 12 בלילה נגרר אחר הלועזי, ומאחר שנולד קודם 12 בלילה ייכתב שנולד ביום העברי הקודם, ואם לא ישים לב כשיגדל [וכן הבת כשתגדל] יחשוב שנכנס לעול מצוות יום קודם זמנו, וכל חייו יום ההולדת שלו הוא מוקדם ביום. ולכמעט כל אחד מארבע יש לו נפ״מ בזה כי מדובר ברבע מהיממה. ובשנת תשס״ז עבר תיקון לחוק מרשם האוכלוסין הקובע שמעשרים דק׳ אחר השקיעה יקבע כיום עברי הבא לענין תאריכי לידה ופטירה, אבל למפרע לכל הנולדים עד תשס״ז כל אחד יברר עם אמו את שעת לידתו ואם נולד בערב יבדוק שלא נפלה אצלו הטעות הנ״ל.

זמני הירח: ג׳ מהמולד - מוצש״ק. ניתן לברך עד שעה 20:08 בערב שאז ייעלם הירח.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

טבת - שבט תשע"ח

ינואר (1) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כז	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:51:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:06		חצות יום ולילה 11:49 מנחה גדולה 12:19 **שקיעת החמה** 5:00:15	14
כח	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:51:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:06	שובבי"ם	חצות יום ולילה 11:49 מנחה גדולה 12:19 **שקיעת החמה** 5:01:15	15
כט	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:51:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:07	ערב ראש חדש יום כפור קטן ל"א תחנון במנחה	חצות יום ולילה 11:50 מנחה גדולה 12:20 **שקיעת החמה** 5:02:00	16
א	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:51:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:07	**ראש חדש** ל"א תחנון ולמנצח	חצות יום ולילה 11:50 מנחה גדולה 12:20 **שקיעת החמה** 5:03:00	17
ב	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:51:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:07	שובבי"ם	חצות יום ולילה 11:50 מנחה גדולה 12:20 **שקיעת החמה** 5:03:45	18
ג	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:50:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:07	**הדלקת נרות שבת** **4:35** ירושלים: 4:26 חיפה: 4:32 באר שבע: 4:47	חצות יום ולילה 11:51 מנחה גדולה 12:21 **שקיעת החמה** 5:04:45	19
ד	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:50:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:37 סוף זמן תפילה גר"א 10:07 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:43	**פרשת: בא** **הפטרה: הדבר אשר** (ירמיה מ"ו) **תימנים ובבלים: בעת ההיא, משא מצרים** (ישעיה י"ח ז') **צאת השבת** **5:41** **חזו"א** **5:45** ירושלים: 5:41 חיפה: 5:40 באר שבע: 5:43	חצות יום ולילה 11:51 מנחה גדולה 12:21 **שקיעת החמה** 5:05:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 6:18 צאת השבת לר"ת (מעלות) 6:18	20

פרשת: בשלח

	תאריך שבט	עמוד השחר א' 90 דק' מעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתף/ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי ע"ז	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי ב"ב כ - כו מ"ב עמוד היומי ח"ב טז. - יט. מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ה	ראשון	5:05	5:23	5:50	6:40:00	8:12	9:36	2:53	3:58	5:03:15	5:46	ו	תגיגה ב רצט ד-ה ג-ה	רצ"ר ב'	**ה.** היום תענית צדיקים על שמתו הזקנים [בני לוי או אלדד ומידד, במדבר רבה ג' ה'] שהיו בימי יהושע [על שהתעצלו בהספד על פטירת יהושע ורגש עליהם הר געש להורגם] (שו"ע תק"פ ב'), ואמנם במ"ב (סקי"ד) הביא ממג"א דבמגילת תענית גרסינן בח' בשבט, אבל כבר הכריע הא"ר שהעיקר בה' ושכ"ג בה"ג כלבו וטור תרכט: הראשון לציון ר' חיים דוד בן רפאל יוסף חזן, מח"ס נדיב לב תרסה: ר' יהודה אריה ליב ב"ר אברהם מרדכי אלתר מגור, השפת אמת תרע: ר' חיים ישעיה[ו] ב"ר שמעון זאב הכהן האלברסברג, ב' מסגרת השלחן על קשו"ע
ו	שני	5:05	5:23	5:50	6:39:30	8:12	9:36	2:54	3:59	5:04:15	5:47	ז	תגיגה ב רצט ו-ז ו-ח	רצ"ר ג' - ז'	**ו.** תקמו: ר' חיים ב"ר מנחם נחום צאנזר מברודי, ב' נאדר בקודש ועוד תר: ר' יצחק מקאליש ב"ר אהרן ליב מפרימישלן תרלט: ר' רפאל יום טוב ליפמן ב"ר ישראל הילפרין, ב' עונג יום טוב תרסח: ר' יעקב ב"ר שלמה סוכרי, ב' יורו משפטיך ליעקב תרפו: ר' חיים צבי ב"ר חנניה יום טוב ליפא טייטלבוים מסיגעט ב' עצי חיים תשעב: ר' שמעון ב"ר אליעזר גבאי, ראש מוסדות תפארת למשה נתניה
ז	שלישי	5:05	5:23	5:50	6:39:00	8:12	9:36	2:55	4:00	5:05:00	5:48	ח	תגיגה ג רצט-ש א-ב ט-א	רצ"ו ח' רצ"ז א' ב'	
ח	רביעי	5:05	5:23	5:50	6:38:45	8:12	9:36	2:55	4:01	5:06:00	5:49	ט	תגיגה ג שא ג-ד א-ג	רצ"ז ג' - ה'	**ז.** תקעד: ר' דוד ב"ר שלמה צבי בידרמן, האדמו"ר מלעלוב (1) תרנו: ר' רווחם יהודה ליב ב"ר שלמה זלמן פרלמן, הגדול ממינסק, ב' אור גדול תשכז: ר' מרדכי דוד ב"ר ברוך לורין ב' דרכי דוד, ר"י עץ חיים תשנה: ר' לוי סעדיה ב"ר יעקב נחמני, ב' וענתה השירה הזאת תשנו: ר' דוד ב"ר ישכר דב פרנקל, תלמיד החזו"א והגרי"ז
ט	חמישי	5:04	5:22	5:49	6:38:15	8:12	9:36	2:56	4:01	5:07:00	5:49	י	תגיגה ג שא ה-ו ד-ו	רח"צ א' - ג'	
י	ששי	5:04	5:22	5:49	6:37:45	8:12	9:36	2:56	4:02	5:07:45	5:50	יא	תגיגה ג שא ז-ח ז-ט	מצה לחמנו מסעודה בע"ש מ: 2:30	**ח.** תקץ: ר' יצחק ב"ר בנימין טייב, ב' ערך השלחן וס' הזכרון ויזרע יצחק תריז: ר' יצחק ב"ר פריגה גואיטה, ב' שדה יצחק תרעב: ר' אליקים געציל ב"ר יעקב דוד לוויטאן, ב' מחזה עינים תשב: ר' אריה ב"ר זאב פומרנצ'ק, ב' עמק ברכה ותורת זרעים תשכ: ר' יוסף ב"ר כמוס ג'יעאן, ראב"ד בנגאזי לוב
יא	שבת	5:04	5:22	5:48	6:37:15	8:12	9:36	2:57	4:03	5:08:45	5:51	יב	יבמות א שא א-ב י-יב	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 9:38	**ט.** קלו: ר' ניסים ב"ר ראובן גירונדי, ב' חידושי הר"ן תרכו: ר' הוסף ב"ר מנחם שוואריץ, ב' דברי יוסף תרם: הראשון לציון ר' אברהם ב"ר יעקב אשכנזי, ב' שמרו משפט תרעז: ר' נתנאל ב"ר משה חבובה, ראב"ד בדמשק וב' קרבן נתנאל תשטז: ר' ישעי' זאב ב"ר פנחס מרדכי רינוגרד ב' שערי זיו ור"מ בעץ חיים תשגג: ר' נחום אבא ב"ר אהרן זאב גרוסברד תשעו: ר' רפאל הלוי ב"ר חיים ליב שמואלביץ, ר"י מיר
															י. שכה: ר' מאיר ב"ר יצחק קצנלבוגן [מהר"ם] פאדווה תקלו: ר' שלום ב"ר יצחק מזרחי דְיָדֵיעַ שרעבי "הרש"ש" תשי: ר' יוסף יצחק ב"ר שלום דובער שניאורסון, האדמו"ר הריי"צ מחב"ד (6) תשיב: ר' יצחק אייזיק ב"ר יוסף חיים שר, ר"י סלבודקא תשיט: ר' רחמים חי חויתא ב"ר חנינא הכהן, מוהרח"ך, ראב"ד ג'רבא ומורשב ברכיה, ב' מנחת כהן ושמחת כהן ועוד תשמא: ר' יוסף צבי ב"ר יעקב יהודה סלנט, ב' באר יוסף עה"ת תשעה: ר' אברהם דוד ב"ר שלמה צבי אטיק, ר"י באר שלמה תשעו: ר' משה ב"ר יצחק מאיר שפירא, מגדולי בעלי המחשבה
															יא. תשסא: ר' יוסף ב"ר שמואל דוד כהן מח"ס ספר התשובה וס' דברי יוסף תשסט: ר' ישראל נח ב"ר יצחק מתתיהו וינברג, ר"י אש התורה

ה' שבט: תענית צדיקים, ראה במדור דברי הימים, וכתב הכף החיים (סי' תק"פ ס"ק כ"ד) בשם ר' חיים פאלאג'י: בימים של מיתת הצדיקים שיש בהם וידוי, צריך להתוודות בנוסח הוידוי שיאמר באות ג' גרמנו מיתת הצדיקים, או באות ט' בוידוי - טפלנו שקר ומרמה וגרמנו מיתת הצדיקים, מטעם שכתבו המקובלים ז"ל כי בדיבור שקר גורם מיתת הצדיק, ע"ש.

ה' שבט: בזמן שביהמ"ק קיים היום היו זורעים שעורים לקצירת העומר (70 יום קודם הפסח), מנחות פ"ה א' תוד"ה וזורעה, ועי' רש"ש תענית ה' א'.

יום שלישי דפרשת בשלח: סגולה לפרנסה לקרוא פרשת המן שנים מקרא ואחד תרגום ביום שלישי פרשת בשלח (רמ"מ מרימנוב) [א"ה. לא נמצא לזה שום מקור בכתב].

ח' שבט: כתב בס' תשב"ץ קטן (אות תקנ"ה) ואומר [מהר"מ מרוטנבורג] ששמע מפי רבינו יהודה חסיד שסכנה לאכול אווזות בח' בשבט, וגם יש שעה ידועה בחדש שבט, מי ששחט אווז באותה שעה ימות באותה שנה, לכך יש נזהרים מלאכול אווזות בחדש שבט שמא יבוא לשחוט, עכ"ל. וכן בצוואת ריה"ח (אות מ"ט): אין לאכול אווז בח' שבט, והכוונה לכאורה לחודש שבט, אמנם בברכ"י הובא בכה"ח שם פתח בח' בשבט. ועיין ברמ"א יו"ד סו"ס י"א שכתב בטבת ושבט, ועי' בנו"כ בפרטי המנהג, ובכרתי כתב שאין לחוש לזה היום, עי' תפא"י סנהדרין פ"ז מ"ז בטוב טעם בזה.

שבת שירה: כתב מג"א (שכ"ד סק"ד) וכ"פ מ"ב (סקל"א): יש נוהגין לתת חיטין בשבת שירה לפני העופות, ואינו נכון שהרי אין מזונותן עליך. ואחרונים רבים כתבו לתרץ המנהג ומהם בהגבלות שונות עי' בארוכה בקובץ בית אהרן וישראל - ע"ה. גם נהגו בכל ארצות אשכנז לאכול חיטין בשבת זו זכר למן שנפל מן השמים, עיי"ש בהרחבה.

לימוד בשבת: ז"ל אאמו"ר הגשליט"א בספרו פרי טוב סימן כ"א: הגאון רבינו יוסף חיים זצ"ל בספרו בן איש חי שנה שניה (בדרשה לפרשת שמות) כה כתב: "אמרו רז"ל לא ניתנו שבחות לישראל אלא לעסוק בהם בתורה, והיינו כי ישראל יש בהם כח לבנות בנין רוחני ועליון על ידי עסק התורה, ולכן נקראו בנאים וכדרשתם על הפסוק וכל בניך לימודי ה' ורב שלום בניך, וזה הבנין שבונים אותו על ידי עסק התורה הוא נעשה בחלק העולם הבא, ולכן בשבת שהוא מעין עולם הבא כמו שאמרו רז"ל צריך להרבות בו בעסק התורה, כי אז יצליחו בו יותר בבנין הרוחני, ולכן כתבו המקובלים ז"ל שגדול הפועל הנעשה מעסק התורה ביום שבת, אלף פעמים יותר מן הנעשה מעסק התורה של ימות החול", ועע"ש, ועוד חידוש נפלא מצאתי בספר שפת אמת על התורה (פרשת כי תשא תרס"ב דק"ז ע"ג): "התורה שלמדים בשבת - אין בה שכחה", והוא פלא, ועיין בדברות קדשו של רבינו החפץ חיים זצ"ל בספרו המופלא שם עולם ח"א (פרק ה') שהאריך בגודל החיוב לעסוק בתורה בשבת.

זמני הירח: ז' מהמולד - ליל חמישי. ניתן לברך עד שעה 23:59 בלילה שאז ייעלם הירח.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

שבט תשע"ח

ינואר (1) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ה	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:49:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:07		חצות יום ולילה 11:51 מנחה גדולה 12:21 **שקיעת החמה** 5:06:30	21
ו	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:49:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:07	שובבי"ם	חצות יום ולילה 11:51 מנחה גדולה 12:21 **שקיעת החמה** 5:07:30	22
ז	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:48:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:07		חצות יום ולילה 11:52 מנחה גדולה 12:22 **שקיעת החמה** 5:08:30	23
ח	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:48:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:07		חצות יום ולילה 11:52 מנחה גדולה 12:22 **שקיעת החמה** 5:09:15	24
ט	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:47:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:07	שובבי"ם	חצות יום ולילה 11:52 מנחה גדולה 12:22 **שקיעת החמה** 5:10:15	25
י	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:47:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:07	**הדלקת נרות שבת** **4:41** ירושלים: 4:33 חיפה: 4:38 באר שבע: 4:53	חצות יום ולילה 11:52 מנחה גדולה 12:22 **שקיעת החמה** 5:11:15	26
יא	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:47:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:15 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:37 סוף זמן תפילה גר"א 10:07 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:45	שבת שירה **פרשת: בשלח** הפטרה: **ותשר דבורה** (שופטים ה') א. **מתחילין ודבורה אשה** (שם ד') **צאת השבת** **5:47** ירושלים: 5:47 חיפה: 5:46 באר שבע: 5:49	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 **שקיעת החמה** 5:12:00 צאת השבת לר"ת (שוות) 6:24 צאת השבת לר"ת (מעלות) 6:24 חזו"א 5:51	27

פרשת: יתרו

תאריך		עמוד השחר א' 90 דק' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במעלי' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד' דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמני קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמני קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע' הייתה מישור הגראי"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי ע"ז	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי ב"ב כז - לג מ"ב עמוד היומי ח"ב יט: - כב: מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
יב	ראשון	5:03	5:21	5:48	6:36:45	8:12	9:36	2:58	4:04	5:09:45	5:52	יג	יבמות א ג-ד שא יג-טו	רח"צ ד' - ו'	**יב.** ה' כה: ר' עובדיה ב"ר אברהם, נכד הרמב"ם שצא: ר' חיים ב"ר יצחק כפוסי, רבה של מצרים וב' באור החיים ר' מנחם ב"ר שמעון מרדכי בכר, ב' דברי מנחם תרפו: ר' מאיר אטלס, אב"ד סלנט, וחמיהם של האחיעזר ור"א וסרמן תשסו: ר' שבתי ב"ר בן ציון אטון, ראש ישיבת ראשית חכמה תשעא: ר' דוד ב"ר יוסף מלול, אב"ד ירוחם תשעה: ר' שלום בן ציון ב"ר שמואל פלמן, ב' שלמי תודה
יג	שני	5:03	5:21	5:47	6:36:00	8:12	9:36	2:58	4:05	5:10:45	5:53	יד	יבמות ב א-ב שא טז-יח	רח"צ ז' - י"ד	**יג.** תקע: ר' מרדכי ב"ר נח מלעכוויטש תרמג: ר' אליעזר ב"ר שמואל לנדא, ב' דמשק אליעזר על ביאור הגר"א תשז: ר' בן ציון אברהם ב"ר יהושע צבי מיכל שפירא, ממקובלי בית קל תשלט: ר' ברוך ב"ר זלמן סורוצקין, ר"י טלז קליבלנד ונולד היום בתרע"ז
יד	שלישי	5:02	5:20	5:47	6:35:30	8:12	9:36	2:59	4:05	5:11:30	5:54	טו	יבמות ב ג-ד שא יט-כא	רח"צ ט"ו	
טו	רביעי	5:02	5:20	5:46	6:35:15	8:12	9:36	3:00	4:06	5:12:30	5:54	טז	יבמות ב ה-ו שא כב-כד	רצ"ט א' ב'	**יד.** תקטז: ר' יעקב יהושע ב"ר צבי הירש פאלק ב' פני יהושע תרנד: ר' יחיאל ב"ר שרגא פייבל דנציגר, הרבי הזקן מאלכסנדר תרפט: ר' אריה לייבוש ב"ר יוסף זכריה מנחם ליפשיץ מאפטא, ב' ישמח צדיק תשלא: ר' דוד ב"ר מנחם בן ציון שפירא, ב' שו"ת בני ציון ועוד תשסה: ר' דניאל ב"ר נפתלי הירצקא פריש ב' מתוק מדבש על הזוה"ק
טז	חמישי	5:01	5:19	5:46	6:34:30	8:11	9:36	3:00	4:07	5:13:30	5:55	יז	יבמות ב ז-ח שא כה-כז	רצ"ט ג' - ה'	
יז	ששי	5:01	5:19	5:45	6:33:45	8:11	9:36	3:01	4:08	5:14:15	5:56	יח	יבמות ב ט-י שא כח-ל	מצה לחמנע מסעודה בע"ש מ: **2:34**	**טו.** תקסט: ר' אברהם אבלי הכהן (חריף) ב"ר יחיאל מיכל טרויבע, אב"ד קאליש תקפג: ר' חיים מרדכי ב"ר מנחם מאניש מרגליות מח"ס שערי תשובה על השו"ע תרסג: ר' שלמה יהושע דוד ב"ר יעקב אריה גוטרמן, האדמו"ר מראדזימין (2) תרפה: ר' רפאל שלמה ב"ר מאיר לאניאדו ר"י פורת יוסף וב' עטרת וחיי שלמה תשכז: ר' ברוך ב"ר אברהם אריה קונשטט, ראש ומייסד ישיבת קול תורה תשסד: ר' ינון ב"ר חיים חורי, מרבני ישי' כסא רחמים
יח	שבת	5:00	5:18	5:45	6:33:00	8:11	9:36	3:01	4:08	5:15:15	5:57	יט	יבמות ג א-ב שא לא-לג	ראוי לאכול סעודה ד' עד: **9:41**	**טז.** תקכ: ר' יונה ב"ר חנן נבון, ב' נחפה בכסף תקנ: ר' משה ב"ר שמואל גינז, אבי הרעק"א תקנח: ר' יששכר בער ב"ר שמשון חסיד בלוז, ב' בינת יששכר תרעא: ר' שלום מרדכי ב"ר משה הכהן שבדרון, המהרש"ם מברז'ן תשס: ר' אברהם שלמה ב"ר משה מרדכי בידרמן, האדמו"ר מלעלוב
															יז. קפ: פורים סרגוסה, קוראים מגילת נס שנצלו מזממת המלך תרטז: ר' חזקאל ב"ר צבי הירש טאוב, האדמו"ר מקומזמיר וב' נחמד מזהב תרכח: ר' חיים ב"ר יעקב פאלאג'י, חיבר כ-80 חיבורים תרנז: ר' דוד ב"ר יעקב וועקנין, ראב"ד טבריה וב' וידבר דוד תשעה: ר' אליעזר שלמה ב"ר מנחם זאב שיק, ב' אשר בנחל, יבניאל
															יח. תרפא: ר' צבי הירש ב"ר חיים מיכל לווינסון, חתן הח"ח ומר"י ראדין תשן: ר' בנימין ביינוש ב"ר אליעזר יהודה פינקל ראש ישיבת מיר

ט"ו שבט: ראש השנה לאילן (ר"ה פ"א מ"א). ונוהגים האשכנזים להרבות במיני פירות של אילנות לכבוד שמו של יום, תיקון יששכר הובא במג"א. וכן יש נוהגין בספרד, ויש שעושין לימוד באותו הלילה, דהיינו שלומדים משנה או זוהר המדבר בענין אותו הפרי ואחר כך מברכין עליו, ויש ספר מסודר על זה הנקרא ספר "פרי עץ הדר" (כה"ח קל"א צ"ז). ומהדרים באכילת פירות ארץ ישראל ומפירות שא"י נשתבחה בהם, לקיים מה שנאמר (ירמיה ל"א כ') "הציבי לך ציונים" שהיום הוא ר"ה לאילן לגבי תרו"מ, שאין תורמין ומעשרין משנה זו לחברתה, וכן לשביעית (למ"ד), ולערלה, ולביכורים. וראה במ"ב (רכ"ה סקט"ז) שכתב שאין מברכין על האתרוג שהחיינו.

ט"ו שבט: "ביום ט"ו בשבט למדתי הלכות מעשר מספר הרמב"ם ובמסכת ר"ה י"ד ע"ב והלאה, וחזרתי לחדש דבר מה - כערכי, ויהא חשוב כקיום המצוה במעשר אילן, והתפללתי לה' שיזכני באותה המצווה בפועל ממש מה"ת. ומאז נראה לי שמה שהראשונים קבעו יום זה ליום טוב, שלא לומר בו תחנון, הוא להזכירנו מצוות הפרשת מעשר אילנות וכו'" (הגאדר"ת בנפש דוד הנהגה ט"ו).

שנים מקרא של עשרת הדברות: את "עשרת הדברות" קורא היחיד בטעם התחתון, והנוהגים לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום פסוק בפסוק, אין להם לקרוא פעמיים ולתרגם כל דברה לחוד, אע"פ שהיא פרשה בפני עצמה, אלא יש להם להקפיד על הפסוקים. ובערוך השלחן (רפ"ה ה') פוסק למי שנוהג לתרגם כל פרשה, להפסיק לפי פרשיות.

קריאת התורה של עשרת הדברות: יש קוראים את "עשרת הדברות" בטעם העליון לפי שהקריאה היא בציבור, וכן מנהג הספרדים והחסידים, וכן נהג החזון איש. ויש קוראים בטעם התחתון, וכן נהגו רוב האשכנזים, וכ"כ הרימ"ט בלוח לארץ ישראל. ולשון הבה"ל סו"ס תצ"ד: ובפרשת יתרו ובפרשת ואתחנן קורין אף בצבור בטעם התחתון, ויש נוהגין לקרות בציבור לעולם בטעם העליון רק היחיד הקורא לעצמו קורא בתחתון.

זמני היום: סוף זמן ברכת הלבנה - בליל חמישי עד שעה 19:59, ט"ו מהמולד - בליל חמישי עד שעה 1:37 [שיטות נוספות מקילות יותר לסוף הזמן ולט"ו מהמולד - ראה בטבלה בסוף הלוח]. ולהמ"ב יברך בדיעבד עד ט"ו מהמולד, ולכה"ח ספק ברכות להקל ויקדש ללא ברכה.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

שבט תשע"ח

ינואר - פברואר (1-2) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יב	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:47:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:07		חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 **שקיעת החמה** 5:13:00	28
יג	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:46:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:07	שובבי"ם	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 **שקיעת החמה** 5:14:00	29
יד	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:45:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:07	ל"א תחנון במנחה	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 **שקיעת החמה** 5:14:45	30
טו	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:45:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:07	**ט"ו בשבט - ראש השנה לאילנות** ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 **שקיעת החמה** 5:15:45	31
טז	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:44:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:27 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:07	שובבי"ם	חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:16:45	1
יז	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:44:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:27 גר"א 9:13 סוף זמן תפילה גר"א 10:07	**הדלקת נרות שבת** **4:48** ירושלים: 4:39 חיפה: 4:45 באר שבע: 5:00	חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:17:30	2
יח	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:43:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:27 גר"א 9:13 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:36 סוף זמן תפילה גר"א 10:07 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:47	**פרשת: יתרו** **הפטרה: בשנת מות** (ישעיה ו') **צאת השבת** **5:53** חזו"א 5:57 ירושלים: 5:53 חיפה: 5:52 באר שבע: 5:55	חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:18:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 6:31 צאת השבת לר"ת (מעלות) 6:29	3

פרשת: משפטים

תאריך		עמוד השחר א' 90 דק' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמני קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמני קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתף' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי ע"ז	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי ב"ב לד - שבועות ו מ"ב עמוד היומי ח"ב כג. - כו. מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
יט	ראשון	5:00	5:18	5:44	6:32:30	8:11	9:36	3:02	4:09	5:16:15	5:58	כ	יבמות ג ג-ד שא לד-לו	רצ"ט ו' ד'	**יט.** תרסה: מו"ז ר' יצחק ברוך ב"ר אליהו, אביו של מו"ז ר' כף החיים תרעו: ר' שמואל ב"ר יחיאל מיכל אהרן וינברג, ב' דברי שמואל מסלונים תרץ: ר' שמעון ב"ר יהודה גרינפלד מסמיהלי ב' שו"ת מהרש"ג תשעו: ר' חיים ישראל הלוי ב"ר בערל בעלסקי, ר"י תורה ודעת
כ	שני	4:59	5:17	5:43	6:31:45	8:11	9:36	3:02	4:10	5:17:00	5:59	כא	יבמות ג ה-ו שא לז-לט	רצ"ט ח' - י'	**כ.** ב' קצה - שכא: נולד ונפטר אשר בן יעקב אבינו וזלפה ע"ה בן קכ"ג שנים תשכט: רבי עובדיה ב"ר שלום הדאיה מח"ס ישכיל עבדי
כא	שלישי	4:59	5:16	5:43	6:30:45	8:10	9:36	3:03	4:11	5:18:00	5:59	כב	יבמות ג ז-ח שא מ-מב	ש'	**כא.** תמט: הראשל"צ ר' משה ב"ר יהונתן גאלנטי הרב המג"ן תקכא: ר' יהודה ב"ר אפרים נבון מח"ס קרית מלך רב תרכח: ר' יצחק ב"ר מרדכי מנשכיז ב' תולדות יצחק וזכרון טוב תרנד: ר יעקב ב"ר אליעזר ווידנפלד ב' כוכב מיעקב תשמב: ר' יחיאל יהושע ב"ר יחמיאל צבי רבינוביץ מביאלא, ב' חלקת יהושע
כב	רביעי	4:58	5:16	5:42	6:30:00	8:10	9:35	3:04	4:11	5:18:45	6:00	כג	יבמות ג ט-י שא מג-מה	ש"א א' - ו'	**כב.** בין ג' תכו לג' תלח: יו"ט במגילת תענית (פי"א) נקבע על שמת גסקלגס ובטלו גזירותיו. שמעון הצדיק שמע בת קול מבית קדש הקדשים: בטילת עבידתא דאמר סנאה לאיתאה להיכלא, וע"ע סוטה ל"ג א' תריט: ר' מנחם מנדל ב"ר יהודה לייבוש מורגנשטרן, השרף מקוצק תרמח: ר' יהודה ליב ב"ר שלמה איגר, ב' תורת אמת ואמרי אמת תרס: ר' יהודה לייבוש ב"ר יונה לנדא, ב' יד יהודה על שו"ע יו"ד תשנג: ר' יהודה זאב ב"ר משה יצחק סג"ל, ר"י מנצ'סטר תשמב: ר' יעקב מנחם מנדל ב"ר יהושע זאב דייטש, ב' חמדה גנוזה תשעד: ר' יעקב יצחק ב"ר אברהם צבי גלינסקי, מגיד מישרים, ר"י נובהרדוק חדרה
כג	חמישי	4:57	5:15	5:41	6:29:15	8:10	9:35	3:04	4:12	5:19:45	6:01	כד	יבמות ד א-ב שא מו-מח	ש"א ד'	
כד	ששי	4:57	5:14	5:41	6:28:30	8:09	9:35	3:05	4:13	5:20:30	6:02	כה	יבמות ד ג-ד שא מט-נא	נצח לתמנע מסעודה בע"ש מ: **2:37**	תריט: ר' מנחם מנדל ב"ר יהודה לייבוש מורגנשטרן, השרף מקוצק תרמח: ר' יהודה ליב ב"ר שלמה איגר, ב' תורת אמת ואמרי אמת תרס: ר' יהודה לייבוש ב"ר יונה לנדא, ב' יד יהודה על שו"ע יו"ד תשנג: ר' יהודה זאב ב"ר משה יצחק סג"ל, ר"י מנצ'סטר תשמב: ר' יעקב מנחם מנדל ב"ר יהושע זאב דייטש, ב' חמדה גנוזה תשעד: ר' יעקב יצחק ב"ר אברהם צבי גלינסקי, מגיד מישרים, ר"י נובהרדוק חדרה
כה	שבת	4:56	5:14	5:40	6:27:30	8:09	9:35	3:05	4:13	5:21:30	6:03	כו	יבמות ד ה-ו שב א-ג	ראוי לאבול סעודה ד' עד: **9:43**	**כג.** היום תענית צדיקים על שבו נתקבצו כל ישראל למלחמה בבני שבט בנימין על ענין פילגש בגבעה (שופטים י"ט כ"א, שו"ע או"ח תק"פ ב'), ויש מוסיפים על פסל מיכה ועי' פדר"א פל"ח, ובתקופה מאוחרת, בשנת ד' תק"ט, גולגלה חובה ליום חייב וחרעש בקעת כנרות תרנד: ר' יהושע ב"ר שלום רוקח, מוהר"י מבעלזא תרעו: ר' יעקב חיים ישראל רפאל ב"ר יצחק אלפייה, ב' ריח ליצחק תרץ: ר' יצחק חי ב"ר גבריאל בוכובזה ראב"ד טריפולי, ב' לחם לפי הטף תרצד: ר' משה ב"ר מאיר קלירנס גאב"ד טבריה, ב' תורת הארץ תשכב: ר' חזקיה ב"ר קטן קטנוף, ב' מדרש חזקיה
															כד. ג' תי: היום בשנת ב' לדריוש נתנבא זכריה: עד מתי אתה לא תרחם את ירושלם ואת ערי יהודה אשר זעמתה וגו', לכן כה אמר ה' שבתי לירושלים ברחמים, ביתי יבנה בה וגו' וקו יִנטה על ירושלים (זכריה א' י"ב - ט"ז)
															כה. תקסז: ר' מאיר ב"ר יהודה ליב פוזנר ב' בית מאיר תרמג: ר' ישראל ב"ר זאב ליפקין סלנטר, ב' אור ישראל ומייסד תנועת המוסר תרצז: ר' אהרן ב"ר יוסף כהן, חתן הח"ח וב' עבודת הקרבנות תשי: ר' מרדכי ב"ר אליהו פוגרמנסקי, ב"ב תשלג: ר' עוזיאל משה ב"ר חיים אברהם יצחק רוטשטיין ב' נחלת משה תשסה: ר' זרח אפרים ב"ר שלמה זלמן זלוניק בעל אורח אפרים תשעד: ר' יצחק ב"ר קלמן לנדא, ר"מ ישיבת חברון

בחובת לימוד המוסר: כתב הג"ר יונתן אייבשיץ בספרו יערות דבש (דרוש י"ב): אהובי בניי ואחיי כבר אמרתי לכם זה כמה פעמים, כי לחדול הרע צריך הכנה קלה והיא טובה עד מאוד, כמו הרופאים שנותנים לאדם לאכול כל יום בתמידות בבוקר וערב משקל איזה גרעין מסמים ומרקחת לחיך, וזה טוב לו יותר משימתין עד שיחלה ואח"כ ישתה רפואות לרוב, שהן כחרבות לגוף מבלבלות הטבע, וכן מי שבשם ישראל יכונה החיוב עליו לקרות בכל יום ערב ובוקר איזה דפים מספרי מוסר אשר הם תורה לקל רבים בדפוס ומהקדוש לה' ספר של"ה וכו', מ"ש בענין תוכחה בשער אותיות וכדומה, וכן חובה כאשר עשיתי זה אשתקד ובלי נדר עוד דעתי לעשות בזמן הזה ללמוד עם תלמידים בחורים ובעלי בתים טרם פותחי ללמוד עמם שיעור בגמרא או פוסק ללמוד עמם דף אחד משל"ה, למען ידעו כי לא המדרש עיקר אלא המעשה, ולא יהיו בעו"ה בחורים נעדרים מיראה והולכים אחר הבל עולם כמאמר יצר הרע שמח בחור בילדותך, וילכו אל הנערה למען חלל השם קדוש ישראל, חלילה לנו מעון הזה, והאיש אשר אלה לו, לומד יום ביומו בספרים הנ"ל, אזי יבחין כמה חטא לנפש וכמה רעות שעשה ויהיה חרד לדבר השם בסור מרע ועשה טוב.

יוצרות: המ"ב בסי' תרפ"ה מביא המנהג לבני אשכז לומר פיוטי יוצרות בד' פרשיות. ובלוח לא"י כתב שברוב בתי המדרש אין אומרים של מוסף.

פרשת שקלים: בזמן שביהמ"ק היה קיים היו מכריזין מר"ח אדר ואילך שעל הציבור להביא מחצית השקל לביהמ"ק עבור קרבנות ציבור (תמידין ומוספין). ותקנו חז"ל שבזמן הזה שאין באפשרותנו לקיים מצוה זו בפועל, עלינו לקרוא בפרשת שקלים בשבת שלפני ר"ח אדר. [בנוסף לזכר אחר הנעשה למחצית השקל בתענית אסתר בנתינת [זכר ל-] מחצית השקל לצדקה], "ואנו משלמין פרים שפתינו בקריאת פרשה זו" (מ"ב תרפ"ה סק"ב).

פרשת שקלים: "בפרשת שקלים ראוי ללמוד משניות של מסכת שקלים, ובפ' פרה מסכת פרה, וקידושו החדש בפ' החדש, וכן מסכת פסחים בפסח ומס' יו"ט וחגיגה ומו"ק, וכן בכל זמן וזמן המסכתות השייכות, בט' באב מסכת תענית, ובי"ד אייר פסח שני. והטעם לזה ע"פ מה דאיתא בסנהדרין (ק"א א') כל הקורא פסוק בזמנו מביא טובה לעולם שנאמר ודבר בעתו מה טוב, וכן במס' סופרים (פי"ח ה"א) כל המזכיר פסוק בעונתו מעלה עליו כאילו בונה מזבח חדש ומקריב עליו קרבן (של"ה, כה"ח תכ"ט ו').

שנים מקרא בד' פרשיות: כתב הרמ"א (רפ"ה ס"ז): "א"צ לקרות ההפטרות ומ"מ נהגו לקרות ההפטרה" [היינו אחר קריאת שנים מקרא]. וכתב המ"ב (בס"ק י"ט): "טעם המנהג שמא יקראוהו למחר למפטיר ויהיה בקי ורגיל בה וכו'". וכ"כ בסק"כ: "ובד' פרשיות יקרא הפטרה דד' פרשיות". ובכה"ח (סקל"ו) הביא מהחיד"א ומהבא"ח ועוד, לקרוא ההפטרה של השבוע דמה ענין ד' פרשיות הללו ודכוותיהו לענין חיוב הפרשה שמו"ת ומה גם שאין אנו קוראים ביום ו' הפרשיות הללו כדי שנקרא ג"כ ההפטרות שלהם, ודי לנו במה שנהגו הפטרת השבוע ולא נוסיף עוד על המנהג וכו', וכן עמא דבר, עכ"ל.

זמני הירח: מולד חודש אדר כפי שנהוג להכריז: **המולד יהיה ביום חמישי בשעה 3, 9 דקות ו-3 חלקים.** [וסימנו: ה' כ"א קס"ה]. ותרגומו להגרימ"ט ביום חמישי בשעה 15:02:28 [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה בליל ששי בשעה 23.05.13.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

שבט תשע"ח

פברואר (2) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יט	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:42:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:27 גר"א 9:13 סוף זמן תפילה גר"א 10:06		חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:19:30	4
כ	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:41:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:27 גר"א 9:12 סוף זמן תפילה גר"א 10:06	שובבי"ם	חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:20:15	5
כא	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:40:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:26 גר"א 9:12 סוף זמן תפילה גר"א 10:06		חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:21:15	6
כב	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:39:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:26 גר"א 9:12 סוף זמן תפילה גר"א 10:06		חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:22:00	7
כג	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:38:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:26 גר"א 9:11 סוף זמן תפילה גר"א 10:06	שובבי"ם	חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:23:00	8
כד	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:37:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:25 גר"א 9:11 סוף זמן תפילה גר"א 10:05	**הדלקת נרות שבת** **4:54** ירושלים: 4:45 חיפה: 4:52 באר שבע: 5:06	חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:23:45	9
כה	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:37:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:25 גר"א 9:11 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:34 סוף זמן תפילה גר"א 10:05 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:49	**פרשת שקלים** שבת מברכין מוציאין ב' ספרים וקוראים בספר ב' בפ' כי תשא (שמות ל' י"א), וספ' כופלים ח"ק, ול"א אה"ר ואומרים צדקתך **פרשת: משפטים** **הפטרה: ס. ויכרת יהוידע א. מתחילין בן שבע** (מלכים ב, י"א) **צאת השבת** 5:59 ירושלים: 5:58 חיפה: 5:58 באר שבע: 6:01 **חזו"א** 6:03	חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:24:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 6:37 צאת השבת לר"ת (מעלות) 6:35	10

פרשת: תרומה

	תאריך שבט אדר	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ק׳ הייתה מישור הנראה״מ חשש לכנתא׳ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי ע״ז	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי שבועות ז - יג מ״ב עמוד היומי ח״ב כו: - כט: מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כו	ראשון	4:55	5:13	5:39	6:26:45	8:09	9:35	3:06	4:14	5:22:30	6:04	כז	יבמות ד ז-ח שב ד-ו	ש״א ח׳ - י׳	**כו.** תכז: ר׳ דוד ב״ר שמואל הלוי מאוסטראה בעל טורי זהב, הט״ז תש: ר׳ שאול ב״ר אלעזר בראך מקאשוי, בעל שאול שאל ועוד תשלה: ר׳ יצחק ב״ר חי בוחניק מג׳רבא, ב׳ ויאמר יצחק ובני חי תשמו: ר׳ יעקב ב״ר משה יהודה ליב לנדא, אב״ד ב״ב תשן: ר׳ אפרים נחום ב״ר בנציון בורודיאנסקי ב׳ בנין אפרים
כז	שני	4:54	5:12	5:38	6:25:45	8:08	9:34	3:06	4:15	5:23:15	6:04	כח	יבמות ד ט-י שב ז-ט	ש״א י״א י״ב	**כז.** תצז: ר׳ אלכסנדר סנדר ב״ר אפרים זלמן ב׳ תבואות שור מזולקוב תשמב: ר׳ מרדכי זאב ב״ר שמחה שמואל שולמן ראש ישיבת סלבודקא
כח	שלישי	4:54	5:11	5:37	6:25:00	8:08	9:34	3:07	4:15	5:24:00	6:05	כט	יבמות ד יא-יב שב י-יב	ש״א י״ג - ט״ז	**כח.** יום טוב ב״מגילת תענית״ (ספי״א), על שלקוח אנטיוכוס מירושלם מפני שהיה מצר לישראל ובא להחריב את ירושלם ולהשמיד את כל היהודים, ולא היו ישראל יכולים לצאת ולבוא ביום אלא בלילה, ושמע שמועות רעות והלך לו ונפל במקומו. כן יאבדו כל אויביך ה׳. אמן תקעב: ר׳ יוסף דוד ב״ר אברהם יצחק זינצהיים מצרפת, ב׳ יד דוד תרפ: ר׳ עזרא ב״ר אליהו הכהן טראב מסלתון, רב דמשק וב׳ מילי דעזרא תשלט: ר׳ מרדכי ב״ר גדליה משה גולדמן, האדמו״ר מזוויהיל, יקרא דמלכא תשעב: ר׳ ניסים ב״ר מיימון פרץ ר״י בית אל ב״ב למקובלים
כט	רביעי	4:53	5:10	5:37	6:24:00	8:08	9:34	3:07	4:16	5:25:00	6:06	ל	יבמות ד-ה יג-א שב-ג יג-ב	ש״א י״ד - כ׳	**כט.** רסז: ר׳ יהודה ב״א אליעזר הלוי מינץ, ב׳ שו״ת מהר״י מינץ תקצט: ר׳ בנימין ב״ר משה אריה שרייבר מגריידיץ, ב׳ אם לבינה תרסז: ר׳ חנניה יום טוב ליפא ב״ר יקותיאל יהודה טייטלבוים ב׳ קדושת יום טוב תרפג: רבי שלמה זלמן סנדר ב״ר יעקב כהנא שפירא ב׳ חידושי הגרז״ס תרפה: ר׳ יצחק ירוחם ב״ר משה יהושע יהודה ליב דיסקין תרפז: ר׳ נתן צבי ב״ר משה פינקל, הסבא מסלבודקא ב׳ אור הצפון תשסא: ר׳ יוסף דוד ב״ר משה דוב ויסברג ב׳ אוצר הברית תשעה: ר׳ אלחנן חונא ב״ר דוד הלפרין, אב״ד ראדומישלא, וב׳ שדה אלחנן
ל	חמישי	4:52	5:10	5:36	6:23:00	8:07	9:33	3:08	4:17	5:25:45	6:07	לא	יבמות ה ב-ג שג ג-ה	ש״א כ״א כ״ב	
א	ששי	4:51	5:09	5:35	6:22:00	8:07	9:33	3:08	4:17	5:26:45	6:08	לב	יבמות ה ד-ה שג ו-ח	נצה לתמנע מסעודה בע״ש מ׳: 2:40	
ב	שבת	4:50	5:08	5:34	6:21:15	8:06	9:33	3:09	4:18	5:27:30	6:08	לג	יבמות ה-ו ו-א שג ט-יא	ראוי לאבול סעודה ד׳ עד: 9:45	

ר״ח בע״ש: כתב בשו״ע או״ח ר״ס ס״א: ומצוה לחוף הראש ולגלח הצפרנים בע״ש, וכתב המ״ב בסק״ז בשם המג״א: יש מקומות שאין מגלחין ואין נוטלין צפורנים בר״ח אפילו חל ביום עש״ק, כי כן צוה ר״י החסיד, עכ״ל. [ומנהג בני ספרד שלא לחוש לנטילת צפורנים בר״ח (אול״צ ח״ג פ״א)] וא״כ השבוע שר״ח בימים ה׳ ו׳, יש ליטלם ביום רביעי.

א׳ אדר: משנכנס אדר מרבים בשמחה (ימי ניסים היו לישראל, פורים ופסח - רש״י), ומי שיש לו דין עם גוי ישמט הימנו ככל שיוכל עד אדר (תענית כ״ט ע״ב). וכשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה כך משנכנס אדר מרבין בשמחה, והיא הערה שראוי להתפלל ולהודות לקל בכל עת ובכל זמן כפי הנאות למה שארע באותו זמן (מאירי).

ובספר המכתם (תענית שם): ההרבות בשמחה האמורות במשך אדר, לא נאמר להרבות מאכלים ומשתאות, אבל [לשמח] לב העניים והאביונים, ובכללה כל שמחת מצוה.

וצריך להתבונן הרבה בזה, ולהרבות את השמחה מדרגות רבות כי ע״י התחדשות השמחה בכל דרגה תגדל הכרת הטוב ותתרבינה הנדיבות והאהבה, ומתחילים כבר בר״ח, לגודל ההכנה הנדרשת, וממשיכים בעבודה זו מיום ליום (מכתב מאליהו ב׳ עמ׳ 125).

ובספר דרך שיחה פרשת מקץ כתב: אמר הרב [הגרח״ק] שליט״א שמסתבר כי מרבים בשמחה מיום ב׳ של ר״ח כי יום א׳ של ר״ח אינו חודש אדר עדיין. עכ״ל, אך מצאתי להבא״ח באדרת אליהו (סו״פ משפטים) שהשמחה של חודש אדר צריכה להתחיל משעת המולד, ואפילו אם נכנס המולד בחודש שבט עיי״ש. והעירוני דבש״ך (סוף כללי קים לי בסו״ס תקפו כהן) מוכח דמרבים בשמחה מא׳ דר״ח.

עו״ש בדרך שיחה: שאלה: ״משנכנס אדר מרבים בשמחה״ במה מבטאים את ההלכה (מלבד עצת חז״ל שהוא זמן מסוגל לדון עם העכו״ם). תשובה: אם יש לו סיום או שמחה יראה שיעשנה בחודש אדר, ואם אין לו שמחה ישתה קצת יין בכניסת החודש. אבא [הסטייפלר] זצ״ל נהג כל ראש חודש לשתות מעט יין ובר״ח אדר הוסיף קצת יותר מכל ר״ח.

באדר וחצי ניסן העשבים לחים (בכורות ל״ח ב׳)

ל. תקפו: ר׳ מנחם מנדל ב״ר ברוך בנדט משקלוב, תלמיד הגר״א, מנחם ציון
תרצד: ר׳ יהודה יחודם פישל ב״ר אריא צבי פערלא, ב׳ פי׳ ספר המצוות לרס״ג
תשכא: ר׳ צדקה ב״ר משה חוצין מחכמי בבל ומח״ס מקץ נרדמים
תשלד: ר׳ זאב וולף ב״ר נתן נטע לייטר ב׳ שו״ת בית דוד, מתורתן של ראשונים

הערה: בחודש אדר כשמופיע (א) פי׳ אדר א׳, (ב) פי׳ אדר ב׳, (?) שנה מעוברת אך לא ידוע איזה אדר, כשלא מופיע כלום היה בשנה פשוטה

א. ג׳ שמא: יחזקאל הנביא נושא קינה על פרעה מלך מצרים: ופרשתי עליך את רשתי וגו׳ בתתי את ארץ מצרים שממה ונשמה וגו׳ (יחזקאל לב)
ד׳ תתקכד/תתקכז (א): רבנו אברהם ב״ר מאיר אבן עזרא
תד (א): התרי״ט קובע יום זה ליו״ט לכל זרעו ע״ש שבוים זה חזר לרבנות בקרקא
תז (א): ר׳ עזריה פיגו ב״ר אפרים ב׳ גידולי תרומה ובינה לעיתים
תכג (א): ר׳ שבתי ב״ר מאיר הכהן כ״ץ ב׳ שפתי כהן, רבינו הש״ך
תקג: נעקה״ש ר׳ עמנואל חי ב״ר אברהם ריקי ב׳ משנת חסידים והון עשיר
תרסו: ר׳ ברוך מגאדליין ב״ר ר׳ חיים מצאנז
תרסח (א): ר׳ יחזקאל עזרא ב״ר מולא רחמים, ב׳ עצי היע״ר וכנסת יחזקאל
תשסד: ר׳ ברוך ב״ר גרשון חנוך רזנבוג, ראש ישיבת סלבודקה

ב. תקב (?): ר׳ מאיר ב״ר יהודה ליב כ״ץ פפפירש, אור צדיקים ודרך סעודה
תקסב (א): ר׳ יום טוב ב״ר ישראל יעקב אלגאזי, קדושת יו״ט ושמחת יו״ט
תשא: ר׳ יעקב יחזקיה ב״ר משה גרינוואלד, ב׳ ויגד יעקב מפאפא
תשלו: ר׳ ישראל ב״ר אברהם מרדכי אלתר מגור, הבית ישראל
תשמא (א): ר׳ יוסף דב ב״ר יצחק זאב הלוי סולובייצ״יק, ראש ישיבת בריסק
תשנה (ב): ר׳ בן ציון ב״ר פינחס הכהן רבין, רב עדת הבוכרים בא״י
תשנז (א): ר׳ משה זאב ב״ר אהרן שמואל הלוי פלדמן, ר״י אמרי אמת
תשסה (ב): ר׳ שמחה בונים ב״ר אליעזר יהודה ולדנברג, רב דשכ׳ עזרת תורה
תשעה: ר׳ לוי ב״ר גמליאל הכהן רבינוביץ, ב׳ מעדני השולחן

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

שבט - אדר תשע"ח

פברואר (2) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כו	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:36:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:25 גר"א 9:10 סוף זמן תפילה גר"א 10:05		חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:25:30	11
כז	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:35:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:24 גר"א 9:10 סוף זמן תפילה גר"א 10:05		חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:26:30	12
כח	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:35:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:24 גר"א 9:09 סוף זמן תפילה גר"א 10:04		חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:27:15	13
כט	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:34:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:23 גר"א 9:09 סוף זמן תפילה גר"א 10:04	ערב ראש חדש יום כיפור קטן ל"א תחנון במנחה	חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:28:15	14
ל	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:32:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:23 גר"א 9:08 סוף זמן תפילה גר"א 10:04	**א' דראש חדש** ל"א תחנון ולמנצח	חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:29:00	15
א	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:31:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:23 גר"א 9:08 סוף זמן תפילה גר"א 10:03	**ב' דראש חדש** ל"א תחנון ולמנצח	חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:29:45	16
ב	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:30:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:22 גר"א 9:07 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:03 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:50	**פרשת: תרומה** הפטרה: וה' נתן חכמה (מלכים א, ה') **צאת השבת** 6:05 חזו"א 6:08 ירושלים: 6:04 חיפה: 6:04 באר שבע: 6:06	חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:30:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 6:43 צאת השבת לר"ת (מעלות) 6:40	17

הדלקת נרות שבת
5:00
ירושלים: 4:51 חיפה: 4:58 באר שבע: 5:12

פרשת: תצוה

	תאריך אדר	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ ד׳25 דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע׳ הייתה מישור הגראז״מ חשש לכתחל׳ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי ע״ז	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי שבועות יד - כ מ״ב עמוד היומי ח״ב ל. - לג. מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ג	ראשון	4:49	5:07	5:33	6:20:15	8:06	9:32	3:09	4:19	5:28:15	6:09	לד	יבמות ו ב-ג שג יב-יד	ש״א כ״ג כ״ד	**ג.** ג׳ תיא: סוף בנין בית המקדש השני הורשלם היום, עזרא ו׳ ט״ו שעב (ב): ר׳ מרדכי ב״ר אברהם יפה, בעל הלבושים תצא (א): ר׳ אליהו ב״ר יהודה ליב פערקאן מפולדא, מהרא״פ לירו׳ (״א ד׳ וצ״ע) תרסה (א): ר׳ אליהו דוד ב״ר בנימין רבינוביץ תאומים, האדר״ת, ראב״ד י-ם תשיד (א): זקני ר׳ יעקב ב״ר יוסף מונסה, מגדולי חכמי מקובלי ירושלים
ד	שני	4:48	5:06	5:32	6:19:15	8:05	9:32	3:10	4:19	5:29:15	6:10	לה	יבמות ו ד-ה שג טו-יז	ש״א כ״ה	**ד.** תקנא (ב): ר׳ ליב שרה׳ס ב״ר יוסף, תלמיד הבעש״ט תרע (א): ר׳ אליעזר ב״ר אברהם שמואל גורדון, ר״י טעלז, תשובות ר׳ אליעזר תרנה: ר׳ דוד ב״ר שמואל פרידמאן מקרלין ב׳ שאילת דוד תשנז (ב): ר׳ מרדכי ליב ב״ר משה מן, ר״י בית הלל ב״ב, ב׳ דברי מרדכי תשעו (ב): ר׳ יחזקאל אליהו ב״ר יהושע הורוביץ מדז׳קוב, ב׳ רמזי הפלאות
ה	שלישי	4:47	5:05	5:31	6:18:15	8:05	9:32	3:10	4:20	5:30:00	6:11	לו	יבמות ו-ז ו-א שג יח-כ	ש״א כ״ו - כ״ט	**ה.** תקפג: ר׳ זאב וולף ב״ר נפתלי צבי מטשארני־אוסטראה, תלמיד הבעש״ט תרא: ר׳ אברהם ב״ר אנוש הלוי בינג, אב״ד וירצבורג תרכד (?): ר׳ שמואל אברהם אבא ב״ר משה שפירא מסלאוויטא תרלה (א): ר׳ אברהם ב״ר רפאל לנדא, האדמו״ר מטשכנוב תשלא: ר׳ מרדכי שלמה ב״ר יצחק פרידמן, האדמו״ר מבויאן תשם: ר׳ משה יהושע לנדא, מגדולי תלמידי החזו״א ב׳ ישועות משה
ו	רביעי	4:46	5:04	5:30	6:17:15	8:04	9:31	3:10	4:21	5:30:45	6:11	לז	יבמות ז ב-ג שג כא-כג	ש״א ל׳ - ל״א	**ו.** תרעו (?): ר׳ נפתלי ב״ר שלמה אמסטרדם, תלמיד הגרי״ס תרצה (א): ר׳ חנוך צבי ב״ר פנחס הכהן לוין, גאב״ד בנדין תשב: ר׳ שמעון בצלאל ב״ר מאיר צבי ניימאן הי״ד, ב׳ פנינים יקרים ועוד תשנט: ר׳ דוד ב״ר שלום פוברסקי, ראש ישיבת פוניבז׳ ב׳ ישועת דוד
ז	חמישי	4:45	5:03	5:29	6:16:15	8:04	9:31	3:11	4:21	5:31:45	6:12	לח	יבמות ז ד-ה שג כד-כו	ש״א ל״ב - ל״ה	**ז.** ב׳ תפט: תענית צדיקים בשו״ע (תק״פ ס״ב) על פטירת משה רבינו ע״ה בן עמרם ויוכבד, נולד ביום זה בשנת ב׳ שס״ט ונפטר בשנת ב׳ תפ״ט, ובמג״א (שם בשם ילקו״ש יהושע) איתא ש״א שנפטר בז׳ שבט. [ובשנה מעוברת סגיין דעלמא להתענות בראשון (מ״ב)] **לאוקמי גירסא, ידבק עצמו ומחשבתו במרע״ה (חתם סופר בתורת משה פר׳ תצוה)** תקפא: ר׳ יצחק אייזיק ב״ר יחזקאל טאוב מקאליב, מייסד שושלת קאליב תשד: ר׳ אלטר יחזקאל אליהו ב״ר יהושע הורוביץ הי״ד מדזי׳קוב תשכט: ר׳ ישראל יצחק ב״ר נתנאל הלוי רייזמן, אב״ד קהיל׳ החסידים בי״ם תשנו: ר׳ יעקב ב״ר רפאל ברוך טולדאנו מח״ס ור״י חזון ברוך ערפת וי-ם תשעב: ר׳ יעקב ישכר בער ב״ר חיים מרדכי רוזנבוים, האדמו״ר מנדבורנא תשעה: ר׳ מרדכ עמרם ב״ר בנימין זאב יעקבזון, משגיח ישי׳ תפארת ציון
ח	ששי	4:44	5:02	5:28	6:15:00	8:03	9:30	3:11	4:22	5:32:30	6:13	לט	יבמות ז-ח ו-א שג-ד כז-ב	נצה לתמנע מסעודה בע״ש מ׳: **2:43**	**ח.** בח׳ ובט׳ באדר יום תרוגת מיטרא, יו״ט במגילת תענית (פי״ב) רסה: ר׳ יוסף ב״ר חיים יעבץ ב׳ החסיד יעב״ץ על אבות תפט (ב): ר׳ אליהו ב״ר אברהם שלמה הכהן האיתמרי, ב׳ שבט מוסר תרין: ר׳ יוסף ב״ר מרדכי הלוי ידיד, ב׳ ימי יוסף תשלה: ר׳ אליהו ב״ר יחיאל מיכל זלוטניק, דיין העדה״ח וב׳ פרי אליהו תשנח: ר׳ משה אהרן ב״ר יו״ט ליפמן שטרן, משגיח ישיבת קמניץ תשעד (א): ר׳ יחיאל ב״ר יואל צוקרוב, ר״י אהל משה תשעז: ר׳ זכריה ב״ר אליהו בראשי, ב׳ ילקוט בראשי
ט	שבת	4:43	5:01	5:27	6:14:00	8:03	9:30	3:12	4:22	5:33:15	6:14	מ	יבמות ח ב-ג שד-ה ג-ב	ראוי לאכול סעודה ד׳ עד: **9:46**	**ט.** תענית צדיקים בשו״ע (תק״פ ס״ב) על שבו נחלקו בית שמאי ובית הלל תקמח (א): ר׳ שלמה זלמן ב״ר יצחק, אחי הגר״ח מוואלוין תרל (ב): רבי יצחק ב״ר שם טוב אבן וואליך מח״ס ויאמר יצחק תרלה (ב): ר׳ שמואל שמעלקא ב״ר יוסף קליין ב׳ צרור החיים תשט: ר׳ יחיאל מיכל ב״ר אליעזר שלזינגר ראש ומייסד ישיבת קול תורה תשמה: ר׳ יואל ב״ר שניאור זלמן קלופט אב״ד חיפה, ב׳ דעת יואל תשמט (ב): ר׳ חיים אפרים ב״ר אשר זייציק, ר״מ אור חדש, המאורות הגדולים תשסא: ר׳ יהודה זרחיה מרדכי לייב חיים ב״ר שפטיה הלוי סגל, ב׳ צמח יהודה תשסז: ר׳ דוד בן ציון ב״ר יוסף קליין אב״ד יסודות

קיימא לן מצוות צריכות כוונה דהיינו שיכוין שבא לקיים מצוות הבורא שציוה לעשות כך וכך, ואם לא כיון אינו יוצא ידי חובה (עי׳ שו״ע סימן ס׳ ס״ד).

פרשת זכור: חז״ל תקנו לקרוא בשבת זו את פרשת מחיית עמלק כדי לזכור מעשה עמלק, וסמכוה לפורים כדי להסמיך מחייתו למעשה המן שהיה מזרעו, וכדי להקדים זכירת מעשה עמלק למחייתו, וכדכתיב והימים האלה נזכרים ונעשים (מ״ב תרפ״ה סק״א). קריאת פרשה זו מן התורה וחז״ל הגבילו את זמן קריאתה לשבת זו, וצריך לכוון לצאת ידי״ח מצוות קריאת פרשה זו מה״ת, בה נצטווינו לזכור מעשיו הרעים של עמלק, כדי שלא ישכח הדבר מליבנו ולא תחלש האיבה כלפיו. וכדר׳ ז״ל זכור בפה לא תשכח בלב. וכתב המ״ב (תרפ״ה סקט״ז): כתיב בתורה זכור את אשר עשה וגו׳ אשר קרך בדרך ויזנב בך וגו׳ תמחה וגו׳ והכונה שלא לשכוח מה שעשה לנו עמלק ונספר זה לבנינו ולדורותינו לומר להם כך עשה לנו הרשע ולכך נצטוינו למחות את שמו כמו שכתב הרמב״ן בביאורו (דברים כ״ה י״ז).

פרשת זכור: כתב הג״ר צדוק הכהן מלובלין בספרו פוקד עקרים (אות ה׳): אמרו בראש השנה (ח׳.) אימת לבשו כרים הצאן, באדר, מתעברות באדר, וישראל נמשלו לצאן ואז הוא זמן ריבוים, וכך קבלתי כי בחודש זה מסוגל מטעם זה לפיקוד עקרים ועקרות, והיינו לפי שחודש זה מיוחד למחיית עמלק וכל מניעת הולדה שנמצא בזרע ישראל הוא רק מקטרוג עמלק שחותך מילותיהם וכו׳ המקטרג נגד קדושת הברית שבזרע ישראל שממנו נמשך הריבוי וההולדה, וכו׳. וכן קבלתי **שבפרשת זכור שהוא זמן מחיית עמלק, שכנסת ישראל קורין אז אותה פרשה, הוא עת רצון להתפלל על בנים,** כי במחיית זרע עמלק בא ריבוי בזרע ישראל, והוא על דרך (פסחים מ״ב:) אמלאה החרבה, דכשחרבה זו מלאה זו, ועל דרך (תהלים ע״ה י״א) וכל קרני רשעים אגדע על ידי זה ואז תרוממנה קרנות צדיק.

ט׳ אדר [כשחל בחול]: תענית צדיקים על שבוים זה נחלקו בית שמאי ובית הלל (שו״ע תק״פ ס״ב), והיה היום קשה לישראל כיום שנעשה בו העגל (שבת י״ז א׳ ובירושלמי), לפי שבעטו בהלל שהיה נשיא ועניו, ובאו לידי סכנת נפשות (ובמג״ת כת״י מינכן שנהרגו 3000 תלמידים), ולפי שנעשתה התורה כשתי תורות ורבתה מחלוקת בישראל. ראה ״לוח דבר בעתו״ בארוכה.

זמני הירח: ג׳ מהמולד - ליל שני. ניתן לברך עד שעה 19:56 בערב שאז ייעלם הירח.
ז׳ מהמולד - ליל ששי. ניתן לברך עד שעה 23:56 בלילה שאז ייעלם הירח.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

אדר תשע"ח — פברואר (2) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ג	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:29:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:22 גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:02		חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:31:30	18
ד	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:28:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:21 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 10:02		חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:32:15	19
ה	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:27:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:21 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 10:02		חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:33:15	20
ו	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:26:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:20 גר"א 9:05 סוף זמן תפילה גר"א 10:01		חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:34:00	21
ז	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:25:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:19 גר"א 9:04 סוף זמן תפילה גר"א 10:01		חצות יום ולילה 11:54 מנחה גדולה 12:24 **שקיעת החמה** 5:34:45	22
ח	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:24:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:19 גר"א 9:04 סוף זמן תפילה גר"א 10:00	**הדלקת נרות שבת** **5:06** ירושלים: 4:57 חיפה: 5:04 באר שבע: 5:17	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 **שקיעת החמה** 5:35:30	23
ט	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:23:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:18 גר"א 9:03 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:27 סוף זמן תפילה גר"א 10:00 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:50	**פרשת זכור** מוציאין ב' ספרים וקוראים בספר ב' בפרשת כי תצא (דברים כ"ה י"ז), וספ' כופלים ח"ק ל"א אב הרחמים ואומרים צדקתך **פרשת: תצוה** **הפטרה: ויאמר שמואל כו'** **כה אמר** (שמואל א, ט"ו) **צאת השבת** 6:10 **חזו"א** 6:14 ירושלים: 6:09 חיפה: 6:10 באר שבע: 6:11	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 **שקיעת החמה** 5:36:15 צאת השבת לר"ת (שוות) 6:48 צאת השבת לר"ת (מעלות) 6:46	24

פרשת: כי תשא

תאריך אדר		עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל' הייתה מישור הגראי"מ חשש לכתף' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי ע"ז	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי שבועות כא - כז מ"ב עמוד היומי ח"ב לג: - לו: מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
י	ראשון	4:42	5:00	5:26	6:13:00	8:02	9:30	3:12	4:23	5:34:00	6:14	מא	יבמות ח ד-ה שה ג-ה	ש"א ל"ו - ל"ח	**י.** תנג (ב): ר' גרשון (אוליף) ב"ר יצחק אשכנזי ב' עבודת הגרשוני תשסג (א): ר' בערל ב"ר יוסף איזינשטיין ר"י קרית מלך תשסט: ר' נפתלי צבי ב"ר יוסף ליפא אלכסנדר לאבין, האדמו"ר מזידיטשוב
יא	שני	4:41	4:59	5:25	6:12:00	8:01	9:29	3:12	4:24	5:34:45	6:15	מב	יבמות ח-ט ו-א שה ו-ח	ש"א ל"ט מ'	**יא.** תקסז: ר' חיים יוסף דוד ב"ר רפאל יצחק זרחיה אזולאי החיד"א, וכתב הרב בספרו דבש לפי (ח' מ"א): ואני בענני הוספתי [לחק לישראל] שילמדו קצת דינים מהרמב"ם, כי קצת דינים מהרמב"ם או שו"ע בכל יום הוא דבר גדול, וכ' מהר"ש בן הרשב"ץ ז"ל בתשובותיו (סי' נ"ב) שהלומד ב' דינים מהרמב"ם מקיים **"שנתה הלכות בכל יום" ומובטח לו שהוא בן העולם הבא.** ורצוי להתחזק בקביעות ההלכה יומית כסדר המופיע בלוח ב: הלכות ליום עתר (א): ר' אברהם ב"ר זאב נחום בורנשטיין מסוכוטשוב, האבני נזר ואגלי טל תרלב (ב): ר' שמואל ב"ר יוסף שטראשון מוילנא, הרש"ש תרצו: ר' יוסף ב"ר פישל רוזין אב"ד דווינסק מח"ס צפנת פענח תשכ: ר' מתתיהו זאב חיים ב"ר צבי מיכאל ששטיגל, מייסד ישי' בית יוסף ב"ב תשכו: ר' חנניה יום טוב ליפא ב"ר חנוך העניך מייינר-טייטלבוים, האד' מאסאוב תשנו: ר' משה ב"ר אברהם פרדז, מייסד מדסזות אור החיים ב"ב ועוד
יב	שלישי	4:40	4:58	5:24	6:10:30	8:01	9:29	3:13	4:24	5:35:30	6:16	מג	יבמות ט ב-ג שה ט-יא	ש"א מ"א - מ"ג	
יג	רביעי	4:39	4:57	5:23	6:09:30	8:00	9:28	3:13	4:25	5:36:30	6:17	מד	יבמות ט ד-ה שה יב-יד	ש"א מ"ד - מ"ז	
יד	חמישי	4:38	4:56	5:22	6:08:15	8:00	9:28	3:14	4:25	5:37:15	6:17	מה	יבמות ט-י ו-א שה טו-יז	ש"א מ"ח - נ"א	
טו	ששי	4:37	4:54	5:20	6:07:15	7:59	9:27	3:14	4:26	5:38:00	6:18	מו	יבמות י ב-ג שה יח-כ	נצה לתמנע מסעודה בע"ש מ: **2:45**	
טז	שבת	4:36	4:53	5:19	6:06:00	7:58	9:27	3:14	4:27	5:38:45	6:19	מז	יבמות י ד-ה שה כא-כג	ראוי לאבול סעודה ד' עד: **9:47**	

מנין מאה ברכות

תענית אסתר: 96 ברכות, [דנפחת 6 של סעודת היום מיום רגיל 102], ויש להשלימם בתוספת ברכת הנהנין בלילה לפני הצום או באשר יצר, ולב"י (סי' מ"ו ג) דמשלים על ידי לבישת טו"ת במנחה נוספות בי ברכות, ולרמ"א אין נוהגין ללבוש ושלים באחרות.

י"ב באדר: בתרין עשר ביה יום טוריינוס (טיריון). שתפס את לולינוס ואת פפוס אחיו בלודקייא אמר אם מעמיו של חנניה מישאל ועזריה אתם יבא אלקיכם ויציל אתכם מידי כדרך שהציל לחנניה מישאל ועזריה מיד נבוכדנצר. אמרו לו חנניה מישאל ועזריה צדיקים כשרים היו ונבוכדנצר מלך הגוין היה וראוי ליעשות נס על ידו אבל אתה מלך רשע אתה ואין ראוי ליעשות נס על ידך, ואנו חייבין מיתה ואם אין אתה הורגנו הרבה הורגים יש למקום הרבה דובים הרבה אריות הרבה נחשים הרבה עקרבים שיפגעו בנו, ואם אתה הורגנו עתיד הקדוש ברוך הוא לתבוע דמנו מידך. אמרו לא נסע משם עד שבאת עליו דיופלי של רומי ופצעו את מוחו בגזירין ובבקעות (מגילת תענית פי"ב ותענית י"ח ב').

י"ג באדר: ג' תר, בתלת עשר ביה יום ניקנור. אמרו ניקנור פולמרכוס של מלכי יון היה עובר לאלכסנדריאה בכל יום ויום והיה מניף ידו כנגד ירושלים וכנגד בית המקדש ומחרף ומגדף ומנאץ ואומר מתי תפול בידי ואהרסנה, וכשתקפה יד בית חשמונאי ירדו לתוך חילותיו והיו הורגין עד שהגיעו לקרוביו שלו וחתכו את ראשם וקצצו את בהונות ידיהם ורגליהם וחתכו את ראשו וקצצו את אברייו ותלאום כנגד בית המקדש, אמרו פה שדבר בגאוה ויד שהניפה כנגד יהודה וירושלם ועל בית המקדש נקמה זו תעשה בהם, יום שעשו כן עשו אותו יום טוב (מגילת תענית ותענית שם).

תענית אסתר אינה נזכרת במקרא, וחז"ל תקנוה זכר לתענית שצמו ישראל שבאותו הדור, שנקהלו לעמוד על נפשם ולבקש רחמים ותחנונים מבעל הרחמים שיצילם מאויביהם, וכדי שנזכור ונשים אל לבנו שהש"ית רואה ושומע לכל אחד בצרתו בצומו ובשובו לה' בכל לבו ונפשו. וכתב בספר קב הישר (סי' צ"ז): יום זה מסוגל מאוד שתתקבל תפילתנו בזכות מרדכי ואסתר, וכל מי שצריך רחמים על איזה דבר שהוא צריך להתפלל, יקח פנאי לעצמו ביום תענית אסתר ויאמר מזמור כ"ב בספר תהלים למנצח על אילת השחר, ודרשו רז"ל דאסתר היתה נקראת אילת השחר, ואח"כ ישפוך שיחו לפני ה' ויבקש בקשתו, ויזכיר זכות מרדכי ואסתר אשר בזכותם יעתר לו הקב"ה ויפתח לו שערי רחמים ויקובל תפילתו ברצון, עכ"ל. וראה במאירי (תענית י"ח.) שכתב: ויש מי שאומר שתענית זה תענית של שמחה הוא ואינו בכלל שאר התעניות ע"ש.

זכר למחצית השקל: נהגו ישראל לתת זכר למחצית השקל, ובפרזים נהגו לתיתם בתענית אסתר קודם מנחה, והמוקפין קודם קריאת המגילה בט"ו. ומנהג בני אשכנז לתת ג' מטבעות היוצאות באותו מקום בשם מחצית (תרפ"ו ס"א), ובבה"ל (תרצ"ד ד"ה ויש) הביא מנהג לתת מטבע של כסף. ומנהג הספרדים לתת שווי של חצי שקל של זמנם, (ותלוי במחיר מתכת כסף והוא כמה עשרות ש"ח). ואין ליתנם מכסף מעשר (שע"ת ס"ק כ').

י"ד אדר: שואלים ודורשים בהלכות פסח ל' יום קודם החג. וכן היוצא לדרך רחוקה מהיום, עליו לבדוק בלא ברכה. ומהיום אין להספיד (שלא בשעת מיתה) לפי שהוא ל' לרגל.

ליל פורים: כתב החתם סופר (בדרשה לער"ח אדר תקנ"ח שבספר דרושים ואגדות חתם סופר - י-ם תשנ"ח, דף רמ"ה א'): **קיבלתי מרבי הרב מה"ר מענדלי ליליג זצ"ל שהיה רב בביהמ"ד דק"ק פפד"מ, שקיבל מהגאון בעל שב יעקב זצ"ל שכל העוסק בתורה בין מגילה דלילה למגילה דיומא, מובטח לו שהוא בן העולם הבא**, ע"י"ש הטעם.

פורים שחרית: משכימין לבית הכנסת (תרצ"ד ס"ב סק"ו). נהגו שהקורא מכריז לצאת בברכת שהחיינו על מצוות היום (תרצ"ב ס"א ומקו"ח שם). ראוי לומר אחר המגילה פיוט אשר הניא (לוח לא"י בשם האדר"ת).

פורים: "מוטב לאדם להרבות במתנות לאביונים מלהרבות בסעודתו ובשלוח מנות לרעיו שאין שם שמחה גדולה ומפוארה אלא לשמח לב עניים ויתומים ואלמנות וגרים. שהמשמח לב האומללים האלו דומה לשכינה שנאמר להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים" (רמב"ם הל' מגילה פ"ב הלי"ז). ובשו"ע (תרצ"ד ס"ג) "אין מדקדקין במעות פורים אלא כל מי שפושט ידו ליטול נותנים לו".

זמני הירח: סוף זמן ברכת הלבנה - בפורים דמוקפים, בליל ששי כל הלילה. גם ט"ו מהמולד - בליל ששי כל הלילה.

י. תנג (ב): ר' גרשון (אוליף) ב"ר יצחק אשכנזי ב' עבודת הגרשוני
תשסג (א): ר' בערל ב"ר יוסף איזינשטיין ר"י קרית מלך
תשסט: ר' נפתלי צבי ב"ר יוסף ליפא אלכסנדר לאבין, האדמו"ר מזידיטשוב

יא. תקסז: ר' חיים יוסף דוד ב"ר רפאל יצחק זרחיה אזולאי החיד"א, וכתב הרב בספרו דבש לפי (ח' מ"א): ואני בענני הוספתי [לחק לישראל] שילמדו קצת דינים מהרמב"ם, כי קצת דינים מהרמב"ם או שו"ע בכל יום הוא דבר גדול, וכ' מהר"ש בן הרשב"ץ ז"ל בתשובותיו (סי' נ"ב) שהלומד ב' דינים מהרמב"ם מקיים **"שנתה הלכות בכל יום" ומובטח לו שהוא בן העולם הבא.** ורצוי להתחזק בקביעות ההלכה יומית כסדר המופיע בלוח ב: הלכות ליום עתר (א): ר' אברהם ב"ר זאב נחום בורנשטיין מסוכוטשוב, האבני נזר ואגלי טל
תרלב (ב): ר' שמואל ב"ר יוסף שטראשון מוילנא, הרש"ש
תרצו: ר' יוסף ב"ר פישל רוזין אב"ד דווינסק מח"ס צפנת פענח
תשכ: ר' מתתיהו זאב חיים ב"ר צבי מיכאל ששטיגל, מייסד ישי' בית יוסף ב"ב
תשכו: ר' חנניה יום טוב ליפא ב"ר חנוך העניך מייינר-טייטלבוים, האד' מאסאוב
תשנו: ר' משה ב"ר אברהם פרדז, מייסד מדסזות אור החיים ב"ב ועוד

יב. היום יום טוב במגילת תענית (פי"ב) - יום טוריינוס (ראה בפנים בהרחבה), אך בטלודהו, כי בו נהרגו ב' האחים פפוס ולולינוס (רי"א שמעיה ואחיה) הרוגי לוד (תענית י"ח:)
תרעט (ב): ר' שלמה מייער ב"ר חנוך העניך מאלסק, האדמו"ר מסאסוב
תשכד: ר' בן ציון ב"ר אברהם הלוי לכטמן, ב' בני ציון
תשסה (ב): ר' נפתלי צבי ב"ר שלמה הלברשטאם, האדמו"ר מבאבוב

יג. ג' תו: נקהלו היהודים בעריהם בכל מדינות המלך אחשורוש לשלוח יד במבקשי רעתם וגו', יום קהילה לכל היא (מגילה ב)
ג' תר: היום יום טוב במגילת תענית (פי"ב) - יום ניקנור (ראה בפנים בהרחבה)
ד' תתקנז: ר' יהודה ב"ר שמואל החסיד, ב' ספר חסידים (רי"א בט')
תרצב (ב): ר' יחזקאל ב"ר הלל אריה ליב ליבשיץ, ב' המדרש והמעשה
תשיז (א): ר' שמואל גרונם ב"ר יוסף יצחק גריינמן, מחשובי תלמידי הח"ח
תשכה (ב): ר' אשר זעליג ב"ר צבי מיכל הכהן שפירא, ב' סדר השביעית
תשמו (ב): ר' משה ב"ר דוד פיינשטיין ב' אגרות משה ועוד
תשעו (א): ר' יוחנן ב"ר משה סופר, האדמו"ר מערלוי

יד. ג' תו: נס פורים, ובירושׁ' מגילה (פ"א ה"ה) מבו' שהיה בשנה מעוברת, ורוב המפ' פי' דהיה באד"ב ובחת"ס משׁ' שהבין פשט הירושׁ' שהיה באד"א, ועי"ש משׁ"כ ליישב, וכ"ה בתועפות ראם מצוה רס"ח
תריב: ר' דוב בעריש ב"ר משה אשכנזי ב' שערי ירושלמי - זרעים
תרפט (ב): ר' משה מרדכי ב"ר חיים ישראל מוגנשטרן מפילוב, ב' מדרש משה
תשעז: ר' מרדכי צבי ב"ר יעקב גוניז, ב' הכורדי המפורש ומורשם יעקב

טו. ג' שמא: יחזקאל הנביא נושא קינה נוספת על המון מצרים (יחזקאל ל"ב)
תעב (ב): ר' צבי הירש ב"ר אהרן שמואל קוידאנובר ב' קב הישר
תרע (ב): ר' יצחק ב"ר משה אבולעפיה, ב' פני יצחק ולב נשבר
תרעו (א): ר' אברהם שמחה ב"ר ישראל הורוביץ, הרב מבארניב, ב' חמרא טבא
תרעט: למעלה מ-1500 יהודים נטבחו בפגרומים שהיה שיא מבין מאות פוגרומים שנערכו באוקראינה בשנות מלחמת האזרחים (תרע"ט תר"פ) שבהם נרצחו רבבות יהודים
תשטו: ר' מאיר ב"ר שמריהו יוסף קרליץ, אחי החזו"א, אב"ד לעכעווירץ
תשסה (ב): ר' חיים ב"ר יעקב הכהן קמיל, ראש ישיבת אופקים

טז. ג' שצא: כורש מלך פרס נותן רשות לבנות את ביהמ"ק, והיום החלו לבנות את חומת י-ם שנפרצה ונסתרה, והוא יו"ט במגילת תענית (פי"ב)
תרמג (ב): ר' אלעזר מנחם מנדל ב"ר משה בידרמן, האדמו"ר מלעלוב (3)
תשנו: ר' פנחס מנחם ב"ר אברהם מרדכי אלתר, ה"פני מנחם" מגור
תשסה (ב): ר' פינחס יהודה ב"ר טוביה ליברמן, ב' לב טוב על חוה"ל ורמב"ן

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

אדר תשע"ח — פברואר - מרץ (2-3) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

י	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:21:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:18 גר"א 9:03 סוף זמן תפילה גר"א 9:59		חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 **שקיעת החמה** 5:37:15	25
יא	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:20:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:17 גר"א 9:02 סוף זמן תפילה גר"א 9:59		חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 **שקיעת החמה** 5:38:00	26
יב	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:19:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:17 גר"א 9:01 סוף זמן תפילה גר"א 9:58		חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 **שקיעת החמה** 5:38:45	27
יג	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:18:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:16 גר"א 9:01 סוף זמן תפילה גר"א 9:58	**תענית אסתר** נותנים זכר למחצית השקל אומרים תחנון ולמנצח בשחרית [ואש' אומרים אבינו מלכנו], וקוראים ג' בשחרית ובמנחה בויחל משה (שמות ל"ב י"א), ואש' מפסירין במנחה דרשו ה' (ישעיה נ"ה ו'), ול"א אבינו מלכנו ותחנון במנחה, נ"כ במנחה [קטנה] סיום הצום (לקולא): 5:55 ויש נוהגים: 6:03 צאה"כ לחומרא: 6:13	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 **שקיעת החמה** 5:39:30	28
יד	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:17:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:15 גר"א 9:00 סוף זמן תפילה גר"א 9:57	**פורים דפרזים** ל"א תחנון ולמנצח, והפרזים קוראים ויבא עמלק (שמות י"ז ח') וספ' כופלים פסוק אחרון, ואו' על הניסים, שש"י כ"ב סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	חצות יום ולילה 11:52 מנחה גדולה 12:22 **שקיעת החמה** 5:40:15	1
טו	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:16:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:15 גר"א 8:59 סוף זמן תפילה גר"א 9:57	**פורים דמוקפין** ל"א תחנון ולמנצח, והמוקפים קוראים ויבא עמלק (שמות י"ז ח') וספ' כופלים פסוק אחרון, ואו' על הניסים, שש"י כ"ב הדלקת נרות שבת 5:11 ירושלים: 5:02 חיפה: 5:09 באר שבע: 5:22	חצות יום ולילה 11:52 מנחה גדולה 12:22 **שקיעת החמה** 5:41:00	2
טז	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:15:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:14 גר"א 8:59 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:23 סוף זמן תפילה גר"א 9:56 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:50	**פרשת: כי תשא** **הפטרה: ויהי ימים וכו' וישלח אחאב** (מלכים א, י"ח) **צאת השבת** 6:15 **חזו"א** 6:19 ירושלים: 6:15 חיפה: 6:15 באר שבע: 6:16	חצות יום ולילה 11:52 מנחה גדולה 12:22 **שקיעת החמה** 5:41:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 6:54 צאת השבת לר"ת (מעלות) 6:51	3

פרשת: ויקהל - פקודי

תאריך אדר		עמוד השחר א' 90 דק' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במעלי' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד' דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמני קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמני קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי ע"ז	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי שבועות כח - לד מ"ב עמוד היומי ח"ב לז. - מ. מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
יז	ראשון	4:35	4:52	5:18	6:05:00	7:58	9:26	3:15	4:27	5:39:30	6:20	מח	יבמות י שו ו-ז א-ג	ש"ב א'	**יז.** יו"ט במגילת תענית (פי"ב): בשבעה עשר ביה קמו עממיא על פליטת ספריא, והוה פרקן, עיי"ש המעשה תרמג (ב): ר' שמעון ב"ר משה סופר אב"ד קראקא ב' מכתב סופר
יח	שני	4:33	4:51	5:17	6:03:45	7:57	9:26	3:15	4:28	5:40:15	6:20	מט	יבמות י שו ח-ט ד-ו	ש"ב ב' ג'	תרעז: ר' יצחק פרידמן ב"ר אברהם יעקב מסדיגורא, הפחד יצחק מבויאן תשכב (ב): ר' ישראל זאב ב"ר משה צבי מינצברג אב"ד קהל חסידים בי-ם תשסה (ב): ר' אברהם מנחם ב"ר יהודה משה מאלכסנדר, ב' אמרי מנחם תשסט: ר' ברוך שמעון ב"ר דוד סלומון אב"ד פתח תקוה ור"י נחלת דוד תשעב: ר' עוזא נסים ב"ר יעקב חי ציון עדס, רב העיר הרצליה
יט	שלישי	4:32	4:50	5:16	6:02:45	7:56	9:25	3:15	4:28	5:41:00	6:21	נ	יבמות יא שו א-ב ז-ט	ש"ב ד' - ו'	**יח.** תקנד (ב): ר' אלכסנדר זיסקינד ב"ר משה מהורדנא ב' יסוד ושורש העבודה תריא (א): ר' יהושע רפאל פינחס ב"ר שמואל די שיגורה, ב' אות היא לעולם תרל (ב): ר' חנון הענין ב"ר פינחס הכהן לווין, האדמו"ר מאלכסנדר, ב' חשבה לטובה תרץ: ר' שלמה בר אברהם שמואל בנימין סופר, ב' חוט המשולש תשלד: ר' יחזקאל ב"ר יהודה הלוי לוינשטיין, משגיח דפוניבז', ב' אור יחזקאל תשסא: ר' יצחק שלמה ב"ר אברהם משה זילברמן, מייסד ק"ק "אדרת אליהו" תשעו (א): ר' חיים שלמה ב"ר יעקב משה ליבוביץ, ר"י קמניץ ופוניבז'
כ	רביעי	4:31	4:49	5:15	6:01:30	7:55	9:24	3:16	4:29	5:41:45	6:22	נא	יבמות יא שו ג-ד י-יב	ש"ב ז' ח'	
כא	חמישי	4:30	4:47	5:13	6:00:15	7:55	9:24	3:16	4:29	5:42:30	6:23	נב	יבמות יא שו-ז ה-ו יג-א	ש"ב ט'	
כב	ששי	4:29	4:46	5:12	5:59:00	7:54	9:23	3:16	4:30	5:43:15	6:23	נג	יבמות יא-יב שז ז-א ב-ד	נצה לתמנע מסעודה בע"ש מ: 2:47	**יט.** תקפו (ב): ר' יעקב ב"ר אברהם כהנא ב' גאון יעקב תרעו (א): ר' נחום ב"ר משה אהרן מגיד בירושלים ב' נחמות ישראל תרפח: ר' מאיר יחיאל ב"ר אברהם יצחק הלוי מאוסטרובצה, ב' מאיר עיני חכ' תרצב (ב): ר' יוסף חיים ב"ר אברהם שלמה זוננפלד גאב"ד י-ם שלמת חיים תשמה: ר' חיים יעקב ב"ר יצחק אריאלי, ב' באר יעקב תשעה: ר' שמעון יהושע ב"ר אברהם חיראר, ב' ישמח אב ועוד כ-נ' ספרים תשעב: ר' משה יהושע ב"ר חיים מאיר הגר, האדמו"ר מרז'ניץ הישועות משה
כג	שבת	4:27	4:45	5:11	5:57:45	7:53	9:23	3:17	4:30	5:43:45	6:24	נד	יבמות יב שז ב-ג ה-ז	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 9:48	**כ.** ג' קמג: היום זרחה הצרעת על מצחו של עזיהו מלך יהודה ושלטה על פניו (מג"ת כ"י מינכן) היום יו"ט במגילת תענית (פי"ב) כי חוני המעגל נענה היום, ראה רפ"ג דתענית ת: ר' יואל ב"ר שמואל יפה סירקיש ב' בית חדש, הב"ח תקס: ר' דוד ב"ר משה מאגר, הרב הכולל דיש' בית אל תשנה (א): ר' שלמה זלמן ב"ר חיים יהודה ליב אוינרבאך, ב' מנחת שלמה ור"י קול תורה תשעב: ר' משה יהושע ב"ר חיים מאיר הגר, האדמו"ר מרז'ניץ הישועות משה
															כא. תא: ר' מאיר ב"ר יעקב יוקב הכהן שיף, "המהר"ם שיף" תצג: ר' אברהם בן שלמה אבן מוסא, ב' מנחת סדוה תקמז: ר' אלימלך ב"ר אליעזר ליפמן וויסבלום מליז'נסק, ב' נועם אלימלך תרנו: ר' יצחק אלחנן ב"ר ישראל איסר ספקטור אב"ד קובנא ב' באר יצחק
															כב. תרסח (ב): ר' יחיאל מיכל ב"ר אהרן יצחק הלוי אפשטיין ב' ערוך השלחן תשג (א): ר' אברהם דובער ב"ר זלמן סגדר כהנא שפירא ב' דבר אברהם תשיח: ר' רפאל ראובן ב"ר שמשון גרוזבסקי ב' חידושי ר' ראובן תשכה (א): ר' שלמה ב"ר אברהם, סאלם דעפרני, ר"י כתר תורה חלאב תשסג (ב): ר' ישראל משה ב"ר יוסף צבי דוישנסקיא גאב"ד ירושלים
															כג. תקמז: ר' חיים חייקא ב"ר שמואל מאמדור, ב' חיים וחסד תרכו: ר' יצחק מאיר ב"ר ישראל רוטנברג האדמו"ר מגור, ב' חידושי הרי"ם תרנא (ב): ר' יעקב בן שלמה רקח מטריפולי, ב' מעשה רקח ושערי תפלה ועוד תרסב (א): ר' יעקב ב"ר שמעון פרלוב, השופרא דיעקב מנובומינסק תרפא (ב): ר' רפאל ב"ר אריה ליב שפירא מוולוז'ין ב' תורת רפאל תשלג (א): ר' יהודה משה ב"ר יחיאל יוסף דנציגר האמונת משה מאלכסנדר תשסז: ר' ישראל ב"ר שניאור זלמן גרוסמן, ב' הליכות יש' ור"י פינסק קרלין

פרשת פרה: "היא פרשת פרה אדומה, [וי"א שהיא דאורייתא, שו"ע], והיא בשבת שקודם פרשת החודש, שכן היה שריפתה במדבר סמוך לניסן, כדי להזות בה את ישראל באפר החטאת מיד אחר הקמת המשכן, כדי שיהיו טהורים ויוכלו לעשות הפסח בזמנו. לכך קורין פרשה זו להתפלל לפניו יתברך שגם עלינו יזרוק מים טהורים במהרה" (משנ"ב).

נישואין: בחדשי אדר ואלול אין מקפידין בנישואין על חיסור הלבנה ועורכין נישואין כל החדש (שדי חמד מע' חופה אות כ"א).

קודם הפסח: במסכת מידות פ"ג מ"ד איתא דאחת בשנה לפני פסח לבנו וסיידו לביהמ"ק.

שבת מברכין: כשמברכין חדש ניסן בברכת יחדשהו הקב"ה וכו' אומרים "ולגשמים בעיתם" כיון שעד פסח עדיין זמן גשמים (הגרח"ק, בסר"ס אישי ישראל, וכן בספר ולגשמים בעתם (עמ' קצ"ד ורל"ט) והעירוני שבמכתבים חדשים חזר בו שלא לומר). ובני ספרד יש שדנים לפי ההווה ומזכירים רק ולגשמים בעיתם (נר ציון ר"ח פ"א), ויש שאומרים גם "ולגשמים בעיתם" וגם "ולטללי ברכה" כיון שמפסח הוא זמן טל (הגהות איש מצליח לבא"ח).

אמנם בשבת מברכין של מרחשון כולם אומרים רק ולגשמים בעיתם.

בגנות המחלוקת: אל תשקצו את נפשותיכם במחלוקת המכלה הגוף והנפש והממון ומה נשאר עוד. ראיתי לבנים השחירו, ופחות נפחתו, ומשפחות נספחו, ושרים הוסרו מגדולתם, ועירות גדולות נתערערו, וקיבוצים נפרדו, וחסידים נפסדו, ואנשי אמונה אבדו, ונכבדים נקלו ונתבזו, בסיבת המחלוקת. נביאים נבאו, וחכמים חכמו, ופילוסופים חפשו, ויספו לספר רעת המחלוקת ולא הגיעו לתכליתה. לכן שנאו אותו ונוסו מפניו והתרחקו מכל אוהביו וגואליו ורעיו. וגם אל כל שאר בשרכם אוהב מדינים התנכרו ורחקו קרבתם.

פן תספו בכל חטאתם (אגרת המוסר מהרמב"ם לבנו רבי אברהם).

צדקה: כתב הגר"א (משלי כ"א כ"א) שיש שני מיני העולם הזה, אחד עולם הזה הגרוע והוא הנקרא כבוד, והשני הוא עולם הזה היותר טוב מעולם הבא והיינו עושר, שבעושרו יעשה צדקה ומעשים טובים, ואמרו יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה יותר מכל חיי העולם הבא, [ומעשים טובים] היינו צדקה שבעושרו יעשה צדקה.

זמני הירח: מולד חודש ניסן כפי שנהוג להכריז: **המולד יהיה בליל שבת בשעה 3, 53 דקות ו-4 חלקים.** [וסימנו: ז' ט' תתקנ"ח]. ותרגומו להגרימ"ט בליל שבת בשעה 3:41:00 [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה ביום שבת קודש בשעה 15.11.44.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

אדר תשע"ח — מרץ (3) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יז	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:13:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:13 גר"א 8:58 סוף זמן תפילה גר"א 9:56		חצות יום ולילה 11:52 מנחה גדולה 12:22 **שקיעת החמה** 5:42:30	4
יח	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:12:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:13 גר"א 8:57 סוף זמן תפילה גר"א 9:55		חצות יום ולילה 11:52 מנחה גדולה 12:22 **שקיעת החמה** 5:43:15	5
יט	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:10:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:12 גר"א 8:56 סוף זמן תפילה גר"א 9:55		חצות יום ולילה 11:51 מנחה גדולה 12:21 **שקיעת החמה** 5:44:00	6
כ	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:09:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 8:56 סוף זמן תפילה גר"א 9:54		חצות יום ולילה 11:51 מנחה גדולה 12:21 **שקיעת החמה** 5:44:45	7
כא	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:08:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:10 גר"א 8:55 סוף זמן תפילה גר"א 9:54		חצות יום ולילה 11:51 מנחה גדולה 12:21 **שקיעת החמה** 5:45:30	8
כב	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:07:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:10 גר"א 8:54 סוף זמן תפילה גר"א 9:53	**הדלקת נרות שבת** **5:16** ירושלים: 5:07 חיפה: 5:15 באר שבע: 5:27	חצות יום ולילה 11:51 מנחה גדולה 12:21 **שקיעת החמה** 5:46:15	9
כג	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:06:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:09 גר"א 8:54 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:18 סוף זמן תפילה גר"א 9:52 **סו"ז מוסף לכתחילה** 12:49	**פרשת פרה** שבת מברכין מוציאין ב' ספרים וקוראים בספר ב' בפ' חזקת (במדבר י"ט א'), וט' כופלים ח"ק, ל"א אה"ר, ואומרים צדקתך **פרשת: ויקהל - פקודי** **הפטרה: ויהי דבר וכו' בן אדם** (יחזקאל ל"ו) **צאת השבת** **6:20** ירושלים: 6:20 חיפה: 6:20 באר שבע: 6:21	חצות יום ולילה 11:50 מנחה גדולה 12:20 **שקיעת החמה** 5:47:00 צאת השבת לר"ת (שוות) 6:59 צאת השבת לר"ת (מעלות) 6:56	10 **חזו"א** 6:24

פרשת: ויקרא

	תאריך אדר ניסן	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל' הייתה מישור הגראי"מ חשש לכתפ' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי ע"ז	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי שבועות לה - מא מ"ב עמוד היומי ח"ב מ: - מג: מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כד	ראשון	4:26	4:44	5:10	5:56:30	7:52	9:22	3:17	4:31	5:44:30	6:25	נה	יבמות יב ד-ה שו ח-י	ש"ב ט'	**כד.** תשלו (ב): ר' יהושע מנחם ב"ר יצחק אריה ארנבוך ב' דבר יהושע תשסח (ב): ר' אליהו ברוך ב"ר משה פינקל ר"י מיר וב' ברכת אליהו ועוד תשעו (ב): ר' מאיר ב"ר יצחק זאב סולוביצ'יק, ר"י בריסק
כה	שני	4:25	4:42	5:09	5:55:15	7:52	9:22	3:17	4:31	5:45:15	6:25	נו	יבמות יב-יג ו-א שו יא-יג	ש"ב י'	**כה.** ג' שסה: מת בנבוכדנצר, ונקבר מחר כ"ו בן, ובכ"ז בו הוציאו אויל מרודך בנו מקברן וגררו והשליכו בכצר נתנב כדי לבטל גזירתיו, וישא את ראש יהויכין מלך יהודה מכלאו, וידבר אתו טובות וישנה בגדי כלאו וגו'. בו בפרק מת צדקיהו, וסופ"דוהו: יי שמת המלך ששתה שמרי כל הדורות, (סדר עולם), ולרש"י (ירמיה ל"ד ה') מת יום אחד אחר נבוכדנצר, (עי' מו"ק כ"ח א') תקבא (א): ר' גרשון, אשכנזי מקיסוב, גיס הבעש"ט תרצד (א): ר' בצלאל יאיר ב"ר יחיאל דנציגר מאלכסנדר תשכב (ב): ר' דוד ב"ר ברוך קלונימוס שפרבר, מבראשוב וב' אפקרסקא דעניא תשל (ב): ר' יצחק ב"ר מסעוד אבוחצירא, באבא חאקי קרמלה תשלג (א): ר' סלמן חוגי ב"ר יצחק עבודי, אב"ד בירושלים תשסג (א): ר' ישראל יעקב ב"ר אהרן פישר ב' אבן ישראל וראב"ד ירושלים תשסח (ב): ר' אברהם דב ב"ר חיים יהודה לייב אוירבך, ר"י אור שמח
כו	שלישי	4:23	4:41	5:07	5:54:00	7:51	9:21	3:18	4:32	5:46:00	6:26	נז	יבמות יג ב-ג שו יד-טז	ש"ב י"א י"ב	
כז	רביעי	4:22	4:40	5:06	5:52:45	7:50	9:20	3:18	4:32	5:46:45	6:27	נח	יבמות יג ד-ה שו יז-יט	ש"ב י"ג ש"ג א' ב'	
כח	חמישי	4:21	4:39	5:05	5:51:30	7:49	9:20	3:18	4:33	5:47:30	6:28	נט	יבמות יג ו-ז שו כ-כב	ש"ג ג' - ט'	
כט	ששי	4:20	4:37	5:04	5:50:15	7:48	9:19	3:18	4:33	5:48:15	6:28	ס	יבמות יג ח-ט שח א-ג	מצוה לתמנו מסעודה בע"ש מ: 2:48	
א	שבת	4:18	4:36	5:02	5:49:00	7:48	9:18	3:19	4:34	5:48:45	6:29	סא	יבמות יג י-יא שח ד-ו	ראוי לאבול סעודה ד' עד: 9:48	

מנין מאה ברכות:
שבת ר"ח: לאש' נוספות ב' ברכות ההלל ויש 83 ברכות, וישלים כבכל שבת.

כ"ה אדר: שולחנות ישבו במקדש על דבר גביית מחצית השקל והתחילו למשכן את מי שעדיין לא שקל (שקלים א' ג').

כ"ה אדר: היום הראשון לבריאת העולם לשיטת רבי יהושע דקיי"ל כוותיה בתקופות, וביום כ"ה באלול לשיטת רבי אליעזר דקיי"ל כוותיה לגבי תחילת השנה (וזו שיטת תוס' ר"ה ח' א').
ויל"ע ממ"ש (בשבת פ"ז) על ר"ח ניסן שנטל י' עטרות וא' מהם ראשון למעשה בראשית, ומשמע שנברא בר"ח, וצ"ע לדחוק שמחשיב רק מבריאת האדם. (וכה"ק בספ' פע"ח למהר"ח אביגדור דף ל"ח ב') והעירוני (וכן דחאו באהל יעקב לר"י רופא) דפשוט בסוגיא שם כפרש"י: ראשון לבריאת העולם - שאחד בשבת היה. וא"כ אין כאן שום רמז על תאריך בריאת העולם, רק שהמשכן הוקם ביום א' בשבוע, ועי' בס' חמודי צבי (במדבר עמ' נ"ח).

פרשת החדש: "קורין פרשת החודש בשבת הסמוכה לר"ח ניסן כדי לקדש חודש ניסן דכתיב בתורה החדש הזה לכם ראש חדשים. אבל אין זה עיקר הקידוש, כי עיקר הקידוש הוא בעת ראיית הלבנה שמקדשין אותו הבית דין, ואין הקריאה הזו אלא מדרבנן לזכרון" (מ"ב שם).
"סופר מהיהודי הקדוש זלה"ה שאמר שבשבת זה יש בו התחדשות בשפע בדברי תורה" (ר' צדוק הכהן מלובלין בפי צדיק פרשת החודש).

תענית ער"ח: אם חל ער"ח ביום ו', דעת הבא"ח (ש"ב ויקרא ד') שיתענו ביום ו', ודעת כה"ח (תי"ז ס"א) להקדים ליום ה' (וכ"ד ערוה"ש סי"א). ודעת מ"ב (תי"ז סק"ד) שאותן שאומרין סליחות יתענו ביום ה' ואותן שאין אומרין סליחות יתענו ביום ו' (אמנם במ"ב תק"ן י"א משו' כהכה"ח) וראה בפר' וישב.

ל' אדר: אם מת אביו בשנה מעוברת ביום ל' אדר א' [שהוא א' דר"ח אד"ב], בשנים פשוטות ינהג י"א עד ביום א' דר"ח אדר (מ"ב סי' תקס"ח סקמ"ב, על פי מג"א שם).

ראש חודש שחל בשבת: מצוה להרבות בסעודת ראש חדש (או"ח תי"ט). וכתבו האחרונים דכשחל ר"ח בשבת עושים מאכל אחד יותר ממה שרגיל בכל השבתות כדי שיהיה ניכר כבוד של ר"ח (מ"ב תיט סק"ב). [ועיין ב"י שם דע"פ הירושלמי יש לעשות בכה"ג סעודת ר"ח לאחר השבת. אלא דלא נהגו כן (ט"ז שם סק"א). עיין גם מג"א ופר"ח שם].

א' ניסן: מנהג טוב לקרות בכל יום ויום פרשת הנשיא של זה היום, כי כל נשיא ונשיא היה לו סודות גדולים אשר המשיכו שפע הרוחניות כל אחד לשבטו כל ימי עולם, ובקריאת הפרשה הוא מעורר קדושת היום, וביום י"ג בניסן קורין פרשת בהעלותך עד כן עשה את המנורה והוא כנגד שבט לוי (של"ה הק', הובא בכה"ח סי' תכ"ט ס"ק כ"ב), וטוב ליתן לאחר סדר קריאת הנשיא ג' פרוטות לצדקה בעד מנוחת אביו ואמו או שאר נפשות קרובים או בעד כל נפשות מת מישראל וכו' (שם ס"ק כ"ג).

א' ניסן: שמנה פרשיות נאמרו ביום שהוקם בו המשכן, אלו הן: פרשת כהנים (אמור אל הכהנים), ופרשת לוים (קח את הלוים דבהעלותך), ופרשת טמאים (לרש"י פרשת פסח שני, ולתוס' פרשת ויגזרו מקדשי בני ישראל), ופרשת שילוח טמאים, ופרשת אחרי מות, ופרשת שתויי יין, ופרשת נרות, ופרשת פרה אדומה (גיטין ס' א'). ואותו יום נטל עשר עטרות: ראשון למעשה בראשית (שאחד בשבת היה), ראשון לנשיאים, ראשון לכהונה, ראשון לעבודה, ראשון לירידת האש, ראשון לאכילת קדשים, ראשון לשכון שכינה, ראשון לברך את ישראל, ראשון לאיסור הבמות, ראשון לחדשים (שבת פ"ז ב').

ברכת האילנות: "היוצא בימי ניסן וראה אילנות שמוציאין פרח [ולא עלים] מברך ברכת האילנות". ובמ"ב כתב דלאו דוקא ניסן אלא ה"ה בחדש אחר כל שרואה הליבלוב לראשונה, ובכה"ח כתב שרק בניסן יברך בשם ומלכות, וזה ע"ד חכמת האמת, ולכתחילה צריך ב' אילנות ואפילו ממין אחד, ומאד יתעצם בכוונתו בברכה זו שהוא לתיקון הנשמות שהם מגולגלות בעצי השדה והעשבים בזה"ח [ולכן עדיף כמה מינים] ויבקש עליהם רחמים (חיד"א), ועל דרך הסוד אין לברכה בשבת. והנזהר בברכה זו עליו נאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה' - ויתן לך וגו' (א"ר).

כד. תשלו (ב): ר' יהושע מנחם ב"ר יצחק אריה ארנבוך ב' דבר יהושע תשסח (ב): ר' אליהו ברוך ב"ר משה פינקל ר"י מיר וב' ברכת אליהו ועוד תשעו (ב): ר' מאיר ב"ר יצחק זאב סולוביצ'יק, ר"י בריסק

כה. ג' שסה: מת בנבוכדנצר, ונקבר מחר כ"ו בן, ובכ"ז בו הוציאו אויל מרודך בנו מקברן וגררו והשליכו בכצר נתנב כדי לבטל גזירתיו, וישא את ראש יהויכין מלך יהודה מכלאו, וידבר אתו טובות וישנה בגדי כלאו וגו'. בו בפרק מת צדקיהו, וסופ"דוהו: יי שמת המלך ששתה שמרי כל הדורות, (סדר עולם), ולרש"י (ירמיה ל"ד ה') מת יום אחד אחר נבוכדנצר, (עי' מו"ק כ"ח א')
תקבא (א): ר' גרשון, אשכנזי מקיסוב, גיס הבעש"ט
תרצד (א): ר' בצלאל יאיר ב"ר יחיאל דנציגר מאלכסנדר
תשכב (ב): ר' דוד ב"ר ברוך קלונימוס שפרבר, מבראשוב וב' אפקרסקא דעניא
תשל (ב): ר' יצחק ב"ר מסעוד אבוחצירא, באבא חאקי קרמלה
תשלג (א): ר' סלמן חוגי ב"ר יצחק עבודי, אב"ד בירושלים
תשסג (א): ר' ישראל יעקב ב"ר אהרן פישר ב' אבן ישראל וראב"ד ירושלים
תשסח (ב): ר' אברהם דב ב"ר חיים יהודה לייב אוירבך, ר"י אור שמח

כו. תרצה (א) גב' שרה שניר, מייסדת בתי הספר בית יעקב
תשסכ: ר' אברהם חיים ב"ר מרדכי דוד בריס, ב' מרבה חיים

כז. תרלה (א): ר' יוסף שאול ב"ר אריה לייבוש הלוי נתנזון ב' שואל ומשיב
תרנה: ר' אלישע ניסים ששון דנגור, חכם באשי בבבל, ב' גדולות אלישע
תרעח: ר' נתנאל ב"ר שמואל תפילנסקי - סופר, ממיסדי הלוח לא"י
תרפו: ר' שלמה ב"ר חיים חייקל אלישוב, בעל הלשם שבו ואחלמה
תרצד (ב): ר' קשה ב"ר דוד לאנדינסקי, ר"י חפץ חיים בראדין
תשלט: המקובל ר' חיים ב"ר יחיא סנאני מיהוד
תשעב: ר' חיים פינחס ב"ר יעקב יצחק שיינברג ר"י תורה אור, ב' טבעת החושן

כח. יום טוב במגילת תענית (ספי"ב): "דאתא בשורתא טבתא ליהודאי דלא יעידון, מן אורייתא, שגזרה המלכות גזרה שלא יעסקו בתורה, ושלא יגולו ושיחללו שבתות. מה עשה יהודה בן שמוע וחבריו? הלכו ונטלו עצה מקטרונית אחת שכל גדולי רומי מצויים אצלה, אמרה להם: "בואו והפגינו בלילה" הלכו והפגינו בלילה. אמרו: "אי שמים! לא אחיכם אנחנו?! לא בני אב אחד אנחנו?! לא בני אם אחת אנחנו?! מה נשתנינו מכל אומה ולשון שאתם גוזרים עלינו גזרות קשות?" ובישלום. ואתו היום עשאוהו יום טוב" (ר"ה י"ט א')
רפד: פורים מצרים, על הריגת הצורר אחמד פחה מושל מצרים (נחל מצרים)
תנז: ר' אברהם פימינטיל הכהן מהמבורג, ב' מנחת כהן
תשמו (א): ר' מרדכי ב"ר משה חברוני, ראש ישיבת חברון

כט. טוב ללמוד מסכת אבות ונחשב לו ר' פרקים בגוד ו' סדרי משנה והיא סגולה גדולה, ויש להתוודות קודם הלימוד. ר"ח פלאג"י מרעד לכל קדי, א' ב' ד' תתקנו: נהרג ר' יצחק ב"ר אשר הבחור משפייר נכד הרים"א מבעלי התוס', ויהודים אחרים בעלילת דם, (ספר זכירה לדבנו אפרים, גזירות אשכז דצרפת)
תרכו: ר' שלמה ב"ר דב צבי הכהן רבינוביץ מרדומסק, ב' תפארת שלמה
תרלו: ר' אברהם ב"ר יהודה לייב שאג - צוובנר, שו"ת אהל אברהם ודרי' הרא"ש
תשלה: ר' מאיר ב"ר דוד דעקנין מח"ס ויאמר מאיר, רב ואב"ד טבריה
תשמו (א): ר' יעקב ב"ר בנימין קמינצקי, ראש ישיבת תורה ודעת
תשנז (א): ר' גרשון ב"ר אברהם חיים ליכמן, ר"י אור יוסף - צרפת

א. ב' תנ: היום מתו בני אהרן נדב ואביהוא "בהקריבם אש זרה אשר לא תקסו אותם", ולכן היום תענית צדיקים כשו"ע תק"פ ב' (וד' שו"ע ורמ"א ומ"ב שם לענין תענית בר"ח), וביום זה באותה שנה הוקם המשכן (ס"פ פקודי), וראה בפנים על שמונה פרשיות שנאמרו בו ביום (גיטין ס' ע"א), ועל עשר עטרות שנטל אותו היום (שבת פ"ז ע"ב), ומן ריש ירחא עד ח' איתוקם תמידא לזביאו משל רבים, ולכן במג"א דלא למספד בהון תקסו: ר' שמואל ב"ר נתן נטע הלוי קליין - קעלין, ב' מחצית השקל
תרט: ר' חיים פרץ ב"ר מרדכי דוד קוביסקי, אבי הסטיפלער ומו"ר בטאשאן
תרפח: ר' משה יוסף ב"ר מיכאל הופמן, הדיין מפאפא ב' מי באר מים חיים
תשסט: ר' אליהו ב"ר שמואל לייב שור, ר"י פילדלפיה

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

אדר - ניסן תשע"ח

מרץ (3) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כד	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:04:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:08 גר"א 8:53 סוף זמן תפילה גר"א 9:52		חצות יום ולילה 11:50 מנחה גדולה 12:20 שקיעת החמה 5:47:45	11
כה	שני	הנץ החמה הנראה 6:03:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:07 גר"א 8:52 סוף זמן תפילה גר"א 9:51		חצות יום ולילה 11:50 מנחה גדולה 12:20 שקיעת החמה 5:48:15	12
כו	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:02:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:07 גר"א 8:51 סוף זמן תפילה גר"א 9:51		חצות יום ולילה 11:50 מנחה גדולה 12:20 שקיעת החמה 5:49:00	13
כז	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:01:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:06 גר"א 8:51 סוף זמן תפילה גר"א 9:50		חצות יום ולילה 11:49 מנחה גדולה 12:19 שקיעת החמה 5:49:45	14
כח	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:00:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:05 גר"א 8:50 סוף זמן תפילה גר"א 9:49	יום כפור קטן (מוקדם)	חצות יום ולילה 11:49 מנחה גדולה 12:19 שקיעת החמה 5:50:30	15
כט	ששי	הנץ החמה הנראה 5:59:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:04 גר"א 8:49 סוף זמן תפילה גר"א 9:49	ערב ראש חדש הדלקת נרות שבת 5:21 ירושלים: 5:12 חיפה: 5:20 באר שבע: 5:32	חצות יום ולילה 11:49 מנחה גדולה 12:19 שקיעת החמה 5:51:15	16
א	שבת	הנץ החמה הנראה 5:57:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:03 גר"א 8:48 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:12 סוף זמן תפילה גר"א 9:48 סו"ז מוסף לכתחילה 12:49	פרשת החדש **פרשת: ויקרא** ראש חדש **הפטרה: כל העם כו' כה אמר ה'** (יחזקאל מ"ה) (וס. מוסיפים פסוק ראשון ואחרון מהשמים כסאי) צאת השבת 6:25 חזו"א 6:29 מוציאין ג' ספרים (וספ' אומרים מי לא יראך מלך הגויים וגו'), וקוראים בספר א' ו' קרואים בפר' ויקרא (ולי"א ח"ק) ובספר ב' קריאת ר"ח וביום השבת וח"ק, ובספר ג' בשמות פרשת בא (י"ב א') ירושלים: 6:25 חיפה: 6:26 באר שבע: 6:26 וספ' כופלים ח"ק, אתה יצרת, שש"י ק"ד. ל"א אה"ר, ול"א צדקתך במנחה "טוב לקרוא כל יום הנשיא שלו" (משנ"ב תכ"ט סק"ח). היום קוראים אש' ויהי ביום כלות (במדבר ז' א') וספ' ויהי המקריב ביום הא' (שם י"ב)	חצות יום ולילה 11:48 מנחה גדולה 12:18 שקיעת החמה 5:52:00 צאת השבת לר"ת (שוות) 7:04 צאת השבת לר"ת (מעלות) 7:01	17

פרשת: צו

	תאריך ניסן	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיבוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע׳ הייתה מישור הגראי״מ חשש לכתח׳ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי ע״ז	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי שבועות מב - מכות ד מ״ב עמוד היומי ח״ב מד. - מז. מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ב	ראשון	4:17	4:35	5:01	5:47:30	7:47	9:18	3:19	4:34	5:49:30	סב	יבמות יג יב-יג שח ז-ט	ש״ג י׳ - י״ד	**ב.** תצט: ר׳ ישעיהו ב״ר ישראל חזקיהו באסאן, ב׳ שו״ת לחמי תודה תרפ: ר׳ שלום דובער ב״ר שמואל שניאורסון, האדמו״ר הרש״ב מחב״ד (5) תרצא: ר׳ אברהם ב״ר אלכסנדר הלוי חוואלעס, מרבני גרודיה תשכח: ר׳ יעקב יוסף ב״ר דוד טברסקי, האדמו״ר מסקווירא
ג	שני	4:16	4:33	5:00	5:46:15	7:46	9:17	3:19	4:35	5:50:15	סג	יבמות יד א-ב שח י-יב	ש״ג ט״ו ט״ז	**ג.** תקפב: ר׳ בנימין זאב צבי מזבאריז ב״ר יחיאל מיכל מזאלטשוב, רזין דאורייתא
ד	שלישי	4:14	4:32	4:58	5:45:15	7:45	9:16	3:20	4:35	5:51:00	סד	יבמות יד ג-ד שח יג-טו	ש״ג י״ז י״ח	**ד.** תרכה: ר׳ יעקב צבי ב״ר גמליאל מקלנבורג ב׳ הכתב והקבלה תרנה: ר׳ יוחנן ב״ר מרדכי טברסקי מטשרנובל, האדמו״ר מרחסטריבקה תרסז: ר׳ רחמים ניסים יצחק ב״ר חיים פאלאג״י ב׳ יפה ללב ועוד
ה	רביעי	4:13	4:31	4:57	5:43:45	7:44	9:16	3:20	4:36	5:51:30	סה	יבמות יד ה-ו שח טז-יח	ש״ג י״ט - כ״ד	**ה.** תקפה: ר׳ אברהם יהושע העשיל ב״ר שמואל ממז׳בוז׳, האוהב ישראל מאפטא (מקובל שאמר, שהמדליק נר לטובת נשמתו יעשה לו טובה. לוח דבר בעתו) תרפד: ר׳ צבי אלימלך ב״ר דוד שפירא מבלוזוב ב׳ צבי לצדיק תרסב: ר׳ שניאור זלמן ב״ר שלמה ליאדי״ר, בעל התורת חסד מלובלין תשנה: ר׳ ראובן יוסף ב״ר אברהם יצחק גרשונוביץ, מראשי ישי׳ הנגב תשעז: ר׳ משה אהרן ב״ר אברהם דוד רוזנטל, ב׳ מטה אהרן
ו	חמישי	4:11	4:29	4:56	5:42:45	7:43	9:15	3:20	4:36	5:52:15	סו	יבמות יד ז-ח שח יט-כא	ש״ג כ״ה - כ״ז	
ז	ששי	5:10	5:28	5:54	6:41:30	8:42	10:15	4:20	5:37	6:53:00	סז	יבמות יד-טו ט-א שח כב-כד	מצוה להמנע מסעודה בע״ש מ׳: 3:50	**ו.** שצג: ר׳ מאיר ב״ר יעקב שיף ״המהר״ם שיף״, (אך י״א בכ׳ אדר) תקד: ר׳ חיים בן יעקב אבולעפיה זצ״ל בונה טבריה, ב׳ עץ החיים ועוד תרפח: ר׳ מאיר דן ב״ר חיים יצחק פלוצקי ב׳ הכלי חמדה תשז: ר׳ אהרן ב״ר שמואל יעקב ראטה ב׳ שומר אמונים תשעב: ר׳ אייזיק ב״ר אליהו אוזבנד, ר״י טלז בקליבלנד ב׳ לקח דעת
ח	שבת	5:09	5:27	5:53	6:40:15	8:42	10:14	4:21	5:37	6:53:45	סח	יבמות טו ב-ג שח כה-כז	ראוי לאכול סעודה ד׳ עד: 10:48	**ז.** ב׳ תפט: ויתמו ימי בכי אבל משה (דברים ל״ד ח׳) ויאמר ה׳ ליהושע בן נון קום עבור את הירדן הזה וגו׳ (יהושע א׳) ג׳ שלט: היה דבר ה׳ ליחזקאל על מפלת מצרים (יחזקאל ל׳ כ׳ כ״ו) את זרוע פרעה מלך מצרים שברתי (ביד נבוכדנצר בשנה ד׳ ליהויקים - רש״י) תקסז: ר׳ אברהם ב״ר שלמה זלמן מווילנא, אחי הגר״א, ב׳ מעלות התורה תרמו: ר׳ אריה ליב ב״ר שלום שכנא יעלין ב׳ יפה עינים מצפה אריה וקול אריה תשיז: ד״ר ר׳ משה ב״ר יוסף וואלך, מייסד ביה״ח שערי צדק הישן תשנח: ר׳ ששון ב״ר בנימין ציון עבד אלעזיז מזרחי מח״ס באתי לגני
														ח. מן תמניא ביה ועד סוף מועדא, איתותב חגא, דלא למספד ולא להתענאה (מגילת תענית פרק א׳) משום שנקבע חג השבועות שיהיה ביום החמישים לקצירת העומר, שלא כדעת הצדוקים ד׳ תתקנ: נעקח״ש בעלי התוס׳ במגדל המלך שביורק באנגליה וביניהם ר׳ אליהו הקדוש מאברוניקא, והקדוש ר׳ יו״ט ב״ר יצחק מיואני, בעת מסע הצלב השלישי תעב: ר׳ אליהו ב״ר בנימין וולף שפירא ה״אליה רבה״ תקס: ר׳ מרדכי ב״ר דב בער שפירא מנשכיז ב׳ רשפי אש תרפב: ר׳ שלמה ב״ר יעקב מוסיוף, מייסד ביכ״נ מוסיוף תשטו: ר׳ יחיאל מיכל ב״ר אהרן טוקצ״נסקי, ב׳ גשר החיים, לוח לא״י, בין השמשות תשכב: ר׳ יוסף זאב ב״ר ברוך ליפוביץ, ב׳ נחלת יוסף עה״ת ורות

הגעלת כלים: כתב המטה משה, כתבו כמה גדולים וחכמים שיש לנהוג להגעיל קודם פסח ג׳ ימים, וכתב הכה״ח בשם שיירי כנסת הגדולה: הני נשי דידן החמירו על עצמן להגעיל מר״ח ניסן, וכשר הדבר, שיעשו הדבר בנחת ולא בבלבול (כה״ח תנ״ב ס״ק כ״ו).

תחנון בחודש ניסן: שו״ע תכ״ט ס״ב: ״אין נופלים על פניהם בכל חדש ניסן״, והיינו מפני שבא׳ בניסן הוקם המשכן וי״ב נשיאים הקריבו קרבנם לי״ב יום, יום לכל שבט ושבט, וכל אחד היה עושה ביומו יום טוב, וכן לעתיד לבוא עתיד המקדש להבנות בניסן כדאיתא בפרק בתרא דמסכת סופרים, [וי״ג אסרו חג שלהם, וי״ד יום הקרבת הפסח, וז׳ ימי הפסח, הרי כ״א], וכיון דרובו יצא בקדושה הלכך אין להתענות בו כלל, בית יוסף הובא באחרונים. וראה במעשה רוקח על המשניות ריש פסחים שכתב על סוף חודש ניסן טעם אחר, הובא בכה״ח תכ״ט ס״ק כ״א.

שבת הגדול: כתב המשנ״ב ר״ס תכ״ט: ״רעכשיו נוהגין לדרוש בשבת הגדול ובשבת שובה, והעיקר להורות לעם דרכי ה׳ ללמד המעשה אשר יעשון דהיינו דיני הגעלה וביעור חמץ ואפיית המצה ושאר הלכות פסח, אבל אם יהיה הדרשה רק בפלפול או דרוש בעלמא אין יוצאין בזה ידי חובתן״, עכ״ל. והיעב״ץ בסידורו עמודי שמים ח״ב כתב: מנהג ישראל בכל מקום דורש בו הרב לציבור להודיעם דינים השייכים לפסח, ולהוכיחן ולהזהירם גם על ביעור שאור המעשים המקולקלים ומחמצת הדעות המשובשות ונפיחת המידות הסרוחות.

ויהי נועם: במוצ״ש אש׳ לא אומרים ויהי נועם משום ע״פ שחשיב יו״ט וחל בתוך השבוע - שאלת יעב״ץ ח״א סי׳ י״ט, לוח א״י, וכן המנהג. אולם במ״ב סי׳ רצ״ה סק״ג כתב שאומרים.

איסור אכילת חדש: ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה וגו׳ (ויקרא כ״ג י״ד), מכאן שאסור לאכול מהתבואה החדשה (שהשרישה אחרי ט״ו ניסן בשנה הקודמת) מה׳ מיני דגן עד יום ט״ז בניסן, ובזמן שבית המקדש היה קיים, קרבן העומר שהקריבו ביום ט״ז בניסן התיר לאכול את התבואה החדשה, ובזמן הזה עיצומו של יום זה בסופו מתיר דהיינו בא״י בליל י״ז ניסן, ובחו״ל עד ליל י״ח ניסן [שו״ע או״ח סי׳ תפ״ט סעי׳ י׳]. והנה בארץ ישראל שזמן הזריעה של התבואה הוא בתחילת החורף והקציר הוא בין פסח לשבועות לא מצויה בשווקים תבואה שגדלה בארץ ואסורה באיסור חדש. אבל בתבואה שמגיעה מחו״ל כגון במדינות דרום אמריקה, זורעים תבואה בזמן שאצלנו קיץ. וכן בארצות קרות, כגון ארה״ב קנדה ורוסיה לפעמים קיימת זריעת נוספת בקיץ מיד לאחר פסח. אמנם י״א שאין בחו״ל איסור חדש, וכן י״א שאין בתבואה של גויים איסור חדש, ועליהם סמכו אותם שלא הקפידו בחשש איסור חדש בחו״ל. אך בשו״ע (יו״ד רצ״ג ב׳) נפסק שאיסור חדש נוהג בכל מקום וגם בתבואה של גויים. וכתב המשנ״ב (תפ״ט סקמ״ה): ״מכל מקום כל בעל נפש לא יסמוך על היתרים הללו ויחמיר לעצמו בכל מה שאפשר לו, כי להרבה ראשונים הוא איסור דאורייתא בכל גווני״. ולכן הדרים בחו״ל או הנוסעים לחו״ל צריכים לבדוק את המאכלים כגון המאפים מה׳ מיני דגן וכן בירה וקוקר וכדו׳ המיוצרים מה׳ מיני דגן.

ובא״י ישנו פיקוח שלא לייבא מחו״ל חיטים שאסורים באיסור חדש. ויש להזכיר לאותם היוצאים לשדות ולהרים ורוצים לטעום גרעיני חטה ושעורה הצומחים שם, שאסור לעשות כן עד י״ז בניסן.

זמני הירח: ג׳ מהמולד - ליל רביעי. ניתן לברך עד שעה 20:47 בערב (לשעון חורף) שאז ייעלם הירח.

ז׳ מהמולד - ליל מוצש״ק. ניתן לברך עד שעה 1:57 בלילה (לשעון קיץ) שאז ייעלם הירח.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

ניסן תשע"ח

מרץ (3) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ב	ראשון	הנץ החמה הנראה 5:56:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:03 סוף זמן ק"ש גר"א 8:47 סוף זמן תפילה גר"א 9:48	ברכת האילנות - ראה בלוח העליון בפירוט ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח (וכן בימים הבאים), וקוראים ביום השני	חצות יום ולילה 11:48 מנחה גדולה 12:18 שקיעת החמה 5:52:30	18
ג	שני	הנץ החמה הנראה 5:55:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:02 סוף זמן ק"ש גר"א 8:47 סוף זמן תפילה גר"א 9:47	ל"א תחנון, וקוראים ביום השלישי	חצות יום ולילה 11:48 מנחה גדולה 12:18 שקיעת החמה 5:53:15	19
ד	שלישי	הנץ החמה הנראה 5:53:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:01 סוף זמן ק"ש גר"א 8:46 סוף זמן תפילה גר"א 9:46	ל"א תחנון וקוראים ביום הרביעי תחילת האביב, יום ולילה שווים. [מהנץ לשקיעה האסטרונומיים 12 שעות], וזה יום תקופת ניסן האמיתית, בליל רביעי בשעה 18.15.	חצות יום ולילה 11:48 מנחה גדולה 12:18 שקיעת החמה 5:54:00	20
ה	רביעי	הנץ החמה הנראה 5:52:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:00 סוף זמן ק"ש גר"א 8:45 סוף זמן תפילה גר"א 9:46	ל"א תחנון, וקוראים ביום החמישי	חצות יום ולילה 11:47 מנחה גדולה 12:18 שקיעת החמה 5:54:45	21
ו	חמישי	הנץ החמה הנראה 5:51:30 סוף זמן ק"ש מג"א 7:59 סוף זמן ק"ש גר"א 8:44 סוף זמן תפילה גר"א 9:45	ל"א תחנון, וקוראים ביום הששי בליל ששי עוברים ל- שעון קיץ ויש להזיז השעון בשעה 2:00 בלילה לשעה 3:00 (וסימנך: חורף - אחורה, קיץ - קדימה)	חצות יום ולילה 11:47 מנחה גדולה 12:17 שקיעת החמה 5:55:15	22
ז	ששי	הנץ החמה הנראה 6:50:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:58 סוף זמן ק"ש גר"א 9:43 סוף זמן תפילה גר"א 10:45	ל"א תחנון, וקוראים ביום השביעי הדלקת נרות שבת 6:26 ירושלים: 6:17 חיפה: 6:25 באר שבע: 6:37	חצות יום ולילה 12:47 מנחה גדולה 1:17 שקיעת החמה 6:56:00	23
ח	שבת	הנץ החמה הנראה 6:49:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:58 סוף זמן ק"ש גר"א 9:43 סוף זמן ק"ש מג"א 72 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:44 סו"ז מוסף לכתחילה 1:48	שבת הגדול פרשת: צו הפטרה: וערבה (מלאכי ג') צאת השבת 7:30 חזו"א 7:34 ירושלים: 7:29 חיפה: 7:31 באר שבע: 7:31 קוראים ביום השמיני, ול"א אה"ר וצדקתך. במוצאי שבת אש' אין אומרים ויהי נועם, וספ' אומרים (וראה בלוח העליון)	חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:17 שקיעת החמה 6:56:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:09 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:06	24

הזמנים לפי שעון קיץ

שבת וחג הפסח

	תאריך ניסן	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל׳ הייתה מישור הנראה״מ חשש לכתח׳ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי ע״ז	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי מכות ה - סנהדרין ב מ״ב עמוד היומי ח״ב מז: - נ: מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ט	ראשון	5:07	5:25	5:52	6:39:00	8:41	10:13	4:21	5:38	6:54:15	7:35	סט	יבמות טו ד-ה שח כח-ל	ש״ד א׳	**ט. שצז:** ר׳ יוסף יוחפא ב״ר זעליקמן האן נוירלרגן ב׳ יוסף אומץ מפפד״מ תקפה: ר׳ יעקב צבי ב״ר נפתלי יאליש בעל מלא הרועים תשכט: הצדיק ר׳ אריה ב״ר בנימין לייבוש לוין ב׳ מקור נאמן תשלב: ר׳ חיים מאיר ב״ר ישראל הגר, האדמו״ר מרז׳נין ב׳ אמרי חיים תשעב: ר׳ יהושע ב״ר חיים מנחם דוד הורוביץ מדז״יקוב
י	שני	5:06	5:24	5:50	6:37:45	8:40	10:13	4:21	5:38	6:55:00	7:35	ע	יבמות טו ו-ז שח לא-לג	ש״ד א׳	
יא	שלישי	5:04	5:23	5:49	6:36:45	8:39	10:12	4:21	5:39	6:55:45	7:36	עא	יבמות טו ח-ט שח לד-לו	ש״ד ב׳ ג׳ ש״ה א׳	**י.** ב׳ תמט: לקחו בנ״י את השה לפסח במצרים וקשרוהו לכרעי המטה ושבת היה ב׳ תפח: תענית צדיקים על פטירת מרים הנביאה ע״ה בת עמרם ויוכבד (שו״ע תק״פ), ונסתלקה בארה וחזרה בזכות משה ואהרן (תענית ט׳ א׳). גם מעשה מל׳ מריבה היה יום (צל״ח) וראה כ״א ניסן ב׳ תפט: יהושע ובני ישראל עברו את הירדן (שסב לאחור) בחרבה ונמוגו כל מלכי כנען תרלג: ר׳ חיים בנימין ב״ר חייא פונטרימולי, ב׳ פתח הדביר תרפח: ר׳ אברהם אבא ב״ר יהושע הרצל, ב׳ שפתי חכמים על הש״ס תשסג: ר׳ שלום ב״ר מימון משאש רבה של ירושלים ב׳ תבואות שמש ועוד
יב	רביעי	5:03	5:21	5:48	6:35:45	8:38	10:11	4:22	5:39	6:56:30	7:37	עב	יבמות טו-טז י-א שח לז-לט	ש״ה א׳ - ז׳	
יג	חמישי	5:02	5:20	5:46	6:34:30	8:37	10:11	4:22	5:40	6:57:00	7:37	עג	יבמות טו ב-ג שח מ-מב	ש״ה ח׳ - י״א	**יא.** ה׳ ל: רבנו משה ב״ר נחמן מגירונדה, הרמב״ן שצ: ר׳ ישעיה ב״ר אברהם הלוי הורוויץ, ב׳ שני לוחות הברית, (אין התאריך מוסמן) תקכב: ר׳ דוד ב״ר נפתלי הירש פרנקל, ב׳ קרבן העדה, על היירושלמי תקצט: ר׳ שלמה דלמן ב״ר יצחק ליפשיץ ב׳ חמדת שלמה תרלח: ר׳ בצלאל ב״ר ישראל משה הכהן מוילנא ב׳ מראה כהן תשסז: ר׳ אלחנן יוסף ב״ר שמואל הערצמאן ב׳ נס ההצלה, אהל יוסף תשע: ר׳ ישראל אליהו ב״ר אלכסנדר זיסקינד וויינטרוב ב׳ פתחי שערים ועוד
יד	ששי	5:00	5:18	5:45	6:33:15	8:36	10:10	4:22	5:40	6:57:45	7:38	עד	יבמות טו ד-ה שח מג-מה	נעלה לתמנע מסעודה בע״ש מ׳ 3:51	
טו	שבת	4:59	5:17	5:44	6:31:45	8:35	10:09	4:23	5:41	6:58:30	7:39	עה	יבמות טו ו-ז שח מו-מח	ראוי לאכול סעודה ד׳ עד׳ 10:49	**יב.** ג׳ תיד: יסוד המעלה של עזרא מבבל, נוסע מנהר אהוא לי-ם (עזרא ח׳ ל״א) תקכה: ר׳ מנחם מנדל מבאר, מגיד מישרים ותלמיד הבעש״ט תשמד: ר׳ חיים אלתר ב״ר אברהם שמואל פנס ב׳ תפותי חיים תשנח: ר׳ אליעזר צדוק ב״ר יצחק יונה טורצין מח״ס מתנה מועטת תשסא: ר׳ שמשון דוד ב״ר חיים אברהם פינקוס (וב״ב) ב׳ שערים בתפילה ועוד תשעו: ר׳ אברהם ב״ר נתן ריסנר, מתלמידי החזו״א, ב׳ התעוררות לילמוד התורה
															יג. ב׳ מח: היום נימול אברהם אבינו ע״ה (ראה ט״ז ניסן) ג׳ ריד: חזקיהו נחלה ג׳ ימים לפני מפלת סנחריב ורישעיהו בא לבקרו שלה: רבנו יוסף ב״ר אפרים קארו ב׳ בית יוסף ושלחן ערוך תז: ר׳ חיים ב״ר שבתי ב׳ שנ״ת תורת חיים (מהרח״ש) תרכו: ר׳ מנחם מנדל ב״ר שלום שכנא שניאורסון ב׳ צמח צדק מחב״ד (3) תשלד: ר׳ יצחק ב״ר אביגדור אריאלי, מח״ס עינים למשפט
															יד. ב׳: ריבא קדן מנחה והבל הביא גם הוא. תרגום יונתן, ולפדר״א בליל הסדר, ועי׳ לעיל י״ט מרחשון ב׳ קכד: אברהם אבינו בן תרח ואמתלאי בת כתבנו ע״ה (פמ״ג תע״ו בשם יד יוסף), וב׳ קרנים שופעות בטבת שנא׳ תקבר בשיבה טובה ר״ח טבת, ובסידור יעב״ץ ועוד כתבו שהוא שקיבוש מגמ׳ דר״ה י״א א׳. ואפשר שנפטר ב׳ ניסן ג׳ תשז: נתלה יש״ר הנוצרי לפי שכישוף הסית והדיח את ישראל (סנהדרין מ״ג א׳) תרה: ר׳ אשר ישעיה ב״ר אליעזר ליפמאן רובין מרפשין, ב׳ אור ישע תרמד: ר׳ דוד יהודה ליב ב״ר אהרן זילברשטיין, ב׳ בשלל דוד תשל: ר׳ אברהם ב״ר אשר צבי יפה, ראש ישיבת נובהרדוק תשסז: ר׳ יוסף צבי הלוי בהק״ר ברוך חיים הי״ד דינר, ראב״ד לונדון
															טו. ב׳ יח: ברית בין הבתרים (סדר עולם פ״ח ומכילתא תוס׳ ר״ה י״א א׳) ב׳ מח: היום באו המלאכים לאברהם אבינו לבשרו על לידת יצחק (שם) ב׳ מט: נולד יצחק אבינו בן אברהם אבינו ושרה אימנו ע״ה (שם) ב׳ קנב: יצחק אע״ה ברך את יעקב אע״ה (רש״י ות״י תולדות כ״ז א׳, ראה ר״ה) ב׳ תמט: יציאת מצרים בט״ו ניסן היתה מפלת סנחריב והצלת גדעון (ילקוט אסתר תתרנ״ח) ג׳ תתלג: נפילת מבצר מצדה ביד הרומאים תכט: ר׳ יונה ב״ר ישעיה תאומים, ב׳ קקיון דיונה תרמח: ר׳ אליהו ב״ר מאיר יהודה פרנקל, ב׳ אבני אליהו, עטרת אליהו תשעה: ר׳ שמואל ב״ר יוסף צבי הלוי וואזנר, גאב״ד זכרון מאיר וב׳ שבט הלוי

מנין מאה ברכות

יו״ט ראשון של פסח שחל בשבת: 93 ברכות, [81 דשבת, שהחיינו דקידוש, בפה״א דכרפס, אשר גאלנו דמגיד, מצה, מרור, בפה״ג כוס ג׳, ברכת ההלל, מעין ג׳, וב׳ ביום להלל, ואש׳ מברכין בפה״ג על כוס שני ורביעי וספ״ר מברכין על ההלל בביהכ״נ בלילה ב׳ ברכות, ולרוב בני אש׳ שגם מברכים על ההלל בלילה יש 95, [וגם לנוהגים לברך על שה״ש 2 היינו לקורא בלבד], וישלים במיני מגדים וריח.

בדיקת חמץ: כתב המקו״ח (סי׳ תל״ב) מנהג גדולים מעטפין עצמם בגלימה בברכת הבדיקה, ומ״מ אחר הברכה יסיר הגלימה מפני דמיטרד פן יטיף עליו.

י״ד ניסן: בענין סיום מסכת בער״פ בכורות, יש להעיר דדעת הגר״ח קנייבסקי שליט״א שלא מהני סיום מס׳ תמיד כי לא נסדר תלמוד על כל פרקיה [כ״כ בלוח ״דבר בעתו״ משמן], ובחוברת מס׳ תמיד (עם הסבר קצר) הביא בשם הגרי״ש אלישיב זצ״ל שמועיל גם סיום מסכת תמיד לסעודת מצוה.

שריפת חמץ: המנהג ששורפין אותו תיכף אחר שפוסקין מלאכול אחר שעה ד׳. וקורין דרך הרחוב ״לשרוף חמץ״ (מקו״ח תמ״ה ס״ב).

אחר חצות: אסור לעשות מלאכה גמורה אחר חצות, וכן תספורת ונטילת ציפורניים (סי׳ תס״ח), וע״ש לענין דיעבד.

ערב יו״ט: אין לאכול פת (מצה עשירה) משעה עשירית, שו״ע תע״א. (ודלא כרמ״א דסי׳ תרל״ט שאסר מחצות, עי׳ שעה״צ סק״א ומ״ב תרל״ט ג׳ וכה״ח תע״א סק״ה), וגם לבני אשכנז שאינם אוכלים מצה עשירה יש נפ״מ בקניידלעך, שאסור לאוכלם אחר שעה עשירית כמ״ש מ״ב שם ס״ק כ׳.

זמן שעה עשירית בערב פסח - ראה למעלה בבכל שבוע

הכנת המצות: יש לדאוג להכשר המצות למצות אכילת מצה, לזכור להפריש תרו״מ וחלה, ושגם המעשר ראשון לא יהיה בתוכו, לקנות בקנין המועיל, ולפרוע למוכר לפני החג.

ליל פסח: רבים נהגו לומר בליל פסח בבית הכנסת הלל בברכה.

שמחת המועד: שו״ע (תקכ״ט ב׳): ״חייב אדם להיות שמח וטוב לב במועד (כולל חוה״מ - מ״ב שם) הוא ואשתו ובניו וכל הנלוים אליו״. ובבה״ל ״... ועכשיו שאין ביהמ״ק קיים אין יוצאין ידי חובת שמחה אלא ביין שנאמר ויין ישמח, אבל בשר אין חובה לאכול עכשיו כיון שאין לנו בשר שלמים, ומ״מ מצוה יש גם באכילת בשר, והמחבר לא הזכיר בשר לשיטתו אך ביין חייב״ עי״ש. ״כיצד משמחן, הקטנים נותן להם קליות ואגוזין והנשים קונה להם בגדים ותכשיטין כפי ממונו״, ובבה״ל: ואם אין ידו משגת יקנה להם לכה״פ מנעלים חדשים לכבוד יו״ט.

תקופת: תקופת ניסן לרב אדא - יום שלישי בשעה 15, 24 דקות, ו-6 חלקים, [וסימנו: ג׳ כ״א תל״ח] ותרגומו להגרימ״ט ביום שלישי בשעה 16.09.09 ולהגרימ״ר בשעה 16.03.20 (לשעון קיץ). [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. [וברמב״ם: 21 שעות, 437 חלקים ו-48 רגעים].

זמני הירח: סוף זמן ברכת הלבנה - במוצאי שבת קודש עד שעה 22:54, (לשעון קיץ). ט״ו מהמולד - במוצאי שבת קודש עד שעה 4:26 לפנות בוקר (שעון קיץ) [שיטות נוספות מקילות יותר בסוף הזמן ובט״ו מהמולד - ראה בטבלה בסוף הלוח]. ולהמ״ב יברך בדיעבד עד ט״ו מהמולד, ולכה״ח ספק ברכות להקל ויקדש ללא ברכה.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

ניסן תשע"ח

מרץ (3) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ט	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:47:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:57 גר"א 9:42 סוף זמן תפילה גר"א 10:43	ל"א תחנון, וקוראים ביום התשיעי		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:17 **שקיעת החמה** 6:57:30	25
י	שני	הנץ החמה הנראה 6:46:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:56 גר"א 9:41 סוף זמן תפילה גר"א 10:43	ל"א תחנון, וקוראים ביום העשירי		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:17 **שקיעת החמה** 6:58:00	26
יא	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:45:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:55 גר"א 9:40 סוף זמן תפילה גר"א 10:42	ל"א תחנון, וקוראים ביום עשתי עשר יום		חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:16 **שקיעת החמה** 6:58:45	27
יב	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:44:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:54 גר"א 9:40 סוף זמן תפילה גר"א 10:41	ל"א תחנון, וקוראים ביום שנים עשר יום עד סוף הפרשה		חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:16 **שקיעת החמה** 6:59:30	28
יג	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:42:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:53 גר"א 9:39 סוף זמן תפילה גר"א 10:41	ל"א תחנון, וקוראים פ' בהעלותך עד - כן עשה את המנורה בערב בדיקת חמץ	**תזכורת למכירת חמץ**	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:16 **שקיעת החמה** 7:00:00	29
יד	ששי	הנץ החמה הנראה 6:41:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:52 גר"א 9:38 סוף זמן תפילה גר"א 10:40	**ערב חג הפסח** מצוה להימנע מסעודה - ראה בלוח העליון תענית בכורות, ל"א תחנון ולמנצח, אש' א"א מזמור לתודה (מ"ב תכ"ט סקי"ג) **סו"ז אכילת חמץ:** מג"א לחומרא: 9:48 מג"א: 10:10 גר"א: 10:40 **סו"ז ביעור חמץ:** מג"א לחומרא: 11:00 מג"א: 11:27 גר"א: 11:42	**הדלקת נרות שבת ויו"ט** **6:31** ירושלים: 6:22 חיפה: 6:30 באר שבע: 6:41	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:16 **שקיעת החמה** 7:00:45	30
טו	שבת	הנץ החמה הנראה 6:40:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:52 גר"א 9:37 סוף זמן ק"ש מג"א 72 9:01 סוף זמן תפילה גר"א 10:40 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:47	**חג הפסח** **שבת וחג הפסח** **תפילת טל, ומוריד הטל. ובערב ברכנו, ותן ברכה** אש' (בא"י) קוראים שיר השירים (מפני שמפורש בו ענין יצי"מ, מ"ב ת"צ סקי"ז) וקדיש (ביה"ל קל"ב), ומוציאים ב' ספרים וקוראים ד' קוראים בראשון בשמות פר' בא ויקרא משה וגו' משכו (י"ב כ"א), וח"ק, ובספר ב' קוראים ובחודש הראשון (במדבר כ"ח ט"ז), וספ' כופלין ח"ק, ומפטירין בעת ההיא (יהושע ה' ב') להשו"ע, ולהמ"ב (תפ"ח סקי"י) מתחיל שם בג' ה'-ד', שש"י צ"ב, ובמנחה קוראים בפ' שמיני, ול"א אה"ר וצדקתך במוצאי שבת אש' ל"א ויהי נועם, וספ' אומרים. ובחו"ל אומרים במוצ"ש ותודיענו וקידוש יקנה"ז	**צאת השבת ויו"ט** **7:35** ירושלים: 7:34 חיפה: 7:36 באר שבע: 7:36 **סו"ז ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון** **במרציו"ט ספירת העומר**	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:15 **שקיעת החמה** 7:01:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:14 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:12 **חזו"א** 7:39	31

פרשת: שמיני

	תאריך ניסן	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ ד25 דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע' הייתה מישור הגראי"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי ע"ז הוריות	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי סנהדרין ג - ט מ"ב עמוד היומי ח"ב נא. - נד. מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
טז	ראשון	4:57	5:16	5:43	6:30:45	8:35	10:08	4:23	5:41	6:59:00	7:40	עו	כתובות א שח א-ב מט-נא	ש"ה י"ב - י"ז	**טז.** ב' מז: היום מהפיכת סדום ועמורה (בר"ר) ב' קצו - שלג: נולד ונפטר לוי בן יעקב אבינו ולאה אמנו (ילק"ש שמות) ב' תפח: וישבות המן, והקריבו העומר הראשון ואכלו מתבואת א"י (יהושע ה' י"א) ב' תתקכב: הוקעו שני בני שאול וחמשת נכדיו (ירוש' קידושין ד' א') ג' תה: נתלה המן בן המדתא האגגי, ראה בצד ימין מש"כ מהמשנ"ב תקמג: ר' נהוראי ב"ר יצחק ג'רמון ראב"ד גרבא, ב' יתר הבז תשנו: ר' נתן ב"ר יהושע מרדכי אורדמן, ר"י עץ חיים לנדון וב' נתן דעת תשס: ר' שמחה זיסל מרדכי ב"ר חזקיהו אברהם ברודיא, ב' שם דרך ועוד ור"י חברון
יז	שני	4:56	5:14	5:41	6:29:15	8:34	10:08	4:23	5:41	6:59:45	7:40	ב	כתובות א שח-ט ג-ד נב-ב	ש"ה י"ח י"ט	
יח	שלישי	4:54	5:13	5:40	6:28:00	8:33	10:07	4:23	5:42	7:00:30	7:41	ג	כתובות א שט ה-ו ג-ה	ש"ה כ' - כ"ב	
יט	רביעי	4:53	5:12	5:39	6:27:00	8:32	10:06	4:24	5:42	7:01:00	7:42	ד	כתובות א שי ז-ח א-ג	ש"ה כ"ג - ש"ו א'	**יז.** תלג: ר' אברהם ראובן ב"ר יהושע האשקי הכהן מפראג, ב' ילקוט ראובני תרלד: ר' ירמיהו ב"ר בנימין ולוף לעון מוורבוי, ב' דברי ירמיהו תשמג: ר' מאיר שלום ב"ד ישראל אבוחצירה מאשדוד, בבא מאיר תשמח: ר' יעקב יוסף ב"ר יצחק איידיץ וייס, האדמו"ר מספינקא תשסה: ר' שלמה ב"ר משה וולבה, ב' עלי שור ועוד תשסט: ר' יהודה ב"ר שמעון זיידל שפירא, מראשי כולל חזון איש תשעב: ר' יחיאל צבי ב"ר יהודה שפירא, ראש כולל טל תורה ירושל"ו
כ	חמישי	4:52	5:10	5:37	6:25:30	8:31	10:06	4:24	5:43	7:01:45	7:43	ה	כתובות א שי ט-י ד-ו	ש"ו ב' - ד'	
כא	ששי	4:50	5:09	5:36	6:24:15	8:30	10:05	4:24	5:43	7:02:30	7:43	ו	כתובות ב שי א-ב ז-ט	מצה להמנע מסעודה בע"ש מ: **3:53**	**יח.** ה' ד: ר' מאיר ב"ר טודרוס הלוי אבולעפיה, הרמ"ה תרסג: ר' ששון פרסייאדו ב"ר משה ב' שמן ששון ור"י המקובלים בית אל תשנו: ר' שמואל ב"ר גד טרוביץ ב' מעדני שמואל
כב	שבת	4:49	5:07	5:35	6:23:00	8:29	10:04	4:24	5:44	7:03:15	7:44	ז	כתובות ב שיא ג-ד א-ג	ראוי לאכול סעודה ד' עד: **10:49**	**יט.** שעד: ר' יהושע וולק ב"ר אלכסנדר הכהן כץ, ב' הסמ"ע תקלב: ר' אהרן הגדול ב"ר יעקב מקארלין תקפא: ר' פינחס אליהו ב"ר מאיר הורוויץ, ב' ספר הברית תרכו: ר' שמואל אביגדור ב"ר אברהם תופספה, המנחת בכורים לתופספתא תשג: ר' מנחם ב"ר אברהם זעמבה הי"ד, ב' תוצאות חיים
															כ. ד' תשצה: רב האי ב"ר שרירא גאון ראש ישיבת פומבדיתא ד' תתקז: קץ קידוש נחשון, צר נגע באישון, בעשרים בחדש הראשון, רוטשו דורשי חמורות - בפרעות מסע הצלב השני (אין כמוך באלמים) תרה: ר' יחזקאל ב"ר יוסף פאנעט מקרלסבורג ב' מראה יחזקאל תרכח: ר' יצחק ב"ר מנחם חורי, דיין בג'רבא, מח"ס בני שלשים
															כא. ב' תמט: אחר קריעת ים סוף לפנות בוקר יצאו ישראל מדברה שור והלכו ג' ימים במדבר ולא מצאו מים (עי' רש"י וראב"ע בבשלח) ב' תפח: ולא היה מים לעדה ויקהלו על משה ועל אהרן, ויצאו מי מריבה ולא נמנעו מים (במדבר כ'), בחת"ס חקת דמרים מתה ב' ומסתמא נסתלק הבאר ב"י והתלוננו בכ' וא"כ מעשה דסלע בכ"א, וראה י' ניסן תקנ?: ר' דוד ב"ר ישראל לאה'קס אב"ד באר, מתלמידי הבעש"ט תקסז: ר' דניאל ב"ר יעקב מהורדנא ב' חמודי דניאל תשכט: ר' שמעון ישראל ב"ר גרשון פוזן, אב"ד שאפראן תשעה: ר' חיים שאול ב"ר שמואל גריינימן, ב' חידושים וביאורים
															כב. ב' מט: נימול יצחק בן אברהם אבינו שנולד בא' דפסח ב' תפט: יהושע ובני ישראל מתחילים להקיף את יריחו ז' פעמים תפז: ר' יהודה ב"ר שמואל רוזאניש ב' משנה למלך ופרשת דרכים תרח: ר' ישראל יצחק קאליש ב"ר שמעון, האדמו"ר הזקן מוורקא תשעז: ר' אברהם יוסף ב"ר דוד רוזנבלום, ר"י שערי יושר בורו פארק

מנין מאה ברכות

שביעי של פסח: לספ' 76 ברכות, [75 דיו"ט, וברכת ספירת העומר], ולאש' 78 [דנוספות ב' ברכות על ההלל], ולנוהגים בסעודה ג' בז' של פסח נוספות 6 ויש להשלים כבכל יו"ט.

בכל השבתות שבימי העומר נוספת ברכה אחת של ספירת העומר ועולה ל-82 ברכות וישלים באיספרמקי ומגדי.

ט"ז ניסן: כתבו הספרים דטוב לעשות היום בסעודה איזה דבר לזכר סעודת אסתר, שביום ההוא נתלה המן (מ"ב ת"צ סק"ב ממג"א מהשל"ה).

טוב ללמוד מסכת פסחים בפסח, ומס' יו"ט וחגיגה ומועד קטן (של"ה, כה"ח תכ"ט ו').

מוצאי פסח: כדי שלא להכשל ח"ו בחמץ שעבר עליו הפסח אם לא נמכר, או להחוששים שלא מהני מכירת חמץ לחמץ ודאי כדעת הגר"א [וכ"ד החזו"א], נרשום כאן את פירוש קוד סימון התאריך שעל רוב המוצרים, שאם נכתב על מוצר מסוים 8098, המספר השמאלי מבטא את שנת היצור הלועזית של המוצר בקיצור - וזה יוצר בשנת 2018, והמספרים הימניים את יום היצור בשנה זו בצורה רציפה, וזה יוצר ב - 8/4/2018 שזה אחר 98 יום מתחילת השנה הלועזית, (ולעיתים נוספת לאחמ"כ גם שעת היצור), ולפי"ז, כל המוצרים שהקוד שלהם הוא עד 8098, פירושו של דבר שיוצרו לפני סוף פסח תשע"ח, כי פסח השנה הסתיים ב-7/4 שזה 97 יום מתחילת השנה הלועזית, מוצרי מזון שהתאריך שלהם מ-קוד 8098 פירושו שיוצרו מיום ראשון שאחרי אסרו חג דפסח 8/4/18 ויוצרו לאחר פסח, ועדיין יש לדון על הקמח שיתכן שנלתת לפני פסח וכו'.

אסרו חג: באסרו חג הזדרז מאוד להניח תפלין בבקר בבקר, כ"כ בספר מעשה רב על הגר"א. [והשנה שייך ליום א' הבא].

הערה חשובה

בזמני הלוח (מלבד הנץ והשקיעה) מופיעים סימנים אלו: אם מופיע סימן החיסור פירושו שיש להקדים עד 30 שניות קודם הזמן הנכתב. ואם מופיע סימן ההוספה פירושו שאפשר שהזמן הוא עד 30 שניות באותה הדקה.

תקופות: תקופת ניסן לשמואל - במוצש"ק ליל כ"ג ניסן בשעה 24, [וסימנו: א' ו'], ותרגומו להגרימ"ט במוצש"ק בשעה 24.41.17 ולהגרימ"ר בשעה 24.39.00 (לשעון קיץ) [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח].

יש לזכור להודיע לבני הבית שמזכירים בתפילה מוריד הטל וכן בברכנו

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

ניסן תשע"ח

אפריל (4) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

טז	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:38:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:51 גר"א 9:36 סוף זמן תפילה גר"א 10:39	**א' דחול המועד** ובחו"ל יו"ט שני של גלויות מוציאים ב' ספרים וקוראים ג' קראים פ' שור או כשב (ויקרא כ"ב כ"ו) (וכאן לכו"ע ל"א ח"ק בא"י) ובספר ב' קוראים בפ' פינחס והקרבתם (במדבר כ"ח י"ט) וח"ק, שש"י קי"ד [ובחו"ל ה' קוראים בספר א', וח"ק, ובספר ב' בבמדבר כ"ח ט"ז ובחדש הא', וספ' כופלים ח"ק, ומפטיר במל"ב פרק כ"ג]	א' לעומר	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:15 **שקיעת החמה 7:02:00**	1
יז	שני	הנץ החמה הנראה 6:37:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:50 גר"א 9:36 סוף זמן תפילה גר"א 10:38	**ב' דחול המועד** קוראים ג' בפר' קדש לי (שמות י"ג) ובספר ב' והקרבתם כנ"ל, שש"י ע"ח	ב' לעומר	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:15 **שקיעת החמה 7:02:45**	2
יח	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:35:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:49 גר"א 9:35 סוף זמן תפילה גר"א 10:38	**ג' דחול המועד** קוראים ג' בפר' אם כסף תלוה (שמות כ"ב כ"ד) ובספר ב' כנ"ל, שש"י פ'	ג' לעומר	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:15 **שקיעת החמה 7:03:30**	3
יט	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:34:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:48 גר"א 9:34 סוף זמן תפילה גר"א 10:37	**ד' דחול המועד** קוראים ג' בפר' פסל לך (שמות כי תשא ל"ד א') ובספר ב' כנ"ל, שש"י ק"ה	ד' לעומר	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:15 **שקיעת החמה 7:04:15**	4
כ	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:33:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:47 גר"א 9:33 סוף זמן תפילה גר"א 10:36	**ה' דחול המועד** **ערב שביעי של פסח** **עירוב תבשילין** מצוה להימנע מסעודה בעריו"ט משעה 3:52 קוראים ג' בפר' במדבר סיני (במדבר ט' א') ובספר ב' כנ"ל, שש"י קל"ה	ה' לעומר **הדלקת נרות יו"ט** **6:35** ירושלים: 6:26 חיפה: 6:34 באר שבע: 6:45	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:14 **שקיעת החמה 7:04:45**	5
כא	ששי	הנץ החמה הנראה 6:31:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:32 סוף זמן תפילה גר"א 10:36	**שביעי של פסח** סו"ז מוסף לכתחילה: 1:46 בקידוש והדלק"נ אין מברכין שהחיינו, מוציאין ב' ס"ת בא' קוראים ה' בפ' בשלח (שמות י"ג י"ז) עד כי אני ה' רופאך, וח"ק, ובספר ב' מפטיר כנ"ל, וספ' כופלים ח"ק, ומפטירים וידבר דוד (שמואל ב, כ"ב), ובא"י אש' אומרים יזכור, שש"י י"ח, יש של"א לכו נרננה, ול"א במה מדליקין (פמ"ג תפ"ח, שע"ת ע"ד)	ו' לעומר **הדלקת נרות שבת** **6:36** ירושלים: 6:26 חיפה: 6:35 באר שבע: 6:46	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:14 **שקיעת החמה 7:05:30**	6
כב	שבת	הנץ החמה הנראה 6:30:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:32 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:55 סוף זמן תפילה גר"א 10:35 **סו"ז מוסף לכתחילה 1:46**	**אסרו חג** ובחו"ל יו"ט אחרון של פסח ל"א אה"ד (וי"א), ל"א צדקתך [ובחו"ל שה"ש ומוציאין ב' ספרים, בספר א' קוראים ז' בפ' שור תעשר (דברים י"ד כ"ב), וח"ק, ובספר ב' בפינחס כ"ח י"ט (וח"ק בספ'), ומפטיר בישעי' (י' ל"ב) עוד היום, ואש' אר' יזכור, שש"י צ"ב] אבות פרק א' (בא"י) **פרשת: שמיני** **הפטרה: ויוסף עוד** (שמואל ב, ו')	ז' לעומר שבוע אחד **צאת השבת** **7:40** **חזו"א** **7:44** ירושלים: 7:39 חיפה: 7:41 באר שבע: 7:41	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:14 **שקיעת החמה 7:06:15** צאת השבת לר"ת (שוות) 8:18 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:17	7

הזמנים לפי שעון קיץ

פרשת: תזריע - מצורע

	תאריך ניסן	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד' 25ד'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ק' היתה מישור הגראז"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי הוריות	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי סנהדרין י - טז מ"ב עמוד היומי ח"ב נד: - נז: מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כג	ראשון	4:47	5:06	5:33	6:22:00	8:28	10:04	4:25	5:44	7:03:45	7:45	ח	כתובות ב ה-ו שיא ד-ו	ש"ו ד' - ו'	**כג.** ב' תתפג: י"א שהיום נתלו שבעת בני שאול המלך כדרישת הגבעונים (אוצר התפילות, שמואל ב' כ"א ט') שמה: ר' משה ב"ר יוסף די-טראני, ב' שו"ת מבי"ט (ובהקד' מו"ל בית אלקים נרשם כ"ב בו, אמנם בשם הגדולים מע' מ' הביא בשם המהרי"ט בכ"ג בו) תולדה: ר' אהרן דוד ב"ר אברהם אהרן דייטש, ב' גורן דוד תשעו: ר' שמואל ב"ר משה איינשטיין, ר"י פוניבז' לצעירים
כד	שני	4:46	5:05	5:32	6:20:45	8:27	10:03	4:25	5:45	7:04:30	7:46	ט	כתובות ב ז-ח שיא ז-ט	ש"ו ו' ז'	**כד.** ג' שצג: על שפת החידקל נגלה לדניאל איש לבוש בדים וגויתו כתרשיש וגו' והאנשים (חגי זכריה ומלאכי - מגילה ג' א') לא ראוהו, והאיש מרגיעו: אל תירא דניאל כי מן היום הראשון אשר נתת את לבך להבין ולהתענות לפני האלוקים נשמעו דבריך (דניאל י' ב') תשנג: ר' חיים יצחק ב"ר צבי חייקין, ראש ישיבת אקסלבן בצרפת תשעה: ר' יהודה אריה ב"ר אברהם זאב טרגר, ר"י עץ חיים וילרייק אנטוורפן
כה	שלישי	4:44	5:03	5:31	6:19:45	8:26	10:02	4:25	5:45	7:05:15	7:46	י	כתובות ב ט-י שיב א-ג	ש"ו ח' - י"א	
כו	רביעי	4:43	5:02	5:29	6:18:30	8:25	10:02	4:26	5:46	7:05:45	7:47	יא	כתובות ג א-ב שיב ד-ו	ש"ו י"ב י"ג	
כז	חמישי	4:41	5:01	5:28	6:17:30	8:25	10:01	4:26	5:46	7:06:30	7:48	יב	כתובות ג ג-ד שיב ז-ט	ש"ו י"ד	**כה.** שסו: ר' משה ב"ר אברהם מת מפרמיסלא, ב' מטה משה תולד: ר' חיים ב"ר אריה לייבוש הלברשטם מצאנז, הדברי חיים
כח	ששי	4:40	4:59	5:27	6:16:30	8:24	10:01	4:26	5:47	7:07:15	7:49	יג	כתובות ג ה-ו שיב-ג יא-ב	נצה לתמנע מסעודה בע"ש מ: 3:54	**כו.** ב' תקיז: נפטר יהושע בן נון וקבורהו בתמנת סרח/חרס בהר אפרים (סוף יהושע) ולא נספד כראוי (ע' שבת ק"ה ב' רש"י ותוס', ועי' בה' שבט), והיום תענית צדיקים בשו"ע תק"פ, (ובכלבו כתב דנפטר בכ"ח, וכתב הא"ר דהעיקר שמת בכ"ו דכן הוא במגילת תענית וכ"כ המשנ"ב וכה"ח), ודעת ר"א הקליר (בפיוט אהלי איכה) ועוד, דנפ' בי"ח אייר. תצה: ר' אפרים ב"ר אהרן נבון, ב' מחנה אפרים תרעד: ר' משה בצלאל ב"ר שרגא פייבוש לוריא, ב' מלאכת בצלאל ועוד תשו: ר' משה ב"ר חיים צבי טייטלבוים, האדמו"ר מסיגעט - סאטמר ב' ביוך משה
כט	שבת	4:39	4:58	5:25	6:15:30	8:23	10:00	4:26	5:47	7:08:00	7:49	יד	כתובות ג ז-ח שיג ג-ה	ראוי לאבול סעודה ד' עד: 10:49	**כז.** תקסה: ר' משה לחמייש, מרבני לוב, ב' ידי משה (כת"י) תקעט: ר' יהודה ב"ר יוסף כהנא, ב' קונטרס הספיקות תקצו: ר' יצחק ב"ר צבי אשכנזי ב' טהרת הקודש על מ' זבחים מנחות תשג: ר' צבי אריה ב"ר חנוך פרומר מקוזיגלוב הי"ד ראש ישיבת יח"ל תשכט: ר' ישעיה אשר וליג ב"ר יעקב צבי מרגליות ב' הילולא דרשב"י תשסא: ר' אביגדור הכהן מילר משגיח דישיבת ר' חיים ברלין, מח"ס לאן? תשעג: ר' ישראל ב"ר ישעיה שניבאלג, האדמו"ר מבלאהוב
															כח. ב' תפט: נפילת חומות יריחו בשבת, באמרם עלינו לשבח ז' פעמים ישר והפוך, ומסוגל לצרה לאומרו ישר והפוך תכ: ר' שבתי שעפטיל ב"ר ישעיה הורוויץ (השל"ה הק'), ב' ווי העמודים תקסה: ר' יחיא ב"ר יוסף צאלח, המהרי"ץ ב' פעולת צדיק ועץ חיים תרלג: ר' יהושע ב"ר שלמה יהודה ליב מאוסטרובה ב' תולדת אדם תשסא: ר' אהרן ב"ר יצחק מנשה הכהן רוזנפלד, האדמו"ר מפינסק קרלין תשסו: ר' משה ב"ר יעקב הלברשטאם בעל שו"ת דברי משה
															כט. תל: ר' משה שמשון ב"ר אברהם שמואל בכרך, אבי החות יאיר תרו: ר' יהודה ב"ר יהושע העשל בכרך, ב' נימוקי הגרי"ב תריח: ר' משה ב"ר ישראל פולייר מקוברין, ב' אמרות טהורות תרסה: ר' יוסף יוזפא ב"ר מנחם צבי רוזנברג, ב' דברי יוסף תשלט: ר' מרדכי שלום יוסף ב"ר אהרן פרידמן מסדיגורא, ב' כנסת מרדכי

כ"ד ניסן: כתב בספר הליכות שלמה (פרק י"ח הערה 78) וז"ל: גם נהג [מרן הגרש"ז] לומר קדיש ביום כ"ד ניסן, הוא יום פטירת האשה שאשא מינדל בת ר' חיים יהודא ע"ה, נכדת הגאון מוהר"ש קלוגר ז"ל, אשר זקנה קונן רבות על פטירתה בקיצור שנים, [כי היתה בת יחידה של בנו הגדול ונפטרה על פניו ללא ילדים], וכתב באחד מספריו בזה"ל: **"אבקש ואתחנן מאת כל אשר ילמד מחבורי להזכיר נשמתה בעת פטירתה בהיא"צ שלה היינו כ"ד ניסן, מי שאין זה העדר כבוד לו יאמר בעצמו קדיש עבורה, ואלי יאסף כל ירא וחרד בדבר ד' ולבו דוה עליו, יבא לתנות את בת יפת"ח פיהו בתפלה בתחנונים להזכיר נשמתה לטובה, ומי שיהיה לו העדר כבודו לפי דעתו, יתן איזה פרוטה לעני כשר לומר עבורה קדיש, וזה הוי חסד של אמת אשר יעשו עם המת ועמדי, ושכרם כפול מן השמים"**, עכ"ל.

כ"ט ניסן: אין נוהגים לומר סדר יום כיפור קטן, ואין מתענין בער"ח לפי שנהגו שלא להתענות כל חדש ניסן כמ"ש הרמ"א בסי' תכ"ט, ועיי"ש בכה"ח סקכ"ז דעות שלדעת השו"ע אפשר להתענות, וסיים בשם הגחיד"א שאין להתענות כלל כהרמ"א.

וראה במ"ב תכ"ט סק"י וכה"ח ט"ז דאין מתענין בער"ח אייר, ולר"ח פאלאג'י ולבא"ח (בסוף ההגדה אורח חיים) מתענין. וההחודש שחל ער"ח בשבת מתענין ביום ה' כ"ח ניסן.

סעודה שלישית הנכנסת לר"ח: שו"ע קפ"ח ס"י, היה אוכל ויצא שבת מזכיר של שבת בברהמ"ז דאזלינן בתר התחלת הסעודה. וגם אם במוצ"ש מתחיל ראש חודש, יזכיר רק של שבת, וכ"פ למעשה הבא"ח (חוקת כ"ב) וכן מנהג הספרדים, וכן הדין למ"ב (שם סקל"ג) נמי אם פסק לאכול פת עד השקיעה, אמנם אם אוכל פת במוצ"ש שהוא ר"ח, לדעת המ"ב בשם מג"א והרבה אחרונים אומר יעלה ויבוא ולא יאמר רצה, ולדעת הט"ז ועוד יאמר גם רצה וגם יעלה ויבוא ע"ש, וכתב בקצש"ע (מ"ד י"ז) על כן יש למנוע שלא לאכול אז בלילה [פת].

מוצאי שב"ק ור"ח: "כמה פעמים אמר החזון איש שיש להזדרז ביותר ללמוד במוצאי שבת קודש ובראש חדש, לסימן טוב" (דינים והנהגות סוף יו"ד). וכ"ש עתה בהתקבצם יחד לתחילת זמן קיץ הבא עלינו טובה.

זמני הירח: מולד חודש אייר כפי שנהוג להכריז: **המולד יהיה ביום ראשון בשעה 4, 37 דקות ו-5 חלקים.** [וסימנו: א' כ"ב תרע"א].
ותרגומו להגרימ"ט ביום ראשון בשעה 17:16:42 [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה ביום שני בשעה 4.57.10 לפנות בוקר (התרגום והמולד האמיתי לפי שעון קיץ).

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

ניסן תשע"ח — אפריל (4) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כג	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:29:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:45 גר"א 9:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:35	ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח (עד ר"ח)	במוצ"ש סופרים ח' לעומר	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:14 **שקיעת החמה** 7:06:45	8
כד	שני	הנץ החמה הנראה 6:28:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:44 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:34	ל"א תחנון	ט' לעומר	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:14 **שקיעת החמה** 7:07:30	9
כה	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:27:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:43 גר"א 9:29 סוף זמן תפילה גר"א 10:33	ל"א תחנון	י' לעומר	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 **שקיעת החמה** 7:08:15	10
כו	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:25:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:42 גר"א 9:29 סוף זמן תפילה גר"א 10:33	ל"א תחנון	י"א לעומר	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 **שקיעת החמה** 7:09:00	11
כז	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:24:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:41 גר"א 9:28 סוף זמן תפילה גר"א 10:32	ל"א תחנון	י"ב לעומר תזכורת ברכת האילנות	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 **שקיעת החמה** 7:09:30	12
כח	ששי	הנץ החמה הנראה 6:23:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:40 גר"א 9:27 סוף זמן תפילה גר"א 10:32	ל"א תחנון	י"ג לעומר **הדלקת נרות שבת** **6:40** ירושלים: 6:31 חיפה: 6:40 באר שבע: 6:50	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 **שקיעת החמה** 7:10:15	13
כט	שבת	הנץ החמה הנראה 6:22:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:40 גר"א 9:27 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:49 סוף זמן תפילה גר"א 10:31 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:45	שבת מברכין וערב ראש חדש [בחו"ל פר' שמיני] אומרים אה"ר, (ולהגר"א ל"א) ול"א צדקתך **אבות פרק ב'** [ובחו"ל פ"א, ועד פרשת כי תצא מאחדרים בחו"ל פרק אחד אחר א"י, ובפר' כי תצא קוראים בא"י פ"ב ובחו"ל פרקים א"ב, וראה בלוח העליון בפר' בחוקותי] **פרשת: תזריע - מצורע** **הפטרה: מחר חודש** (שמואל א, כ')	י"ד לעומר ב' שבועות **צאת השבת** **7:45** **חזו"א** **7:49** ירושלים: 7:45 חיפה: 7:47 באר שבע: 7:46	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:13 **שקיעת החמה** 7:11:00 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:23 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:23	14

פרשת: אחרי מות - קדושים

	תאריך ניסן אייר	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ד' שעות זמניות לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ג' שעות מעה"ש א' אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי זבחים	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי סנהדרין יז - כג מ"ב עמוד היומי ח"ב נח. - סא. מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ל	ראשון	4:37	4:56	5:24	6:14:15	8:22	9:59	4:27	5:48	7:08:30	7:50	ב	כתובות ג-ד ט-א שיג ו-ח	ש"ז א' - ג'	**ל.** ד' תתקא: רבינו יוסף הלוי ב"ר מאיר מיגאש, תלמיד הרי"ף שפ: ר' חיים ב"ר יוסף ויטאל, תלמיד האר"י תצז: ר' אברהם ברודידא ב"ר שאול מפרנקפורט דמיין תקכט: ר' [יעקב] נתנאל ב"ר נפתלי צבי הירש ווייל אב"ד קרלסרוה וב' קרבן נתנאל תקלו: ר' יעקב ישראל ב"ר צבי מעמדין, היעב"ץ, ב' מור וקציעה ועוד תרכד: ר' יוסף ב"ר מאיר פיימער מסלונים, שו"ת ודרשות ר"י מסלונים תשנא: ר' משה ב"ר בנימין הרשלר, מהדיר צפונות קדמונים
א	שני	4:36	4:55	5:23	6:13:00	8:21	9:59	4:27	5:48	7:09:15	7:51	ג	כתובות ד ב-ג שיג-ד ט-א	ש"ז ד' - ה'	**א.** שו: ר' יוסף ב"ר משה בי רב, מחדש הסמיכה בא"י תס: ר' יוסף יוסקא ב"ר יהודה ידל אב"ד מינסק ב' יסוד יוסף תעח: ר' צבי הירש אשכנזי ב"ר יעקב מח"ס שו"ת חכם צבי תקלח: ר' שמואל שמעלקא ב"ר צבי הירש הלוי הורוויץ מניקלשבורג תקמח: ר' מנחם מנדל ב"ר משה מוויטבסק מטבריה ב' פרי הארץ תרפב: ר' עקיבא יוסף ב"ר יחיאל שלזינגר, ב' לב העברי תרצג: ר' אברהם ב"ר שמואל ווינברג האדמו"ר מסלונים ב' בית אברהם תשסו: ר' משה שמואל ב"ר אריה שפירא, ר"י באר יעקב ומח"ס קונטרס הביאורים ושערי שמועות
ב	שלישי	4:34	4:54	5:22	6:11:45	8:20	9:58	4:27	5:49	7:10:00	7:52	ד	כתובות ד ד-ה שיד ב-ד	ש"ז ו' - ח'	
ג	רביעי	4:33	4:52	5:20	6:10:45	8:19	9:57	4:28	5:49	7:10:45	7:52	ה	כתובות ד ו-ז שיד ה-ז	ש"ז ט' - י"א	**ב.** ב' תתקלו: ויחל שלמה לבנות את בית ה' בירושלם בהר המוריה וגו' ויחל לבנות בחדש השני בשני וגו' (דה"י-ב ג' ב), ובתרגום ויש ראשונים סו' שהיום החל תרעה: ר' משה ב"ר כמוס מעתוק, זקן מאזוז, ראב"ד ג'רבא מח"ס שערי משה תשעג: ר' יעקב חי ב"ר עובדיה יוסף, ר"י חזון יעקב
ד	חמישי	4:32	4:51	5:19	6:09:30	8:18	9:57	4:28	5:50	7:11:15	7:53	ו	כתובות ד ח-ט שיד ח-י	ש"ז י"ב - ט"ו	
ה	ששי	4:30	4:50	5:18	6:08:30	8:18	9:56	4:28	5:50	7:12:00	7:54	ז	כתובות ד י-יא שיד-ו יא-א	מצוה להמנע מסעודה בע"ש מ: 3:56	**ג.** תקה: ר' יהודה לייב מפיסטין, מבני חבורת הבעש"ט תקצג: ר' אריה ליב ב"ר משה צינץ מפלוצק, מח"ס גרש ירחים ועוד תריג: ר' יצחק ב"ר שלמה פרחי, ב' מתוק מדבש ומרפא לעצם תרפה: ר' ישעיה ב"ר משה שטיינר קרסטירר תשסה: ר' אבא מרדכי ב"ר שאול יוסף ברמן ר"י ומח"ס עיון התלמוד
ו	שבת	4:29	4:48	5:17	6:07:00	8:17	9:56	4:29	5:51	7:12:45	7:55	ח	כתובות ד-ה יב-א שטו ב-ד	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 10:50	**ד.** רבנו הרמב"ם זלה"ה יורד בספינה בעלותו ארצה, ובגין הנצלו מסכנה בים ביום י' בו התענה היום מדי שנה תנח: ר' יעקב ב"ר אהרן ששפורטש ב' ציצת נובל צבי ואהל יעקב תרנב: ר' יוסף דב הלוי ב"ר יצחק זאב סולובייציק מבריסק, הבית הלוי תשדמ: ר' שמואל אליהו ב"ר שאול ידידיה אלעזר טאוב, האמרי אש ממודז'יץ (3) **ה.** תקמ: ר' אברהם משה זרח ב"ר מאיר איידליץ מפראג ב' אור לישרים תרלח: ר' מאיר ב"ר יצחק איציק אוירבאך ב' אמרי בינה תשטו: ר' נח ב"ר בנימין שמעונוביץ ר"י זכרון יעקב - כנסת חזקיהו **ו.** קד: ר' לוי בר גרשום, הרלב"ג תרסט: ר' יוסף מאיר ב"ר שמואל צבי וויס מספינקא ב' אמרי יוסף תרעו: ר' חיים ב"ר מנשה סתהון מצפת, מח"ס ארץ חיים תשו: ר' יעקב חיים ב"ר ישראל פרולוב מסטליץ ארה"ב תשיא: ר' ראובן ב"ר נפתלי טרופ ב' בינת ראובן תשיד: ר' מנחם מנדל ב"ר אברהם שלום הלברשטאם, אדמו"ר מסטרופקוב (2) תשכד: ר' שאול ב"ר משה ברוס, ב' זכרון שאול תשסג: ר' רפאל בנימין ב"ר אריה ליב לוין, תפארת רפאל

מוסף דראש חודש אייר: ביום ראשון א' דר"ח אייר צריך להסדיר תפילת מוסף לכו"ע, ראה לעיל בלוח העליון בר"ח מרחשון.

חודש אייר: הזמן שבין פסח לעצרת מסוגל לרפואה, כמבואר במס' שבת דף קמ"ז ב': אמר שמואל כולהו שקייני [משקין לרפואה - רש"י] מדיבחא ועד עצרתא מעלו, עיי"ש. וכתב החתם סופר (שם) דהיינו חדש אייר, והרמז פסוק כי א'ני י"י ר'ופאיך ר"ת איר עם יו"ד אחד, וא'ריבי י'שובו ר'גע הוא בשני יודי"ן, שהמזמור מדבר כשהיה דוד המלך חולה ונתרפא.

ליל ה' אייר: תני רבה בר שמואל, אמרה תורה מנה ימים וקדש חדש, מנה ימים וקדש עצרת, מה חדש למנייו אף עצרת למנייה (ר"ה ה. מנחות סה:). ור"ת מפרש מה חדש שסמוך לבואו של חדש ניכר מתי יהיה ר"ח, דמיד דמכסי סיהרא ידעי כו'ע שיהיה נולד ולמחר יקדשו בי"ד החדש, אף עצרת צריך שיהיה ניכר וידוע לעולם זמן קידוש לבואה, דהיינו אם מתחילין למנות בט"ז בניסן, **שיתנו עיניהם כמה הלבנה גדולה בחמשה לחדש**, וכשיראוה בסיון באותו שיעור ידעו שלמחר יתקדש עצרת" (תוס' שם).

ה' אייר: ל' יום שלפני חג השבועות מתחילים היום (שו"ע הרב סי' תכ"ט), ושואלים ודורשים בהלכות יו"ט, ועי' מש"כ בר"ח סיון. ומהיום אין להספיד את מי שכבר נפטר (שלא בעת הלוייתו), לפי שהוא תוך ל' יום לרגל (שו"ע תקמ"ז ס"ג).

שבת שקודם בה"ב: למנהג בני אשכנז הש"ץ מברך אחר אשרי קודם יהללו בעוד כשס"ת בידו "מי שברך" למתענים בה"ב בשבוע הבא (ובלוח לא"י כתב לומר כן לפני אשרי עיי"ש). וכשיש חתן או ברית בביהכ"נ או כששכחו לברך בשחרית במנחה משום מהיות טוב

אל תקרי רע. ואם כשעונה אמן דעתו להתענות א"צ עוד לקבל עליו תענית (ואעפ"כ כדאי לחזור ולקבל התענית במנחה שלפניהם, ר' או"ח תקס"ב ח' וכה"ח ס"ק ס"א) אך מ"מ אינו מחוייב משום כך להתענות. לא ענה אמן יקבל התענית בתפילת מנחה שקודם התענית. אמר לפני כן שבדעתו להתענות חייב להתענות. ונפ"מ, שאם סמך על עניית אמן וארע ברית מילה מצוה לאכול וא"צ התרה, כי כל המתענה אדעתא דמנהגא מתענה ולא נהגו להתענות בהם כשיש סעודת מצוה, אמנם אם קיבל עליו מאתמול הרי זה נדר וצריך התרה. משנ"ב שם.

בענין תעניות בה"ב ראה אחר סוכות.

חיזוק לתחילת הזמן: כתב הגאון ר' יונתן איבשיץ בספרו יערות דבש ח"א דרוש ד': ובדרוך ומנוסה, אם יתפלל אדם שחרית וקריאת שמע בכוונה, שבו ביום יזכה לדבר מצוה ויצליח בעסקיו. ואף שלשעה יחשוב שאינו, בסופו ימצא שכן הוא, ואין צריך לומר שיצליח בו ביום בתורה, ומצוה גוררת מצוה, וכן להיפך. אוי לי על שברי, בעת שאיני מתפלל בכוונה כראוי כל היום אין שמועתי בתורה מכוונת וקרעים אלביש, ולהיפך אם אזעק ואשוע לה' מקירות לבבי בתפלה לחונני דעה כי דלותי עד מאוד בעו"ה, אף הוא ירחם עלי להאיר עיני בתורתו. ולכן עם נבון וחכם, אל תאמרו הא דעדיף זה מחבירו לרוב שכלו ועוצם חכמתו ובינתו, לא כן הוא, שקר נחלתם, רק מתת ה' הוא כאשר נוחיל טובו וחסדו הגדול ברב תפלה ותחנונים, ואין לך דבר שמזכה לאדם להשיג ישרות התורה ולפענח מצפונים בדרכי ישר ואמת, אלא להתפלל לה' בדמע שישוב וירחמהו כי קל שומע תפלה הוא וקרוב לכל קוראיו באמת, ולכן הסירו מסוה עורון וכו', ועכל"ק.

זמני הירח: ג' מהמולד - ליל חמישי. ניתן לברך עד שעה 21:44 בערב (לשעון קיץ) שאז ייעלם הירח.

ניסן - אייר תשע"ח

אפריל (4) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ל	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:21:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:39 גר"א 9:26 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	במוצ"ש סופרים ט"ו לעומר **א' דראש חדש** ל"א תחנון ולמנצח, סו"ז ברכת האילנות לכתחילה	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:13 **שקיעת החמה** 7:11:45	15
א	שני	הנץ החמה הנראה 6:20:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:38 גר"א 9:25 סוף זמן תפילה גר"א 10:30	ט"ז לעומר **ב' דראש חדש** ל"א תחנון ולמנצח	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:12 **שקיעת החמה** 7:12:15	16
ב	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:18:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:37 גר"א 9:24 סוף זמן תפילה גר"א 10:30	י"ז לעומר	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:12 **שקיעת החמה** 7:13:00	17
ג	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:17:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:36 גר"א 9:24 סוף זמן תפילה גר"א 10:29	י"ח לעומר	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:12 **שקיעת החמה** 7:13:45	18
ד	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:16:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:35 גר"א 9:23 סוף זמן תפילה גר"א 10:28	י"ט לעומר	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:12 **שקיעת החמה** 7:14:30	19
ה	ששי	הנץ החמה הנראה 6:15:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:35 גר"א 9:22 סוף זמן תפילה גר"א 10:28	כ' לעומר **הדלקת נרות שבת** **6:45** ירושלים: 6:36 חיפה: 6:45 באר שבע: 6:55	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:12 **שקיעת החמה** 7:15:15	20
ו	שבת	הנץ החמה הנראה 6:14:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:34 גר"א 9:22 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:44 סוף זמן תפילה גר"א 10:27 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:44	כ"א לעומר ג' שבועות **פרשת: אחרי מות - קדושים** הפטרה: ס. בן אדם כו' הלדרוש (יחזקאל כ' ב') א. הלא כבני כושיים (עמוס ט') אש' מברכין למתענים בה"ב [בחו"ל פר' תזו"מ, וארבעה אנשים] אבות פרק ג' **צאת השבת** 7:51 חזו"א 7:55 ירושלים: 7:50 חיפה: 7:53 באר שבע: 7:51	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:12 **שקיעת החמה** 7:15:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:28 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:29	21

פרשת: אמור

תאריך		עמוד השחר א' 90 דק' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במעלו' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ ד 25 דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי בחים	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי סנהדרין כד - ל מ"ב עמוד היומי ח"ב סא: - סד: מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ז	ראשון	4:27	4:47	5:16	6:05:30	8:16	9:55	4:29	5:51	7:13:30	7:56	ט	כתובות ה שטו ב-ג ה-ז	ש"ד ט"ד - י"ט	**ז.** יו"ט במגילת תענית על חנוכת שור (חומת) ירושלים די לא למספד ה' נח: בעקבות עלילת חילול "לחם הקדש" של הנוצרים, החלו פרעות ביהודי רויטלינגן בהנהגת המסית הצורר רינדפלייש, במשך חצי שנה נהרגו אלפי אנשים בכ-150 קהילות בדרום גרמניה ואוסטריה שעט: ר' שלמה אפרים ב"ר אהרן איש לונטשיץ ב' כלי יקר, ועוד
ח	שני	4:26	4:46	5:14	6:04:15	8:15	9:54	4:29	5:52	7:14:15	7:56	י	כתובות ה שטו ד-ה ח-י	ש"ד כ' - כ"ב	
ט	שלישי	4:25	4:45	5:13	6:03:15	8:14	9:54	4:30	5:52	7:14:45	7:57	יא	כתובות ה שטו ו-ז יא-יג	ש"ח א'	**ח.** ד' תתנו: ואקונן מר עלי הרוגי אשפירא ב[חדש ה]שני בשמונה בו ביום מרגוע (- בשבת) נהרגו בחורי חמד וישישי הדרה נאספו יחד, נפשם השלימו במורא על יחוד השם המיוחד יחדיו בגבורה, גבורי כח עושי דברו להמהרה, וכהני ועלמי נגורעו כולהם עשרה (קינת מי יתן ראשי מים) תקנט: ר' ישעיהו ב"ר יהודה ליב פיק ברלין ב' ההגהות הנוספות למסורת הש"ס תקצד: ר' יחמיאל ב"ר יעקב יצחק רבינוביץ מפשיסחא תרח: ר' שאול ב"ר משה כהן מגרבה, ב' לחם הביכורים ועוד תשדמ: ר' דוד אלכסנדר ב"ר שמריהו מלינובסקי, ר"י אור התורה, וב' אמרי דוד תשעד: ר' זונדל ב"ר אליהו צבי קרויזר, ב' אור החמה
י	רביעי	4:23	4:43	5:12	6:02:15	8:13	9:53	4:30	5:53	7:15:30	7:58	יב	כתובות ה שטז ח-ט א-ג	ש"ח ב' ג'	
יא	חמישי	4:22	4:42	5:11	6:00:45	8:13	9:53	4:30	5:53	7:16:15	7:59	יג	כתובות ו שטז א-ב ד-ו	ש"ח ד' - ו'	
יב	ששי	4:21	4:41	5:10	5:59:30	8:12	9:52	4:31	5:54	7:17:00	8:00	יד	כתובות ו שטז ג-ד ז-ט	נצה להמנע מסעודה בע"ש מ: **3:57**	**ט.** קצט: ר' אביגדור ב"ר יצחק קרא אב"ד פראג ב' הקנה הגדול תרפ: ר' משה ב"ר ברוך הגר האדמו"ר משאץ - ויד'ניץ תרצו: ר' יעקב ב"ר רפאל שפירא ב' גאון יעקב ר"י וואלוז'ין תשנט: ר' משה ב"ר ברוך הגר, ר"י יחל ישראל - סערט ויד'ניץ ב' ברכת משה
יג	שבת	4:19	4:40	5:09	5:58:00	8:11	9:52	4:31	5:54	7:17:45	8:00	טו	כתובות ו שטז ה-ו י-יב	ראוי לאכול סעודה ד' עד: **10:51**	**י.** ב' תתעא: תענית צדיקים על שמתו עלי הכהן וב' בניו ונשבה ארון ה', טור שו"ע או"ח תק"פ ב' שעו: ר' מאיר ב"ר גדליה מלובלין, המהר"ם על הש"ס, מאיר עיני חכמים תקלא: ר' יעקב ב"ר משה טולידאנו, הרב מהרי"ט, ב' אהל יעקב עה"ת תקנב: ר' יוסף ב"ר מאיר תאומים, הפרי מגדים (וי"א ד' אייר) תרלד: ר' יצחק יהודה יחיאל אייזיק ב"ר אלכסנדר סנדר מקאמרנא ב' שולחן הטהור תרמב: ר' דוד מטולנא ב"ר מרדכי מצרנוביל תרנא: ר' הלל ב"ר ברוך בנדיט ליכטנשטיין מקולומיי, ב' משכיל אל דל תשנו: ר' אליקים געצל ב"ר נח הכהן (אורפר), גאב"ד גבעת אולגה
															יא. תקפז: ר' נפתלי צבי ב"ר מנחם מנדל הורוויץ מרופשין ב' אילה שלוחה תקצה: ר' יצחק מראדוויל ב"ר יחיאל מיכל מזלוטשוב, האדמו"ר מראדוויל תשכט: ר' חיים יהודה מאיר ב"ר מנחם מנדל הגר, האדמו"א מרישאווה תשנג: ר' אהרן ב"ר יעקב פפויפר, ב' קיצוש"ע בשר בחלב ועוד תשסז: ר' יעקב יואל ב"ר שרגא צבי גוטמן, משגיח דבאר יעקב ובית דוד
															יב. תרסח: ר' מסעוד ב"ר יעקב אבוחצירא, אבי בבא סאלי תשלה: ר' מאיר ב"ר יהודה אריה פייסט, ראה לדמותו ספר פני מאיר תשם: ר' יוסף ב"ר שאול סוסו הכהן, ראב"ד טוניס וב' חיים ביד ועוד
															יג. תכד: הק' ר' אהרן ב"ר לפידות הי"ד, דיין בלבוב תפג: ר' ישעיה ב"ר אברהם הלוי ב' באר היטב הראשון

ח' אייר ביום ב': כתב המקובל הגדול מהר"א מני זיע"א: ודע לך שאם אירע חודש אייר או אלול או טבת אחד מהשלש אלו, שיום ח' שמיני בחודש הוא ביום ב' בשבוע, אותו יום ב' דוקא הוא יום קדוש ונאור ואדיר במאוד מאוד, וצריך לנהוג בו קדושה יתירה על אחת כמה וכמה, ומה גם בלימוד, כי יום זה יכול למשוך עליו להשפיע נשמה עולמית, כי קדוש הוא, ומה גם לידע להפשיט הנשמה ולדבר עמה, יום זה מוכן לזה לעשותו בנקל, וכ"ש שלא ישים לדרך פעמיו ביום הנזכר מחלליה מות יומת בר מינן, ובדוק ומנוסה, ושומר פתאים ה', ע"כ (באתי לגני ח"ה עמ' קס"ז).

ימי העומר: כתב הרש"ש (נהר שלום, דף ל"ב ע"ג): ימי ספירת העומר הם שורש לכל ימות השנה, ובדרך שהולך בהם בה מוליכין אותו כל ימות השנה. וכתב הגר"ח פלאג'י בס' מועד כל חי, (סימן ד' אות מ"ה): האיש הירא והחרד ראוי להיות זהיר וזריז לעמוד ולשרת בשם ה' בימים האלה שלאחר הפסח יתר על כל הימים, בקדושה ובטהרה וביראת ה' כל היום.. ואמרו הקדמונים כי הימים האלה המה לאות ולמופת לכל השנה כולה, כי אם ירבה בהם בתורה ובמצוות כן יהיה מראשית השנה ועד אחרית השנה.. וכתב הבא"ח (בהגדה ש"פ אורח חיים): האהבה והאחדות היא צריכה לישראל בכל עת וזמן, אך בימים אלו צריכים אזהרה ביותר, ולהתרחק מכל ריב ומחלוקת כי כבר ידעת מה שגרם לתלמידי רבי עקיבא זיע"א בימים אלו, וה' יתברך ברחמיו יעזרנו על דבר כבוד שמו תמיד אמן כן יהי רצון.

ספירת העומר: ושבועות הוא יום מתן תורה, ומגדולת אותו היום ורוממותו נספרו הימים מן הראשון לחגים עד לו, כמי שמצפה לבוא האהוב בבני אדם אליו שהוא סופר את הימים בשעות, וזהו טעם ספירת העומר מיום נתוקם ממצרים עד יום מתן תורה שהוא היה המטרה והתכלית של יציאתם - ואביא אתכם אלי, ולא היה אותו המעמד העצום אלא יום אחד, כך זכרונו בכל שנה יום אחד, אבל אכילת המצה אלו היה יום אחד לא היינו מרגישים אותו ולא ענינו ניכר, כי פעמים רבות אוכל האדם מין אחד מן המאכלים יומים ושלשה, אבל ייראה ענינו ויתפרסם ספורו בהתמדת אכילתו מחזור שלם (רמב"ם במר"נ ח"ג פמ"ג).

י"א אייר: מתפילת מנחה דיום ה' אם מסופק שמא הזכיר גשם, אינו חוזר, כיון שחלפו כבר צ' תפילות שלא הזכיר בהם גשם, ראה מש"כ בהרחבה בט"ו אייר.

י"ג אייר: למנהג אשכנז אומרים צדקתך במנחה, כי הטעם שבי"ד ל"א תחנון הוא סברת הפר"ח דחשיב יו"ט לאלו שלא הביאו פסחיהם בניסן ומקריבים בי"ד אייר את הפסח, וע"כ אינו חשוב לפטור מנחה שלפניו [פי' דכיון דזמן הקרבה אינו אלא ביום על כן הלילה אינו בכלל יו"ט ואינו פוטר מנחה שלפניו], וכ"כ המנהג בלוח לא"י ועיין בספר אשי ישראל (וראה לקמן דבי"ד עצמו להחזו"א אומרים תחנון). אמנם מנהג הספרדים שלא לומר תחנון [ובשבת צדקתך], כמנחה של עיו"ט ואין לחלק, כ"ה בסידור האר"י של מהרש"ו וסי' הרש"ש, וכן משמע בכה"ח (קל"א ק"א). והעירוני שבפמ"ג (תצ"ג סק"ג) כ' דכללא הוא, בכל הימים שא"א תחנון אף במנחה שלפניו אין נופלים והביאו המ"ב (שם סק"ט) ולפי"ד גם בני אשכנז ל"א תחנון במנחה, אבל יש לדחות דלדעתו גם בפסח שני עצמו אומרים תחנון כמפורש בדבריו סו"ס קל"א, משא"כ לדידן של"א יש לדון.

זמני הירח: ז' מהמולד - ליל שני ניתן לברך עד שעה 1:45 בלילה (לשעון קיץ) שאז ייעלם הירח.

אייר תשע"ח

אפריל (4) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ז	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:13:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:33 גר"א 9:21 סוף זמן תפילה גר"א 10:27	במרצ"ש סופרים כ"ב לעומר	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:16:30	22
ח	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:11:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:32 גר"א 9:20 סוף זמן תפילה גר"א 10:26	כ"ג לעומר תענית שני קמא	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:17:15	23
ט	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:10:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:31 גר"א 9:20 סוף זמן תפילה גר"א 10:26	כ"ד לעומר	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:18:00	24
י	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:09:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:31 גר"א 9:19 סוף זמן תפילה גר"א 10:25	כ"ה לעומר	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:18:45	25
יא	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:08:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:30 גר"א 9:19 סוף זמן תפילה גר"א 10:25	כ"ו לעומר תענית חמישי	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:19:15	26
יב	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:07:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:29 גר"א 9:18 סוף זמן תפילה גר"א 10:25	כ"ז לעומר **הדלקת נרות שבת** **6:50** ירושלים: 6:41 חיפה: 6:50 באר שבע: 7:00	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:20:00	27
יג	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:06:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:17 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:39 סוף זמן תפילה גר"א 10:24 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:44	כ"ח לעומר ד' שבועות **פרשת: אמור** **הפטרה: והכהנים הלויים** [בחו"ל פר' אחו"ק, וספ' בן אדם כו' הלדרוש ואש' הלא כבני כושיים] (יחזקאל מ"ד) אומרים אה"ר, ואש' שאומרים תחנון במנחה או' צדקתך, וספ' נהגו שלא אומרים צדקתך, עיין בלוח העליון אבות פרק ד' **צאת השבת** **7:56** **חזו"א** **8:00** ירושלים: 7:55 חיפה: 7:58 באר שבע: 7:56	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:20:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:33 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:36	28

פרשת: בהר

	תאריך אייר	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל' הייתה מישור הגראי"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי זבחים	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי סנהדרין לא - לז מ"ב עמוד היומי ח"ב סח. - סח. מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
יד	ראשון	4:18	4:38	5:07	5:57:00	8:10	9:51	4:31	5:55	7:18:15	8:01	טז	כתובות ו-ז שיח ז-א א-ג	ש"ח ד' ח'	**יד.** הילולת ר' מאיר בעל הנס (אך אין מסורת שהיום פטירתו) ועיין שדי חמד מערכת ארץ ישראל מש"כ בזה תערב: ר' אליה חיים ב"ר משה מייזל אב"ד לודז'
טו	שני	4:17	4:37	5:06	5:56:15	8:09	9:50	4:32	5:55	7:19:00	8:02	יז	כתובות ז שיח ב-ג ד-ו	ש"ח ט' י'	**טו.** תקנא: ר' אריה ליב ב"ר יצחק שפירא מוילנא ב' מעון אריות תרצו: ר' גרשון ב"ר משה שטרן, ב' ילקוט הגרשוני תשנב: ר' דוד ב"ר מאמן ודינה יהודיף, חתנא דב"ע דהבבא סאלי תשעג: ר' יששכר דב ב"ר יהושע ישראל הכהן שפילר, משגיח ישי' אור ישראל
טז	שלישי	4:15	4:36	5:05	5:55:15	8:09	9:50	4:32	5:56	7:19:45	8:03	יח	כתובות ז שיח-ח ד-ה ז-ב	ש"ח י"א - י"ד	**טז.** ב' תמט: היום בבוקר התחיל לרדת המן - רש"י שמות ט"ז א' וקידושין ל"ח א' ד"ה חסר, ותיקן לחם משה רבינו ע"ה את ברכת הזן (ודבר בעתו הוא לכוון היום הטב בברהמ"ז), ולר"א הקליר (בתפילת טל) מש"ו אייר, ובשו"ת חת"ס (ב' יו"ד רל"ג) כת' לפי דא"י במדרש שמיום שכלה החררה שהוציאו ממצרים הלכו ג' ימים בלא לחם ואח"כ ירד המן א"כ הי' הורדת המן ביום ל"ג בעומר וראוי לעשות לזה זכר טוב אך הוא נגד ש"ס פר"ע עי"ש. תקצז: ר' יצחק חי ב"ר בנימין טייב (כונה בתוספת: לא מת) ב' חלב חטים תשמג: ר' רפאל ב"ר יהודה עבו, אב"ד ת"א תשנז: ר' דוד ב"ר שמעון הקשר, מר"י קול תורה וב' שירת דוד תשסג: ר' יחיאל מיכל ב"ר אברהם יצחק פינשטיין, ר"י בית יהודה תשסו: ר' צבי הירש ב"ר ניסן חיים רוזנבוים, האד' מקרעטשניף קרית אתא
יז	רביעי	4:14	4:35	5:04	5:54:00	8:08	9:49	4:32	5:57	7:20:30	8:04	יט	כתובות ז שיח ו-ז ג-ה	ש"ח ט"ר - י"ז	**יז.** תקנז: ר' יחזקאל ב"ר יהודה הלוי לנדא שו"ת נודע ביהודה וצל"ח תקס: ר' משה חיים אפרים ב"ר יחיאל מיכל אשכנזי ב' דגל מחנה אפרים תקצא: ר' איתמר ב"ר ישראל וולגרנטר מקנסקורולה ב' משמרת איתמר תרכא: ר' דוד טעביל ב"ר משה רובין ממינסק, ב' נחלת דוד תשע: ר' יעקב ניסן ב"ר אברהם דוד רוזנטל, אב"ד חיפה וב' משנת יעקב
יח	חמישי	4:13	4:34	5:03	5:53:30	8:07	9:49	4:33	5:57	7:21:15	8:04	כ	כתובות ז שיח ח-ט ו-ח	ש"ח י"ח - כ'	**יח.** ג' תתפ"א: הילולת רבי שמעון בר יוחאי במירון ה' שלג: ר' משה ב"ר ישראל איסרל"יש מקראקא, הרמ"א תשסד: ר' משה פינחס ב"ר צבי הירש הכהן קופשין, מר"י קול יעקב תשע: ר' דוד מסעוד ב"ר ישועה שמעון חיים עובדיה, ב' נהגו העם ועוד תשעז: ר' שמואל יעקב ב"ר ישכר דב בורנשטיין, ר"י קרית מלך וב' זאת ליעקב
יט	ששי	4:12	4:32	5:02	5:52:45	8:06	9:49	4:33	5:58	7:22:00	8:05	כא	כתובות ז-ח שיח י-א ט-יא	מצוה להמנע מסעודה בע"ש מ: 3:59	**יט.** ה' נג: ר' מאיר ב"ר ברוך מרוטנבורג הי"ד, נפטר בכלא כ-ז' שנים אחר שנאסר בד' תמוז ה' מו, ונמסר לקבורה כי"ד שנים אח"כ בד' באדר ה' סז תקנה: ר' מנחם מנדל ב"ר יוסף מרימנוב, **ואמר שיחזיק טובה למדליק נר לעילוי נשמתו**, (ילקוט מנחם עמ' רל), ב' דברי מנחם, מנחם ציון תשל: ר' עזרא ב"ר יצחק עטייה, ראש ישיבת פורת יוסף תשנה: ר' יעקב משה מרדכי ב"ר ישראל גרשון סולוביצ"יק, ר"י לוצרן צריך
כ	שבת	4:10	4:31	5:01	5:51:45	8:06	9:48	4:34	5:58	7:22:30	8:06	כב	כתובות ח שיח ג-ו יב-יד	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 10:52	**כ.** ב' תנ: בשנה הב' ליציי"מ היום נעלה הענן והיה המסע הראשון של המשכן והמסע הראשון שאחר כמעט שנה ממתן תורה (במדבר י' י"א) ונסעו מחורב עד קדש ברנע דרך של י"א יום בג' ימים (רש"י דברים א' ב') תקצז: ר' מרדכי ב"ר מנחם נחום טברסקי, המגיד מטשרנוביל, ב' ליקוטי תורה תרח: ר' חיים אברהם ב"ר משה נאגין הראשון לציון וב' חוקי חיים ועוד תרעד: ר' יצחק אייזיק ב"ר אליהו הלוי רבינוביץ ב' דורות הראשונים תשיג: ר' מאיר ב"ר אהרן שווארץ, הרב מפודהייץ, ב' חותם אמת תשמג: ר' יוסף ב"ר שמחה בונים וולטון, נכד המגיד מזלוטשוב תשסט: ר' מאיר ב"ר שלמה בראנדסדארפער, חבר הבד"ץ, וב' קנה בשם

י"ד אייר - פסח שני: "גילו לי מהשמים טעם שנקבע פסח שני ליום זה (שהרי כדי להיטהר היה די בכמה ימים אחר החג הראשון, אלא) לפי שבשנה הראשונה לצאתם ממצרים אכלו מהמצות עד ליל ט"ו באייר, ומכאן שהקדושה ההיא נמשכת עד לילה זה, לכן מצה וחמץ עמו בבית כפי שהיה אז" עכ"ל הסידור יעב"ץ.

פסח שני: כתב הרחיד"א (מו"ב אות רכ"ב) דירבה בשמחה קצת כי קדוש היום. והוסיף הגר"ח פלאג"י (במל"ח ס"ז אות ו') שמי שחננו ה' בעושר יהיו על שולחנו ת"ח וצנועים ומקיים כל דכפין כפסח ראשון. וראה בכ' אייר מה שהבאנו מהזוה"ק: דעד ז' יומין שערי שמים פתוחים.

פסח שני: מנהג חסידים לאכול היום מצות זכר לק"פ שנאכל על המצות, ועי' לעיל הטעם ע"פ היעב"ץ, ואולם החזו"א לא הייתה דעתו נוחה מזה, שמוסיפים מצוה לא כתובה, אך הגר"י קניבסקי אכל, ואעפ"כ אמר תחנון (ארחות רבינו ח"כ עמ' צ"ז, ובחדש עמ' קט"ו) ובדינים והנהגות מהחזו"א (פ"ה אות כ"ז) שאצל החזו"א אמרו תחנון. ובפאת שדך כתב שהרב מבריסק גם היה אומר תחנון, אמנם בגמ' חולין (קכט, ב) איתא בשם מגלת תענית "פסחא דזירא דלא למספד", וראה שדי חמד (דברי חכמים סי' נ"ז) שהוכיח מהסוגיא שם שדין זה נוהג גם היום וע"כ אין לומר בו תחנון. (וראה גם שערי אפרים שער י' פתחי שערים ס"ק כ"ו). ובמשנה ברורה לא הזכיר מיום זה מאומה לא שאומרים ולא שלא אומרים.

ט"ו אייר: עד ט"ו אייר אם הסתפק אם הזכיר במקום מורידי הטל משיב הרוח ומוריד הגשם, בחזקת שהזכיר גשם, שער ל' יום חזקה שאמר כמו שרגיל עד עתה ועדיין לחזור, מיום זה ואילך כבר הורגל לשונו לומר כהלכה. ולמעשה, כתב המ"ב שבגלל המוספים יש בפחות מל' יום צ' תפילות [ואם חל פסח בשבת - ממנחה דיום ה' י"א אייר אינו חוזר. ואם חל פסח ביום א' - מערבית דליל שבת י"ב אייר אינו חוזר. ואם חל פסח ביום ג' - ממנחה של יום א' י"א אייר אינו חוזר, ואם חל פסח ביום ה' - מערבית של ליל ד' י"ב אייר אם מסופק אינו חוזר]. ולענין אמר בפסח צ' פעמים מורידי הטל - עיין שו"ע סו"ס קי"ד, ומשנ"ב.

ט"ו אייר: ראה כ"ו סיון בלוח העליון, ולצד אחד של הסוגיא שם היום מתחילים ימי רפואתם של חמי טבריה עד חג השבועות.

ט"ו/ט"ז אייר: ולענין שאלה בברכת השנים ג"כ עד ל' יום אם מסופק חוזר, מכאן ואילך אינו חוזר. ואע"פ שעדיין לא עברו עד עתה צ' תפילות שהרי אין ברכת השנים בשבת וחג, נקט המ"ב להקל דאזלינן אחר ל' יום. אמנם אם הוא ט"ו או ט"ז אייר הסתפק בבה"ל שם ד"ה עד ל' יום, שהרי מתחיל לשאול רק ממוצאי יו"ט, ומצד שני הא עברו ל' יום דלא הזכיר מטר.

ל"ג בעומר: זמני מירון. זמן ציצית ותפילין - 4:54, הנץ החמה 5:49 - המישורי, הנץ הנראה - 5:52, שקיעה אסטרונומית - 7:26:30.

כ' אייר: עד ז' ימים אחר פסח שני, איתא בזוה"ק (רע"מ בהעלותך קנ"ב ב' מתורגם ללשה"ק עפ"י "מתוק מדבש"): מצוה לעשות פסח שני על אלו שלא יכלו לעשות פסח הראשון או שנטמאו בטומאה אחרת, [ושואל:] אם סוד קרבן פסח הוא סוד האמונה [שישראל נכנסים ועולים בה על ידי הקרבת קרבן פסח] היא שולטת בחודש ניסן, ואז הוא הזמן לשמחה, א"כ אלו שלא יכלו לעשות הפסח במועדו או שנטמאו, איך הם יכולים לעשות הפסח בחודש השני [כלומר היאך יכולים להמשיך הארה זו על ידי הקרבת פסח שני בזמן שאינה שולטת] שהרי עבר זמנו. [ומשיב:] אלא כיון שכנסת ישראל מתעטרת בעטרותיה בניסן, אינה מסירה כתריה ועטרותיה ממנה שלושים יום [עד י"ד אייר], וכל אותם שלושים יום מן היום שיצאו ישראל מהקרבת קרבן פסח יושבת המלכה בעטרותיה, וכל צבאיה הם בשמחה. לכן מי שרוצה לראות את המלכה יכול לעלות בה כל שלושים יום. ואח"כ המכריז מכריז, כל מי שלא היה יכול עד עתה לראות את המלכה יבוא ויראה עד שלא ינעלו שעריה. מתי מכריזים את הכרוז הזה, ב"י"ד לחודש השני, כי משם עד שבעה ימים עדיין השערים פתוחים, מכאן והלאה ינעלו השערים, ועל כן נקרא פסח שני.

זמני הירח: סוף זמן ברכת הלבנה - בליל שני כל הלילה. גם ט"ו מהמולד - בליל שני כל הלילה.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

אייר תשע"ח

אפריל - מאי (4-5) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יד	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:05:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:17 סוף זמן תפילה גר"א 10:24	**פסח שני** ל"א תחנון (ולהחזר"א אומרים), ואש' אומרים למנצח סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	במוצ"ש סופרים כ"ט לעומר	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:21:30	29
טו	שני	הנץ החמה הנראה 6:04:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:27 גר"א 9:16 סוף זמן תפילה גר"א 10:23	תענית שני בתרא	ל' לעומר	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:22:15	30
טז	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:03:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:26 גר"א 9:16 סוף זמן תפילה גר"א 10:23		ל"א לעומר	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:23:00	1
יז	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:02:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:26 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:23	ל"א תחנון במנחה	ל"ב לעומר	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:23:30	2
יח	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:01:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:25 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:22	**ל"ג בעומר** ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח	זמני מירון - ראה בלוח העליון	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:24:15	3
יט	ששי	הנץ החמה הנראה 6:00:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:24 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:22		ל"ד לעומר **הדלקת נרות שבת** **6:55** ירושלים: 6:46 חיפה: 6:55 באר שבע: 7:05	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:25:00	4
כ	שבת	הנץ החמה הנראה 5:59:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:24 גר"א 9:14 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:34 סוף זמן תפילה גר"א 10:21 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:44	**פרשת: בהר** **הפטרה: ויאמר ירמיהו** (ירמיה ל"ב ו') [בחו"ל פר' אמור, והכהנים הלויים] אבות פרק ה'	ל"ה לעומר ה' שבועות **צאת השבת** **8:02** **חזו"א** **8:06** ירושלים: 8:01 חיפה: 8:04 באר שבע: 8:02	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:25:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:38 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:42	5

הזמנים לפי שעון קיץ

פרשת: בחוקותי

תאריך אייר		עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״א	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל׳ היתה מישור הגראז״מ חשש לכתח׳ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי זבחים	משנה והלכה יומית משניות ושר״ע אר״ח	דף יומי ירושלמי סנהדרין לח - מד מ״ב עמוד היומי ח״ב סח: - יא: מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כא	ראשון	4:09	4:30	5:00	5:50:45	8:05	9:48	4:34	5:59	7:23:15	8:07	כג	כתובות ח ד-ה שיח טו-יז	ש״ח כ״א כ״ב	**כא.** תקמג: ר׳ יצחק אייזיק ב״ר יעקב הלוי מזורובין ב׳ רזא מהימנא ועוד תוסב: ר׳ יעקב יוסף ב״ר אברהם ישכר הכהן רבינובין מרדומסק, ב׳ אמת ליעקב תרעו: ר׳ שמריהו יוסף ב״ר שמשון קרליץ, ב׳ בית תלמוד, אבי החזו״א, גאב״ד ורב קוטובה
כב	שני	4:08	4:29	4:59	5:49:45	8:04	9:47	4:34	5:59	7:24:00	8:08	כד	כתובות ח ו-ז שיח-ט יח-א	ש״ח כ״ג - ל׳	**כב.** ב׳ תנ: לאחר מסע המשכן ג׳ ימים סרו מאחרי ה׳ והתאוו מי יאכילנו בשר, והיום החל לרדת השלו חודש ימים עד כ״ב סיון (ל׳ יום לתוס׳, ולרש״י תענית כ״ט א׳ התחיל ממחר לרדת השלו כ״ט יום). וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת (ילק״ש תשן), באותו הפרק היה מעשה המגדף (תו״כ) תרנד: ר׳ מרדכי שרגא פייבוש מהוסיאטין ב״ר ישראל מרוז׳ן תרץ: הסבא קדישא ר׳ שלמה אליעזר ב״ר יעקב אליפנדרי
כג	שלישי	4:07	4:28	4:58	5:48:45	8:03	9:47	4:35	6:00	7:24:45	8:09	כה	כתובות ח-ט ח-א שיט ב-ד	ש״ח ל״א - ל״ה	**כג.** היום יו״ט במגילת תענית (פ״ב) נפקו בני חקרא מירושלים כדתיב (שמ״א ב׳ ה׳) וילכוד דוד את מצודת ציון היא עיר דוד, והיו מצירים לבני ירושלים ולא יכלו לצאת ולבוא מפניהם אלא בלילה, יום שיצאו משם עשאוהו יו״ט היום תענית בוורמיזא לזכר ההרג הרב בעת מסעי הצלב, "קהל וורמישא בחונה ובחורה, גאוני ארץ ונקיי טהרה, פעמיים קדשו השם המיוחד במורא בשלשה ועשרים בחודש זיו לטהרה". (קינת מי יתן ראשי מים) תקעד: ר׳ יהושע ב״ר אריה ליב מדינוב, תלמיד הקדושת לוי מברדיצוב
כד	רביעי	4:06	4:27	4:57	5:47:45	8:03	9:46	4:35	6:00	7:25:30	8:09	כו	כתובות ט ב-ג שיט ה-ז	ש״ח ל״ו - מ׳	
כה	חמישי	4:04	4:26	4:56	5:47:00	8:02	9:46	4:35	6:01	7:26:15	8:10	כז	כתובות ט ד-ה שיט ח-י	ש״ח מ״א - מ״ה	**כד.** תרנח: ר׳ אליעזר צבי ב״ר יצחק אייזיק יהודה יחיאל מקאמרנא, ב׳ בן בתי תרעא: ר׳ יצחק הכהן ב״ר ישראל איסר פייגנבוים, רבה של וורשא תשכג: ר׳ יוסף ב״ר שלמה הלוי צימרמן, רב בית חלקיה וממיסדיה תשלט: ר׳ בנימין ב״ר מנחם מנדל מנדלסון, אב״ד קוממיות
כו	ששי	4:03	4:25	4:55	5:46:15	8:02	9:45	4:36	6:01	7:26:45	8:11	כח	כתובות ט ו-ז שיט יא-יג	מצה לחמנו מסעודה בע״ש מ׳ 4:02	**כה.** תקצב: ר׳ יעקב ב״ר יעקב משה לורברבוים מליסא, ב׳ נתיבות המשפט, חוות דעת, תורת גיטין, ועוד (וי״א בכ״ד) תריד: ר׳ חיים ב״ר מנחם מנדל מקוסוב, ב׳ תורת חיים תשב: ר׳ יוסף ב״ר משה יהודה פאצאנובסקי מבאביאניין ב׳ פרדס יוסף תשיז: ר׳ חיים ב״ר אברהם זקן חורי, רבה של גאבס טוניס, ב׳ מצא חיים
כז	שבת	4:02	4:24	4:54	5:45:30	8:01	9:45	4:36	6:02	7:27:30	8:12	כט	כתובות ט ח-ט שיט יד-טז	ראוי לאבול סעודה ד׳ עד: 10:53	**כו.** ד׳ תשב: רב סעדיה ב״ר יוסף גאון, ב׳ אמונות ודעות תקז: ר׳ משה חיים ב״ר יעקב חי לוצאטו, הרמח״ל, ב׳ מסילת ישרים תרט: ר׳ יצחק ב״ר חיים מוואלז׳ין, ראש ישיבת וואלוז׳ין ב׳ פה קדוש תשה: ר׳ שלמה ב״ר מרדכי גולדמן, האדמו״ר מזוויעהל תשנט: ר׳ עמרם ציון חי ב״ר שלום אזולאי, משקיע בית ברק תשסח: ר׳ שמעון נתן נטע ב״ר אברהם שלמה בידרמן, האדמו״ר מלעלוב ביתר

עש״ק **בחוקותי**: פורסם ב״יתד נאמן״ תשנ״ח בזה״ל: מתוך כתב ידו של הגאון ר׳ אליהו שחור זצ״ל ששמע מפי הרב ר׳ ישעיה חשין זצ״ל ששמע מפי זקן אחד שהיה מלמד בבית הנצ״ב מוולוז׳ין - קבלה בשם ר׳ יצחק מוולוז׳ין זצוק״ל שהורוצה שתפילותיו יעשו פירות יתענה בערש״ק פר׳ בחוקותי ויקרא שנים מקרא ואחד תרגום ואז תפילתו תתקבל בנזה״י, עכ״ל. והעירוני שבמ״ב (רמ״ט סקי״ח) כתב דאין להתענות בע״יש כדי שלא יכנס לשבת כשהוא מענה, ובכה״ח שם הביא מהאריז״ל דאין להתענות בע״ש אפי׳ קודם חצות כיון שהאורת השבת מתחלת קודם חצות, ואולי אפשר להקדים להתענות יום ה׳ ולקיים בזה ענין זה.

שב״ק **בחוקותי**: מגילה ל״א ב׳: עזרא תיקן להן לישראל שיהו קורין קללות שבתורת כהנים קודם עצרת, [שהוא זמן קציר וזמן פירות האילן], כדי שתכלה שנה וקללותיה, ועצרת ר״ה היא דתנן בר״ה (ט״ז א׳) דבעצרת נידונים על פירות האילן. ולמלבד הסדר הרגיל של קריאת התורה יש כאן ג״כ קיום תקנת עזרא הנ״ל.

פרקי אבות: כתב הרמ״א בסימן רצ״ב ס״ב: אומרים פרקי אבות בקיץ. [והנה בסדר רב עמרם גאון כתב: אחר מנחה שונין אבות וקנין תורה וזה שאין עוסקין בתורה לא מפני שאסור, אלא לכבוד משה רבינו שנפטר באותה שעה לפיכך אומרים אבות לקיים נשיא שמת כל בתי מדרשות בטלין, ובאבודרהם סוף תפילות הפסח כתב: ונוהגין בספרד לקרות במסכת אבות ופרק קנין תורה בשבתות שבין פסח לשבועות בכל שבת פרק אחד. וכתב ה״ר ישראל בן ישראל שהטעם שקורין אותם באלו השבתות לפי שהם ימים מנויים למתן תורה ולכן נמנה אנחנו אלו הימים כמו האוהב שהוא ממתין ביאת אהובו מן הדרך והוא מונה הימים והלילות עד שיבא, ורוב ענייני המסכתא הם הזירות על קריאת התורה ומעשה המצות. וגם זה הזמן שהוא זמן הקציר הוא מזמון ומוכן לנועע החלק המתעורר מן הנפש וללהטו אחר רוב התאה ובקשת רוב ההנאות וצריך להשקיטו ולתקנו במה שיש בזאת מן המסכתא מן המוסרים המביאין לפרישות והכנעת הנפש ושברונה ומניעתה מלבקש מה שיזיקנה כדי להציל אותה ולתקן נהיגת המדות להיותה הולכים על קו המוסר והדעת, עד כאן דבריו.

הנה בשבתות שבקיץ נוהגים לומר פרקי אבות במנחה, מנהג בני ספרד לאמרם רק בשבתות שבין פסח לשבועות [ומתאים לטעם האבודרהם שהוא הכנה למתן תורה], ומנהג בני אשכנז לאמרם במשך כל שבתות הקיץ עד ראש השנה [ומתאים לטעם ר״ע גאון לכבוד משה רבינו שנפטר בשעה זו], סה״כ ארבע פעמים.

ובשנה שיו״ט ראשון של פסח חל בשבת יש הבדל נוסף, שבא״י מתחילים בשבת אסרו חג לקרוא פרקי אבות ובחו״ל רק בשבת שאחריה, ויוצא שלמנהג בני אשכנז במשך כל הקיץ בני א״י מקדימים פרק אחד על בני חו״ל.

והנה מסכת אבות במקורה במשניות מכילה חמשה פרקים אלא שהוסיפו פרק נוסף כדי שבששת השבתות שבין פסח לחג השבועות יאמרו כל שבת פרק אחר.

ויוצא שבארץ ישראל כשיש לפעמים שבע שבתות בין פסח לשבועות חסר פרק אחד לשבת האחרונה ערב שבועות, ומשום כך כתב בספר תיקון יששכר שבא״י אומרים בשבת שלפני שבועות פרק א׳ של מסכת דרך ארץ זוטא המתחיל דרכי תלמידי חכמים ענו ושפל רוח וגו׳. אמנם זה למנהג בני ספרד, אבל למנהג בני אשכנז אין נפ״מ מכל זה ומתחילים שוב מפרק ראשון. וז״ל התיקון יששכר: ועל השבת שנתוספה בזו השנה לבני א״י על בני חו״ל בין פסח לשבועות וכו׳, מצאתי כתוב במנהגות המוסתערבים יצ״ו תושבי צפת שבגליל העליון תוב״ב שקורין בשבת השביעי שכבר השלימו בשש הראשונות קריאת כל הששה פרקי אבות פרק אחד ממסכת דרך ארץ זוטא שדבריו מענין של פרקי אבות וכו׳ עיי״ש. ואמנם הרמ״ע מפאנו בספרו עשרה מאמרות, (מאמר חקור דין חלק א׳ פרק י״ט) מעיד שהמנהג היה שנוה, וז״ל: ומסתברא לן שבדורות הראשונים היו קורין תחלת פרק חלק בארץ ישראל באסרו חג הפסח שחל בשבת עד סוף מחלוקתם של רבי אליעזר ורבי עקיבא גבי עשרת השבטים שכלן אסופות מן הברייתות כמו פרק קנין תורה, ודומה למה שמפטירין בחול המועד של פסח בתחיית המתים דקיימא לן בניסן עתידים לחיות ומתחילין אבות לשבת הבאה, ולעולם לא היו קורין כל ישראל ומשה קבל כי הדדי אף על פי שהאחרונים לא דקדקו בכך.

זמני הירח: מולד חודש סיון כפי שנהוג להכריז: **המולד יהיה בליל שלישי בשעה 5, 21 דקות ו-6 חלקים.** [וסימנו: ג׳ י״א שפ״ד]. ותרגומו להגרימ״ט ביום שלישי בשעה 5:56:48 בבוקר [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה ביום שלישי בשעה 14.47.38. (התרגום והמולד האמיתי לפי שעון קיץ).

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

אייר תשע"ח — מאי (5) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כא	ראשון	הנץ החמה הנראה 5:59:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:23 גר"א 9:13 סוף זמן תפילה גר"א 10:21	במוצ"ש סופרים ל"ו לעומר	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:26:30	6
כב	שני	הנץ החמה הנראה 5:58:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:22 גר"א 9:13 סוף זמן תפילה גר"א 10:21	ל"ז לעומר	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:27:15	7
כג	שלישי	הנץ החמה הנראה 5:57:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:22 גר"א 9:12 סוף זמן תפילה גר"א 10:20	ל"ח לעומר	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:28:00	8
כד	רביעי	הנץ החמה הנראה 5:56:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:21 גר"א 9:12 סוף זמן תפילה גר"א 10:20	ל"ט לעומר	חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:28:30	9
כה	חמישי	הנץ החמה הנראה 5:56:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:21 גר"א 9:12 סוף זמן תפילה גר"א 10:20	מ' לעומר	חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:29:15	10
כו	ששי	הנץ החמה הנראה 5:55:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:20 גר"א 9:11 סוף זמן תפילה גר"א 10:20	מ"א לעומר **הדלקת נרות שבת** **7:00** ירושלים: 6:51 חיפה: 7:00 באר שבע: 7:10	חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:30:00	11
כז	שבת	הנץ החמה הנראה 5:54:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:19 גר"א 9:11 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:19 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:45	שבת מברכין **פרשת: בחוקותי** **הפטרה: ה' עוזי** (ירמיה ט"ז) [בחו"ל פר' בהר בחוקותי] אומרים אה"ר (ולגר"א ל"א), ואומרים צדקתך אבות פרק ו' מ"ב לעומר ו' שבועות **צאת השבת** 8:08 **חזו"א** 8:12 ירושלים: 8:07 חיפה: 8:10 באר שבע: 8:07	חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:30:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:43 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:49	12

פרשת: במדבר

	תאריך אייר סיון	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ק׳ הייתה מישור	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות הגראז״מ חשש לכנתח׳ לשיטה זו	דף היומי בבלי זבחים	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי סנהדרין מה - נא מ״ב עמוד היומי ח״ב עב. - עה. מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כח	ראשון	4:01	4:23	4:54	5:44:45	8:00	9:45	4:37	6:03	7:28:15	8:13	ל	כתובות י׳ א-ב שיט-כ יז-ב	ש״ח מ״ר - נ״ב	**כח.** ב׳ תתפז: תענית צדיקים (בשו״ע תקפ״ט) על פטירת שמואל הנביא הלוי בן אלקנה וחנה ובמג״ת כתוב בכ״ט, עי׳ כה״ח רבינו הרמב״ם מצא את ספר התורה של עזרא הסופר וקבע יום זה ליום משתה ושמחה והודאה לה׳ (שם הגדולים מע׳ גדולים ע׳) ה׳ מ: רבנו יצחק [בעל החוטם] ב״ר יוסף מקורביל, ב׳ סמ״ק וחתן ר׳ יחיאל מפריס תרפה: ר׳ מרדכי חיים משגין, מרבני דמשק
כט	שני	4:00	4:22	4:53	5:43:45	8:00	9:44	4:37	6:03	7:29:00	8:13	לא	כתובות י׳ ג-ד שכ ג-ה	ש״ט א׳ - ג׳	
א	שלישי	3:59	4:21	4:52	5:43:00	7:59	9:44	4:37	6:04	7:29:45	8:14	לב	כתובות י׳ ה-ו שכ ו-ח	ש״ט ד׳	**כט.** תרי: ר׳ מאיר ב״ר אהרן אריה מפרמישלאן תשב: ר׳ שמואל שלמה ב״ר מרדכי יוסף אלעזר ליינר הי״ד, האדמו״ר מראדזין תשלה: ר׳ בן ציון ב״ר מאיר אטון, מרבני פורת יוסף
ב	רביעי	3:58	4:20	4:51	5:42:15	7:59	9:44	4:38	6:04	7:30:15	8:15	לג	כתובות יא א-ב שכ ט-יא	ש״ט ד׳ ה׳ ש״י א׳ ב׳	**א.** ב׳ תמט: בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני (ר׳ שבת פ״ו פ״ז) ד׳ תתנו: פרעות נוסעי הצלב ביהדות צרפת, ונעקה״ש ״פעמיים קדשו את ה׳ המיוחד במורא״ (קינת מי יתן ראשי מים), ובב״י סי׳ תקע״ט הביא שנהגו להתענות היום בק״ק וורמייז״א, אמנם כתב המג״א ר״ס תי״ח שלא ילפינן מיניהו, ובכה״ח (תק״פ סק״ז) הביא בשם שבו״י שהתענו עד אחר חצות תקג: ר׳ מאיר ב״ר שמואל שמלקא הלוי הורביץ, מהר״ם מטיקטין תרסג: ר׳ יוסף ניסים ב״ר חיים יצקב בורלא, ב׳ וישב יוסף ולקט יוסף תרפה: ר׳ אברהם מנחם מנדל ב״ר מאיר הלוי שטיינברג, ב׳ מחזה אברהם תרפח: ר׳ אליעזר דוד ב״ר עמרם גרינוואלד מסאטמר, ב׳ קרן לדוד תשס: ר׳ אהרן יחיאל ב״ר דוד לייפער, האדמו״ר מנדבורנא - באניה - צפת
ג	חמישי	3:57	4:19	4:50	5:41:45	7:58	9:43	4:38	6:05	7:31:00	8:16	לד	כתובות יא ג-ד שכ יב-יד	ש״י ב׳ - ה׳	
ד	ששי	3:56	4:18	4:50	5:41:15	7:57	9:43	4:39	6:05	7:31:45	8:17	לה	כתובות יא ה-ו שכ טו-יז	נעלה לתענוג מסעודה בע״ש מ׳ 4:04	**ב.** תרצו: ר׳ ישראל ב״ר ברוך הגר, האדמו״ר מויז׳ניץ ב׳ אהבת ישראל תרצז: ר׳ חיים אלעזר שפירא ב״ר צבי הירש ממונקטש ב׳ מנחת אלעזר ושער ישכר
ה	שבת	3:55	4:18	4:49	5:40:30	7:57	9:43	4:39	6:06	7:32:15	8:17	לו	כתובות יב א-ב שכ יח-כ		**ג.** ד׳ תתנו: פרעות נוסעי הצלב ביהודי מגנצא ״עלתה לה למרום למקום מדורה... לומדיה ושוניה באישון כמו אורה״ (הקינה הנ״ל) ד׳ תתקכה: הרמב״ם זלה״ה הגיע לשלום לארץ ישראל אחרי שניצל מסכנות בים, וקבע יום זה ליום משתה ושמחה והודאה לה׳ ומתנות לאביונים (שם הגדולים מערכת רמב״ם) תץ: ר׳ יוסף ב״ר עמנואל אירגאס, ב׳ דברי יוסף ושומר אמונים הקדמון תקסא: ר׳ יעקב שמשון ב״ר יצחק שפירא משיפיטובקה, מתל׳ המגיד ממעז׳ בשנים האחרונות התפרסם שהיום יום פטירת רבינו עובדיה מברטנורא, ולהידוע לי אין לזה כל מקור מוסמך
															ד. תקמב: ר׳ יעקב רפאל ב״ר שמחה יהודה סאראוואל, ר״מ דמנטובה תרמה: ר׳ ישעיהו נפתלי הרץ ב״ר דוד שפירא מדינוב, הנותן אמרי שפר תרעג: ר׳ משה ב״ר רפאל אברהם בכור בארקי ב׳ מזכרת משה תשלט: ר׳ יוסף אברהם ב״ר פינחס וולף, החינוך לאור התקופה ומייסד סמינר וולף
															ה. ג׳ תתפ?: נעקה״ש ר׳ יהודה בן דמא (אוצר המדרשים עמ׳ 442) תקיד: ר׳ אברהם אמארילייו מח״ס בריח אברהם תקנח: ר׳ זאב וולף הלוי מז״טומיר, ב׳ אור המאיר תקפה: ר׳ מרדכי ב״ר אברהם כרמי ב׳ מאמר מרדכי תרכג: ר׳ גרשון ב״ר יהודה אשכנזי אב״ד קאלמייא ב׳ עבודת הגרשוני תשכט: ר׳ חיים יעקב ב״ר אברהם מרדכי ספרין מקאמנוא, ב׳ פרי חיים תשנג: ר׳ אורי שרגא ב״ר שמואל חיים הלוי קלרמן ר״י כנסת חזקיהו תשעב: ר׳ יוסף עזרא ב״ר סלמן זליכה, רב שכ׳ פרדס כץ וב׳ פרי חדש

ער״ח סיון, תפילת השל״ה: נהוג עלמא להתפלל התפילה שהביא השל״ה מספר ישן ״תפילת אבות על בנים״, (וי״א שמקורה כפי הנראה מר׳ שבתי סופר מחבר הסידור המדוקדק עי״ש בסוף ח״ב), וז״ל: ביותר צריך להתפלל שיהיה לו זרע כשר עד עולם, וכל צרכיהם וזיווגם מה׳ יצא הדבר. ולבי אומר שעת רצון לתפלה זו בערב ר״ח סיון, הוא החדש שבו ניתנה התורה ואז נקראים בנים לה׳ אלקינו, וראוי לישב בתענית ביום ההוא הוא ואשתו ויתעוררו בתשובה ויתקנו כל עניני הבית איסור והיתר וטומאה וטהרה וכל הענינים, ויתנו צדקה לעניים הגונים. ואם אפשר לבעל להתענות אז ״הפסקה״ מה טוב ומה נעים. ועל כל פנים תהיה תענית גמורה ככל דיני תענית צבור (מלוח דבר בעיתו).

כתב המשנה ברורה בסימן מ״ז ס״ק י׳ וז״ל: ותמיד תהיה תפלת האב והאם שגורה בפיהם להתפלל על בניהם שיהיו לומדי תורה וצדיקים ובעלי מידות טובות, ויכוין מאד בברכת אהבה רבה ובברכת התורה בשעה שאומרים ונהיה אנחנו וצאצאינו וכן כשאומר בובא לציון למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה. ורבינו החזו״א כתב נוסח תפלה לאם למען בנה בברכת שמע קולנו, וז״ל (בקובץ אגרות ח״א, ע״ד): יהי רצון מלפניך ה׳ אלוקי ואלוקי אבותי שתרחם על בני ... ותהפוך את לבבו לאהבה וליראה שמך ולשקוד בתורתך הקדושה, ותסיר מלפניו כל הסיבות המונעות אותו משקידת תורתך הקדושה, ותכין את כל הסיבות המביאות לתורתך הקדושה, כי אתה שומע כו׳.

ר״ח סיון: דורשים בהלכות עצרת כמה ימים קודם חג השבועות כי אין בה הלכות רבות כפסח (ב״י). ולהגר״א מיום א׳ סיון דורשין בהל׳ החג, אמנם דעת הב״ח ומ״א והפר״ח וכן הביא המשנ״ב מרש״י ותוס׳ ועוד שגם בשבועות דורשין קודם לכן ל׳ יום, עיין מ״ב ושעה״צ ר״ס תכ״ט.

ב׳ סיון - יום המיוחס: כיון שנאמר להם אז ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, שיהיו אומה מיוחסת, עיין ערוך השלחן סו״ס תצ״ד, ובשער ישכר (מונקטש, שהיום פקודתו) לחדש סיון שפירט הענין.

שלשת ימי הגבלה: פתק שתלה המשגיח רבי שלמה וולבה זצ״ל בישיבתו: קיבלתי ממורי ורבי זצ״ל [הג״ר שמואל חרקובר] כי שלשת ימי הגבלה הם סגולה, מי שלומד בהם בהתמדה רבה, ממש בלי ביטול תורה לרגע, שזוהי סגולה להצלחה לכל השנה בעליה בתורה, הוא אמר לי שזה כתוב בספרים הקדושים.

שבת תחילת סיון: כתב המהרי״ל (בהלכות שבועות): בשבת דלפני חג השבועות נוהגים באשכנז להזכיר כל מדינות וקהילות וישובים שהיה בהם גזירות תתנ״ו, ואומר וכו׳ אב הרחמים במקומו. בכל מדינות ריינוס אין אומרים אב הרחמים אלא בשבת דלפני שבועות דמזכירים את הקדושים גזירת תתנ״ו וכו׳. עכ״ל.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

אייר - סיון תשע"ח

מאי (5) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כח	ראשון	הנץ החמה הנראה 5:53:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:19 גר"א 9:10 סוף זמן תפילה גר"א 10:19	במרצ"ש סופרים מ"ג לעומר	חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:31:30	13
כט	שני	הנץ החמה הנראה 5:53:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:18 גר"א 9:10 סוף זמן תפילה גר"א 10:19	מ"ד לעומר ערב ראש חדש יום כיפור קטן ל"א תחנון במנחה	חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:32:15	14
א	שלישי	הנץ החמה הנראה 5:52:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:18 גר"א 9:10 סוף זמן תפילה גר"א 10:19	מ"ה לעומר **ראש חדש** ל"א תחנון ולמנצח	חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:32:45	15
ב	רביעי	הנץ החמה הנראה 5:52:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:17 גר"א 9:09 סוף זמן תפילה גר"א 10:18	מ"ו לעומר ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח, יום המיוחס	חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:33:30	16
ג	חמישי	הנץ החמה הנראה 5:51:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:17 גר"א 9:09 סוף זמן תפילה גר"א 10:18	מ"ז לעומר ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח, שלשת ימי הגבלה	חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:34:15	17
ד	ששי	הנץ החמה הנראה 5:51:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:16 גר"א 9:09 סוף זמן תפילה גר"א 10:18	מ"ח לעומר **הדלקת נרות שבת** **7:05** ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח ירושלים: 6:56 חיפה: 7:05 באר שבע: 7:14	חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:35:00	18
ה	שבת	הנץ החמה הנראה 5:50:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:16 גר"א 9:08 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:27 סוף זמן תפילה גר"א 10:18 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:46	**ערב חג השבועות** אומרים אב הרחמים (ראה בלוח העליון) ול"א צדקתך **פרשת: במדבר** **הפטרה: והיה מספר** (הושע ב') **צאת השבת 8:13** **חזו"א 8:17** ירושלים: 8:12 חיפה: 8:16 באר שבע: 8:12 אבות פרק א' ראוי להקדים לאכול סעודה שלישית לפני 4:04 ואם אוכל אח"כ יאכל רק מעט פת (שו"ע תקכ"ט ס"א ומ"ב סק"ח). במוצ"ש ליל יו"ט אומרים בתפילה ותודיענו, וקידוש יקנה"ז	מ"ט לעומר ז' שבועות חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:35:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:48 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:56	19

הזמנים לפי שעון קיץ

פרשת: נשא

	תאריך סיון	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע' הייתה מישור	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי זבחים	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי סנהדרין נב - ע"ז א מ"ב עמוד היומי ח"ב עה: - עח: מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ו	ראשון	3:54	4:17	4:48	5:40:00	7:56	9:43	4:40	6:06	7:33:00	8:18	לז	כתובות יב ג-ד שבא א-ג	ש"י ר' ד'	**מנין מאה ברכות** **חג השבועות**: 78 ברכות, [75 דיו"ט, שהחיינו דקידוש, ברכת הנר והבדלה, וב' דהלל, ונפחת המפיל וענט"י לנעורים בלילה], וישלים בשמיעת ברכות העליות לתורה וההפטרה, ובמיני מגדים וריח. וזה למנהג ספ' שמברכין כל ברכות השחר וברכה"ת (מלבד ענט"י) גם אם היו נעורים כל הלילה, אמנם אש' הנעורים כל הלילה יל"ע אם אלוקי נשמה וג' ברכה"ת והמעביר שינה שנוהגים לשמוע מאחר עולים למאה ברכות דהרי אפשר דפטורים, ולפי"ז יופחתו עוד 6 ברכות (כי גם ענט"י יוצאים מאחר ע"פ הגר"א), אך לאוכלים סעודה חלבית בנפרד מתוספות 6 ברכות, וכן הבעל קורא המברך על רות נוספות לו ב' ברכות. **קבלת התורה**: ירושלמי ראש השנה פ"ד ה"ח: ר' משרשיא בשם ר' אידי בכל הקרבנות כתיב חטא ובעצרת אין כתיב חטא (לא כתוב שעיר עיזים אחד "לחטאת"), אמר להם הקב"ה מכיון שקיבלתם עליכם עול תורה מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימיכם. ופי' בקרבן העדה **שבכל שנה בעצרת הוא כיום אשר עמדנו לפני הר סיני ומקבלים התורה מחדש**, וכדאמר רב יוסף (פסחים ס"ח ב') אי לאו ההוא יומא כמה יוסף איכא בשוקא, הלכך אין שם חטאת ביום הזה. **קריאת התורה של שבועות**: לכו"ע קוראים עשרת הדברות בטעם העליון, לעשות מכל דיבור פסוק אחד, לפי שבו ביום ניתנו עשרת הדברות, מ"ב תצ"ד סק"ג ובבה"ל. **ההפטרה של שבועות**: במרכבה דיחזקאל, וכתב מ"ב (תצ"ד סק"ד): ונוהגין במקצת מקומות שגדול וחכם קורא זאת ההפטרה, וסמך לדבר ולא במעשה מרכבה אא"כ היה חכם ומבין מדעתו. וגם יש נוהגין שכל מי שקורא אותה עם המפטיר בלחש אומר אותה ג"כ מעומד מפני כבודה. **מאכלי חלב בשבועות**: "נוהגין לאכול מאכלי חלב בשבועות" רמ"א תצ"ד ג', וכתב המ"ב (סקי"ב) "ואני שמעתי עוד בשם גדול אחד שאמר טעם נכון לזה כי בעת שעמדו על הר סיני וקיבלו התורה [כי בעשרת הדברות נתגלה להם עי"ז כל חלקי התורה כמ"ש רב סעדיה גאון שבי' הדברות כלולה כל התורה], וירדו מן ההר לביתם לא מצאו מה לאכול תיכף, כי אם מאכלי חלב, כי לבשר צריך הכנה רבה, לשחוט בסכין בדוק כאשר צוה ה' (עכשיו), ולנקר חוטי החלב והדם, ולהדיח ולמלוח, ולבשל בכלים חדשים כי הכלים שהיו להם מקודם שבשלו בהם באותו מעת לעת נאסרו להם, על כן בחרו להם לפי שעה מאכלי חלב, ואנו עושים זכר לזה" עכ"ל, וכתב כה"ח בשם שיירי כנסת הגדולה והשל"ה: "ואני אף על פי שאני מן הנוהגין שלא לאכול גבינה ובשר בסעודה אחת, לקיים זה לאכול מאכל בשר וחלב ביום חג השבועות אני אוכל החלב עם הדבש קודם, ואני מברך בהמ"ז, ואח"כ אחר שעה אני אוכל מאכל בשר", עכ"ל. **ז' - י"ב סיון**: "מי שלא חג ביום חג השבועות (פי' שלא הקריב עולת ראיה או שלמי חגיגה) חוגג כל שבעה, ויש לו תשלומין כל ששת הימים שלאחר חג השבועות, ודבר זה מפי השמועה נאמר, שחג השבועות כחג המצות לתשלומין" (רמב"ם חגיגה פ"א ה"ח, ר"ה ד' ב'). **אסרו חג**: א"ר ירמיה כו' כל הנושה איסור לחג באכילה ושתיה [שקורא לחג עונג במאכל ומשתה, ויש אומרים יום שלאחר החג - רש"י] מעלה עליו הכתוב כאילו **המשך בשבוע הבא**	**ז.** ב' תתקכה: דוד המלך בן ישי [ונצבת (ב"ב צ"א.)] ע"ה נעים זמירות ישראל שמח: ר' חיים ב"ר בצלאל מפרידברג אחי המהר"ל, ב' ספר החיים (רי"א ד') תקכ: ר' ישראל ב"ר אליעזר בעל שם טוב, מייסד החסידות תש: ר' אברהם שלום ב"ר יחזקאל שרגא הלברשטאם, אדמו"ר מסטרופקוב (1) תשח: ר' אברהם מרדכי ב"ר יהודה אריה ליב אלתר, האדמו"ר מגור ב' אמרי אמת תשלב: ר' מרדכי כמוס אמייאס הכהן, הרב הראשי לתוניס
ז	שני	3:53	4:16	4:47	5:39:45	7:56	9:42	4:40	6:07	7:33:45	8:19	לח	כתובות יג א-ב שבא ד-ו	ש"י ד' - ט'	
ח	שלישי	3:53	4:15	4:47	5:39:15	7:55	9:42	4:40	6:07	7:34:15	8:20	לט	כתובות יג ג-ד שבא ז-ט	שי"א א'	**ז.** הילולא דהושע בן בארי בקברו בצפת (חיבת י"ם), ואינו מקום מנוחתו (האר"י) ד' תתקז: כתב ר' אפרים מבונא (בס' הזכירה): וביו"ט ב' של שבועות נאספו הטועים מארץ צרפת (נוסעי הצלב השני) אל רומרוג ובאו בבית רבינו יעקב [תם] שיחיה, ולקחו כל אשר לו בביתו, וקרעו ס"ת בפניו, ולקחוהו והוציאוהו השדה, ודברו אתו משפטים על דתו, ויתבוללו להיתו, ואת גופתו פצעו אותו חמשה פצעים בראשו, כי אמרו אתה גדול של ישראל לכן נקחה ממך נקמת התלוי, ונפצעה בך כאשר פצעתם באלהינו חמשה פצעים, וכמעט שכנה דומה נפשו הטהורה, לולי רחמי יוצרנו אשר ריחם על תורתו, וימן ה' שר גדול לרבינו יעקב בדרך אותו שדה, ויקראהו רבנו וישחדהו בסוס שוה ה' זקוקים, וילך השר וידבר על לב הטועים וישסעם בדברים, ויאמר להם, הניחו לי היום ואני אדבר עמו, אולי יפותה ונוכל להסיתו, ואם לא יאבה דעו כי מחר אתננו בידכם, וכה עשו, ונדחית שעה הרעה בחמלת ה' על עמו, ריחם על המרבין להם תורתו הקדושה תקט: נעקה"ש גר הצדק אברהם בן אברהם הי"ד (בן הגרף פוטוצקי) תשיג: ר' דעליג ראובן ב"ר צבי בענגיש ראב"ד י-ם וב' לפלגות ראובן תשמ: ר' שמואל ב"ר שמחה בונים עהרנפלד ממטרסדורף ר"י חתן סופר
ח	חמישי	3:51	4:14	4:46	5:38:45	7:55	9:42	4:41	6:08	7:35:45	8:21	מא	כתובות יג ז-ח שבא יג-טו	שי"א ג' - ז'	**ח.** תרמז: ר' משה נחמיה ב"ר משולם כהניו ב' שאלו שלום ירושלים תרעו: ר' אריה ליב ב"ר שמואל פרומקין ב' תולדות חכמי ירושלים תשמח: ר' ישכר דב ב"ר מנחם אהרן גולדשטין, ר"י כולל שומרי החומות תשסב: ר' זלמן ב"ר טוביה רוטברג, ראש ישיבת בית מאיר
ט	רביעי	3:52	4:14	4:46	5:39:00	7:55	9:42	4:41	6:08	7:35:00	8:21	מב	כתובות יג ט-י שבא טז-יח	מצה לחמנו מסעודה בע"ש מ: 4:07	**ט.** קצט: ר' אביגדור ב"ר יצחק קרא, דיין בפראג תקצט: ר' ישראל ב"ר שמואל משקלוב בעל פאת השולחן תרלג: ר' יצחק אייזיק ב"ר ישכר בער איינכשטיין מזידיטשוב, ב' פירוש מהרי"א תרלט: ר' אהרן ב"ר עזריאל קונווארטי, ר"י המקובלים ב' שו"ת כפי אהרן תרצט: מו"ר ר' יעקב חיים ב"ר יצחק ברוך סופר ב' כף החיים
י	חמישי	3:50	4:13	4:45	5:38:45	7:54	9:41	4:42	6:09	7:36:15	8:22	מג	כתוב' נדרי יז-א יא-א שבא-ב יט-כ	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 10:57	**י.** ד' תתסג: רבנו יצחק ב"ר יעקב אלפאסי, הרי"ף (רי"א ז' או י"א אייר) תקעא: ר' שמעאל ב"ר אברהם יצחק הכהן ממודינא מח"ס זרע אמת תרצו: המקובל ר' עזרא ב"ר יוסף הררי רפול תשמח: ר' אליהו מאיר ב"ר אשר קליימן, מבעלי המוסר
יא	שישי	3:49	4:12	4:45	5:38:30	7:54	9:41	4:42	6:10	7:37:00	8:23	מד	שבא-ג יט-כ		**יא.** תרעט: ר' שמואל ב"ר ישראל יונה צבי רוזנברג מאונסדורף ב' באר שמואל תשד: נעקה"ש ר' מרדכי ב"ר יהושע ב' שו"ת מהר"ם בריסק, ור' שלמה זלמן ב"ר יעקב עהרנרייך ב' שו"ת אבן שלמה, הי"ד תשלו: ר' שלמה זלמן ב"ר אליעזר בלוך, מתלמידי החפץ חיים תשמט: ר' יצחק יעקב ב"ר יוסף יהודה וייס ב' שו"ת מנחת יצחק ונאב"ד העדה החרדית תשמט: ר' יהודה ב"ר אלטר יחזקאל אליהו הורוביץ מדז'יקוב י-ם **יב.** תקן: ר' דוד ב"ר יעקב פארדו ב' חסדי דוד, משכיל לדוד, שושנים לדוד ועוד תרמו: ר' שלמה סוכר, ב' עטרת שלמה ראב"ד בדמשק תרעז: ר' יצחק דוב ב"ר יהודה דוד יאדלר, ב' תפארת ציון על מד"ר תשלא: ר' חיים אהרן ב"ר יצחק יונה טורצין, ב' מעשי חייא תשמא: ר' אברהם ב"ר נח ויברג, האדמו"ר מסלונים, ב' ברכת אברהם תשעב: ר' ניסים ב"ר יוסף טולידנו, ר"י שארית יוסף

זמני הירח: ג' מהמולד - ליל שני מוצאי חג השבועות. ניתן לברך עד שעה 24:33 בלילה (לשעון קיץ) שאז ייעלם הירח.
ז' מהמולד - ליל רביעי. ניתן לברך עד שעה 1:59 בלילה (לשעון קיץ) שאז ייעלם הירח.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

סיון תשע"ח

מאי (5) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ו	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 5:50:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:15 סוף זמן ק"ש גר"א 9:08 סוף זמן תפילה גר"א 10:18	**חג השבועות** **צאת יו"ט: 8:14** ר"ת (במע'): 8:56 סו"ז מוסף לכתחילה: 1:46 ירושלים: 8:13 חיפה: 8:17 באר שבע: 8:13 אש' קוראים מגילת רות (דאיתא בילקוט רות מה ענין רות אצל עצרת שנקראת בזמן מת"ת למדך שלא ניתנה תורה אלא ע"י יסורין ועוני וכו', מ"ב ת"צ סקי"ז), וקדיש (ביה"ל קל"ב), י"ג מידות, ואש' אומ' אקדמות, ומוציאים ב' ספרים וקוראים ה' בספר א' מבחמש השלישי (שמות י"ט א'), וח"ק, ומפטיר בספר ב' וביום הבכורים (במדבר כ"ח כ"ו), וספ' כופלים ח"ק, וההפטרה במרכבה דיחזקאל (פרק א') ויהי בשלושים שנה. ובא"י אש' אומרים יזכור. שש"י י"ט	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:36:15	20
ז	שני	**הנץ החמה הנראה** 5:49:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:15 סוף זמן ק"ש גר"א 9:08 סוף זמן תפילה גר"א 10:17	**אסרו חג** ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח (ויש של"א) **ובחו"ל יו"ט שני של גלויות** [וקוראים מגילת רות, כל הבכור, ומפטיר וביום הבכורים, ומפטירין וה' בהיכל (חבקוק ב'), ציב פתגם, יזכור, שש"י ס"ח]	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:37:00	21
ח	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 5:48:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:15 סוף זמן ק"ש גר"א 9:08 סוף זמן תפילה גר"א 10:17	ל"א תחנון (ולהחזו"א אומרים מהיום תחנון), ואש' אומרים למנצח (וכן בימים הבאים)	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:37:30	22
ט	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 5:48:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:14 סוף זמן ק"ש גר"א 9:08 סוף זמן תפילה גר"א 10:17	ל"א תחנון	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:12 **שקיעת החמה** 7:38:15	23
י	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 5:47:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:14 סוף זמן ק"ש גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:17	ל"א תחנון	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:12 **שקיעת החמה** 7:39:00	24
יא	ששי	**הנץ החמה הנראה** 5:47:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:14 סוף זמן ק"ש גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:17	**הדלקת נרות שבת** **7:10** ירושלים: 7:00 חיפה: 7:10 באר שבע: 7:19 ל"א תחנון	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:12 **שקיעת החמה** 7:39:30	25
יב	שבת	**הנץ החמה הנראה** 5:47:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:13 סוף זמן ק"ש גר"א 9:07 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:25 סוף זמן תפילה גר"א 10:17 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:47	**פרשת: נשא** **הפטרה: ויהי איש אחד** (שופטים י"ג) **צאת השבת** **8:18** חזו"א 8:23 ירושלים: 8:17 חיפה: 8:21 באר שבע: 8:18 ל"א אה"ר וצדקתך (ולהחזו"א אר' שניהם) אבות פרק ב'	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:12 **שקיעת החמה** 7:40:15 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:52 צאת השבת לר"ת (מעלות) 9:02	26

הזמנים לפי שעון קיץ

פרשת: בהעלותך

	תאריך סיון	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל׳ הייתה מישור	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי זבחים	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי ע״ז ב - ח מ״ב עמוד היומי ח״ב עט. - פב. מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
יג	ראשון	3:49	4:12	4:44	5:38:15	7:53	9:41	4:42	6:10	7:37:30	8:23	מד	נדרים א ב-ג שכב ג-ה	שי״א ח׳	**יג.** ה׳ א: ואגיר עין ואדמע להגדיל בבכיה על קהל ורנקוורט [פרנקפורט] בשלשה עשר לחדש עליית טוביה, בשנה ראשונה לאלף הששי נוטלו עטרות כנסיות והוגי תושיה במספי הצלב, (קינת אשא בכי ונהי)
יד	שני	3:48	4:11	4:44	5:37:45	7:53	9:41	4:43	6:11	7:38:15	8:24	מה	נדרים א-ב ד-א שכב-ג ו-ב	שי״א ט׳ שי״ב א׳	תלת: ר׳ אפרים ב״ר יעקב הכהן מוילנא ב׳ שער אפרים תפס: ר׳ אברהם בן דוד יצחקי, ב׳ זרע אברהם תריג: בארם צובה נס מוסאן, שנעצלו מעלילת דם, ול״א תחנון, דרך אר״ץ עמ׳ י״ח
טו	שלישי	3:47	4:11	4:43	5:37:30	7:53	9:41	4:43	6:11	7:38:45	8:25	מו	נדרים ב ב-ג שכב ג-ה	שי״ב ב׳ - ח׳	תשד: ר׳ יצחק איזיק ב״ר יוסף מאיר, האדמו״ר מספינקא, ב׳ חקל יצחק תשמג: ר׳ יעקב ב״ר עזרא מרצפי ראב״ד העדה החרדית הספרדית תשמט: ר׳ רפאל יונה ב״ר ישראל מאיר טיקוצ׳ינסקי, ר״י ירוחם
טז	רביעי	3:47	4:10	4:43	5:37:15	7:53	9:41	4:44	6:12	7:39:15	8:26	מז	נדרים ב ד-ה שכב ו-ח	שי״ב ט׳ י׳ שי״ג א׳	**יד.** באורבעה עשר לסיון אחידת מגדל צור, היא קיסרי, מפני שלא היו יכולין לכבשה שהיו בה גיבורים, וכשגברה יד בית חשמונאי וכו׳ והושיבוה ישראל, יום שכבשוה עשאוהו יום טוב. (מגילת תענית פ״ג) תקפא: ר׳ חיים ב״ר יצחק מוואלוז׳ין מייסד ישיבת וואלוזין ומח״ס נפש החיים תשס: ר׳ נסים ב״ר יעקב יגן, ר״י קהילת יעקב תשעב: ר׳ דוד יצחק ב״ר מרדכי לייב מן ר״י כנסת חזקיהו, וב׳ באר מרים די באר ועוד
יח	ששי	3:46	4:09	4:42	5:36:45	7:52	9:40	4:44	6:12	7:40:30	8:27	מט	נדרים ג ג-ד שכב ב-ד	נטעה לתמנע מסעודה בע״ש מ׳ 4:09	**טו.** ב׳ קצו - שכה: נולד ונפטר יהודה בן יעקב אבינו ולאה אמנו ע״ה, וכתב במועד לכל חי (סי׳ ח׳ סעי׳ מ״ה) מה טוב שיזהר הש״צ לומר בסוף התפילה פסוקי יהודה מפרשת ויחי וזוהא הברכה כדי לעורר על גאולתנו ועל פדות נפשנו יום טוב במגילת תענית (פ״ג): ״בט״ו ובט״ו ביה, גלו אנשי בית שאן ואנשי בקעתא, ואף הם היו יתר רעה לישראל בימי יוונים וכו׳, וכשגברה יד בית חשמונאי והגלום, עשאום ימים טובים״ תרכט: ר׳ ידידיה רפאל חי אבולעפיה, הרב היר״א ר״י בית אל ב׳ קנין פירות תשעא: ר׳ יצחק דב ב״ר משה אריה קופלמן, ר״י לוצרן
יט	שבת	3:45	4:09	4:41	5:36:15	7:52	9:40	4:45	6:13	7:41:00	8:27	נ	נדרים ג ה-ו שכב ה-ז	ראוי לאבול סעודה ד׳ עד׳ 10:59	**טז.** תרכח: ר׳ מרדכי מנחם מנדל ב״ר ישראל יצחק קאליש מוורקא תשד: ר׳ שלום אליעזר ב״ר חיים מצאנז הי״ד מראצפרט תשד: ר׳ דוד ב״ר ישכר דב לייפער הי״ד, האדמו״ר מנדבורנה - באניה, ב׳ אוהב חסד תשנב: חכם ששון ב״ר משה לוי, מחכמי מקובלי י-ם תשסד: ר׳ גדליהו ב״ר ראובן העשיל נדל, תלמיד החזו״א
															יז. א׳ תרנז: ותנח התבה בחדש השביעי [להפסקת גשמים] בשבעה עשר יום לחדש על הרי ארדט, לר׳ אליעזר בר״ה י״א ב׳ (רש״י בראשית ח׳ ד׳ ממד״ר) תרלב: ר׳ אהרן ב״ר אשר פרלוב מקרלין ב׳ בית אהרן תרעג: ר׳ צבי הירש ב״ר לייבל ברודיא מקלם תשד: ר׳ משה ב״ר יוסף צבי פארחנד, אב״ד מאקווא וב׳ אהל משה
															יח. תיא: ר׳ אברהם ב״ר ישראל יחיאל הכהן רפפורט שרנצלס ב׳ איתן האזרחי תרג: ר׳ ישכר דוב בער ב״ר יצחק בארון, האדמו״ר מראדושיץ (1) תרצו: ר׳ ירוחם ב״ר אברהם הלוי ליבוביץ משגיח ישיבת מיר תשד: ר׳ יעקב אלימלך ב״ר יחזקאל זו״ר חיים מנחם מגדל ב״ר משה פנט מדעעש הי״ד תשיג: ר׳ שמואל יצחק ב״ר אברהם חיים הילמן ב׳ אור הישר תשכא: ר׳ אהרן ב״ר אברהם מרדכי כהן ראש ישיבת חברון ב׳ בית אהרן תשכא: ר׳ אברהם אליהו ב״ר בן ציון ניסן בנימין מייזעס, ר״י תורה ויראה, ב׳ בן אברהם
															יט. תשב: ר׳ שמואל וינטרוב ר״י נובהרדוק בפינסק תשכ״א ר׳ ברוך ב״ר מאיר פלק מרכוס, רב העיר חיפה וב׳ אמרי ברוך תשלז: ר׳ שמואל ב״ר מרדכי זאב הומינר מח״ס עבד המלך ועוד

המשך משבוע שעבר: בנה מזבח והקריב עליו קרבן שנאמר אסרו חג בעבותים [בהמות עבות ושמנות - רש״י] עד קרנות המזבח (סוכה מ״ה ב׳). וכן פסק הרמ״א בס״ס תכ״ט: ונוהגין להרבות קצת באכילה ושתיה ביום שאחר החג והוא אסרו חג.

ובשו״ע תצ״ד ס״ג: אסור להתענות במוצאי חג השבועות, ובמ״ב סק״ו: מפני שכשחל עצרת בשבת היה יום זביחת הקרבנות אחר השבת והוא כעין יום טוב [מ״א]. ובב״י הביא דבירושלמי (ע״ז פ״א סוף ה״א) קורא לאסרו חג ״בנה דמועדא״ פירוש בן המועד, וביאר בשו״ת תורה לשמה (סימן ק״מ) מפני כי קדושתו נולדה ונמשכה מקדושת המועד וכמו שאמר הכתוב אסרו חג בעבותים כלומר עשו איסור וקשר לחג שלא תסתלק קדושת החג לגמרי וכו׳. ולפי דרכי אזהיר אתכם במה ששמעתי שבעיר שלכם אינם נזהרים בכבוד אסרו חג של שבועות, ודבר זה הוא פלא גדול עליכם מה מצאתם טעם לזלזל בו ח״ו, ואדרבה הוא הגדול ביותר, ואם התגרים וכל בעלי חנויות ובעלי מלאכות יוצאים זה לחנותו וזה למלאכתו ולובשים בגדי חול ואוכלים כשאר ימות החול במה נעשה איסור וקשר לחג שלא תסתלק קדושתו מאתנו אלא ישאר לנו קצת הארה מן החג, והלא בתפילה לא יש הפרש, ובמה יהיה הקשר אם לא ינהוג בו האדם כמו חול המועד ללבוש בגדי שבת ולמנוע עצמו מן מקח וממכר וממלאכה שאינה דבר האבד וכו׳, ובזה ההיכר שאנחנו עושים לכבודו גורמים להתקשר בקדושת החג וישאר עלינו קצת הארה מן החג ביום זה, ולכן הנזהר בזה תבא עליו ברכת טוב.

י״ד סיון: יא״צ דהגר״ח מואלוז׳ין, ונביא ממה שכתב בנפש החיים (שער ג׳ פרק י״ב): ״עניין גדול וסגולה נפלאה להסיר ולבטל מעליו כל הדיניס ורלוות אמרים שלא יוכלו לשלוט בו ולא יעשו שום רושם כלל, כשאדם קובע בלבו לאמר: הלא ה׳ הוא המלקיס האמיתי ואין עוד מלבדו יתברך, כל כח בעולם וכל העולמות כלל והכל מלא רק אחדותו הפשוט ית״ש, ומבטל בלבו ביטול גמור ואינו משגיח כלל על שום כח ולון בעולם ומשעבד ומדבק טוהר מחשבתו רק לאדון היחיד ב״ה, כן יסקיק הוא יתברך בידו, שממילא יתבטלו מעליו כל הכחות והרלוות בעולם, שלא יוכלו לפעול לו שום דבר כלל״.

י״ט סיון: המתענים בכ׳ סיון (ראה פירוט מחר) יזכרו לקבל תענית במנחה.

זמני הירח: סוף זמן ברכת הלבנה - בליל רביעי עד שעה 24:20, (לשעון קיץ) [שיטות נוספות מקילות יותר - ראה בטבלה בסוף הלוח]. ט״ו מהמולד - בליל רביעי כל הלילה. ולהמ״ב יברך בדיעבד עד ט״ו מהמולד, ולכה״ח ספק ברכות להקל ויקדש ללא ברכה.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

סיון תשע"ח

מאי - יוני (5-6) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יג	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 5:46:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:13 גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:17	אומרים תחנון ולמנצח, (וראה מ"ב קל"א סקל"ו וכה"ח ס"ק ק"ז ותצ"ד ס"ק נ"ב)	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:12 **שקיעת החמה** 7:40:45	27
יד	שני	**הנץ החמה הנראה** 5:46:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:13 גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:17		חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:12 **שקיעת החמה** 7:41:30	28
טו	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 5:45:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:12 גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:17	סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:12 **שקיעת החמה** 7:42:00	29
טז	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 5:45:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:12 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 10:17		חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:13 **שקיעת החמה** 7:42:30	30
יז	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 5:45:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:12 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 10:17		חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:13 **שקיעת החמה** 7:43:15	31
יח	ששי	**הנץ החמה הנראה** 5:44:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:12 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 10:17	**הדלקת נרות שבת** **7:14** ירושלים: 7:05 חיפה: 7:15 באר שבע: 7:23	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:13 **שקיעת החמה** 7:43:45	1
יט	שבת	**הנץ החמה הנראה** 5:44:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:12 גר"א 9:06 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:23 סוף זמן תפילה גר"א 10:17 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:48	**פרשת: בהעלותך** **הפטרה: רני ושמחי** (זכריה ב') **צאת השבת** **8:23** חזו"א 8:27 ירושלים: 8:22 חיפה: 8:26 באר שבע: 8:22 אבות פרק ג'	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:13 **שקיעת החמה** 7:44:15 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:57 צאת השבת לר"ת (מעלות) 9:07	2

הזמנים לפי שעון קיץ

פרשת: שלח לך

תאריך		עמוד השחר א'	עמוד השחר ב'	זמן ציצית ותפילין	הנץ החמה מהר	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא	סוף זמן תפילה מג"א	מנחה קטנה	פלג המנחה	שקיעה	צאת הכוכבים חזו"א	דף היומי בבלי	משנה והלכה יומית	דף יומי ירושלמי
	סיון	90 דק' במעלו' קודם הנץ	72 דק' במע' קודם הנץ	כשעה קודם הנץ	מגובה העיר ביניכי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	כאילו מודיעין ל' הייתה מישור	הגראז"מ חשש לכתף/ לשיטה זו	40 דק' במעלות אחר השקיעה	משניות ושו"ע אר"ח	ע"ז ט - טו מ"ב עמוד היומי ח"ב פב: - פה: מ"ב הדף היומי בהלכה
כ	ראשון	3:45	4:08	4:41	5:36:00	7:52	9:40	4:45	6:13	7:41:30	8:28	נא	נדרים ג ז-ח שכד ח-י	שי"ג ג' ד'
כא	שני	3:44	4:08	4:41	5:36:00	7:51	9:40	4:46	6:14	7:42:00	8:29	נב	נדרים ג ט-י שכד יא-יג	שי"ג ה' - ז'
כב	שלישי	3:44	4:08	4:41	5:35:45	7:51	9:40	4:46	6:14	7:42:30	8:29	נג	נדרים ג-ד יא-א שכד-ה יד-א	שי"ג ח' - י' שי"ד א'
כג	רביעי	3:43	4:07	4:40	5:35:30	7:51	9:40	4:46	6:15	7:43:00	8:30	נד	נדרים ד ב-ג שכה ב-ד	שי"ד א' ב'
כד	חמישי	3:43	4:07	4:40	5:35:30	7:51	9:40	4:47	6:15	7:43:30	8:30	נה	נדרים ד ד-ה שכה ה-ז	שי"ד ג' - ו'
כה	ששי	3:43	4:07	4:40	5:35:30	7:51	9:40	4:47	6:16	7:44:00	8:31	נו	נדרים ד ו-ז שכה ח-י	מצה לחמנו מסעודה בע"ש מ: 4:12
כו	שבת	3:43	4:07	4:40	5:35:30	7:51	9:40	4:47	6:16	7:44:30	8:31	נז	נדרים ד-ה יא-א שכה יא-יג	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 11:01

תאריכי פטירת גדולי ישראל
ודברי ימי עם ישראל

כ' תח: ר' יחיאל מיכל ב"ר אליעזר מנמירוב ב' שברי לוחות, ראה הרחבה למטה
תקסט: ר' צבי הירש ב"ר שלום זליג מנאדבורנה, תלמיד המגיד ממעזריטש
תרכט: ר' חיים מרדכי ב"ר חלפון לבטון, אב"ד אדם צובא וב' נכח השלחן
תרצז: ר' זאב ב"ר יוחנן טברסקי, האדמו"ר מרחמסטריבקה
תשד: ר' אליעזר ב"ר משה פיש הי"ד, האדמו"ר מביקסאד
תשסו: ר' ישראל דן ב"ר שמואל אליהו טאוב, הנחלת דן ממודז'יץ (4)

כא. תרנג: ר' שלמה ב"ר אלעזר שפירא ממונקטש ב' שם שלמה
תרסח: ר' חיים יעקב ב"ר יצחק מנחם זונדל שפירא, ראב"ד בד"ץ י-ם
תרסט: ר' אריה ליילבוש ב"ר יצחק הללי הורוויץ, ב' שו"ת הרי בשמים
תשד: ר' שמעון ב"ר אברהם שמואל בנימין, ספר הי"ד, ב' התעוררות תשובה ועוד, ובנו ר' משה ב' דיד ספר מנרלוי הי"ד
תשנו: ר' משה יצחק ב"ר יהושע זאב דויטש, ב' זיו הים

כב. תקצא: ר' דוד ב"ר מנחם מנדל דייטש ב' אהל דוד
תרסח: ר' אליהו בכור ב"ר יוסף רפאל חזן, ב' תעלומות לב
תרעז: ר' יעקב ב"ר יצחק יצחקי, בעל מחזור אהלי יעקב
תשלג: ר' אליתמר ב"ר מאיר רוזנברים מנדבורנא
תשסד: ר' ישראל מרדכי ב"ר יוחנן טברסקי, האדמו"ר מרחמסטריבקה
תשסד: ר' יצחק שלמה ב"ר אברהם צבי אונגר, גאב"ד חוג חתם סופר

כג. תענית צדיקים על שבוים זה בטלו הביכורים מלעלות לירושלים בימי ירבעם בן נבט (תק"פ ב). וקחב המקוון חיים (שם) דלא ישלים התענית, כיון דנכתבו ביום זה אגרות האחרונות של הצלת כלל ישראל מגזירת המן, ובסו"ס תצ"ד כתב: בב"ג סיון יש לזכור נס פורים כי בו נכתבו אגרות האחרונים - התשועה, ולרבות בן שמחה. עכ"ל. (וצ"ע דשמחה הוא קיפך תענית דמכובר באחרונים סי' תי"ח ותקכ"ט לגבי מקור איסור תענית בר"ח ובתגלים). וכתב הגר"ע בסדורו: ונראה שהקדים הקב"ה רפואה למכה ביום זה על ידי שכתב מרדכי להשיב ספרי האף והחיזמן למען תהיה לישראל בקלות תקומה
רפח: ר' יעקב ב"ר יצחק הלוי פולק מלובלין אב' החילוקים בישיבות פולין
תקח: ר' חיים משה ב"ר שלמה אמאריליו ב' דבר משה
תרכו: ר' יהודה ב"ר ישראל אסאז, ב' תשובות וחידושי מהרי"א אב"ד סאראדאהלי
תרם: ר' יהושע ב"ר אהרן קלר, ב' חוזק יהושע ודברי יהושע
תרץ: ר' דב צבי ב"ר עזריאל זליג קרעלינשטיין, חבר בידי"צ הצה"ח

כד. תרפב: ר' ישראל חיים ב"ר יהודה פרידמן ב' ליקוטי מהרי"ח
תרפז: ר' מסעוד ב"ר דוד הכהן אלחדאד ב' שמחת כהן, ר"י בית אל
תשז: ר' יצחק ב"ר מיכאל באדהב מח"ס כי ביצחק
תשכד: ר' יעקב משה ב"ר ברוך דוב ליבוביץ, ר"י קמניץ בליטא ובי-ם

כה. ג' תעתה: הינם תענית צדיקים (בשו"ע תק"פ) על שנהרגו בו הנשיא רבן שמעון בן גמליאל, ורבי ישמעאל בן אלישע כהן גדול, ור' חנינא סגן הכהנים, מעשרה הרוגי מלכות, ועי' קינת "ארזי הלבנון" לט' באב
תרלו: ר' דוב בעריש ב"ר אברהם לנדא מטשכנוב, האדמו"ר מביאלה
תרמו: ר' חיים בן מרדכי אפרים פישל סופר, ב' מחנה חיים וקול סופר
תרמז: ר' אליהו ב"ר אברהם יוחפא לרמאן, ב' אזור אליהו ודבר אליהו
תשד: ר' חיים אפרים ב"ר אברהם באליטי הי"ד ב' חמדי אפרים
תשח: ר' נפתלי צבי ב"ר אפרים מרדכי שמרלר ב' אמרי נפתלי
תשנג: ר' ראובן ב"ר שבתאי פיין ב' בין המשפתים ור"י תורה ודעת
תשסא: ר' ברוך שמעון ב"ר יוסף משה שניאורסון ב' ברכת שמעון, ר"י טשיבין
תשע: ש"ב ר' מרדכי צמח ב"ר סלמאן אליהו, הראשל"צ

כו. י"א שהיום נפטר התנא יונתן בן עזריאל ונטמן בעמוקה, ולא ידוע המקור ה' תח: בעל הט"ז זצ"ל קובע יום זה ל"פורים קטן" ליהודי אליק שניצלו מחרב ההיידמקים בגזרות תח תט. התקין שיצומו חצי יום ויאמרו סליחות, שחיברו במיוחד ליום זה. "ואחר תפילת מנחה, בשעה השניה לאחר חצות, לא יאמרו תחנון, וילכו לסעוד בהלל והודאה"
תשד: ר' יהושע ב"ר יוסף בוקסבוים, הי"ד אב"ד גלנטה, ב' אור פני יהושע
תשד: ר' אברהם ב"ר יצחק יהודה ליב אריה שטרן הי"ד ב' מליצי אש
תשנו: ר' שמחה ב"ר יוסף קסלר, רב ואב"ד קרית ספר
תשעא: ר' מיכל יהודה ב"ר משה דוד ליפקוביץ, ר' פוניבז' לצעי, מנחת יהודה
תשעא: ר' חיים יעקב ב"ר בנימין משה שטיין, ר"י טעלז בקליבלנד

כ' סיון: ביום זה היו פרעות גדולות של נוסעי הצלב השני בשנת ד' תתקל"א, והראשונים ז"ל יסדו קינות וסליחות ליום זה. גם בשנת ת"ח היו ביום זה פרעות גדולות מאד ביהודי אוקראינה וסביבתה עד פולין, ע"י הקוזאקים ימ"ש, וכתב ע"ז רבינו הש"ך במגילת עיפה וז"ל: על כן קבעתי לעצמי ולדורותי לבנים ולבני בנים, יום צום ותענית ואבל ומספד וקינים, ביום כ' לחדש סיון שבו ניתנה תורה היקרה מפנינים, ועתה קרעוה פרעוה גוים רבים המונים המונים, יען כי יום זה הוא תחילה לגזרות ומכאובים וחלאים רעים ונאמנים, וגם כי בו הוכפלו הצרות וקלקולים מקלקולים שונים, כי גם גזרת תתקל"א היתה ביום ההוא ובאותם הזמנים, וגם כי יום זה לא יארע בשבת קדש בשום פנים, על פי הקביעות והלוחות אשר בידינו מתוקנים, וחברתי סליחות והקינות בבכי ותחנונים, לאומרם ביום זה בכל שנה ושנה עידן ועידנים, וכל איש אשר הריחו ה' ביראתו ובשם ישראל מכונים, ישים על לבו אלו הדברים והענינים, ויקבע עצמו יום זה לקונן עליו כעל שני החורבנים, אולי ישקיף ה' ויראה ממעונים, כי עדיין לא שככה חמת ה' צבאות עליונים ותחתונים, וכו' וכו'. וכתב המג"א (הביאו מ"ב סו"ס תק"פ) נוהגין להתענות בכל מלכות פולין נהרא נהרא ופשטיה, ועיין שע"ת שהוא דווקא מבן י"ח לזכר ובת ט"ו לנקבה עכ"ל. ובחרו יום זה לפי שלעולם אינו חל בשבת (שע"ת שם).

כ"ב וכ"ג סיון: ב' תנ: הפסיק השלו לאחר חדש ימים (ראה מדור דה"י לכ"ב אייר), ופסקה המיתה בקברות התאוה [לרשעים שהצטערו והלכו עד חדש ימים (יומא ע"ה ב')] והיום נסעו לחצרות, ולמחרת בכ"ג סיון נצטרעה ונסגרה מרים מחרץ למחנה שבעת ימים עד כ"ט סיון.

כ"ח סיון: מגילת תענית (פרק ג'): בעשרים וחמשה ביה איתנטילו דימונסאי מיהודה וירושלים, אלו בני אפריקה שבאו לידון אצל אלכסנדר מוקדון ולבקש את ארץ כנען שהם בני חם, והשיבם גביהה בן פסיסא שכנען עבד היה ועבד שקנה נכסים לרבו הם, עיין כל המעשה בסנהדרין צ"א א'.

כ"ו סיון - חמי טבריה: "אמר רב יהודה אמר רב כל ימי רפואתה של דימוסין (שם נהר שמימיו מלוחין - רש"י, ור' ירוש' ברכות ב, ח: שביעית ט, א: דימוסין דטבריא, והן חמי טבריא) כ"א יום, ועצרת מן המנין. איבעיא להו להאי גיסא (לפני חג השבועות, ועצרת הוא היום האחרון) או לאידך גיסא (לאחריו, ועצרת הוא היום הראשון), תא שמע, דאמר שמואל, כולהו קייניי - [מעלי] מדיבחא (מהפסח) עד עצרתא (אלמא דעצרת לבסוף), דילמא התם הוא דכמה דקריר עלמא מעלי, אבל הכא משום הבלא הוא, כיון דחמים עלמא טפי מעלי" (שבת קמז:). א"כ, יוצא להצד דלאחריו, שהיום הוא היום האחרון ל-21 יום אלה [או שהוא בשבועות לצד הספק הראשון].

זמני הירח: מולד חודש תמוז כפי שנהוג להכריז: **המולד יהיה בליל חמישי בשעה 6, 5 דקות ו-7 חלקים.** [וסימנו: ה' צ"ז]. ותרגומו להגרימ"ט ביום רביעי בשעה 18:44:34 [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה בליל חמישי בשעה 22.43.21 (התרגום והמולד האמיתי לפי שעון קיץ).

סיון תשע"ח

יוני (6) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כ	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 5:44:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 10:17		חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:13 **שקיעת החמה** 7:44:45	3
כא	שני	**הנץ החמה הנראה** 5:44:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 10:17		חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:14 **שקיעת החמה** 7:45:15	4
כב	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 5:44:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 10:17		חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:14 **שקיעת החמה** 7:45:45	5
כג	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 5:43:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 10:17		חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:14 **שקיעת החמה** 7:46:30	6
כד	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 5:43:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 10:17		חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:14 **שקיעת החמה** 7:46:45	7
כה	ששי	**הנץ החמה הנראה** 5:43:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 10:17	**הדלקת נרות שבת** **7:18** ירושלים: 7:08 חיפה: 7:18 באר שבע: 7:26	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:14 **שקיעת החמה** 7:47:15	8
כו	שבת	**הנץ החמה הנראה** 5:43:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:06 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:23 סוף זמן תפילה גר"א 10:17 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:50	שבת מברכין ל"א אה"ר, ואומרים צדקתך אבות פרק ד'	**פרשת: שלח לך** **הפטרה: וישלח יהושע** (יהושע ב') **צאת השבת** **8:27** חזו"א 8:31 ירושלים: 8:26 חיפה: 8:30 באר שבע: 8:26	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:15 **שקיעת החמה** 7:47:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 9:00 צאת השבת לר"ת (מעלות) 9:12	9

פרשת: קרח

תאריך סיון תמוז		עמוד השחר א׳ 90 דק׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ק׳ הייתה מישור הגראז״מ חשש לכתח׳ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי זבחים	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי ע״ז טז - כב מ״ב עמוד היומי ח״ב פו. - פט. מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כז	ראשון	3:42	4:07	4:40	5:35:30	7:51	9:40	4:48	6:16	7:45:00	8:32	נח	נדרים ה שכה ב-ג יד-טז	שי״ד ד׳ - י׳	**כז.** תענית צדיקים על שריפתו של רבי חנינא בן תרדיון מי׳ הרוגי מלכות וס״ת עמו (שו״ע תק״פ), ובמדרש תלפיות כתב דהיה בכ״א ואחריו הרגו את ר׳ ישבב הסופר תקד: ר׳ מאיר ב״ר יצחק אב״ד איינשטאדט ב׳ פנים מאירות תקכז: ר׳ משה ב״ר יעקב ברנדיס חריף, אב״ד מגנצא תשכט: ר׳ יחיאל מרדכי ב״ר שמואל יהודה לדרמן, מייסד ביהכ״נ לדרמן בב״ב
כח	שני	3:42	4:06	4:40	5:35:15	7:51	9:40	4:48	6:17	7:45:30	8:32	נט	נדרים ה שכו ד-ה א-ג	שי״ד י״א י״ב	**כח.** תרלד: ר׳ אברהם חיים ב״ר מסעוד חי אדאדי, ב׳ השומר אמת תשח: ר׳ שמשון אהרן ב״ר אברהם יצחק פולנסקי אב״ד טעפליק תשנא: ר׳ ישראל זאב ב״ר אברהם צבי גוסטמאן ר״י נצח ישראל
כט	שלישי	3:42	4:06	4:40	5:35:15	7:51	9:41	4:48	6:17	7:45:45	8:33	ס	נדרים ה-ו שכו ו-א ד-ו	שט״ר א׳	
ל	רביעי	3:42	4:06	4:40	5:35:15	7:51	9:41	4:49	6:17	7:46:15	8:33	סא	נדרים ו שכו ב-ג ז-ט	שט״ר ב׳	**כט.** תרעג: ר׳ שלמה ב״ר דוד דאנה מתוניס, ב׳ שלמי תודה תרעו: ר׳ משה נחום ב״ר בנימין ירושלימסקי, ב׳ באר ברכת ומנחת משה תרפד: הק׳ ר׳ יעקב ישראל ב״ר יצחק הלוי דיהאן הי״ד
א	חמישי	3:42	4:06	4:40	5:35:15	7:51	9:41	4:49	6:18	7:46:30	8:34	סב	נדרים ו שכו ד-ה י-יב	שט״ר ג׳	
ב	ששי	3:42	4:06	4:40	5:35:30	7:51	9:41	4:49	6:18	7:47:00	8:34	סג	נדרים ו שכו-ז ו-ז יג-ב	נעה לתמנע מסעדה בע״ש מ׳ 4:14	**ל.** שמא: ר׳ משה בן לוי נאג׳ארה ב׳ לקח טוב על רש״י עה״ת תעז: ר׳ אברהם ב״ר שאול ברודא, ב׳ אשל אברהם וחידושי הגאונים תרכט: ר׳ שלמה ב״ר יהודה אהרן קלוגר מברוד ב׳ חכמת שלמה (כ-120 ספרים) תרפג: ר׳ יום טוב ידיד הלוי, ממקובלי ארם צובה ב׳ שמחת יום טוב
ג	שבת	3:42	4:06	4:40	5:35:30	7:51	9:41	4:49	6:18	7:47:15	8:34	סד	נדרים ו שכו-ח ח-ט ג-א	ראוי לאכול סעודה ד׳ עד׳ 11:03	

כ״ט סיון: תניא בעשרים ותשעה בסיון [ב׳ ת״נ] שלח משה מרגלים, (תענית כ״ט א׳), ולרש״י שם יצאו כבר היום וחזרו בח׳ אב (וחודש תמוז היה ל׳ יום) ובכו בליל ט׳ אב בכיה של חינם ונקבע עליהם בכיה לדורות. ולתוס׳ יצאו מחר ל׳ סיון וחזרו ביום ט׳ אב בסוף היום, וביום ט׳ לעת הערב סמוך לחשיכה הציתו במקדש את האש.

א׳ תמוז: שו״ע תקנ״א סי״ח: צריך להזהר מי״ז בתמוז עד ט׳ באב שלא לילך יחידי מד׳ שעות (היינו סוף ד׳ זמניות כס״ז תפילה) עד תשע שעות (כסו״ז סעודה בע״ש), ובא״א (בוטשטאש על השו״ע שם) וכן בדינים והנהגות לחזו״א (פי״ט אות ה׳) איתא, דהיינו דוקא בהולך חוץ לעיר. ובביאור הלכה (שם) כתב: דלפי מה שמבואר בפסחים קי״א ע״ב יותר יש ליזהר מחד בתמוז עד שיתסר דודאי שכיחי המזיקים [פתחי עולם].

ג׳ תמוז: איתא מדרש תנחומא (אחרי מות ט׳) על עמידת השמש ע״י יהושע היום: כי ממזרח שמש ועד מבואו גדול שמי בגוים (מלאכי א׳). משעה שהשמש זורח עד שעה שהוא שוקע אין קילוסו של הקדוש ברוך הוא פוסק מפיו, שנא׳ ממזרח שמש ועד מבואו. וכן את מוצא בשעה שעמד יהושע ועשה מלחמה בגבעון מה כתיב שם, אז ידבר יהושע לה׳ ביום תת ה׳ את האמורי לפני בני ישראל ויאמר לעיני ישראל שמש בגבעון דום וגו׳ (יהושע י׳) ביקש יהושע לשתק את החמה, א״ל שמש בגבעון דום, לא אמר עמוד אלא דום. למה אמר לו דום, שכל זמן שהוא מקלס יש בו כח להלך, דמם עמד. לכך אמר לו יהושע שישתוק, שנאמר שמש בגבעון דום. א״ל השמש ליהושע: יהושע, וכי יש קטן אומר לגדול ממנו דום, אני נבראתי ברביעי ובני אדם נבראו בששי, ואתה אומר לי דום. א״ל יהושע: בן חורין שהוא קטן ויש לו עבד זקן אינו אומר לו שתוק, ואברהם אבי הקנה לו הקדוש ברוך הוא שמים וארץ, שנאמר (בראשית י״ד) ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ, ולא עוד אלא שנשתחוה השמש לפני יוסף שנאמר (שם ל״ז) והנה השמש והירח וגו׳, הוי שמש בגבעון דום. א״ל השמש: וכי אתה גורה עלי שאדום, א״ל הן. א״ל וכיון שאני שותק מי יאמר קלוסו של הקדוש ברוך הוא, א״ל דום אתה ואני אומר שירה בעבורך, שנא׳ אז ידבר יהושע לה׳, ואין אז אלא שירה, שנאמר (שמות ט״ו) אז ישיר משה.

א. ב׳ מט: היום נימול אאע״ה, לדעת מדרש שה״ש ותוס׳ עה״ת, שנא׳ כחום היום
ב׳ ר - שי: נולד ונפטר ביום זה יוסף בן יעקב אבינו ורחל אמנו ע״ה, בן ק״י שנים (ודלא כבלוחות אחרים ששגו בזה, עי׳ נפש היפה מע׳ ש׳ אות ה׳ ובהערות אחי שם)
תקפז: ר׳ קלונימוס קלמן ב״ר אהרן הלוי עפשטיין, ב׳ מאור ושמש
תרסה: ר׳ שלמה ב״ר מאיר נתן הלברשטאם, האדמו״ר מבאבוב (1)

ב. תקכה: ר׳ נחמן ב״ר יצחק מהורדונקא, תלמיד הבעש״ט
תרכג: ר׳ מרדכי זאב ב״ר יצחק אהרן איטינגא ב׳ מפרשי הים
תרמט: ר׳ אברהם ב״ר מרדכי טברסקי, המגיד מטריסק, ב׳ מגן אברהם
תרעח: ר׳ אליעזר ניסן ב״ר נפתלי חיים הורוביץ מדז״יקוב

ג. ב׳ תפט: יהושע העמיד חמה בגבעון וירח בעמק אילון עד שנקם ה׳ באויביו בה׳ מלכי האמורי (יהושע י׳ ופדר״א)
תשמב: ר׳ יוסף חיים שניאור ב״ר אהרן קוטלר, ראש ישיבת לייקווד
תשעג: ר׳ יהושע ישעיה ב״ר אהרן נויבירט, ב׳ שמירת שבת כהלכתה

זמני הירח: ג׳ מהמולד - מוצאי שבת קודש ניתן לברך עד שעה 22:26 בערב (לשעון קיץ) שאז ייעלם הירח.

סיון - תמוז תשע"ח

יוני (6) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כז	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 5:43:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:06 סוף זמן תפילה גר"א 10:17		חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:15 **שקיעת החמה** 7:48:15	10
כח	שני	**הנץ החמה הנראה** 5:43:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:17		חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:15 **שקיעת החמה** 7:48:45	11
כט	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 5:43:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:18	ערב ראש חדש יום כיפור קטן ל"א תחנון במנחה	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:15 **שקיעת החמה** 7:49:00	12
ל	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 5:43:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:18	**א' דראש חדש** ל"א תחנון ולמנצח	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:15 **שקיעת החמה** 7:49:30	13
א	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 5:43:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:18	**ב' דראש חדש** ל"א תחנון ולמנצח	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:16 **שקיעת החמה** 7:49:45	14
ב	ששי	**הנץ החמה הנראה** 5:43:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:18	**הדלקת נרות שבת** **7:20** ירושלים: 7:11 חיפה: 7:21 באר שבע: 7:29	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:16 **שקיעת החמה** 7:50:15	15
ג	שבת	**הנץ החמה הנראה** 5:43:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:07 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:23 סוף זמן תפילה גר"א 10:18 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:52	**פרשת: קרח** הפטרה: ויאמר שמואל (שמואל א, י"א) אבות פרק ה' **צאת השבת** **8:30** חזו"א 8:34 ירושלים: 8:29 חיפה: 8:33 באר שבע: 8:29	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:16 **שקיעת החמה** 7:50:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 9:03 צאת השבת לר"ת (מעלות) 9:15	16

פרשת: חקת

	תאריך תמוז	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ ד׳ שעות זמניות לצה״כ 25ד׳ דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע׳ היתה מישור	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי זבחים	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי ע״ז כג - כט מ״ב עמוד היומי ח״ב פט: - צב: מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ד	ראשון	3:42	4:06	4:40	5:35:45	7:51	9:41	4:50	6:19	7:47:30	8:35	סה	נדרים ו-ז שכח יא-ב ב-ד	שט״ר ד׳ - ר׳	**ד.** בארבעה בתמוז עדה ספר גזרתא, שבטלו טענות הצדוקים והבייתוסים עיין במגילת תענית, ואותו יום עשאוהו יום טוב ד׳ תתקלא: ר׳ יעקב ב״ר מאיר, רבינו תם תקסה: ר׳ פנחס ב״ר צבי איש הורוויץ, בעל ההפלאה המקנה ועוד תרנט: רבי עזריאל ב״ר יהודה ליב הילדסהיימר, אב״ד בברלין ואיינשטאט תרפו: ר׳ אליעזר ב״ר שבתי דון יחיא, ב׳ שו״ת אבן שתיה (נולד היום בתקצ״ח) תשנו: ר׳ חיים משה ב״ר מאיר יוסף מַנדל מב״ב
ה	שני	3:42	4:06	4:40	5:36:00	7:51	9:41	4:50	6:19	7:47:45	8:35	סו	נדרים ז שכח ב-ג ה-ז	שט״ר ד׳ - ט׳	**ה.** ג׳ שלג: נבואת יחזקאל, כמבואר בריש הספר, וראה אז מעשה המרכבה תפט: התוי״ט קבע יום זה לתענית לזרעו עד ביאת הגואל, כמב׳ במגילת איבה אות י״ח תשעא: ר׳ יעקב חיים ב״ר יחזקאל סרנא, ר״י חברון גאולה
ו	שלישי	3:42	4:07	4:40	5:36:00	7:51	9:41	4:50	6:19	7:48:00	8:35	סז	נדרים ז שכח ד-ה ח-י	שט״ר י׳ י״א	
ז	רביעי	3:42	4:07	4:40	5:36:15	7:52	9:42	4:50	6:19	7:48:15	8:35	סח	נדרים ז שכח ו-ז יא-יג	שט״ר י״ב י״ג	
ח	חמישי	3:42	4:07	4:40	5:36:30	7:52	9:42	4:51	6:20	7:48:30	8:36	סט	נדרים ז שכח ח-ט יד-טז	שט״ז א׳	**ו.** תקמו: ר׳ חיים דלהרוזה מח״ס תורת חכם תרפו: ר׳ משה ב״ר יעקב שמשון מקוסוב בעל לקט עני תשא: ר׳ אהרן ב״ר נתן לעווין הי״ד, אב״ד ריישא וב׳ הדרש והעיון
ט	ששי	3:43	4:07	4:41	5:36:45	7:52	9:42	4:51	6:20	7:48:45	8:36	ע	נדרים ח שכח א-ב יז-יט	נעצה להמנע מסעודה בע״ש מ׳ 4:15	**ז.** תקן: ר׳ שאול ב״ר אריה ליב לוונשטם אב״ד אמסטרדם ב׳ בנין אריאל תקפח: ר׳ ברוך ב״ר יהושע יחזקאל פיוול תאומים פרנקל, ב׳ ברוך טעם תשנב: ר׳ שמחה בונם ב״ר אברהם מרדכי אלתר, ״הלב שמחה״ מגור
י	שבת	3:43	4:07	4:41	5:37:00	7:52	9:42	4:51	6:20	7:49:00	8:36	עא	נדרים ח שכח ג-ד כ-כב	ראוי לאכול סעודה ד׳ עד: 11:04	**ח.** תרלו: ר׳ מאיר ב״ר אליעזר הורוויץ מדז׳יקוב ב׳ אמרי נועם תרנט: ר׳ אליהו ב״ר סולימן מני מחברון, מח״ס זכרונות אליהו תשבב: ר׳ אשר ישעיה ב״ר איתמר רוזנברים, האדמו״ר מנדבורנא חדרה
															ט. ה׳ ד׳: בעש״ק חקת ט׳ בתמוז נשרפו בצרפת כ״ד קרונות מלאים ספרי קדש והרבנים עשו שאלת חלום לדעת מה זה ועל מה זה והשיבו להם: ״דא גזירת אורייתא״ (תרגום: ״זאת חקת התורה״). מאז קבלו עליהם היחידים להתענות כל שנה בער״ש חקת, ולא קבעוהו בימי החדש, כי היום בפרשה גורם (תניא מג״א ס״ס תק״פ) ״גם בשנת ת״ח (ו׳ בתמוז) נחרבו ב׳ קהילות גדולות ביום זה״ (אחרונים, הובא כ״ז במ״ב סו״ס תק״פ) ״בעירנו אזמיר... נהירנא מכד הרינא טליא, דהיו כמה אנשים סוחרים שהיו נוהרים שלא לצאת אפילו לשוק לעסקיהם בער״ש חקת, ומה שהיה להם לעשות בע״ש היו מתקנים מיום ה׳... וזן עוד רבים נזהרים בכל מקום ובכל זמן שלא ללכת מעיר לכפר ביום הזה, וה׳ שומר את עמו ישראל.. והמתענה ביום ט׳ לחדש (בפרט כשחל בע״ש חקת) תבא עליו ברכה״ (מועד לכל חי ט׳, ד׳) תשכו: ר׳ זלמן ב״ר בן ציון סורוצקין אב״ד לוצק ב׳ אזנים לתורה תשלה: רבי אברהם משה ב״ר יצחק זאב חברוני ר״ר חברון תשנד: ר׳ יקותיאל יהודה ב״ר צבי הלברשטם מקלוזינבורג השפע חיים
															י. תקטז: ר׳ יעקב ישראל ב״ר שלמה אלגאזי ב׳ אורא דרבנן תקצד: צפת ניצלה מפרעות הפלחים הדרוזים הרוצחים, היום נקבע ליום סעודת הודיה מקופת הח״ק (תקנה י״ח בפנקס הח״ק צפת)

ה׳ תמוז: ג׳ שכח: נבוכדנצר מנצח את יהויקים מלך יהודה (מגילה י״א ב׳), אוסרו בנחושתים להורידו בבלה (מל״ב כ״ד, דניאל א׳, דה״י ב׳ ל״ו) אך מת באסוריו, אחר חודשים אחדים המליך את יהויכין בנו, ו״לתשובת השנה״ שב ירושלימה, ואחר מצור כבד, הוציא מביהמ״ק את כל האוצרות ויקצץ את כלי הזהב שעשה שלמה המלך, ויגל את יהויכין ועמו רבבת אנשים מירושלם עם כל החרש והמסגר (תלמידי חכמים, כגיטין פח. ושם תוס׳ ו. ותוס׳ ב״ק פ.) לבד מ-7000 אנשי חיל וגבורים. ויצא לגולה מהשער הצפון מערבי שבהר הבית, על כן נקרא ״שער יכניה״ (יהויכין) (שקלים ו, ג), וכנגדו השתחוו [בביהמ״ק השני] השתחויה הודאה אחת מי״ג השתחוויות שהיו במקדש (מדות ספ״ב), ואחר מות נבוכדנצר בכ״ז אדר שנת ג׳ שס״ה, נשא אויל מרודך בנו את ראש יהויכין מלך יהודה מכלאו וידבר אתו טובות וכו׳ (מלכים ב׳ סוף פרק כ״ה).

ט׳ תמוז: ג׳ של״ט: הרעב התחזק בירושלים בעת מצור חיל נבוכדנצר ותבקע העיר, צדקיהו המלך וכל אנשי החיל נסו בלילה מירושלים, דרך גן העיר בשער בין החומתיים דרך הערבה, במערה אחת נסתרת, ולא ידעו רודפיו איה נס, וימן להם ה׳ צבי וירדפו אחריו לצודו עדי הגיעם לערבות יריחו, שם ראו את הנסים גחים מהמערה, ויתפסום, ויביאום אל נבוכדנצר וכו׳, ויום זה היה יום תענית לישראל בשבעים שנות גלות בבל והוא צום הרביעי בזכריה. ומשנבקעה העיר בזמן חורבן הבית השני בשבעה עשר בתמוז ג׳ תתכ״ט, נקבע יום י״ז בתמוז לתענית ציבור לפי ש״חורבן בית שני חמור לנו יותר״ (טור ושו״ע אורח חיים תקמ״ט ס״ב), ולא רצו לגזור תענית גם בט׳ בו לפי שאין מטריחין על הציבור יותר מדי, ועל כן בעל נפש יתענה גם בט׳, אך בירושלמי (תענית פ״ד ה״ה) מובא שבראשונה ג״כ הובקעה העיר בי״ז בו, אלא שמפני הצרות טעו בחשבון (מג״א), ולפי״ז גם לבעל נפש אין להחמיר, ומטעם זה העולם מקילין בזה, וגם ב״מאמר האחרון״ (פי״ג) במגילת תענית לא נזכר יום זה (מחצית השקל).

עש״ק חקת: כתב התניא (הובא במג״א ס״ס תק״פ): ביום הששי פרשת חקת נהגו היחידים להתענות, שבאותו היום (בט׳ תמוז) נשרפו עשרים [ולרוב דעות כ״ד] קרונות מלאים ספרים בצרפת, ולא קבעו אותו בימי החדש מפני שמתוך שאלת חלום נודע להם שיום הפרשה גורם גזירת התורה, זאת חקת התורה מתרגמינן דא גזירת אורייתא [עכ״ל]. גם בשנת ת״ח (ו׳ תמוז) נחרבו ב׳ קהילות גדולות ביום זה (אחרונים, הובא כ״ז במ״ב סו״ס תק״פ, וראה מש״כ בט׳ תמוז במדור דברי הימים), ויזכור לקבל התענית במנחה שלפניו.

״איתא בכתבים [של האריז״ל] שראוי לכל בר ישראל לבכות על שריפת התורה, שמכח זה נמסרה התורה לקליפת, המקום יחזירנה לנו במהרה בימינו״ (משנ״ב סו״ס תק״פ), וראה בדברי ימי עם ישראל (ט׳ תמוז) על שריפת התלמוד.

זמני הירח: ז׳ מהמולד - ליל חמישי. ניתן לברך עד שעה 1:14 בלילה (לשעון קיץ) שאז ייעלם הירח.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

תמוז תשע"ח

יוני (6) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ד	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 5:44:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:18		חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:16 **שקיעת החמה** 7:50:45	17
ה	שני	**הנץ החמה הנראה** 5:44:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:11 גר"א 9:07 סוף זמן תפילה גר"א 10:19		חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:17 **שקיעת החמה** 7:51:00	18
ו	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 5:44:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:12 גר"א 9:08 סוף זמן תפילה גר"א 10:19		חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:17 **שקיעת החמה** 7:51:15	19
ז	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 5:44:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:12 גר"א 9:08 סוף זמן תפילה גר"א 10:19		חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:17 **שקיעת החמה** 7:51:30	20
ח	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 5:44:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:12 גר"א 9:08 סוף זמן תפילה גר"א 10:19	תחילת הקיץ, היום הארוך ביותר. [מהנץ לשקיעה למעלה מ-14 שעות]. חה יום תקופת תמוז האמיתית, ביום ה' בשעה 13.06 בצהרים (לשעון קיץ)	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:17 **שקיעת החמה** 7:51:45	21
ט	ששי	**הנץ החמה הנראה** 5:45:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:12 גר"א 9:08 סוף זמן תפילה גר"א 10:19	**הדלקת נרות שבת** **7:22** ירושלים: 7:13 חיפה: 7:23 באר שבע: 7:31	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:17 **שקיעת החמה** 7:52:00	22
י	שבת	**הנץ החמה הנראה** 5:45:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:12 גר"א 9:08 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:25 סוף זמן תפילה גר"א 10:20 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:53	**פרשת: חקת** **הפטרה: ויפתח הגלעדי** (שופטים י"א) **צאת השבת 8:32** חזו"א 8:36 ירושלים: 8:30 חיפה: 8:35 באר שבע: 8:30 אבות פרק ו'	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:18 **שקיעת החמה** 7:52:15 צאת השבת לר"ת (שוות) 9:04 צאת השבת לר"ת (מעלות) 9:17	23

הזמנים לפי שעון קיץ

פרשת: בלק

תאריך		עמוד השחר א'	עמוד השחר ב'	זמן ציצית ותפילין	הנץ החמה מההר	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא	סוף זמן תפילה מג"א	מנחה קטנה	פלג המנחה	שקיעה	צאת הכוכבים חזו"א	דף היומי בבלי	משנה והלכה יומית	דף יומי ירושלמי	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
	תמוז	90 דק' קודם הנץ	72 דק' במע' קודם הנץ	כשעה קודם הנץ	מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד' דק'	שעתיים וחצי זמני קודם השקיעה	שעה ורבע זמני קודם השקיעה	כאילו מודיעין ל' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתח' לשיטה זו	40 דק' במעלות אחר השקיעה	עב	משניות ושו"ע או"ח	ע"ז ל - לו מ"ב עמוד היומי ח"ב צג. - צו. מ"ב הדף היומי בהלכה	
יא	ראשון	3:43	4:08	4:41	5:37:15	7:52	9:43	4:51	6:20	7:49:00	8:36	עב	נדרים ח ה-ו שכח כג-כה	שט"ז ב'	**יא.** תקצא: ר' צבי הירש ב"ר יצחק אייזיק מזידיטשוב "שר בית הזוהר", ב' צבי לצדיק תריב: ר' אהרן משה ב"ר יעקב טויבש אב"ד יאסי, קרני ראם ותועפות ראם תשא: נעקה"ש ר' אלחנן בונם ב"ר נפתלי בינוש וסרמן הי"ד, הקובב"ש (רי"א ב"ג)
יב	שני	3:44	4:08	4:41	5:37:30	7:53	9:43	4:51	6:20	7:49:15	8:36	עג	נדרים ח-ט ז-א שכח כו-כח	שט"ז ג' ד'	**יב.** ג' שלג: החלו ש"צ ימי שכיבתו של יחזקאל על צדו השמאלי ולאחמ"כ מ' יום על צדו הימני (עיין יחזקאל פ"ד ורש"י שם) ה' קח: רבנו יעקב ב"ר אשר בעל הטורים תרנז: ר' יוסף ב"ר חיים פאלאג'י ב' יוסף את אחיו, ויוסף אברהם תרעז: ר' אליהו ברוך קמאי ראש ישיבת מיר, ב' זכרון אליהו
יג	שלישי	3:44	4:08	4:42	5:37:45	7:53	9:43	4:52	6:20	7:49:15	8:36	עד	נדרים ט ב-ג שכח כט-לא	שט"ז ה' ו'	
יד	רביעי	3:44	4:09	4:42	5:38:00	7:53	9:43	4:52	6:21	7:49:30	8:36	עה	נדרים ט ד-ה שכח לב-לד	שט"ז ז'	
טו	חמישי	3:45	4:09	4:42	5:38:15	7:54	9:44	4:52	6:21	7:49:30	8:36	עו	נדרים ט ו-ז שכח לה-לו	שט"ז ח'	**יג.** תקלא: ר' חיים ב"ר שמחה הכהן רפאפורט ב' שו"ת רבינו חיים כהן תקלה: ר' אריה ב"ר מרדכי הלוי אפשטיין ב' הפרדס תשסא: ר' שלום צבי ב"ר בנציון הכהן שפירא, ב' המאור שבתורה
טז	ששי	3:45	4:09	4:43	5:38:30	7:54	9:44	4:52	6:21	7:49:30	8:36	עז	נדרים ט ח-ט שכח לח-מ	נצה לחמנע מסעדה בע"ש מ: 4:16	**יד.** שצט: ר' יוסף ב"ר משה מטראני, המהרי"ט תעט: ר' שמואל ב"ר יוסף יוזפא הכהן שוטן, המהרשש"ך ב' כוס הישועות תשמז: ר' יעקב יצחק ב"ר יהודה ליב הלוי רודרמן ר"י נר ישראל, ב' עבודת לוי תשס: ר' יצחק אייזיק ב"ר איתמר, האדמו"ר מזוטשקא
יז	שבת	3:46	4:10	4:43	5:39:00	7:54	9:44	4:52	6:21	7:49:30	8:36	עח	נדרים ט-י י-א שכח מא-מג	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 11:06	**טו.** ג' תיד: עזרא יוצא מבבל בדרכו ירושלימה ט"ו יום מנהר פרת עד ירושלים, וזכות זו עמדה לתמוז לבל יפול בו פור המן (הרד"ל באסת"ר ז' י"א) תקג: רבנו חיים ב"ר משה בן עטר ב' "אור החיים" עה"ת ועוד תקמה: ר' אריה ליב ממיץ ב"ר אשר גינצבורג, ב' שאגת אריה תרפט: ר' יעקב משה ב"ר אליעזר צבי מקאמרנא, ב' מחשבת יעקב תשלד: ר' עמרם ב"ר יצחק שלמה בלוי, מנהיג ומייסד נטורי קרתא תשעב: ר' יוסף ב"ר רפאל ברוך טולידנו, רב קהילת עטרת ברוך
															טז. תרח: ר' אברהם ב"ר יהודה ליב, משכיל לאיתן תשכז: ר' אברהם יהושע ב"ר יצחק מאיר העשיל, האדמו"ר מקופיטשניץ תשנט: ר' שמעון משה ב"ר רפאל יהושע זליג דיסקין, ב' משאת המלך מר"י קול תורה
															יז. קט: ר' יהודה ב"ר אשר (הרא"ש), ב' שו"ת זכרון יהודה קנא: ר' ישראל ב"ר יוסף אנקווה הי"ד, ב' מנורת המאור הקדמון תקטו: ר' יצחק ב"ר יהודה הכהן רפפורט, ב' בתי כהונה תשכז: ר' יעקב יוסף ב"ר יצחק אייזק הרמן, מבוני היהדות באמריקה תשמב: ר' שמעון ב"ר משה ביטון אב"ד מרשיליא - צרפת, שלמי שמעון תשנט: ר' שמואל יעקב ב"ר יצחק מתתיהו וינברג, ר"י נר ישראל בולטימור

בשבת הספרדים מכריזין הצום: "אחינו בני ישראל שמעו, צום הרביעי יהיה ביום הראשון, יהפוך אותו הקב"ה לששון ולשמחה, כדכתיב (זכריה ח' י"ט) כה אמר ה' צבקות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים, והאמת והשלום אהבו".

י"ז בתמוז: חמשה דברים ארעו לאבותינו בי"ז תמוז: א) בשנת ב' תמט שוברו הלוחות הראשונים (אחר עשיית העגל בט"ז בו). ב) בוטל התמיד עוד בבית ראשון. ג) בשנת ג' תתכ"ט הובקעה חומת העיר בזמן ביהמ"ק השני [ולירושלמי (תענית פ"ד ה"ה) גם בבית המקדש הראשון בשנת ג' שלט]. ד) אפוסטמוס הרשע [משרי חיל יון בזמן בית שני] שרף ס"ת בפרהסיא במעבורות לוד (או טורלסא). ה) הועמד צלם בהיכל. וג' שבועות אלו עד ט"ב נקראים בין המצרים ע"ש הפסוק (איכה א' ג') כל רודפיה השיגוה בין המצרים.

ביאת המשיח: כתב רבינו הרמב"ן בבאורו על פרשת הנה ישכיל עבדי (ישעיה נ"ג ו') על הפסוק: כולנו כצאן תעינו איש לדרכו פנינו, וז"ל: יאשים את ישראל בעבור כי הם בגלותם ישימו כל כוונתם בעסקי העולם, ומשים כל אחד כוונה לעצמו ביתו ועסקיו, וראוי להם להיות בוכים ולהתפלל לפני ה' לילה ויום שיכפר על עוון ישראל ויחיש קץ הגאולה, כי המשיח בתשובה יבוא מיד, ואם לאו, יתאחר עד הקץ הבא עליו בשבועה, כדכתיב, וירם ימינו ושמאלו אל השמים וישבע בחי העולם. ונאמר - וה' הפגיע בו את עון כולנו, כי הענן הזה הנזכר פוגע בו, כי הוא מצטער כל היום על כי איחרו פעמי מרכבותיו, ואנחנו אין אנחנו משגיחין בכך, אלא מתעסקין בעסקינו בתוך העמים. [וראה בדברי היעב"ץ בשבוע הבא].

ליל י"ח בתמוז: כבר מעתה מתחילים שלושת השבועות "ימי בין המצרים" ואע"פ שהצום מתחיל רק ממחר בעה"ש (פוסקים).

כתב השו"ע (סי' תקס"ד ס"א) דבלילה שלפני התענית אם ישן אינו חוזר ואוכל ולא שותה אא"כ התנה לאכול או לשתות, והתנאי הוא שאינו מקבל עליו התענית עד עה"ש, ומותר לפתוח בסעודת פת עד חצי שעה לפני עה"ש, תוך חצי שעה אין לסעוד יותר מכביצה פת.

תקופות: תקופת תמוז לרב אדא - ליל רביעי בשעה 22, 53 דקות, ו-3 חלקים, [וסימנו: ד' ד' תתקנ"ז], ותרגומו להגרימ"ט בליל רביעי בשעה 23.35.08 ולהגרימ"ר בשעה 23.32.10 (לשעון קיץ). [ובמרב"ם: 4 שעות, 957 חלקים ו-3 רגעים].

זמני הירח: סוף זמן ברכת הלבנה - בליל חמישי כל הלילה. גם ט"ו מהמולד - בליל חמישי כל הלילה.

תמוז תשע"ח

יוני (6) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יא	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 5:45:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:13 גר"א 9:09 סוף זמן תפילה גר"א 10:20		חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:18 **שקיעת החמה** 7:52:15	24
יב	שני	**הנץ החמה הנראה** 5:45:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:13 גר"א 9:09 סוף זמן תפילה גר"א 10:20		חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:18 **שקיעת החמה** 7:52:30	25
יג	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 5:46:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:13 גר"א 9:09 סוף זמן תפילה גר"א 10:20		חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:18 **שקיעת החמה** 7:52:30	26
יד	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 5:46:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:14 גר"א 9:09 סוף זמן תפילה גר"א 10:21	סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:18 **שקיעת החמה** 7:52:45	27
טו	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 5:46:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:14 גר"א 9:10 סוף זמן תפילה גר"א 10:21		חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:19 **שקיעת החמה** 7:52:45	28
טז	ששי	**הנץ החמה הנראה** 5:46:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:14 גר"א 9:10 סוף זמן תפילה גר"א 10:21	**הדלקת נרות שבת** **7:23** ירושלים: 7:14 חיפה: 7:24 באר שבע: 7:32	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:19 **שקיעת החמה** 7:52:45	29
יז	שבת	**הנץ החמה הנראה** 5:47:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:14 גר"א 9:10 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:27 סוף זמן תפילה גר"א 10:21 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:54	**פרשת: בלק** הפטרה: והיה שארית (מיכה ה') הספרדים מכריזין הצום אבות פרק א' **צאת השבת** **8:32** **חזו"א** **8:36** ירושלים: 8:31 חיפה: 8:35 באר שבע: 8:31	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:19 **שקיעת החמה** 7:52:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 9:05 צאת השבת לר"ת (מעלות) 9:17	30

פרשת: פינחס

תאריך		עמוד השחר א'	עמוד השחר ב'	זמן ציצית ותפילין	הנץ החמה מההר	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא	סוף זמן תפילה מג"א	מנחה קטנה	פלג המנחה	שקיעה	צאת הכוכבים חזו"א	דף היומי בבלי	משנה והלכה יומית	דף יומי ירושלמי
	תמוז	90 דק' קודם הנץ	72 דק' במע' קודם הנץ	כשעה קודם הנץ	מגובה העיר ביכורי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	כאילו מודיעין ע' היתה מישור	הגראז"מ חשש לכתח' לשיטה זו	40 דק' במעלות אחר השקיעה	משניות ושו"ע או"ח	ע"ז לז - הוריות ו מ"ב עמוד היומי ח"ב צו: - צט: מ"ב הדף היומי בהלכה
יח	ראשון	3:46	4:10	4:44	5:39:30	7:55	9:44	4:52	6:21	7:49:30	8:36	עט	נדרים י ב-ג שכח מד-מו	שט"ז ט'
יט	שני	3:47	4:11	4:44	5:39:45	7:55	9:45	4:52	6:21	7:49:30	8:36	פ	נדרים י ד-ה שכח מז-מט	שט"ז ט'
כ	שלישי	3:47	4:11	4:45	5:40:15	7:56	9:45	4:52	6:21	7:49:30	8:36	פא	נדרים י ו-ז שכט א-ג	שט"ז י' י"א
כא	רביעי	3:48	4:12	4:45	5:40:45	7:56	9:45	4:52	6:21	7:49:15	8:36	פב	נדרים י-יא ח-א שכט ד-ו	שט"ז י"ב
כב	חמישי	3:49	4:13	4:46	5:41:15	7:56	9:46	4:52	6:21	7:49:15	8:36	פג	נדרים יא ב-ג שכט ז-ט	שט"ז י"ב
כג	ששי	3:49	4:13	4:46	5:41:30	7:57	9:46	4:52	6:21	7:49:00	8:36	פד	נדרים יא ד-ה של א-ג	מצה להמנע מסעודה בע"ש מ: 4:17
כד	שבת	3:50	4:14	4:47	5:42:00	7:57	9:46	4:52	6:21	7:49:00	8:35	פה	נדרים יא ו-ז של ד-ו	ראוי לאבול סעודה ד' עד: 11:06

תאריכי פטירת גדולי ישראל
ודברי ימי עם ישראל

יח. תקפה: ר' יהודה לייב ב"ר משה הלוי אדל ב' איי הים ואפיקי יהודה
תרטז: ר' משה דוד ב"ר אשר אנשיל אשכנזי, ב' תולדות אדם ובאר שבע
תרלד: ר' יעקב אריה ב"ר שלמה גוטרמאן, האדמו"ר מראדזימין וב' ביכורי ודברי אב"ב (1)

יט. תלו: ר' אהרן שמואל ב"ר ישראל קיידנובר מח"ס ברכת הזבח
תרכ: נס ההצלה בקהילת דמשק מפרעות הנוצרים, (ולא אומרים שם תחנון)
תשיט: ר' יצחק אייזיק ב"ר יואל ליב הלוי הרצוג, ב' שו"ת היכל יצחק
תשכ: ר' אפרים זאב ב"ר צבי אריה גרבוז ב' הר אפרים (נפ' ביהמ"ש דר"ט כ')
תשכה: ר' אליעזר יהודה ב"ר נתן צבי פינקל, ראש ישיבת מיר
תשנח: ר' בן ציון ב"ר אליהו אבא שאול ר"י פורת יוסף וב' אור לציון

כ. תמג: נעקה"ש ר' נתן נטע ב"ר משה הנובר, ב' יון מצולה
תשיד: ר' אברהם חיים ב"ר מנחם מנדל נאה ב' שיעורי תורה וקצות השולחן
תשסא: ר' חיים שאול ב"ר מאיר קרליץ, גאב"ד שארית ישראל
תשסג: ר' בצלאל ב"ר יו"ט ליפמאן ראקאוו גאב"ד גייטסהד
תשעה: ר' אליעזר ב"ר ברוך הגר, האדמו"ר מסערט ויזניץ

כא. תקמא: ר' שלמה ב"ר משה מחעלמא ב' מרכבת המשנה
תרפח: ר' שלמה ב"ר יוסף פאליטשק, העילוי ממייצ"ט
תרצג: ר' אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום פרידמאן משטפנשט
תשי: ר' יצחק ב"ר יצחק גברא, פועל הישועות מעגור
תשיב: ר' יהודה הכהן שאקו, ראב"ד ירושלים ובוחן ישי' פורת יוסף
תשנט: ר' אברהם דוד ב"ר חיים שלמה רוזנטל, רב שכונת שערי חסד
תשעז: ר' אליהו ב"ר אשר שטרנבוך, ראב"ד אנטוורפן

כב. שעא: ר' מנוח הענדל ב"ר שמריה ב' חכמת מנוח
תקנב: ר' שלמה ב"ר מאיר מקרלין הי"ד
תקסו: ר' אורי פייבל ב"ר אהרן מדובנקה, ב' אור החכמה
תשב: ר' נחמיה ב"ר יהודה אריה לייב אלתר, ר"י שפת אמת
תשד: ר' אברהם ב"ר יצחק גרודז'נסקי הי"ד, מח"ס תורת אברהם

כג. של: ר' משה ב"ר יעקב קורדובירו ב' פרדס רמונים ותומר דבורה

כד. תרסב: ר' יעקב ב"ר דוב בער, יוסף (חריף), הרב הכולל לניו יורק, וב' לבית יעקב
תרצט: ר' שאול משה ב"ר יצחק אייזיק אלימלך זילברמן, ב' שו"ת ר' שאול משה
תשא: ר' עמוס פאלח, רב ראב"ד בנגאדי, לוב
תשנה: ר' יהודה ב"ר אהרן מאיר קרביץ, ר"מ תפארת צבי
תשסג: ר' יצחק ב"ר אברהם אליהו דוד נחמן קוליץ רב י-ם ב' מנחת אליהו

מנין מאה ברכות
תענית שבעה עשר בתמוז נדחה: 100 ברכות, [דנפחת 6 של סעודת היום מיום רגיל שבו 102 ונוספות 4 דהבדלה ולמבדיל נוסף גם על הגפן], והמחסיר ישלימם בתוספת ברכת הנהנין בלילה לפני הצום או באשר יצר. [ולב"י (סי' מ"ו ג') דמשלים על ידי בגישת טו"ת במנחה נוספות ב' ברכות, ולרמ"א אין נוהגין ללבוש וישלים באחרות].

י"ח/י"ט תמוז: בשנת ב'תמט מרע"ה עולה להר סיני פעם שניה, וז"ל רבינו בחיי בהק' לפ' ויקהל: "יכן היתה עמידת משה בהר ארבעים יום בלא אכילה ושתיה כי היתה נפשו מתענגת בעדון שהיה גופו מתקיים בו כענין האדם שאוכל ושותה ונפשו מתקיימת בו במזון גופו, והמעלה הזאת למשה זכה בו ק"כ יום ומששה בסיון עד יום הכפורים שבו הוריד לוחות שניות כיצד בששה בסיון נתנה תורה למחרתו ביום השביעי עלה אל ההר עמד שם ארבעים יום שהם כלים בשבעה עשר בתמוז שבו ירד בשש שעות מן היום ושבר הלוחות, למחרתו ביום שמונה עשר שרף את העגל ודן את עובדיו, **בתשעה עשר עלה אל ההר ועמד שם ארבעים יום שניים להתפלל על אותו עון והם כלים בראש חדש אלול** ונאמר לו ועלית בבקר אל הר סיני ועמד שם ארבעים יום שלישים לקבל לוחות שניות והם כלים ביום הכפורים, עכ"ל. ויש בזה מחלוקת גדולה במדרשים אם עלה ביום י"ט או ב"י"ח תמוז, האריכו בזה האחרונים.

ברכת החודש: כתב הכה"ח (סי' רפ"ד ס"ק מ"ב) בשם תיקון יששכר וכנסת הגדולה, שהמכריזים את ר"ח אב בשבת מברכים אומרים: "יהפכהו הקב"ה עלינו ועל כל עמו ישראל לטובה, במקום "יחדשהו", ושמעתי שבדברי שלום (מנהגי בית אל) כתב שאומרים כרגיל.

שלש הפטרות שבתות ימי "בין המצרים" מכונות (בארמית): "תלתא דפורענותא". א) דברי ירמיהו, ב) שמעו דבר ה', ג) חזון ישעיהו. ואחריהם "שבעה דנחמתא" א) נחמו נחמו, ב) ותאמר ציון, ג) עניה סוערה, (לפיכך מקדימין עניה סוערה קודם רני עקרה, דדרך הנחמות להיות הולכות ומשובחות יותר. תוס' מגילה ל"א ב' ד"ה ר"ח), ד) אנכי אנכי, ה) רני עקרה, ו) קומי אורי, ז) שוש אשיש. ואחריהם "תרי דתיובתא" א) דרשו ה' בהמצאו, ב) שובה ישראל.

בין המצרים: כתב הרח"ו ז"ל בשער הכוונות (דף פ"ט ע"ג): ענין בין המצרים, והם כ"א ימים שבין י"ז לתמוז עד תשעה באב, מנהג טוב וכשר הוא מאד לכל בעל נפש לשבת באבלות אחר חצי היום בכל אלו הימים ולבכות בכיה ממש על חורבן הבית. וטעם היות זה אחר חצות היום הוא כי אז הוא התעוררות הדינין בסוד כי ינטו צללי ערב, אשר לסבה זו נשרף ההיכל אחר חצי היום, ודבר זה עושה תועלת גדולה בנפש האדם. וענין חצות הלילה אין צורך להזכירו, כי אפילו בכל שאר הלילות צריך להתאבל על החורבן, ומכל שכן בלילות בין המצרים שצריך להוסיף בבכיה, ועליו נאמר שמחו את ירושלם וכו' כל המתאבלים עליה, עכ"ל. וכתב היעב"ץ בסידורו (הל' תשעה באב): אלמלא לא היה אלא ענין זה בידינו שאין מתאבלין על ירושלים כראוי די להאריך גלותנו, והיא בעיני הסיבה קרובה היותר גלויה עצומה וחזקה לכל השמדות המופלגות הגדולות הנוראות המבהילות הרעיונים אשר מצאונו בגלות בכל מקומות פזורנו וכו' לפי שיצא האבל הזה מלבנו וכו' שכחנו את ירושלים ולא עלתה על לבבנו ע"כ כמת מלב נשכחנו וכו' עיי"ש.

זמני הירח: מולד חודש מנחם-אב כפי שנהוג להכריז: **המולד יהיה ביום ששי בשעה 6, 49 דקות ו-8 חלקים.** [וסימנו: ו' י"ב תת"צ]. ותרגומו להגרימ"ט ביום ששי בשעה 7:34:12 בבוקר, [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה ביום ששי בשעה 5.48.02 בבוקר, (התרגום והמולד האמיתי לפי שעון קיץ).

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

תמוז תשע"ח

יולי (7) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יח	ראשון	הנץ החמה הנראה 5:47:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:15 גר"א 9:11 סוף זמן תפילה גר"א 10:22	**תענית שבעה עשר בתמוז (נדחה)** קוראים ג' בשחרית ובמנחה בריחל משה (שמות ל"ב י"א), ואש' מפטירין במנחה דרשו ה' (ישעיה נ"ה ו'), נ"כ במנחה [קטנה], ואו' אבינו מלכנו בשחרית ובמנחה סיום הצום (לקולא): 8:10 ויש נוהגים: 8:20 צאה"כ לחומרא: 8:32	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:19 **שקיעת החמה** 7:52:45	1
יט	שני	הנץ החמה הנראה 5:47:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:15 גר"א 9:11 סוף זמן תפילה גר"א 10:22		חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:19 **שקיעת החמה** 7:52:45	2
כ	שלישי	הנץ החמה הנראה 5:48:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:16 גר"א 9:11 סוף זמן תפילה גר"א 10:22		חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:19 **שקיעת החמה** 7:52:30	3
כא	רביעי	הנץ החמה הנראה 5:48:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:16 גר"א 9:12 סוף זמן תפילה גר"א 10:22		חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:52:30	4
כב	חמישי	הנץ החמה הנראה 5:49:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:16 גר"א 9:12 סוף זמן תפילה גר"א 10:23		חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:52:30	5
כג	ששי	הנץ החמה הנראה 5:49:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:17 גר"א 9:12 סוף זמן תפילה גר"א 10:23	**הדלקת נרות שבת** **7:23** ירושלים: 7:13 חיפה: 7:23 באר שבע: 7:31	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:52:15	6
כד	שבת	הנץ החמה הנראה 5:50:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:17 גר"א 9:12 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:29 סוף זמן תפילה גר"א 10:23 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:55	**פרשת: פינחס** שבת מברכין **הפטרה: דברי ירמיהו** (ירמיה א') ל"א אה"ר (וי"א), ואומרים צדקתך אבות פרק ב' **צאת השבת** **8:31** ירושלים: 8:30 חיפה: 8:34 באר שבע: 8:30 חזו"א 8:35	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:52:00 צאת השבת לר"ת (שוות) 9:04 צאת השבת לר"ת (מעלות) 9:15	7

הזמנים לפי שעון קיץ

פרשת: מטות - מסעי

תאריך		עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד' דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי בבחים	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי הוריות ז - יג מ"ב עמוד היומי ח"ב ק. - קג. מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כה	ראשון	3:51	4:14	4:47	5:42:15	7:58	9:47	4:52	6:20	7:48:45	8:35	פו	נדרים יא ח-ט של ז-ט	שי"ז א'	**כה.** תקצא: ר' מאיר ב"ר שמואל הלוי רוטנברג מאפטא ב' אור לשמים תרנג: ר' ישראל יהושע ב"ר דוד טרונק מקוטנא, ב' ישועות מלכו תרץ: ר' ישעיה ב"ר דוד יהודה ליב זילברשטיין מוויצנן ב' מעשי למלך
כו	שני	3:51	4:15	4:48	5:43:00	7:58	9:47	4:52	6:20	7:48:30	8:35	פז	נדרים יא יא-יא של-א יא-א	שי"ז א'	**כו.** תרב: ר' נחום ב"ר זליג טריביטש אב"ד ניקלשבורג ב' שלום ירושלים, ו"קובץ" על הרמב"ם
כז	שלישי	3:52	4:16	4:49	5:43:30	7:59	9:47	4:52	6:20	7:48:15	8:35	פח	נדרים נדר יא-א יב-א שלא ב-ד	שי"ז ב' ג'	תשא: ר' סיני ב"ר ברוך הלברשטאם, האדמו"ר מצאנז ד'מיגראד, ב' חמדה גנוזה תשסב: ר' נחמן ב"ר מאיר בולמן, משגיח ישיבת אור שמח **כז.** תשכג: ר' יעקב ב"ר אברהם עדס, מר"י פורת יוסף ואב"ד ירושלים
כח	רביעי	3:53	4:16	4:49	5:44:00	7:59	9:48	4:52	6:20	7:48:00	8:34	פט	נזיר א ב-ג שלא ה-ז	שי"ז ד' - ז'	תשלט: ר' שמואל ב"ר מיכל דוד רוזובסקי ראש ישיבת פוניבז' ב' חידושי ר' שמואל תשסו: ר' יוסף נתן ב"ר נתנאל ליברמן ר"י חיי עולם - לונדון תשעא: ר' אלעזר ב"ר מאיר אבוחציירה, ה"בבא אלעזר"
כט	חמישי	3:54	4:17	4:50	5:44:45	8:00	9:48	4:52	6:20	7:47:45	8:34	צ	נזיר א ד-ה שלא ח-י	שי"ח א'	תשעה: ר' משולם פייש ב"ר מרדכי סג"ל לאווי, האדמו"ר מטאש (4)
א	ששי	3:54	4:18	4:50	5:45:15	8:00	9:48	4:52	6:20	7:47:15	8:33	צא	נזיר א ו-ז שלב א-ג	מצוה להמנע מסעודה בע"ש מ: 4:16	**כח.** תרא: ר' משה ב"ר צבי טייטלבום מאוהל, הישמח משה תרמו: ר' שלמה ב"ר יוסף גאנצפריד ב' קיצור שו"ע ועוד (וי"א בכ"ו) תרסד: ר' נחמן כהנא ב"ר חיים אריה מספינקא ב' אורחות חיים תרסו: ר' יעקב שאול ב"ר אליעזר ירוחם אלישר הראש"ל היש"א ברכה
ב	שבת	3:55	4:19	4:51	5:45:45	8:01	9:49	4:51	6:19	7:47:00	8:33	צב	נזיר ב א-ב שלב-ג ד-ב	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 11:06	תשמו: ר' חיים ב"ר משה פרידלנדר משגיח דישיבת פוניבז' ב' שפתי חיים תשמו: ר' שלמה ב"ר שלמה אליעזר טנא, ב' ברכת שלמה תשעב: ר' יוסף שלום ב"ר אברהם אלישיב, ב' קובץ תשובות תשעו: ר' משה מרדכי ב"ר מאיר חדש, ראש ישיבת אור אלחנן

כט. ד' תתסה: רבנו שלמה ב"ר יצחק, יצחקי, רש"י, מאיר עיני הגולה
שעב: ר' אברהם ב"ר דוד שער אריה ב' שלטי הגבורים
תקצא: ר' משה ב"ר גרשון מזאלשין ב' משפט צדק וסידור תיקוני שבת

א. א' תרנז: בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים (בראשית ח' ה')
היום תענית צדיקים (ר' שו"ע תקפ ונו"כ) על פטירת אהרן הכהן בן עמרם בהר ההר בשנת ב' תפח, ר' פרשת חקת מסעי ועקב, וזה היא"צ היחידי הנזכר בתנ"ך, (ורלב"ג כתב באחד בשבט, כה"ח), ונעלמה המערה ולא נודעה (ילקוט שמעוני תשפ"ז), וא"כ תמוהה נהירת רבים להר ההר (ג'בל הרון) של ימינו
ג' תיד: עזורא הסופר ועמו אלפי איש מגיעים ירושלימה, כיד ד' הטובה עליו (עזורא ז' ט', ועי' יומא ט' ב'), ואמרו חכמים: ראויים היו ישראל ליעשות להם נס בימי עזרא (לבוא ביד רמה - רש"י) כדרך שנעשה להם בימי יהושע בן נון, אלא שגרם החטא (ברכות ד' א')
תרמג: ר' שמואל ב"ר דוד צבי ערנפלד, אב"ד מטרסדורף, חתן סופר
תרעח: ר' נטע צבי ב"ר משה דב וויס, ר' נטע מגיד, ממגידי ירושלים
תשס: ר' שלמה ב"ר בן ציון הלברשטאם, האדמו"ר מבאבוב

ב. תנ: נעקה"ש ר' אהרן ב"ר משה תאומים מטה אהרן
תשנז: ר' משה ב"ר אברהם שטרן אב"ד דעברעצען ב' באר משה

☜ הערה חשובה: משבוע זה השקיעה מתחילה להקדים בכמה דקות לשבוע, ויש להזהר ולעקוב אחריה

ר"ח בע"ש: בענין נטילת צפורנים בר"ח שחל ביום שישי ראה מש"כ בער"ח מרחשון.

ר"ח אב: משנכנס אב ממעטין בשמחה, ובר ישראל דאית ליה דינא בהדי כותי לישתמיט מיניה דריע מזליה (שו"ע תקנ"א א') ובמ"ב כתב בשם המג"א דממעטין בשמחה ר"ל דאין שמחין בו כלל, ולתוס' יבמות אפשר דהיינו שימעט ממה שדרכו לנהוג בשאר הימים.

וכתב הבן איש חי (בהקדמה לפרשת דברים שנה א') וז"ל: חדש זה נקרא "אב" שהוא עתיד להיות אב לכל חדשים, מאחר שנעשו בו רעות מוכרח שיהו בו טובות מרובות יותר מכל חדשים על דרך שאמר הכתוב שמחנו כימות עניתנו וכו'.

תשעת הימים: "השיב לאחד שטבילת עזרא מותרת בתשעת הימים" [ובשבוע שחל בו למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה]. דינים והנהגות חזו"א פי"ט ו'.

כיבוס: מה שכתב הרמ"א (תקנ"א) שנהגו להקל בכיבוס בגדי קטנים, היינו עד גיל 5-6, ומש"כ במ"ב (סקפ"ג) מכל מקום לא יכבסו הרבה ביחד, הדבר אמור ביחס לאופני כיבוס שהיו נהוגים בעבר, אמנם ביחס לכיבוס הביתי במכונת כביסה לא נאמרה מיגבלה זו, ורשאי לכבס הרבה ביחד, ומותר אף לתלות כביסה בפרהסיא כאשר ניכר שהם בגדי קטנים (הגרי"ש אלישיב זצ"ל).

תקופות: תקופת תמוז לשמואל - יום ראשון בשעה 7 ו-30 דקות. [וסימנו: א' י"ג תק"מ], ותרגומו להגרימ"ט ביום ראשון בשעה 8.14.03 ולהגרימ"ר בשעה 8.09.00 (לשעון קיץ) [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח].

תמוז - אב תשע"ח

יולי (7) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כה	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 5:50:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:18 גר"א 9:13 סוף זמן תפילה גר"א 10:23		חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:52:00	8
כו	שני	**הנץ החמה הנראה** 5:51:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:18 גר"א 9:13 סוף זמן תפילה גר"א 10:24		חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:51:45	9
כז	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 5:51:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:19 גר"א 9:13 סוף זמן תפילה גר"א 10:24		חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:51:30	10
כח	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 5:52:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:19 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:24		חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:51:15	11
כט	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 5:52:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:19 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:25	ערב ראש חדש יום כיפור קטן ל"א תחנון במנחה	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה** 7:50:45	12
א	ששי	**הנץ החמה הנראה** 5:53:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:20 גר"א 9:14 סוף זמן תפילה גר"א 10:25	**ראש חדש** ל"א תחנון ולמנצח	**הדלקת נרות שבת** **7:21** ירושלים: 7:12 חיפה: 7:21 באר שבע: 7:30	13
ב	שבת	**הנץ החמה הנראה** 5:54:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:20 גר"א 9:15 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:32 סוף זמן תפילה גר"א 10:25 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:56	**פרשת: מטות - מסעי** הפטרה: שמעו דבר (ירמיה ב') אבות פרק ג'	**צאת השבת** **8:29** **חזו"א** 8:33 ירושלים: 8:28 חיפה: 8:31 באר שבע: 8:28	14
				חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה** 7:50:15 צאת השבת לר"ת (שוות) 9:02 צאת השבת לר"ת (מעלות) 9:12	

פרשת: דברים

	תאריך אב	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמני קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמני קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל' הייתה מישור הנראה"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי זבחים	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי הוריות יד - נדה א מ"ב עמוד היומי ח"ב קג: - קו: מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ג	ראשון	3:56	4:19	4:52	5:46:15	8:01	9:49	4:51	6:19	7:46:45	8:33	צג	נזיר ב ג-ד שלג-ד ג-ב	שי"ח ב' ג'	**ג.** תח: נעקה"ש ר' שמשון ב"ר פסח מאוסטרופול ב' דן ידין ע"ס קרנים, בהיותו עם טלית ותפילין, הי"ד
ד	שני	3:57	4:20	4:52	5:47:00	8:02	9:49	4:51	6:19	7:46:15	8:32	צד	נזיר ב ה-ו שלד ג-ה	שי"ח ד'	**ד.** ג' תיד: בעליית עזרא נשקלו הכסף והזהב והכלים שהביאו עמם מבבל לבית המקדש (עזרא ח' ל"ג) תכז: נחמיה וסיעתו מעולי הגולה החלו להעלות ארוכה לחומות ירושלים, בנייתן ארכה 52 יום
ה	שלישי	3:58	4:21	4:53	5:47:30	8:02	9:50	4:51	6:18	7:45:45	8:32	צה	נזיר ב ז-ח שלד ו-ח	שי"ח ד'	שפ: ר' מנחם עזריה ב"ר יצחק ברכיה מפאנו, ב' שו"ת הרמ"ע ועוד תרצה: ר' רפאל ב"ר מרדכי אנקווה, ראש רבני מרוקו וב' קרני רא"ם תשא: נעקה"ש ר' בן ציון ב"ר שלמה הלברשטאם הי"ד, האדמו"ר מבאבוב תשסד: ר' שמעון נתן נטע ב"ר יעקב יצחק בידרמן, האדמו"ר מלעלוב י-ם
ו	רביעי	3:59	4:22	4:54	5:47:45	8:03	9:50	4:51	6:18	7:45:15	8:31	צו	נזיר ב ט-י שלד ט-יא	שי"ח ד'	**ה.** שלב: ר' יצחק ב"ר שלמה לוריא אשכנזי, רבינו האר"י ז"ל תקנג: ר' חיים ב"ר צבי הירש מקארסנא, תלמיד הבעש"ט תש: ר' חיים עזור ב"ר דוד גרודזינסקי ב' שו"ת אחיעזר
ז	חמישי	4:00	4:23	4:55	5:48:00	8:03	9:50	4:50	6:18	7:45:00	8:30	צז	נזיר ג א-ב שלד יב-יד	שי"ח ה'	**ו.** קמה: ר' מנחם ב"ר אהרן אבן זרח ב' צידה לדרך תרן: ר' אלעזר משה ב"ר צבי הירש הלוי הורוויץ ב' אהל משה תשטו: ר' משה עזרא ב"ר עזרא מזרחי ראב"ד האלב ב' שו"ת דברי משה תשכט: ר' יהושע ב"ר אברהם יוסף גרינוולד אב"ד חוסט ב' חסדי יהושע תשעו: ר' אריה ליב ב"ר חיים זאב פינקל, ר"י מיר ברכפלד
ח	ששי	4:01	4:23	4:55	5:48:15	8:04	9:51	4:50	6:17	7:44:30	8:30	צח	נזיר ג ג-ד שלד טו-יז	נטה להמנע מסעודה בע"ש מ- 4:15	**ז.** ג' שלט: בא נבוזראדן רב הטבחים לירושלים תקנה: ר' ישכר דב בער ב"ר אריה יהודה לייבוש מולאטשוב, ב' מבשר צדק תרע: ר' משה ב"ר עמרם גרינוואלד מחוסט ב' ערוגת הבושם תשלו: ר' חיים יוסף ב"ר בן ציון הלוי דינקלס אמונת יוסף ודעת יוסף תשס: ר' שלום נח ב"ר משה אברהם ברזובסקי מסלונים ב' נתיבות שלום תשעה: ר' מרדכי עמרם ב"ר בנימין זאב יעקבזון, משגיח ישי' תפארת ציון
ט	שבת	4:02	4:24	4:56	5:48:45	8:05	9:51	4:50	6:17	7:44:00	8:29	צט	נזיר ג ה-ו שלד יח-כ		**ח.** ב' תנ: המרגלים שבים מתור את הארץ מקץ מ' יום תרלט: ר' יהודה הלוי מראגוזה ראש מייסדי הישוב היהודי ביפו ומחדשו תרנח: ר' שמחה זיסל ב"ר ישראל זיו הסבא מקלם, אור רש"ז וחכמה ומוסר תרעד: ר' שמעון ב"ר אהרן אגסי, מחו"ר בבל, ב' בני אהרן ועוד תשמה: ר' בן ציון ב"ר יום טוב ליפמאן ראקוב, ב' ילקוט שיעורים וד"ר חיי עולם לונדון תשסד: ר' יצחק יוסף ב"ר בן ציון זילבר, מחשובי רבני עולי רוסיה **ט.** ב' תנ: המעפילים לעלות אל ראש ההר בסרבם לשמוע לדברי מרע"ה, והעמלקי והכנעני מכים אותם עד חרמה ורודפים אחריהם כעדת דבורים (פר' שלח דברים) נולד ירמיה הנביא על כן קילל יום לידתו (מדרש איוב) ה' נ: גירוש 4000 יהודי אנגליה, כל רכושם הוחרם והועבר למלכות, ביום מר זה אירעו גם גירוש יהודי צרפת בשנת ה' סו, וגירוש יהודי ספרד בשנת רנ"ב (ז' אב), וכן גירוש יהודי פורטוגל בה' רנ"ז תקעה: ר' יעקב יצחק ב"ר אברהם אליעזר הלוי הורביץ, החוזה מלובלין תשמא: ר' יצחק נסים ב"ר מולא, רחמים נסים, הראשל"צ, ב' יין הטוב תשמב: ר' בנציון משה יאיר ב"ר מרדכי דוד וינשטוק, ב' סידור הגאונים והמקובלים

קידוש לבנה: לנוהגים לקדש הלבנה לפני תשעה באב המנהג להקל לשיר את הפזמון "טובים מאורות" (הגר"ח קניבסקי שליט"א, בסו"ס אשי ישראל).

פרשת דברים: אם יהיה תלמיד חכם אחד בין ארבעים אלף אין צריכין לא רומח ולא מגן כי ת"ח מגין עליהם מאויביהם (בעל הטורים דברים א' ג').

שבת חזון: תפילת ישראל בימי בין המצרים שמתפללים בלב נשבר מתקבלת לרצון יותר מבכל השנה, כמו ששמעתי בשם הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק זי"ע שאמר שהתפלה שבשבת חזון צריך ליזהר בזה בכונה כי היא מעלה כל התפילות של השנה מטעם הנ"ל שהיא בחינת תפלה לעני (מהרש"ם מברעזן בתכלת מרדכי תהלים קט"ז א').

ט' באב: חמש פורענויות אירעו לאבותינו בתשעה באב: א) נגזר על אבותינו שבדור "יוצאי מצרים", לבל יכנסו לארץ ישראל, כעונש על אשר חטאו בבכי החנם בליל ט"ב בשוב המרגלים מתור הארץ, והפחידום שלא לעלות אליה, והאמינו להם ולא בטחו בה' שהבטיחם "ארץ זבת חלב ודבש". ב-ג) חרבן שני בתי המקדש, ד) נלכדה העיר ביתר בשלהי מרד בר כוכבא (שנכשל), בשנת ג' תתפ"א [והיתה עיר גדולה והיו בה אלפים ורבבות מישראל ונפלו ונהרגו כולם ביד הגויים והיתה צרה גדולה כמו חורבן ביהמ"ק (מ"ב תקמ"ט סק"ב). ה) נחרשה ירושלם (באותה שנה) עד היסוד והוסב שמה לשם יווני (אליה קפיטולינה). ואסור בחמשה דברים: אכילה ושתיה, רחיצה, סיכה, נעילת נעלי עור ותשה"מ.

ט' באב, תאריך חורבן בית ראשון: ג' של"ח, ולחשבונינו לקמן ממולד בהר"ד ג' של"ט. ביום א' בשבוע, ובשנה הראשונה לשביעית (תענית כ"ט א').

ט' באב, תאריך חורבן הבית השני: כתבנו בפנים (ביום א' הבא) את שנת החורבן לפני 1950 שנים, על פי המקובל להדפיס בלוחות זה מאות בשנים (כעדות התומים חו"מ ס"ז סק"ג ועוד). ויש לדעת שזמן זה הוא על פי שיטת ר"ח ור"ת ע"ז ט: והרמב"ם, שהחורבן היה בשנת ג'תתכ"ח. אולם לדעת ר"י ורשב"ם בתוס' שם, החורבן היה בשנת ג'תתכ"ט. ועכ"פ למעשה יש להוסיף לשתי הדעות שנה אחת, כיון ששני המנינים הנזכרים הם לפי מנין שנות אדם הראשון (המחשיב את יום הששי שבו נברא האדם כר"ה של שנת א', ונקרא מולד וי"ד), ואילו מנין השנים שלנו [התשע"ח] הוא מבריאת העולם, והוא מוקדם בשנה (שהוא מחשיב את ה' הימים קודם בריאת האדם כשנה א', והיא נקראת שנת תוהו, או מולד בהר"ד, ויום בריאת האדם נחשב ר"ה של שנת ב'), כמבואר בפוסקים (בבעל המאור ע"ז שם, דרישה ותומים חו"מ שם ועוד). נמצא לפי זה באמת לר"ח ר"ת והרמב"ם החורבן היה בשנת ג'תתכ"ט, **ושנת ה'תשע"ח היא שנת 1949 לחורבן**, ולר"י ולרשב"ם החורבן היה בשנת ג'תת"ל **ושנת ה'תשע"ח היא 1948 לחורבן** בלבד.

ומני הירח: ג' מהמולד - ליל שלישי. ניתן לברך עד שעה 22:35 בערב (לשעון קיץ) שאז ייעלם הירח.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

אב תשע"ח

יולי (7) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ג	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 5:54:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:21 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:25		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה** 7:49:45	15
ד	שני	**הנץ החמה הנראה** 5:55:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:21 גר"א 9:15 סוף זמן תפילה גר"א 10:26		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה** 7:49:30	16
ה	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 5:55:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:22 גר"א 9:16 סוף זמן תפילה גר"א 10:26		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה** 7:49:00	17
ו	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 5:56:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:22 גר"א 9:16 סוף זמן תפילה גר"א 10:26		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה** 7:48:30	18
ז	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 5:57:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:23 גר"א 9:16 סוף זמן תפילה גר"א 10:26		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה** 7:48:00	19
ח	ששי	**הנץ החמה הנראה** 5:57:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:23 גר"א 9:17 סוף זמן תפילה גר"א 10:27	**הדלקת נרות שבת** **7:18** ירושלים: 7:09 חיפה: 7:18 באר שבע: 7:27	חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה** 7:47:30	20
ט	שבת	**הנץ החמה הנראה** 5:58:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:24 גר"א 9:17 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:35 סוף זמן תפילה גר"א 10:27 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:56	**פרשת: דברים** **שבת חזון** **הפטרה: חזון ישעיהו** (ישעיה א') ערב תשעה באב אומרים אה"ר, וק"א צדקתך (דת"ב איקרי מועד), וק"א פרקי אבות כניסת הצום בשקיעה, וראוי להזהר כמה רגעים לפני השקיעה **צאת השבת** **8:25** חזו"א 8:29 ירושלים: 8:24 חיפה: 8:28 באר שבע: 8:24 במוצ"ש מברכין על הנר בלבד קודם איכה	חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה** 7:47:00 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:59 צאת השבת לר"ת (מעלות) 9:08	21

פרשת: ואתחנן

	תאריך אב	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד׳ דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל׳ הייתה מישור הגראי״מ חשש לכתח׳ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי זבחים	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי נדה ב - ז מ״ב עמוד היומי ח״ב קז. - קי. מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
י	ראשון	4:02	4:25	4:57	5:49:15	8:05	9:51	4:50	6:16	7:43:15	8:29	ק	נזיר ג-ד שלד ז-א כא-כג	שי״ח ו׳ - ח׳	**י.** ב׳ קצוד/ח - שיט״כ: נולד ונפטר ישששכר בן יעקב אבינו ולאה אמנו ע״ה בן קכ״ב ג׳ שלה: יחזקיאל מתנבא כשאנשים מזקני ישראל באו לדרוש את ה׳ וישבו לפניו (יחזקאל ב׳ כ״ג), באותה שעה כרת צדקיה ברית את כל העם בירושלים לשלח חפשי עבדים ושפחות עבריים, וישמעו וישלחו (סדר עולם ע״פ ירמיה ל״ד ח׳ - י׳), ומרד במלך בבל וסמך על מלכי מצרים (שם ע״פ מל״ב כ״ד כ׳ ועוד), לאחר שהשרים והעם שבו וכבשו את העבדים והשפחות נתנבא ירמיהו קשות (ל״ד י״א - כ״ב) ג׳ שלט: רובו של היכל של בית ראשון נשרף ב׳ אב, תענית כ״ט א׳. ובחח״ס מבואר שאף עיקר שריפת בית שני היתה בי׳ אב, אך האור שמה (תענית פ״ה ה״ו) כתב שנראה שבית שני נשרף כולו בט׳ באב ה׳ סו: גירוש יהודי צרפת בימי פיליפ הרביעי (כו״פ נ״א) תקכח: ר׳ מסעוד חי ב״ר אהרן רקח בעל מעשה רוקח על הרמב״ם
יא	שני	4:03	4:26	4:58	5:49:45	8:06	9:52	4:49	6:16	7:42:45	8:28	קא	נזיר ד שלד ב-ג כד-כו	שי״ח ט׳ י׳	**יא.** תקיח: ר׳ משה בן אדרת, ב׳ ברך משה ודברי משה תרסז: ר׳ יצחק ב״ר שלמה בלאזר מפטרבורג, ב׳ פרי יצחק תרפז: ר׳ יואל ב״ר יוסף שארין, העילוי מפלטובא ור״י זוויהעל תשעב: ר׳ משה ב״ר ניסים מלכה, ר״ר אהל משה
יב	שלישי	4:04	4:27	4:58	5:50:00	8:06	9:52	4:49	6:16	7:42:15	8:27	קב	נזיר ד שלד-ה ד-ה כז-ב	שי״ח י״א י״ב	**יב.** נו: ר׳ מאיר ב״ר יקותיאל הכהן מרוטנבורג, ב׳ הגהות מיימוניות תשסא: ר׳ יוסף מרדכי ב״ר יהושע וויס מרמ״י ישיבת טשעבין
יג	רביעי	4:05	4:28	4:59	5:50:45	8:07	9:52	4:49	6:15	7:41:30	8:26	קג	נזיר ד שלה ו-ז ג-ה	שי״ח י״ג י״ד	**יג.** שצג: ר׳ נתן נטע ב״ר שלמה שפירא מקראקא, ב׳ מגלה עמוקות תקפט: ר׳ מרדכי ב״ך אברהם בנט, ב׳ מגן אבות ועוד, אב״ד ניקלשבורג תקצו: ר׳ אבהם אבלי ב״ר אברהם שלמה פאסוועלער, ב׳ באר אברהם תרמה: בעל החסד סיר משה ב״ר יוסף אליהו מונטיפיורי תשלג: ר׳ יוסף אליהו ב״ר אליעזר קלונימוס הענקין, ב׳ גבורות אליהו תשמ: ר׳ זאב דוב ב״ר אברהם חיים צ׳צ׳יק, ב׳ תורת זאב תשמד: ר׳ יוסף ב״ר יעקב יחזקיה גרינוואלד, האדמו״ר מפאפא, ב׳ ויחי יוסף תשנא: ר׳ זבולון ב״ר נתנאל יוסף גרז, אב״ד רחובות
יד	חמישי	4:06	4:29	5:00	5:51:30	8:07	9:53	4:48	6:15	7:41:00	8:26	קד	נזיר ה שלו א-ב א-ג	שי״ח ט״ו ט״ז	
טו	ששי	4:07	4:30	5:01	5:52:00	8:08	9:53	4:48	6:14	7:40:15	8:25	קה	נזיר ה שלו ג-ד ד-ז	נצטה להמנע מסעודה בע״ש מ׳: 4:13	**יד.** תקכב: ר׳ מרדכי ב״ר יוסף ביידוגו, הרב המרב״ץ ב׳ דברי מרדכי תרלד: ר׳ צבי הירש ב״ר אהרן פרידמן מליסקא, ב׳ אך פרי תבואה
טז	שבת	4:08	4:30	5:01	5:52:30	8:08	9:53	4:47	6:13	7:39:30	8:24	קו	נזיר ה שלו ה-ו ד-ט	ראוי לאבול סעודה ד׳ עד: 11:04	**טו.** שמח: המקובל ר׳ שמעון בן לביא ב׳ כתם פז וב׳ השיר בר יוחאי תרלג: ר׳ אשר ב״ר אהרן מקרלין, האדמו״ר הצעיר מקרלין תרלח: ר׳ יעקב ב״ר מרדכי יוסף ליינר מאיוביצה, ב׳ בית יעקב תשכב: ר׳ בן ציון ב״ר יצחק זאב יאדלך, המגיד הירושלמי (י״א ט״ז) תשס: ר׳ חנוך דב ב״ר אליעזר זאב ולף פאדווה ב׳ שו״ת חשב האפוד (י״א ט״ז) **טז.** תרטו: ר׳ יששכר דב בער ב״ר תנחום, ב׳ מעשה רב על הגר״א

מנין מאה ברכות

תשעה באב נדחה: 91 ברכות, [דנפחת מיום רגיל 102, ב׳ סעודות 12 ברכות, ונוספת ברכת הנר (ולספ׳ ולנוהגים ע״פ הגר״א שלא מברכין שעשה לי כל צרכי יש 90)], ויש להשלים ע״י שמיעת ברכות התורה והפטורות שעולה ל-20 ברכות וכן ע״י ברכת אשר יצר, והמניחים תפילין גם בשחרית נוספת להם ברכה (או שתיים), וכן המברכים בעצמם על איכה, וע״י שע״צ רסי׳ תקנ״ו דאין להריח בט״ב בשמים משום דיש בזה תענוג, וכ״ה בכה״ח שם, וא״כ אין לצרף ברכת הבשמים למאה ברכות.

כמוצאי יוכ״פ) וכו׳ עכ״ל, וזמן זה הוא המופיע בלוח ע״פ הגרא״י דזילבר 6.45 מעלות אחר השקיעה (כמפורט בסוף הלוח), ולדבריו ז״ל יש להחמיר בט״ב יותר משאר תענית שדי בג׳ רבעי מיל עיי״ש.

מוצאי ט״ב: הרמ״א בסי׳ תכ״ו ס״ב כתב שאין לקדש הלבנה לא לפני ט״ב ולא במוצאי ט״ב, אמנם המ״ב הביא מהאחרונים לברך במוצאי ט״ב, וכתב צריך להיזהר שלא לקדש הלבנה בלי מנעלים (מ״ב תכ״ו סקי״א) ויזכור להביא המנעלים עמו למנחה (דנעלי גומי הוי כיחף, הגרח״ק) [ולכאורה יש לומר כן גם למקדשים את הלבנה במוצאי יום כיפור ללבוש מנעלי עור, דאל״ה חשיב כיחף, (וכ״מ בשדי חמד מער׳ יה״כ סי׳ א׳ אות א׳, אבל במ״ב הנ״ל לא משמע כן)], וכן יש לטעון קודם (מ״ב שם). ובכה״ח (תכ״ו כ״ט) כתב בשם פע״ח ששאלו להרח״ו ז״ל למה מברכין ברכת הלבנה במוצאי ט״ב והשיב לבשר ללבנה ולישראל כי אע״פ שנחרב הבית וגלו הם עתידים להתחדש כמותה וזהו בשורה אז וגם כי בט״ב נולד מלך המשיח.

שבת נחמו: כתב ר״י אבן שועיב בדרשותיו לפרשת ואתחנן: נהגו לעשות השבת הזה אחר ט׳ באב ביום טוב, והיא מצוה גדולה שהוא יום נחמה, ואף על פי שאינו יום טוב ממש עשו אותו יום מקודש לכבוד השבת ביום ט״ו, ולפעמים הוא [חמשה עשר ממש [בשבת]], וכל השמח בו זוכה בנחמת בנין בית המקדש, כמו שנאמר צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו. והרשינו ביום חתונתו זו מתן תורה וביום שמחת לבו זה בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו.

ט״ו באב: תענית ל״א א׳: מכאן ואילך דמוסיף יוסיף, ופירש״י חמשה עשר באב ואילך דמוסיף לילות על הימים לעסוק בתורה יוסיף חיים על חייו וכו׳ עיי״ש. וכתב הבן איש חי׳: ״צריך לנעשות בו שמחה מפני שיש עילוי לשכינה כמ״ש בזוה״ק, וכיון שעלה חדש זה בט״ו שוב לא ירד, דמעלין בקדש״ (ש״א דברים א׳, ועיין מ״ב ר״ס תקנ״א).

והטעמים שבגללם ט״ו באב יו״ט: א) יום שפסקו בו מתי מדבר וחזור הדיבור מה׳ אל משה רבינו. ב) שהותרו השבטים להתחתן זב״ז. ג) הותר שבט בנימין בקהל. ד) יום שביטל בו הושע בן אלה את מחסומי השומרים של ירבעם שלא יעלו ישראל לרגל. ה) שפסקו מלכרות עצים למזבח [והתפנו ללמוד תורה]. ו) שניתנו בו הרוגי ביתר לקבורה. ור׳ תענית ספ״ד, ומגילת תענית.

וסימנך, חמשה עשר: ח-יתון - חולות בכרמים. מ-תי מדבר פסקו למות. ש-בטים הותרו זה בזה. ה-רוגי ביתר ניתנו לקבורה. ע-צי מערכה פסקו לכורתם. ש-בט בנימין הותר בקהל. ר-גל, שבוטלו מחסומי ירבעם.

זמני הירח: ז׳ מהמולד - ליל שני.

ניתן לברך עד שעה 2:15 בלילה (לשעון קיץ) שאז יעלם הירח.

סוף זמן ברכת הלבנה - לכתחילה ליל ששי כל הלילה ובדיעבד ליל שבת עד שעה 1:47, [שיטות נוספות מקילות יותר - ראה בטבלה בסוף הלוח]. [ומאחר שיש ליקוי לבנה החודש כתב הב״ד דאין לברך אחר הליקוי ולכאו׳ הוא משעה 22.30 בלילה תחילת הליקוי המלא (ועי׳ בירור הלכה ח״ד עמ׳ ש״א)]. ט״ו מהמולד - בליל שבת כל הלילה. ולהמ״ב יברך בדיעבד עד ט״ו מהמולד, ולכה״מ ספק ברכות להקל ויקדש ללא ברכה. והטעם שאין מקדשין בשבת לכתחילה, כתב המ״ב (תכ״ו סקי״ב ושעה״צ סקי״ב): הרבה טעמים נאמרו בזה על פי הקבלה, ועל פי פשוטו יש לומר משום שעושים את המצווה בשמחה ורגיל לבוא לידי רקודין וזה אסור בשבת, ואף דקודרים של מצווה התירו וכמו בשמחת תורה שאני התם דאי אפשר לדחות היום, מה שאין כן הכא דאפשר לעשות המצווה מקודם השבת או לדחות לאחר השבת.

ליקוי לבנה: בליל שבת קודש ט״ז מנ״א יהיה ליקוי לבנה מלא שיראה בא״י, תחילת ליקוי חלקי בשעה 21:25, תחילת ליקוי מלא בשעה 22:30, אמצע הליקוי בשעה 23:22, סוף ליקוי מלא בשעה 24:13, סוף ליקוי בשעה 1:19 (לשעון קיץ).

קדיש קודם הפטרה בט״ב: מנהג קהילות אשכנז ועדות המזרח לומר חצי הקדיש לפני ברכות ההפטרה בשחרית דט״ב, וכמו שהאריך בזה בספר ביירור הלכה (תנינא סי׳ תקנ״ט), והביא קרוב לארבעים פוסקים ראשונים ואחרונים שכתבו כן.

מנחה בט״ב: רבים נהגו להתפלל מנחה גדולה, למהר להניח טו״ת ברכת אשר יצר, והמניחים תפילין גם בשחרית נוספת להם ברכה (או שתיים), וכן המברכים בעצמם על איכה, וע״י שע״צ רסי׳ תקנ״ו דאין להריח בט״ב בשמים משום דיש בזה תענוג, וכ״ה בכה״ח שם, וא״כ אין לצרף ברכת הבשמים למאה ברכות.

צום ט׳ באב: בפנים כתבנו את זמן סיום הצום (הזמן הראשון) על פי מש״כ בספר בין השמשות להגרימ״ט (עמ׳ ע״ד): בת״ב שמפורש אמרו ביהמ״מ שלו אסור אין ספק שצריכים להמתין בו לג׳ כוכבים בינונים (לא קטנים

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

אב תשע"ח — יולי (7) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

י	ראשון	הנץ החמה הנראה 5:59:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:24 סוף זמן ק"ש גר"א 9:17 סוף זמן תפילה גר"א 10:27	**תענית תשעה באב (נדחה)** **סיום הצום: 8:13** צאה"כ לחומרא: 8:24 ביהמ"ק הב' חרב בשנת ג'תתכ"ח, לפני 1950 שנים (וראה בלוח העליון בפרשת דברים) בלילה איכה, ל"א תחנון ולמנצח ואבינו מלכנו, וקורין ג' בשחרית בפ' כי תוליד (דברים ד' כ"ח), וחי"ק, והג' מפטיר בירמיה (ח' י"ג) אסף אסיפם, איכה, ובמנחה קוראים ויחל (שמות ל"ב י"א), ואש' מפטי' דרשו ה' (ישעיה נ"ה ו') וספ' שובה (הושע י"ד) ומיכה (ז' י"ח-כ), נ"כ **יש להזכיר לציבור להבדיל בביתם במוצאי ת"ב, ועל הכוס בלבד**	חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה 7:46:30**	22
יא	שני	הנץ החמה הנראה 5:59:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:25 סוף זמן ק"ש גר"א 9:18 סוף זמן תפילה גר"א 10:27		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה 7:46:00**	23
יב	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:00:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:25 סוף זמן ק"ש גר"א 9:18 סוף זמן תפילה גר"א 10:27		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה 7:45:15**	24
יג	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:00:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:26 סוף זמן ק"ש גר"א 9:18 סוף זמן תפילה גר"א 10:28		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה 7:44:45**	25
יד	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:01:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:26 סוף זמן ק"ש גר"א 9:19 סוף זמן תפילה גר"א 10:28	ל"א תחנון במנחה סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה 7:44:00**	26
טו	ששי	הנץ החמה הנראה 6:02:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:27 סוף זמן ק"ש גר"א 9:19 סוף זמן תפילה גר"א 10:28	**ט"ו באב** ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח **הדלקת נרות שבת 7:14** ירושלים: 7:04 חיפה: 7:14 באר שבע: 7:23	חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה 7:43:15**	27
טז	שבת	הנץ החמה הנראה 6:02:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:27 סוף זמן ק"ש גר"א 9:19 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:38 סוף זמן תפילה גר"א 10:28 **סו"ז מוסף לכתחילה 1:55**	**שבת נחמו** אבות פרק ד' **פרשת: ואתחנן** **הפטרה: נחמו נחמו** (ישעיה מ') **צאת השבת 8:20** **חזו"א 8:24** ירושלים: 8:19 חיפה: 8:22 באר שבע: 8:19	חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה 7:42:45** צאת השבת לר"ת (שוות) 8:55 צאת השבת לר"ת (מעלות) 9:02	28

פרשת: עקב

תאריך אב		עמוד השחר א' 90 דק' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במעלו' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות ממה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל' הייתה מישור הגראי"מ חשש לכתף/ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי זבחים	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי נדה ח - ברכות א מ"ב עמוד היומי ח"ב קי: - קיג: מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
יז	ראשון	4:09	4:31	5:02	5:53:15	8:09	9:54	4:47	6:13	7:38:45	8:23	קז	נזיר ה-ו ז-א שלו י-יב	שי"ח י"ז י"ח	**יז.** תפד: הפרנס ר' שמשון ב"ר יוסף ורורטהימר מווינה תרמב: פרעות סופות בנגב פושות ביקטרינוסלב וממנה לכל רוסיה
יח	שני	4:10	4:32	5:03	5:54:00	8:10	9:54	4:46	6:12	7:38:00	8:22	קח	נזיר ו ב-ג שלו-ז יג-ב	שי"ח י"ט	**יח.** בשו"ע תק"פ ב' תענית צדיקים: "בי"ח בו כבה נר המערבי בימי אחז" ובמ"ב: ויש גורסין בי"ז בו וראוי להחמיר בשניהם, וכתב כה"ח (שם אות י"ב): וגם אנחנו נאמר כי בשנת התרפ"ט י"ז אב קמו הישמעאלים על היהודים יושבי ארץ ישראל והרגו כמה אנשים ונשים ושרפו בתים וספרים וספרי תורה, ובפרט בישיבי חברון יום י"ח הנזכר עשו נקמות במיתות משונות ושארית הפליטה גלו לירושלים מפחדם שם, וחשבו לאבד את כל יושבי ארץ ישראל ח"ו, ולולי ה' שהיה לנו שומר ישראל שהפיר עצת גוים וכו' עכ"ל. 133 יהודים נהרגו בחברון ובצפת תרמה: ר' אברהם ב"ר דוד קורקידי ב' ויקח אברהם תשב: נעקה"ש ר' שלמה חנוך ב"ר יחזקאל רבינוביץ האדמו"ר מרדומסק וחתנו ר' משה דוד רבינוביץ מוורשה הי"ד תשנז: ר' דב בער ב"ר אברהם אליעזורוב רב דקטמון ב' שאלי ציון
יט	שלישי	4:11	4:33	5:04	5:54:45	8:10	9:54	4:46	6:12	7:37:15	8:22	קט	נזיר ו ד-ה שלו-ח ג-א	שי"ט א'	
כ	רביעי	4:12	4:34	5:05	5:55:30	8:11	9:55	4:46	6:11	7:36:30	8:21	קי	נזיר ו ו-ז שלח כ-ד	שי"ט ב' ג'	
כא	חמישי	4:13	4:35	5:05	5:56:15	8:11	9:55	4:45	6:10	7:35:45	8:20	קיא	נזיר ו ח-ט שלח ה-ז	שי"ט ג'	
כב	ששי	4:14	4:36	5:06	5:57:00	8:12	9:55	4:45	6:10	7:35:00	8:19	קיב	נזיר ו י-יא שלח-ט ח-ב	מצוה להמנע מסעודה בע"ש מ: 4:10	**יט.** תצב: ר' יעקב ב"ר מכיר כולי, ב' יקלוט מעם לועז, וי"א ב"ב אב תרטו: ר' יעקב ב"ר יוסף כלפון ב' רנו ליעקב שמחה תשיד: ר' שמעון שלום ב"ר מנחם קאליש, האדמו"ר מאמשינוב
כג	שבת	4:15	4:37	5:07	5:57:30	8:12	9:55	4:44	6:09	7:34:15	8:18	קיג	נזיר ז א-ב שלט ג-ה	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 11:02	**כ.** זמן הבאת עצי כהנים והעם לבני פחת מואב בן יהודה (ר' עזרא ב' ר', נחמיה ד' ל"ח), לר' מאיר הם בני דוד בן יהודה, ולר' יוסי בני יואב בן צרויה (תענית כ"ח א') תקלו: ר' יוסף ב"ר מנחם שטיינהרט, ב' זכרון יוסף תשכח: ר' מיכאל אליעזר ב"ר דוד דב שפרינצלס, ממקימי ב"ב
															כא. תקעח: ר' אלכסנדר סנדר ב"ר יצחק אייזיק מקאמרנא, ב' זכרון דברים תרח: ר' דוד מזאבלטוב ב"ר מנחם מענדל ב' צמח דוד תרעח: רבנו חיים ב"ר יוסף דב הלוי סולובייצ'יק, הגר"ח מבריסק תשיז: ר' אהרן ב"ר ישכר דוב רוקח, האדמו"ר מבעלזא תשסז: ר' משה דוב ב"ר צבי יהודה וולנר ב' חמדת צבי, רב דאשקלון
															כב. ה' נח: נעקה"ש רבנו מרדכי ב"ר הלל עם בני משפחתו הי"ד תקלא: ר' רפאל ב"ר שמואל מיוחס ב' פרי האדמה תקלג: ר' מאיר "הגדול" ב"ר יעקב מפרמישלאן תשט: ר' אליהו ב"ר יוסף הכהן דושניצר משגיח דישיבת לומז'ה
															כג. תקנו: ר' דוב בעריש ב"ר יעקב גוטליב, ב' יד הקטנה תשטו: ר' חזקיה בן שבתי יהושע, ב' דברי חזקיהו ואב"ד י-ם תשמה: ר' יעקב ישראל ב"ר חיים פרץ קניבסקי מסטייפלא ב' ספרי קהילות יעקב וחיי עולם תשסח: ר' נתן ב"ר אברהם דב כהן, משגיח ישיבת קרית מלך

חיזוק לבין הזמנים (ט"ו באב) : כתב הגאון ר' יונתן איבשיץ בספרו יערות דבש ח"א דרוש ד': הנה ימים באים ימי חפץ, ומט"ו באב ואילך הגיע זמן הוספה להוסיף אומץ בתורה ויראת ה' (תענית ל"א. ב"ב קכ"א ע"ב), חזקו ואמצו לבבכם בתורת ה' וראו כי אבדנו בעוי"ה חזון רצופה, אבדנו מקדש ה', ארון, אורים ותומים, מזבח מכפר, כהנים, מלכות ב"ד, סנהדרין מעתיקי שמועה, כהנה רבות ואין לנו שיור רק תורה זאת, אשר באמת היא כללולה מכל הנ"ל, והפרטים אבדנו בעוי"ה אבל כלליות נשאר לנו, וראוי לנו להשגיח בו ולסלסלו ולרוממו כאיש שמתו לו בנים בני מעלה ורוממות, ולא נשאר לו בלתי בן יחיד, הלא באהבתו ישגה תמיד, מחיקו לא יזוז ומחדר משכבו לא ימוט, כן יש לנו לעשות בתורת ה', כי זהו היתר הפלטה מאשר השאירו לנו אויבים.

י"ט/כ' אב: התרת נדרים: יש נוהגים לעשות התרת נדרים מ' יום קודם ר"ה וכן מ' יום קודם יום הכיפורים, "ומה שנוהגים כן הוא על פי מ"ש בזוהר (פ' פקודי דף רמ"ט ע"ב) דמי שנתחייב נזיפה או נידוי בב"ד של מעלה ישאר בנידוי ארבעים יום ואינה נשמעת תפלתו יעו"ש, וע"כ נוהגין לעשות התרה, ויזהר מכאן ואילך בכל עניניו שלא יתחייב ח"ו נזיפה או נידוי בב"ד של מעלה ואין נשמעת תפלתו ברי"ה וביוה"כ, והגם דבכל זמן צריך ליזהר מ"מ בימים אלו הוא יותר קשה, וחסידי בית אל יכב"ץ אשר בעיר קדשנו ירושת"ו נוהגין לעשות התרה בכל ערב שבת בכל השנה ומנהג יפה הוא", כה"ח תקפ"א סקי"ב.

ומ' יום קודם ר"ה הוא בכ' אב, ומ' יום קודם יוה"כ הוא בכ"ט אב ער"ח אלול, וכ"כ במנהגי בית אל שבספר דברי שלום בנהר מצרים ובמחזור חוקת עולם, אמנם במנהגי ק"ק בית יעקב בחברון (פ"ח סעי' ס"ד) כתב י"ט אב, וצ"ע. וי"ל דמשום דיש שנים שכ' אב חל בשבת לכן הקדים תמיד לי"ט דלעולם לא יוצא בשבת].

מוסר נורא בענין זכירת יום המיתה : ראוי לכל הירא דבר ה', להשיב אל לבו יום המות ושואתו וחרדתו, ויהיה לו למזכרת, ויאמר ללבו, לבי לבי, הלא ידעת, כי לא נבראת כי אם לשוב לעפר, מיום היותך מדוע לא זכרת אחריתך, הלא תדע, כי כל הימים אשר אתה חי על האדמה כצל עובר אתה, וכמוץ יסער מגרן, וכעשן מארובה, ימיך חרוצים וחייך קצוצים, וכל אשר יעבור עליך יום או לילה, תחסר חלק מחלקי חייך, ובכל יום תקרב אל הקבר, ותעוף בלא אבר. ומדוע לא ידעת כי עפר אתה, ולא זכרת כי מן האדמה נוצרת, ועל מי בטחת כי מרדת. ומדוע אתה נמהר, ולא תעביר על לבך יום המר, יום אשר תאבד עצתך ונסרחה חכמתך, יום תדבק לשונך לחכך, יום ישאון, על כתף יסבלוך, ועל ארץ תחתית ישליכוך, ועל כל מעשה יחשבוך, וכאבק תדכה ואשך לא תכבה. יום תראה החשבון ערוך והספר פתוח, ומאזני משפט וכוס תרעלה ביד ה', שם תמצה שמריה, ותחמה נפשך בציריה, ומה תשיב על דזנותיך, הלא אז תראה פרי מעלליך ותמצא גמולך. ואילו תמות כמות הבהמה ולא תהיה עתיד לתת חשבון, היה לך לשמוח במותך, אך תלך למר ממות, ולמקום אפל, ארץ חשך וצלמות. שם תפול עליך אימה, ותכסך כלמה, ולבושך גוש רמה, ויזורה על גופך גפרית, לבלתי השאיר לך שריד, הלא היום ההוא נורא ואיום, יום אשר אין לו פדיון, יום תמרור בבכיה ותאניה ואניה, יום חרדה וצעקה, יום שואה ונאקה, יום מספד מר, יום תערך אבל משמר מול משמר, יום יחרה אף הקל וקנאתו, ונחכה כאש חמתו, יום ירבו המעצבים והמכאובים, יום יהמה כל איש ידיו על חלציו, יום יאבדו כל חפציו. יום תצא הנשמה, וישאר הגוף ככלי מלא כלימה, מושלך כאבן דומם, ועתה בן אדם, על מי תנוס לעזורה, או מי יהיה עליך סתרה, הלא אז תאמר, אוי לי מה עשיתי, ומדוע דבר ה' בזיתי, ואחרי שרירות לבי פניתי, וכמה אתכסה וערום אנכי. התקרשש והתבדשש והכלם מחטאתיך, ותן תודה לאליקיך, בעוד נפש בגופך, בטרם יחשכו כוכבי נשפך. הקל ממשפטים הקשים יצילנו, וממות יגאלנו, ויראו עינינו וישמח לבנו (ספר הישר פרק י"ז).

זמני הירח: מולד חודש אלול כפי שנהוג להכריז: **המולד יהיה בליל ראשון (מוצ"ש ראה) בשעה 7, 33 דקות ו-9 חלקים.** [וסימנו: א' תר"ג].

ותרגומו להגרימ"ט במוצאי שבת קודש בשעה 20:17:51 [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה ביום שבת קודש בשעה 12.57.41 (התרגום והמולד האמיתי לפי שעון קיץ).

אב תשע"ח

יולי - אוגוסט (7-8) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יז	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:03:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:20 סוף זמן תפילה גר"א 10:28		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:21 **שקיעת החמה** 7:42:00	29
יח	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:03:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:28 גר"א 9:20 סוף זמן תפילה גר"א 10:29		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:41:15	30
יט	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:04:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:29 גר"א 9:20 סוף זמן תפילה גר"א 10:29		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:40:30	31
כ	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:05:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:29 גר"א 9:21 סוף זמן תפילה גר"א 10:29		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:39:45	1
כא	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:05:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:30 גר"א 9:21 סוף זמן תפילה גר"א 10:29		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:38:45	2
כב	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:06:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:30 גר"א 9:21 סוף זמן תפילה גר"א 10:29	**הדלקת נרות שבת** **7:08** ירושלים: 6:59 חיפה: 7:08 באר שבע: 7:18	חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:38:00	3
כג	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:06:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:30 גר"א 9:21 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:41 סוף זמן תפילה גר"א 10:30 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:54	שבת מברכין ל"א אה"ר, ואומרים צדקתך אבות פרק ה' **פרשת: עקב** **הפטרה: ותאמר ציון** (ישעיה מ"ט) **צאת השבת** 8:14 **חזו"א** 8:18 ירושלים: 8:13 חיפה: 8:16 באר שבע: 8:13	חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:20 **שקיעת החמה** 7:37:15 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:49 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:54	4

פרשת: ראה

תאריך אב		עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ק' היתה מישור הגראז"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי זבחים	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי ברכות ב - ח מ"ב עמוד היומי ח"ב קיד. - קיז. מ"ב הדף היומי בהלכה
כד	ראשון	4:16	4:38	5:08	5:58:30	8:13	9:56	4:43	6:08	7:33:15	8:17	קיד	נזיר ז שלט-מ / ג-ד ו-א	שי"ט ד' - ו'
כה	שני	4:17	4:39	5:08	5:59:15	8:13	9:56	4:43	6:08	7:32:30	8:16	קטו	נזיר ח שמ / א-ב ב-ד	שי"ט ז' - ט'
כו	שלישי	4:18	4:39	5:09	6:00:00	8:14	9:56	4:42	6:07	7:31:30	8:15	קטז	נזיר ט שמ / א-ב ה-ז	שי"ט י' י"א
כז	רביעי	4:19	4:40	5:10	6:00:45	8:14	9:56	4:42	6:06	7:30:30	8:14	קיז	נזיר ט שמ / ג-ד ח-י	שי"ט י"ב - י"ד
כח	חמישי	4:20	4:41	5:11	6:01:30	8:15	9:57	4:41	6:05	7:29:45	8:13	קיח	נזיר טוטה שמ / נ-א יא-יג / ה-א	שי"ט ט"ו ט"ז
כט	ששי	4:21	4:42	5:12	6:02:00	8:15	9:57	4:41	6:05	7:28:45	8:12	קיט	סוטה א שמ-א / ב-ג יד-ב	מצוה לחמנו מסעודה בע"ש מ: 4:05
ל	שבת	4:22	4:43	5:12	6:02:30	8:16	9:57	4:40	6:04	7:27:45	8:11	קכ	סוטה א שמא-ג / ד-ה ג-א	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 10:59

תאריכי פטירת גדולי ישראל
ודברי ימי עם ישראל

כד. היום יו"ט במגילת תענית (פ"ה) כי "שבנו לדיננו", שבימי מלכות יון היו דנים כדיני הגוים לפי דעת הצדוקים בענין ירושת הבת וכו', וכשגברה יד בית חשמונאי, בטלום, והיו דנים בדיני ישראל, ואותו היום שבטלום עשאוהו יום טוב. אמנם לגירסת התלמוד דידן (ב"ב קט"ו א') היה זה בכ"ד טבת
תקפח: ר' אפרים זלמן ב"ר מנחם מאניש מרגליות אב"ד ברוד, ב' שו"ת בית אפרים, מטה אפרים, שערי אפרים, טיב גיטין

כה. תקצט: ר' יעקב משולם ב"ר מרדכי זאב אורנשטיין מלבוב מח"ס ישועות יעקב
תשלט: ר' שמואל ברוך ב"ר דב בער אליעזרוב ב' דבר שמואל

כו. תרמט: ר' נח נפתלי ב"ר ישראל יעקב פולייר מקאברין ב' ברכות לעד
תשלט: ר' יואל ב"ר חנניה יו"ט ליפא טייטלבוים האדמו"ר מסאטמר ב' ויואל משה

כז. תח: ר' יהושע חריף ב"ר יוסף ב' מגיני שלמה ושו"ת פני יהושע, אב"ד ור"מ קראקא
תרטו: ר' אברהם מרדכי בן ר' יצחק מאיר אלתר מגור (אבי השפת אמת)
תשב: ר' יהודה ב"ר משה ישועה פתייה, ב' בית לחם יהודה על עץ חיים
תשו: ר' דוד בהר"ן [בן הרב ר' נחום] לעווי, ב' אֹרח לדוד
תשכט: ר' מנחם שלמה ב"ר חנוך הענך בורנשטיין, האדמו"ר מסוכטשוב
תשע: ר' משה מרדכי ב"ר יצחק הלוי שולזינגר, ב' משמן הלוי

כח. תרנג: ר' נפתלי צבי יהודה ב"ר יעקב ברלין, הנצי"ב מוולוז'ין ב' העמק דבר ועוד
תרפד: ר' יעקב ב"ר אלישע יצחק שור, ב' משנת ר' יעקב
ר' אברהם חיים ב"ר יצחק עדס, מדייני ומקובלי י-ם
תשסא: ר' אברהם יעקב ב"ר מאיר הכהן פאס, ר"י תורה ודעת

כט. תרסט: ר' שמואל ב"ר צבי הירש סאלנט, גאב"ד ירושלים
תרעו: ר' יוסף מאיר ב"ר יצחק טברסקי מסקווירא, האדמו"ר ממכנובקה (1)

ל. תקצג: ר' יהודה ב"ר שבתאי לביא, רב ראשי בטריפולי
תשעה: ר' אברהם עמרם הלוי קוק, ר"מ ישי' משכן יעקב חיפה

אלול: חודש אלול זמן תשובה לכל הוא בחודש המקודש הזה, ויזהר לפשפש במעשיו, וטוב וישר שבכל לילה קודם שישן טרם אמירת וידוי יפשפש ויחפש דרכיו ובמעשיו באותו יום ויתודה וישוב וכן יעשה מר"ח אלול עד יוה"כ וכו' (מו"ב להגחיד"א אות רמ"ג).

מנין מאה ברכות

שבת ר"ח: לאש' נוספות ב' ברכות ההלל ויש 83 ברכות, וישלים כבכל שבת.

חצי אב ואלול וחצי תשרי: איתא בבראשית ח' כ"ב אחר המבול: עוד כל ימי הארץ זרע וקציר וקור וחום וקיץ וחורף ויום ולילה לא ישבותו. עוד כל ימי הארץ וגו' לא ישבתו - ו' עתים הללו שני חדשים לכל אחד ואחד, כמו ששנינו (ב"מ ק"ו ב') חצי תשרי ומרחשון וחצי כסלו זרע, חצי כסלו טבת וחצי שבט חורף, חצי שבט אדר וחצי ניסן קור, חצי ניסן אייר וחצי סיון קציר, חצי סיון תמוז וחצי אב קיץ, חצי אב אלול וחצי תשרי חום. קיץ - הוא זמן לקיטת תאנים וזמן שמייבשים אותן בשדות ושמו קיץ כמו (שמואל ט"ז) והלחם והקיץ לאכול הנערים: חום - הוא סוף ימות החמה חצי אב ואלול וחצי תשרי שהעולם חם ביותר כמו ששנינו במסכת יומא (כ"ט א') שלהי קייטא קשיא מקייטא [וסימניך תנורא שגירא]: רש"י. ופירש"י ביומא שם: שילהי דקייטא - אלול, שהוא סוף הקיץ קשה מקייטא, קשה חומו מחום הקיץ של תמוז, לפי שכבר נתחמם כל האויר וגוף הבריות בחום הקיץ שעבר עליו תמיד, מתחמם הוא עתה בחום קל ומזיקו: וסימניך תנורא שגירא - תנורא שהוסק ביום פעמים ושלש, חם הוא ונוח להסיקו בעצים מועטים.

יום כיפור קטן: רבים נוהגים להתענות היום תענית יום כיפור קטן וגם אלו שאינם נוהגים בזה בשאר חודשים כדי שיכינו לבם לתשובה (מטה אפרים ועיין כה"ח תקפ"א כ"ג), ועי' מש"כ בענין יו"כ קטן בער"ח כסלו.

תענית ער"ח: אם חל ער"ח ביום ו', דעת הבא"ח (ש"ב ויקרא ד') שיתענו ביום ו', ודעת כה"ח (תי"ז כ"א) להקדים ליום ה' (וכ"ד ערוה"ש סי"א). ודעת מ"ב (תי"ז סק"ד) שאותן שאומרין סליחות יתענו ביום ה' ואותן שאין אומרין סליחות יתענו ביום ו' (אמנם במ"ב תק"ן י"א מש' כהכה"ח) וראה בפר' וישב.

כ"ט אב: בענין התרת נדרים דמ' יום קודם יוה"כ - ראה בכ' אב.

ראש חודש שחל בשבת: מצוה להרבות בסעודת ראש חדש (או"ח תי"ט). וכתבו האחרונים דכשחל ר"ח בשבת עושים מאכל אחד יותר ממה שרגיל בכל השבתות כדי שיהיה ניכר כבוד של ר"ח (מ"ב תיט סק"ב). [ועיין ב"י שם דע"פ הירושלמי יש לעשות בכה"ג סעודת ר"ח לאחר השבת. אלא דלא נהגו כן (ט"ז שם סק"א). עיין גם מג"א ופר"ח שם].

אלול: "מלפנים, כאשר ידעתי, כל איש אחזו פלצות מקול הקורא קדוש אלול. החרדה הלזו נשאה פריה להתקרב לעבודתו יתברך שמו, איש לפי ערכו" (אור ישראל איגרת י"ד).

"משנכנס אלול משכותב אדם איגרת לחבירו צריך לרמוז בהתחלתו שמבקש עליו לשנה טובה תכתב ותחתם". דרשות מהרי"ל הל' ר"ה, א"ר ומט"א, והביאם כה"ח תקפ"א ח"י.

אב תשע"ח

אוגוסט (8) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כד	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:07:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:31 גר"א 9:22 סוף זמן תפילה גר"א 10:30		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:36:15	5
כה	שני	הנץ החמה הנראה 6:07:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:31 גר"א 9:22 סוף זמן תפילה גר"א 10:30		חצות יום ולילה 12:46 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:35:30	6
כו	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:08:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:32 גר"א 9:22 סוף זמן תפילה גר"א 10:30		חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:34:30	7
כז	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:08:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:32 גר"א 9:23 סוף זמן תפילה גר"א 10:30		חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:33:45	8
כח	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:09:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:33 גר"א 9:23 סוף זמן תפילה גר"א 10:30	יום כיפור קטן (מוקדם)	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:32:45	9
כט	ששי	הנץ החמה הנראה 6:10:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:33 גר"א 9:23 סוף זמן תפילה גר"א 10:30	ערב ראש חדש הדלקת נרות שבת 7:02 ירושלים: 6:53 חיפה: 7:02 באר שבע: 7:12	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:31:45	10
ל	שבת	הנץ החמה הנראה 6:11:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:33 גר"א 9:23 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:44 סוף זמן תפילה גר"א 10:30 סו"ז מוסף לכתחילה 1:52	**א' דראש חדש** קוראים בספר ב' פרשת שבת ור"ח, וספ' כופלים ח"ק, אתה יצרת, שש"ר ק"ד, ול"א אה"ר וצדקתך אבות פרק ו' **פרשת: ראה** **הפטרה: א. השמים כסאי** (ישעיה ס"ו) **ס. עניה סוערה** (ישעיה נ"ד) (וס. נוסיפים ב' פסוקים מהשמים כסאי ומנוחר חדש) **צאת השבת 8:07** **חזו"א 8:11** ירושלים: 8:06 חיפה: 8:09 באר שבע: 8:06	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:18 שקיעת החמה 7:30:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:43 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:46	11

פרשת: שופטים

	תאריך אלול	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר ביכיר ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ ד׳ 25 דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמני קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמני קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע׳ הייתה מישור	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי מנחות	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי ברכות ט - טו מ״ב עמוד היומי ח״ב קיז: - קכ: מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
א	ראשון	4:23	4:44	5:13	6:03:15	8:16	9:57	4:39	6:03	7:26:45	8:10	ב	סוטה א שמר-ה ו-ז א-א	שי״ט י״ד ש״כ א׳	**א.** ב׳ תמט: משה רבינו עולה להר בפעם השלישית לקבל לוחות שניות, והעבירו שופר במחנה משה עלה להר שלא יטעו עוד אחר ע״ז, והוי עת רצון. מ״ב ר״ס תקפ״א ד׳ תשצח: צצא שמואל הנגיד מביס את חיל אבו עבאס, וקובעו ליו״ט לו ולזרעו ה׳ס: ר׳ דוד הנגיד ב״ר אברהם בן הרמב״ם תנד: ר׳ שמואל ב״ר אברהם אבוהב, ב׳ דבר שמואל תשכו: ר׳ יוסף ב״ר צלאח אברהם דורי, ב׳ יוד זעירא תשמג: ר׳ יעקב אריה ב״ר אברהם ניימן ר״י אור ישראל וב׳ דרכי מוסר
ב	שני	4:24	4:45	5:14	6:04:00	8:17	9:58	4:39	6:02	7:25:45	8:09	ג	סוטה א שמה ח-ט ב-ד	ש״כ א׳	
ג	שלישי	4:25	4:46	5:15	6:04:15	8:17	9:58	4:38	6:01	7:24:45	8:07	ד	סוטה ב שמה א-ב ה-ז	ש״כ ב׳ - ה׳	
ד	רביעי	4:26	4:47	5:16	6:05:00	8:18	9:58	4:37	6:00	7:23:45	8:06	ה	סוטה ב שמה ג-ד ח-י	ש״כ ו׳ ז׳	**ב.** קסח: ר׳ יצחק ב״ר ששת, הריב״ש תשו: ר׳ אליעזר ב״ר ישראל הגר, האדמו״ר מויז׳ניץ, ב׳ דמשק אליעזר
ה	חמישי	4:27	4:47	5:16	6:06:15	8:18	9:58	4:37	6:00	7:22:30	8:05	ו	סוטה ב שמה ה-ו יא-יג	ש״כ ח׳ - י״ג	**ג.** תקעח: ר׳ נתן אראדי, מחכמי לוב ב׳ מאורות נתן (לא נדפס) תרח: ר׳ ישכר בערטשע ב״ר יצחק לייפער, מייסד שלש׳ נדבורנא (1) תרכח: ר׳ אברהם צבי הירש ב״ר יעקב איזנשטט ב׳ פתחי תשובה תשג: נעקה״ש ר׳ יצחק יעשיה מטשכויב ב״ר חיים מצאנז תשח: ר׳ שרגא פייבל ב״ר משה מנדלוביץ, ר״מ תורה ודעת
ו	ששי	4:28	4:48	5:17	6:07:15	8:18	9:58	4:36	5:59	7:21:30	8:04	ז	סוטה ג שמה א-ב יד-טז	נעלה לתמנע מסעודה בע״ש מ׳ 4:03	**ד.** שלו: ר׳ משה ב״ר אברהם פרובינצאלו, ב׳ שו״ת כשמן תלא: ר׳ משה ב״ר נפתלי הירש רבק״ש מוילנא ב׳ באר הגולה תרפו: ר׳ מאיר שמחה ב״ר שמשון קלונימוס הכהן מדווינסק ב׳ אור שמח
ז	שבת	4:29	4:49	5:18	6:08:15	8:19	9:59	4:35	5:58	7:20:30	8:03	ח	סוטה ג שמה ג-ד יז-יט	ראוי לאכול סעודה ד׳ עד: 10:56	**ה.** ג׳ שלד: נתנבא יחזקאל (כה׳ שנים קודם החורבן), ורוח אלוקים אחזתו בציצת ראשו ותביאהו מהגולה ירושלימה במראות אלוקים וגבריאל לבוש הבדים נצטווה לקחת מלא חפניו גחלי אש מבין הכרובים לזרוק על העיר, ואלמלא נצטננו עד השלכתן על העיר בחרבן הבית לא נשתיירו משונאי ישראל שריד ופליט (יומא ע״ז א׳), ושם: והסירותי לב האבן מבשרם ונתתי להם לב בשר למען בחוקותי ילכו (יחזקאל ח׳ - י״א) תרנד: ר׳ משה ב״ר כליפה עידאן, מחכמי ג׳רבא ומח״ס תפארת משה תרעח: ר׳ דוד צבי שלמה ב״ר אלעזר מנחם מנדל בידרמן האדמו״ר מלעלוב (4) תשעב: ר׳ אברהם חיים ב״ר אהרן ראטה, האדמו״ר משומרי אמונים
															ו. תיד: ר׳ גרשון שאול יו״ט ליפמן ב״ר נתן הלוי הלר, ב׳ תוס׳ יו״ט ומעדני יו״ט תקלט: ר׳ שמשון חיים ב״ר נחמן מיכאל נחמני, ב׳ תולדות זרע שמשון תרמג: ר׳ יקותיאל יהודה ב״ר אלעזר ניסן מסיגט, ב׳ ייטב לב תשיב: ר׳ שועה שמעון חיים ב״ר מסעוד עובדיה, ב׳ ישמח לבב ותורה וחיים תשכט: ר׳ יחזקאל ב״ר יעקב סרנא, ר״י חברון ב׳ דברי ודליות יחזקאל תשעד: ר׳ נעים בן אליהו ב״ר סלמאן אליהו, מרבני שכ׳ הבוכרים
															ז. ראה בהרחבה מימין על תענית צדיקים היום היום יו״ט במגילת תענית (פ״ו) על חנוכת חומת ירושלים. ושם ע״פ כ״י בד׳ באלול, ובד׳ אירע את אשר מופיע לקמן בי״ז אלול תריט: ר׳ אליהו ב״ר משה חיים ב׳ מדרש אליהו אבי הבא״ח תשלא: ר׳ ראובן ב״ר משה מרגליות ב׳ מרגליות הים ניצוצי זוהר ועוד תשלט: ר׳ אריה ליב ב״ר אליהו לופיאן ר״י גייטסהד וב׳ נאות אריה תשמו: ר׳ בנימין זאב ב״ר שמעון פראג, חבר בד״ץ אגו״י

ראש חדש: מצוה להשתדל לעלות לספר תורה בראש חדש, והמשלים יותר משובח, ואם ראש חדש שני ימים עולה בשניהם, והעליה של יום שני יותר מעולה מיום ראשון. בן איש חי ש״ר פרשת ויקרא אות כ׳.

ליל א׳ אלול: אש׳ הנוהגים לומר לדוד ה׳ אורי ערבית ושחרית, יש להתחיל מליל מוצש״ק שהוא א׳ אלול.

מוסף דראש חודש אלול: בב׳ דר״ח אלול השנה צריך להסדיר תפילת מוסף לכו״ע, ראה לעיל ר״ח מרחשון.

״בר״ח ובכל יום שמזכירים מעין המאורע, אכלתי לעת פנות היום פת הבאה בכיסנין וכיוצ״ב, לברך ברכה אחרונה ולהזכיר מעין המאורע בפרידתו״ (הגאדר״ת

א׳ אלול: היום נאמרה נבואת חגי הראשונה בשנת ג׳ תט, שבה הוכיחם על העצלות בשיקום בית המקדש, וראוי לאמרה היום (כה״ח תקפ״א ט״ו).

ב׳ אלול: ״נוהגים לקום באשמורת לומר סליחות ותחנונים מר״ח אלול ואילך עד יוה״כ. הגה ומנהג בני אשכנז אינו כן וכו׳״, וכתב המשנ״ב ״נוהגים לקום באשמורת דסוף הלילה הקב״ה שט בעוה״ז והוא עת רצון, ומה שנהגו מראש חודש, שאז עלה משה בהר סיני לקבל לוחות האחרונות והעבירו שופר במחנה משה עלה להר שלא יטעו עוד אחר ע״ז, והוי עת רצון. ואיכא אסמכתא מקרא א״ני ל׳דודי ו׳דודי ל״י ר״ת אלול, וסופי התיבות עולה מ׳, כנגד 40 יום מר״ח אלול עד יוה״כ, כי באלו 40 יום התשובה מקובלת להיות לבו קרוב אל דודו בתשובה ואז דודו קרוב לו לקבל תשובתו **מאהבה** (פי׳ דאז דודו אוהב לקבל תשובתו בין מיראה בין מאהבה), ועוד סמך מקרא ומל ה׳ אלוקיך א״ת ל׳בבך וא״את ל׳בב זרעך ר״ת אלול״, עכ״ל.

ז׳ אלול: תענית צדיקים (כשחל בחול) על שמתו מוציאי דיבת הארץ במדבר. וכתב המ״ב דלב״י בשם הקדמונים הוא בז׳ באלול [וכ״ה בכ״י של הטור ובתשובת הרא״ש בב״י ובסדר עולם פ״ט ובתרגום יונתן במדבר י״ד ל״ז, וטעות סופר נפלה בשו״ע במש״כ י״ז אלול, וצ״ל ז׳], ואף דבתורה משמע כפי מה שאמרו חז״ל שנשתרבב לשונם עד טבורם קודם לזה הזמן, י״ל דעונשן היה מיד שנשתרבב לשונם כדברי המדרש והיו מתמצים בחולאים רעים עד היום [ב״י]. והקשה הב״י דהרי באבוד רשעים רינה ומה לנו להתענות על מיתתם. ותירץ ואפשר דמסתמא שבו ומפני שלא זכו שתתקבל תשובתם, מצטערינן, ולכן מתענים. הובא כ״ז במ״ב תק״פ ס״ק ח-ט ובבאה״ג שם, והמג״א שם הביא מהשל״ה שכתב שהיו צדיקים, ועי׳ ב״ח שם.

זמני הירח: ג׳ מהמולד - ליל רביעי משעה 20:58, (לשעון קיץ), וראה בטבלה בסוף הלוח שיטות המקדימות את תחילת הזמן. ניתן לברך עד שעה 21:46 בערב (לשעון קיץ) שאז ייעלם הירח.

ז׳ מהמולד - מוצאי שבת קודש משעה 20:53, וראה בטבלה בסוף הלוח שיטות המקדימות את תחילת הזמן. ניתן לברך עד שעה 24:14 בלילה (לשעון קיץ) שאז ייעלם הירח.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

אלול תשע"ח — אוגוסט (8) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

א	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:11:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:34 גר"א 9:24 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ב' דראש חדש** ל"א תחנון ולמנצח. אש' מתחילים לתקוע בשופר אחר שחרית, ולדוד ה' אורי בערב תחילת אמירת סליחות לספרדים	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:18 **שקיעת החמה** 7:29:45	12
ב	שני	הנץ החמה הנראה 6:12:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:34 גר"א 9:24 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:18 **שקיעת החמה** 7:28:45	13
ג	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:12:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:35 גר"א 9:24 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:18 **שקיעת החמה** 7:27:45	14
ד	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:13:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:35 גר"א 9:24 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:17 **שקיעת החמה** 7:26:45	15
ה	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:14:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:35 גר"א 9:24 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:17 **שקיעת החמה** 7:25:30	16
ו	ששי	הנץ החמה הנראה 6:14:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:36 גר"א 9:25 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**הדלקת נרות שבת** **6:55** ירושלים: 6:46 חיפה: 6:55 באר שבע: 7:04	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:17 **שקיעת החמה** 7:24:30	17
ז	שבת	הנץ החמה הנראה 6:15:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:36 גר"א 9:25 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:46 סוף זמן תפילה גר"א 10:31 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:50	**פרשת: שופטים** הפטרה: אנכי אנכי (ישעיה נ"א) **צאת השבת** 7:59 **חזו"א** 8:03 ירושלים: 7:58 חיפה: 8:01 באר שבע: 7:59 אבות פרק א'	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:17 **שקיעת החמה** 7:23:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:36 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:38	18

הזמנים לפי שעון קיץ

פרשת: כי תצא

תאריך אלול		עמוד השחר א' 90 דק' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיבוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמני קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמני קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתף/ לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי מנחות	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי ברכות טז - כב מ"ב עמוד היומי ח"ב קכא. - קכד. מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ח	ראשון	4:30	4:50	5:19	6:08:45	8:19	9:59	4:34	5:57	7:19:15	8:02	ט	סוטה ג ה-ו שמו א-ג	ש"כ י"ד - י"ח	**ח.** קט: היום תענית ציבור במגנצא לכל אותם הנולדים בקהילה, ומזכירים הרוגי עלילת המגיפה השחורה, ואומרים אב הרחמים תר: היום נחוג בדמשק נס ההצלה מ"עלילת הדם בדמשק", ול"א תחנון תרצו: ר' אלטר אליקים שרגא ב"ר חיים שמעון שפירא, שם משמעון
ט	שני	4:31	4:51	5:19	6:09:30	8:20	9:59	4:34	5:56	7:18:15	8:00	י	סוטה ג ז-ח שמז-ט א-א	ש"כ י"ח	**ט.** ב' קצה - שיט/כ: נולד ונפטר דן בן יעקב אבינו ובלהה ע"ה בן קכ"ה שנים ה' כז: הרמב"ן מגיע לירושלים ומחדש ומקים בה את "ביה"כ הרמב"ן" תרס: ר' צדוק ב"ר יעקב הכהן מלובלין, מח"ס צדקת הצדיק ועוד תרצד: ר' אהרן מנחם מגדל ב"ר שלמה יהושע דוד גוטרמן, מראדזימין (3) תשלו: ר' נחום מרדכי ב"ר אלטר ישראל שמעון פרלוב, הפאר נחום מנובומינסק
י	שלישי	4:32	4:52	5:20	6:10:15	8:20	9:59	4:33	5:55	7:17:00	7:59	יא	סוטה ד א-ב שמט ב-ד	ש"כ י"ט כ' שכ"א א' ב'	**י.** תקנא: ר' פינחס ב"ר אברהם אבא שפירא מקוריץ ב' מדרש פינחס תרנו: ר' יצחק מבוהוש ב"ר שלום יוסף מרוז'ין תשעב: ר' אלימלך ב"ר אלכסנדר חיים אשכנזי, גאב"ד מעלבורן
יא	רביעי	4:33	4:53	5:21	6:11:00	8:21	9:59	4:32	5:54	7:16:00	7:58	יב	סוטה ד ג-ד שמט-נ ה-ב	שכ"א ג' ד'	**יא.** בני ר' ישראל מרוזין ר' שלום יוסף (תריא) ור' אברהם יעקב מסדיגורא (תרמג) תרמט: ר' יעקב יהודה ליב ב"ר אברהם לוי, ראב"ד ירושלים
יב	חמישי	4:34	4:53	5:22	6:12:00	8:21	9:59	4:31	5:53	7:14:45	7:57	יג	סוטה ד-ה ה-א שנ-ב ג-א	שכ"א ה' - ז'	**יב.** ה' קב: נפ' ר' שמעון ב"ר אשר (הרא"ש) בטולידו במגיפה תקפז: ר' שמחה בונים ב"ר צבי הירש מפשיסחא תקפח: ר' משה אליקים בריעה הופשטיין ב"ר ישראל מקוז'ניץ, ב' באר משה תקצט: ר' חיים ב"ר יצחק איצק אוירבאך, ב' דברי משפט תרמג: ר' שלום משה ב"ר אברהם חי גאגין, ב' שמח נפש תרסו: ר' יהושע צבי הירש מיכל ב"ר יעקב קופל שפירא, ב' ציץ הקדש תשכח: ר' מנחם ב"ר יעקב מנשה, ב' אהבת חיים תשכט: ר' נחום ב"ר אפרים לסמן, ראש ישיבת תפרח
יג	ששי	4:35	4:54	5:22	6:12:45	8:21	9:59	4:31	5:52	7:13:45	7:55	יד	סוטה ה ב-ג שנב-ג ב-ב	נצה לתמנע מסעודה בע"ש מ: 3:58	**יג.** תרלח: ר' יעקב ב"ר יצחק גוונדהייט ב' תפארת יעקב מורשה תרסט: ר' יוסף חיים ב"ר אליהו מבגדאד ב' בן איש חי, רב פעלים ועוד
יד	שבת	4:35	4:55	5:23	6:13:15	8:22	10:00	4:30	5:51	7:12:30	7:54	טו	סוטה ה ד-ה שנג-ד ג-ב	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 10:52	**יד.** תקסג: ר' יצחק בן אליקים גאטינייו ב' בית ישחק ובית מועד תרפב: ר' דוד ב"ר חיים צבי קאמין, ב' בית דוד תרפח: ר' יעקב מלול אב"ד וזאן תשלו: ר' צבי הירש ב"ר אברהם שמואל פלדמן, משגיח ישיבת מיר ארה"ב

ח' אלול: כתב רש"י שבת פ"א ע"ב ד"ה האי "ובתשובת הגאונים (סימן רצ"ט) מצאתי שעושין חותלות מכפות תמרים וממלאים אותם עפר וזבל בהמה וכ"ב או ט"ו יום לפני ר"ה עושין כל אחד ואחד לשם כל קטן וקטנה שבבית וזורעים לתוכן פול המצרי או קטנית וקורין לו פורפיסא וצומח ובערב ר"ה נוטל כל אחד שלו ומחזירו סביבות ראשו שבעה פעמים ואומר זה תחת זה וזה חליפתי וזה תמורתי ומשליכו לנהר" עכ"ל.

ומכאן נפתח מקור לכפרות ואולי גם לתשליך.

י"ג - ט"ו אלול: המשכיר בית לחברו בעיירות, סתם (בלי קביעת מועד תום השכירות) אינו יכול להוציאו עד שיודיענו ל' יום לפני כן, כדי שיחפש מקום ולא יהיה מושלך בדרך, ולסוף ל' הימים יצא. במה דברים אמורים בימות החמה, אבל בימות הגשמים אינו יכול להוציאו מהחג עד הפסח, אא"כ מודיעו עד היום (ט"ו באלול לרש"י ב"מ קא:, וי"ג בו, לשיטמ"ק שם בשם רבנו יהונתן), שהוא ל' יום לפני החג (רמב"ם שכירות ו' ז' שו"ע חו"מ שי"ב ה', ור' פנינים ואגרות משמר הלוי, עמ' קלט).

י"ד אלול: מהיום אין להספיד את מי שכבר נפטר (שלא בעת הלויית המת), לפי שהוא תוך ל' יום לרגל, ואמנם יש לדון מצד ל' יום לפני ר"ה ויוה"כ, ועי' מ"ב (תקמ"ז סק"ד) שהפמ"ג הסתפק "אי חשיבי כרגלים לענין זה וצ"ע, ובישועות יעקב מיקל גבי ר"ה ויוה"כ, ועיין בתורת אדם במה שמביא בשם ר"נ גאון שבחודש אלול מותר".

"זה עיקר העבודה, לשמור העיקרים, ולהוסיף, לא לזלזל בעיקר ולקיים התוספת" (מו"ב לגחיד"א אות רמ"ו, בנוגע לסליחות ע"ח תפלה בזמנה).

י"ד אלול: העושה סוכתו מיום זה ואילך אין בה דין סוכה ישנה שצריך לחדש בה דבר, שכבר שואלין בהלכות החג (שו"ע) [והוא מי"ד ולא מט"ו כמבואר בסנהדרין י"ב ב'] (ואולם השנה אין נפ"מ בזה)

זמני הירח: סוף זמן ברכת הלבנה - מוצאי שבת קודש כל הלילה. ט"ו מהמולד - בליל שני עד שעה 20:13 (ט"ז אלול), [שיטות נוספות מקילות יותר בט"ו מהמולד - ראה בטבלה בסוף הלוח]. ולהמ"ב יברך בדיעבד עד ט"ו מהמולד, ולכה"ח ספק ברכות להקל ויקדש ללא ברכה.

אלול תשע"ח

אוגוסט (8) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ח	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:16:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:37 גר"א 9:25 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:16 שקיעת החמה 7:22:15	19
ט	שני	הנץ החמה הנראה 6:16:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:37 גר"א 9:25 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:16 שקיעת החמה 7:21:15	20
י	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:17:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:37 גר"א 9:26 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:16 שקיעת החמה 7:20:00	21
יא	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:18:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:38 גר"א 9:26 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 7:19:00	22
יב	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:18:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:38 גר"א 9:26 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 7:17:45	23
יג	ששי	הנץ החמה הנראה 6:19:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:38 גר"א 9:26 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	הדלקת נרות שבת 6:47 ירושלים: 6:38 חיפה: 6:47 באר שבע: 6:57	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 7:16:30	24
יד	שבת	הנץ החמה הנראה 6:19:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:39 גר"א 9:26 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:48 סוף זמן תפילה גר"א 10:31 סו"ז מוסף לכתחילה 1:47	פרשת: כי תצא הפטרה: רני עקרה (ישעיה נ"ד) וא. ממשיכים עניה סוערה (שם) צאת השבת 7:50 חזו"א 7:54 אבות פרק ב' [ובחו"ל פרקים א'-ב'] ירושלים: 7:49 חיפה: 7:52 באר שבע: 7:50 סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:15:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:28 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:28	25

פרשת: כי תבוא

תאריך אלול		עמוד השחר א' 90 דק' מעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד' דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמני קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמני קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי מנחות	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי ברכות כג - כט מ"ב עמוד היומי ח"ב קכז: - קכז: מ"ב הדף היומי בהלכה
טו	ראשון	4:36	4:56	5:24	6:14:00	8:22	10:00	4:29	5:50	7:11:15	7:53	טז	סוטה ו א-ב שנה א-ג	שכ"א ח' - י"א
טז	שני	4:37	4:57	5:25	6:14:45	8:22	10:00	4:28	5:49	7:10:00	7:52	יז	סוטה ו ג-ד שנה-ו ד-א	שכ"א י"ב
יז	שלישי	4:38	4:57	5:25	6:15:30	8:23	10:00	4:27	5:48	7:09:00	7:50	יח	סוטה ז א-ב שנו-ז ב-ב	שכ"א י"ג י"ד
יח	רביעי	4:39	4:58	5:26	6:16:00	8:23	10:00	4:26	5:47	7:07:45	7:49	יט	סוטה ז ג-ד שנו-ח ג-ב	שכ"א י"ד
יט	חמישי	4:40	4:59	5:27	6:16:30	8:23	10:00	4:26	5:46	7:06:30	7:48	כ	סוטה ז ה-ו שנח ג-ה	שכ"א ט"ו ט"ז
כ	ששי	4:41	5:00	5:27	6:17:00	8:24	10:00	4:25	5:45	7:05:15	7:46	כא	סוטה ז ז-ח שנח ו-ח	נצה להמנע מסעודה בע"ש מ: 3:53
כא	שבת	4:42	5:01	5:28	6:17:30	8:24	10:00	4:24	5:44	7:04:00	7:45	כב	סוטה ח א-ב שנח ט-יא	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 10:48

תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל

טו. שב/שג?: ר' משה ב"ר יצחק אלאשקאר ב' שו"ת מהר"ם אלאשקר
תפד: ר' יוסף ב"ר שמעיה קובו הראשון, מרבני סלוניקי ב' גבעות עולם
תקמז: ר' יעקב קופל חסיד ב"ר נחמיה פייבל תלמיד הבעש"ט
תשא: ר' חנוך הענין ב"ר שמחה ראובן אייגש מרילנא בעל המרחשת

טז. תרצט: ר' אליעזר מאיר ב"ר אברהם יהודה ליב שיפמאן, אם לבינה
תשסא: ר' אברהם אביגדור ב"ר יצחק יעקב דן, האדמו"ר מסטריקוב

יז. יום טוב במגילת תענית (פ"ו) שניטלו הרומאים מיהודה וירושלים שהיו מענים ומטמאים את היהודים והטילו עליהם עוצר
תרצט: היום פרצה מלחמת העולם השניה בה עלו על המוקד מליוני יהודים

יח. שסט: ר' יהודה ליווא ב"ר בצלאל, המהר"ל מפראג
תרמט: ר' עבדאללה ב"ר אברהם סומך, ב' זבחי צדק

יט. ד' תתקמט: נעקה"ש ר' יעקב מאורלייאנש הי"ד תלמיד ר"ת בלונדון, בעת הכתרת ריצ'רד לב הארי למלך אנגליה
תכו: ר' ברכיה ברך ב"ר יצחק אייזיק שפירא, ב' זרע ברך
תלג: ר' חיים ב"ר ישראל בנבנישתי, ב' כנסת גדולה
תרלד: ר' משולם שרגא פייבוש ב"ר נפתלי הירץ היילפרין מבראזן, ב' שפת אמת
תרמה: ר' זאב נחום ב"ר אהרן בורנשטיין, (אבי האבנ"ז) ב' אגודת אזוב
תשלד: ר' הלל ב"ר חיים אהרן ויטקינד, ראש ישיבת בית הלל

כ. תשכט: ר' יוסף שלמה ב"ר יהודה ליב כהנמן, אב"ד ור"י פוניבז'
תשל: ר' אליהו ב"ר יעקב לופיאן, ב' לב אליהו ומשגיח דישיבת כפח"ס
תשנו: ר' משה אריה ב"ר ישראל פריינד, גאב"ד העדה החרדית
תשסז: ר' מנחם ב"ר יוסף בצרי, מייסד ת"ת סוכת דוד
תשסח: ר' אברהם ב"ר יעקב מונסה, מח"ס פדה את אברהם

כא. תקכד: ר' יונתן ב"ר נתן נטע אייבשיץ ב' יערות דבש, כרתי ופלתי, אורים ותומים, ועוד
תשלב: ר' ניסים עזרא ב"ר סלימאן כצ'ורי חזן, ב' מעשה ניסים וחובת הארץ
תשסז: ר' אברהם יעקב (זיידל) ב"ר יצחק אפשטיין, משגיח ישי' תורה אור
תשע: ר' אברהם יעקב ב"ר שלמה זלמן זלוניק, ר"י עץ חיים, ב' אור יעקב

נישואין: בחדשי אדר ואלול אין מקפידין בנישואין על חיסור הלבנה ועורכין נישואין כל החדש (שדי חמד מע' חופה אות כ"א).

שב"ק כי תבוא: מגילה ל"א ב' עזרא תיקן להן לישראל שיהו קורין קללות שבמשנה תורה קודם ר"ה, מ"ט אמר אביי כו' כדי שתכלה השנה וקללותיה, וכתבו תוס' שמפסיקים בפרשה אחרת לפני ר"ה כדי שלא להסמיך הקללות לר"ה. ומלבד הסדר הרגיל של קריאת התורה יש כאן ג"כ קיום תקנת עזרא הנ"ל.

סליחות: בני אשכנז מתחילים לומר סליחות מיום א' שלפני ר"ה. ובמשנ"ב סק"ו: משום שהרבה נוהגים להתענות עשרה ימים עם יוה"כ ולעולם יחסרו ד' ימים מר"ה עד יוה"כ שלא יוכלו להתענות דהיינו ב' ימים ר"ה ושבת שובה ועיו"כ, לכך צריך להשלים ד' ימים קודם ר"ה (לבוש). ועוד טעם שקבעו ד' ימים שכן מצינו בקרבנות שטעונים ביקור ממום ד' ימים קודם הקרבה. ובכל הקרבנות בפ' פנחס כתיב והקרבתם עולה, ובר"ה כתיב ועשיתם עולה, ללמד שבר"ה יעשה אדם עצמו כאילו מקריב את עצמו, ולכן קבעו ד' ימים לבקר כל מומי חטאתו ולשוב עליהם (א"ר). "ונראה דאף מי שאינו יכול להתענות יש לפשפש במעשיו יותר ויותר בד' ימים הללו דומיא דביקור הקרבן, ואם אפשר יש לחלק לצדקה לפי כוחו, כמ"ש וחטאיך בצדקה פרוק" (כה"ח תקפ"א ל').

אלול תשע"ח — אוגוסט - ספטמבר (8-9) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

טו	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:20:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:39 גר"א 9:26 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:14:15	26
טז	שני	הנץ החמה הנראה 6:21:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:39 גר"א 9:27 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:13:00	27
יז	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:22:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:39 גר"א 9:27 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:11:45	28
יח	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:23:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:40 גר"א 9:27 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:10:30	29
יט	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:23:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:40 גר"א 9:27 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:12 שקיעת החמה 7:09:15	30
כ	ששי	הנץ החמה הנראה 6:24:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:40 גר"א 9:27 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	הדלקת נרות שבת 6:38 ירושלים: 6:29 חיפה: 6:38 באר שבע: 6:48	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:12 שקיעת החמה 7:08:15	31
כא	שבת	הנץ החמה הנראה 6:24:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:41 גר"א 9:27 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:50 סוף זמן תפילה גר"א 10:31 סו"ז מוסף לכתחילה 1:44	פרשת: כי תבוא הפטרה: קומי אורי (ישעיה ס') צאת השבת 7:41 חזו"א 7:45 ירושלים: 7:40 חיפה: 7:42 באר שבע: 7:41 אבות פרקים ג'-ד' במוצאי שבת מתחילים בני אשכנז באמירת סליחות	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:12 שקיעת החמה 7:07:00 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:19 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:18	1

פרשת: נצבים

תאריך אלול		עמוד השחר א' 90 דק' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד' דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע' הייתה מישור הגראי"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי מנחות	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי ברכות ל - לו מ"ב עמוד היומי ח"ב קכח. - קלא. מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כב	ראשון	4:42	5:01	5:29	6:18:00	8:24	10:00	4:23	5:43	7:02:45	7:44	כג	סוטה ח ג-ד שנח יב-יד	שכ"א ט"ד - י"ח	**כב.** בעשרין ותרין ביה תבו לקטלא משמדיא, שכשנסתלקו גויים הרגו ישראל רשעים שבתוכם, ויום שהרגום עשאוהו יום טוב (מגילת תענית פ"ו) קפז: ר' יעקב ב"ר משה סגל, המהרי"ל, ר"מ מגנצא ואבי מנהגי אשכנז תרסג: ר' מרדכי דב מהורנוסטייפל ב"ר משולם זושא יצחק ב' עמק החכמה תרסו: ר' ישכר בער (בערצ'י) מסאטמר ב"ר מרדכי מנדבורנא (3)
כג	שני	4:43	5:02	5:30	6:18:30	8:25	10:00	4:22	5:42	7:01:30	7:42	כד	סוטה ח ה-ו שנט-ס א-ב	שכ"א י"ט	
כד	שלישי	4:44	5:03	5:30	6:19:00	8:25	10:00	4:21	5:41	7:00:15	7:41	כה	סוטה ח-ט ז-א שס-א ג-ב	שכ"ב א' - ג'	**כג.** תקפו: ר' אורי ב"ר פנחס, השרף מסטרליסק תרלד: ר' יוסף ב"ר משה באב"ד, ב' המנחת חינוך תשב: ר' יצחק מנחם מנדל ב"ר שמואל צבי דנציגר הי"ד, העקידת יצחק מאלכסנדר תשמא: ר' יעקב יצחק ב"ר שמעון נתן נטע בידרמן, האדמו"ר מלעלוב י-ם
כה	רביעי	4:45	5:04	5:31	6:19:30	8:25	10:00	4:20	5:40	6:59:00	7:40	כו	סוטה ט ב-ג שסב א-ג	שכ"ב ד' ה'	
כו	חמישי	4:46	5:04	5:32	6:20:00	8:25	10:00	4:19	5:39	6:57:30	7:38	כז	סוטה ט ד-ה שסב ד-ו	שכ"ב ו'	**כד.** סדר הלימוד מכ"ד אלול עד ר"ה, ראה בכה"ח תקפ"א סקכ"א תרצג: ר' ישראל מאיר ב"ר אריה זאב הכהן מראדין, החפץ חיים תשלו: ר' יחזקאל ב"ר מרדכי זלמן אברמסקי, ב' חזון יחזקאל
כז	ששי	4:46	5:05	5:32	6:20:30	8:26	10:00	4:19	5:37	6:56:15	7:37	כח	סוטה ט ו-ז שסב ז-ט	נצה לחמנו מסעודה בע"ש מ- 3:47	**כה.** א: יום ראשון לבה"ע נבראו האש והמים שמים ארץ ואורה וחושך ג' תכז: נשלמה חומת ירושלים בימי נחמיה (נחמיה ו' ט"ו) ג' תתסב: התנא ר' אלעזר ב"ר שמעון, והרבה מפקפקים בזה (ראה ט' תשרי) תקמא: ר' יחיאל מיכל ב"ר יצחק המגיד מזלאטשוב, ב' מים רבים תשסח: ר' בנימין יהושע ב"ר ברוך זילבר ב' אז נדברו וברית עולם ועוד
כח	שבת	4:47	5:06	5:33	6:21:30	8:26	10:01	4:18	5:36	6:55:00	7:36	כט	סוטה ט ח-ט שסב י-יב	ראוי לאבול סעודה ד' עד: 10:43	**כו.** יום שני לבה"ע נברא הרקיע, ובב"ר (ד' ח') אי' גם הגהינום ואשו תקסה: ר' אליהו ב"ר יוסף צרפתי מו"ץ בפאס, ב' אליהו זוטא תרסז: ר' עמרם ב"ר יצחק יעקב בלום, ב' בית שערים תשטו: ר' יצחק ב"ר יעקב חיים ישראל רפאל אלפייה, ב' הקונט' היחיאלי תשכה: ר' חנוך הענך ב"ר שמואל בורנשטיין, האדמו"ר מסוכטשוב
כט															**כז.** יום שלישי לבה"ע הימים העשב והעץ ובילקוט אסתר גם ג"ע תקס: ר' נתן ב"ר יעקב שמעון הכהן אדלר מפפד"מ תרטו: ר' שלום ב"ר אלעזר רוקח, השר שלום מבעלזא תרנה: ר' אלישע יצחק ב"ר מאיר שור, אב"ד קיטוב תשע: ר' יהודה זאב ב"ר יחיאל צבי ליבוביץ ב' זיו יהודה ועוד
ל															**כח.** יום רביעי לבה"ע נתלו המאורות ברקיע להבדיל בין יום ללילה ב' תתפג: מתו שאול וג' בניו בגלבוע ד' חדשים אחר שמואל (וי"מ בר"ה) תשיד: ר' חיים יהודה ליב ב"ר אברהם דוב אוירבאך, ר"י שער השמים

סליחות: ביום א' דסליחות נהגו רוב הקהל להתענות [ולהשלים] ויחיד אומר עננו במנחה אבל הש"ץ אינו אומר (מ"ב תקפ"א סקט"ו), והיינו לבני אשכנז שנוהגים לומר סליחות ד' ימים קודם ר"ה אבל בני ספרד לא נהגו בזה (כה"ח ס"ק נ"ה).

סליחות: דעת הגרי"ש אלישיב זצ"ל שיש להקפיד לומר כל הסליחות כולל אשרי והקדיש וסליחת "לך ה' הצדקה" שהסמיכו לסליחות, אחרי חצות דווקא, כמבואר להדיא במג"א (תקס"ה ה' ובמשנ"ב שם סקי"ב), כדי שיהיה בעת רצון. ועיקר הסליחות הם הפסוקים שלפני כל סליחה וסליחה, וממילא המדלגם הפסיד העיקר.

כ"ה אלול: כתב השל"ה והביאו החיד"א: כל עשירי יהיה קדש, ויתחיל מראש השנה, ויום הכפורים הוא יו"ד לחודש, וממחרת יום הכפורים יתחיל לספור יו"ד ימים, וככה יעשה בכל שנה, ובסוף השנה הימים שאחר יום העשירי האחרון כולם קדושים (העשירי האחרון השנה הוא בכ"ה אלול), באופן שיתחיל תמיד החשבון מראש השנה. וכל יום העשירי יהיה יום תשובה, ואף שלא יוכל להתענות כגון שחל בשבת ויום טוב, מכל מקום יהיה לו יום תשובה, וכן אם חל ביום תענית ציבור יוסיף בתשובה, ככה ינהג עולמית. והוסיף הכה"ח (סו"ס תק"פ): והעיקר הוא שיהיה תורה עם התשובה, ולעסוק תמיד בתורת חיים.

ערב ר"ה: שו"ע (תקפ"א ב') "נוהגים להתענות ערב ר"ה", ובמ"ב כתב דא"צ לא קבלה (וי"א שמאחר שיש הרבה שלא מתענים, המתענים צריכים לקבל) ולא השלמה, ואין קוראים בו ויחל, והביא המ"ב דלהמג"א יש להקל במקום שיש מקצת חולי, אמנם הש"ך כתב דמחמת שאינו בריא לעולם צריך התרה. ובשכר זה נמחלים שליש העוונות (ויק"ר פ"ל, קה"ר ט', תנחומא אמור), ועי' כה"ח (ס"ק ס"ג) שמחמיר בזה להתענות עד צאה"כ.

ימים נוראים: ראוי לכל גבר ירא ה' להשתדל שיהיה לו עליה בימים נוראים, ואף במקומות שמוכרים יקנה אותו בדמים כפי יכולתו, ואדרבה יש עילוי יותר במצוה שבאה אליו בדמים ממצוה שבאה אליו בחינם אין כסף. מ"ב תקפ"ד סק"ח בשם מט"א.

זמני הירח: אין מברכים חודש תשרי. מולד תשרי תשע"ט יהיה ביום שני בשעה 8, 17 דקות ו-10 חלקים. [וסימנו: ב' י"ד שי"ו]. ותרגומו להגרימ"ט ביום שני בשעה 8:54:04 [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה בליל שני בשעה 21.01.37 (התרגום והמולד האמיתי לפי שעון קיץ). והטעם שאין מברכין החודש בשבת שלפני ר"ה, כדי לערבב את השטן שלא ידע מתי ר"ח, רמז לדבר "בכסה ליום חגנו", (לבוש ריש תקפ"א), ובשעה"צ (תי"ז סק"ב) כיון שר"ח תשרי אינו כר"ח רגיל אלא הוא יו"ט של ר"ה זמנו ידוע ולמותר להזכיר זאת. וראה טעמים נוספים בערה"ש תי"ז.

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

אלול תשע"ח — ספטמבר (9) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כב	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:25:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:41 גר"א 9:28 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	א' דסליחות לאש'	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:05:30	2
כג	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:26:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:41 גר"א 9:28 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ב' דסליחות	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:11 **שקיעת החמה** 7:04:15	3
כד	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:26:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:41 גר"א 9:28 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ג' דסליחות **נא לא לשכוח לגנוז את הלוח**	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:10 **שקיעת החמה** 7:03:00	4
כה	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:27:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:42 גר"א 9:28 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ד' דסליחות	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:10 **שקיעת החמה** 7:01:45	5
כו	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:27:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:42 גר"א 9:28 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ה' דסליחות **שנה טובה ומבורכת לכל בית ישראל**	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:10 **שקיעת החמה** 7:00:30	6
כז	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:28:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:42 גר"א 9:28 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ו' דסליחות **הדלקת נרות שבת** **6:29** ירושלים: 6:20 חיפה: 6:29 באר שבע: 6:40	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:09 **שקיעת החמה** 6:59:15	7
כח	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:29:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:42 גר"א 9:28 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:52 סוף זמן תפילה גר"א 10:31 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:40	**פרשת: נצבים** **הפטרה: שוש אשיש** (ישעיה ס"א) אבות פרקים ה'-ו' במוצאי שבת אש' אין אומרים ויהי נועם, וספ' אומרים **צאת השבת** 7:32 חזו"א 7:36 ירושלים: 7:31 חיפה: 7:33 באר שבע: 7:32	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:09 **שקיעת החמה** 6:58:00 צאת השבת לר"ת (שוות) 8:10 צאת השבת לר"ת (מעלות) 8:08	8

פרשת: וילך

תאריך		עמוד השחר א'	עמוד השחר ב'	זמן ציצית ותפילין	הנץ החמה מההר	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא	סוף זמן תפילה מג"א	מנחה קטנה	פלג המנחה	שקיעה	צאת הכוכבים חזו"א	דף היומי בבלי	משנה והלכה יומית	דף יומי ירושלמי	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
אלול תשרי		90 דק' במעלו' קודם הנץ	72 דק' במע' קודם הנץ	כשעה קודם הנץ	מגובה העיר ביכיר ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד דק'	ד' שעות זמניות אחר עה"א	שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	כאילו מודיעין ל' הייתה מישור	40 דק' במעלות אחר השקיעה	מנחות	משניות ושו"ע או"ח	ברכות לז - מג מ"ב עמוד היומי ח"ב הלכה: - קלד: מ"ב הדף היומי בהלכה	**כט.** יום חמישי לבריאת העולם ובראן בו שרצי המים והתנינים וכל עוף כנף למינהו תפא: ר' שלמה ב"ר יוסף אמארילין ב' שו"ת כרם שלמה ופני שלמה תשע: ר' יצחק יעקב ב"ר יחיאל יהושע רבינוביץ, האדמו"ר מביאלה ב"ב תשעא: ר' מנשה ב"ר אליעזר זאב קליין אב"ד אונגוואר וב' משנה הלכות
כט	ראשון	4:48	5:07	5:34	6:22:00	8:26	10:01	4:17	5:35	6:53:45	7:34	ל	סוטה ט שסג	י-יא א-ג	שכ"א ג' - ד'	
א	שני	4:49	5:07	5:34	6:22:30	8:26	10:01	4:16	5:34	6:52:30	7:33	לא	סוטה ט שסג	יב-יג ד-ו	שכ"ב ד' ה'	**א.** יום הששי לבריאת העולם בו בראו הבהמות ורמש (לדעת ר"א) א' תתקנט-ב' פו: נולדה ונפטרה שרה אמנו ע"ה בת קכ"ז שנים ולאסת"ר בחשון ב' פו: נעקד יצחק אבינו ע"ה (לדעת הזה"ק, ובשמו"ר בניסן, וראה ביה"ב) ב' קעב: יצחק אע"ה ברך את יעקב אע"ה (וה"ק אמור ברע' מחימנא, ראה פסח) ב' לל: יצא יוסף מבית האסורים (ר"ה י"א א') ב' תמט: בטלה עבודת הפרך מאבותינו במצרים (שם). ד' רנה: נולד הילד נחמן קטופא בשפרעם, ב' נבואת הילד, עי' ארוז מדרשים ד' תשעב: נעקד"ש רבנו אמנון ממגנצא הי"ד, ב' ונתנה תוקף ה' שיד: נשרפו ברומא ע"י האפפיור התלמוד ומפרשיו ועוד תקכ/א: ר' יהודה ב"ר יצחק עייאש ב' בית יהודה תקנט: ר' יצחק ב"ר דוד, אב"ד לעטשוב, ב' כתבי הגר"י תרמ: ר' מאיר לייבוש ב"ר יחיאל מיכל, המלבי"ם תרעד: ר' יעקב דוד ב"ר זאב ווילאווובסקי, הרידב"ז מסלונצ וצפת
ב	שלישי	4:50	5:08	5:35	6:23:15	8:27	10:01	4:15	5:33	6:51:00	7:32	לב	סוטה ט שסג	יד-טו ז-ט	שכ"ג ו' ז'	
ג	רביעי	4:50	5:09	5:36	6:23:45	8:27	10:01	4:14	5:32	6:49:45	7:30	לג	גיטין א שסג	א-ב י-יב	שכ"ג ח' - י'	
ד	חמישי	4:51	5:10	5:36	6:24:15	8:27	10:01	4:13	5:31	6:48:30	7:29	לד	גיטין א שסג	ג-ד יג-טו	שכ"ד א' - ג'	
ה	ששי	4:52	5:10	5:37	6:25:00	8:27	10:01	4:12	5:30	6:47:15	7:27	לה	גיטין א שסג	ה-ו טז-יח	נצה לתמנע מסעודה בע"ש מ: 3:41	
ו	שבת	4:53	5:11	5:38	6:25:30	8:28	10:01	4:11	5:29	6:45:45	7:26	לו	גיטין ב שסג	א-ב יט-כא	ראוי לאבול סעודה ד' עד: 10:39	**ג.** ג' קפ: יום צום השביעי (זכריה ח' י"ט) **"צום גדליה"**, ומתענים בו על הריגתן של גדליה בן אחיקם בן שפן, [אשר הופקד ע"י נבוכדנצר לשמור על שארית ישראל לאחר חורבן בית ראשון], ונהרג הוא והיהודים אשר עמו נ"ב יום אחר חורבן ביהמ"ק הראשון ע"י ישמעאל בן נתניה בן אלישמע מזרע המלוכה ועשרה אנשים אתו (סוף מלכים, וירמיה מ' מ"א) ונבבית גחלת ישראל כי ע"י שנהרג גלו כולם ונהרגו מהם לאלפים, אך עיין ברד"ק וראב"ע (זכריה ח' י"ח) שנהרג בר"ה ע"ש יו"ט במג"ת על שבטלה הזכרת ש"ש בשטורות, וע' בסוגיא דר"ה י"ח ב' תמג: ר' אברהם, אבלי ב"ר חיים גומבינר מקאליש, המגן אברהם תרכא: ר' ישראל ב"ר גדליה ליפשיץ, ב' התפארת ישראל על המשנה תרין: ר' נפתלי צבי ב"ר משה טרופ ב' חידושי הגרנ"ט תרין: ר' שמעון נתן נטע ב"ר דוד צבי שלמה בירדמן, האדמו"ר מלעלוב (5) תשז: ר' חזקיהו יוסף ב"ר חיים אריה לייב מישקולבסקי מקרינקי תשיז: ר' אפרים דלכה ב"ר משה הכהן, מזקני הקהקבלים בי-ם תשנה: ר' אלחנן משה ב"ר ברוך קונשטט, ר"י קול תורה וב' באר אלחנן תשעב: ר' גדליה ב"ר אברהם איזמן, משגיח קול תורה וב' גדולי מוסר
ג	רביעי	4:50	5:09	5:36	6:23:45	8:27	10:01	4:14	5:32	6:49:45	7:30	לג	גיטין א שסג	א-ב י-יב	שכ"ג ח' - י'	
ד	חמישי	4:51	5:10	5:36	6:24:15	8:27	10:01	4:13	5:31	6:48:30	7:29	לד	גיטין א שסג	ג-ד יג-טו	שכ"ד א' - ג'	
ה	ששי	4:52	5:10	5:37	6:25:00	8:27	10:01	4:12	5:30	6:47:15	7:27	לה	גיטין א שסג	ה-ו טז-יח	נצה לתמנע מסעודה בע"ש מ: 3:41	
ו	שבת	4:53	5:11	5:38	6:25:30	8:28	10:01	4:11	5:29	6:45:45	7:26	לו	גיטין ב שסג	א-ב יט-כא	ראוי לאבול סעודה ד' עד: 10:39	**ד.** תעד: ר' יואל ב"ר משה הלפרין מאוסטראה, ר' יואל בעל שם תקח: ר' צבי הירש ב"ר נפתלי הירץ אשכנזי הלברשטט, ב' כוס הישועות תקנט: ר' ישראל יעקב בורלא ב' מקור ישראל אב"ד בי-ם תקפא: ר' אברהם ב"ר יחיאל דנציג, החיי אדם חכמת אדם תרח: ר' יצחק אריה ב"ר מתתיהו וורמסר, הבעל שם ממיכלשטאט תרעז: ר' יצחק ב"ר שמואל אלבאן ב' שביתת השבת ועוד
א	שני	4:49	5:07	5:34	6:22:30	8:26	10:01	4:16	5:34	6:52:30	7:33	לא	סוטה ט שסג	יב-יג ד-ו	שכ"ב ד' ה'	**ה.** ב' קצו - שכח: נולד [נעמה] נפתלי בן יעקב אבינו ובלהה ע"ה להיעב"ץ היום תענית צדיקים, על שמתו עשרים איש מישראל ונחבש ר' עקיבא בבית האסורים, (עירובין כ"א ב'), שו"ע או"ח תקפ"ב תשנב: ר' ברוך שלום הלוי ב"ר יהודה ליב אשלג ב' ברכת שלום
ב	שלישי	4:50	5:08	5:35	6:23:15	8:27	10:01	4:15	5:33	6:51:00	7:32	לב	סוטה ט שסג	יד-טו ז-ט	שכ"ג ו' ז'	**ו.** תקעב: ר' אריה ליב ב"ר ברוך, הסבא משפולי תקפ: ר' אברהם ב"ר רפאל כלפון ראב"ד טריפולי, ב' חיי אברהם תשכח: ר' ישראל ב"ר דוד יששכר טויסיג, האדמו"ר ממטסדורף תשסט: ר' דוב מאיר ב"ר יהושע לייב איזיינשטיין ב' נטעי אד"ם

מנין מאה ברכות

מנינם מערב עד ערב כמבואר במ"ב סימן מ"ו ובפוסקים. ולעיתים יש שינוי במספר הברכות בגלל חילוקי מנהגים ושיטות, והשתדלנו להביאם במקומם, והרחבנו ביסודות החשבון בפר' לך לך.

א' דר"ה: 82 ברכות, [75 דיו"ט, שהחיינו דקידוש, 2 דסימנים, 2 דשופר, 2 נוספות דמוסף], וצריך להתחייב ולהשלים עוד 18 ברכות, ואפשר ע"י שמיעת ברכות העליות לתורה וההפטרות, עיין מש"כ ע"ז בפר' לך לך.

ב' דר"ה: לספ' 81 ברכות דנחסרה שהחיינו דשופר ולאש' 82 כולל שהחיינו דשופר, (ולאלו שאין אוכלים סימנים בליל ב' נחסרות ב' ברכות).

צום גדליה: 98 ברכות, [דנפחת 6 של סעודת היום מיום רגיל 102, ונוספות 2 דהבדלת יו"ט, ו-1 למברך על הגפן], ויש להשלימם בתוספת ברכת הנהנין בלילה לפני הצום או באשר יצר. ולב"י (סי' מ"ו ג') דמשלים על ידי לבישת טו"ת במנחה נוס' ב' ברכות, ולרמ"א אין נוהגין ללבוש וישלים באחרות.

תשובה: ודעו, כי כל אחד הרוצה לחזק יהדותו ולקנות יראת שמים, יקרא בספרו של רבינו משה בהלכות תשובה ובהלכות דעות ובהלכות תלמוד תורה, שהם פרקים קלים, וודאי הדבר אפילו אם יהיה לו לב של אבן, ישבר, ולא כתב רבינו משה שום דברי חסידות כמו שכתבו שאר החכמים, אלא כל מה שכתב הם חובות שחייב האדם לקיימם, שאם אינו מקיימם יענש בעולם הבא, ומי שאינו קורא בו אינו יודע להיזהר בהם (הקדמה כוללת לספר מעם לועז).

ערב ר"ה: "ונוהג אני לשלוח מנות לעניים ערב ר"ה, כדכתיב (נחמיה ח' י') לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו, וכתיב (שם י"ב) וילכו כל העם לאכול ולשתות ולשלח מנות" (פרי חדש תקפ"א ד').

ראש השנה: "ראש השנה יום אחד, כי הוא יום תשובה והערה לבני אדם מתרדמתם ולפיכך תוקעין בו בשופר כמו שבארנו במשנה תורה, וכאלו הוא הצעה ופתיחה ליום הצום, כפי שהנך רואה מפורסם במסורת האומה מרציפות עשרת ימים שמראש השנה ועד יום הכפורים" (רמב"ם במו"נ ח"ג פמ"ג).

קריאת התורה של "האזינו" בשבת במנחה ובשני וחמישי: דעת הרמ"א (בסי' תכ"ח ס"ה) דבמנחה בשבת ובב' וה' אין לחוש ולחלק הקריאה כסדר הזי"ר ל"ך (כבשבת בבוקר), אמנם בכה"ח (סק"ל) הביא מהב"י שהמנהג דגם במנחה ובב' וה' קורין הז"י (וסדר ההפסקות כשבת), וכ"כ הפר"ח והשכנה"ג והחיד"א, וכן יש לספרדים לנהוג.

זמני הירח: ג' מהמולד - ליל ששי. ניתן לברך עד שעה 21:30 בערב (לשעון קיץ) שאז ייעלם הירח. ולדעת הלבוש והבית מאיר יש לקדש הערב, וכ"ד הגר"א וכ"מ בבה"ל תכ"ו ובשעה"צ תר"ב סק"ז, וכ' הגרימ"ט שכן מנהג רוב האשכנזים, וכ"כ בכה"ח תכ"ו סקכ"ז. אמנם הרמ"א כתב לקדש במוצאי יוה"כ. וגם הרבה מהספרדים נוהגים לברך במוצאי יוה"כ.

אלול תשע"ח - תשרי תשע"ט

ספטמבר (9) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כט	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:29:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:42 גר"א 9:28 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ערב ראש השנה** **לשנה טובה תכתבו ותחתמו לאלתר לחיים טובים ולשלום** מצוה להימנע מסעודה בער"ה משעה 3:45 סליחות זכור ברית ול"א תחנון (רק בסליחות), ואש' אומ' למנצח, התרת נדרים	**הדלקת נרות יו"ט** **6:26** ירושלים: 6:18 חיפה: 6:26 באר שבע: 6:37	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:08 **שקיעת החמה 6:56:30**	9
א	שני	הנץ החמה הנראה 6:30:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:43 גר"א 9:29 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**א' דראש השנה ה'תשע"ט** **תחל שנה וברכותיה** מוציאים ב' ספרים ובא' קוראים ה' קראים וה' פקד (בראשית כ"א א') [לפי שבר"ה נפקדו שרה רחל וחנה, מ"ב תקפ"ד סק"ו], וח"ק, ובספר ב' קורא ובחדש השביעי (במדבר כ"ט א'), וספ' כופלין ח"ק, ומפטיר בשמואל א' (א') ויהי א"ש אחד. ואומרים אבינו מלכנו שחרית ומנחה, ועושים תשליך במנחה, שש"י פ"א סו"ז מוסף לכתחילה: 1:39		חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:08 **שקיעת החמה 6:55:15**	10
ב	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:30:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:43 גר"א 9:29 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ב' דראש השנה** **צאת החג: 7:28** ר"ת (במע'): 8:04 כנ"ל, ובראשון קוראים ה' קרואים ויהי אחר הדברים (בראשית כ"ב א') [כדי להזכיר זכות עקידת יצחק מ"ב תר"א סק"א], ובספר ב' כנ"ל, ומפטיר כה אמר ה' מצא חן (ירמיה ל"א א') [מפני שחבות היום להזכיר זכרונות, וכתיב בקרא דהבן יקיר לי - זכור אזכרנו, שם סק"ב]. א"מ. שש"י פ"א ירושלים: 7:27 חיפה: 7:29 באר שבע: 7:28		חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:07 **שקיעת החמה 6:54:00**	11
ג	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:31:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:43 גר"א 9:29 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**צום גדליה** קוראים ג' בשחרית ובמנחה בריחל משה (שמות ל"ב י"א), ואש' מפטירין במנחה דרשו ה' (ישעיה נ"ה ו'), נ"כ במנחה [קסנה], ואו' אבינו מלכנו בכל עש"ת סיום הצום (לקולא): 7:08 ויש נוהגים: 7:17 צאה"כ לחומרא: 7:26		חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:07 **שקיעת החמה 6:52:45**	12
ד	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:32:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:43 גר"א 9:29 סוף זמן תפילה גר"א 10:31			חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:07 **שקיעת החמה 6:51:30**	13
ה	ששי	הנץ החמה הנראה 6:33:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:43 גר"א 9:29 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		**הדלקת נרות שבת** **6:20** ירושלים: 6:11 חיפה: 6:19 באר שבע: 6:31	חצות יום ולילה 12:35 מנחה גדולה 1:06 **שקיעת החמה 6:50:00**	14
ו	שבת	הנץ החמה הנראה 6:34:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:44 גר"א 9:29 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:53 סוף זמן תפילה גר"א 10:31 **סו"ז מוסף לכתחילה 1:37**	**שבת שובה** **פרשת: וילך** **הפטרה: שובה ישראל** (הושע י"ד) ס. מוסיפין מי קל כמוך (מיכה ז' י"ח - כ') א. מוסיפין (גם) וה' נתן וי"א תקעו שופר (יואל ב' י"א או ט"ו - כ"ז) במוצאי שבת אש' אין אומרים ויהי נועם, וספ' אומרים	**צאת השבת** **7:22** חזו"א **7:26** ירושלים: 7:22 חיפה: 7:23 באר שבע: 7:23	חצות יום ולילה 12:35 מנחה גדולה 1:06 **שקיעת החמה 6:48:45** צאת השבת לר"ת (שוות) 8:01 צאת השבת לר"ת (מעלות) 7:59	15

פרשת: האזינו

	תאריך תשרי	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר ק״ש מג״א לחומרא	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות לצה״כ 25ד דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ש א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל׳ הייתה מישור	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי מנחות	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי ברכות מד - מט מ״ב עמוד היומי ח״ב קלה. - קלח. מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
ז	ראשון	4:53	5:12	5:38	6:26:00	8:28	10:01	4:10	5:27	6:44:30	7:25	לז	גישין ב - ג-ד שסג כב-כד	שכ״ד ד׳ - ח׳	**ז.** נולד ונפטר זבולון בן יעקב אבינו ולאה אמנו ע״ה (ולא נודעו השנים, עי׳ סה״ד) היום תענית צדיקים על שנגזרה גזרה על אבותינו שבמדבר - שימותו בחרב וברעב ובדבר מפני מעשה העגל (ובכלבו כתב ב-ו׳ בו), שו״ע תק״פ. תצו: ר׳ דוד ב״ר אברהם אופנהיים ב׳ שו״ת נשאל דוד
ח	שני	4:54	5:12	5:39	6:26:30	8:28	10:01	4:09	5:26	6:43:15	7:23	לח	גישין ב - ה-ו שסג כה-כז	שכ״ד ט׳ - ט״ו	**ח.** ב׳ תתקלז: החל חג חנוכת המזבח ז׳ ימים בימי שלמה המלך (דה״י ב׳ ז׳) ואכלו ביוה״כ (מו״ר ט׳ א׳, ועי׳ שבת ל׳ א׳), ראה א׳ מרחשון תקנב: ר׳ ישראל בולוך ב״ר שניאור זלמן פוזנר, אבי בעל התניא תקצג: ר׳ נח ב״ר מרדכי מלעכוויטש תשעד: ר׳ נתן דב נטע ב״ר יעקב פריינד, ר״י לצעירים עץ חיים ודושינסקי
ט	שלישי	4:55	5:13	5:40	6:27:00	8:28	10:01	4:09	5:25	6:42:00	7:22	לט	גישין ב-ג - ז-א שסג כח-ל	שכ״ה א׳	**ט.** ג׳ תתקפ״ד: רבי אלעזר בן רבי שמעון ונטמן במירון (י״א כ״ה אלול) רפ: ר׳ אברהם ב״ר יעקב סבע ב׳ צרור המור (אשכול הכופר, מגולי ספרד תרסז: ר׳ יצחק יהודה ב״ר חיים שמואל שמעלק״ס מלבוב, בית יצחק תשיב: ר׳ ששון עזרא ב״ר עזרא סחייק, מאחרוני חכמי בבל תשך: ר׳ יצחק זאב ב״ר חיים הלוי סולובייציק, הגרי״ז מבריסק תשס: ר׳ שלמה שמשון ב״ר מאיר קרליץ, אב״ד פ״ח וב׳ עטרת שלמה
י	רביעי	4:56	5:14	5:40	6:27:45	8:29	10:01	4:08	5:24	6:40:30	7:21	מ	גישין ג שסג	שכ״ה ב׳ - ד׳ ב-ג לא-לג	**י.** ב׳ מט: בעצם היום הזה נימול אברהם .. (פדר״א כ״ט, ראה יג תשרי בשם תוס׳) ב׳ פו: בביץ הערבים נעקד יצחק אבינו (אחרונים בשם פדר״א, ולא נמצא) ב׳ תנ: משה רבינו ע״ה ירד מההר ולוחות שניות בידו ג׳ פז: זכריה בן יהוידע הכהן הוכיח את העם על עזבם את ה׳ ושבת ויה״כ היה (רורש׳ תענית ד׳ ה׳) ויורגמוהו בעזרת הכהנים במצוות המלך יואש, ודמו תסס רנ״ב שנה עד חורבן הבית (קהלת רבה ג׳ כ׳) ג׳ תתפב: נעקה״ש התנא רבי עקיבא בן יוסף, ונולד ר״י הנשיא, [ובכה״ח (תקי״פ ס״ק ט״ן) הביא דמשמע בטור דר״מ מת בה׳ תשרי, אמנם בילקוט משלי סי׳ ט׳ רמז תתקמ״ט מבואר שר״ע מת בערב יוה״כ שהוא בט׳ בתשרי] ג׳ תתפב: נעקה״ש ר׳ אלעזר בן ערך (אוצר המדרשים עמ׳ 443) ד׳ רע: הוה זעפא ושכיב רב אחאי בריה דרבה בר אבוה. אגדת רב שרירא תרנה: ר׳ נפתלי חיים ב״ר מאיר הורוביץ מדז׳יקוב ב׳ מנחה חדשה תשטו: ר׳ יהודה ליב הלוי ב״ר שמחה אשלג ב׳ פירוש הסולם על הזה״ק תשלז: ר׳ משה יצחק (איציקל) ב״ר נפתלי אילימלך גווירצמן, אדמו״ר מפשעווארסק (1) תשמח: ר׳ אברהם יהושע העשיל ב״ר יוסף מאיר טברסקי, אדמו״ר ממקובוקבה (2) תשע: ר׳ שמעון נתן נטע ב״ר משה מרדכי בידרמן, האדמו״ר מלעלוב
יא	חמישי	4:56	5:14	5:41	6:28:15	8:29	10:01	4:07	5:23	6:39:15	7:19	מא	גישין ג שסג	שכ״ה ה׳ - ז׳ ד-ה לד-לו	**יא.** ב׳ תנ: ויהי ממחרת וישב משה לשפוט את העם (עי׳ פרש״י לשמות ח״י י״ג), ובו ביום היתה התנדבות העם הגדולה לבנין המשכן (עי׳ ר׳ בחיי) ד׳ רכז: רב הונא בריה דמר זוטרא, ורב טביומי [הוא מר בר רב אשי ב״ב י״ב: ועי׳ רבינו גרשום שם שהוא רב אשי] ד׳ תתצג: ר׳ יצחק ב״ר אשר הלוי משפירא, (עי׳ בפסקי ריקאנטי קס״ו) תרסד: ר׳ יוסף זכריה ב״ר נתן שטרן משאוועל מח״ס זכר יהוסף תשסג: ר׳ פרץ ב״ר רפאל מימון, רב הישוב גילת ורב׳ תולדות פרץ תשסד: ר׳ אשר ב״ר אריה קרדלי פריינד, מייסד יד עזרה תשעב: ר׳ משה ב״ר שמואל גפן מראשי ישיבת כנסת יצחק חדרה	מנחה לתמנע מסעודה בע״ש מ׳ 3:35	גישין ג שסד	ז-ז א-ג	6:28:45	8:29	10:01	4:06	5:22	6:38:00	7:18	מב	גישין ג-ד שסד-ה	ראוי לאבול סעודה ד׳ עד: 10:34	**יב.** תקלז: ר׳ אברהם המלאך בן המגיד ר׳ בר ממזריטש תשנו: ר׳ מיכל דוד ב״ר משה יצחק שלפובורסקי ר״י תפארת צבי
יג	שבת	4:58	5:16	5:42	6:29:15	8:29	10:01	4:05	5:21	6:36:30	7:17	מג	גישין ג-ד שסד-ה	חא-א ד-א	**יג.** ב׳ מט: לתוס׳ ר״ה יא. היום באו ב׳ המלאכים לבקר את אאע״ה תקסו: ר׳ משה יוסף מרדכי מיוחס, הראשל״צ, ב׳ ברכות המים תקצח: ר׳ עקיבא איגר ב״ר משה גינז מפוזנא תרמג: ר׳ שמואל ב״ר מנחם מנדל שניאורסון, האדמו״ר מהר״ש מחב״ד (4) תרמה: ר׳ מנחם מנדל ב״ר יחזקאל פאגעט, ב׳ מעגלי שערי ואבני צדק תרסז: ר׳ ישראל בר׳ אברהם יעקב מסדיגורא תרעג: ר׳ חיים ב״ר נפתלי צבי יהודה ברלין אב״ד מוסקבה תשנח: ר׳ שלום ב״ר חיים יעקב ספרין מקאמרנא, ב׳ נשמת שלום תשעה: ר׳ יוסף ב״ר ישראל חיים קפלן, ב׳ תפארת ישראל - קדשים

מנין מאה ברכות

יום הכיפורים: 68 ברכות [דנפחת מה-81 של כל שבת 3 דקידוש ערב ובוקר ו-18 דג׳ סעודות, ס״ה 60, ונוסף שהחיינו וז׳ דנעילה, ס״ה 68], וכאן מוכרחים לצרף את ברכות ששת העולים לתורה ומפטיר בשחרית (14) וההפטרה (5), ושלשת העולים במנחה (6) וההפטרה (4, ולפפ׳ נוספת עוד ברכה בהפטרה דמנחה, אך נפחת שעשה לי כ״צ) ס״ה 29 ברכות, ובס״ה 97 ברכות וצריך להשלים עוד 3 ברכות. ובמ״ב (מ״ו סקי״ד) כתב בשם מג״א דישלים ע״י ברכת הריח על הבשמים [לאחר היסח הדעת בין ברכה לחברתה, אמנם ע״י כה״ח (תקנ״ו סק״ד) שהביא מהשל״ה ועוד - לאסור להריח בשמים בכל תענית משום תענוג], וכן בברכת אשר יצר אם נזדמן לו, ואפשר דיוצא ע״י הדחק במה שמכוין לשמוע חזרת הש״ץ, עכ״ד. ועי׳ רמ״א סי׳ תרכ״ב ומ״ב סק״ה שיש ביוה״כ הרבה שבחים שמשלימים קי׳ ברכות.

הכנה ליום כיפור: אעתיק לך את מאמרו המחוכם של אבא מרי זצ״ל, אמרו בפניו כי אחד משומרי הדת אמר בליל כיפור ״איני יודע על איזה עון אחזור בתשובה״. ואמר אבא מרי זצ״ל בשמעו זאת: ״מסכן שכמותו, לו ידע את אשר עליו לדעת היה חוזר בתשובה על שחושב הוא כי אין לו עון לחזור עליו בתשובה״, וזהו מאמר נכון שחייב אדם להתחנן על ידו (ר״א בשם אביו הרמב״ם בספרו המספיק לעובדי ה׳ פרק הענוה).

תשובה: כתב הרמב״ם בפירוש המשניות (ר״ה פ״ד מ״ז): לא היו קורין הלל לא בראש השנה ולא ביום הכיפורים, לפי שהם ימי עבודה והכנעה ופחד ומורא מהשם ויראה ממנו, ומברח ומנוס אליו, ותשובה ותחנונים ובקשת כפרה וסליחה, ובכל אלו העניינים אינו הגון השחוק והשמחה.

עשי״ת: כתב החתם סופר בדרשות ח״ב (דרוש לז״ך אלול דש״ע ע״א): כתבו רבותינו הקדמונים שכל התפילות של כל השנה, שנפסלו מחמת מחשבת חוץ ונדחו כפסולי המוקדשים, הם תלויים ועומדים עד עשרת ימי תשובה, וכשמתפלל אז בלב שלם - כל יום מעלה עמו תפילת יומו, כגון יום ראשון מעלה עמו כל תפילת יום ראשון בשבת של כל השנה וכן כולם.

ערב יוה״כ: כתב רבינו יונה בשערי תשובה (שער ד׳): כל הקובע סעודה בערב יום הכפורים כאילו נצטוה להתענות תשיעי ועשירי, והתענה בהם.

[הטעם הראשון] - כי הראה שמחתו בהגיע זמן כפרתו ותהיה לו לעדה על דאגתו לאשמתו ויגונותיו לעונותיו. והשנית - כי בשאר ימים טובים אנו קובעים סעודה לשמחת המצוה, כי יגדל וישגא מאוד שכר המצוה על השמחה, וכו׳, ומפני שהצום ביוה״כ, נתחייבנו לקבוע הסעודה על שמחת המצוה - בערב יום הכיפורים. והשלישית - למען נחזק להרבות תפילה ותחנונים ביום הכפורים ולשית עצות בנפשנו על התשובה ועיקריה.

י״א תשרי: ביום שאחר יוה״כ משכימין לבית הכנסת, כדי שלא יהיה נראה ח״ו שאנו היינו נכנעים לו רק בעת שאנו צריכין לבקש על דיינו (מ״ב תרכ״ד סק״ד). והטעם בשל״ה שלא יקטרג השטן, א״ר. ולפי״ז צריך להיזהר מכאן ואילך בכל ענייני (כה״ח תרכ״ד ל״ד).

זמני הירח: ז׳ מהמולד - ליל שלישי. ניתן לברך עד שעה 24:19 בלילה (לשעון קיץ) שאז יעלם הירח, וראה לעיל. **הרבה נוהגים לקדש הלבנה במוצאי יום הכיפורים.** הירח שוקע במוצאי יוה״כ בשעה 1.58 בלילה, ועי׳ רמ״א תכ״ו ס״ב. ומתוך ששמחים שיצאו בדימוס מקדשין אף קודם שיטעמו (מ״ב שם סק״א).

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

תשרי תשע"ט — ספטמבר (9) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ז	ראשון	**הנץ החמה הנראה** 6:34:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:44 גר"א 9:29 סוף זמן תפילה גר"א 10:31		חצות יום ולילה 12:34 מנחה גדולה 1:05 **שקיעת החמה** 6:47:30	16
ח	שני	**הנץ החמה הנראה** 6:35:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:44 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	מנהג עשיית כפרות	חצות יום ולילה 12:34 מנחה גדולה 1:05 **שקיעת החמה** 6:46:00	17
ט	שלישי	**הנץ החמה הנראה** 6:35:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:44 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ערב יום הכיפורים** ל"א תחנון ולמנצח, וספ' אומרים אבינו מלכנו בשחרית ובמנחה ואש' ל"א	**הדלקת נרות יוה"כ** **6:15** ירושלים: 6:06 חיפה: 6:14 באר שבע: 6:26	חצות יום ולילה 12:34 מנחה גדולה 1:04 **שקיעת החמה** 6:44:45	18
י	רביעי	**הנץ החמה הנראה** 6:36:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:44 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**יום הכיפורים** סו"ז מוסף לכתחילה 1:35 מוציאים ב' ספרים בא' קוראים ו' בפרשת אחרי מות (ויקרא ט"ז א'), וח"ק, ובספר ב' קורא ובעשור לחודש (במדבר כ"ט ז'), וספ' כופלים ח"ק, ומפטיר ואמר סולו סולו (ישעיה נ"ז י"ד), ואש' או' יזכור. ובמנחה קוראים ג' בויקהל ה' וכו' כמעשה ארץ מצרים (ויקרא י"ח א'), ומפטירין ביונה ומסיים במיכה (ז' י"ח), שש"י ל"ב	**צאת הצום: 7:17** ר"ת במע': 7:53 ירושלים: 7:16 חיפה: 7:18 באר שבע: 7:18	חצות יום ולילה 12:33 מנחה גדולה 1:04 **שקיעת החמה** 6:43:30	19
יא	חמישי	**הנץ החמה הנראה** 6:36:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:45 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח		חצות יום ולילה 12:33 מנחה גדולה 1:04 **שקיעת החמה** 6:42:00	20
יב	ששי	**הנץ החמה הנראה** 6:37:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:45 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח	**הדלקת נרות שבת** **6:11** ירושלים: 6:02 חיפה: 6:10 באר שבע: 6:22	חצות יום ולילה 12:33 מנחה גדולה 1:03 **שקיעת החמה** 6:40:45	21
יג	שבת	**הנץ החמה הנראה** 6:38:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:45 גר"א 9:30 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:54 סוף זמן תפילה גר"א 10:31 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:33	לא אומרים אה"ר וצדקתך במוצאי שבת אש' אין אומרים ויהי נועם, וספ' אומרים	**פרשת: האזינו** **הפטרה: וידבר דוד** (שמואל ב, כ"ב) **צאת השבת 7:13** חזו"א 7:17 ירושלים: 7:12 חיפה: 7:14 באר שבע: 7:14	חצות יום ולילה 12:32 מנחה גדולה 1:03 **שקיעת החמה** 6:39:30 צאת השבת לר"ת (שוות) 7:52 צאת השבת לר"ת (מעלות) 7:49	22

הזמנים לפי שעון קיץ

שבת חול המועד סוכות

	תאריך תשרי	עמוד השחר א' 90 דק' במעלו' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' במע' קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בגיבוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא ג' שעות מעה"ש א' לצה"כ 25ד' דק'	סוף זמן תפילה מג"א ד' שעות זמניות אחר עה"ש א'	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ' קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ' קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ל' הייתה מישור הגראז"מ חשש לכתח' לשיטה זו	צאת הכוכבים חזו"א 40 דק' במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי מנחות	משנה והלכה יומית משניות ושו"ע או"ח	דף יומי ירושלמי ברכות נ - נו מ"ב עמוד היומי ח"ב קלח: - קמא: מ"ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
יד	ראשון	4:58	5:16	5:43	6:29:45	8:29	10:01	4:04	5:20	6:35:15	7:15	מד	גיטין ד ב-ג שסה ב-ד	שכ"ה ח'	**יד. שנד:** ר' משה ב"ר חיים אלשיך, ב' שו"ת מהר"ם אלשיך ותורת משה תקסג: ר' שלום שכנא ב"ר אברהם מפרוהבישט תקעה: ר' ישראל ב"ר שבתי הופשטיין, המגיד מקוז'ניץ תשט: ר' יוסף צבי ב"ר ישראל דושינסקיא, מוהרי"ץ, גאב"ד י-ם תשמו: ר' בנצ'ון ב"ר בנימין ברוק, ר"מ נוֹבהרדוק, ב' הגיוני מוסר תשסה: ר' ציון ב"ר חביב ברכה, ממקובלי ירושלים
טו	שני	4:59	5:17	5:43	6:30:30	8:30	10:01	4:03	5:19	6:34:00	7:14	מה	גיטין ד ד-ה שסה ה-ז	שכ"ה ט' י'	**טו.** ב' רנו: יעקב אבינו ע"ה בן קמ"ז שנים מיום ליום תטז: ר' יוסף שלמה בן אליהו דילמדיגו הרופא, יש"ר מקנדיאה תקד: ר' אביעד שר שלום ב"ר מנחם שמשון באזילה, ב' אמונת חכמים תקט: ר' משולם ב"ר יואל הכהן ב' עיקר תוי"ט תקפא: ר' בצלאל ב"ר יואל רנשבורג ב' הורה גבר והגהות הש"ס תרנה: ר' מרדכי ב"ר ישכר בר מנדבורנא (2)
טז	שלישי	5:00	5:18	5:44	6:31:00	8:30	10:01	4:02	5:17	6:32:45	7:13	מו	גיטין ד ו-ז שסה-ו ח-ב	שכ"ה י'	תרפו: ר' מאיר ב"ר אהרן יהודה אריק ב' אמרי יושר וטל תורה תשנב: ר' יעקב משה ב"ר שמואל זאנוויל קרמר, הצדיק מכפר גדעון
יז	רביעי	5:01	5:18	5:45	6:31:45	8:30	10:01	4:01	5:16	6:31:15	7:11	מז	גיטין ד ח-ט שסו ג-ה	שכ"ה י"א - י"ג	**טז.** תנח: ר' משה ב"ר מרדכי זכותא, מח"ס קול הרמ"ז ועוד תרלט: ר' יצחק דב ב"ר שמחה הלוי במברגו אב"ד וירצבורג ב' מלאכת שמים תרנא: ר' ישעיה ב"ר מרדכי הכהן רובין, ב' עטרת ישעיה תרעד: ר' צבי הירש ב"ר שלמה שפירא ממונקאטש ב' דרכי תשובה תשיח: ר' משה ב"ר יהודה ליב ראזין, רב בכווידאן וב' נזר הקודש
יח	חמישי	5:01	5:19	5:45	6:32:15	8:30	10:01	4:00	5:15	6:30:00	7:10	מח	גיטין ה א-ב שסו ו-ח	שכ"ה י"ד - ט"ז	**יז.** תנא: ר' צבי הירש ב"ר זכריה מנדל קלויזנר הנביא מלבוב תקסו: ר' ידידיה טיאה ב"ר יעקב נתנאל וויל, ב' אדני כסף ועוד תשלא: ר' דוד ב"ר מרדכי צבי כהנא-שפירא, נוסדה ע"ש ישי' "בית דוד"
יט	שישי	5:02	5:20	5:46	6:33:00	8:30	10:01	3:59	5:14	6:28:45	7:09	מט	גיטין ה ג-ד שסו ט-יא	מצוה להמנע מסעודה בע"ש מ: 3:30	**יח.** תקסב: ר' משולם ב"ר משמון איגרא, ב' שו"ת ר"מ איגרא תקעא: ר' נחמן ב"ר שמחה מברסלב ב' ליקוטי מוהר"ן תשמא: ר' יונה ב"ר משה מרצבך ב' עלה יונה, ר"מ קול תורה תשמא: ר' בן ציון ב"ר יוסף אהרן במבגר, ב' שערי ציון ומשגיח דפוניבז'
כ	שבת	5:03	5:20	5:47	6:33:45	8:31	10:01	3:58	5:13	6:27:30	7:07	נ	גיטין ה ה-ו שסו יב-יד	ראוי לאכול סעודה ד' עד: 10:29	**יט.** תקנח: ר' אליהו ב"ר שלמה זלמן מרילנא, הגאון החסיד מרילנא תקעד: ר' יעקב יצחק ב"ר אשר, היהודי הקדוש מפשיסחא תרנג: ר' אהרן ב"ר ישראל מסאדיגורה ב' קדושת אהרן תשנג: ר' יוסף משה ב"ר יעקב עדס, מרבני פורת יוסף
															כ. תכד: ר' אברהם יהושע העשיל ב"ר יעקב מקראקא, ב' חנוכת התורה תקנא: ר' יעקב יוסף ב"ר יהודה ליב מאוסטראה, ב' רב ייבי תקפח: ר' אליעזר ב"ר יצחק פאפו, מח"ס פלא יועץ ועוד תרז: ר' יעקב ב"ר אברהם ענתבי, הרב של דמשק (ראה תולדות ח"י ח"ג פ"ח)

מנין מאה ברכות

יו"ט ראשון של סוכות: 82 ברכות [75 דיו"ט, שהחיינו דקידוש, ב"פ לישב בסוכה, ב' דהלל, לולב ושהחיינו] ויש להשלים 18 ברכות בשמיעת ברכות העולים לתורה וההפטרה ועוד.

שבת חול המועד סוכות: 86 ברכות [81 דשבת, 3 לישב בסוכה, 2 דהלל], וגם לאש' המברכים על קהלת 2 היינו לקורא בלבד, ויש להשלים 14 כבכל שבת.

ערב סוכות: כתב הרמ"א (תרל"ט ס"ג): "ולא יאכל ביום מחצות ואילך כדי שיאכל בסוכה לתיאבון", וכתב המ"ב (סקכ"ז) דהסכמת האחרונים שדינו ככל ע"ש משעה עשירית היום ראה בלוח התחתון), ובבא"ח (ש"ר האדינו אות ג') כתב לאסור מחצות.

☜ כתב הלקט יושר (הל' סוכה אות ז') דרבו בעל תרומת הדשן לא היה ישן בערב סוכות בצהרים כדי שיוכל לישן לתיאבון בלילה, בצדקה בערב סוכות, ומהר"ח ויטאל זצ"ל היה מחלק קופה לעניים בכל ערב סוכות, ויש טעם נכון מאד על דרך האמת, ויומא הוא דקא גרים בדרך צדקה תמצא וכו' (כה"ח סי' תרכ"ה ס"ק ט"ו).

ערב סוכות: כדאי להתנות לפני כניסת החג: "**איני בודל מנויי הסוכה כל בין השמשות של שבעת ימי החג**", כדי שיהיה מותר להסירם מפני הגשמים וכדי שלא יאסרו בטלטול ביו"ט ובשבת (ראה שו"ע ורמ"א תרל"ח ס"ב, ומ"ב שם ס"ק כ"ד).

ערב סוכות: יש להרבות בצדקה בערב סוכות, ומהר"ח ויטאל זצ"ל היה מחלק קופה לעניים בכל ערב סוכות, ויש טעם נכון מאד על דרך האמת, ויומא הוא דקא גרים בדרך צדקה תמצא וכו' (כה"ח סי' תרכ"ה ס"ק ט"ו).

כוונה במצות סוכה: בבה"ל ס' ס"ד מבואר דלובש ציצית ולא כיון לשם מ"ע לא רק שלא קיים מ"ע דהא קיי"ל מצוות צריכות כוונה, אלא אף ביטל מ"ע דהוי כאילו לבש ד' כנפות בלא ציצית [ועיין במ"ב שם סק"י דבמעשיו מוכיחים מהני בדיעבד אף אם לא כיון בהדיא]. ואמנם במנחת שלמה ח"א סי' א' פקפק בזה, אכן לגבי סוכה הסיק שם דיש לחוש לסברת הבה"ל וכל שלא כיון לשם מ"ע דסוכה הוי כאכל חרץ לסוכה, וה"ה לגבי שינה שאם אינו מכוין הוי כישן חרץ לסוכה, ויש להזהר בזה הרבה (ובאמת שמענו מהגרב"צ פלמן זצ"ל ששמע מהחזו"א דאף מש"כ הבה"ל גבי ציצית דבר פשוט הוא). ולהמ"ב שם סק"י יש ללמד זכות.

פרטי דינים בקשירת ד' המינים: יש לקנות הד' מינים בקנין המועיל כי בסוכה השינה קובע עיקר הדירה, ר"ל השינה חמורה מאכילה. ובריטב"א (סוכה כז.) כתב בשם גדול מגדולי הדור אשר בצרפת, שמחייב לישון בסוכה בליל יו"ט ראשון אפילו ירדו גשמים.

ליל ט"ו: חובה מה"ת לאכול כזית פת (ולכתחילה יותר מכביצה) בסוכה, מתוך כוונה לקיים מצוות עשה זו של אכילת פת בלילה הראשון של חג הסוכות בסוכה, ושציוונו השי"ת לשבת בסוכה זכר ליציאת מצרים, וזכר לענני כבוד שהקיפונו אז להגן עלינו מפני החמה והגשם. ויאכל הכזית תוך 2 דקות ולכה"פ תוך 4 דק' - תוך כדי אכילת פרס. וכתב הרמ"א (תרל"ט ס"ג) ולא יאכל עד שיהיה לילה ודאי. וכתב בהליכות שלמה (פ"ט ס"ג) דיש לכוון בקידוש בברכת לישב בסוכה על הכזית פת שיאכל אח"כ, ולא יפסיק בדיבור.

שמחת בית השואבה: בבה"ל סי' ס"ד מבואר דלובש ציצית ולא כיון לשם מ"ע לא רק שלא קיים מ"ע דהא קיי"ל מצוות צריכות כוונה, אלא אף ביטל מ"ע דהוי כאילו לבש ד' כנפות בלא ציצית [ועיין במ"ב שם סק"י דבמעשיו מוכיחים מהני בדיעבד אף אם לא כיון בהדיא]. ואמנם במנחת שלמה ח"א סי' א' פקפק בזה, אכן לגבי סוכה הסיק שם דיש לחוש לסברת הבה"ל וכל שלא כיון לשם מ"ע דסוכה הוי כאכל חרץ לסוכה, וה"ה לגבי שינה שאם אינו מכוין הוי כישן חרץ לסוכה, ויש להזהר בזה הרבה (ובאמת שמענו מהגרב"צ פלמן זצ"ל ששמע מהחזו"א דאף מש"כ הבה"ל גבי ציצית דבר פשוט הוא). ולהמ"ב שם סק"י יש ללמד זכות.

פרטי דינים בקשירת ד' המינים: יש לקנות הד' מינים בקנין המועיל מדאורייתא מדעת המקנה, וכן לפרוע הדמים למוכר (מ"ב תרנ"ח סק"י). ויש לקשור המינים בקשר גמור קודם החג (סי' תרנ"א ס"א). וכתב מרן (ס"ס תר"נ) "צריך שיצא שדרו של לולב למעלה מההדס והערבה טפח", והוא לעיכובא (כה"ח ט'), ויש להזהיר ע"ז מאד כיון שמצוי שאין שמים לב לכך.

סוכות: "ראיתי בני עליה מנשקים הסוכה בכניסתם וביציאתם" (של"ה, משנ"ב סי' תע"ז סק"ה).

קרבנות החג: בכל יום ויום משבעת ימי החג הקריבו 2 אילים, 14 כבשים ושעיר חטאת, והפרים פותחתן בכל יום א', ביום הראשון 13 ביום השני 12 עד שבהושענא רבה הקריבו 7 פרים, ס"ה 70 פרים לשבעת הימים.

וסימן לזכרון: מספר הימים ועוד מספר הפרים הוא תמיד 14.

הושענא רבה: הנוהגים לגמור תהילים בהושענא רבה יש שאומרים לאחר חצות, והמקדימים נזהרים לומר רק אחר זריחת הלבנה בשעה 21:31 בלילה (לשעון קיץ).

שנים מקרא וזאת הברכה (לשבוע הבא): כתב המ"ב (תרס"ט סק"ד): כתבו הפוסקים שבליל שמחת תורה יקרא הפרשה שמו"ת שעתה הוא זמנה. אמנם בכה"ח (סי' רפ"ה ס"ק כ"ט בשם רבינו האר"י והחיד"א) כתב שביום הושענא רבא יקרא פרשת וזאת הברכה שמו"ת, ומכל מקום אם קראה ביום שמיני עצרת לא הפסיד. שוב העירוני שהמ"ב עצמו פסק כן בסימן רפ"ה ס"ק י"ח בשם השע"ו, וצ"ע הסתירה. ובס' זכור לדוד (עמ' רמ"ה) בשם החזו"א דזמן שמו"ת הוא ביום הו"ר.

זמני הירח: סוף זמן ברכת הלבנה בליל שלישי עד שעה 3:10, (לשעון קיץ) [שיטות נוספות מקילות יותר - ראה בטבלה בסוף הלוח]. ט"ו מהמולד - ליל שלישי כל הלילה. ולהמ"ב יברך בדיעבד עד ט"ו מהמולד, ולכה"ח ספק ברכות להקל ויקדש ללא ברכה.

תקופות: תקופת תשרי לרב אדא - יום רביעי י"ז תשרי בשעה 6, 22 דקות, [וסימנו: ד' י"ב שצ"ו], ותרגומו לגרימ"ט ביום רביעי בשעה 6.52.52 ולגרימ"ר בשעה 7.01.00 בבוקר (לשעון קיץ). [ובמב"ס: 12 שעות, 396 חלקים ו-34 רגעים].

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

תשרי תשע"ט — ספטמבר (9) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יד	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:38:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:45 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ערב חג הסוכות** ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח (ויש של"א) אין לאבול משעה: 3:34 תחילת הסתיו, יום ולילה שווים [מהנץ לשקיעה האסטרונומיים 12 שעות], חה יום תקופת תשרי האמיתית, ביום ראשון בשעה 4.54 לפנות בוקר (לשעון קיץ)	**הדלקת נרות יו"ט** **6:08** ירושלים: 5:59 חיפה: 6:07 באר שבע: 6:19	חצות יום ולילה 12:32 מנחה גדולה 1:02 **שקיעת החמה** 6:38:15	23
טו	שני	הנץ החמה הנראה 6:39:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:45 גר"א 9:30 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**חג הסוכות** אושפיזין דאברהם סו"ז מוסף לכתחילה 1:32 מוציאים ב' ספרים, ובא' קוראים ה' בפרשת שור או כשב (ויקרא אמור כ"ב כ"ו), וח"ק, ובספר ב' קוראים קרבנות המוספין ובחמשה עשר יום לחדש השביעי (במדבר כ"ט י"ב), וספ' כופלין ח"ק, ומפטירין בזכריה (י"ד) הנה יום בא, שיש בה מענין סוכות, שש"י ע"ז, למען אמיתך **סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון**	**צאת יו"ט: 7:10** ר"ת (במע'): 7:46 ירושלים: 7:10 חיפה: 7:11 באר שבע: 7:11	חצות יום ולילה 12:32 מנחה גדולה 1:02 **שקיעת החמה** 6:36:45	24
טז	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:39:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**א' דחול המועד** ובחו"ל יו"ט שני אושפיזין דיצחק קוראים ד' וביום השני (במדבר כ"ט י"ז) [ובחו"ל כאתמול ומפטיר במל"א ח' ויקהלו], שש"י כ"ט, אבן שתיה		חצות יום ולילה 12:31 מנחה גדולה 1:01 **שקיעת החמה** 6:35:30	25
יז	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:40:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ב' דחול המועד** אושפיזין דיעקב קוראים ד' וביום השלישי (שם), שש"י נ', אערוך שועי		חצות יום ולילה 12:31 מנחה גדולה 1:01 **שקיעת החמה** 6:34:15	26
יח	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:41:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ג' דחול המועד** למנהג ספ' אושפיזין דמשה, ולמנהג אש' אושפיזין דיוסף. קוראים ד' וביום הרביעי (שם), שש"י צ"ד מי יקום עד סוף המזמור, אום אני חומה		חצות יום ולילה 12:31 מנחה גדולה 1:01 **שקיעת החמה** 6:33:00	27
יט	ששי	הנץ החמה הנראה 6:41:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**ד' דחול המועד** למנהג ספ' אושפיזין דאהרן, ולמנהג אש' אושפיזין דמשה קוראים ד' וביום החמישי (שם), שש"י צ"ד עד כל ישרי לב, קל למושעות	**הדלקת נרות שבת** **6:02** ירושלים: 5:53 חיפה: 6:00 באר שבע: 6:13	חצות יום ולילה 12:30 מנחה גדולה 1:00 **שקיעת החמה** 6:31:30	28
כ	שבת	הנץ החמה הנראה 6:42:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:31 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:55 סוף זמן תפילה גר"א 10:31 **סו"ז מוסף לכתחילה** 1:30	**ה' דחול המועד** **שבת חול המועד סוכות** אש' קוראים קהלת [מפני שהם ימי שמחה וכתיב בקהלת ולשמחה מה זו עושה, מ"ב ת"צ סק"ז]. ומוציאים ב' ספרים וקוראים ז' קוראים בספר ראשון ויאמר משה ראה אתה וגו' פסל לך וגו' (שמות ל"ג י"ב) [שיש בו ענין סוכה (מ"ב תרס"ג סק"ח)], וח"ק, ובספר ב' וביום הששי (במדבר כ"ט) [ובחו"ל גם וביום הה'], וספ' כופלין ח"ק, ומפטירין ביחזקאל (ל"ח י"ח) והיה וגו' ביום בוא גוג [לפי שלעתיד תהיה מלחמת גוג ומגוג בתשרי, מ"ב שם סק"י]. שש"י צ"ב, אום נצורה. ובמנחה קוראים ג' בפרשת וזאת הברכה, ול"א אה"ר וצדקתך, למנהג ספ' אושפיזין דיוסף, ולמנהג אש' אושפיזין דאהרן, במוצאי שבת אש' אין אומרים ויהי נועם, וספ' אומרים	**צאת השבת** **7:04** ירושלים: 7:03 חיפה: 7:04 באר שבע: 7:05 **חזו"א** **7:07**	חצות יום ולילה 12:30 מנחה גדולה 1:00 **שקיעת החמה** 6:30:15 צאת השבת לר"ת (שוות) 7:43 צאת השבת לר"ת (מעלות) 7:39	29

הזמנים לפי שעון קיץ

פרשת: בראשית

	תאריך תשרי	עמוד השחר א׳ 90 דק׳ במעלו׳ קודם הנץ	עמוד השחר ב׳ 72 דק׳ במע׳ קודם הנץ	זמן ציצית ותפילין כשעה קודם הנץ	הנץ החמה מההר מגובה העיר בניכוי ההרים שבמזרח, מלבד הרי מואב	סוף זמן ק״ש מג״א לחומרא ג׳ שעות מעה״ש א׳ לצה״כ 25ד׳ דק׳	סוף זמן תפילה מג״א ד׳ שעות זמניות אחר עה״ א׳	מנחה קטנה שעתיים וחצי זמנ׳ קודם השקיעה	פלג המנחה שעה ורבע זמנ׳ קודם השקיעה	שקיעה כאילו מודיעין ע׳ היתה מישור	צאת הכוכבים חזו״א 40 דק׳ במעלות אחר השקיעה	דף היומי בבלי מנחות	משנה והלכה יומית משניות ושו״ע או״ח	דף יומי ירושלמי ברכות נז - סג מ״ב עמוד היומי ח״ב קמב. - קמה. מ״ב הדף היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל
כא	ראשון	5:03	5:21	5:47	6:34:15	8:31	10:01	3:58	5:12	6:26:00	7:06	נא	גיטין ה ז-ח שסו-ח טו-א	שכ״ו א׳ - ה׳	**כא.** ב׳ תתקלד: ״ויעש שלמה בעת ההיא את החג [על בנין הבית] וכל ישראל עמו קהל גדול מלבוא חמת עד נחל מצרים לפני ה׳ אל׳ ז׳ ימים וז׳ ימים י״ד יום״ (מלכים א׳ ח׳ ס״ה), ונגמר היום ג׳ תי: בבואת חגי (פ״ב) לזורובבל פחת יהודה וליהושע הכה״ג לחזקם ולעודדם במלאכת בנין ביהמ״ק השני ״כי גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון״, והיעב״ץ ובא״ח כתבו לקרוא היום נבואה זו תקלא: ר׳ מנחם מנדל ב״ר אליעזר מפרמישלאן, בעל דרכי ישרים תקסד: ר׳ יהודה בכור ב״ר ישראל יעקב בורלא, ב׳ נחלת יאודה תקפ: ר׳ משה ב״ר דן שוהם מדולינה ב׳ דברי משה ואמרי שהם תקפב: ר׳ רפאל ב״ר מרדכי בירדוגו, ב׳ משפטים ישרים מי מנוחות ועוד תרסד: ר׳ דוד משה ב״ר ישראל מטשורטקוב תשכב: ר׳ אברהם שמואל ב״ר עקיבא סופר, ב׳ חשב סופר
כב	שני	5:04	5:22	5:48	6:34:45	8:31	10:01	3:57	5:11	6:24:45	7:05	נב	גיטין ה-ו ט-א ששח כ-ד	שכ״ו ו׳ - ח׳	
כג	שלישי	5:05	5:22	5:49	6:35:30	8:31	10:01	3:56	5:10	6:23:30	7:04	נג	גיטין ו ב-ג ששח-ע ה-א	שכ״ו ט׳ י׳	
כד	רביעי	5:05	5:23	5:49	6:36:15	8:31	10:01	3:55	5:09	6:22:15	7:02	נד	גיטין ו ד-ה שע כ-ד	שכ״ו י״א - י״ג שכ״ז א׳ ב׳	
כה	חמישי	5:06	5:24	5:50	6:37:00	8:31	10:01	3:54	5:08	6:21:00	7:01	נה	גיטין ו ו-ז שע ה-ז	שכ״ז ג׳ ד׳ שכ״ח א׳ ב׳	
כו	ששי	5:07	5:24	5:50	6:37:30	8:32	10:01	3:53	5:07	6:19:45	7:00	נו	גיטין ז א-ב שע-א ח-ב	מצוה לתמנע מסעודה בע״ש מ׳ **3:24**	
כז	שבת	5:07	5:25	5:51	6:38:15	8:32	10:01	3:52	5:05	6:18:30	6:59	נז	גיטין ז ג-ד שע ג-ה	ראוי לאבול סעודה ד׳ עד׳ **10:25**	

מנין מאה ברכות

שמיני עצרת: 80 ברכות, [75 דיו״ט, שהחיינו דקידוש, 2 דהלל, וב׳ ברכות שנהוג שכל אחד עולה לתורה], וצ״ע להשלים בשאר ברכות העולים לתורה, וישלים במיני מגדים ואשר יצר.
ז׳ל [החידושי הר״ם זקיני ז״ל שהזיר בונם ז״ל שהזהיר שביום שמיני עצרת יתפללו בציבור על ידי זה יתוקנו כל תפילתם ביחידות מכל השנה.

שמחת תורה: כתב המשנ״ב (סי׳ תרס״ט ס״ק י״א ושעה״צ סק״י) וז״ל: כתב מהרי״ק (בשורש ט׳) בשם רב האי גאון, יום זה רגילים אצלנו לרקד בו אפילו כמה זקנים בשעה שאומרים קילוסים לתורה, [ואל יאמר האדם אין זה כבודי לרקד לפני העם כאחד הריקים, שהרי זה היה חטא מיכל בת שאול שהשיב לה דוד המלך ע״ה ונקלותי עוד מזאת וגו׳]. ולכן יש להתאמץ בזה לרקד ולזמר לכבוד התורה כמו שכתוב גבי דוד המלך ע״ה מפזז ומכרכר בכל עוז לפני ה׳, וכן כתבו משם האר״י, והעידו על האר״י ז״ל שאמר שהמעלה העליונה שהשיג באה לו על ידי שהיה משמח בכל עוז בשמחה של מצוה, וגם על הגר״א ז״ל כתבו שהיה מרקד לפני הספר תורה בכל כחו, עכ״ל.

שמחת תורה: ונהגו עוד להרבות הקרואים לספר תורה וקורין פרשה אחת הרבה פעמים ואין איסור בדבר (רמ״א תרס״ט) משום כבוד התורה ועוד כדי שיזכו כולם בשמחת התורה (מ״ב סקי״ב).

אסרו חג: באסרו חג הזדרז מאוד להניח תפלין בבקר בבקר, כ״כ בספר מעשה רב על הגר״א. וראה בסוכות שעבר.

אסרו חג: א״ר ירמיה כו׳ כל העושה איסור לחג באכילה ושתיה [שקורא לחג עונג במאכל ומשתה, ויש אומרים יום שלאחר החג - רש״י] מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן שנאמר אסרו חג בעבותים [בהמות עבות ושמנות - רש״י] עד קרנות המזבח (סוכה מ״ה ב׳). וכן פסק הרמ״א בס״ס תכ״ט: ונוהגין להרבות קצת באכילה ושתיה ביום שאחר החג והוא אסרו חג.

פירוק הסוכה: מהר״ש מנרשטט ז״ל סימן את מחיצות הסוכה לוודא סדר עמידתו שלא ישתנה משנה לשנה, וכן הוא בירושלמי לענין קרשי המשכן (מהרי״ל). אמנם להמבואר בכף החיים ס״ח סק״ז בשם רבינו האר״י אין להקפיד בזה עיי״ש.
וכתבו האחרונים דאף אחר סוכות לא יפסע על עצי הסוכה דתשמישי מצוה הם כמו ציצית ולולב, ועל כן יש למחות באנשים שזורקין עצי הסכך לחוץ במקום שרבים רגילין לפסוע עליהן ואפילו איננו מקום אשפה (משנ״ב תרל״ח סוס״ק כ״ד).

שבת מברכין: בספר ולגשמים בעיתם כתב בשם הגר״ח קניבסקי שכשמברכים את חדש מרחשון יש לומר ״ולגשמים בעיתם״ (וזה לנוהגים לומר הנוסח הארוך).

״הימים של סוף תשרי הם ימי שורש לכל השנה לעומת חודשי השנה והיא סגולה נפלאה לעזר מה׳ יתברך כל ימי השנה״. הגר״ח פאלאג׳י בספרו מועד לכל חי (סי׳ כ״ה אות מ״ח).

יש לזכור להודיע לבני הבית שמתחילים להזכיר בתפילה ״משיב הרוח״

זמני הירח: מולד חודש מרחשון כפי שנהוג להכריז: **המולד יהיה בליל רביעי בשעה 9, דקה אחת ו-11 חלקים.** [סימנו: ד׳ ג׳ כ״ט]. ותרגומו להגרימ״ט בליל רביעי בשעה 21:28:02 [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה ביום שלישי בבוקר בשעה 6.47. (התרגום והמולד האמיתי לפי שעון קיץ).

הלוח לאופק מודיעין עילית בלבד

תשרי תשע"ט — ספטמבר - אוקטובר (9-10) 2018

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כא	ראשון	הנץ החמה הנראה 6:42:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:46 גר"א 9:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**הושענא רבא** אושפיזין דדוד מצוה להימנע מסעודה בעריו"ט משעה 3:28 קוראים ד' וביום השביעי (שם), שש"י פ"א	**הדלקת נרות יו"ט** **5:59** ירושלים: 5:50 חיפה: 5:58 באר שבע: 6:10	חצות יום ולילה 12:30 מנחה גדולה 1:00 **שקיעת החמה 6:29:00**	30
כב	שני	הנץ החמה הנראה 6:43:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:47 גר"א 9:31 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**שמיני עצרת ושמחת תורה** **צאת יו"ט: 7:01** ר"ת (במע'): 7:37 **משיב הרוח ומוריד הגשם** סו"ז מוסף לכתחילה: 1:29 ירושלים: 7:00 חיפה: 7:01 באר שבע: 7:02 מוציאים ג' ספרים ובא' קוראים וזאת הברכה, ובב' בראשית עד אשר ברא, וח"ק, ובג' ביום השמיני (במדבר כ"ט ל"ה), וספ' כופלין ח"ק, ומפטירין ויהי אחרי מות משה (יהושע א'), אש' אומרים יזכור, ואח"כ מתפללים תפילת גשם, שש"י י"ב		חצות יום ולילה 12:29 מנחה גדולה 12:59 **שקיעת החמה 6:27:45**	1
כג	שלישי	הנץ החמה הנראה 6:43:45 סוף זמן ק"ש מג"א 8:47 גר"א 9:32 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	**אסרו חג** ל"א תחנון, ואש' אר' למנצח (ויש של"א) **ובחו"ל שמחת תורה** ואתמול קוראים ה' בעשר תעשר (דברים י"ד כ"ב) וספ' מתחילים בכל הבכור (שם ט"ו י"ט), וח"ק, ובספר ב' ביום השמיני (במדבר כ"ט ל"ה), (וח"ק לספ'), ומפטיר בויהי בכלות שלמה (מל"א ח' נ"ד). והיום קוראים קריאת ש"ת ג' ספרים וכו'		חצות יום ולילה 12:29 מנחה גדולה 12:59 **שקיעת החמה 6:26:30**	2
כד	רביעי	הנץ החמה הנראה 6:44:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:47 גר"א 9:32 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ל"א תחנון (ולהחזו"א אומרים תחנון עד ר"ח), ואש' אומרים למנצח (עד ר"ח)		חצות יום ולילה 12:29 מנחה גדולה 12:59 **שקיעת החמה 6:25:15**	3
כה	חמישי	הנץ החמה הנראה 6:45:00 סוף זמן ק"ש מג"א 8:47 גר"א 9:32 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ל"א תחנון		חצות יום ולילה 12:28 מנחה גדולה 12:58 **שקיעת החמה 6:24:00**	4
כו	ששי	הנץ החמה הנראה 6:45:30 סוף זמן ק"ש מג"א 8:47 גר"א 9:32 סוף זמן תפילה גר"א 10:31	ל"א תחנון	**הדלקת נרות שבת** **5:53** ירושלים: 5:44 חיפה: 5:51 באר שבע: 6:04	חצות יום ולילה 12:28 מנחה גדולה 12:58 **שקיעת החמה 6:22:45**	5
כז	שבת	הנץ החמה הנראה 6:46:15 סוף זמן ק"ש מג"א 8:48 גר"א 9:32 סוף זמן ק"ש מג"א 72 8:56 סוף זמן תפילה גר"א 10:31 **סו"ז מוסף לכתחילה 1:26**	שבת מברכין ל"א אב הרחמים וצדקתך, (ולהחזו"א אר' צדקתך), ואש' מתחילין ברכי נפשי	**פרשת: בראשית** **הפטרה: כה אמר הקל ה'** (ישעיה מ"ב) **צאת השבת 6:55** חזו"א 6:59 ירושלים: 6:54 חיפה: 6:55 באר שבע: 6:56 **המעבר לשעון חורף לא יהיה השבוע, אלא במוצאי שבת פרשת וירא**	חצות יום ולילה 12:28 מנחה גדולה 12:58 **שקיעת החמה 6:21:30** צאת השבת לר"ת (שוות) 7:34 צאת השבת לר"ת (מעלות) 7:30	6

הזמנים לפי שעון קיץ

תשרי תשע"ט ספטמבר - אוקטובר			מרחשון אוקטובר - נובמבר			כסלו נובמבר - דצמבר			טבת דצמבר - ינואר 2019			שבט ינואר - פברואר			אדר א' פברואר - מרץ			אדר ב' מרץ - אפריל			ניסן אפריל - מאי			איר מאי - יוני			סיון יוני - יולי			תמוז יולי - אוגוסט			אב אוגוסט			אלול ספטמבר		
א	ב	א' דר"ה 10	**א**	ד	ב' דר"ח 10	**א**	ו	ב' דר"ח 9	**א**	א	ב' דר"ח ג' חנוכה 9	**א**	ב	ר"ח 7	**א**	ד	ב' דר"ח 6	**א**	ו	ב' דר"ח 8	**א**	ש	הזרע ר"ח פר' החודש 6	**א**	ב	ב' דר"ח 6	**א**	ג	ר"ח 4	**א**	ה	ב' דר"ח 4	**א**	ו	ר"ח 2	**א**	א	ב' דר"ח 1
ב	ג	ב' דר"ה 11	**ב**	ה	11	**ב**	ש	תולדות 10	**ב**	ב	זאת חנוכה 10	**ב**	ג	8	**ב**	ה	7	**ב**	ש	פקודי 9	**ב**	א	7	**ב**	ג	7	**ב**	ד	5	**ב**	ו	5	**ב**	ש	מסעי 3	**ב**	ב	ספ. סליחות 2
ג	ד	צום גדליה 12	**ג**	ו	12	**ג**	א	11	**ג**	ג	11	**ג**	ד	9	**ג**	ו	8	**ג**	א	10	**ג**	ב	8	**ג**	ד	8	**ג**	ה	6	**ג**	ש	חוקת 6	**ג**	א	4	**ג**	ג	3
ד	ה	13	**ד**	ש	נח, מבה"ב 13	**ד**	ב	12	**ד**	ד	12	**ד**	ה	10	**ד**	ש	תרומה 9	**ד**	ב	11	**ד**	ג	9	**ד**	ה	9	**ד**	ו	7	**ד**	א	7	**ד**	ב	5	**ד**	ד	4
ה	ו	14	**ה**	א	14	**ה**	ג	13	**ה**	ה	13	**ה**	ו	11	**ה**	א	10	**ה**	ג	12	**ה**	ד	10	**ה**	ו	10	**ה**	ש	נשא ערב שבועות 8	**ה**	ב	8	**ה**	ג	6	**ה**	ה	5
ו	ש	וילך, שובה 15	**ו**	ב	תענית ב"ק 15	**ו**	ד	14	**ו**	ו	14	**ו**	ש	בא 12	**ו**	ב	11	**ו**	ד	13	**ו**	ה	11	**ו**	ש	אמור מבה"ב 11	**ו**	א	שבועות 9	**ו**	ג	9	**ו**	ד	7	**ו**	ו	6
ז	א	16	**ז**	ג	טל ומטר 16	**ז**	ה	15	**ז**	ש	ויגש 15	**ז**	א	13	**ז**	ג	12	**ז**	ה	14	**ז**	ו	12	**ז**	א	12	**ז**	ב	אסרו חג 10	**ז**	ד	10	**ז**	ה	8	**ז**	ש	שופטים 7
ח	ב	17	**ח**	ד	17	**ח**	ו	16	**ח**	א	16	**ח**	ב	14	**ח**	ד	13	**ח**	ו	15	**ח**	ש	מצורע שבת הגדול 13	**ח**	ב	תענית ב"ק 13	**ח**	ג	11	**ח**	ה	11	**ח**	ו	9	**ח**	א	8
ט	ג	ערב יו"כ 18	**ט**	ה	תענית ה' 18	**ט**	ש	ויצא 17	**ט**	ב	17	**ט**	ג	15	**ט**	ה	14	**ט**	ש	ויקרא זכור 16	**ט**	א	14	**ט**	ג	14	**ט**	ד	12	**ט**	ו	12	**ט**	ש	דברים חזון 10	**ט**	ב	9
י	ד	יום כפור 19	**י**	ו	19	**י**	א	18	**י**	ג	תענית י' טבת 18	**י**	ד	16	**י**	ו	15	**י**	א	17	**י**	ב	15	**י**	ד	15	**י**	ה	13	**י**	ש	בלק 13	**י**	א	ט"ב נדחה 11	**י**	ג	10
יא	ה	20	**יא**	ש	לך לך 20	**יא**	ב	19	**יא**	ד	19	**יא**	ה	17	**יא**	ש	תצוה 16	**יא**	ב	18	**יא**	ג	16	**יא**	ה	תענית ה' 16	**יא**	ו	14	**יא**	א	14	**יא**	ב	12	**יא**	ד	11
יב	ו	21	**יב**	א	21	**יב**	ג	20	**יב**	ה	20	**יב**	ו	18	**יב**	א	17	**יב**	ג	19	**יב**	ד	17	**יב**	ו	17	**יב**	ש	בהעלותך 15	**יב**	ב	15	**יב**	ג	13	**יב**	ה	12
יג	ש	האזינו 22	**יג**	ב	תענית ב"ב 22	**יג**	ד	21	**יג**	ו	21	**יג**	ש	בשלח 19	**יג**	ב	18	**יג**	ד	תענית אסתר 20	**יג**	ה	בדיקת חמץ 18	**יג**	ש	בהר 18	**יג**	א	16	**יג**	ג	16	**יג**	ד	14	**יג**	ו	13
יד	א	ערב סוכות 23	**יד**	ג	23	**יד**	ה	22	**יד**	ש	ויחי 22	**יד**	א	20	**יד**	ג	פורים קטן 19	**יד**	ה	פורים דפרז' 21	**יד**	ו	ערב פסח 19	**יד**	א	פסח שני 19	**יד**	ב	17	**יד**	ד	17	**יד**	ה	15	**יד**	ש	כי תצא 14
טו	ב	חג הסוכות 24	**טו**	ד	24	**טו**	ו	23	**טו**	א	23	**טו**	ב	ט"ו בשבט 21	**טו**	ד	שושן פורים קטן 20	**טו**	ו	פורים דמוקי' 22	**טו**	ש	חג הפסח 20	**טו**	ב	תענית ב"ב 20	**טו**	ג	18	**טו**	ה	18	**טו**	ו	16	**טו**	א	15
טז	ג	א' חוה"מ 25	**טז**	ה	25	**טז**	ש	וישלח 24	**טז**	ב	24	**טז**	ג	22	**טז**	ה	21	**טז**	ש	צו 23	**טז**	א	א' חוה"מ 21	**טז**	ג	21	**טז**	ד	19	**טז**	ו	19	**טז**	ש	ואתחנן נחמו 17	**טז**	ב	16
יז	ד	ב' חוה"מ 26	**יז**	ו	26	**יז**	א	25	**יז**	ג	25	**יז**	ד	23	**יז**	ו	22	**יז**	א	24	**יז**	ב	ב' חוה"מ 22	**יז**	ד	22	**יז**	ה	20	**יז**	ש	פינחס 20	**יז**	א	18	**יז**	ג	17
יח	ה	ג' חוה"מ 27	**יח**	ש	וירא 27	**יח**	ב	26	**יח**	ד	26	**יח**	ה	24	**יח**	ש	כי תשא 23	**יח**	ב	25	**יח**	ג	ג' חוה"מ 23	**יח**	ה	ל"ג בעומר 23	**יח**	ו	21	**יח**	א	י"ז בתמוז נדחה 21	**יח**	ב	19	**יח**	ד	18
יט	ו	ד' חוה"מ 28	**יט**	א	28	**יט**	ג	27	**יט**	ה	27	**יט**	ו	25	**יט**	א	24	**יט**	ג	26	**יט**	ד	ד' חוה"מ 24	**יט**	ו	24	**יט**	ש	שלח 22	**יט**	ב	22	**יט**	ג	20	**יט**	ה	19
כ	ש	שבת חוה"מ 29	**כ**	ב	29	**כ**	ד	28	**כ**	ו	28	**כ**	ש	יתרו 26	**כ**	ב	25	**כ**	ד	27	**כ**	ה	ה' חוה"מ 25	**כ**	ש	בחוקותי 25	**כ**	א	23	**כ**	ג	23	**כ**	ד	21	**כ**	ו	20
כא	א	הושע"ר 30	**כא**	ג	30	**כא**	ה	29	**כא**	ש	שמות 29	**כא**	א	27	**כא**	ג	26	**כא**	ה	28	**כא**	ו	שביעי של פסח 26	**כא**	א	26	**כא**	ב	24	**כא**	ד	24	**כא**	ה	22	**כא**	ש	כי תבוא 21
כב	ב	ש"ע רש"ת 1	**כב**	ד	31	**כב**	ו	30	**כב**	א	30	**כב**	ב	28	**כב**	ד	27	**כב**	ו	29	**כב**	ש	אסרו חג אחרי מות 27	**כב**	ב	27	**כב**	ג	25	**כב**	ה	25	**כב**	ו	23	**כב**	א	אש. סליחות 22
כג	ג	אסרו חג 2	**כג**	ה	1	**כג**	ש	וישב מבה"ח 1	**כג**	ב	31	**כג**	ג	29	**כג**	ה	28	**כג**	ש	שמיני פרה מבה"ח 30	**כג**	א	28	**כג**	ג	28	**כג**	ד	26	**כג**	ו	26	**כג**	ש	עקב מבה"ח 24	**כג**	ב	23
כד	ד	3	**כד**	ו	2	**כד**	א	2	**כד**	ג	1	**כד**	ד	30	**כד**	ו	1	**כד**	א	31	**כד**	ב	29	**כד**	ד	29	**כד**	ה	27	**כד**	ש	מטות מבה"ח 27	**כד**	א	25	**כד**	ג	24
כה	ה	4	**כה**	ש	חיי שרה מבה"ח 3	**כה**	ב	א' חנוכה 3	**כה**	ד	2	**כה**	ה	31	**כה**	ש	ויקהל שקלים מבה"ח 2	**כה**	ב	1	**כה**	ג	30	**כה**	ה	30	**כה**	ו	28	**כה**	א	28	**כה**	ב	26	**כה**	ד	25
כו	ו	5	**כו**	א	4	**כו**	ג	ב' חנוכה 4	**כו**	ה	3	**כו**	ו	1	**כו**	א	3	**כו**	ג	2	**כו**	ד	1	**כו**	ו	31	**כו**	ש	קרח מבה"ח 29	**כו**	ב	29	**כו**	ג	27	**כו**	ה	26
כז	ש	בראשית מבה"ח 6	**כז**	ב	5	**כז**	ד	ג' חנוכה 5	**כז**	ו	4	**כז**	ש	משפטים מבה"ח 2	**כז**	ב	4	**כז**	ד	3	**כז**	ה	2	**כז**	ש	במדבר מבה"ח 1	**כז**	א	30	**כז**	ג	30	**כז**	ד	28	**כז**		27
כח	א	7	**כח**	ג	6	**כח**	ה	ד' חנוכה 6	**כח**	ש	וארא מבה"ח 5	**כח**	א	3	**כח**	ג	5	**כח**	ה	4	**כח**	ו	3	**כח**	א	2	**כח**	ב	1	**כח**	ד	31	**כח**	ה	29	**כח**	נצבים 28
כט	ב	ערב ר"ח 8	**כט**	ד	ערב ר"ח 7	**כט**	ו	ערב ר"ח ה' חנוכה 7	**כט**	א	ערב ר"ח 6	**כט**	ב	ערב ר"ח 4	**כט**	ד	ערב ר"ח 6	**כט**	ו	ערב ר"ח 5	**כט**	ש	ערב ר"ח קדושים מבה"ח 4	**כט**	ב	ערב ר"ח 3	**כט**	ג	ערב ר"ח 2	**כט**	ה	ערב ר"ח 1	**כט**	ו	ערב ר"ח 30	**כט**	ערב ר"ח 29
ל	ג	א' דר"ח 9	**ל**	ה	א' דר"ח 8	**ל**	ש	מקץ א' דר"ח ו' חנוכה 8				**ל**	ג	א' דר"ח 5	**ל**	ה	א' דר"ח 7				**ל**	א	א' דר"ח 5				**ל**	ד	א' דר"ח 3				**ל**	ש	ראה א' דר"ח 31			

הסכמות מרנן ורבנן גדולי התורה שליט"א

ברכת מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א

נכנסנו אל בית מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א ואחר שראה את הלוח ועיין בהסכמות אמר שאין מנהגו לתת הסכמות, ואמר שלא בדק את הזמנים אבל אם הלוח מועתק מזמני הרב מנת שליט"א הוא בסדר גמור. ובירך שיהיה בהצלחה רבה. ובשנת תשס"ד אחר שעוררו על זמני הרב מנת אמר בזה"ל: כיון שהתברר שאין הוראה של החזו"א בזה, תמשיכו לעשות כמו שעשיתם עד היום וכמו שעשו בירושלים עד היום, כשיטתכם. עכ"ד.

הסכמת הגאון הגדול ר' ניסים קרליץ שליט"א

בס"ד יום י"ג אלול תשנ"ר

הנני בזה בדברי שבח על מעשהו של הרב דוד סופר שליט"א שמוציא לאור לוח שבו שעות מדוייקות של הזמנים בכל יום הנוגעים לקיום המצוות בכל יום. וזה זיכוי הרבים.

בהוראת הגאון שליט"א ההסכמה אינה תקפה ללוח לאופק ירושלים, אלא לשאר הערים בלבד.

ניסים קרליץ

הסכמת הגאון רבי יחיאל אברהם זילבר זצ"ל מחבר ספרי "בירור הלכה" ועוד

בס"ד. בני ברק מוצש"ק קדושים אור לד' אייר התשנ"ז

באתי בזה בדברי הסכמה על "לוח עיתים לבינה" לוח שנה לאופק ירושלים שחיברו הרה"ג רבי דוד אהרן סופר שליט"א בן הגאון רבי יעקב חיים סופר שליט"א נין בעל כף החיים זיע"א - וחתנו של ידידי הגאון רבי עמנואל טולידנו שליט"א.

לפני נמצא לוח לשנת תשנ"ז, וכן היו לפני דפים מהלוח לשנת תשנ"ח הבעל"ט, וכן שוחחתי עם מחבר הלוח שליט"א שיחות מעמיקות, ואומר אני שמחבר הלוח שליט"א אין לו עסק עם "מלאכה", אלא עם "חכמה" - חכמת תורת הזמנים, וחכמתו עמדה לו ביסודות הזמנים, וגם בתוצאותיהם - זמנים מדוייקים להפליא.

ואסיים בברכת יפוצו מעיינותיכם חוצה, ותזכו ללבן שאר מקצועות התורה ביסודות נכונים ופרטי הלכה מדוייקים. ברגשי כבוד והוקרה והערצה כפולה ומכופלת

יחיאל אברהם זילבר

הסכמת הגאון רבי ידידיה מנת שליט"א מחבר ספר "זמני ההלכה למעשה"

בס"ד ג' באלול תשנ"ר, ואלול תשנ"ז

באתי בהודאה - כיהודה ועוד לקרא - ובהודעה - בשער בת רבים. אודות הלוח המורחב והנפלא של האברך כמדרשו הרה"ג הרב דוד סופר שליט"א, בנם של גדולים, אשר באמת אינו צריך לדידי ולכוותי.

הנה, כל הרואה מבחין כי לוח זה נעשה בעמל רב, בחכמה ובשקידה רבה, בידיעת התורה וההלכה - ובהבנה מה לומר ומה שלא לומר. יש כאן זהירות נפלאה במנהגים של קהילות ישראל בכל מקום שלא יוצאים קולא או מכשול ח"ו מהם. הרב העורך שליט"א הכניס זמנים שנדיר למצוא אותם בצורה מדוייקת, כסו"ז ק"ש למג"א בחשבון מדוקדק לעה"ש של 72 דקות, וגם של 90 דקות ע"פ הסוברים כן, בהוראות להפטרה, וזמני קדוש לבנה למנהגי האשכנזים, דקדוק בהבאת הזמנים שיתאימו למנהגיהם של בני תורה האשכנזים, והספרדים דאזלי בתר המחבר.

גם נכון מאוד מה שעשה הרב שליט"א להביא בפעם הזאת בראשונה בלוחותיו את חישובי הנץ הנראה בירושלים שנערך ע"י מדרש "ביכורי יוסף" (בן דוד) ע"פ ידיעת האופק של הרי מואב בדקדוק רב - והוא מאוחר להנץ שבלוח הר' שפירא מעט, והוכח בבדיקות וניסיונות רבים שהוא הנכון, ובזה מזכה את הציבור שבוודאי צריכים להתפלל על פי זה בתפילת וותיקין, וכדין שבגמ' (יבמות צ"ב ע"א) הורו בי"ד ששקעה חמה - ועדיין לא שקעה, אין זו הוראה אלא טעות וכו'. אשרי מי שבא לכאן וזמניו ועתותיו בידו, ויבורך הרב העורך שליט"א שעשה עבודה מושלמת כזו, יזכה עם כל בית ישראל לכתיבה וחתימה טובה.

ידידיה מנת

מילי דברכה מאאמו"ר שליט"א

בס"ד, ג' אלול תשנ"ו

אחר שלימדנו הגאון האדר"ת זצ"ל שלא להדפיס "לוח שנה" בלא אישור והסכמה מחכמי ישראל הי"ו, [א"ה. נדפס בקובץ יגדיל תורה, ומצאתי שגם המ"ב כתב כן (סי' תכ"ח בהערה): ומה טוב היה אם היה הנהגה בישראל שלא ליקח לוח כי אם כשיש עליו הסכמה מאחד מהגדולים שנדפס כדין], ותלי"ת כבר רבנן שליט"א עלו בהסכמה ללוח דנן, באתי גם אני בשורות אלו לברך למעלת בני יקירי חו"ב הרב דוד אהרן הי"ו, אשר רחש לבו דבר טוב לזכות את הרבים ולסדר "לוח שנה מדוייק", לפי מנהג בני ספרד ואשכנז, והכולל גם לוחות לימוד רבים לתועלת הלומדים.

לוח זה כולל זמנים רבים ונחוצים, 17 במספר, אשר אינם מצויים (בדר"כ) בשאר הלוחות. הזמנים בלוח זה מדוייקים עד למאד, וכמו כן השתדלו בדיוק הזמנים (כגון זריחה ושקיעה בדיוק של רבעי דקה). הזמנים הם על פי הספר היקר "זמני הלכה למעשה", מידידי הרה"ג ידידיה מנת שליט"א אשר איתמחי גברא ואיתמחא חיבורא, ראוהו רבים ויאשרוהו. אחתום בברכה נאמנה לבני היקר ני"ו, שבעזה"י יזכה עוד להגדיל תורה ולהאדירה, ולזכות את הרבים, וכל מילי דמיטב לעבודתו ית"ש אמן, ואם חכם לבך בני ישמח לבי גם אני.

בברכה"ת וכוח"ט וכט"ס באה"ר, מנאי אביו המברכו באהבה בכל לב

הצעיר **יעקב חיים סופר**

הסכמת הגאון רבי נפתלי נוסבוים שליט"א

בס"ד יום א' אור לי"א אלול לסדר "ולשמור כל מצוותיו" תשנ"ו

גם אני עני מצטרף להסכמות הרבנים הגאונים שליט"א ובפרט לידידי הגאון המופלג בנש"ק כמוהר"ר יעקב חיים סופר שליט"א והגדתי היום בשבחו של בנו הרב המופלג ה"ה ר' דוד סופר שליט"א אשר מכירו אני מקרוב זמן רב. והוא תלמיד חכם מופלג שוקד על משנתו.

ועתה נדבה רוחו להוציא דבר טוב לזיכוי הרבים והוא לוח זמנים עם הרבה מעלות טובות כמפורט במבוא וכפי שיראו בלוח עצמו, ובודאי דבר גדול עד למאד עשה הרה"ג הנ"ל, ובזה יוכלו בנ"י לדייק בקיום המצוות התלויות בזמנים מיוחדים, וכן בזמנים שגופי תורה תלויים בהם.

והנני לברך את הרב הנ"ל שליט"א שיזכה להגדיל תורה ולהאדירה ולזיכוי הרבים, ששכרם גדול עד למאד כמבואר בחז"ל בכ"מ, ובזכות הזהירות בקיום המצוות נזכה לכל ההבטחות שהובטחנו מחז"ל הק' ובביאת גוא"צ במהרה בימינו אמן.

כעתירת **נפתלי נוסבום**

הסכמת הגאון רבי משה מרדכי קארפ שליט"א

בס"ד אלול תשס"ב

הן כב' ידידי הרב הגאון ר' דוד סופר שליט"א בן כב' ידי"נ הגאון הגדול רבי יעקב חיים סופר שליט"א משפחת חכמים וסופרים, כבר יצא שמו לתהלה בפרט בעניני זמני היום וסיבותם וכל ההלכות המסתעפות בזה, וטרח ויגע ודקדק בכל זמן מ-16 הזמנים שסידר בלוח שיהא מכוון להלכה עד כמה שידינו מגעת, ואחרי שכבר סמך עליו את ידיו הגאון רבי ידידיה מנת שליט"א מח"ס "זמני ההלכה למעשה" שנתקבל בתפוצות ישראל וסמכו גדולי ישראל שליט"א ידיו עליו, אמרתי אין בודקין מן המזבח ולמעלה, ומהמעט שראיתי נוכחתי לדעת כי הכל עשה יפה בעיתו, והוא מעשה אומן, ומלאכת שמים עשה, ולא באתי אלא לברכו שימשיך לזכות את הרבים להגדיל תורה ולהאדירה ולישב באהלה של תורה מתוך נחת והרחבה וכט"ס.

בברכת התורה וכוח"ט

משה מרדכי קארפ

קונטרס ביאורים לזמני הלוח

פרק א'. מחלוקת הראשונים בשיעור הילוך מיל

בסוגיא דפסחים (צ"ד ע"א) מבואר דדעת רבי יהודה דאדם מהלך ביום בינוני (שהיום והלילה שווים ויש בו י"ב שעות שהם 720 דקות, והיינו ביום תקופת ניסן וביום תקופת תשרי) 40 מיל, (מיל - אלפיים אמה, בערך קילומטר). כמו כן סובר רבי יהודה שמעלות השחר להנץ החמה יש כדי הילוך ד' מיל וכן מהשקיעה עד צאה"כ יש כדי הילוך ד' מיל, וכן נפסק להלכה (שו"ע או"ח רס"א ב').

והנה בביאור מסקנת הסוגיא הנ"ל דמהלך אדם "ביום בינוני" 40 מיל ישנן שתי דעות: או דהכוונה להילוך אדם מעלות השחר עד צאת הכוכבים, או מהנץ החמה לשקיעתה. ובזה תלוי אורך שיעור המיל בדקות, ויש בזה ג' שיטות: שיטה א' שיעור הילוך המיל 18 דק', שיטה ב' שיעורו 22.5 דק', ושיטה ג' שיעורו 24 דק'. ונפרט:

הדעות ששיעור הילוך מיל 18 דקות

א. דעת רס"ג (בסידורו עמ' כ"ט) והאיסור והיתר הארוך (כלל א' דין ט') והמהר"י וייל (בשו"ת סימן קצ"ג) והתרומת הדשן (בסי' קכ"ג ובסי' קס"ז), וכן פסקו מרן בשו"ע (או"ח תנ"ט ב' ויו"ד ס"ט ו') ורמ"א (או"ח רס"א א') ועוד, דשיעור הילוך מיל 18 דק'.

בביאור הסוגיא הנ"ל לשיטה שהמיל 18 דק' נאמרו ב' דרכים:

דרך א. ביאור התרומת הדשן: דמה שאמרו בגמ' דהילוך אדם ביום בינוני 40 מיל היינו מעה"ש לצאה"כ, וסבירא ליה דמעה"ש לצאה"כ יש 720 דקות, וא"כ 720 דקות לחלק ל-40 מיל הם 18 דק' (720:40=18). לפי"ז עה"ש קודם להנץ ב-72 דק' שהם ד' מיל, וכן צאה"כ אחר השקיעה 72 דק'.

אמנם הגר"א (או"ח תנ"ט סק"ה) והלבוש (סי' רל"ג) הקשו ע"ז, דלומר שמעה"ש לצאה"כ בימי ניסן ותשרי הוי 720 דקות זה סותר למציאות, שרואים אנו בחוש (באופק ארץ ישראל ובבל) שיש מהנץ לשקיעה י"ב שעות של 720 דק', אבל מעה"ש לצאה"כ יש הרבה יותר (ביום בינוני כי"ד שעות ומחצה (בעה"ש וצאה"כ ד-72), ואפילו ביום הקצר ביותר בשנה (21/12) כ-750 דקות).

דרך ב. ביאור הגר"א: מכח הקושיא הנ"ל פירש הגר"א (בזקנותו, בשו"ע שם, ומקורו משנות אליהו ריש ברכות, והחזו"א נקט בכמה דוכתי דזה העיקר בדעת הגר"א) דמה שאמרו בגמ' דהילוך אדם ביום בינוני 40 מיל למסקנת הסוגיא היינו מהנץ לשקיעה, ולא מעה"ש לצאה"כ כדרך א', ו-720 דקות לחלק ל-40 מיל הוא 18 דק' (720:40=18), וזה הילוך מיל. וזה תואם למציאות של ימי ניסן ותשרי, והד' מיל שמעה"ש להנץ וכן הד' מיל שמהשקיעה לצאה"כ היינו מלבד ה-40 מיל דמהנץ לשקיעה, ומעה"ש לצאה"כ עולה 48 מיל.

יוצא שלפי ב' דרכים אלו שיעור המיל 18 דק', וד' מיל 72 דק'.

הדעות ששיעור הילוך מיל 22.5 דקות

ב. דעת ר"ח ורש"י (פסחים צ"ד א'), דשיעור הילוך מיל 22.5 דק', וכן עולה מדברי הרמב"ן (בתורת האדם ענין אבילות ישנה) הרשב"א (בברכות ב' א'), הרא"ה (ברכות כ"ר כ"ז), הריטב"א (שם ג' א' וכ"ז א'), והראבי"ה (ריש ברכות) [ראה לקמן פרק ה' בירור שיטתם].

ביאור הסוגיא הנ"ל לשיטה שהמיל 22.5 דק' הוא, דמה שאמרו בגמ' דהילוך אדם ביום בינוני 40 מיל היינו מעה"ש לצאה"כ, ומתוכם מעה"ש עד הנץ מהלך 4 מיל, ומהשקיעה עד צאה"כ 4 מיל, נמצא דמהנץ עד השקיעה יש 32 מיל.

והנה מהנץ עד השקיעה יש ביום הבינוני 720 דקות, ובהם מהלך 32 מיל, וא"כ שיעור הילוך מיל אחד הוא 22.5 דק' (720:32=22.5).

הדעות ששיעור הילוך מיל 24 דקות

דעת הרמב"ם בפהמ"ש (פסחים פ"ג מ"ב) והרע"ב (שם), דשיעור הילוך מיל 24 דקות, וכן עולה מדברי הרמב"ם (שם פ"ט מ"ב ובהל' ק"פ פ"ה ה"ט), ותוס' (פסחים י"א ב' וסנהדרין מ"א ב' ד"ה אחד), ותוס' הרא"ש (סנהדרין שם), ותוס' הרשב"א משאג"ץ (פסחים שם).

ביאור הסוגיא הנ"ל לשיטה שהמיל 24 דק' הוא, דמה שאמרו בגמ' דהילוך אדם ביום בינוני 40 מיל היינו מעה"ש לצאה"כ, אלא שהם פוסקים כדעת עולא בסוגיא דמעה"ש עד הנץ מהלך 5 מיל, וכן מהשקיעה עד צאה"כ 5 מיל, וממילא מהנץ עד השקיעה מהלך 30 מיל בלבד.

והנה מהנץ עד השקיעה יש ביום הבינוני 720 דקות, ובהם מהלך 30 מיל, וא"כ שיעור הילוך מיל אחד הוא 24 דק' (720:30=24).

ואולם בדעת הרמב"ם אי אפשר לפרש כן, שהרי כתב בפהמ"ש לברכות (פ"א מ"א) דמעלות השחר עד הנץ יש "שעה וחומש מן השעות השוות" דהיינו 72 דקות, (ואי אפשר לומר שב-72 דק' יש 5 מיל דא"כ שיעורו רק 14.4 דק' והרי הרמב"ם כתב להדיא דשיעור מיל 24 דק'), וכבר הקשו המג"א (סי' פ"ט) והגר"א (סי' תנ"ט) ועוד רבים שדברי הרמב"ם סתרי אהדדי.

ובספר כנפי יונה (יו"ד סי' ס"ט) וכן הרי"ש שלזינגר (במאמרו שנדפס בס' אש תמיד) ביארו, דלהרמב"ם יש דרך מחודשת במהלך הסוגיא, אשר לפיה עולה להלכה דמעה"ש עד הנץ החמה יש מהלך ג' מיל של 24 דק' שהם 72 דק', וכן מהשקיעה עד צאה"כ, ומהנץ עד השקיעה מהלך 30 מיל, (וא"כ מהלך אדם ביום 36 מיל).

וא"כ גם לדעתם שיעור הילוך מיל אחד הוא 24 דק', כי מהנץ עד השקיעה יש ביום הבינוני 720 דקות, ובהם מהלך 30 מיל, (720:30=24).

פרק ב. מחלוקת הגאונים ור"ת בזמן צאת הכוכבים

הנה בסוגיא דפסחים (צ"ד א') דעת רבי יהודה בברייתא דמשקיעת החמה ועד צאת הכוכבים אדם מהלך [ביום הבינוני בארץ ישראל] ארבע מיל, ואילו בסוגיא דשבת (ל"ד ע"ב) מבואר שדעת רבי יהודה ששלושת רבעי מיל אחרי השקיעה הוי צאת הכוכבים, והנקלח התוס' (שבת ל"ה א' ד"ה תרי, ועוד) סתירה מרבי יהודה לרבי יהודה.

ותירץ ר"ת דיש ב' שקיעות: תחילת השקיעה [הנקראת גם "שקיעה ראשונה"] היא בשהשמש נכנסת לעובי הרקיע (והיינו בזמן שאנו קוראים לו שקיעה), וממנה עד צאת הכוכבים יש ד' מיל, וסוף השקיעה [הנקרא גם "שקיעה שניה"] הוא ג' מיליין ורביע אחר השקיעה שלנו בשעה שהשמש נכנסת לחלון העליון ומהלכת אחורי הרקיע שלנו. ועד השקיעה השניה עדיין הוא יום גמור, ומהשקיעה השניה הוי בין השמשות כדי הילוך ג' רבעי מיל, ואחר הילוך ג' רבעי מיל דבין השמשות שהם ד' מיל מהשקיעה הראשונה הוי לילה גמור.

אמנם דעת הגאונים (בתשובה שהובאה בשו"ת מהר"ם אלאשקר סי' צ"ז ד"ה עוד), שאחר ג' רבעי מיל מהשקיעה שלנו הוי לילה גמור. והא דאיתא בפסחים דאחר ד' מיל הוי צאת הכוכבים, תירץ מהר"ם אלאשקר דחזר בו ר' יהודה מההיא. והגר"א (שנות אליהו ריש ברכות, וביאור הגר"א רס"א ס"ב) המנחת כהן (מאמר א' פ"ז) והגרש"ז (פסקי הסידור סדר הכנסת שבת) תירצו, דאחר שיוצאים ג' כוכבים בינונים שזה ג' רבעי מיל אחר השקיעה שלנו הוי לילה גמור כדברי רבי יהודה במסכת שבת, ומה שאמר רבי יהודה בפסחים דצאת הכוכבים ד' מיל אחר השקיעה היינו זמן שיצאו כל הכוכבים והיינו בזמן החושך המוחלט, והזמן דד' מיל אינו נפקא מינה כלל לדינא אלא רק להילוך האדם, שאדם יכול להלך גם באור מועט כזה וכשם שמהלך מאור עמוד השחר.

והנה רוב הראשונים נקטו כר"ת, וכן נקטו השו"ע והרמ"א (סימן רס"א ס"ב). אולם הגר"א (שם, ויו"ד רס"ב) והגרש"ז (שם, בסוף הלכות ציצית, וחזר בו ממש"כ בשו"ע הרב או"ח רס"א כשיטת ר"ת) והחיד"א (בברכ"י רס"א א' ובמחזיק ברכה שם אות ז' ובקו"א שם) פסקו כשיטת הגאונים.

פרק ג. מחלוקת הפוסקים באופן חישוב י"ב השעות הזמניות

במקומות רבים בש"ס לענין זמני מצוות היום ולענין עדויות, מחולק היום בדברי חז"ל לי"ב שעות ששוות באורכן זו לזו. כגון: סוף שעה שלישית - סוף זמן ק"ש של שחרית (ברכות ט' ב').

סוף שעה רביעית - סוף זמן הקרבת תמיד של שחר ותפילת שחרית לרבי יהודה (ברכות כ"ר ב'), וסוף זמן אכילת חמץ בערב פסח מדרבנן (פסחים י"א ב').

סוף שעה חמישית - סוף זמן היתר הנאה מחמץ בערב פסח מדרבנן (פסחים שם).

סוף שעה ששית - חצות היום, הוא הרגע בו השמש נמצאת באמצע הרקיע ממש בראש גובה קשת מהלכה היומי ממזרח למערב (יומא כ"ח ב' פסחים י"ב ב' ונ"ח א' סנהדרין מ'), הוא סוף זמן הקרבת תמיד של שחר ותפילת שחרית לחכמים (ברכות כ"ר ב'). וכן לכו"ע הוא תחילת זמן איסור חמץ מדאורייתא בערב פסח (פסחים ד"י). וזהו גם תחילת הזמן של "סמוך למנחה גדולה". שש שעות ומחצה - תחילת זמן מנחה גדולה (ברכות כ"ר ב').

סוף שעה שביעית - סוף זמן הקרבת קרבן מוסף ותפילת מוסף לרבי יהודה (ברכות שם).

תחילת שעה שעירית - לענין איסור אכילת פת (מצה שעירה) בערב פסח (פסחים צ"ט ב'), ומצוה להמנע מקביעת סעודה בערב שבת (שבת ט' ב').

תשע שעות ומחצה - תחילת זמן מנחה קטנה (ברכות כ"ר ב').

שעה אחת ועשרה פחות רבע - פלג המנחה, סוף זמן הקרבת תמיד של בין הערבים וסוף זמן תפילת מנחה לרבי יהודה (ברכות כ"ר).

סוף שעה שתים עשרה - סוף זמן הקרבת תמיד של בין הערבים וסוף זמן תפילת מנחה לחכמים, (כך מוכח בברכות כ"ר ב' כ"ז א', כמבואר במשנ"ב סי' רל"ג סק"ד ושם בשעה"צ אות י').

והנה נחלקו הראשונים והאחרונים האם חשבון השעות הזמניות הנ"ל הוא מהנץ החמה עד שקיעת החמה, או מעלות השחר עד צאת הכוכבים.

שיטת הגאונים, רב ניסים גאון (בשו"ת מהר"ם אלאשקר סי' צ"ז), רב סעדיה גאון (בסידורו עמ' כ"ז) רב האיי גאון (במרדכי ברכות פ"ד אות צ'), רבינו חננאל (ברכות רפ"ד) וכן הרמב"ם (בתשובה בפאר הדור סימן מ"ד ובפה"מ רפ"ד דברכות), ובפ"ג מהל' תפילה ה"ד וה"ט), ורבינו יונה (ברכות רפ"ד), וכן נקטו הלבוש (רל"ג ס"א ורס"ז ס"ב), והגר"א (בביאורו לסי' תנ"ט ס"ב ובשנו"א ריש ברכות), שחשבון השעות הזמניות הוא מהנץ החמה עד שקיעתה.

ולשיטה זו כל "שעה" זמנית שנזכרה בש"ס היא אחד מי"ב מהזמן שמעלות השחר לצאת הכוכבים, ובזה הבינוני בארץ ישראל מהנץ לשקיעה יש 720 דקות אבל מעלות השחר לצאת הכוכבים יש הרבה יותר, וא"כ "השעה הזמנית" גדולה יותר מ-60 דקות. וכן בשאר ימות השנה יש לחשב את אורך השעה הזמנית על ידי חלוקת הזמן שמעלות השחר לצאת הכוכבים דרבינו תם באותו יום לי"ב חלקים.

והנה כאמור, לפי שיטה זו שמחשבים מעלות השחר לצאת הכוכבים, היינו מעלות השחר דד' מיל לפני הנץ החמה עד צאת הכוכבים דד' מיל לאחר שקיעת החמה.

ואמנם ישנה בזה שיטה נוספת, שמחשבים את אורך היום מעלות השחר עד צאת הכוכבים דהגאונים (ג' רבעי מיל אחרי השקיעה), והיא שיטת ר' נתן אדלר (הובא בספר דברי יוסף דף נ"ט ב' ובליקוטי תשובות חת"ס לונדון תשכ"ה), והמאמר מרדכי (רל"ג ב'), והגינת ורדים (בשו"ת מהרי"ף סימן מ"ו), והבן איש חי (ש"א ויקהל ד' ח'), וכן חישבו את הזמנים בספר הנברשת, ובלוח ארץ ישראל (להגרי"מ טוקצ"נסקי) עד שנת תרפ"ה, ובלוח עולמי שבספר מעשה ניסים לר' ניסים כצ'ורי.

וסברתם, דמאחר שאורך היום ההלכתי לשיטת הגאונים הוא מעלות השחר עד ג' רבעי מיל אחרי השקיעה, גם את חשבון י"ב שעות היום הזמניות יש לחשב לפי זה.

אלא ששיטה זו קשה מאד להולמה, כי לשיטה זו יוצא דזמן חצות שהוא בסוף שעה שישית אינו באמצע היום בשעה שהחמה בראש כל אדם, אלא מוקדם כחצי שעה מהחצות האמיתי, וזה תימה גדול, שהרי מבואר בגמרא (יומא כ"ח ב') שזמן חצות שהוא בסוף שעה שישית הוא כשהחמה בדיוק באמצע קשת הילוכה היומי, וא"כ חייבים אנו לומר שהשעה 12 מסתיימת בצאת הכוכבים שהוא מקביל ושוה בריחוקו מן השקיעה, לאותו משך זמן שמרוחק עלות השחר מהנץ החמה, והוא צאת הכוכבים דר"ת.

ולחדש ולומר שרק לענין חצות מנינן את היום מהנץ לשקיעה, ואז זמן חצות יוצא בחצות שלנו, אי אפשר לומר כן, שלא שייך לומר שישנן שתי מערכות של שעונים כל אחד לשעות מסוימות, שעון אחד מתחיל בעה"ש ומסתיים בצא"כ דג' רבעי מיל, והשני מהנץ לשקיעה, וכגון שעה שלישית (סו"ד ק"ש) או שעה תשעית ומחצה (מנחה קטנה) וכו' נחשבם לפי שעון א', וסוף שעה ו' (חצות) לפי שעון ב'.

ובדחיית שיטה זו הארכו בספר דברי יוסף (שווארץ, שם), ובספר זורח השמש (דפים י"ח י"ט ונ'), ובבין המשמות (עמ' צ"ח), הגרי"מ שלזינגר (שם), והגרא"ח נאה בסיפרו שיעורי ציון (סי' ל"ח), ובמנחת יצחק (ח"ד סי' נ"ג), ובמשנת רבי אהרן (ח"א סי' ב'), ובחו"ב (שבת ד' ט"ז), והגר"ש אויערבך (בקובץ שערי ציון אלול תשמ"ח), ובספר זמני ההלכה למעשה (עמ' 14) וביורור הלכה (תגיינא או"ח עמ' רי"ח) הביאו כן משם החזו"א, ועוד.

לסיכום: ראינו בג' הפרקים דלעיל שישנם ג' נידונים שונים בעניני הזמנים, נידון א', שיעור אורך המיל, ויש בזה ג' שיטות: שיטה א' שיעור הילוך המיל 18 דק', שיטה ב' שיעורו 22.5 דק', (ושיטה ג' שיעורו 24 דק'). נידון ב', מחלוקת הגאונים ור"ת בזמן צאת הכוכבים, שלהגאונים זמן צאת הכוכבים הוא ג' רבעי מיל אחר (פסחים שם) ועוד. והרמב"ן (בתורת האדם ענין אבילות ישנה) והרשב"א (בברכות ב' א'), והריטב"א (שם ג' א' וכ"ז א'), והרא"ה (ברכות כ"ו כ"ז) והתרומת הדשן (בשו"ת סימן א' ובלקט יושר עמ' 79), וכן נקטו הב"ח (תל"א סוסק"א) והמג"א (בהדיא רק לענין סוף זמן ק"ש, סי' נ"ח א'), והא"ר (סי' רס"ז), והפרי חדש (בסוף קונטרס דבי שמשי', שחשבון השעות הזמניות הוא מעלות השחר עד צאת הכוכבים דרבינו תם.

השקיעה, ולר"ת זמן צאת הכוכבים הוא ד' מיל אחר השקיעה. נידון ג', מחלוקת הראשונים והאחרונים האם חשבון השעות הזמניות הוא מהנץ עד שקיעת החמה, או מעלות השחר עד צאת הכוכבים.

ויש להבהיר שאין שום קשר בין ג' הנושאים דלעיל, דאפשר למצוא בראשונים ובאחרונים שיטות שסוברות בנידון אחד כדעה מסויימת, ובב' הנידונים האחרים סוברות ככל אחת מהדעות.

וא"כ יש תשע אפשרויות לצרף שיטות בזה, ונפרט:

א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת הגאונים, וי"ב שעות היום מהנץ לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנו"א ברכות בזקנותו.

ב) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מעה"ש לצאה"כ. - כן שיטת התרומת הדשן, וכן דעת מרן השו"ע לפירוש המ"ב (רל"ג סק"ח).

ג) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהנץ לשקיעה. - כן שיטת הלבוש, וכן דעת מרן השו"ע לפירוש המנחת כהן (מאמר שני פ"ט די"ח ואמנם).

ויש להעיר על אפשרויות א' וג', משיטת המג"א (סי' תנ"ט סק"ג) הסובר שהמחשבון את י"ב שעות היום מהנץ לשקיעה וסוברים שמהנץ לשקיעה יש 720 דק', אינם יכולים לסבור דאורך המיל 18 דק', כי סביראַ ליה דהא דאיתא בגמ' מהלך אדם בינוני ביום י' פרסאות שהם 40 מיל פירושו מעה"ש עד צאה"כ, ואם כן מהנץ לשקיעה יש אז 30 או 32 מיל, ואם נחלק 720 דק' של אורך היום מהנץ לשקיעה ל-32 יהיה אורך המיל 22.5 דק', ואם נחלק 720 ל-30 יהיה אורך המיל 24 דק'.

אולם כבר נתחדש שהגר"א בשנו"א בזקנותו מפרש שלמסקנת הסוגיא מהלך אדם בינוני ביום 40 מיל היינו כשהולך מהנץ לשקיעה, (ועוד 8 מיל הולך מעה"ש להנץ ומהשקיעה לצאה"כ), ואורך המיל 18 דק' כי יש לחלק את ה-720 דק' של אורך היום מהנץ לשקיעה ל-40 מיל, והם 18 דק'. ובזה תורצה הערת המג"א.

ד) אורך המיל 22.5 דק', וצאה"כ כשיטת הגאונים, וי"ב שעות היום מהנץ לשקיעה. - כן דעת רבינו חננאל, וכן נקט הגרמ"ט בספרו (ראה בין השמשות פרק י"א) ובלוחותיו.

ה) אורך המיל 22.5 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מעה"ש לצאה"כ. - כן דעת הרמב"ן הרשב"א הרא"ה הריטב"א והראב"ד (ראה לקמן סוף פרק ה'), וכן פסקו חק יעקב (סי' תנ"ט סק"י) והחתם סופר (בהגהותיו לשו"ע סי' פ"ט), וכן קבע הגרמ"ט את סדוק"ש של מג"א בלוחותיו, ולדעתם י"ב שעות היום מתחילות מעה"ש ד-90 דק' לפני הנץ ומסתיימות 90 דק' אחרי השקיעה.

ו) אורך המיל 22.5 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהנץ לשקיעה. - לעת עתה לא מצאתי שיטה הסוברת כג' הצירופים הללו.

ז) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת הגאונים, וי"ב שעות היום מהנץ לשקיעה. - כן דעת הרמב"ם, וכן דעת הגר"ז (בסידורו הלכות ק"ש (ששעות היום מתחילות מהנץ), ובסדר הכנסת שבת (כהגאונים), ובשו"ע שלו סי' תנ"ט ס"י (דאורך המיל 24 דק')).

ח) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מעה"ש לצאה"כ. - כן דעת תוספות (בכמה דוכתי ראה לעיל), והגר"ז בשו"ע שלו (סי' רס"א ס"ה, (כר"ת) ושי"ב השעות מתחילות מעה"ש (שם סי' נ"ח ס"ב)), ולפי"ז אורך השעה הבינונית 80 דק' בימות השוויון, ועה"ש 120 דק' לפני הנץ, וצאה"כ 120 דק' אחרי השקיעה. וכן כתב הפר"ח בקונטרסו דבי שמשא בדעת הרמב"ם, (אלא שדבריו צ"ע שהרי כבר ביררנו לעיל שדעת הרמב"ם בצאה"כ כהגאונים).

ויש להעיר על אפשרויות ה' וח', דהמעדני יו"ט (שם) ועוד הרבה אחרונים כתבו, דכל הסוברים שי"ב שעות היום מחושבות מעה"ש עד צאה"כ, חייבים לסבור דאורך מיל 18 דק'. כי הניחו כדברי התרומת הדשן דמעה"ש עד צאה"כ יש ביום הבינוני 720 דק', ומאחר שהילוך אדם ביום בינוני 40 מיל, נמצא מיל אחד 18 דק' (720:40=18).

אולם כבר כתבו הפר"ח (בקונטרסו דבי שמשא) ועוד רבים, דגם הסוברים שי"ב שעות היום מחושבות מעה"ש לצאה"כ מודים למציאות שמהנץ לשקיעה יש 720 דק', וא"כ אורך המיל יכול להיות אלו 22.5 או 24 דק', וכבר הבאנו ראשונים רבים העומדים בשיטות אלו.

ט) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהנץ לשקיעה. - מעדני יו"ט (פ"א דברכות אות ט), ומג"א (סי' תנ"ט סק"ג).

והנה לכאורה היה אפשר לחשב עוד ג' אפשרויות, והם שצאה"כ כהגאונים, וי"ב שעות היום מעה"ש לצאה"כ דר"ת, ואורך המיל 18 או 22.5 או 24 דק'. אלא דכבר הוכיח המ"ב (בשעה"צ רל"ג סק"י) דחייבים לומר לשיטת הגאונים שי"ב שעות היום הינם מהנץ לשקיעה ולא מעה"ש לצאה"כ, שהרי מבואר בגמ' ברכות (כ"ר ב' - כ"ז א') דהא דתנן דסוף זמן תפילת מנחה לרבנן עד הערב היינו עד סוף י"ב שעות היום, והרי אי אפשר שיהיה זמן תפילת מנחה עד צאה"כ דד' מיל בזמן שלהגאונים הוא כבר לילה ודאי - ג' מיל ורביע לפני כן. ועל כרחך דלהגאונים חשבון י"ב שעות היום מתחיל בהנץ החמה ומסתיים בשקיעה, (וכבר ביארנו לעיל, דלסוברים די"ב השעות מתחילות בעה"ש, בהכרח הן מסתיימות בצאה"כ דר"ת, ולא בצאה"כ דהגאונים, דא"כ חצות לא ייצא באמצע היום). ונמצא דכיום שמנהג העולם כהגאונים, העיקר להלכה די"כ שעות היום מתחילות מהנץ החמה ומסתיימות בשקיעה. ומה שמזדרדים בזמן ק"ש כהמג"א הוא מצד חומרא בדאורייתא. (ומקור הענין הוא ע"פ המנחת כהן (מאמר ב' ס"ז)).

[ואם תאמר לדחות דברי הרמ"ב, דהרי מצאנו לרבינו חננאל הסובר דמה שאמרו שמהלך אדם ביום בינוני 40 מיל היינו מעה"ש עד צאה"כ דר"ת, ואורך המיל לדעתו הוא 22.5 תשובה לדבר, מהלך אדם ביום אינו ענין לי"ב שעות היום, דלעולם אפשר דהשעות מחושבות מהנץ לשקיעה, וצאה"כ ההלכתי הוא ג' רבעי מיל אחרי השקיעה, אלא דלענין הילוך שהוא ענין מציאותי הוא סובר דאדם מהלך עם אור ראשון עד סוף האור האחרון ממש, מ-90 דק' לפני הנץ עד 90 דק' אחרי השקיעה].

פרק ד. חישוב סוף זמן ק"ש לשיטת המג"א

הנה לשיטות שמחשבים את י"ב שעות היום מהנץ לשקיעה כאמור לעיל (אפשרויות א' ג' ד' ו' ז' ט'), א"כ סוף זמן ק"ש פשוט וברור שהוא בסוף ג' שעות זמניות מתוך הי"ב שבין הנץ לשקיעה.

אולם לשיטת ר"ת ואליבא דהסוברים שמחשבים את י"ב שעות היום מעה"ש לצאה"כ, א"כ סוף זמן ק"ש הוא בסוף ג' שעות זמניות מתוך הי"ב שבין עה"ש לצאה"כ.

אלא שלדעתם ישנן ג' אפשרויות מתי הוא עה"ש.

א. 120 דק' לפני הנה"ח (אפשרות ח' דלעיל), והזמן שמעה"ש עד הנץ הוא שמינית היום מעה"ש לצאה"כ. לשיטה זו סוזק"ש ביום הבינוני היא 240 דק' אחר עה"ש, (240 = 3 * 80 = 12 : 960 = 120 + 720).

ב. 90 דק' לפני הנה"ח (אפשרות ה' דלעיל), והזמן שמעה"ש עד הנץ הוא עשירית היום מעה"ש לצאה"כ. לשיטה זו סוזק"ש ביום הבינוני היא 225 דק' אחר עה"ש, (225 = 3 * 75 = 12 : 900 = 90 + 720).

ג. 72 דק' לפני הנה"ח (אפשרות ב' דלעיל), ולפי מה שסבר התרומת הדשן שהמציאות היא שבין עה"ש לצאה"כ ביום הבינוני בארץ ישראל ישנן 720 דק', ובין עה"ש להנץ ובין שקיעה לצאה"כ 72 דק', נמצא שבין הנץ לשקיעה יש ביום הבינוני בארץ ישראל 576 דק'. ולדעתו הזמן שמעה"ש עד הנץ הוא עשירית היום מעה"ש לצאה"כ, וסוזק"ש ביום הבינוני היא 180 דק' אחר עה"ש, (180 = 3 * 60 = 12 : 720 = 72 + 576).

והנה כבר הבאנו את תמיהת הגר"א והלבוש, דזו שגגה גדולה, שהרי המציאות היא שבין הנץ החמה לשקיעתה ביום הבינוני בארץ ישראל ישנן 720 דק', ואילו בין עה"ש לצאה"כ הרבה יותר. ומאחר שכבר הבאנו שדעת המשנה ברורה היא ששיטת השו"ע כהתרומת הדשן, הסתבכנו אחרוני זמנינו כיצד לקבוע את סוף זמן קריאת שמע לשיטת התרומת הדשן כיום, שברור לנו שאורך זמן שבין הנץ החמה לשקיעתה ביום הבינוני בארץ ישראל הוא 720 דק' ולא מעה"ש לצאה"כ.

שדעת רוב האחרונים [וכן נקט בספר זמני ההלכה למעשה מהג"ר יחידיה רוב הבקיאים בלוחותיו, וכן דעת הגרע"י ז"ל בכמה דוכתי] היא, שיש להעתיק את השיטה של התרומת הדשן ליום שלנו, וכיון שאמר התה"ד בהדיא שד' מיל הם 72 דק' ביום הבינוני, והעתיקו השו"ע להלכה, גם ביום הבינוני הידוע כיום עה"ש הוא 72 דק' קודם הנץ.

והגם שקשה מאד קושיית הגר"א על התרה"ד, עכ"פ יש להוציא מדבריו דבימי ניסן שעליהם דיברה הסוגיא עה"ש הוא 72 דק' לפני הנה"ח, וא"כ כיום שהוברר שזה במציאות עשירית הזמן שמהנץ לשקיעה, יש לנקוט שדעת התרה"ד והשו"ע שיש לחשב בימי ניסן עשירית הזמן שמהנץ לשקיעה, ואין לנו להעתיק את נוסחת התרומת הדשן עשירית הזמן שמעה"ש לצאה"כ שזה שמינית הזמן שמהנץ לשקיעה, כי בודאי שהתה"ד דיבר על ימי ניסן שעליהם קאי הסוגיא. וגם אם לא נוכל לתרץ את קושיית הגר"א, עכ"פ יסוד דעת התה"ד הוא שבימי ניסן עה"ש הוא 72 דק' לפני הנה"ח והרי זה עשירית הזמן שמהנץ לשקיעה, וכן יש לעשות בכל ימי השנה.

[ויש להוסיף שלחידוש הגר"א בשנו"א ברכות בזקנותו, הכל א"ש גם בסוגיא, אבל לא בדברי התה"ד שסבר שאורך היום מעה"ש לנץ הוא 720 דק' והוא 40 מיל].

והנפ"מ העיקרית מזה היא, לשיטה שמחשבים את עה"ש וצאה"כ בשעות זמניות לפי אורך היום, א"כ יש לקבוע את עה"ש בכל ימות השנה לעשירית הזמן שבין הנץ לשקיעה.

[א"ה, שיטה זו אינה מתאימה למציאות, ובלוח דילן קבענו את זמן עה"ש כל השנה לפי שיטת המעלות, ראה לקמן].

אולם דעת הג"ר אליהו טופיק שליט"א בספרו קול אליהו (תשובות אב"ג) לתרץ קושיית הגר"א על התרה"ד כהפר"ח בקונטרסו דבי שמשי, שהתרה"ד דיבר על ימים קצרים. אלא שתירוץ זה אינו נכון לכאורה, שהרי הסוגיא מדברת על ימי ניסן כיעו"ש, וגם לדבריו הרי היום הקצר ביותר כשנבדוק בשיא החורף הוא כ-800 דקות ולא 720 דק' ואכמ"ל, עכ"פ הרב הנ"ל מקבל תירוץ זה.

ועל פי זה נוקט דברי התרה"ד כפשטן, שעה"ש הוא עשירית מאורך היום שמעה"ש עד צאה"כ (72 = 10 : 720 = 72 + 576), וכדי לדעת את אורכו יש לחשב שמינית הזמן שמהנץ לשקיעה (72 : 8 = 576), וזו הנוסחא בכל ימות השנה.

ולפי"ד יוצא, שהגם שדעת מרן השו"ע שאורך המיל י"ח דקות, ולכאורה ד' מיל הם 72 דק', עם כל זה במציאות שלנו בימי ניסן הזמן מעה"ש להנץ החמה עולה ל-90 דק' כי שמינית מאורך היום שלנו מהנץ לשקיעה בתקופה זו יוצא 90 דק', (90 = 8 : 720). וכתב דזה המקור ללוח הגרימ"ט והגר"ג כצ'ורי שחישבו עה"ש בימי ניסן 90 דק' קודם הנץ.

ולפי"ד ששיעור ד' מיל הנזכרים בשו"ע (או"ח רס"א) לענין תוספת שבת שיעורם 90 דק', לפי"ז שיעור מיל הנזכר בשו"ע לענין חימוץ (או"ח תנ"ט) ולענין מליחה (יו"ד ס"ט) דהוא שליש שעה פחות אחד משלושים מהשעה, משעה זמנית שאורכה 75 דק', דהם 22.5 דק'. ולא נהוג עלמא כן בדעת מרן, אלא 18 דק', וראה לקמן (פרק ו') מה שהבאנו מהחזו"א דחיה חריפה לשיטה זו דהשעה הנזכרת בשו"ע בחימוץ ומליחה איננה של 60 דק'.

והאמת תורה דרכה, שאין לקבל מהלך זה בשום פנים, כי אי אפשר להעמיד דברי התה"ד בימות הגאונים, ואפילו בימות החורף אין יום כזה של 720 דק', וא"כ הדרך היחידה היא או לקבל דברי התה"ד שבימי ניסן עה"ש הוא 4 מיל שהם 72 דק' קודם הנץ, ולהשאיר דבריו בקושיא. או לומר מהלך חדש בסוגיא כהגר"א בשנו"א, ובפרט שמהלך זה נחוץ ומוכרח הוא בדעות הגאונים והרס"ג (בסידורו עמ' כ"ט) והאיסור והיתר הארוך (כלל א' דין ט') והמהר"י וייל (בשו"ת סימן קצ"ג) שסוברים שהילוך מיל הוא 18 דק', ועה"ש לדעתם היא 4 מיל קודם הנץ שהם 72 דק', וחייבים לפרש הסוגיא כשיטת הגר"א בזקנותו [ועל אף שזה לא יסתדר עם דברי התה"ד, רק עם תוצאות שיטתו].

והנה אמנם דעת רס"ג בצאה"כ כדעת הגאונים, ושמחשבים את י"ב השעות מהנץ לשקיעה, והגם שמהלך 40 מיל ביום הוא מעה"ש לצאה"כ, אבל דעת האיסור והיתר הארוך והמהר"י וייל בצאה"כ כדעת ר"ת, ושמחשבים את י"ב השעות מעה"ש לצאה"כ, ואעפ"כ הם סוברים שהילוך מיל הוא 18 דק'. והדרך היחידה התואמת למציאות הידועה (שבין הנץ לשקיעה ביום הבינוני יש בא"י 720 דק') היא רק אם נפרש הסוגיא כשיטת הגר"א בזקנותו.

ובאמת שכבר החזו"א (או"ח סי' י"ג סק"ב) ביאר כן את דעת המהר"י וייל [ולחומר הקושיא רצה לומר כן אפילו בדעת תה"ד], וזה לשונו: אבל לפי פירוש הגר"א דברי התה"ד מכוונים (דמיל י"ח דק'), ובס' חק יעקב הביא שכן כתב מהר"י וייל, ואחרי שהתה"ד דרכו לקבוע הוראותיו ע"פ הראשונים ז"ל ודאי קבלה בידו שיעור מיל ע"פ הראשונים ז"ל שפירשו הסוגיא כפירוש הגר"א, עכ"ל.

פרק ה. חישוב זמן פלג המנחה לדעת המג"א

והנה יש בזה נפקא מינה גדולה בין דעת התה"ד לבין ביאור החזו"א בדעת מהר"י וייל והאיסור והיתר הארוך, מתי הוא זמן פלג המנחה ביום הבינוני (אחר שלפי דעתם מחשבים השעות מעה"ש לצאה"כ).

דלדעת התה"ד יוצא פלג המנחה 3 דק' קודם השקיעה, כי לדעתו שעה זמנית היא 60 דק' (60 = 12 : 720), וצאה"כ הוא 72 דק' אחר השקיעה, ופלג המנחה הוא שעה ורביע שזה 75 דק' (75 = 1.25 * 60) קודם צאה"כ, וא"כ פלג המנחה הוא 3 דק' לפני השקיעה (3 = 72 - 75).

ואילו לביאור החזו"א בדעת מהר"י וייל והאיסור והיתר הארוך יוצא פלג המנחה 18 דק' קודם השקיעה, כי לדעתם שעה זמנית היא 72 דק' (72 = 12 : 864 = 72 + 720), וצאה"כ הוא בדיוק שעה זמנית שהיא 72 דק' אחר השקיעה, ופלג המנחה הוא שעה ורביע שזה 90 דק' (90 = 1.25 * 72) קודם צאה"כ, וא"כ פלג המנחה הוא 18 דק' לפני השקיעה, כי 90 דק' לפני צאה"כ הם 18 דק' לפני השקיעה.

ואחר שנתבאר שרק התרה"ד סבר שבין עה"ש לצאה"כ ביום הבינוני יש 720 דק', לגבי שאר כל הראשונים אין לנו לומר שלא ידעו את המציאות שבין הנץ לשקיעה יש ביום הבינוני 720 דק', ומעה"ש לצאה"כ יש הרבה יותר. וכיון דאשכחן ברמב"ן וברשב"א וברא"ה ובריטב"א ובראב"ד שכתבו שפלא המנחה הוא רק שישית המיל לפני שקיעת החמה, ושי"ב שעות היום מחושבות מעה"ש עד צאה"כ, א"כ מוכרחים אנו לומר דאורך המיל לדידהו הוא 22.5 דק' ולא 18 דק'.

שהרי א"א לומר דסברו כהתה"ד שהוא נגד המציאות, וא"א לומר דסברו כהמהר"י וייל שהרי לשיטתו פלה"מ קודם לשקיעה ב-18 דק' ולא בשישית המיל, וא"כ על כרחין שסברו דאורך המיל הוא 22.5 דק' וצאה"כ שהוא ד' מיל הם 90 דק' אחר השקיעה, ושעה זמנית אחת היא 75 דק'

(75 = 12 : 900 = 90 + 720 + 90), ופלג המנחה הוא שעה ורביע לפני צאה"כ דהיינו 93 דק' ושלשת רבעי הדקה לפני צאה"כ (93.75 = 1.25 * 75), שהם 3 דק' ושלשת רבעי הדקה לפני השקיעה, וזהו אכן שישית המיל של 22.5 דק' (3.75 = 6 : 22.5).

פרק ו. בענין שעות גדולות

הנה שעות היממה הן כ"ד שעות, שמתוכן י"ב שעות יום וי"ב שעות לילה, ובשלמא להסוברים שמונים את י"ב השעות הזמניות מהנץ עד השקיעה שפיר ביום הבינוני יוצאת שעה זמנית אחת 60 דק', (60 = 12 : 720).

אולם להסוברים שמונים את י"ב השעות הזמניות מעה"ש עד צאה"כ, לעולם אורך 12 שעות היום גדול מ-12 שעות הלילה ביום הבינוני, ונמצא דאורך שעה אחת של היום ביום הבינוני היא של למעלה מ-70 דק'.

[ולהשיטות שמיל 18 דק', השעה הזמנית היא 72 דק'

(72 = 12 : 864 = 720 + 72 + 72),

ולהשיטות שמיל 22.5 דק', השעה הזמנית היא 75 דק'

(75 = 12 : 900 = 720 + 90 + 90),

ולהשיטות שמיל 24 דק', השעה הזמנית היא 80 דק'

(80 = 12 : 960 = 720 + 120 + 120)].

וכבר העיר הגר"א (תנ"ט סק"ה) שסתם שעה היא א' מכ"ד היממה דהיינו 60 דק', ואילו לשיטות שמונים את י"ב השעות מעה"ש עד צאה"כ שעה אחת ביום הבינוני היא למעלה מ-70 דק'.

והנה החזו"א (בקו"א ח"ג אג' קע"ח) כתב לדחות בתוקף את דברי מי שרצה לפרש שמש"כ השו"ע לענין חימרץ (או"ח תנ"ט) ולענין מליחה (יו"ד ס"ט) דהוא שליש שעה פחות אחד משלושים מהשעה, הכוונה משעה זמנית שאורכה 75 דק', דהם 22.5 דק', "משום שכל מקום שנזכרה שעה בגמ' ובפוסקים ואין ולהלכה שבדבריהם קשר עם היום, כל שעה היא אחת מכ"ד, כמו שעות לשיעור הוצאת הנפש מנטבע, ושיעור שעה במליחה, וי"ב שעות לחידוש הלבנה, והכי נמי בשיעור חימרץ ומליחה שנזכר בתרומת הדשן ובשו"ע". ועיי"ש שהאריך לדחות בתוקף שיטה זו.

והנה אין ענין דברי החזו"א הללו לענייננו, דהוא קאי על השעות שאינן קשורות עם היום, כגון שיעור חימרץ ושיעור מליחה, אבל אנו מדברים על שעות שקשורות עם היום, והם חלוקתו ל"י שעות, ובזה אכן שעה ביום הבינוני יכולה להיות שפיר יותר מ-60 דק'. אבל הם דחיה חזקה לדברי הרב קול אליהו דלעיל, שלדעתו אורך המיל לדעת מרן הוא 22.5 דק', ומש"כ מרן "שליש שעה פחות אחד משלושים מהשעה", הכוונה משעה זמנית שאורכה 75 דק', דהם 22.5 דק', והגם שמדבר שם על שעה שאין בה קשר ליום.

פרק ז. השעה הזמנית במעלות - הסבר שיטת החישוב

הנה בימי ניסן ותשרי שהיום והלילה שוים קבעה הגאון שישיעור הנשפים (זמן הדמדומים), היינו הזמן שבין עה"ש להנץ החמה ובין השקיעה לצאה"כ, הוא ד' מיל שהם 72 או 90 דק' למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה, אמנם בימי החורף הקצרים שהיום (מהנץ לשקיעה) כעשר שעות בקירוב, או בימי הקיץ הארוכים שהיום כארבע עשרה שעות, אין אורך הנשפים שוה לשיעורם בימי ניסן ותשרי, וכתבו הפוסקים ב' דרכים איך לחשב השעות.

א. כשם ש-72 דק' בימי ניסן ותשרי הם עשירית היום (720:72=10), כך גם בכל ימות השנה בין אם היום ארוך ובין אם הוא קצר - הזמן שעה"ש קודם להנץ וכן שצאה"כ אחרי השקיעה שוה לעשירית ממנו. וכגון בימות הקיץ שהיום 14 שעות דהיינו 840 דק' - עשירית ממנו הוי 84 דק' וזה זמן עה"ש וצאה"כ, ובחורף שהיום 10 שעות דהיינו 600 דק' - עשירית ממנו הוי 60 דק' וזה זמן עה"ש וצאה"כ.

וכן לשיטה ששיעור הנשף הוא 90 דק', הרי הוא שמינית היום בימי ניסן ותשרי, (720:8=90) וה"ה לכל השנה ובחורף שהיום 600 דק' יהיה עה"ש וצאה"כ לשיטה זו 75 דק' (600:8=75), ובקיץ יהיו עה"ש וצאה"כ 105 דק' (840:8=105). ומכ"ז נפ"מ גם לחישוב סוף ג' שעות לזמן ק"ש וד' שעות לזמן תפילה ולשאר זמני היום.

והנה כשיטה זו כתבו רבים מהאחרונים, ביניהם הרמ"א (או"ח רל"ג א') הפר"ח (או"ח נ"ח) ובספר מנחת כהן בכוונת הר"מ בפה"מ ברכות, וכן נהגו בבריסק, ועוד רבים, [וגם כיום לוח "אור החיים" עורך את זמני לפי שיטת הזמניות].

והביאור בשיטה זו הוא, דאם חזינן דבימי ניסן ותשרי השווים הנשף בין עה"ש להנץ ובין השקיעה לצאה"כ שמינית או עשירית היום, א"כ בימי הקיץ הארוכים שהיום ארוך גם השמינית או העשירית ממנו מתארך וזמן הדמדומים ארוך, וכן להיפך בחורף דכשם שהיום קצר כך נישפו קצר וזמן דמדומיו מתקצר.

אלא דשיטה זו קשה מן המציאות שהרי אין אורך היום משפיע בהחלטיות על אורך הנשפים, ולהיפך רואים אנו שבימי החורף - הנשפים ארוכים יותר מהנשפים בימי ניסן ותשרי, ואע"פ שהימים קצרים יותר, (וההסבר למציאות זו תמצא בסוף הספר אור מאיר ובס' הזמנים בהלכה ח"א פי"ח).

ב. ואמנם דעת ר' יוסף שלמה מקנדי"ה (המכונה יש"ר) בספרו גבורת ה', וכן דעת הגר"א (תנ"ט ב' ורס"א ב') לחשב זמנים אלו (עה"ש, צאה"כ, ומשיכיר) כשיטת ה"מעלות", וכן פרשו אחרוני זמננו את דברי הרמב"ם הנ"ל (בפה"מ ברכות פ"א מ"א), [ובבה"ל סי' רס"א ד"ה שהוא כתב "שצריך לחוש בקיץ להאריך את הזמן לא קלקבעו כפי ניסן ותשרי", ועיין בלשונו שמדגיש שבקיץ להאריך את ביה"ש ולא ציין כלל שבחורף הזמן קצר יותר], וכן ערך הרימ"ט את לוח א"י, ועל פ דבריהם ערכנו אנו את הלוחות.

וביאור שיטה זו, דהנה בימים הבינונים חזינן שזמן הילוך ד' מיל (72 דק') קודם שתעלה החמה מעל קו אופק הראיה, דהיינו עוד לפני הזריחה כשהשמש עדיין אינה נראית לעיניננו, הוי עה"ש, ובאותה שעה השמש נמצאת בזוית של 16.1 מעלות מתחת לאופק והיא נותנת רמה מסוימת של אור. על כן אנו מסיקים שבכל ימות השנה כשיהיה האור בבוקר באותה רמה הוא עלות השחר, והוא בכל יום כשתהיה השמש באותה זוית של 16.1 מעלות מתחת לאופק. ושיטה זו הולכת ע"פ המציאות דאותה רמת אור היא הקובעת את זמן עה"ש בכל השנה, וזה מתאים למציאות שבחורף מתארך הנשף יותר מעשירית או שמינית היום, וכן לצאה"כ ומשיכיר.

וראוי לציין שבדורות הקודמים כשלא היו עדיין לוחות וכן כשלא היו השעונים מצויים, נהגו רוב העולם לקבוע עה"ש ושאר זמני היום על פי ראות העינים, וזה תואם ללוח שעל פי מעלות ולא ע"פ חשבון אורך היום, כי מסתמא הם קבעו רמת אור מסוימת כעה"ש במשך כל השנה ללא התחשבות בזמן שהיא קודמת להנץ.

והנני לצטט משו"ת "מאבני המקום" להרה"ג יצחק ישראלי שליט"א (עמ' ל"ח) מש"כ בזה בטו"ט ודעת: ראשית עלינו לבאר את מהות עלות השחר. ועיקרי הדברים מבוארים בפירוש המשניות לרמב"ם ריש ברכות ובספר מנחת כהן (המאמר השני פרק שלישי) וזה תורף הדברים, הנה בהתקרב השמש מתחת לקו האופק עוד טרם נראית על פני כדור הארץ קרני האור שלה פוגעים באדים המקיפים את כדור הארץ (בלשון היוונים אטמוספרה) אשר מחזירים אלינו את קרני האור, כשהשמש רחוקה מתחת לאופק אין קרניה אל האטמוספרה ולכן אין אורה נראה כלל.

והנה בהיות השמש כשמנה עשרה מעלות מתחת לאופק המזרחי בקו המשוה, יפגעו קרני האור הראשונים בחלל האטמוספרה שמעלינו, אזי ראשית האור יגיע אלינו, ולזה יקרא "עלות השחר".

הטעם שאור השמש מגיע אלינו לפני שכדור השמש נראה מעל האופק הוא, כי האור אינו חוזר אלא בפוגעו בעצם מסויים, ומכיון שלאטמוספרה יש "עובי" מסוים שהיא עשויה משכבות של גז ומכילה חלקיקים דקיקים של גזים וחמצן וחלקיקי מים דקיקים ביותר, לכן קרני האור הפוגעים בהם מתפשטים בכל "עובי" האטמוספרה וחוזרים אלינו. ולאלה הנוסעים בחלל מחוץ לאטמוספרה אין אור השמש מאיר אלא היא נראית להם כצלחת בוהקת בחלל החשוך. מהלך דומה מתרחש בשקיעת החמה, לאחר ששקעה החמה מתחת לאופק עדיין קרניה פוגעות באטמוספרה ואורן חוזר אלינו. ככל שמתרחקת השמש מתחת לאופק המערבי כך מתרחקים קרניה מהאטמוספרה המקיפה אותנו, ובהיות השמש כשמנה עשרה מעלות מתחת לאופק בקו המשוה, ישקעו קרני אורה לחלוטין ולא יגיעו אל חלל האטמוספרה.

והנה ארץ ישראל נוטה צפונה מקו המשוה כשערים ותשע מעלות עד כשלשים וחמש מעלות רוחב צפון, וירושלים נוטה מקו המשוה ל"ב מעלות כמבואר ברמב"ם (פי"א מהל' קדוש החדש הי"ז) וכן מבואר בראב"ע (פרשת שלח לך במדבר י"ג י"ז) שירושלים נוטה צפונה ל"ג מעלות, ומצרים פחות משלשים מעלות, וכ"כ הכפתור ופרח (פ"ו במעלות המקדש), אשר על כן בהיות השמש שש עשרה מעלות ועשירית המעלה מתחת לאופק המזרחי של ארץ ישראל הוא זמן עלות השחר, שזה מקביל לשמנה עשרה מעלות בקו המשוה, וידוע שמהלך השמש הוא ארבע דקות למעלה, הרי ששמנה עשרה מעלות היא מהלכת בשבעים ושתים דקות. וכתבו הפוסקים שזה מתאים למה שאמרו ד' מיליין מעלות השחר לגן החמה ושיעורן הוא שעה וחומש כמבואר שכן דעת רוב הפוסקים, שעלות השחר הינו שעה וחומש קודם הנץ החמה.

ועיקרי הדברים כן הם, גם המדע החדש הגדיר חשכה אסטרונומית, והיא בהיות השמש שמנה עשרה מעלות מתחת לאופק בקו המשוה, שאז כבר חשכה לגמרי וזהו גם זמן התחלת האור בבוקר בהיות השמש שמנה עשרה מעלות מתחת לאופק המזרחי, ובעבור השמש אם רוחב רצועת הדמדומים אזי תהיה חשכה גמורה בערב, או תגיע החמה בהיות הבוקר. רצועת הדמדומים היא למעשה רצועה דמיונית שרוחבה אלפיים ושלש ק"מ, שזה מקביל לי"ח מעלות מהיקף המסלול היומי של כדור הארץ, מסלול השמש בתוך הרצועה הזו משתנה ממקום למקום ומזמן לזמן, משתנה ממקום אחד למשנהו לפי המקום הרוחבי על כדור הארץ, וככל שיתרחק מקו המשוה לכיוון הקטבים כך יארך זמן הדמדומים, שכן מהירות תנועת הכדור הסובב על צירו תקטן לפי התמעטות היקפו והתקרבות המקום לקטביו. וכן יושפע אורך הנשפים בעקבות נטיית הכדור על צירו לצד צפון, והכל ביחס תנועת כדור הארץ מסביב לשמש, שבעונת הקיץ נמצא כדור הארץ ברדומה של השמש וצד צפונו למול השמש, ולכן יהיה זמן הנשפים ארוך מעונת האביב והסתיו, שאז מזרח ומערב הכדור למול השמש, והיא מכוונת כנגד קו המשוה. ומכיון שארץ ישראל נוטה לצד צפון כשלשים ושתים מעלות הרי שבהיות השמש ט"ז מעלות ועשירית המעלה מתחת לאופק, וי"א שבהיותה ט"ז מעלות פחות מאית המעלה מתחת לאופק כבר חשכה לגמרי, כפי שהיא שמנה עשרה מעלות בשעה וחומש בקו המשוה, ועיין בכל זה בספר הזמנים בהלכה להרה"ג חיים בניש (פס"ז), ובספר צבא השמים (וידאל ח"א סדרה רביעית וח"ה על הסוגיא דשבת ל"ה ועל הסוגיא דפסחים צ"ד).

והנה כאשר ביקשו לדעת את הזמן המדויק מתי תהיה השמש שש עשרה מעלות ועשירית המעלה מתחת לאופק המזרחי כ"ל בכל ימות השנה, וכן כמה יארך מהלך השמש בתוך רצועת הדמדומים על פי מדידות וחתשיבים של מיקום השמש ומהלכה. מצאו שבימות החורף לא רק שאין זמן הדמדומים מתקצר אלא אף מאריך שכן מהלך השמש בתוך רצועת הדמדומים בימות החורף הוא באלכסון ולא בקו ישר כאשר הוא בימים השוים.

ההסבר הוא שבימים השוים מהלך השמש הוא כנגד קו המשוה והיא זורחת במזרח ושוקעת במערב בקו כמעט ישר, מה שאין כן בימות הקיץ אזי השמש זורחת כעשרים ושלש וחצי מעלות צפונה לקרן מזרחית צפונית והולכת סובבת אל דרום ושוקעת שוב כנגד מקום זריחתה במערב כעשרים ושלש מעלות צפונה, לכן בימות הקיץ הימים ארוכים גם זמן הדמדומים מתארך עקב המסלול האלכסוני הנ"ל גם בתוך רצועת הדמדומים. לעומת זאת בימות החורף מקום זריחתה הוא כעשרים ושלש וחצי מעלות דרומה מקו המשוה קרוב לקרן דרומית מזרחית, והולכת אל דרום מעט ושוקעת שוב במערב כנגד מקום זריחתה כעשרים ושלש וחצי מעלות דרומה קרוב לקרן דרומית מערבית, לכן היום הוא קצר אולם כיון שאינה זורחת בקו ישר כי אם באלכסון לכן שהייתה בתוך רצועת הדמדומים מתארכת, אמנם לא כמו בימות החמה הארוכים אך עדיין יותר מהימים השוים, ויש הטוענים שהחוש מראה שבחורף האור מקדים משיעור עשירית היום וזמן הנשפים הקצר ביותר הוא באביב ובסתיו, לפי דבריהם השיעור שנתנו לנו חכמים ביום השוה הוא השיעור הקטן ביותר שכן בחורף זמן הדמדומים מתארך ובקיץ הינו אף ארוך יותר. עכ"ד.

פרק ח. חשבון שעות היום מהנץ לשקיעה המישוריים

הנה זמן הנץ החמה וכן השקיעה, לענין תפילה ודיני היום אינם בכל מקום כפי הזמן המישורי [פירוש כאילו כל כדור הארץ בגובה אחד ואז הנץ ביום השוה ב-6 והשקיעה ב-6, ושגור בלשון גובה פני הים או גובה 0, אבל אינו דוקא פני הים אלא העיקר גובה אחד העיר והאופק, כי אין הבדל אם העיר ואופקה 1000 מטר מעל הים או בגובה פני הים, כל הנפ"מ הוא רק כשהעיר בגובה אחד והאופק בגובה שונה], דכשהעיר בגובה כגון ירושלים שבגובה 800 מטר מעל פני הים (מעל המישור) ואופקה המערבי פתוח, נגרם איחור בשקיעה של כ-5 דק' מאשר אם היתה במישור, ובימים הנ"ל השקיעה תהיה בשעה 6:05 (דמלבד דעת הגרא"ז מלצר, לחוש לשקיעה המישורית, דעת כולם שהשקיעה היא כפי אשר היא נראית בהר, ונראין בזה לקמן).

אמנם לענין חישוב שעות היום, בזה אין החישוב מהנץ הנראה עד השקיעה הנראית, או מהנץ מהגוברה עד השקיעה בגובה, אלא מהנץ המישורי דהיינו הנץ החמה כפי שהיה נראה לולא גובה ההרים במזרח וגובהה של העיר, עד השקיעה לולא גובה ההרים במערבה וגובהה של העיר, וכן אם שאר חישובי שעות היום כסוזק"ש ותפילה פלג המנחה וכו' קבענו בלוח מהנץ המישורי לשקיעה המישורית, וזאת משום שרק כך יתאים החשבון לענין חצות שבה השמש בראש כל אדם והוא אמצע היום, וכן גם שאר זמני היום התלויים בשעות זמניות חושבו כך, שזמן חצות אינו תלוי בשום אופק או גובה הר אלא אמצע ממש. אבל אם נקבע את חצות למשל בירושלים לפי דיניה להנץ ושקיעה יצא חצות שלא באמצע היום המדוייק, דהנץ הנראה הוא כמעט מדוייק כהמישורי דהיינו ב-6, והשקיעה בגלל גובה העיר ב-6:05, וא"כ חצות יהיה ב-12:02.5, ואינו אמצע בדיוק. וההבנה בזה, שאין השפעת עיכוב וזירוז הנץ והשקיעה על ידי ההרים קשורים כלל לזמן סוזק"ש שהוא כשהשמש בשליש השמים, ואין שום נפ"מ לשליש השמים בזה שהיו אז לא היו הסתרים בהנץ ובשקיעה, וחז"ל נתנו סימנים לשער את מיקום השמש בשמים ואין שום נפ"מ אליהם מגובה העיר.

ובירושלים דנים אנו את היום לגבי השעות, מהנץ המישורי לשקיעה המישורית, דהיינו מזמן הנץ ללא גובה י-ם וכן ללא הסתר ההרים שבאופק המזרחי וכאילו הכל מישור, (ובאמת בחלק מהשנה הנץ הנראה הוא כהנץ המישורי כי גובה ירושלים והאופק שווים וכאמור לעיל התוצאה היא זמן כהמישור, ובחלק מהשנה הנץ הנראה מאוחר מזמן הנץ במישור בערך בדקה בגלל גובה הרי מואב של למעלה מ-1000 מטר), לשקיעה המישורית, דהיינו השקיעה ללא התחשבות בגובה י-ם (שהיא מוקדמת בכ-5 דק' קודם השקיעה האסטרונומית שבגוף הלוח). ובלוח לעיר קרית ספר שערך הגרא"י דילבר זצ"ל (במבוא ללוח תשנ"ז) לא נקט כן, אלא חישב שעות היום לפי גובה המקום ולענין הנץ מנכה את הרי מואב כיון שהוא לחומרא, ולמשל ביום השוה הנץ מקדים ב5 דק' ל-5:55 והשקיעה מתאחרת לשעה 6:05, ועושה כן כדי שלא יהיה חצות שלא באמצע היום, אבל סוזק"ש לפי"ז מקדים בכ-3 דק' שהרי היום מתחיל יותר מוקדם ב-5 דק', וכן שמעתי שנוקט הר"י טנגהויז שליט"א בלוחותיו שנדפסים בספר לוח דבר בעתו, ולפי"ז ב-ם יש להחמיר ולהקדים סוזק"ש דהגר"א בכשלוק דק' וכן לאחר אם מנחה קטנה ופלג המנחה בשיעור זה. והרוצה לעמוד על סיבת הדבר ופרטי הדעות והסברות בזה, יעיין בספר זמני הלכה למעשה עמ' כ"א.

פרק ט. ביאור היסודות והשיטות לכל זמני הלוח

עלות השחר א', לחומרא

הנה הרי"מ טוקצ'ינסקי סידר לוחותיו כמ"ש לעיל בשמו אות ב', וזמן עה"ש שלו הוא 90 דקות קודם הנץ במעלות, (וכן ערך הר' ניסים כצ'ורי לוחותיו אלא שהוא ערכם לפי שעות זמניות), וכן נערכו הלוחות בירושלים מתחילת היוסדם, לוח דברי יוסף שוואר'ץ, לוח הנברשת, לוח הר' שפירא, וכן הביא המנהג בכה"ח סי' פ"ט אות ד' ["קרוב לשמיניית היום"], וכן ערכנו אנו זמן זה, והיינו בזמן שהשמש 19.75 מע' תחת לאופק, שהוא בימי ניסן ותשרי כ-90 דק'. אמנם עיין לעיל שהבאנו שרוב הפוסקים נקטו לעיקר כדעה הא' דד' מיל 72 דק', **ולכן נפקא מינה להשתמש בטור זה רק לחומרא** כגון למהר לקרוא קריאת שמע ולהתפלל ערבית (אם לא אמרם קודם לכן) עד לזמן זה, ולספור ספירת העומר בברכה רק עד זמן זה, או להתחיל הצומות המתחילים ביום מזמן זה.

עלות השחר ב', עיקר הדין

היא דעת השו"ע והרמ"א וכ"ד החזו"א, והוא 72 דק' קודם הנץ, [ובמעלות הוא כשהשמש 16.1 מעלות תחת האופק], ונפ"מ לא לקיים את מצוות היום קודם לזמן זה, שהוא לילה, ואם עשה כן לא יצא ידי חובתו.

השלכות עלות השחר להלכה: לסוף זמן מצוות הנוהגות בלילה, כגון קריאת שמע של ערבית בדיעבד (ונקרא עובר ע"ד חכמים, דלכתחילה עד חצות, עי' או"ח רל"ה ג'-ד') תפילת ערבית (מ"ב שם ס"ק ל"ד), ספירת העומר בברכה, מצוות סיפור יציאת מצרים, קריאת המגילה בלילה, תחילת שעות היום לדעת הרבה מהראשונים, ותחילת זמנן של המצוות הנוהגות ביום בדיעבד, כגון לולב, מגילה, שופר, הלל וכדו' (מגילה כ.), זמן תפילת שחרית בשעת הדחק, איסור לימוד והתעסקות בצרכיו ואכילה לפני התפילה (או"ח פ"ט א'-ו'), זמן תחילת צומות המתחילים מהיום. ועוד.

זמן ציצית ותפילין

בשו"ע או"ח (סי' י"ח ס"ג וסי' ל' ס"א וסי' נ"ח ס"א) נפסק שמזמן שיכול אדם לראות את חבירו (הרגיל עמו קצת) בריחוק ארבע אמות ויכירנו, או שיכול להבחין בין תכלת ללבן, מותר בהנחת תפילין, עטיפת טלית בברכה, ובקריאת שמע של שחרית. אין לנו מקור למדידת זמן זה בדקות או בשעות, כך שקביעתו המדוייקת תלויה בנסיון ובמציאות הנראית לעיינינו בלבד, או במנהגים הקבועים.

והנה בספר כף החיים לרמ"ז הגאון ד"ל (סי' י"ח אות י"ח) וכן בספר א"י להרימ"ט כתבו שמנהג אנשי ירושלים לשער זמן זה בכשעה קודם הנץ במשך כל ימות השנה, ובלוח שלפנינו קרוב הזמן למנהג זה והוא נע בין 50 ל-60 דק' (עפ"י קביעות הזמן שבו נמצאת החמה 11.5 מעלות מתחת לאופק). זמן זה תואם לנסיונות ולמציאות שבו אפשר להכיר את חבירו וכמו כן להבחין בין תכלת ללבן, (והרנ"ב מתעלם בזה ממנהג ירושלים, ומקדים זמן זה יותר, וכן בזמן פלה"מ, ועמש"כ שם), הגרא"י דילבר בלוח שב"יתד נאמן" כותב בזה זמן לשעת הדחק שהוא מוקדם בכ-8-7 דק' מהזמן שבלוח הזה, וזמן נוסף לכתחילה שהוא מאוחר בכ-8-7 דק' מהלוח הזה.

אמנם יש פוסקים החרששים ומחמירים לאחר הזמן עוד מעט, אבל להקל ביותר מזה אין שום מקור, [ועיין בה"ל נ"ח א' ד"ה כמו שיעור, שכתב שלא כפמ"ג שהיקל בשיעור 6 דקות אחרי עה"ש (ובקיץ הוא מוקדם מהזמן שאצלנו ברבע שעה בערך), ועוד הרבה אחרונים סוברים שלא כהפמ"ג, ואפי' הפמ"ג עצמו כתב שם שצ"ע בדברים].

בלוחות לערים מודיעין עילית וזכרון יעקב קבענו זמן זה לפי 10.5 מעלות מתחת לאופק, והוא מאוחר בכחמש דק' לזמן שבספר זה"ל. זמן זה נקבע ע"פ בקשת הרבנים בערים אלו, שסוברים שנבדק ונמצא שרק מזמן זה ניתן להבחין בין תכלת ללבן או להכיר חבירו.

זמני הנץ החמה המישורי, והנראה

הנה זמן הנץ החמה מיוסד בעיקרו על ראיית הנקודה הראשונה של החמה העולה באופק (ביאור הלכה סי' נ"ח ד"ה כמו שיעור, וכ"ד הבנא"ח ש"ר פ' ואר"א, וכ"ד הכה"ח סי' נ"ח י') כפי שהוא נראה לעומד על המקום הגבוה שבעיר, מלבד במקומות שלא ניתן להתפלל לפי זמן זה וכדלקמיה.

ויש נוהגים כפסק הרב חיד"א (בברכ"י או"ח של"א ס"ז) וכ"ד האשל אברהם (בוטשטאש, תנינא סי' פ"ט) שסברו שבתוך עיר שחלקה נמוך וחלקה גבוה אזלינן אחר המקומות הגבוהים שבתוכה שמהם רואים את הנץ בראשונה, דומיא דכל עמא דבירושלים שהתפללו עם ראיית סימני הנץ בנברשת שהיתה תלויה מעל ההיכל בהר הבית (יומא לז:). והגר"י מנת דעוד סוברים שאין מקום אחד קובע לכל העיר, אלא שבדר"כ אין נפ"מ משמעותית בעיר אחת בין גבהיה השונים, מאחר שמנכים את כל ההרים שבאופק, ובירושלים הנפ"מ בין מקום גבוה למקום נמוך לא יותר מ-20 שניות, מלבד חיפה ואלעד בהם ההבדלים משמעותיים יותר, ראה מש"כ בזה בשמו בזמן השקיעה.

***

ויש לציין דהלוח להנץ נערך בדיוק של רבעי וחצאי דקות, ובימים שלא כתוב בהם חלקי הדקה יש לדעת שהכוונה לתחילת הדקה (ולא כנהוג בזמנים שאין בהם רבעים וחצאים בהרבה לוחות, הנץ, וכן, **אם קם משינתו ברגעים האחרונים וחושב שהספיד הזמן וממילא חושב להשתהות עד סו"ז ק"ש להגר"א, לא יתמין אלא יקרא מיד כי עדיין לא עבר זמן ק"ש של המג"א העיקרי.**

וכדי לדעת בדיוק סוף הזמן לדעה זו, ערכנו לוח סו"ז ק"ש לפי 72 דק' במעלות שהוא עיקר הדין, והדפסנוהו בטבלה שבסוף הלוחות, וגם בתוך הלוחות בזמני שבת קודש בלבד, אולם אין ראוי להתאחר בזה לכתחילה שכבר הביא המשנ"ב (סימן נ"ח סק"ד) משנות אליהו בשם הירושלמי דלכתחילה אסור להתאחר עד סוף הזמן.

סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא (הנדפס בלוח העליון)

בלוח "מעשה ניסים" של הרב ניסים כצ'ורי זצ"ל ערך את סוזק"ש מג"א כשיטת הבן איש חי (ש"ר פר' ויקהל ס"ח), לחשב את היום מעלות השחר של 90 דק' קודם הנץ עד צאת הכוכבים של 25 דק' אחר השקיעה, ולחלקם ל-12 שעות, ומהשעות האלו למנות 3 שעות ובסופם הוא סו"ז ק"ש, וסברתו שא"א לחשב עד 90 דק' אחרי השקיעה, שהרי נוהגים ופוסקים כהגאונים שהיא לילה גמור לכל דיני התורה מצאת הכוכבים דידן. והזמן הזה הוא מנהג הרבה מבני ספרד, וכעי"ז ערך הרימ"ט לוחותיו עד שנת תרפ"ה, וכן הובא מזקני י-ם שהמשיכו לנהוג כך.

והנה לשיטה זו יוצא דזמן חצות שהוא בסוף שעה שישית אינו באמצע היום בשעה שהשמש בראש כל אדם, אלא מוקדם כחצי שעה מהחצות האמיתי, וזה תימה גדול, כפי שתמהנו באורך לעיל בפרק ג' מד"ה ואמנם שהרי הסימן בידינו מגמרא שזמן חצות הוא כשהחמה בראש כל אדם. ולומר שלענין חצות מנינן את היום מהנץ לשקיעה ומחלקים אותו לחצי, א"א לומר כן, שלא שייך לומר שישנם שתי מערכות של שעונים כל אחת לשעות מסוימות, שענן אחד מתחיל בעה"ש ומסתיים בצא"כ ד-25, והשני מהנץ לשקיעה, ושעה רביעית (סו"ז תפילה) וכן שעה תשיעית ומחצה (מנחה קטנה) וכו' חושבו לפי שענן א', וסוף שעה ו' (חצות) לפי שענן ב', ותמוה מאוד לומר כן. והאהרכנו בזה לעיל בפרק ג' עיי"ש, [וכן יש להעיר שהחשבון מעה"ש בזמניות לצאה"כ במעלות תמה], וצ"ע.

והנה לא התברר בהדיא מקור הדבר שהיום מתחיל לשיטה זו מעה"ש ד-90 דק', ואדרבה לכאורה היה מקום להקל ולקובעו לפי עה"ש ד-72 דק' שהוא העיקר לדינא וכדעת השו"ע, דאז סוזק"ש מתאחר מעט, (וכן הכריע בהדיא הגאון ר' בן ציון אבא שאול זצ"ל בספרו (ח"ב פרק ו ס"א וד') לחשב סוף זמן ק"ש מעה"ש של 72 דק' זמניות עד צאה"כ של 25 דק' או 13.5 עיי"ש), אלא שעל כל פנים קבענו לעיקר בלוח העליון מעה"ש ד-90 מכיון שכנראה כן ערכו הרה"ג יצחק מכאמל ז"ל (שהיה סמוך לזמן הבן איש חי) בלוחות שהוציא לבגדאד (כמבואר בספר הזמנים בהלכה), וכן ערכו הרה"ג ניסים כצ'ורי ז"ל בלוחותיו שבספרו הנה כבר כתבנו דהנוג לחשב עה"ש קודם הנץ 90 דק' וממילא סוזק"ש ג"כ לפי"ז, והזמן הזה הוא המופיע בהרבה מהלוחות הנפוצים כסוף זמן ק"ש של המג"א, כגון בלוח א"י להרימ"ט וכן בלוחות הגדולים (של הרב לוק) בבתי הכנסת ועוד, ומסיבה זו גם אנו הבאנוהו כך בגוף הלוח, אף שבמבוא לעמוד השחר הארכנו שדעת הרבה פוסקים וכ"ד השו"ע ורמ"א, שעלות השחר הוא 72 דקות קודם הנץ, ומסתיים היום 72 דק' אחר השקיעה (זמן ר"ת במעלות), וכיון שהיום מתחיל יותר מאוחר הג' שעות הם יותר מאוחרים, והם בערך אחרי כעשר דקות מסוף זמן ק"ש של 90 דק'.

ומאחר דהיעקר לדינא כדעה דעה"ש 72 דק' קודם הנץ, ראוי לדעת שהנוהג כמג"א אם איחר הזמן המופיע בלוחות, צריך לקרוא מיד, להספיק הזמן שעל פי דעה זו שעה"ש 72 דק' קודם הנץ, וכן, אם קם משינתו ברגעים האחרונים וחושב שהספיד הזמן וממילא חושב להשתהות עד סו"ז ק"ש להגר"א, לא יתמין אלא יקרא מיד כי עדיין לא עבר זמן ק"ש של המג"א העיקרי.

וכדי לדעת בדיוק סוף הזמן לדעה זו, ערכנו לוח סו"ז ק"ש לפי 72 דק' במעלות שהוא עיקר הדין, והדפסנוהו בטבלה שבסוף הלוחות, וגם בתוך הלוחות בזמני שבת קודש בלבד, אולם אין ראוי להתאחר בזה לכתחילה שכבר הביא המשנ"ב (סימן נ"ח סק"ד) משנות אליהו בשם הירושלמי דלכתחילה אסור להתאחר עד סוף הזמן.

סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא (הנדפס בלוח העליון)

בלוח "מעשה ניסים" של הרב ניסים כצ'ורי זצ"ל ערך את סוזק"ש מג"א כשיטת הבן איש חי (ש"ר פר' ויקהל ס"ח), לחשב את היום מעלות השחר של 90 דק' קודם הנץ עד צאת הכוכבים של 25 דק' אחר השקיעה, ולחלקם ל-12 שעות, ומהשעות האלו למנות 3 שעות ובסופם הוא סו"ז ק"ש, וסברתו שא"א לחשב עד 90 דק' אחרי השקיעה, שהרי נוהגים ופוסקים כהגאונים שהיא לילה גמור לכל דיני התורה מצאת הכוכבים דידן. והזמן הזה הוא מנהג הרבה מבני ספרד, וכעי"ז ערך הרימ"ט לוחותיו עד שנת תרפ"ה, וכן הובא מזקני י-ם שהמשיכו לנהוג כך.

והנה לשיטה זו יוצא דזמן חצות שהוא בסוף שעה שישית אינו באמצע היום בשעה שהשמש בראש כל אדם, אלא מוקדם כחצי שעה מהחצות האמיתי, וזה תימה גדול, כפי שתמהנו באורך לעיל בפרק ג' מד"ה ואמנם שהרי הסימן בידינו מגמרא שזמן חצות הוא כשהחמה בראש כל אדם. ולומר שלענין חצות מנינן את היום מהנץ לשקיעה ומחלקים אותו לחצי, א"א לומר כן, שלא שייך לומר שישנם שתי מערכות של שעונים כל אחת לשעות מסוימות, שענן אחד מתחיל בעה"ש ומסתיים בצא"כ ד-25, והשני מהנץ לשקיעה, ושעה רביעית (סו"ז תפילה) וכן שעה תשיעית ומחצה (מנחה קטנה) וכו' חושבו לפי שענן א', וסוף שעה ו' (חצות) לפי שענן ב', ותמוה מאוד לומר כן. והארכנו בזה לעיל בפרק ג' עיי"ש, [וכן יש להעיר שהחשבון מעה"ש בזמניות לצאה"כ במעלות תמה], וצ"ע.

והנה לא התברר בהדיא מקור הדבר שהיום מתחיל לשיטה זו מעה"ש ד-90 דק', ואדרבה לכאורה היה מקום להקל ולקובעו לפי עה"ש ד-72 דק' שהוא העיקר לדינא וכדעת השו"ע, דאז סוזק"ש מתאחר מעט, (וכן הכריע בהדיא הגאון ר' בן ציון אבא שאול זצ"ל בספרו (ח"ב פרק ו ס"א וד') לחשב סוף זמן ק"ש מעה"ש של 72 דק' זמניות עד צאה"כ של 25 דק' או 13.5 עיי"ש), אלא שעל כל פנים קבענו לעיקר בלוח העליון מעה"ש ד-90 מכיון שכנראה כן ערכו הרה"ג יצחק מכאמל ז"ל (שהיה סמוך לזמן הבן איש חי) בלוחות שהוציא לבגדאד (כמבואר בספר הזמנים בהלכה), וכן ערכו הרה"ג ניסים כצ'ורי ז"ל בלוחותיו שבספרו

"מעשה ניסים" וגם הוא דקדק הנהגתו על פי הבן איש חי. וכידוע גם הגרימ"ט נהג כשיטה זו בלוחות שקודם שנת תרפ"ה, והנוהגים לחוש לשיטה זו הם הנוהגים ע"פ הבן איש חי.

ומאחר שזמן זה אינו הענתקה מספר מעשה ניסים, כי באופן כללי הינו צריכים לדייק את זמן הנץ ואת זמן עה"ש וצאה"כ, ומאחר שזמן זה בעיקרו נועד למחמירים ולמדקדקים, שמענו לעצת גדולים הגאון ר' יהודה עדס שליט"א שביקש להחמיר במעט יותר ולקבוע זמן זה מעה"ש ד-90 דק' במעלות (וכן את פלג המנחה לשיטה זו, המופיע בטבלה שבסוף הלוח) וזמן זה ערוך בדקדוק על פי תוכנת "חזון שמים", מעה"ש ד-90 דק' במעלות קודם הנץ החמה במישור עד צאה"כ ד-75 דק' במעלות (6.45 מעלות) אחר השקיעה.

[ובלוח דיינים ומנהגים אהבת שלום חשבו לנכון לקבוע את סודק"ש לחומרא לפי זמן עה"ש ד-72 על סמך דיוק מדברי שו"ת רב פעלים שמשמע שסובר שעה"ש 72 דק' לפני הנץ, אבל אין לדחות דברינו מכח דיוק זה, ובפרט שכדברינו נהגו גדולי חכמי בבל הנ"ל שלא זזו מדברי הבא"ח, וכאמור כן הכריע לנו הגר"י עדס, ובפרט שהוא מחמיר במעט וכל זמן זה מיועד למחמירים (שהרי כמו שכתבנו יסודו תמוה מאד, ונפרך מזמן חצות). ועכ"ז לבקשת בני ורבני הערים מודיעין עילית, ביתר עילית, אלעד, בית שאן ועוד, הוספנו בטבלאות שבסוף הלוח בערים הנ"ל את סודק"ש לשיטה זו על פי עלות השחר של 72 דק' (זמנ'), שהוא עיקר הדין, וכהכרעת הגרבנ"צ אבא שאול זצ"ל בספרו אור לציון (ח"ב) לחשב סוף זמן ק"ש מעה"ש של 72 דק' זמניות עד צאה"כ של 13.5 דק' זמניות אחר השקיעה עיי"ש.

סוף זמן ק"ש לגר"א והגר"ז

כדעת הגר"א והגר"ז לחשב היום מהנץ עד השקיעה, ולחלקו לי"ב שעות זמניות ובסוף ג' שעות היינו סו"ז ק"ש.

כאמור לעיל בפרק ח' חשבון השעות הינו מהנץ המישורי עד השקיעה המישורית, עיי"ש.

סוף זמן תפילה למג"א 90 (נדפס בלוח העליון)

מבואר בשו"ע (או"ח פ"ט א') שסוף זמן תפילת שחרית הוא בסוף ארבע שעות מהיום, וגם זמן זה להמג"א היינו בסוף ד' שעות מעה"ש של 90 דק' (עה"ש א' שבלוח) לצאה"כ ד-90 דק'. וגם בזה הבאנו בטבלה שבסוף הלוח את סוף זמן תפילה מעיקר הדין, שהוא שליש היום מעה"ש ד-72 דק' (עה"ש ב') לצאה"כ דר"ת וכדלעיל.

והנה ודאי שצריך לסיים את תפילת העמידה קודם סוף הזמן למג"א לנוהגים כהמג"א, אבל מי שלא הספיק [וכן בגוונא דלעיל], ודאי שיכול להתפלל ולקרוא ק"ש בברכותיה עד סוף זמן תפילה להגר"א, כמבואר בספר מנחת כהן מאמר ב' סוף פרק ט' ולדענין דברי סופרים אזלינן אחר סברת הלבוש, וכן עיין בספר אור לציון (ח"ב פ"ד) שהכריע כן.

סוף זמן תפילה להגר"א והגר"ז (נדפס בגוף הלוח)

כדעת הגר"א והגר"ז לחשב היום מהנץ עד השקיעה, ולחלקו לי"ב שעות זמניות ובסוף שעה רביעית סוף זמן התפילה. ומשעה חמישית ואילך יעיין במח' האחרונים במ"ב (שם סק"ו), ומסקנתו שם שאם איחר את הזמן של ד' שעות במזיד יתפלל עד חצות בתנאי של נדבה, עיי"ש.

זמן חמץ

סוף זמן אכילת חמץ הוא בסוף שעה רביעית של היום (ואע"פ שמדאורייתא מותר, אסרוהו חז"ל כבר משעה זו משום יום המעונן דאדם טועה עד שתי שעות), ומתחילת שעה שישית (שעה קודם חצות) אסרוהו גם בהנאה גזירה אטו שעה שביעית דאסור מדאורייתא, וזה סוף זמן ביעורו. וצריך להזהר שלא ישאר ברשותו אחר חצות, דכל רגע ורגע עובר על מ"ע דתשביתו (שו"ע תמ"ג ס"א ומ"ב שם).

והנאבנו בזה ג' דעות בלוח. א. מג"א (90-90), ב. הגר"א, ג. מג"א לחומרא (25-90). וכתב המ"ב שם סוסק"ח דלכתחילה טוב להחמיר כמג"א, וכן נהוג עלמא.

חצות יום ולילה

הגדרת חצות היום היא בשעה שהחמה בראש כל אדם, וזמן זה באמצע הזמן שבין הנץ החמה (המישורי, כמו שביארנו בסו"ז ק"ש לגר"א) לשקיעתה (במישור כנ"ל) ושתים עשרה שעות שוות אח"כ הוא חצות לילה (לרוב הפוסקים).

השלכותיו להלכה: **חצות יום**, דברים האסורים קודם המנחה (או"ח רל"ב ס"ב), סוף זמן שחרית בדיעבד (עי' הפרטים סי' פ"ט ס"א), איסור עשיית מלאכה בערב פסח (סי' רס"ח עש"ה). **חצות הלילה**, לסו"ז ק"ש של ערבית לכתחילה, לסיום זמן אכילת אפיקומן (שו"ע או"ח סי' תע"ז), תחילת זמן אמירת תיקון חצות, רי"ג מידות בסליחות.

זמן מנחה גדולה

מבואר בשו"ע או"ח רל"ג ס"א שאדם מתפלל מנחה מעת שעברו ביום שש שעות ומחצה, כלומר חצי שעה אחר חצות. ועי' בשעה"צ (סי' רל"ג סק"ח, ועיין סתימת לשון מרן שם) שדן אם הוא בעבור חצי שעה שזה של 30 דקות אחר חצות היום, במשך כל ימות השנה, או אחר חצי שעה זמנית המשתנית במשך ימות השנה. ומובא מנהג בשם קהילות ירושלים, ומקומות אחרים, להחמיר בספק קביעתו של זמן זה, ולנהוג לאחר את תחילת זמן המנחה כפי הזמן המאוחר שבשני חשבונות אלו, דהיינו בחורף חצי שעה שוה ובקיץ חצי שעה זמנית, וכך עשינו.

סוף זמן מוסף לכתחילה (הובא בשבתות וחגים)

זמן תפילת מוסף לכתחילה הוא עד סוף השעה השביעית ביום (מהנץ) כמבואר בשו"ע או"ח סי' רפ"ו, וחושב בהוספת שעה זמנית (לדעת הגר"א עיין לקמן בזמן מנחה קטנה) לחצות היום, (ולדעת המג"א הוא מאוחר קצת יותר מזה), ובדיעבד מתפלל מוסף עד סוף היום. ובענין המתאחר בתפילת מוסף עד זמן תפילת המנחה אם מקדים אותו למנחה, עיין בשו"ע שם.

זמן שעה עשירית (נדפס בלוח העליון)

והוא זמן סמוך למנחה קטנה, וסו"ז סעודה בפת בערב שבת בתחילת שעה עשירית מהנץ לשקיעה, לענין מש"כ השו"ע (או"ח סי' רמ"ט סעיף ב'): מצוה להמנע מלקבוע סעודה שנהוג בה בחול מ[סוף] תשע שעות ולמעלה. וכתב המ"ב (שם ס"ק י"ז): ומכל מקום נראה דביומות החורף בזמן שהימים קצרים מאד, מצוה להמנע מלקבוע סעודה הרגילה אפילו קודם ט' שעות, כל שהוא משער בנפשו שעל ידי זה לא יהיה תאב לאכול בלילה. [ובלוח העליון בפרשת וישלח הרחבנו בזה].

בלוח קבענו את הזמן של שעה תשיעית ע"פ הגר"א מהנץ לשקיעה, וכאשר הבאנו להלן ב"זמן מנחה קטנה" מהאחרונים, ובכה"ח שם אות י"ח כתב דמונים השעות אמה"ש עד צאה"כ, וצ"ב מ"ש ממנחה קטנה ופלה"מ שהבאנו לעיל משמו דאזיל למעשה מהנץ לשקיעה, ואולי משום שכאן הוא רק מצוה להמנע נקט לקולא לאחר הזמן, וצ"ע.

והנה ערכנו את הזמן שממנו יש להמנע מאכילת פת בערב שבת, וכן בערבי חגים, אמנם גם בימות החול אסור לאכול בזמן זה למי שלא התפלל מנחה, כמ"ש הפרטים ברמ"א סי' רל"ב ס"ב ובמ"ב שם. זמן זה הוא נפ"מ בכל יום לאכילת סעודה, תספורת, מרחץ, עי' שו"ע ורמ"א סי' רל"ב, ובערב שבת מצוה להמנע מאכילת פת משעה זו כמבואר בשו"ע סי' רמ"ט ס"ב. **זמן זה נקבע לפי יום שישי בשבוע בלבד, ועל פיו ניתן לשער את הזמן בשאר ימות השבוע.**

זמן מנחה קטנה

זמן מנחה קטנה הוא בסוף שעות ומחצה זמניות מהנץ, ותחילת היום לגבי זמן זה (וכן לזמן מנחה גדולה, סו"ז מוסף, ופלג המנחה) הוא מהנץ החמה וסופו בשקיעה כדעת הגר"א, כמבואר בספר "בין השמשות" להרי"מ טוקצינסקי (בפרק י"א) "ובנוגע לזמן מנחה קטנה ופלג המנחה כמעט הכל חושבין בארץ ישראל מהנץ החמה עד השקיעה". וכן הביא מו"ז בכף החיים (סימן רל"ג אות ז') "דהמנהג לענין תפילה (דהיינו מנחה קטנה ופלג המנחה) להקל ולחשוב שעות אלו כדברי הלבוש מזריחת השמש עד שאין השמש נראית על הארץ" [זה דלא כשיטת הבנא"ח לקמיה, ומוכח מזה גם שאין המנהג הותיק בי-כ כדעתו ובלוחות רנ"כ, ויש לי לזה הוכחות נוספות ואכמ"ל].

השלכותיו להלכה: זמן תפילת מנחה לכתחילה (שו"ע או"ח רל"ג ס"א), לאיסור עשיית מלאכה בע"ש מן המנחה ולמעלה (לשיטה אחת בשו"ע או"ח רנ"א ס"א), לקביעת סעודות גדולות וקטנות לדעות השונות (רל"ב ס"ב).

פלג המנחה

זמן פלג המנחה הוא שעה ורביע זמניות קודם השקיעה, וסודר כפי דעת הגר"א וכנ"ל.

והנה מנהג הרבה מהספרדים המתפללים ערבית מפלג המנחה, לחשב זמן פלג המנחה אחרי זמן זה בכרבע שעה, משום שכך דעת הבן איש חי (ש"ר פר' ויקהל), וזה בגלל ששעות היום לדעה זו הם מעה"ש (ד-90 דק') עד צאה"כ בינונים, והוספנו לנוהגים כן לוח לזמן פלג המנחה בטבלה שבסוף הלוח, והיינו ע"פ שיטת ר"נ כצ'ורי, מעה"ש ד-90 דק' קודם הנץ במישור עד צאה"כ ד-25 דק' אחר השקיעה במישור (6.45 מעלות) עיין לעיל בביאור לסו"ז ק"ש מג"א לחומרא. ואמנם כבר הבאנו לעיל בביאור לזמן מנחה קטנה מהרימ"ט ומכה"ח, דאמנהג בין אצל בני אשכנז ובין אצל בני ספרד לחשב פלג המנחה כהגר"א.

והנה רווח היום להגיד לספרדים שזמן פלג המנחה הוא כלשון מרן בשו"ע סי' רל"ג שעה ורביע קודם הלילה, וא"כ לכאורה מבואר לעשות כדעת הבן איש חי והנני לכתוב כאן מאשר כתבתי לאחרונה:

הנה יש לברר את זמן פלג המנחה, האם הוא שעה ורביע קודם השקיעה או שעה ורביע קודם הלילה, כלשון מרן בשו"ע (סי' רל"ג), ואם נאמר קודם הלילה האם הוא קודם זמן ד"ר 72 דק' אחר השקיעה או שעה ורביע קודם צאה"כ דהגאונים. ונידון בארוכה באחרונים ראה בה"ל רס"א ב' ד"ה להקדים.

ובלוח ערכנו את זמן פלג המנחה הנמצא בגוף הלוח לפי חישוב של שעה ורביע זמניות קודם השקיעה, לחשבון י"ב שעות מהנץ החמה לשקיעתה כשיטת הלבוש והגר"א, ולא כפשטות דעת מרן שפלג המנחה הוא שעה ורביע קודם הלילה, וחשבון השעות הוא מעלות השחר עד צאה"כ.

ושתי סיבות בדבר:

א] מאחר שכן היה המנהג בירושלים עיה"ק, כמבואר בספר "בין השמשות" להרי"מ טוקצינסקי (פרק י"א) וז"ל: "ובנוגע לזמן מנחה קטנה ופלג המנחה כמעט הכל חושבין בארץ ישראל מהנץ החמה עד השקיעה". וכמו כן כתב מו"ז הגאון בעל "כף החיים" (באו"ח סימן רל"ג אות ז') "דהמנהג לענין תפילה (היינו מנחה קטנה ופלג המנחה כיעוי"ש) להקל ולחשוב שעות אלו כדברי הלבוש מזריחת השמש עד שאין השמש נראית על הארץ".

ב] מאחר שחשבון שעות היום לדעת מרן בשו"ע ע"פ התרומת הדשן הוא, שבימי ניסן ותשרי ישנם מעלות השחר (72 דק' קודם הנץ) עד צאת הכוכבים (72 דק' אחר השקיעה) 12 שעות, ושעה זמנית 60 דק', וא"כ פלג המנחה שהוא שעה ורביע זמניות דהיינו 75 דק' לפני צאה"כ יהיה 3 דק' קודם השקיעה של הגאונים הנהוגה בינינו. ולא יתכן להנהיג למעשה את זמן פלג המנחה כ"כ סמוך לשקיעה (ולדידן שנהגנו כשיטת הגאונים בזמן השקיעה) ויכולים לצאת מזה מכשולות חמורים כגון בהדלקת נרות שבת ועוד. (ומסתמא זה הטעם של הסיבה הראשונה הנ"ל).

אמנם דעת רבינו הבן איש חי (ש"ר פרשת ויקהל) שחשבון שעות היום הם מעלות השחר עד צאת הכוכבים של 25 דק' אחר השקיעה. ע"ש. ואמנם לא ברור שם לאיזה שיטה של עלות השחר כוונתו, עכ"פ ר"נ כצ'ורי ערך לפי 90 דק' זמניות, ובלוח דיינים ומנהגים שיו"ל בשנת תשע"ו (ע"י מכון אהבת שלום) הוכיחו שדעת הזבחי צדק והבא"ח ברב פעלים לחשב את עה"ש 72 דק' קודם הנץ, וכן ערכו שם את לוחותיהם. עכ"פ על פי שיטה ד-90 דק' ערך ר' נסים כצ'ורי זצ"ל את לוחותיו הנדפסים בספרו "מעשה נסים". ויש לציין שברוב עונות השנה מקדים זמן פלג המנחה לשיטת הגר"א, מזמן פלג המנחה לשיטת הבן איש חי כרבע שעה.

כפי שהזכרנו המנהג בירושלים לענין פלג המנחה כהלבוש, ולכן קבענו השיטה הזאת לעיקר, אלא שמאחר שיש נוהגים כשיטת הבן איש חי קבענו בטבלה בסוף הלוח את פלג המנחה לפי שיטת הבן איש חי, וכמ"ש שם במבוא ללוח.

והנה לשיטת הגאונים דסביירא להו דזמן צאת הכוכבים הוא כשיעור מהלך שלשת רבעי המיל אחר שקיעת החמה, לא יתכן לומר שחישוב זמני מנחה, [מנחה גדולה וקטנה ופלג מנחה קטנה], הוא לפי חשבון השעות מעלות השחר ועד צאת הכוכבים, שהרי זמן מנחה גדולה הוי חצי שעה אחר חצות היום, ואם נחשב השעות מעלות השחר שהוא 72 דק' או 90 דק' לפני הנץ החמה עד צאת הכוכבים דהגאונים יהיה זמן חצות היום זמן רב לפני שהשמש מגיעה לראש כל אדם, דהיינו כשהיא במחצית דרכה ובגמרא פסחים (נ"ח ע"א) אמרו דתמיד של בין הערבים מצותו משינטו צללי ערב דהיינו משעה שהחמה מתחילה לנטות לצד מערב, ובשלמא לשיטת רבינו תם דסבירא ליה דזמן צאת הכוכבים הוא 72 או 90 דק' אחר שקיעת החמה שפיר יהיה חשבון חצות היום בשעה שהשמש מגיעה לראש כל אדם באמצע המלהכה, בין אם נחשב השעות מהנץ לשקיעה או מעה"ש לצאה"כ, אבל לשיטת הגאונים אי אפשר לחשב השעות לענין חצות היום אלא רק מהנץ לשקיעה, ולאחר חצי שעה מזמן חצות היום שכבר מתחיל להיות היכר שהחמה נוטה לצד מערב הוא זמן מנחה גדולה, ולפי זה אף לענין זמן מנחה קטנה שאמרו שזמנה הוא מתשע שעות ומחצה יש לנו לחשב השעות מזריחת השמש ועד שקיעתה, (שהרי בודאי לא יתכן לומר שמה שאמרו שזמן מנחה גדולה הוא משש שעות ומחצה היינו לפי חישוב השעות מהזריחה לשקיעה ומה שאמרו שזמן מנחה קטנה הוא מתשע ומחצה היינו לפי השעות מעלות השחר ועד צאת הכוכבים).

והנה בלוח היוצא לאור על ידי ישיבת "אור החיים", זמן פלג המנחה נערך באופן שונה מהנ"ל. ולפעמים ישנם שינויים משמעותיים בינו לבין שיטות הגר"א והבן איש חי, וכשפניתי לרב

עורך הלוח הנ"ל ושאלתיו לסיבת השינוי, השיבני ששיטת עריכת זמן פלג המנחה ב"לוח אור החיים" כך היא: א) חישוב אורך היום מזריחה עד שקיעה. ב) חילוק התוצאה הנ"ל ב-12 ומציאת השעה הזמנית. ג) הפחתת שעה ורביע זמניות מצאת הכוכבים. ע"כ.

וביאור הדברים דמאחר שדעת מרן השו"ע לחשב שעות היום עד צאה"כ, ובאמת דשעה ורבע קודם צאה"כ דר"ת הוא ג' דק' קודם השקיעה של הגאונים, ואי אפשר להנהיג כך את זמן פלה"מ וכגון להדלקת נרות שבת וכדו' כמ"ש לעיל, על כן מחשבים את היום מהנץ לשקיעה (כהגר"א), והזמן שעולה לשעה ורביע קודם השקיעה מטילים אותו על צאה"כ דהגאונים. וכגון ביום השוה שהנץ ב-6:00 והשקיעה ב-6:00 שפלג המנחה להגר"א ב-4:45 לדעה זו יהא פלה"מ ב-4:58, דהשעה ורבע האלו מטילים אותם על צאה"כ דהגאונים שהוא ב-6:13 ביום השוה.

ויש לתמוה מאד דלא מצאנו לשיטה זו שום מקור, ועלתה להם בגלל שרצו לכרוך הנהגתינו היום עם דברי מרן השו"ע, שפלה"מ שעה ורבע קודם הלילה, ואמנם למעשה לא עשו כדעת מרן, שלדעת מרן פלה"מ הוא כמה דק' בלבד קודם השקיעה, ולדבריהם הוא מוקדם יותר משעה לפני השקיעה. וגם כדעת הבן איש חי אינו, דלדעתו מחשבים כל שעות היום מעה"ש ד-90 לצאה"כ ד-25 ורצא פלה"מ שעה ורבע הרבה קודם הלילה, אמנם הם לא עשו כן, אלא השעה ורבע לפי חישוב מהנץ לשקיעה הטילוהו קודם צאה"כ, וזה דלא כמאן. וזה גם לא יתכן, לקחת שעה ורבע לפי שעון מסוים ולהשתמש בו לפי שעון אחר שלגביו אין זה כלל שיעור השעה ורבע, כי אם מוחלט בדעתינו שקבעו חז"ל ששעות היום הם מהנץ לשקיעה, לא ניתן לקחת שעה מיום כזה ולהשתמש בו לפי שיטה שהיום מעלות השחר לצאה"כ, כי כל שיטה חלוקה על חברתה, והדבר פשוט.

ואין לומר דמאחר דלפי חישוב זה תמיד מתאחר זמן פלג המנחה, הוה ליה לחומרא, ומאי אכפת לן בזה. חדא ד"חומרא" פירושה להוסיף על עיקר הדין כשיטה המחמירה, אבל לא להוסיף סתם זמן, ולאחר את פלג המנחה כשום שיטה, ועוד דזמן פלג המנחה לא שייך בו חומרא, שהרי דעבד כרבי יהודה שזמן ערבית מפלה"מ, עבד, ובלבד שלא יגהג בתרתי דסתרי (לכתחילה) להתפלל גם מנחה וגם ערבית אחר פלה"מ, והעושה כזמן שבלוח הנ"ל, וכגון בדוגמא הנ"ל שמתפלל מנחה עד 4:58 ואח"כ מיד ערבית, עשה תרתי דסתרי, שהאמת שהתפלל גם מנחה וגם ערבית אחר פלה"מ הנכון שזמנו היה ב-4:45 וכנ"ל.

סוף דבר: מן הראוי לתקן ולקבוע את זמן פלג המנחה כמו שכתבו הכף החיים והרמ"ט, שהמנהג לחשב את השעות הזמניות מהנץ לשקיעה לגבי פלג המנחה אחר שעה ורבע קודם השקיעה. וכן מבואר בספר הליכות עולם להגרע"י ח"א פר' ויקהל אות ב' (עמ' רמ"ט), עש"ב.

השלכותיו להלכה: לזמן קבלת שבת (רמ"א שו"ע או"ח רס"א ס"ב), זמן קידוש וערבית בע"ש (רס"ז ס"ב), זמן הבדלה במוצאי שבת לאנוס (רצ"ג ס"ג), הדלקת נר חנוכה בדיעבד (תרע"ב ס"א), ספירת העומר בדיעבד (תפ"ט סעי' ב-ג ועי"ש בשעה"צ סקי"ז ובה"ל ד"ה מבעוד), מגילת אסתר בדיעבד (עיין בפרטי השיטות תרצ"ב ס"ד), ועוד.

הדלקת נרות שבת ויו"ט

כתב המ"ב (רס"א סקכ"ג): ומי שמחמיר על עצמו ופורש עצמו ממלאכה חצי שעה או על כל פנים שליש שעה קודם שקיעה אשרי לו, דהוא יוצא בזה ידי שיטת כל הראשונים. ובשעה"צ ס"ק כ"א: היינו אפילו לשיטת ר"א ממיץ [ב' היראים], ואפילו אם נסבור דמיל הוא כ"ד מינוט, ויוצא בזה מדינא גם התוספת שבת להרבה אחרונים.

בלוח של ירושלים זמן זה 40 דקות קודם השקיעה כמנהג ירושלים, כאשר כתב הרי"מ טוקע"נסקי בספרו בין השמשות (פ"ו). 1-40 דקות אלו חושבו קודם השקיעה הנדפסת בגוף הלוח שהיא הנראית לעומד בהר (עי' לקמן בביאור לזמן שקיעה"ח). גם בבית שמש ישנה זמן זה הוא 40 דקות קודם השקיעה מההר, וכפי ששמעתי מהגאון ר"נ קופשיץ שליט"א שכן המנהג פשוט. וגם בביתר עילית זמן זה הוא 40 דקות קודם השקיעה מההר, וכפי ששמעתי מהגאון ר"י טופיק שליט"א שביסוד העיר קיבלו על עצמם את זמן הדלקת נרות 40 דק' קודם השקיעה מההר כירושלים.

ובהרבה ערים כגון אלעד, מודיעין עילית, זכרון יעקב, רכסים כרמיאל רבית שאן, זמן זה הוא 30 דקות קודם השקיעה מההר, כהוראת רבני העיר וכנהוג בעיר.

בבני ברק, באשדוד, ובאופקים ונתיבות ועוד, זמן זה הוא 22 דק' קודם השקיעה.

בירוחם, זמן זה הוא 20 דק' קודם השקיעה לפי המחמירים המופיעה בלוח התחתון. וגם בדימונה היא 20 דק' קודם השקיעה. בקונטרס "מנוחת שלום" ח"ד בסופו הרחבתי בבירור ומקור המנהג של זמן הדלק"נ.

זמני שקיעת החמה, המישורי הנראה ומעל ההר

נפתח בשקיעה לאופק ירושלים, שבה דיברו הרבה הפוסקים והחכמים, והנה השקיעה להלכה ולמעשה היא עם סיום ירידת כל גלגל החמה באופק, והובאה בלוח תחתון השקיעה כפי שהיא נראית לעומד בהרים הגבוהים בירושלים (בגובה 800 מטר מעל פני הים) כשנראית ששוקעת באופק לתוך הים.

בשכונות בית וגן וגילה בירושלים, ניתן לראות במשך כחצי מימות השנה את השקיעה בזמן שמופיע בלוח. וגם בזמנים שלא ניתן לראות את השקיעה ממש, זה מחמת ההרים הקרובים המסתירים את האופק, ואין מקדימים את השקיעה בגללם כיון שהם הרים קרובים אלא מנכים אותם כאילו אינם קיימים ואינם מסתירים את האופק, ואמנם גם בתקופה זו ניתן לראות את השקיעה ממושב אורה ועוד, **כך שלמעשה ניתן לראות את השקיעה מסביבות ירושלים בכל השנה בזמן שמופיע בלוח.**

ונתפרסם בירושלים שיש חוששים להחמיר לכתחילה במצוות שתלויות בדיני יום (כגון בנוגע לתפסק טהרה ולכניסת שבת), ולהקדים כ-5 דק' קודם הזמן המופיע בלוח, ולנהוג כזמן השקיעה במישור, המופיע בלוח העליון, ראה לקמן.

ויש להודיע ולפרסם שזמן השקיעה שב"לוח ארץ ישראל" להגאון ר' יחיאל מיכל טוקוצינסקי צע"ל, נערך לפני כשמונים שנה לפי לוח לועזי, ומאז עד עתה אין הימים בלוח הלועזי בשנים אלו תואמים לימים שבהם נערך הלוח הנ"ל (כי אורך שנת חמה גדול ממספר הימים שיש בשנה הלועזית), ומלבד זה, ידוע שהלוח העיקרי לשיטתו נערך לפי השעון הערבי שהיה נהוג בזמנו, ובטעות נפל שיבוש גדול בהעתקתו והמרתו לשעון האירופאי, ולוחותיו מקדימים בכל זמניהם בכשתי דקות, ולכן אין השקיעה שבו תואמת לזמן השקיעה אמיתית, ובחורף מקדימה השקיעה עד כ-4 דק' (ובמומצע 3' דק') ובקיץ עד כשני דק' (ובממוצע דקה אחת), ויש לדעת שלוחותיו קרובים לדיוק אך ורק לפי השעון הערבי, ולכן נהגו בדור הקודם בירושלים כמותו, (ושמעתי שמועה נאמנה שכשהעירו להגרמ"ט עצמו על טעות זו אמר, שמאחר שכולם משתמשים בשעון הערבי אין נפ"מ בכל זה, ומי בכלל משתמש בשעון האירופאי. ויש להוסיף שהוא עצמו לא פרסם בלוחותיו את השקיעה לפי השעון האירופאי, ורק משנת תשד"מ הוסיפה בנו ר' ניסן צע"ל מתוך הספר "בין השמשות"), אמנם כיום שמשתמשים אנו בשעון האירופאי, והתבררה טעותו כנ"ל, אינו כעוד שיטה שיש לחוש לה, אלא היא טעות, והעיקר להלכה ולמעשה כזמן השקיעה בגוף הלוח שלפנינו.

והנני להתייחס בקצרה לשאלה אשר הופנתה אלינו פעמים רבות בשנים האחרונות, ותשובתה [כפי שנתקבלה על ידי הר"ר ידידיה מנת שליט"א]: מצויה מאד השאלה: שכונה נמוכה כגון שנהדריה המורחבת או נוה יעקב, השמש מסתלקת מוקדם מאד, האם יתכן שהשקיעה מוקדמת בכ-10 דק' מהזמן הכתוב בלוח.

להבנת התשובה יש לבאר:

מה שנהוג **שהשקיעה נקבעת לפי המקום הגבוה בעיר**, כמ"ש החיד"א בברכ"י בשם הבית דוד, וכן נהגו כל עורכי הלוחות כהרי"מ טוקצינסקי הר"מ שפירא ועוד, [וכעי"ז אמר לי (דא"ס) מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, אלא שהדגיש שלא המקום הכי גבוה אלא ע"פ המקומות הגבוהים בשביר], מנהג זה יסודו בכך שיש מקומות נמוכים בכל עיר שמוסתרים על ידי גבעות או חומות ובנינים ועצים קרובים, ועם כל זה ברור שהלכו תמיד אחרי המקום הגבוה שאינו מוסתר - והוא החומה, או המגדל, או הבתים, או העצים שבעיר, וכל זמן שהשמש לא נסתרה מהמקומות הגבוהים - עדיין לא נחשב כשקיעה, אף שבפועל בכל בתי העיר (המוסתרים) כבר היתה שקיעה מלאכותית.

והנה, ההפרש בין השכונות הגבוהות שבירושלים למקומות הנמוכים ביותר הוא פחות מחצי דקה (בין גובה 650 ל-800 מטר מעל פני הים ההפרש בס"ה הוא כ-25 שניות), ומה שנרמה שבשכונות הנמוכות השקיעה מוקדמת הרבה, אינו בגלל נמיכותם אלא בגלל שבסמיכות אליהם ישנם הרים, שאע"פ שהם גבוהים מהם רק במעט, מפני סמיכותם מסתירים את השמש דקות ארוכות לפני השקיעה. אך הכרעת הפוסקים שמנכים את ההרים הגבוהים הקרובים לעיר, א"כ כ"ש ההרים שבתוך העיר עצמה, ואין להתחשב בהסתר שמחמת ההרים הקרובים, וזמן השקיעה הוא כמופיע בלוח. אבל אם ההפרש בשקיעה שנובע מהפרשי הגובה ולא בגלל ההסתרה, אכן יש לו נפ"מ ובפרט בדאווייתא, כלומר שיתכן שב"מוצא" תהא השקיעה כ-20 שניות קודם לירושלים, וב"בית וגן" תהא השקיעה 10 שניות אחרי "גאולה", אבל מאחר שבין כך ובין כך לא סמכינן על דיוקים כאלה כידוע, לכן לא מביאים נפ"מ אלו בלוחות. (וראה הקדמת הגר"י מרצבך זצ"ל לספר "זמני הלכה למעשה"). עד כאן.

השקיעה במישור שבלוח העליון היא השקיעה בהתייחסות אל ירושלים כאילו לא היתה בהר (בגובה 800 מטר מעל פני הים), אלא כאילו היא במישור (בגובה 0, הוא גובה פני הים), והיינו שמנכים את גובה המקום ואת גובה האופק שטוח ובגובה פני הים.

והבאנו זמן זה, כי הגאון רא"ז מלצר זצ"ל חשש שמא השקיעה המישורית (המחושבת ללא גובה ההר ולפיה ירושלים גם כגובה פני הים) היא העיקר לדינא, והיא מוקדמת בכ-5 דקות קודם השקיעה הנראית לעומד בהר בירושלים, ראה בהרחבה במכתבו שבסוף ספר "בין השמשות" ונדפס גם בספר אבן האזל.

והשימוש בזמן זה הוא כדי לידע זמן זה לחוששים לו ובפרט בדאווייתא, וכן למנין שעות היום, כמ"ש בפרק ח' שאת שעות היום מונים מהנץ המישורי לשקיעה במישור, וכן לגבי זמן צאת הכוכבים במעלות שנמנה מזמן זה כמ"ש לקמן.

והנני להתיחס כאן לדוגמא בכמה ערים נוספות על פי נקבע בהם שקיעת החמה.

בדומה לירושלים, בעיר ביתר עילית, זמן שקיעת החמה בלוח התחתון הוא זמן השקיעה כפי שנראה לעומד בהר בגובה הממוצע של ביתר (660 מטר מעל פני הים). זמן זה הוא גם שקיעת החמה הנראית והוא דומה לשקיעה מההר, כי האופק המערבי פתוח ברוב ימות השנה, וניתן לראות השקיעה לים (מלבד חודש בסוף הקיץ שהנראית המופיע מוקדמת בכדקה בגלל הסתרים מהרי צור הדסה הקרובים בתוך פחות מ-5 ק"מ, אך מכמה נקודות גבעה ב' כמעט כל השנה הוא שוה לאסטרונומי).

ובלוח העליון הבאנו את זמן השקיעה המישורית, שהיא ביכוי גובה העיר, ובהתייחסות אל ביתר כאילו לא היתה בהר (בגובה 660 מטר מעל פני הים), אלא כאילו היא במישור (בגובה 0, הוא גובה פני הים), והיינו שמנכים את גובה המקום ואת גובה האופק וכאילו כל דרור הארץ שטוח ובגובה פני הים. וכשיטת הגראז"מ. **והוראת רבני העיר ביתר שליט"א שיש להחמיר בזמן השקיעה בכמה דקות (והיינו כזמן השקיעה המישורית הנמצאת בלוח העליון).**

והנה בעיר בני ברק קבענו את זמן שקיעת החמה - לשקיעה המישורית, והגם שיש גובה מסויים המאחר את השקיעה במעט יותר מדקה, נקטנו למעשה כנהוג בבני ברק והבאנו זמן שקיעה אחד בלבד והוא זמן השקיעה המישורית. שכך נהגו בעיר על פי רבותיה מקדמת דנא. אמנם יש לדעת זאת, במקום ספק כגון בהפס"ט או בתינוק הנולד במעיינ"י הישועה בדקה של השקיעה לא להחשיב כשייך ליום הבא, ולעשות שאלת חכם.

ובדומה לזה בערים נתניה וחדרה, קבענו את זמן שקיעת החמה - השקיעה המישורית, והגם שיש גובה מסויים המאחר את השקיעה במעט, נקטנו למעשה כנהוג בבני ברק והבאנו זמן שקיעה אחד בלבד והוא זמן השקיעה המישורית.

ובעיר אשדוד הדומה באופקה לבני ברק רק ששוכנת על הים ממש ואופקה המערבי פתוח, קבענו בלוח התחתון את זמן השקיעה כפי שנראה לעומד בעיר. זמן זה הוא גם שקיעת החמה הנראית, כי האופק המערבי פתוח, וניתן לראות השקיעה לים. והוא מאחר בכדקה מהשקיעה המישורית. וכך נהוג בעיר שנים רבות.

ואמנם בעיר אלעד שהיא מתחילה בגובה 80 מטר מעל פני הים וממשיכה עד כ-160 מטר גובה, קבענו ב' שקיעות, בלוח התחתון את השקיעה מוקדמת ביותר, ובלוח העליון את השקיעה המאוחרת ביותר, שהרי כל מקום ומקום בעיר יש לו את השקיעה שלו כאמור לעיל.

וכן למשל בעיר כרמיאל קבענו בלוח התחתון את השקיעה האסטרונומית כפי שהיתה נראית לעומד בגובה העיר (כ-250 מטר) לאופק המערבי בניכוי ההרים שבאופק עד הים, וזה ע"פ הכרעת הגר"י מנת שליט"א לנכות הרים קרובים, ובפרט שבכרמיאל ניתן לראות את השקיעה הנראית בעין שהיא כזמן השקיעה האסטרונומית בחודשי השוויון.

***

יש לדעת דהלוח לשקיעה נערך בדיוק של רבעי וחצאי דקות, ובימים שלא כתוב בהם חלקי הדקה יש לדעת שהכוונה לתחילת הדקה (ולא כנהוג בזמנים שאין בהם רבעים וחצאים בהרבה לוחות שאם כתוב למשל 4:58 הכוונה עד סוף הדקה ה-58, שכאן בלוח יופיע כה"ג 4:58 ושלושת רבעי).

ובכלל צריך לדעת שאין לחכות בזה עד הרגע האחרון (בדברים שהאיחור הוא קולא), ובפרט שהשקיעה לראות ענינו משתנית מעט ע"י מזג האויר, ומוטב תמיד להקדים, וכידוע.

השלכות השקיעה להלכה: סוף זמן אמירת תחנון לכתחילה, לקביעת יום הלידה ובריית מילה, להפסק טהרה, כניסת תענית תשעה באב, חישוב תוספת שבת ויו"ט ויוה"כ, סוף זמן הנחת תפילין (סי' ל' ס"ב ו-ד), ועוד. השקיעה המישורית קובעת לזמן

צאה"כ המחושב ע"פ השקיעה ותחילת זמן בין השמשות לגר"א, ולסוף השעות הזמניות לגר"א.

זמני צאת הכוכבים, וצאת השבת

א. 13.5 דק', ב. 18 דק', ג. 25 דק', ד. 36 דק', ה. 40 דק', ו, 72 דק'

אורך בין השמשות הוא כמהלך שלושת רבעי מיל אחר השקיעה (שבת לד:), ועם סיומו הוא זמן צאת הכוכבים לדעת הגאונים שהגונו כמותם.

והנה ע"פ המבואר בתחי' המבוא ישנם ג' שיטות בראשונים בשיעור זמן הילוך המיל. ולשיטה שהילוך המיל 18 דק', הילוך ג' רבעי מיל הוא 13.5 דק' אחר השקיעה ואז צאה"כ, ולשיטה שהילוך המיל 22.5 דק' הילוך ג' רבעי מיל הוא כמעט 17 דק', ולשיטה שהילוך המיל 24 דק' הילוך ג' רבעי מיל הוא 18 דק'. ונפרט את זמני צאה"כ: א'. זמן צאה"כ לשיטה שהילוך מיל 18 דק', והוא: 13.5 דק' במעלות אחר השקיעה במישור, [נדפס בטבלה שבסוף הלוח].

והנה דעת המ"ב (בסי' רל"ג ס"ק י"ד ושעה"צ ס"ק כ"א לגבי מנחה, וכן בר"ס רצ"ט לגבי סעודה שלישית) להתיר בדיעבד להתפלל מנחה [בשעת הדחק ובדיעבד] עד 13.5 דק' אחר השקיעה וכן להתחיל סעודה שלישית בשבת עד זמן זה, שהוא צאה"כ מעיקה"ד לגאונים [וכ"כ הבנא"ח בפר' ויקהל ועוד].

ולענין ירושלים ומקומות שהשקיעה מההר מאוחרת מהשקיעה המישורית, ראוי לציין את אשר כתבו הרר"מ טקוצינסקי בספרו (עמ' ט"ו), אם כי את לוחותיו ערך מהשקיעה שבהר, וצה"ש 8.5 מעלות הוא ע"פ המישור) והרי"מ שלזינגר (בקונ' איזהו בין השמשות עמ' י"ב), ובספר זמני ההלכה למעשה (בהקדמת ח"א ועוד), וכ"ד הגרא"י זילבר, דבירושלים צאה"כ הוא אחר ג' רבעי מיל מהשקיעה המישורית, והתשמש שעדיין אנו רואים אחר השקיעה המישורית באופק המערב אינה מוסיפה אור לכיפת השמים שמעלינו בעצם, אלא שעדיין יש אור כל עוד שלא שקעה השמש בפועל, אמנם ברגע שמסתלקת החמה מיד מתחיך, [ומשתווה למצב החושך כאילו באמת שקעה החמה בזמן השקיעה במישור, וכן נראה הדבר גם במציאות], וא"כ זמן צאה"כ מוקדם בכ-5 דק' משיעורו, כגון 13.5 דק' אינם אלא 8.5 דק' אחר השקיעה מההר שאנו נוהגים כמותה, וכן 18 דק' אינם אלא 13 דק' אחר השקיעה, וכן צאה"כ לחומרא אינו 36 דק' אלא 31 דק' אחר השקיעה מההר, וכן צאה"כ דר"ת אינו 72 דק' אלא 67 דק' אחר השקיעה מההר.

וע"פ זה יוצא שהממתינים לערבית 20 דק' אחר השקיעה כנהוג בהרבה מקומות בי-ם, מתפללים למעשה 25 דק' אחר השקיעה (המישורית) [וזה להרבה דעות כבר צאת הכוכבים גמור וכדלקמן].

ויש לציין, שהגם שנקודה זו פשוטה להמחברים שהתעסקו בביאור ענייני הזמנים, יש מקום להעיר בזה מהשמטת כל הפוסקים שלא פרטו זאת, ואדרבה פשטות לשונם משמע שאינם סוברים כך, וצ"ע למעשה ואכמ"ל. ועיין בדברי רב נסים גאון (שבת קיח:) מפורש שגם "הכסיף" הוא מאוחר יותר על ההר, וצ"ע.

ועכ"פ אנו ערכנו כל זמני צאה"כ ע"פ שיטות אלו מהשקיעה המישורית, ולכן הוספנו בסוף הלוח זמן זה של 13.5 דק' אחר השקיעה, שהוא חשוב למעשה וכנ"ל, וקשה לחישוב עצמי מהשקיעה במישור, ובפרט שאינם י"ג דק' שוות אלא זמניות, וערכונום ע"פ מעלות כשמצב השמש הוא 3.65 מעלות מתחת לאופק, שזה עולה ל-13.5 דק' אחר השקיעה במישור בימי ניסן ותשרי.

ב'. זמן צאה"כ 18 דק' אחרי השקיעה, והיינו כשהשמש 4.61 מעלות מתחת לאופק, [נדפס בטבלה שבסוף הלוח], ואף שלדינא לא חוששים לדעה שהמיל 24 דק', מכל מקום כאן שההבדל הוא דקה בערך [מהשיטה של 22.5] נהגו העולם להחמיר עד דעה זו ולשער זמן צא"כ בשיעור 18 דק' אחרי השקיעה. ויעוין בראש"ש (שבת פ"ב אות כ"ג) שכתב להוסיף עוד כהילוך 50 אמה דהיינו כחצי דקה (הביאו בספר זה"ל עמ' 22), ועיקר הסיבה לאחר זמן צאה"כ היא משום שאין הכוכבים נראים לעיינינו ב-3.5 דק' אחר השקיעה.

צאת הכוכבים לחומרא לק"ש של ערבית לכתחילה ולמוצאי שבת

ג'-ד'. והנה מחמת שאיננו רואים את הכוכבים בזמן שקבעה הגמ', דהיינו כעבור זמן מהלך ג' רבעי מיל מהשקיעה, דנו חלק מהפוסקים מה קובעת ההלכה בכה"ג, ומצאנו שחששו והמתינו לראיית הכוכבים למעשה. הנה מו"ז בכף החיים (סי' רס"א ס"ק א') כתב, לכל דבר שצריך לילה ודאי, אין חושבין אותו ללילה ודאי עד אחר צאת ג' כוכבים בינונים, ובמקומות הללו כמו ארץ ישראל וסוריא וארץ שנער, זמנו הוא כמו שני שלישי שעה (40 דקות) אחר שאין השמש נראית עוד על הארץ עכ"ד, [ולמש"כ בסוף קונטרס מנוחת שלום ח"ד בענין המג"רב, היינו 35 דק' אחר השקיעה המישורית, וכעי"ז כתב הבנא"ח בשם אביו (ריש פ' ויצא) ד-37 דק' אחר השקיעה מתפללים ערבית במוצ"ש לכתחילה].

ובשו"ע סי' רל"ה ס"א כתב דזמן ק"ש של ערבית הוא משעת יציאת שלשה כוכבים קטנים. ומבואר בבית יוסף שם דמן הדין סגי בבינוניים אלא לפי שאין הכל בקיאין שם להמתין לראיית כוכבים קטנים, וגם בהל' שבת סי' רצ"ג ס"ב מבואר דאין לעשות מלאכה במוצאי שבת עד שיראו ג' כוכבים קטנים, וכתב שם הברכ"י דמנהג כל ישראל שממתינים אחר שקיעה"ח כדי הילוך ב' וג' מיל ועוד"ז מלאכה, ומשמע ממש"כ ב' מיל - שכעבור 36 דקות שהוא שיעור ב' מיל (18*2) נראים כוכבים קטנים, וכן סידר הרר"מ טוקצ"ינסקי בלוחות את זמן צאת השבת, והוא בימי השוויון כ-36 דק' אחר השקיעה (ובקיץ מגיע עד 43 דק' אחר השקיעה) וערוך ע"פ מעלות, כשהשמש 8.5 מעלות מתחת לאופק. והובא בלוח זמן צאת השבת ע"פ שיטה זו.

סוף זמני הצומות

והנה לילה גמור הוי כבר בזמן צאת הכוכבים הבינונים, והזמן הזה הוא לדעת הרמ"ש (בקירוב) ולדעת הבנא"ח (27 דק') ור' ניסים כצ'ירי (בלוח מעשה ניסים) וכן נקט הגרב"צ אבא שאול בספרו, וכן הגרש"ז אויערבך (בשמירת שבת כהלכתה ח"ב פמ"ו אות מ"ה) 25-30 דק' אחר השקיעה. ולענין סוף זמני הצומות שהן מדרבנן שיערנו זמן צאת הכוכבים עפ"י דעות אלו והיינו בזמן 6.45 מעלות מתחת לאופק, [כהוראת הגרא"י זילבר זצ"ל], אמנם יש מחמירין לחכות ל-ג' כוכבים קטנים, לפי שזמן יציאת ג' כוכבים בינוניים אינו מבואר בתלמוד ולא בראשונים ושמא הוא סמוך ליציאת ג' כוכבים קטנים (חזו"א), ועכ"פ צאת צום יוה"כ שיש בו גם דין תוספת, זמנו כצאת השבת בכוכבים קטנים.

צאת הכוכבים להחזו"א

ה'. דעת החזו"א והכה"ח ועוד, לאחר גם זמן זה, ועל פי דבריהם הוספנו בס"ד בחלק מהערים בלוח העליון (ובחלק גם בלוח התחתון בזמן צאת השבת) זמן צאה"כ של כ-40 עד קרוב ל-50 דק' אחר השקיעה, 9.28 מעלות, מספר זמני ההלכה למעשה.

צאת הכוכבים לרבינו תם

ו'. צאת השבת (ימים טובים והצומות) לר"ת חושב ע"פ הדעה שמיל 18 דק' וזמן צאת הכוכבים לר"ת שהוא ד' מיל הם 72 דק', וחושב במעלות כמו שנקטנו בזמן עה"ש, ובכל חישובי הלוח.

ואמנם מנהג ישראל לחשב זמן זה בדקות שוות ותמיד הוא 72 דק' אחר השקיעה וכן כתב הח"ח במכתב (נדפס בבירור הלכה או"ח מנינא עמ' צ"ה) שכן מנהג ישראל, אך מכל מקום אנו הבאנו הזמן ד-72 דק' במצ' אחר התיעצות עם ת"ח, וזאת משום שמאחר שמשך זמן צאה"כ ד-72 מהשקיעה הוא כמשך הזמן מעה"ש ד-72 להנץ, לא יתכן הפרש ביניהם, וכן משום שכבר כתבנו לעיל שהעיקר כשיטת המעלות, וכן ערכו הגרא"י זילבר בלוח שנה לעיר "קרית ספר", והגר"ש דבליצקי בסידורו "מנחת ירושלים", הזמן הזה ע"פ 72 דק' במעלות, והוספנו מעליו [ובביתר עילית ועוד בכל השנה בלוח העליון] גם את זמן צאת השבת לר"ת לפי 72 דק' שוות, כמנהג הנפוץ. ובטבלה שבסוף הלוח קבענו את זמן ר"ת לכל ימות השנה. זמן ר"ת הוא צאה"כ ובמוצ"ש יש להוסיף עליו כדי הילוך נ' אמה (כחצי דקה) לדעת הרא"ש, ועוד משהו להוספת שבת.

בירושלים ובב"ב הוספנו בטבלה שבסוף הלוח צאה"כ לפי 90 דק' זמניות שכך נהגו בבריסק, (ועיין במכתב הח"ח הנ"ל), וגם זה מועתק מס' זמני ההלכה למעשה.

זמן סעודה רביעית לכתחילה

במשנ"ב סי' ש' ס"ק ב': "נראה שטוב להקדימה כדי שתהיה סמוכה ליציאת השבת, ואם אינו תאב עדיין לאכול מהנכון עכ"פ שלא יעסוק במלאכה בקבע עד שיקיים סעודה זו, ועיין בשערי תשובה דמשמע דאינו כדאי בכל גוונא לאחרה יותר מחצות". עכ"ל. ובבא"ח (שנה שניה פ' ויצא אות כ"ז) כתב: וזמנה עד אחר ד' שעות, וכ"כ היסוד ושורש העבודה ועוד. ועיין כ"ז בהרחבה בבירור הלכה (רביעא סי' ש'). זמן זה נקבע ע"פ החישוב של ד' שעות זמניות מהשקיעה עד הנץ המישוריים.

פרק י. זמן ברכת הלבנה

הזמן ערוך כמנהג הלוחות, וכולל את "זמן מולד הלבנה", "תחילת זמן ברכת הלבנה לבני אשכנז" שהוא ג' ימים מעת לעת לאחר המולד, ו"תחילת זמן ברכת הלבנה לבני ספרד" שהוא ז' ימים מעת לעת לאחר המולד, "סוף זמן ברכת הלבנה" שהוא כדעת הרמ"א, לאחר חצי כ"ש י"ב תשצ"ג מהמולד, העולה לי"ד יום י"ח שעות ו-22 דק'. וכן הובא סוף הזמן לדעת הב"י שפסק (שו"ע תכ"ו ס"ג) שמברכין ברכת הלבנה עד ט"ו יום מהמולד (ולא ט"ו לחודש), והיינו עוד 5 שעות ו-38 דק' אחר הזמן להרמ"א. ובבה"ל שם כתב דאפשר שיש לסמוך על המו"ק ומהר"ץ אורנשטיין שכתבו לברך עד ט"ו מהמולד. אמנם הכה"ח פוסק דאמרינן ספק ברכות להקל ולא יברך אחר חצי כ"ט י"ב תשצ"ג, ובנזכר בט"ז מהמולד כתבו האחרונים דיברך בלא שם ומלכות.

הוספנו גם את הזמן שבו שוקע הירח בתחילת החודש, שאז שוקע הירח מוקדם בערב, ונפ"מ למעוניינים לקדש הלבנה בתחילת הזמן. כל זה ע"פ תוכנת "לוחיון" ו"חזון שמים".

הוספנו בס"ד את תרגום שעון חז"ל לשעוננו לענין המולדות, והנ"מ למעשה היא לענין סוף זמן ברכת הלבנה, וכתבנו בכל חודש שהזמן מסתיים בו בתחילת או באמצע הלילה את תרגום שעון חז"ל לשעוננו. הנני לצרף כאן מאמר הסבר הנערך על ידי מאשר שמעתי וכתב לי הגאון הגדול ר' דוד שמידל שליט"א, והדברים היו לנגד עיניו, [עד אות ו' שהוספנו השנה תשע"ח]. תודתי הרבה והערכתי נתונים להגר"ד שליט"א.

תרגום שעון המולדות לשעון שבידינו

א] זמן המולד שבלוחות שהלכות קידוש לבנה נקבעות על פיו, אינו "המולד האמיתי" שבו השמש והירח נפגשים בחודש זה, אלא חשבון ממוצע [שמקורו בר"ה כה.] המחשב תוספת של כ"ט יום י"ב שעות ותשצ"ג חלקים ממולד למולד, החל מהמולד הראשון לחשבון, מולד תשרי שנת א' למניננו (המכונה "מולד טוהרו"), שסימונו הוא בהר"ד, כלומר אור ליום ב' ה' שעות ור"ד חלקים.

לדוגמא: מולד תשרי בשנת תשע"ח, סימונו: ה' ה' תק"כ, דהיינו אור ליום ה', ה' שעות ותק"כ חלקים. ופירושו שאם תוסיף כ"ט יום י"ב שעות ותשצ"ג חלקים לכל חודש מהחודשים שעברו מאז מולד בהר"ד בשנת בריאת עולם ועד עתה תגיע למולד זה.

מולד זה נוהגים להכריזו בבתי הכנסת בברכת החודש, אלא שהתקבל להכריזו במספרים במקום אותיות, ולחבר את החלקים לדקות, ואת השעות לשנות בתוספת 6, שכן בלשוננו הורגלנו כך. למשל, החצות הקרוי בגמרא ו' שעות קרוי בפינו שעה 12, ותחילת הערב מתחילה ב-6, ולכן אילו היינו מכריזים את מולד בהר"ד, היינו מכריזים: ליל ב', שעה 11 (כי ה' שעות אחר תחילת הלילה זו השעה 11), 11 דק' ו-6 חלקים (שכן ר"ד חלקים מהורים 11 דק' שלימות שהם קצ"ח חלקים עם שארית של 6 חלקים, כשכל 18 חלקים הם דקה בלשוננו).

אמנם אין זה שעה 11 ו-11 דק' בשעונים שלנו, אלא רק תרגום הסימן בהר"ד, שהרי אין אנו יודעים מאימתי מתחיל הלילה לענין המולד, ולפי איזו חלוקה נמנים שעות אלו. ורק כשנדע לפי איזה מהלך שעון נאמר סימן זה נדע מתי הוא המולד האמצעי לפי השעונים שלנו, ונדע את סוף זמן קידוש לבנה התלוי בו.

והנה דבר זה נפתח בגדולים, וכבר הסתפקו בזה התוס' בעירובין (נ"ו א' ד"ה אין בין) לענין שעות התקופה [וה"ה לענין שעות המולדות], דאחר שהניחו שהשעות נמנים מתחילת הלילה דנו באופן חישוב השעות, האם מחלקים הלילה לי"ב שעות והיום לי"ב שעות והשעות מתקצרות ומתארכות לפי אורך היום והלילה אבל לעולם יש ביום י"ב שעות וכן בלילה, והיינו שעות זמניות, או שמא לעולם שעה היא שישים דק' וחישוב השעות הוא בשעות שוות מתחילת הלילה, ויכול להיות בלילה ארוך י"ח שעות וביום קצר ו' שעות וכן להיפך, ולא הכריעו שם בענין.

והרש"ש שם העיר ע"ד תוס', וכן שיטת הלבוש (סו"ס תכ"ח), דמאחר שזמן תחילת הלילה משתנה הרבה מקיץ לחורף בגלל מהלך החמה, ויש "שעות שהיום לווה מן הלילה" או "הלילה לווה מן היום", בכדי ששעון המולדות לא יהיה תלוי בשינויים הגדולים של קיץ וחורף - (פי' ויהיה הבדל מתחילת חודש לתחילת חודש שאחריו קרוב ל-40 דק') קבעו ע"פ חכמת התכונה את תחילת היום לחשבון המולדות 6 שעות שוות אחר חצות היום תמיד, לא רק בימים השוים אלא גם בקיץ ובחורף (שהחצות אינו משתנה מחודש לחודש באופן משמעותי).

ב] הדברים ידועים, ובכל זאת קם בדורנו ויכוח מתי למעשה הוא זמנו של המולד כשנתרגם אותו לשעון שבידינו.

כשנמדוד מחצות יום [דהיינו כשהחמה באמצע הרקיע] לחצות מחרתו, ההפרש לא יהיה בדיוק 24 שעות שוות, לפעמים מתארך קמעה ולפעמים מתקצר. בעבר הלא רחוק הזיזו את השעונים יום יום בצהרים בחצות לשעה 12:00 ובכך שמרו על דיוקו של השעון על פי השמש, כל עיר וכל כפר החזיקו בשעון מקומי כזה.

כל רישומי השעות שבספרים דאז כולל לוחות הנץ והשקיעה כתובים לפי שיטת שעון זו.

לפני למעלה ממאה שנה קבעו להם האומות שעון שמהלכו קבוע 24 שעות שוות ליממה, כשהמרוצא לשעון הקבוע, הוא החצות של היום הממוצע, וממנו הולך השעון במהלך אחיד של שעות שוות.

מעתה: שעה 12 כבר איננה שעת חצות האמיתית, מלבד ימים ספורים בשנה, והחצות האמיתי ההלכתי אינו תמיד בשעה 12, לפעמים מקדים ולפעמים מאחר, (והתנודה עד כ-31 דק').

אין זה השינוי היחיד במהלך השעון. שינוי נוסף שנעשה הוא השעון העולמי האחיד. בכדי שהפרשי השעות ממקום למקום יהיו תמיד בשעות שלימות קלות לחישוב, עשו חכמי האומות (בשנת תרמ"ה) שינוי נוסף וביטלו את השעון המקומי, וקבעו 24 מוקדים לשעון רחוקים זה מזה 15 מעלות אורך (0, 15, 30, 45, 60, וכו') שהם בדיוק מהלך שעה אחת של השמש - (שיעור 15 מעלות אורך כפול 24 שעות שווה 360 מעלות שהן סיבוב שלם של כדור הארץ), וכל מקום ישוב שנמצא סביב מוקדים אלו מתאם את שעונו אל אחד מהם, כאשר המערביים למוקד מזיזים את שעונם קדימה, והמזרחיים למוקד מזיזים את שעונם לאחור. אנחנו בא"י בהיותינו מזרחיים כחמש מעלות ויותר למוקד האיזורי שליד קהיר (קו אורך 30) הוזז שעוננו אחורה בכ-21 דקות, זאת אומרת שכאשר השעון שלנו מראה את השעה 8:00, הרי לפי השעון המקומי השעה כבר 8:21 (בערך).

ג) השעון הוזז, אבל את המולדות מכריזים בנוסח הישן. א"כ, מתי איפוא הוא זמן המולד לפי השעונים שבידינו?

נידון זה נוגע הלכה למעשה, כדי לדעת את סוף זמן ברכת הלבנה שהוא בחצי החודש לפי חשבון המולד, והוא תלוי בידיעת שעת "המולד האמצעי" לפי שעוננו.

[השאלה איננה מציאותית, מתי הגיע הירח בפועל לשיא גודלו - (שזה דבר שידוע בידיעה ברורה), אלא שאלה הלכתית, מתי נחשב אמצעו של החודש (דהיינו האמצע שבין מולד למולד) בחשבון הממוצע, (שהוא חשבון החודש ההלכתי - כ"ט י"ב תשע"ג, שנועד רק לשמור מאי דיוקים מצטברים)].

נחלקו חכמי דורנו בדבר: הגרי"מ טוקצינסקי בלוחותיו (כשכתב את המולד לפי שעון ארץ ישראל) חישב זמנים אלו לפי השעון המקומי הישן, והוא ז"ל סבר שתמיד יש לחשב את חצות היום הקודם ליום מולד זה, הן בימים השונים והן בקיץ ובחורף, ושש שעות אחר חצות יום זה הוא תחילת היום לחשבון המולדות. ועל זה הוסיף את השעות והחלקים שבסימן המולד המנשך מבהר"ד ועד עתה, ושעה זו קבע בלוחותיו כזמן המולד לשעון ארץ ישראל.

אמנם בשיטה זו קביעת המולד מושפעת מהקדמת או איחור זמן חצות, וממולד החזון אינו בדיוק כ"ט י"ב תשע"ג אלא פחות או יותר לפי תנודת שעת חצות מחודש לחודש (במספר חודשים עד כ-10 דק'), אבל אין הוא ז"ל חושש לשינוי קטן זה, ואינו מפריע לדעתו לדיוקו של המולד, כי בלאו הכי הרי החשבון אינו אלא חשבון ממוצע, וחשבון זה שנועד רק לשמור מטעויות מצטברות, משיג מטרתו זו.

כפי הנראה כך הבינו את שעות המולד בזמן שהשעון המצוי הלך אף הוא לפי חצות, וכהגרי"מ כך היה נהוג בתפוצות ישראל בעבר (בזמן שהיה נהוג להשתמש בשעון המקומי), כי הכרזת המולד שנהגו מאז להכריז, הינה מדוייקת לפי חשבון בהר"ד, והיא מתאימה רק לפי השעון שנהג כאמור עד לפני מאה שנה, כשבחצות היום, יום יום, הועמד השעון על 12:00.

ד) דוגמא לדבר: חודש כסלו תשס"ג, סימונו: ג' י"ד ת"ח, דהיינו יום ג' עם י"ד שעות ות"ח חלקים, [ופירושו כנ"ל, שאם תוסיף כ"ט יום י"ב שעות ותשע"ג חלקים לכל חודש מהחודשים שעברו מאז מולד בהר"ד בבריאת עולם ועד עתה תגיע למולד זה].

בלוחות הנפוצים המולד כתוב לפי חשבון זה, חשבון בהר"ד, אלא שהאותיות הוחלפו בספרים, וכך מכריזים בכל בתי הכנסת, כגון: יום ג' בבוקר בשעה 8 (ו' שעות אחר חצות היום דאתמול ועוד 14 שעות), 22 דק' ו-12 חלקים, (כי ת"ח - 408 חלקים, לחלק ל-18 חלקים בדקה, שווה 22 עם שארית 12), אבל כאמור אין זמן זה מתייחס לשעונים שלנו, ולהגרי"מ שעת המוצא היא חצות שקודם יום המולד, שבמקרה זה הוא ב-11:22 ועליו מוסיפים 6 שעות, ועוד 14 שעות ו-22 דק', וא"כ תרגום זמן המולד הכתוב בלוחות לשעונינו הוא: יום ג' בשעה 7:44 (ולא ב-8:22).

נפקא מינה למעשה, היא תחילת וסוף זמן ברכת הלבנה. ונדון כעת בסוף הזמן, שבלוחות הרגילים נכתב בחודש זה בדיוק חצי מכ"ט י"ב תשע"ג (שהוא חודש של לבנה) דהיינו י"ד יום י"ח שעות ו-שצ"ו חלקים וחצי (שהם 22 דק'), והוא בליל רביעי בשעה 2:44, ולהגרי"מ דרך החישוב היא כך: הוספת י"ד יום י"ח שעות ו-שצ"ו חלקים וחצי על זמן המולד, ונגיע ליום ד' ח' שעות ותת"ד חלקים שהם 44 דק', וכשנוסיף 8 שעות ו-44 דק' על חצות יום ג' שהוא ב-11:24 (בתוספת 6 שעות) נגיע ל-2:08, זאת אומרת שהזמן הכתוב בלוחות 2:44 תרגומו להגרי"מ הוא 2:08 דק' בשעון המצוי.

ה) הגאון ר"י מרצבך (-הגרמ"ר) זצ"ל, בספרו עלה יונה (עמ' ל"ו), משיג על חשבון זה. לדעתו חייב להשמר הזמן של כ"ט י"ב תשצ"ג בדיוק בין מולד למולד, (שהרי האורך הממוצע של חדש הלבנה אינו קשור בשינויי זמן חצות התלויים במהלך השמש).

לדעתו, תחילת הזמן הוא תמיד 6 שעות אחרי שעת חצות היום ביום התקופה. הגאון הנ"ל לא לימדנו על איזו תקופה לבנות, וכתב בסתם החצות של תקופת ניסן ותשרי, אבל יש חילוק ביניהם, שהחצות של תקופת ניסן לשמואל בירושלים הוא ב-11:41, ואילו בתקופת תשרי הוא ב-11:27.

והנה הגאון רבי זלמן קורן שליט"א כתב לנו את המכתב הרצו"ב:

א. הלבוש באו"ח בסוף סימן תכ"ח כתב ששעות המולדות והתקופות אינן נמנות בכל יום ויום מתחילת הלילה באשר הוא (בין בקיץ ובין בחורף), אבל תחילת היום לעניין זה הוא לעולם שש שעות [שוות] אחר חצות היום. מובן כי קביעתו מבוססת על ההנחה שמספר הימים והשעות והחלקים שבכל חודש (וכיו"ב בחשבון כל תקופה), זהה במדויק לכל חודש אחר, ודבר זה מחייב חשבון הבנוי על יממות שוות בדיוק, שאינן משתנות בהתאם לשינויים העונתיים הגדולים שבשעת השקיעה, אלא ביממות הממוצעות. ובאמת דבר זה מחייב גם שלא להתחשב בשינויי חצות היום, המקדים והמאחר במעט, בתאריכים שונים בשנה (אע"פ שהלבוש עצמו לא הזכיר דבר זה). ומסתבר אם כן, שחשבון זה של מולד ממוצע, בנוי על יממות המחושבות לפי חצות ממוצע, אף כי אין זה הכרח גמור, וכדלהלן. (חצות הממוצע בירושלים, הוא בשעה 11:39, ואע"פ שבחודש פברואר חצות הוא בשעה 11:54 כלומר 15 דקות אחרי הממוצע, בעוד אשר בנובמבר חל חצות 17 דקות לפני הממוצע, אין מספר הימים המקדים הזה למספר המאחר, וחיבור כולם, וחלוקתם למניין ימות החמה, הוא הקובע את הממוצע כאמור ב-11:39).

ב. הרימ"ט בלוחותיו הלך אחר פשטות לשון הלבוש, והיטה את השעון לפי חצות המיוחד של יום המולד, בכל חודש וחודש. (הדבר מוכח מזמני המולד הכתובים לפי שעון א"י שם). הגאון רבי יונה מרצבך זצ"ל התנגד לדברים, וכתב על כך בכ"ע מוריה. (הובא בספרו עלה יונה עמ' לא ואילך), אלא שהוא עצמו כתב דברים האומרים דרשני, כי כתב ללכת בזה אחרי חצות שביום תקופת ניסן ותקופת תשרי, והדברים סותרים זה את זה, (במימנו יש הפרש של 14 דקות בין חצות של תקופת תשרי, לחצות של תקופת ניסן), וגם עצם הדבר נראה לכאורה תמוה, כי מי הגיד לו לבחור ביום התקופה כבסיס לחשבון השעון של הלוח, ואם ביקש ללכת אחרי הזמן שבבריאת העולם, היה מקום לומר שיש להתחיל את החשבון על פי חצות של יום המולד הראשון, ולא מיום התקופה. אבל כפי שנודע לי מפיו (וכדלהלן), בשעה שכתב את המאמר דימה שבימי תקופת ניסן ותשרי (שהם הימים השווים) מתאים חצות האמיתי לחצות הממוצע, אך כשוראה שאינו כן, חזר בו.

ג. בדידי הווה עובדא. בשנת תשל"ט, עבדתי באנציקלופדיה התלמודית והשתתפתי בכתיבת הערך "חצות". לצורך הבהרת התנודות של חצות, שרטטתי שרטוט המראה את התנודות באופן חזותי (נדפס שם, כרך טז עמ' תקג-ד). באותה עת היה הרב מרצבך זצ"ל עורך האנציקלופדיה, והצגתי בפניו את הערך, ואת השרטוט, והוא עצמו תוך כדי התבוננות בשרטוט, אמר, שהוא רואה שהוא טעה, כי סבר בטעות שחצות הממוצע הוא חצות בימי תקופת תשרי ותקופת ניסן, ועתה, תוך כדי התבוננות בשרטוט הוא נוכח לדעת שאינו כן.

ד. כאמור, סברתו הפשוטה של הגאון רבי יונה מרצבך היתה ללכת אחר חצות הממוצע. אך באמת בשעה שהתבונן בשרטוט שלי, אמר שעתה נוכח לדעת שאין הדבר ברור, כי ייתכן להניח שחשבון המולדות הוא ביממות שוות אשר ראשית חשבונן הוא שש שעות אחרי חצות היום, ביום המולד הראשון. ומשום כך, שיניתי את הנוסח שכתבתי תחילה בערך חצות, ועל דעתו כתבתי באופן סתמי: שבחישוב תקופות ומולדות אין מתחשבים בשינוי הזמן של חצות, "אלא רואים אותו כאילו הוא בשעה קבועה".

ה. למעשה (משיקולים אסטרונומיים שאין זו המסגרת לפורטם), לא ניתן לקבוע מתי חל חצות ביום המולד הראשון, ואין זה מסתבר שהרמ"א (או"ח תכ"ז ס"ג) שפסק ע"פ המהרי"ל, שסוף זמן קידוש לבנה הוא חצי כ"ט י"ב תשע"ג, כיוון לדבר שאין יכולת לקיימו. ומכאן שהאפשרות היחידה לקיים הלכה זו, היא להניח שדיברו על חצות הממוצע, [שהוא בשעה 12:00 וכאן בא"י בשעה 11:39] וכפי הסברא הפשוטה. וזאת כעין דבריו של הראב"ע ויקרא כ"ג ג' (בדבר עיקר חשבון הלוח שבידינו): "ולא נוכל לעשות דבר אחר טוב ממנו". בברכת התורה. זלמן מנחם קורן (ע"כ).

לסיכום א"כ בדעת הלבוש הסובר שחשבונן השעות המולדות מתחיל שש שעות שוות אחר חצות יש לנו ב' שיטות, דעת הגרמ"ט שתחילת החשבון מחצות היום האמיתי של כל חודש וחודש, ודעת הגרימ"ר שתחילת החשבון מחצות הממוצע והחשבון עוקב בבריאת העולם ועד עתה.

ו) והנה השנה תשע"ח משכללים אנו את הלוח, ומביאים ב' שיטות נוספות וחשובות בענין שעות המולדות. דעה ראשונה היא של תוס' הרא"ש בברכות (ג' ב' ד"ה כיון) שמכריע את ספק התוס' בעירובין (שהובא בפתיחת הדברים), וסובר שתחילת היממה לענין המולד הוא תחילת הלילה מהשקיעה ואילך, וחשבון השעות הינו לפי שעות זמניות המחשבות י"ב שעות ביום וי"ב שעות בלילה (וכתב שם "מכאן משמע שלעולם יש י"ב שעות ביום וי"ב שעות בלילה", היינו זמניות), וא"כ בקיץ למשל שעות המולד בחלק היום הראשון הם שעות קצרות בנות 50 דק' כי הלילה קצר, ולאחר הנץ שעה הינה בת 70 דק' מאחר שהיום ארוך, ואם שעת המולד לשם משל היא בשעה י"ד, סופרים אנו את כל הלילה לי"ב שעות, ועוד ב' שעות מהיום ושעות אלו של היום זמניות וארוכות הם בקיץ וקצרות בחורף. וכל זמני הירח מושפעים לפי יום החלות שלהם, החשבון מתחיל משקיעת החמה (המישורית) והשעות זמניות כנ"ל.

וכשיטה זאת נקבע גם בתוס' ר"י שירלאון ברכות שם, והובאה בשו"ת התשב"ץ (ח"א סי' ק"ט האופן השני), וכן נקט בפשיטות הערוך השלחן העתיד ח"ח סי' צ"ז ס"ג.

דעה שניה, היא הצד השני בתוס' עירובין הנ"ל, וכן בשו"ת התשב"ץ הנ"ל (האופן הראשון), וכן הובאה במחצית השקל (ס"ס תכ"ח), וכן דעת האליה זוטא (סי' תכ"ח אות ג'), בשם הצמח צדק הקדמון "לחשוב השעות שווות, ומתחילים למנות מתחילת הלילה וכל י"ב שעות מקרי לילה אף בתמוז, וכן בטבת אחר י"ב שעות בלילה מתחיל היום", דהיינו שלעולם י"ב שעות שוות אחרי השקיעה מתחילים שעות היום, בין אם הם בעיצומו של הלילה כבלילות טבת הארוכים, ובין אם הם בעיצומו של היום כבלילות הקיץ הקצרים (וכפיין שיטת השערי ציון ששש שעות שוות אחר השקיעה הוי חצות הלילה), והגר"י מנת שליט"א מחזיק בה ומאריך לבארה בספרו זמני ההלכה למעשה (פ"ט ס"ג), וטוען שם שהיא שיטת הרמב"ם בהלכות קידוש החודש עיי"ש, ושגם הלבוש כתב שכן נהוג אצל העולם בתקופה לספור שעות מתחילת הלילה.

לסיכום א"כ, יש בדיננו ד' שיטות לחישוב שעות המולדות בתחילת היום, א. שיטת הגרמ"ט, שתחילת היום לענין המולד הוא שש שעות אחר חצות היום המדוייק של כל יום ויום. ב. שיטת הגרימ"ר, תחילת היום שש שעות אחר חצות היום הממוצע שהוא תמיד בא"י ב-11:39, ג. שיטת התשב"ץ (באופן הראשון), שהתשעות מתחילות מתחילת הלילה וחלוקת היממה היא בשעות שוות, ובסיום י"ב שעות שוות מתחילת הלילה מתחילים שעות היום בין אם הם בעיצומו של הלילה כבלילות טבת, ובין אם הם בעיצומו של היום כבתמוז. ד. שיטת תוס' הרא"ש, שהתשעות מתחילות מתחילת הלילה וחלוקת היממה היא בשעות זמניות, י"ב שעות משקיעה לזריחה וי"ב מזריחה לשקיעה בכל עונות השנה.

ונפ"מ מכל זה, בעיקר לענין סוף זמן ברכת הלבנה, שלפעמים שוכחים ונזכרים ברגע האחרון, ובגוף הלוח הכנסנו את השיטה המקדימה לחומרא (עם הפניה לעיין בטבלה בסוף הלוח), ובסוף הלוח הבאנו בטבלה את ד' השיטות, ובדיעבד אם התעכב בסוף חצי כ"ט י"ב תשע"ג, אפשר שיש לסמוך להקל עד השיטה המקילה בצירוף הא דלהב"י ניתן לברך עד ט"ו שלמים מהמולד. ולענין תחילת הזמן בג' וד' קבענו את הזמן המאחר, שהוא החומרא, והרוצה לסמוך על אחת השיטות להקל יעיין בטבלה בסוף הלוח.

ז) שעות המולדות וזמני תחילת וסוף ברכת הלבנה לפי השעון שבידינו, נכתבו בדקות שלימות בלי לפרט את החלקים כנהוג, ובזמן שמונהג שעון קיץ הוספנו שעה לזמני תחילת וסוף ברכת הלבנה, [ומה שנהגו שלא להוסיף שעה בהכרזת המולד, הוא משום שכאמור לעיל אין זמן המולד שנהוג להכריז תואם לשעוננו, ואין מקום לעדכן שעון שאינו מכוון לשעוננו, אבל אחר שתרגמנו את שעון המולדות לענין תחילת וסוף זמן ברכת הלבנה, שוב נכון לעדכנו ולהתאימו בדיוק לשעון הנהוג].

דף היומי בבלי וירושלמי

הדף הבבלי יוסד ע"י הגאון ר' מאיר שפירא מלובלין זצ"ל ראש ישיבת חכמי לובלין. והירושלמי כפי שנתקן ע"י האדמו"ר מגור זצ"ל.

משנה והלכה יומית, ומ"ב עמוד היומי והדף היומי

מיוסד ע"י הרה"ג יונה שטנצל זצ"ל בעידוד מרן החזו"א זצ"ל, וכולל לימוד שתי משניות ליום, וג' סעיפים משו"ע או"ח ליום [ואחריו מקיצור שו"ע].

הוספנו בס"ד גם משנה ברורה עמוד יומי, ומשנ"ב ללומדים במסלול של "דרשו" לבקשת רבים, ומקומו בלוח העליון.

תאריכי פטירת גדולי ישראל, דה"י, מאה ברכות

היא"צ מלוקטים בעיקר מלוח "דבר בעתו" לר"מ גנוט שליט"א וכן מספר הילולא דצדיקא לר"ר מרגליות זצ"ל, והרבה מאד חדשים, מתוקנים ומדוקים ע"פ תוכנת מפעל הביבליוגרפיה, אוצר החכמה, ויקיפדיה, ועוד מקורות שונים.

1) הנץ החמה במישור	2) סו"ז קריאת שמע לחומרא	3) סוף זמן קריאת שמע	4) סוף זמן תפילה	5) פלג המנחה	6) צאת הכוכבים א'	7) צאת הכוכבים ב'	8) צאת הכוכבים ג'
לפי גובה פני הים	לדעת הגר"צ אבא שאול	מג"א לפי 72 דק' במע'	מג"א לפי 72 דק' במע'	לפי דעת הבן איש חי	13.5 דק' במע' אחר השק' במישור	18 דק' במע' אחר השק' במישור	72 דק' במע' אחר השק' (ריק)

תשרי		1	2	3	4	5	6	7	8
א	חמישי	6:27:30	8:40	8:54	10:07	5:36	6:51	6:56	7:50
ב	ששי	6:28:15	8:40	8:54	10:07	5:35	6:50	6:54	7:48
ג	שבת	6:28:45	8:40	8:54	10:07	5:34	6:48	6:53	7:47
ד	ראשון	6:29:30	8:40	8:54	10:07	5:33	6:47	6:52	7:46
ה	שני	6:30:00	8:41	8:55	10:07	5:32	6:46	6:50	7:44
ו	שלישי	6:30:45	8:41	8:55	10:07	5:31	6:44	6:49	7:43
ז	רביעי	6:31:15	8:41	8:55	10:07	5:29	6:43	6:48	7:42
ח	חמישי	6:32:00	8:42	8:55	10:07	5:28	6:42	6:46	7:40
ט	ששי	6:32:30	8:42	8:55	10:07	5:27	6:41	6:45	7:39
י	שבת	6:33:15	8:42	8:55	10:07	5:26	6:39	6:44	7:38
יא	ראשון	6:34:00	8:43	8:56	10:07	5:25	6:38	6:43	7:36
יב	שני	6:34:30	8:43	8:56	10:07	5:24	6:37	6:41	7:35
יג	שלישי	6:35:15	8:43	8:56	10:07	5:23	6:35	6:40	7:34
יד	רביעי	6:35:45	8:43	8:56	10:07	5:22	6:34	6:39	7:32
טו	חמישי	6:36:30	8:44	8:56	10:07	5:21	6:33	6:37	7:31
טז	ששי	6:37:15	8:44	8:56	10:07	5:20	6:32	6:36	7:30
יז	שבת	6:37:46	8:44	8:57	10:07	5:19	6:30	6:35	7:29
יח	ראשון	6:38:30	8:45	8:57	10:07	5:18	6:29	6:34	7:28
יט	שני	6:39:15	8:45	8:57	10:07	5:17	6:28	6:33	7:26
כ	שלישי	6:40:00	8:46	8:57	10:07	5:16	6:27	6:31	7:25
כא	רביעי	6:40:30	8:46	8:57	10:07	5:15	6:26	6:30	7:24
כב	חמישי	6:41:15	8:46	8:58	10:07	5:14	6:24	6:29	7:23
כג	ששי	6:42:00	8:47	8:58	10:07	5:13	6:23	6:28	7:22
כד	שבת	6:42:46	8:47	8:58	10:07	5:12	6:22	6:27	7:21
כה	ראשון	6:43:30	8:47	8:58	10:07	5:11	6:21	6:25	7:19
כו	שני	6:44:15	8:48	8:58	10:07	5:10	6:20	6:24	7:18
כז	שלישי	6:44:46	8:48	8:59	10:07	5:09	6:19	6:23	7:17
כח	רביעי	6:45:30	8:49	8:59	10:08	5:08	6:18	6:22	7:16
כט	חמישי	6:46:15	8:49	8:59	10:08	5:07	6:16	6:21	7:15
ל	ששי	6:47:00	8:49	8:59	10:08	5:06	6:15	6:20	7:14

חשון		1	2	3	4	5	6	7	8
א	שבת	6:47:45	8:50	9:00	10:08	5:05	6:14	6:19	7:13
ב	ראשון	6:48:30	8:50	9:00	10:08	5:05	6:13	6:18	7:12
ג	שני	6:49:15	8:51	9:00	10:08	5:04	6:12	6:17	7:11
ד	שלישי	6:50:15	8:51	9:01	10:08	5:03	6:11	6:16	7:10
ה	רביעי	6:51:00	8:52	9:01	10:08	5:02	6:10	6:15	7:09
ו	חמישי	6:51:45	8:52	9:01	10:09	5:01	6:09	6:14	7:08
ז	ששי	6:52:30	8:53	9:01	10:09	5:01	6:08	6:13	7:07
ח	שבת	6:53:15	8:53	9:02	10:09	5:00	6:07	6:12	7:07
ט	ראשון	5:54:00	7:54	8:02	9:09	3:59	5:06	5:11	6:06
י	שני	5:55:00	7:54	8:02	9:09	3:58	5:06	5:10	6:05
יא	שלישי	5:55:45	7:55	8:03	9:10	3:58	5:05	5:09	6:04
יב	רביעי	5:56:30	7:55	8:03	9:10	3:57	5:04	5:09	6:03
יג	חמישי	5:57:30	7:56	8:03	9:10	3:56	5:03	5:08	6:03
יד	ששי	5:58:15	7:56	8:04	9:10	3:56	5:02	5:07	6:02
טו	שבת	5:59:00	7:57	8:04	9:11	3:55	5:01	5:06	6:01
טז	ראשון	6:00:00	7:58	8:05	9:11	3:55	5:01	5:05	6:00
יז	שני	6:00:45	7:58	8:05	9:11	3:54	5:00	5:05	6:00
יח	שלישי	6:01:45	7:59	8:05	9:11	3:53	4:59	5:04	5:59
יט	רביעי	6:02:30	7:59	8:06	9:12	3:53	4:59	5:03	5:59
כ	חמישי	6:03:15	8:00	8:06	9:12	3:52	4:58	5:03	5:58
כא	ששי	6:04:15	8:01	8:07	9:12	3:52	4:57	5:02	5:57
כב	שבת	6:05:00	8:01	8:07	9:13	3:51	4:57	5:01	5:57
כג	ראשון	6:06:00	8:02	8:07	9:13	3:51	4:56	5:01	5:56
כד	שני	6:06:45	8:02	8:08	9:13	3:51	4:55	5:00	5:56
כה	שלישי	6:07:45	8:03	8:08	9:14	3:50	4:55	5:00	5:55
כו	רביעי	6:08:30	8:04	8:09	9:14	3:50	4:54	4:59	5:55
כז	חמישי	6:09:30	8:04	8:09	9:14	3:50	4:54	4:59	5:55
כח	ששי	6:10:15	8:05	8:10	9:15	3:49	4:53	4:58	5:54
כט	שבת	6:11:15	8:06	8:10	9:15	3:49	4:53	4:58	5:54

כסלו		1	2	3	4	5	6	7	8
א	ראשון	6:12:15	8:06	8:11	9:16	3:49	4:53	4:57	5:54
ב	שני	6:13:00	8:07	8:11	9:16	3:48	4:52	4:57	5:53
ג	שלישי	6:14:00	8:08	8:12	9:16	3:48	4:52	4:57	5:53
ד	רביעי	6:14:45	8:08	8:12	9:17	3:48	4:51	4:56	5:53
ה	חמישי	6:15:45	8:09	8:13	9:17	3:48	4:51	4:56	5:53
ו	ששי	6:16:30	8:10	8:13	9:18	3:48	4:51	4:56	5:52
ז	שבת	6:17:30	8:10	8:14	9:18	3:48	4:51	4:56	5:52
ח	ראשון	6:18:15	8:11	8:14	9:19	3:48	4:50	4:55	5:52
ט	שני	6:19:15	8:12	8:15	9:19	3:47	4:50	4:55	5:52
י	שלישי	6:20:00	8:12	8:16	9:20	3:47	4:50	4:55	5:52
יא	רביעי	6:20:45	8:13	8:16	9:20	3:47	4:50	4:55	5:52
יב	חמישי	6:21:45	8:14	8:17	9:21	3:47	4:50	4:55	5:52
יג	ששי	6:22:30	8:14	8:17	9:21	3:47	4:50	4:55	5:52
יד	שבת	6:23:15	8:15	8:18	9:22	3:48	4:50	4:55	5:52
טו	ראשון	6:24:15	8:16	8:18	9:22	3:48	4:50	4:55	5:52
טז	שני	6:25:00	8:16	8:19	9:23	3:48	4:50	4:55	5:52
יז	שלישי	6:25:45	8:17	8:19	9:23	3:48	4:50	4:55	5:52
יח	רביעי	6:26:30	8:18	8:20	9:24	3:48	4:50	4:55	5:52
יט	חמישי	6:27:15	8:18	8:21	9:24	3:48	4:50	4:55	5:53
כ	ששי	6:28:00	8:19	8:21	9:25	3:48	4:50	4:55	5:53
כא	שבת	6:28:45	8:20	8:22	9:25	3:49	4:50	4:55	5:53
כב	ראשון	6:29:30	8:20	8:22	9:26	3:49	4:51	4:56	5:53
כג	שני	6:30:15	8:21	8:23	9:26	3:49	4:51	4:56	5:53
כד	שלישי	6:31:00	8:22	8:23	9:27	3:49	4:51	4:56	5:54
כה	רביעי	6:31:30	8:22	8:24	9:27	3:50	4:51	4:56	5:54
כו	חמישי	6:32:15	8:23	8:24	9:28	3:50	4:52	4:57	5:54
כז	ששי	6:33:00	8:23	8:25	9:28	3:51	4:52	4:57	5:55
כח	שבת	6:33:30	8:24	8:26	9:29	3:51	4:52	4:57	5:55
כט	ראשון	6:34:15	8:25	8:26	9:29	3:51	4:53	4:58	5:56
ל	שני	6:34:45	8:25	8:27	9:30	3:52	4:53	4:58	5:56

טבת		1	2	3	4	5	6	7	8
א	שלישי	6:35:15	8:26	8:27	9:30	3:52	4:54	4:59	5:56
ב	רביעי	6:35:45	8:26	8:28	9:31	3:53	4:54	4:59	5:57
ג	חמישי	6:36:15	8:27	8:28	9:31	3:53	4:55	5:00	5:57
ד	ששי	6:36:45	8:27	8:29	9:32	3:54	4:55	5:00	5:58
ה	שבת	6:37:15	8:28	8:29	9:32	3:54	4:56	5:01	5:58
ו	ראשון	6:37:45	8:28	8:30	9:33	3:55	4:56	5:01	5:59
ז	שני	6:38:15	8:29	8:30	9:33	3:55	4:57	5:02	6:00
ח	שלישי	6:38:50	8:29	8:31	9:34	3:56	4:57	5:02	6:00
ט	רביעי	6:39:00	8:29	8:31	9:34	3:56	4:58	5:03	6:01
י	חמישי	6:39:15	8:30	8:31	9:35	3:57	4:59	5:04	6:01
יא	ששי	6:39:45	8:30	8:32	9:35	3:58	4:59	5:04	6:02
יב	שבת	6:40:00	8:31	8:32	9:36	3:58	5:00	5:05	6:03
יג	ראשון	6:40:15	8:31	8:33	9:36	3:59	5:01	5:06	6:03
יד	שני	6:40:30	8:31	8:33	9:37	4:00	5:01	5:06	6:04
טו	שלישי	6:40:45	8:32	8:33	9:37	4:00	5:02	5:07	6:05
טז	רביעי	6:40:45	8:32	8:34	9:37	4:01	5:03	5:08	6:05
יז	חמישי	6:41:00	8:32	8:34	9:38	4:02	5:04	5:08	6:06
יח	ששי	6:41:15	8:32	8:35	9:38	4:02	5:04	5:09	6:07
יט	שבת	6:41:15	8:33	8:35	9:38	4:03	5:05	5:10	6:07
כ	ראשון	6:41:15	8:33	8:35	9:39	4:04	5:06	5:11	6:08
כא	שני	6:41:15	8:33	8:35	9:39	4:04	5:07	5:12	6:09
כב	שלישי	6:41:15	8:33	8:36	9:39	4:05	5:07	5:12	6:10
כג	רביעי	6:41:15	8:33	8:36	9:40	4:06	5:08	5:13	6:10
כד	חמישי	6:41:15	8:33	8:36	9:40	4:07	5:09	5:14	6:11
כה	ששי	6:41:15	8:33	8:36	9:40	4:07	5:10	5:15	6:12
כו	שבת	6:41:00	8:33	8:37	9:41	4:08	5:11	5:16	6:13
כז	ראשון	6:41:00	8:33	8:37	9:41	4:09	5:12	5:17	6:13
כח	שני	6:40:45	8:33	8:37	9:41	4:10	5:13	5:17	6:14
כט	שלישי	6:40:30	8:33	8:37	9:41	4:10	5:13	5:18	6:15

1) הנץ החמה במישור	2) סו"ז קריאת שמע לחומרא	3) סוף זמן קריאת שמע	4) סוף זמן תפילה	5) פלג המנחה	6) צאת הכוכבים א'	7) צאת הכוכבים ב'	8) צאת הכוכבים ג'
לפי גובה פני הים	לדעת הגר"צ אבא שאול	מג"א לפי 72 דק' במע'	מג"א לפי 72 דק' במע'	לפי דעת הבן איש חי	13.5 דק' במע' אחר השקי' במישור	18 דק' במע' אחר השקי' במישור	72 דק' במע' אחר השקי' (ריק)

שבט		1	2	3	4	5	6	7	8
א	רביעי	6:40:30	8:33	8:37	9:41	4:11	5:14	5:19	6:16
ב	חמישי	6:40:15	8:33	8:37	9:42	4:12	5:15	5:20	6:17
ג	ששי	6:39:45	8:33	8:37	9:42	4:13	5:16	5:21	6:17
ד	שבת	6:39:30	8:33	8:37	9:42	4:13	5:17	5:22	6:18
ה	ראשון	6:39:15	8:33	8:37	9:42	4:14	5:18	5:23	6:19
ו	שני	6:38:45	8:33	8:37	9:42	4:15	5:19	5:24	6:20
ז	שלישי	6:38:30	8:33	8:37	9:42	4:16	5:20	5:24	6:21
ח	רביעי	6:38:00	8:33	8:37	9:42	4:16	5:21	5:25	6:21
ט	חמישי	6:37:30	8:32	8:37	9:42	4:17	5:21	5:26	6:22
י	ששי	6:37:00	8:32	8:37	9:42	4:18	5:22	5:27	6:23
יא	שבת	6:36:30	8:32	8:37	9:42	4:19	5:23	5:28	6:24
יב	ראשון	6:36:00	8:32	8:37	9:42	4:19	5:24	5:29	6:25
יג	שני	6:35:30	8:31	8:37	9:42	4:20	5:25	5:30	6:25
יד	שלישי	6:35:00	8:31	8:37	9:42	4:21	5:26	5:31	6:26
טו	רביעי	6:34:15	8:31	8:37	9:42	4:22	5:27	5:32	6:27
טז	חמישי	6:33:45	8:30	8:36	9:42	4:22	5:28	5:32	6:28
יז	ששי	6:33:00	8:30	8:36	9:42	4:23	5:29	5:33	6:29
יח	שבת	6:32:15	8:29	8:36	9:42	4:24	5:29	5:34	6:29
יט	ראשון	6:31:45	8:29	8:36	9:42	4:24	5:30	5:35	6:30
כ	שני	6:31:00	8:28	8:35	9:42	4:25	5:31	5:36	6:31
כא	שלישי	6:30:15	8:28	8:35	9:41	4:26	5:32	5:37	6:32
כב	רביעי	6:29:30	8:28	8:35	9:41	4:27	5:33	5:38	6:33
כג	חמישי	6:28:50	8:27	8:35	9:41	4:27	5:34	5:38	6:33
כד	ששי	6:27:45	8:26	8:34	9:41	4:28	5:35	5:39	6:34
כה	שבת	6:27:00	8:26	8:34	9:41	4:29	5:36	5:40	6:35
כו	ראשון	6:26:00	8:25	8:33	9:40	4:29	5:36	5:41	6:36
כז	שני	6:25:15	8:25	8:33	9:40	4:30	5:37	5:42	6:36
כח	שלישי	6:24:15	8:24	8:33	9:40	4:31	5:38	5:43	6:37
כט	רביעי	6:23:30	8:24	8:32	9:40	4:31	5:39	5:44	6:38
ל	חמישי	6:22:30	8:23	8:32	9:39	4:32	5:40	5:44	6:39

אדר		1	2	3	4	5	6	7	8
א	ששי	6:21:50	8:22	8:31	9:39	4:32	5:41	5:45	6:40
ב	שבת	6:20:30	8:22	8:31	9:39	4:33	5:41	5:46	6:40
ג	ראשון	6:19:50	8:21	8:30	9:38	4:34	5:42	5:47	6:41
ד	שני	6:18:50	8:20	8:30	9:38	4:34	5:43	5:48	6:42
ה	שלישי	6:17:30	8:20	8:29	9:38	4:35	5:44	5:48	6:43
ו	רביעי	6:16:50	8:19	8:29	9:37	4:36	5:45	5:49	6:43
ז	חמישי	6:15:50	8:18	8:28	9:37	4:36	5:45	5:50	6:44
ח	ששי	6:14:15	8:17	8:28	9:36	4:37	5:46	5:51	6:45
ט	שבת	6:13:15	8:17	8:27	9:36	4:37	5:47	5:52	6:46
י	ראשון	6:12:15	8:16	8:27	9:35	4:38	5:48	5:52	6:46
יא	שני	6:11:00	8:15	8:26	9:35	4:38	5:49	5:53	6:47
יב	שלישי	6:10:00	8:14	8:25	9:34	4:39	5:49	5:54	6:48
יג	רביעי	6:08:45	8:13	8:25	9:34	4:40	5:50	5:55	6:49
יד	חמישי	6:07:50	8:13	8:24	9:33	4:40	5:51	5:55	6:49
טו	ששי	6:06:50	8:12	8:23	9:33	4:41	5:52	5:56	6:50
טז	שבת	6:05:15	8:11	8:23	9:32	4:41	5:52	5:57	6:51
יז	ראשון	6:04:00	8:10	8:22	9:32	4:42	5:53	5:58	6:51
יח	שני	6:03:00	8:09	8:21	9:31	4:42	5:54	5:58	6:52
יט	שלישי	6:01:45	8:08	8:21	9:31	4:43	5:55	5:59	6:53
כ	רביעי	6:00:50	8:08	8:20	9:30	4:43	5:55	6:00	6:54
כא	חמישי	5:59:15	8:07	8:19	9:30	4:44	5:56	6:00	6:54
כב	ששי	5:58:00	8:06	8:18	9:29	4:44	5:57	6:01	6:55
כג	שבת	5:56:45	8:05	8:18	9:29	4:45	5:57	6:02	6:56
כד	ראשון	5:55:50	8:04	8:17	9:28	4:45	5:58	6:03	6:57
כה	שני	5:54:15	8:03	8:16	9:27	4:46	5:59	6:03	6:57
כו	שלישי	5:53:00	8:02	8:15	9:27	4:46	6:00	6:04	6:58
כז	רביעי	5:51:45	8:01	8:15	9:26	4:47	6:00	6:05	6:59
כח	חמישי	5:50:50	8:00	8:14	9:26	4:47	6:01	6:05	6:59
כט	ששי	5:49:15	7:59	8:13	9:25	4:48	6:02	6:06	7:00

ניסן		1	2	3	4	5	6	7	8
א	שבת	5:48:00	7:58	8:12	9:24	4:48	6:02	6:07	7:01
ב	ראשון	5:46:45	7:58	8:11	9:24	4:49	6:03	6:08	7:02
ג	שני	5:45:50	7:57	8:11	9:23	4:49	6:04	6:08	7:02
ד	שלישי	5:44:15	7:56	8:10	9:22	4:50	6:04	6:09	7:03
ה	רביעי	5:43:00	7:55	8:09	9:22	4:50	6:05	6:10	7:04
ו	חמישי	5:41:45	7:54	8:08	9:21	4:51	6:06	6:10	7:05
ז	ששי	6:40:15	8:53	9:07	10:21	5:51	7:07	7:11	8:05
ח	שבת	6:39:00	8:52	9:07	10:20	5:52	7:07	7:12	8:06
ט	ראשון	6:37:45	8:51	9:06	10:19	5:52	7:08	7:12	8:07
י	שני	6:36:50	8:50	9:05	10:19	5:53	7:09	7:13	8:08
יא	שלישי	6:35:15	8:49	9:04	10:18	5:53	7:09	7:14	8:08
יב	רביעי	6:34:00	8:48	9:03	10:17	5:54	7:10	7:14	8:09
יג	חמישי	6:32:45	8:47	9:02	10:17	5:54	7:11	7:15	8:10
יד	ששי	6:31:50	8:46	9:02	10:16	5:55	7:11	7:16	8:11
טו	שבת	6:30:15	8:45	9:01	10:15	5:55	7:12	7:17	8:12
טז	ראשון	6:28:45	8:44	9:00	10:15	5:56	7:13	7:17	8:12
יז	שני	6:27:50	8:44	8:59	10:14	5:56	7:13	7:18	8:13
יח	שלישי	6:26:15	8:43	8:58	10:13	5:57	7:14	7:19	8:14
יט	רביעי	6:25:00	8:42	8:57	10:13	5:57	7:15	7:19	8:15
כ	חמישי	6:23:45	8:41	8:57	10:12	5:58	7:15	7:20	8:16
כא	ששי	6:22:30	8:40	8:56	10:11	5:58	7:16	7:21	8:16
כב	שבת	6:21:15	8:39	8:55	10:11	5:58	7:17	7:21	8:17
כג	ראשון	6:20:00	8:38	8:54	10:10	5:59	7:18	7:22	8:18
כד	שני	6:18:45	8:37	8:53	10:09	5:59	7:18	7:23	8:19
כה	שלישי	6:17:45	8:36	8:52	10:09	6:00	7:19	7:24	8:20
כו	רביעי	6:16:30	8:35	8:52	10:08	6:00	7:20	7:24	8:21
כז	חמישי	6:15:15	8:35	8:51	10:07	6:01	7:20	7:25	8:21
כח	ששי	6:14:00	8:34	8:50	10:07	6:01	7:21	7:26	8:22
כט	שבת	6:12:45	8:33	8:49	10:06	6:02	7:22	7:26	8:23
ל	ראשון	6:11:45	8:32	8:48	10:06	6:02	7:22	7:27	8:24

אייר		1	2	3	4	5	6	7	8
א	שני	6:10:50	8:31	8:48	10:05	6:03	7:23	7:28	8:25
ב	שלישי	6:09:15	8:30	8:47	10:04	6:04	7:24	7:29	8:26
ג	רביעי	6:08:15	8:30	8:46	10:04	6:04	7:25	7:29	8:27
ד	חמישי	6:07:00	8:29	8:45	10:03	6:05	7:25	7:30	8:28
ה	ששי	6:06:00	8:28	8:44	10:03	6:05	7:26	7:31	8:28
ו	שבת	6:04:45	8:27	8:44	10:02	6:06	7:27	7:32	8:29
ז	ראשון	6:03:45	8:26	8:43	10:02	6:06	7:28	7:32	8:30
ח	שני	6:02:45	8:26	8:42	10:01	6:07	7:28	7:33	8:31
ט	שלישי	6:01:50	8:25	8:41	10:00	6:07	7:29	7:34	8:32
י	רביעי	6:00:50	8:24	8:41	10:00	6:08	7:30	7:34	8:33
יא	חמישי	5:59:50	8:23	8:40	9:59	6:08	7:30	7:35	8:34
יב	ששי	5:58:50	8:23	8:39	9:59	6:09	7:31	7:36	8:35
יג	שבת	5:57:50	8:22	8:39	9:58	6:09	7:32	7:37	8:36
יד	ראשון	5:56:50	8:21	8:38	9:58	6:10	7:33	7:37	8:37
טו	שני	5:55:50	8:21	8:37	9:57	6:11	7:33	7:38	8:38
טז	שלישי	5:54:50	8:20	8:37	9:57	6:11	7:34	7:39	8:39
יז	רביעי	5:53:50	8:19	8:36	9:56	6:12	7:35	7:40	8:40
יח	חמישי	5:52:45	8:19	8:35	9:56	6:12	7:36	7:40	8:41
יט	ששי	5:51:45	8:18	8:35	9:55	6:13	7:36	7:41	8:41
כ	שבת	5:50:45	8:18	8:34	9:55	6:13	7:37	7:42	8:42
כא	ראשון	5:50:00	8:17	8:33	9:55	6:14	7:38	7:43	8:43
כב	שני	5:49:15	8:16	8:33	9:54	6:15	7:39	7:43	8:44
כג	שלישי	5:48:15	8:16	8:32	9:54	6:15	7:39	7:44	8:45
כד	רביעי	5:47:50	8:15	8:32	9:53	6:16	7:40	7:45	8:46
כה	חמישי	5:46:45	8:15	8:31	9:53	6:16	7:41	7:46	8:47
כו	ששי	5:46:00	8:14	8:31	9:53	6:17	7:42	7:46	8:48
כז	שבת	5:45:15	8:14	8:30	9:52	6:17	7:42	7:47	8:49
כח	ראשון	5:44:50	8:13	8:30	9:52	6:18	7:43	7:48	8:50
כט	שני	5:43:45	8:13	8:29	9:52	6:19	7:44	7:49	8:51

1) הנץ החמה במישור	2) סו"ז קריאת שמע לחומרא	3) סוף זמן קריאת שמע	4) סוף זמן תפילה	5) פלג המנחה	6) צאת הכוכבים א'	7) צאת הכוכבים ב'	8) צאת הכוכבים ג'
לפי גובה פני הים	לדעת הגר"צ אבא שאול	מג"א לפי 72 דק' במע'	מג"א לפי 72 דק' במע'	לפי דעת הבן איש חי	13.5 דק' במע' אחר השק' במישור	18 דק' במע' אחר השק' במישור	72 דק' במע' אחר השק' (ריק)

סיון	1	2	3	4	5	6	7	8
א שלישי	5:43:00	8:12	8:29	9:51	6:19	7:44	7:49	8:52
ב רביעי	5:42:30	8:12	8:28	9:51	6:20	7:45	7:50	8:53
ג חמישי	5:41:45	8:12	8:28	9:51	6:20	7:46	7:51	8:54
ד ששי	5:41:15	8:11	8:27	9:50	6:21	7:47	7:52	8:55
ה שבת	5:40:30	8:11	8:27	9:50	6:21	7:47	7:52	8:56
ו ראשון	5:40:00	8:11	8:27	9:50	6:22	7:48	7:53	8:56
ז שני	5:39:30	8:10	8:26	9:50	6:23	7:49	7:54	8:57
ח שלישי	5:39:00	8:10	8:26	9:50	6:23	7:49	7:54	8:58
ט רביעי	5:38:30	8:10	8:26	9:49	6:24	7:50	7:55	8:59
י חמישי	5:38:00	8:09	8:25	9:49	6:24	7:51	7:56	9:00
יא ששי	5:37:30	8:09	8:25	9:49	6:25	7:51	7:57	9:01
יב שבת	5:37:00	8:09	8:25	9:49	6:25	7:52	7:57	9:02
יג ראשון	5:36:45	8:09	8:25	9:49	6:26	7:53	7:58	9:03
יד שני	5:36:15	8:08	8:24	9:49	6:26	7:53	7:58	9:03
טו שלישי	5:36:00	8:08	8:24	9:49	6:27	7:54	7:59	9:04
טז רביעי	5:35:30	8:08	8:24	9:48	6:27	7:55	8:00	9:05
יז חמישי	5:35:15	8:08	8:24	9:48	6:28	7:55	8:00	9:06
יח ששי	5:35:00	8:08	8:24	9:48	6:28	7:56	8:01	9:06
יט שבת	5:34:45	8:08	8:23	9:48	6:29	7:56	8:02	9:07
כ ראשון	5:34:30	8:08	8:23	9:48	6:29	7:57	8:02	9:08
כא שני	5:34:15	8:08	8:23	9:48	6:30	7:57	8:03	9:09
כב שלישי	5:34:15	8:08	8:23	9:48	6:30	7:58	8:03	9:09
כג רביעי	5:34:00	8:08	8:23	9:48	6:31	7:59	8:04	9:10
כד חמישי	5:34:00	8:07	8:23	9:48	6:31	7:59	8:04	9:10
כה ששי	5:33:45	8:08	8:23	9:48	6:32	8:00	8:05	9:11
כו שבת	5:33:45	8:08	8:23	9:48	6:32	8:00	8:05	9:12
כז ראשון	5:33:45	8:08	8:23	9:48	6:32	8:00	8:06	9:12
כח שני	5:33:30	8:08	8:23	9:49	6:33	8:01	8:06	9:13
כט שלישי	5:33:30	8:08	8:23	9:49	6:33	8:01	8:07	9:13
ל רביעי	5:33:45	8:08	8:23	9:49	6:33	8:02	8:07	9:14

תמוז	1	2	3	4	5	6	7	8
א חמישי	5:33:45	8:08	8:23	9:49	6:34	8:02	8:07	9:14
ב ששי	5:33:45	8:08	8:23	9:49	6:34	8:02	8:08	9:14
ג שבת	5:33:45	8:08	8:23	9:49	6:34	8:03	8:08	9:15
ד ראשון	5:34:00	8:08	8:24	9:49	6:35	8:03	8:08	9:15
ה שני	5:34:00	8:08	8:24	9:49	6:35	8:03	8:09	9:16
ו שלישי	5:34:15	8:09	8:24	9:50	6:35	8:04	8:09	9:16
ז רביעי	5:34:30	8:09	8:24	9:50	6:36	8:04	8:09	9:16
ח חמישי	5:34:30	8:09	8:24	9:50	6:36	8:04	8:09	9:16
ט ששי	5:34:45	8:09	8:24	9:50	6:36	8:04	8:10	9:16
י שבת	5:35:00	8:09	8:25	9:50	6:36	8:04	8:10	9:17
יא ראשון	5:35:15	8:10	8:25	9:51	6:36	8:05	8:10	9:17
יב שני	5:35:45	8:10	8:25	9:51	6:36	8:05	8:10	9:17
יג שלישי	5:36:00	8:10	8:25	9:51	6:37	8:05	8:10	9:17
יד רביעי	5:36:15	8:10	8:26	9:51	6:37	8:05	8:10	9:17
טו חמישי	5:36:30	8:11	8:26	9:52	6:37	8:05	8:10	9:17
טז ששי	5:37:00	8:11	8:26	9:52	6:37	8:05	8:10	9:17
יז שבת	5:37:15	8:11	8:27	9:52	6:37	8:05	8:10	9:17
יח ראשון	5:37:45	8:12	8:27	9:53	6:37	8:05	8:10	9:17
יט שני	5:38:00	8:12	8:27	9:53	6:37	8:05	8:10	9:17
כ שלישי	5:38:30	8:12	8:28	9:53	6:37	8:05	8:10	9:16
כא רביעי	5:39:00	8:13	8:28	9:53	6:37	8:05	8:10	9:16
כב חמישי	5:39:30	8:13	8:28	9:54	6:37	8:05	8:10	9:16
כג ששי	5:40:00	8:13	8:29	9:54	6:37	8:04	8:10	9:16
כד שבת	5:40:30	8:14	8:29	9:54	6:36	8:04	8:09	9:15
כה ראשון	5:41:00	8:14	8:30	9:55	6:36	8:04	8:09	9:15
כו שני	5:41:30	8:15	8:30	9:55	6:36	8:04	8:09	9:15
כז שלישי	5:42:00	8:15	8:30	9:55	6:36	8:04	8:09	9:14
כח רביעי	5:42:30	8:15	8:31	9:56	6:36	8:03	8:08	9:14
כט חמישי	5:43:00	8:16	8:31	9:56	6:36	8:03	8:08	9:13

אב	1	2	3	4	5	6	7	8
א ששי	5:43:30	8:16	8:32	9:56	6:35	8:03	8:08	9:13
ב שבת	5:44:00	8:16	8:32	9:57	6:35	8:02	8:07	9:12
ג ראשון	5:44:45	8:17	8:33	9:57	6:35	8:02	8:07	9:12
ד שני	5:45:15	8:17	8:33	9:57	6:34	8:01	8:07	9:11
ה שלישי	5:45:45	8:18	8:33	9:57	6:34	8:01	8:06	9:10
ו רביעי	5:46:30	8:18	8:34	9:58	6:34	8:00	8:06	9:10
ז חמישי	5:47:00	8:18	8:34	9:58	6:33	8:00	8:05	9:09
ח ששי	5:47:45	8:19	8:35	9:58	6:33	7:59	8:05	9:08
ט שבת	5:48:15	8:19	8:35	9:59	6:33	7:59	8:04	9:08
י ראשון	5:49:00	8:20	8:36	9:59	6:32	7:58	8:03	9:07
יא שני	5:49:30	8:20	8:36	9:59	6:32	7:58	8:03	9:06
יב שלישי	5:50:15	8:21	8:36	10:00	6:31	7:57	8:02	9:05
יג רביעי	5:50:45	8:21	8:37	10:00	6:31	7:56	8:01	9:04
יד חמישי	5:51:30	8:21	8:37	10:00	6:30	7:56	8:01	9:03
טו ששי	5:52:00	8:22	8:38	10:01	6:30	7:55	8:00	9:03
טז שבת	5:52:45	8:22	8:38	10:01	6:29	7:54	7:59	9:02
יז ראשון	5:53:30	8:23	8:39	10:01	6:28	7:54	7:59	9:01
יח שני	5:54:00	8:23	8:39	10:01	6:28	7:53	7:58	9:00
יט שלישי	5:54:45	8:23	8:39	10:02	6:27	7:52	7:57	8:59
כ רביעי	5:55:15	8:24	8:40	10:02	6:26	7:51	7:56	8:58
כא חמישי	5:56:00	8:24	8:40	10:02	6:26	7:50	7:55	8:57
כב ששי	5:56:45	8:25	8:41	10:02	6:25	7:50	7:54	8:56
כג שבת	5:57:15	8:25	8:41	10:03	6:24	7:49	7:54	8:54
כד ראשון	5:58:00	8:25	8:42	10:03	6:24	7:48	7:53	8:53
כה שני	5:58:45	8:26	8:42	10:03	6:23	7:47	7:52	8:52
כו שלישי	5:59:15	8:26	8:42	10:03	6:22	7:46	7:51	8:51
כז רביעי	6:00:00	8:26	8:43	10:04	6:21	7:45	7:50	8:50
כח חמישי	6:00:30	8:27	8:43	10:04	6:21	7:44	7:49	8:49
כט ששי	6:01:15	8:27	8:43	10:04	6:20	7:43	7:48	8:48
ל שבת	6:02:00	8:27	8:44	10:04	6:19	7:42	7:47	8:46

אלול	1	2	3	4	5	6	7	8
א ראשון	6:02:30	8:28	8:44	10:04	6:18	7:41	7:46	8:45
ב שני	6:03:15	8:28	8:45	10:04	6:17	7:40	7:45	8:44
ג שלישי	6:03:45	8:29	8:45	10:05	6:16	7:39	7:44	8:43
ד רביעי	6:04:30	8:29	8:45	10:05	6:15	7:38	7:43	8:41
ה חמישי	6:05:15	8:29	8:46	10:05	6:15	7:37	7:42	8:40
ו ששי	6:05:45	8:30	8:46	10:05	6:14	7:36	7:40	8:39
ז שבת	6:06:30	8:30	8:46	10:05	6:13	7:35	7:39	8:38
ח ראשון	6:07:00	8:30	8:47	10:05	6:12	7:33	7:38	8:36
ט שני	6:07:45	8:31	8:47	10:06	6:11	7:32	7:37	8:35
י שלישי	6:08:30	8:31	8:47	10:06	6:10	7:31	7:36	8:34
יא רביעי	6:09:00	8:31	8:47	10:06	6:09	7:30	7:35	8:32
יב חמישי	6:09:45	8:31	8:48	10:06	6:08	7:29	7:33	8:31
יג ששי	6:10:15	8:32	8:48	10:06	6:07	7:28	7:32	8:30
יד שבת	6:11:00	8:32	8:48	10:06	6:06	7:26	7:31	8:28
טו ראשון	6:11:30	8:32	8:49	10:06	6:05	7:25	7:30	8:27
טז שני	6:12:15	8:33	8:49	10:06	6:04	7:24	7:29	8:25
יז שלישי	6:12:45	8:33	8:49	10:06	6:03	7:23	7:27	8:24
יח רביעי	6:13:30	8:33	8:49	10:06	6:02	7:21	7:26	8:23
יט חמישי	6:14:00	8:34	8:50	10:06	6:01	7:20	7:25	8:21
כ ששי	6:14:45	8:34	8:50	10:06	6:00	7:19	7:24	8:20
כא שבת	6:15:15	8:34	8:50	10:07	5:59	7:18	7:22	8:18
כב ראשון	6:16:00	8:34	8:50	10:07	5:57	7:16	7:21	8:17
כג שני	6:16:30	8:35	8:51	10:07	5:56	7:15	7:20	8:16
כד שלישי	6:17:00	8:35	8:51	10:07	5:55	7:14	7:18	8:14
כה רביעי	6:17:45	8:35	8:51	10:07	5:54	7:13	7:17	8:13
כו חמישי	6:18:15	8:36	8:51	10:07	5:53	7:11	7:16	8:11
כז ששי	6:19:00	8:36	8:51	10:07	5:52	7:10	7:15	8:10
כח שבת	6:19:30	8:36	8:52	10:07	5:51	7:09	7:13	8:08
כט ראשון	6:20:15	8:36	8:52	10:07	5:50	7:07	7:12	8:07

"לוח יהודי", לזמני המולדות והתקופות לשנת תשע"ח, ע"פ ד' אפשרויות תרגום מרבותינו הראשונים והאחרונים (פירוט במבוא), נערך ע"י רבי משה דביר שליט"א (לע"נ אמו הרבנית יהודית דביר ע"ה)

חודש	סימן המולד	המולד המוכרז	המולד מתורגם לשעוננו	ג' ימים מהמולד	שקיעת לבנה ג'	ז' ימים מהמולד	שקיעת לבנה ז'	חצי חודש מהמולד	ט"ו ימים מהמולד
תשרי	ה' ה' תק"כ	א תשרי **ליל חמישי בשעה 11, 28 דקות, 16 חלקים**	**טוקצ': ליל ה' בשעה 24.01.26** **מרצ': ליל ה' בשעה 24.07.53** **תשבץ: ליל ה' בשעה 24.07.22** **רא"ש: ליל ה' בשעה 24.02.00**	ה תשרי **ליל ב'**	21.24 שעון קיץ	ט תשרי **ליל ו'**	24.17ק	ליל ה' טו תשרי **לכתחילה ליל ד' כל הלילה ובדיעבד ליל ה' כל הלילה**	ליל ו' טז תשרי **טוקצ': ליל ו' עד 23.56** **מרצ': ליל ו' עד 24.08** **תשבץ: ליל ו' עד 23.48** **רא"ש: ליל ו' עד 23.56**
מרחשון	ו' י"ח רל"ג	ל תשרי **יום ששי בשעה 12, 12 דקות, 17 חלקים**	**טוקצ': יום ו' בשעה 12.37.00** **מרצ': יום ו' בשעה 12.51.56** **תשבץ: יום ו' בשעה 12.15.22** **רא"ש: יום ו' בשעה 12.35.48**	ד חשון **ליל ג'**	20.40ק	ט חשון **ליל א'**	24.45ק	ליל ז' טו חשון **לכתחילה ליל ו' כל הלילה ובדיעבד ליל ז' כל הלילה**	ליל ז' טו חשון **ליל ז' כל הלילה**
כסלו	א' ו' תתרכ"ו	א כסלו **ליל ראשון בשעה 12, 57 דקות**	**טוקצ': ליל א' בשעה 24.21.18** **מרצ': ליל א' בשעה 24.36.00** **תשבץ: ליל א' בשעה 23.35.17** **רא"ש: ליל א' בשעה 24.28.55**	ה כסלו **ליל ה'**	19.52 שעון חורף	ט כסלו **ליל ב'**	23.25	ליל ב' טז כסלו **טוקצ': ליל ב' עד 18.48** **מרצ': ליל ב' עד 18.58** **תשבץ: ליל ב' עד 17.54** **רא"ש: ליל ב' עד 18.06**	ליל ב' טז כסלו **טוקצ': ליל ב' עד 24.26** **מרצ': ליל ב' עד 24.36** **תשבץ: ליל ב' עד 23.32** **רא"ש: ליל ב' עד 24.35**
טבת	ב' י"ט תשל"ט	ל כסלו **יום שני בשעה 1, 41 דקות, וחלק אחד**	**טוקצ': יום ב' בשעה 13.16.21** **מרצ': יום ב' בשעה 13.20.03** **תשבץ: יום ב' בשעה 12.18.44** **רא"ש: יום ב' בשעה 13.00.38**	ד טבת **ליל ו'**	19.30	ח טבת **ליל ג'**	23.10	ליל ג' טו טבת **ליל ג' כל הלילה**	ליל ג' טז טבת **ליל ג' כל הלילה**
שבט	ד' ח' תנ"ב	א שבט **ליל רביעי בשעה 2, 25 דקות, 2 חלקים**	**טוקצ': ליל ד' בשעה 2.13.57** **מרצ': ליל ד' בשעה 2.04.06** **תשבץ: ליל ד' בשעה 1.23.41** **רא"ש: ליל ד' בשעה 2.34.14**	ה שבט **ליל א'**	20.08	ט שבט **ליל ה'**	23.59	ליל ה' טז שבט **טוקצ': ליל ה' עד 20.40** **מרצ': ליל ה' עד 20.26** **תשבץ: ליל ה' עד 19.59** **רא"ש: ליל ה' עד 20.18**	ליל ה' טז שבט **טוקצ': ליל ה' עד 2.18** **מרצ': ליל ה' עד 2.04** **תשבץ: ליל ה' עד 1.37** **רא"ש: ליל ה' עד 2.34**
אדר	ה' כ"א קס"ה	ל שבט **יום חמישי בשעה 3, 9 דקות, 3 חלקים**	**טוקצ': יום ה' בשעה 15.02.28** **מרצ': יום ה' בשעה 14.48.10** **תשבץ: יום ה' בשעה 14.33.54** **רא"ש: יום ה' בשעה 14.47.59**	ד אדר **ליל ב'**	19.56	ח אדר **ליל ו'**	23.56	ליל ו' טו אדר **ליל ו' כל הלילה**	ליל ו' טז אדר **ליל ו' כל הלילה**

חודש	תקופת שמואל	תרגום תקופת שמואל	תקופת רב אדא	תרגום תקופת רב אדא
תשרי	יום שבת יז תשרי בשעה 9 וסימנו: ז' ט"ו	**טוקצ': 9.27.13** **מרצ': 9.39.00** **תשבץ: 9.17.47** **רא"ש: 9.31.47**	**ליל ג' ו תשרי בשעה 24, 26 דקות, 11 חלקים** **וסימנו: ג' ו' תע"ט**	**טוקצ': 24.57.23** **מרצ': 1.05.36** **תשבץ: 24.58.31** **רא"ש: 24.57.23**

חודש	תקופת שמואל	תרגום תקופת שמואל	תקופת רב אדא	תרגום תקופת רב אדא
טבת	יום שבת יט טבת בשעה 16, 30 דקות וסימנו: ז' כ"ב תק"מ	**טוקצ': 16.14.28** **מרצ': 16.09.00** **תשבץ: 15.19.15** **רא"ש: 15.33.46**	**יום ג' ח טבת בשעה 7, 55 דקות, 8 חלקים** **וסימנו: ג' י"ג תתקצ"ח**	**טוקצ': 7.34.41** **מרצ': 7.34.26** **תשבץ: 6.37.04** **רא"ש: 8.14.18**

"לוח יהודי", לזמני המולדות והתקופות לשנת תשע"ח, ע"פ ד' אפשרויות תרגום מרבותינו הראשונים והאחרונים (פירוט במבוא), נערך ע"י רבי משה דביר שליט"א (לע"נ אמו הרבנית יהודית דביר ע"ה)

חודש	סימן המולד	המולד המוכרז	המולד מתורגם לשעוננו	ג' ימים מהמולד	שקיעת לבנה ג'	ז' ימים מהמולד	שקיעת לבנה ז'	חצי חודש מהמולד	ט"ו ימים מהמולד
ניסן	ז' ט' תתקנ"ח	א ניסן **ליל שבת בשעה 3, 53 דקות, 4 חלקים**	**טוקצ': ליל ז' בשעה 3.41.00** **מרצ': ליל ז' בשעה 3.32.13** **תשבץ: ליל ז' בשעה 3.40.54** **רא"ש: ליל ז' בשעה 3.40.25**	ה ניסן **ליל ד'**	20.47	ט ניסן **ליל א'**	1.57ק	ליל א' טז ניסן **טוקצ': ליל א' עד 22.59** **מרצ': ליל א' עד 22.54** **תשבץ: ליל א' עד 23.13** **רא"ש: ליל א' עד 23.03**	ליל א' טז ניסן **טוקצ': ליל א' עד 4.37** **מרצ': ליל א' עד 4.32** **תשבץ: ליל א' עד 4.51** **רא"ש: ליל א' עד 4.26**
אייר	א' כ"ב תרע"א	ל ניסן **יום ראשון בשעה 4, 37 דקות, 5 חלקים**	**טוקצ': יום א' בשעה 17.16.42** **מרצ': יום א' בשעה 17.16.16** **תשבץ: יום א' בשעה 17.44.35** **רא"ש: יום א' בשעה 17.38.42**	ד אייר **ליל ה'**	21.44ק	ח אייר **ליל ב'**	1.45ק	ליל ב' טו אייר **ליל ב' כל הלילה**	ליל ב' טו אייר **ליל ב' כל הלילה**
סיון	ג' י"א שפ"ד	א סיון **ליל שלישי בשעה 5, 21 דקות, 6 חלקים**	**טוקצ': יום ג' בשעה 5.56.48** **מרצ': יום ג' בשעה 6.00.20** **תשבץ: יום ג' בשעה 6.49.34** **רא"ש: ליל ג' בשעה 5.09.27**	ז סיון **ליל ב'**	24.33ק	ט סיון **ליל ד'**	1.59ק	ליל ד' טז סיון **טוקצ': ליל ד' עד 24.20** **מרצ': ליל ד' עד 24.22** **תשבץ: ליל ד' עד 1.21** **רא"ש: ליל ד' עד 24.23**	ליל ד' טז סיון **ליל ד' כל הלילה**
תמוז	ה' צ"ז	ל סיון **ליל חמישי בשעה 6, 5 דקות, 7 חלקים**	**טוקצ': יום ד' בשעה 18.44.34** **מרצ': יום ד' בשעה 18.44.23** **תשבץ: ליל ה' בשעה 19.50.46** **רא"ש: ליל ה' בשעה 19.49.47**	ד תמוז **ליל א'**	22.26ק	ח תמוז **ליל ה'**	1.14ק	ליל ה' טו תמוז **ליל ה' כל הלילה**	ליל ה' טו תמוז **ליל ה' כל הלילה**
אב	ו' י"ב תת"צ	א אב **יום ששי בשעה 6, 49 דקות, 8 חלקים**	**טוקצ': יום ו' בשעה 7.34.12** **מרצ': יום ו' בשעה 7.28.26** **תשבץ: יום ו' בשעה 8.36.20** **רא"ש: יום ו' בשעה 6.40.52**	ה אב **ליל ג'**	22.35ק	יא אב **ליל ב'**	2.15ק	ליל ד' טז אב **טוקצ': לכתחילה ליל ו' כל הלילה ובדיעבד ליל ז' עד 1.57** **מרצ': לכתחילה ליל ו' כל הלילה ובדיעבד ליל ז' עד 1.50** **תשבץ: לכתחילה ליל ו' כל הלילה ובדיעבד ליל ז' עד 2.51** **רא"ש: לכתחילה ליל ו' כל הלילה ובדיעבד ליל ז' עד 1.47**	ליל ד' טז אב **ליל ז' כל הלילה**
אלול	א' א' תר"ג	א אלול **ליל ראשון בשעה 7, 33 דקות, 9 חלקים**	**טוקצ': ליל א' בשעה 20.17.51** **מרצ': ליל א' בשעה 20.12.30** **תשבץ: ליל א' בשעה 21.00.33** **רא"ש: ליל א' בשעה 20.49.29**	ד אלול **טוקצ': ליל ד' משעה 20.17** **מרצ': ליל ד' משעה 20.13** **תשבץ: ליל ד' משעה 20.58** **רא"ש: ליל ד' משעה 20.47**	21.46ק	ח אלול **טוקצ': ליל א' משעה 20.17** **מרצ': ליל א' משעה 20.13** **תשבץ: ליל א' משעה 20.53** **רא"ש: ליל א' משעה 20.44**	24.14ק	ליל א' טו אלול **ליל א' כל הלילה**	ליל ב' טז אלול **טוקצ': ליל ב' עד 20.14** **מרצ': ליל ב' עד 20.13** **תשבץ: ליל ב' עד 20.44** **רא"ש: ליל ב' עד 20.37**

חודש	תקופת שמואל	תרגום תקופת שמואל	תקופת רב אדא	תרגום תקופת רב אדא
ניסן	**ליל א' כג ניסן בשעה 24** **וסימנו: א' ו'**	**טוקצ': 24.41.17** **מרצ': 24.39.00** **תשבץ: 1.02.34** **רא"ש: 24.40.55**	**יום ג' יא ניסן בשעה 15, 24 דקות, 6 חלקים** **וסימנו: ג' כ"א תל"ח**	**טוקצ': 16.09.09** **מרצ': 16.03.20** **תשבץ: 16.18.50** **רא"ש: 16.15.00**

חודש	תקופת שמואל	תרגום תקופת שמואל	תקופת רב אדא	תרגום תקופת אדא
תמוז	**יום א' כה תמוז בשעה 7, 30 דקות** **וסימנו: א' י"ג תק"מ**	**טוקצ': 8.14.03** **מרצ': 8.09.00** **תשבץ: 9.18.05** **רא"ש: 7.26.15**	**ליל ד' יד תמוז בשעה 22, 53 דקות, 3 חלקים** **וסימנו: ד' ד' תתקנ"ז**	**טוקצ': 23.35.08** **מרצ': 23.32.10** **תשבץ: 24.41.41** **רא"ש: 23.47.36**